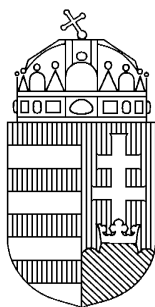

MAGYAR

KÖZLÖNY

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

Budapest,
2003. december 28.,
vasárnap

157. szám

Ára: 3360,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

2003: CXXV. tv.	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról	13044
2003: CXXVI. tv.	A közösségi vámjog végrehajtásáról	13055
2003: CXXVII. tv.	A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól	13073
2003: CXXVIII. tv.	A Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről	13137
2003: CXXIX. tv.	A közbeszerzésekről	13143
279/2003. (XII. 28.) Korm. r.	Egyes vámjogszabályok hatályon kívül helyezéséről	13240
84/2003. (XII. 28.) ESZCSM r.	Az orvosi szakmai kollégiumokról szóló 52/1999. (XI. 12.) EüM rendelet módosításáról	13240
85/2003. (XII. 28.) ESZCSM r.	A gyógyszerész szakmai kollégiumokról szóló 62/1999. (XII. 7.) EüM rendelet módosításáról	13241

II. rész JOGSZABÁLYOK

Törvények

2003. évi CXXV. törvény

az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról*

Az Országgyűlés

elismerve minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen,

azon szándékától vezérelve, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára,

kinyilvánítva azt, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami kötelezettség,

tekintettel az Alkotmány 54. § (1) bekezdésére, 70/A. §-ára, valamint a Köztársaság nemzetközi kötelezettségeire és az európai közösségi jog vívmányaira a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § Az egyenlő bánásmód követelménye alapján a Magyar Köztársaság területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

2. § Az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó, külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket e törvény rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

Fogalmak

3. § E törvény alkalmazásában

a) *foglalkoztatási jogviszony*: a munkaviszony, a közszolgálati jogviszony, a közalkalmazotti jogviszony, a bírósági szolgálati viszony, az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonya, az ügyészségi szolgálati jogviszony, a hivatásos és szerződéses szolgálati jogviszony, a hivatásos nevelőszülői jogviszony,

b) *munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony*: a bedolgozói munkaviszony, a munkavégzésre irányuló vállalkozási és megbízási szerződés alapján létrejött jogviszony, a szakcsoporti tagsági viszony, valamint a szövetkezeti tagsági viszony, továbbá a személyes közreműködéssel járó gazdasági és polgári jogi társasági tevékenységnek a munkavégzésre irányuló elemei,

c) *állami támogatás*: az államháztartás alrendszerének költségvetése terhére ingyenes vagy kedvezményes források, illetve egyéb előny bármilyen formában történő nyújtása oly módon, hogy ez állami bevételkiesést vagy állami kiadást jelent, ideértve az állami kezességvállalást is, valamint az Európai Unióból, nemzetközi szervezetektől és más államokból származó források, adományok és segélyek, amennyiben azok a központi költségvetésen keresztül kerülnek folyósításra,

d) *közzolgáltatás*: szerződéskötési kötelezettség alapján a lakosság alapvető szükségleteinek ellátására irányuló szolgáltatás, így különösen a villamosenergia-, gáz-, hő-, víz-, szennyvíz- és hulladékkezelési, köztisztasági, postai és távközlési szolgáltatás, továbbá a menetrend alapján közlekedő járművekkel végzett közforgalmú személyszállítás,

e) *társadalmi és érdek-képviselői szervezet*: az a társadalmi szervezet vagy alapítvány, amelynek alapszabályában, illetve alapító okiratában a szervezet céljai között a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése vagy az emberi és állampolgári jogok védelme szerepel, valamint az adott nemzeti és etnikai kisebbség tekintetében a kisebbségi önkormányzat, továbbá a munkavállalók anyagi, szociális és kulturális, valamint élet- és munkakörülményeivel összefüggő ügyeiben a szakszervezet,

f) *hozzátartozó*: a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 685. § b) pontja szerinti hozzátartozó, ide nem értve a jegyest.

A törvény hatálya

4. § Az egyenlő bánásmód követelményét

- a) a magyar állam,
- b) a helyi és kisebbségi önkormányzatok, ezek szervei,
- c) a hatósági jogkört gyakorló szervezetek,
- d) a fegyveres erők és a rendvédelmi szervek,
- e) a közalapítványok, a köztestületek,
- f) a közzolgáltatást végző szervezetek,
- g) a közoktatási és a felsőoktatási intézmények (a továbbiakban együtt: oktatási intézmény),
- h) a szociális, gyermekvédelmi gondoskodást, valamint gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó személyek és intézmények,

i) a muzeális intézmények, a könyvtárak, a közművelődési intézmények,

j) az önkéntes kölcsönös biztosítópénztárak, a magánnyugdíjpénztárak,

k) az egészségügyi ellátást nyújtó szolgáltatók,

* A törvényt az Országgyűlés a 2003. december 22-i ülésnapján fogadta el.

l) a pártok, valamint

m) az a)–l) pontok alá nem tartozó költségvetési szervek

jogviszonyaik létesítése során, jogviszonyaikban, eljárásaik és intézkedéseik során (a továbbiakban együtt: jogviszony) kötelesek megtartani.

5. § Az egyenlő bánásmód követelményét a 4. §-ban foglaltakon túl az adott jogviszony tekintetében köteles megtartani,

a) aki előre meg nem határozott személyek számára szerződés kötésére ajánlatot tesz vagy ajánlattételre felhív,

b) aki az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségeiben szolgáltatást nyújt vagy árut forgalmaz,

c) az állami támogatás felhasználása során létrejövő jogviszonyai tekintetében az állami támogatásban részesülő egyéni vállalkozó, jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet az állami támogatás igénybevételétől kezdődően mindaddig, amíg az állami támogatás felhasználását az arra jogosult szerv a rá vonatkozó szabályok szerint ellenőrizheti, valamint

d) a munkáltató a foglalkoztatási jogviszony, az utasításadásra jogosult személy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony, illetve az ezekkel közvetlenül összefüggő jogviszonyok tekintetében.

6. § (1) E törvény hatálya nem terjed ki

a) a családi jogviszonyokra,

b) a hozzátartozók közötti jogviszonyokra,

c) az egyházi jogi személyeknek az egyházak hitéleti tevékenységével közvetlenül összefüggő jogviszonyaira, valamint

d) e törvény 4. §-ának alkalmazása során — jogszabály eltérő rendelkezése hiányában — a társadalmi szervezetek, a jogi személyek, valamint a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek tagjai közötti, a tagsággal összefüggő jogviszonyokra.

(2) Az (1) bekezdés d) pontja

a) a tagsági jogviszony létesítése és megszüntetése, továbbá

b) a 8. § j) pontjában meghatározott tulajdonság kivételével a pártok jogviszonyai vonatkozásában nem alkalmazható.

7. § (1) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti — különösen a III. fejezetben meghatározottak szerint — a közvetlen hátrányos megkülönböztetés, a közvetett hátrányos megkülönböztetés, a zaklatás, a jogellenes elkülönítés, a megtorlás, valamint az ezekre adott utasítás.

(2) Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét az a 8. §-ban felsorolt tulajdonságon alapuló magatartás, intézkedés, feltétel, mulasztás, utasítás vagy gyakorlat (a továbbiakban együtt: rendelkezés), amelynek tárgyilagos mérlegelés szerint az adott jogviszonnyal közvetlenül összefüggő, ésszerű indoka van.

Hátrányos megkülönböztetés

8. § Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt

a) neme,

b) faji hovatartozása,

c) bőrszíne,

d) nemzetisége,

e) nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása,

f) anyanyelve,

g) fogyatékosága,

h) egészségi állapota,

i) vallási vagy világnézeti meggyőződése,

j) politikai vagy más véleménye,

k) családi állapota,

l) anyasága (terhessége) vagy apasága,

m) szexuális irányultsága,

n) nemi identitása,

o) életkora,

p) társadalmi származása,

q) vagyoni helyzete,

r) foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama,

s) érdekképviselőihez való tartozása,

t) egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője (a továbbiakban együtt: tulajdonság)

miatt részesül más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban.

9. § Közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a 8. §-ban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat más, összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz.

Zaklatás, jogellenes elkülönítés, megtorlás

10. § (1) Zaklatásnak minősül az az emberi méltóságot sértő magatartás, amely az érintett személynek a 8. §-ban meghatározott tulajdonságával függ össze, és célja vagy hatása valamely személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszegényítő vagy támadó környezet kialakítása.

(2) Jogellenes elkülönítésnek minősül az a magatartás, amely a 8. §-ban meghatározott tulajdonságai alapján egyes személyeket vagy személyek csoportját másoktól — tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indok nélkül — elkülönít.

(3) Megtorlásnak minősül az a magatartás, amely az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kifogást emel, eljárást indító vagy az eljárásban közreműködő személlyel szemben ezzel összefüggésben jogsérelmet okoz, jogsérelem okozására irányul vagy azzal fenyeget.

Előnyben részesítés

11. § (1) Nem jelenti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését az a rendelkezés, amely egy kifejezetten megjelölt társadalmi csoport tárgyilagos értékelésén alapuló esélyegyenlőtlenségének felszámolására irányul, ha az

a) törvényen vagy törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeleten, illetve kollektív szerződésen alapul, és határozott időre vagy határozott feltétel bekövetkeztéig szól, vagy

b) a párt ügyintéző és képvisleti szervének megválasztása, valamint a pártnak a választási eljárásról szóló törvényben meghatározott választásokon történő jelöltállításának során a párt alapszabályában meghatározott módon érvényesül.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott rendelkezés nem sérthet alapvető jogot, nem biztosíthat feltétlen előnyt, és nem zárhatja ki az egyéni szempontok mérlegelését.

II. Fejezet

AZ EGYENLŐ BÁNÁSMÓD KÖVETELMÉNYÉNEK MEGSÉRTÉSE MIATT INDÍTOTT ELJÁRÁSOK

12. § Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti igények az e fejezetben, valamint külön jogszabályokban meghatározott eljárások során — így különösen személyiségi jogi per, munkaügyi per, fogyasztóvédelmi, munkaügyi vagy szabálysértési hatóságok eljárása során — érvényesíthetők.

Eljárás e törvény megsértése esetén

13. § (1) Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését országos hatáskörű közigazgatási szerv (a továbbiakban: hatóság) ellenőrzi.

(2) A hatóság a Kormány irányítása alatt működik, felügyeletét a Kormány kijelölt tagja látja el.

(3) A hatóság az e törvényben meghatározott feladatkörében nem utasítható.

(4) A hatóság fejezeti jogosítványokkal felhatalmazott költségvetési szerv, amelynek költségvetése a Miniszterelnöki Hivatal költségvetési fejezetén belül önálló címet képez.

14. § (1) A hatóság

a) kérelem alapján, illetve az e törvényben meghatározott esetekben hivatalból vizsgálatot folytat annak megállapítására, hogy megsértették-e az egyenlő bánásmód követelményét, a vizsgálat alapján határozatot hoz;

b) a közérdekű igényérvényesítés joga alapján pert indít a jogaikban sértett személyek és csoportok jogainak védelmében;

c) véleményezi az egyenlő bánásmódot érintő jogszabályok tervezeteit;

d) javaslatot tesz az egyenlő bánásmódot érintő kormányzati döntésekre, jogi szabályozásra;

e) rendszeresen tájékoztatja a közvéleményt és a Kormányt az egyenlő bánásmód érvényesülésével kapcsolatos helyzetről;

f) feladatainak ellátása során együttműködik a társadalmi és érdek-képviselői szervezetekkel, valamint az érintett állami szervekkel;

g) az érintettek számára folyamatos tájékoztatást ad és segítséget nyújt az egyenlő bánásmód megsértése elleni fellépéshez;

h) közreműködik az egyenlő bánásmód követelményével kapcsolatban nemzetközi szervezetek, így különösen az Európa Tanács számára készülő kormányzati jelentések elkészítésében;

i) közreműködik az Európai Unió Bizottsága számára az egyenlő bánásmódra vonatkozó irányelvek harmonizációjáról szóló jelentések elkészítésében;

j) évente jelentést készít a Kormánynak a hatóság tevékenységéről és e törvény alkalmazása során szerzett tapasztalatairól.

(2) A hatóság az (1) bekezdés a) pontjának alkalmazása során az e törvényben szabályozott eltérésekkel az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény rendelkezései szerint jár el.

(3) A hatóság az (1) bekezdés c)—j) pontjaiban megjelölt feladatait az emberi jogok védelme és az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése területén kiemelkedő tapasztalatokkal rendelkező, a miniszterelnök által felkért tagokból álló tanácsadó testülettel együttműködve látja el.

15. § (1) Az egyenlő bánásmód követelménye e törvény hatálya alá tartozó megsértésének vizsgálatát a sérelmet szenvedett fél választása szerint

a) a hatóság, vagy

b) az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének elbírálására külön törvény alapján hatáskörrel rendelkező más közigazgatási szerv

folytatja le.

(2) Az eljárás megindításáról a hatóság a külön törvény alapján hatáskörrel rendelkező közigazgatási szervet, illetve e közigazgatási szerv a hatóságot értesíti.

(3) Ha az (1) bekezdés alapján valamely közigazgatási szerv előtt eljárás indult, úgy más közigazgatási szerv ugyanazon ügyben

a) azonos személyellen elkövetett törvénysértés esetén nem járhat el,

b) más személy ellen elkövetett törvénysértés esetén megindult eljárását az ügy jogerős elbírálásáig felfüggeszti.

(4) Ha az ügyet valamely közigazgatási szerv elbírálta, úgy más közigazgatási szerv ugyanazon ügyben

a) azonos személyellen elkövetett törvénysértés esetén nem járhat el,

b) más személy ellen elkövetett törvénysértés esetén megindult eljárásában a jogerős határozatban megállapított tényállást alapul véve jár el.

(5) A hatóság hivatalból is eljár az egyenlő bánásmód követelményének a 4. § a)–d) pontjaiban meghatározott szervek általi megsértésével kapcsolatban, ha az adott ügyben más közigazgatási szerv előtt nincs folyamatban eljárás.

(6) A hatóság nem vizsgálhatja az Országgyűlés, a köztársasági elnök, az Alkotmánybíróság, az Állami Számvevőszék, az állampolgári jogok országgyűlési biztosa, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa és az adatvédelmi biztos, valamint a bíróságok és az ügyészség közhatalmi döntéseit és intézkedéseit.

(7) A hatóság a más közigazgatási szerv által az egyenlő bánásmód követelményével kapcsolatban hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata során a perben beavatkozóként részt vehet.

16. § (1) Ha a hatóság megállapította az e törvényben foglalt, az egyenlő bánásmód követelményét biztosító rendelkezések megsértését

a) elrendelheti a jogsértő állapot megszüntetését,

b) megtilthatja a jogsértő magatartás további folytatását,

c) a jogsértést megállapító határozatát nyilvánosságra hozhatja,

d) bírságot szabhat ki,

e) külön törvényben meghatározott jogkövetkezményt alkalmazhat.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott jogkövetkezményeket az eset összes körülményeire — így különösen a sérelmet szenvedettek körére, a sérelem következményeire, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására és a jogsértő teljesítőképességére — tekintettel kell meghatározni.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott jogkövetkezmények együttesen is alkalmazhatóak.

(4) Az (1) bekezdés d) pontja alapján kiszabott bírság összege ötvenezer forinttól hatmillió forintig terjedhet. A bírság a Köztársasági Esélyegyenlőségi Program költségvetési előirányzatát illeti.

17. § (1) A hatóság határozata ellen közigazgatási eljárás keretében fellebbezésnek nincs helye.

(2) A hatóságnak az egyenlő bánásmód követelményének megsértése tárgyában hozott határozatát felügyeleti jogkörben megváltoztatni vagy megsemmisíteni nem lehet.

(3) A hatóság határozata ellen a közigazgatási határozatokra vonatkozó általános szabályok szerint bírósági felülvizsgálatnak van helye. A per a Fővárosi Bíróság hatáskörébe és kizárólagos illetékességébe tartozik.

(4) A Fővárosi Bíróság három hivatásos bíróból álló tanácsban jár el.

Képviselet

18. § (1) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt indult eljárásokban a társadalmi és érdek-képviseleti szervezet, valamint a hatóság a jogsérelmet szenvedett fél meghatalmazása alapján — törvény eltérő rendelkezése hiányában — képviselőként járhat el.

(2) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt indult közigazgatási eljárásban a társadalmi és érdek-képviseleti szervezetet megilletik az ügyfél jogai.

A bizonyítás szabályai

19. § (1) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt indított eljárásokban a jogsérelmet szenvedett félnek vagy a közérdekű igényérvényesítésre jogosultnak kell bizonyítania, hogy

a) a jogsérelmet szenvedő személyt vagy csoportot hátrány érte, és

b) a jogsérelmet szenvedő személy vagy csoport a jogsértéskor — ténylegesen vagy a jogsértő feltételezése szerint — rendelkezett a 8. §-ban meghatározott valamely tulajdonsággal.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak bizonyítása esetén a másik felet terheli annak bizonyítása, hogy

a) megtartotta, vagy

b) az adott jogviszony tekintetében nem volt köteles megtartani

az egyenlő bánásmód követelményét.

(3) Az (1)–(2) bekezdésben foglalt rendelkezések nem alkalmazhatóak a büntetőeljárásokban, illetve a szabálysértési eljárásokban.

Közérdekűigényérvényesítés

20. § (1) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt bíróság előtt személyiségi jogi pert, valamint munkaügyi pert indíthat

a) az ügyész,

b) a hatóság,

c) a társadalmi és érdek-képviselési szervezet, ha az egyenlő bánásmód követelményének megsértése olyan tulajdonságon alapult, amely az egyes ember személyiségének lényegi vonása, és a jogsértés személyek pontosan meg nem határozható, nagyobb csoportját érinti.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásával indult perben megállapított kártérítés, illetve közérdekű bírság a központi költségvetést illeti.

III. Fejezet

AZ EGYENLŐ BÁNÁSMÓD KÖVETELMÉNYÉNEK ÉRVÉNYESÍTÉSE EGYES TERÜLETEKEN

Foglalkoztatás

21. § Az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen a következő rendelkezések meghatározásakor, valamint azok alkalmazásakor:

a) a munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben;

b) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését megelőző, azt elősegítő eljárással összefüggő rendelkezésben;

c) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítésében és megszüntetésében;

d) a munkavégzést megelőzően vagy annak folyamán végzett képzéssel kapcsolatosan;

e) a munkafeltételek megállapításában és biztosításában;

f) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján járó juttatások, így különösen a munkabér megállapításában és biztosításában;

g) a tagsággal vagy részvétellel kapcsolatban a munkavállalók szervezeteiben;

h) az előmeneteli rendszerben;

i) a kártérítési, valamint a fegyelmi felelősség érvényesítése során.

22. § Nem jelenti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését

a) a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés,

b) a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés.

23. § Törvény, törvény felhatalmazása alapján kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére — a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben — előnyben részesítési kötelezettséget írhat elő.

Szociális biztonság és egészségügy

24. § Az egyenlő bánásmód követelményét a szociális biztonsággal összefüggésben érvényesíteni kell különösen

a) a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, valamint

b) a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása során.

25. § (1) Az egyenlő bánásmód követelményét az egészségügyi ellátással összefüggésben érvényesíteni kell különösen az egészségügyi szolgáltatásnyújtás, ezen belül

a) a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel,

b) a gyógyító-megelőző ellátás,

c) a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata,

d) az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

(2) Törvény, illetőleg törvény felhatalmazása alapján kormányrendelet e törvény rendelkezéseivel összhangban az egészségi állapot vagy fogyatékoság, illetve a 8. §-ban meghatározott tulajdonság alapján a társadalom egyes csoportjai részére a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül többletjuttatásokat állapíthat meg.

Lakhatás

26. § (1) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes személyeket

a) közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetéssel sújtani a lakhatást segítő állami vagy önkormányzati támogatások, kedvezmények vagy kamattámogatás nyújtásával kapcsolatosan,

b) hátrányos helyzetbe hozni az állami vagy önkormányzati tulajdonú lakások és építési telkek értékesítése vagy bérbeadása feltételeinek meghatározása során.

(2) A használatbavételi és egyéb építési hatósági engedély kiadásának megtagadása, illetve feltételhez kötése sem közvetlenül, sem közvetve nem alapulhat a 8. §-ban meghatározott tulajdonságokon.

(3) A lakáshoz jutási feltételek meghatározása nem irányulhat arra, hogy a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes csoportok valamely településen, illetve településrészen mesterségesen, nem a csoport önkéntes elhatározása alapján elkülönüljenek.

Oktatás és képzés

27. § (1) Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre,

a) amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy

b) amelynek megszervezéséhez az állam

ba) közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy

bb) közvetve — így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján — hozzájárul (a továbbiakban együtt: oktatás).

(2) Az egyenlő bánásmód követelményét az (1) bekezdésben meghatározott oktatással összefüggésben érvényesíteni kell különösen

a) az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,

b) az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,

c) a teljesítmények értékelése,

d) az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,

e) az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,

f) a kollégiumi elhelyezés és ellátás,

g) az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,

h) a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint

i) az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

(3) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen valamely személy vagy csoport

a) jogellenes elkülönítése egy oktatási intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,

b) olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.

(4) Az oktatási intézményekben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

28. § (1) Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha az oktatást csak az egyik nembeli tanulók részére szervezik meg, feltéve, hogy az oktatásban való részvétel önkéntes, továbbá emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri.

(2) Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha a) közoktatási intézményben a szülők kezdeményezésére és önkéntes választása szerint,

b) felsőoktatási intézményben a hallgatók önkéntes részvétele alapján

olyan vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló, továbbá kisebbségi vagy nemzetiségi oktatást szerveznek, amelynek célja vagy tanrendje indokolja elkülönült osztályok vagy csoportok alakítását; feltéve, hogy emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri, továbbá ha az oktatás megfelel az állam által jóváhagyott, államilag előírt, illetve államilag támogatott követelményeknek.

(3) A 27. § (2) bekezdésének a) pontjától a nyelvi vagy kulturális önazonosság megőrzését szolgáló, illetve egyházi, kisebbségi vagy nemzetiségi oktatási intézmény tekintetében jogszabály eltérően rendelkezhet.

29. § Törvény vagy törvény felhatalmazása alapján megalkotott kormányrendelet az iskolarendszeren belüli, valamint az iskolarendszeren kívüli oktatásban részt vevők meghatározott körére — az oktatással, képzéssel összefüggésben — előnyben részesítési kötelezettséget írhat elő.

Áruk forgalma és szolgáltatások igénybevétele

30. § (1) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen — a 8. §-ban meghatározott tulajdonság alapján az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségben, így különösen a vendéglátó-ipari, kereskedelmi, valamint a művelődés és a szórakozás céljára létrehozott intézményekben —

a) megtagadni vagy mellőzni szolgáltatások nyújtását vagy áru forgalmazását,

b) az adott helyen rendelkezésre álló szolgáltatásoktól, illetve áruktól eltérő minőségben szolgáltatást nyújtani, illetve árut forgalmazni,

c) olyan feliratot vagy jelzést elhelyezni, amely azon következtetés levonását teszi lehetővé, hogy az ott nyújtott szolgáltatásból vagy áruforgalmazásból valakit vagy valakit kizárnak.

(2) A 8. §-ban meghatározott tulajdonságok alapján meghatározható csoport tagjai részére létrehozott, a hágyományápolás, a kulturális és az önazonosság fenntartását szolgáló, a szűkebb közönség számára nyitva álló létesítménybe a belépés korlátozható, tagsághoz, illetőleg külön feltételekhez köthető.

(3) A (2) bekezdés szerinti korlátozásnak ki kell tűnnie a létesítmény elnevezéséből, a szolgáltatás igénybevétele körülményeiből; az nem történhet az adott csoporthoz nem tartozó személyekkel szemben megalázó, illetőleg a becsület csorbítására alkalmas módon, továbbá nem adhat alkalmat a joggal való visszaélésre.

IV. Fejezet

KÖZTÁRSASÁGI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

31. § (1) A Köztársasági Esélyegyenlőségi Program (a továbbiakban: Program) célja, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét.

(2) A Program magában foglalja valamennyi, az (1) bekezdés szerinti célt szolgáló kormányzati intézkedést.

(3) A Program központi költségvetési fedezetét a Magyar Köztársaság költségvetéséről szóló törvény biztosítja.

32. § (1) A Programot a Kormány — a társadalmi és érdek-képviselői szervezetekkel, valamint a munkáltatói és munkavállalói érdek-képviselői szervezetekkel való egyeztetést követően, az esélyegyenlőségi ügyek koordinációjáért felelős miniszter előterjesztése alapján — javaslatára az Országgyűlés két évenként hagyja jóvá.

(2) A Program az országgyűlési határozat mellékletét képezi.

33. § (1) A Program elemzi az érintett társadalmi csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az esélyegyenlőséget elősegítő célokat.

(2) A Program tartalmazza

a) a társadalmi szemlélet kedvező irányú megváltoztatásához szükséges intézkedéseket,

b) a jogsértésekkel szembeni fellépés lehetőségeire vonatkozó felvilágosító intézkedéseket,

c) a hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci helyzetének javításához, valamint a munkaerő-piaci aránytalanságok csökkentéséhez szükséges intézkedéseket,

d) a hátrányos helyzetű csoportok részvételének növeléséhez szükséges intézkedéseket a döntéshozatal valamennyi szintjén,

e) a munkáltatóknak a Program eredményességében való érdekelttségét növelő állami intézkedéseket,

f) a hátrányos helyzetű csoportoknak az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek elősegítéséhez szükséges intézkedéseket,

g) a hátrányos helyzetű csoportok részvételének növeléséhez szükséges intézkedéseket a köz- és felsőoktatásban, valamint

h) a kitűzött célok megvalósításához szükséges jogalkotási feladatok meghatározását.

34. § A Program teljesítéséről a Kormány a tárgyidőszakot követő egy éven belül tájékoztatást ad az Országgyűlésnek.

35. § A települési önkormányzat — a Programban meghatározott célokkal összhangban — helyi esélyegyenlőségi

programot fogadhat el, amelyben elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat. Az önkormányzati esélyegyenlőségi program tartalmazza különösen a helyi közügyekkel és a települési önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat, megvalósításuk forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését.

36. § Az ötven főnél több munkavállalót foglalkoztató költségvetési szervek és többségi állami tulajdonban álló jogi személyek kötelesek a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 70/A. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervet elfogadni.

V. Fejezet

MÓDOSULÓ RENDELKEZÉSEK

37. § A Ptk. 76. §-a az alábbiak szerint módosul:

„76. § A személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság megsértése.”

38. § A büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet 2. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az elítéltek tekintetében az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.”

39. § A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 2. §-ának első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A foglalkoztatás elősegítése és a munkanélküliek ellátása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.”

40. § A szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény 42. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A nyitott tagság elvének megfelelően a tagok felvételénél, továbbá a tagok jogainak és kötelességeinek meghatározásánál az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.”

41. § (1) Az Mt. 5. §-a, valamint az azt megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az egyenlő bánásmód követelménye

5. § (1) A munkaviszonnyal kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

(2) Az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének következményeit megfelelően orvosolni kell, amely

nem járhat más munkavállaló jogainak megsértésével, illetve csorbításával.”

(2) Az Mt. 68. § (2) bekezdésében „a hátrányos megkülönböztetés szabályainak” szövegrész helyébe „az egyenlő bánásmód követelményének” szöveg lép.

(3) Az Mt. az alábbi új alcímmel és 70/A. §-sal egészül ki:

„Esélyegyenlőségterv

70/A. § (1) A munkáltató és a munkáltatónál képviselttel rendelkező szakszervezet — szakszervezet hiányában az üzemi tanács — együttesen, meghatározott időre szóló esélyegyenlőségi tervet fogadhat el.

(2) Az esélyegyenlőségi terv tartalmazza a munkáltatóval munkaviszonyban álló, hátrányos helyzetű munkavállalói csoportok, így különösen

- a) a nők,
- b) a negyven évnél idősebb munkavállalók,
- c) a romák,
- d) a fogyatékos személyek, valamint
- e) a két vagy több, tíz éven aluli gyermeket nevelő munkavállalók vagy tíz éven aluli gyermeket nevelő egyedülálló munkavállalók

foglalkoztatási helyzetének — így különösen azok bérének, munkakörülményeinek, szakmai előmenetelének, képzésének, illetve a gyermekneveléssel és a szülői szereppel kapcsolatos kedvezményeinek — elemzését, valamint a munkáltatónak az esélyegyenlőség biztosítására vonatkozó, az adott évre megfogalmazott céljait és az azok eléréséhez szükséges eszközöket, így különösen a képzési, munkavédelmi, valamint a munkáltatónál rendszerezített, a foglalkoztatás feltételeit érintő bármely programokat.

(3) Az esélyegyenlőségi terv elkészítéséhez szükséges különleges személyes adatok csak a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény rendelkezései szerint, az érintett önkéntes adatszolgáltatása alapján az esélyegyenlőségi terv által érintett időszak utolsó napjáig kezelhetők.”

(4) Az Mt. 100. § (3) bekezdés a) pontjában „a hátrányos megkülönböztetés tilalmába” szövegrész helyébe „az egyenlő bánásmód követelményébe” szöveg lép.

(5) Az Mt. 106/A. § (1) bekezdés g) pontjában a „a férfiak és a nők egyenlő elbírálásának elve, illetve hátrányos megkülönböztetésének tilalma” szövegrész helyébe „az egyenlő bánásmód követelménye” szöveg lép.

(6) Az Mt. 142/A. §

a) (1) bekezdésében a „tilos a munkavállalók között indokolatlan megkülönböztetést tenni” szövegrész helyébe „az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani” szöveg,

b) (4) bekezdésében „a munkavállalók között hátrányos megkülönböztetést (5. §) ne eredményezhessen” szö-

vegrész helyébe „az egyenlő bánásmód követelményének (5. §) megfelelően” szöveg lép.

(7) Az Mt. 193/G. § (5) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A munkavégzés időtartama alatt a kölcsönvevő minősül munkáltatónak)

„c) az egyenlő bánásmód követelményére,”
(*illetve ezek nyilvántartására vonatkozó szabályok betartása tekintetében.*)

(8) Az Mt. 212. § (2) bekezdése a következő új h)—j) pontokkal egészül ki:

(E törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Községek, és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Községek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz)

„h) a Tanács 75/117/EGK irányelve a tagállamok jogszabályainak közelítéséről a férfiak és nők egyenlő díjazása elvének alkalmazására vonatkozóan,

i) a Tanács 92/85/EGK irányelve a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről,

j) a Tanács 96/34/EK irányelve az UNICE, a CEEP és az ETUC által megkötött, a szülői szabadságról szóló keretegyezményről.”

42. § (1) A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 60. § (3) bekezdés a) pontjában „a hátrányos megkülönböztetés tilalmába [Mt. 5. § (1)—(2) és (4) bekezdés],” szövegrész helyébe „az egyenlő bánásmód követelményébe (Mt. 5. §),” szöveg lép.

(2) A Ktv. 71. § (2) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A Munka Törvénykönyve rendelkezéseit az alábbiak szerint kell megfelelően alkalmazni:)

„a) 3. §-ának (1)—(4) bekezdését, 4. §-át, 5—12. §-át, 15—19/A. §-át, 21—28. §-át, 70/A. §-át, 74. §-át, 77. §-át, 84/A. §-át, 85. §-át, 86/B—86/D. §-át, 97. §-át, 102. §-ának (1)—(3) bekezdését, 103. §-ának (1)—(2) és (4) bekezdését, 104. §-ának (4)—(5) bekezdését, 107. §-át, 117. §-ának (1) bekezdését, 117/B. §-ának (5) bekezdését, 118. §-ának (2) bekezdését, 118/A. §-ának (4)—(5) bekezdését, 119. §-ának (1)—(2) bekezdését és az (5) bekezdését, 120—121. §-át, 123—126. §-át, 127. §-ának (1)—(2) és (6)—(7) bekezdését, 128. §-ának (1) bekezdését, 129. §-át, 130. §-ának (2) bekezdését, 132. §-ának (1)—(3) bekezdését, 133. §-át, 135—140/A. §-át, 142/A. §-át, 144. §-ának (1) bekezdését, 151. §-ának (2)—(4) bekezdését, 152—153. §-át, 154. §-a (1) bekezdésének első és harmadik mondatát, 155—157. §-át, 159—164. §-át, 165. §-ának (2) bekezdését, 166. §-ának (2) bekezdését, 167. §-ának

(1) és (3) bekezdését, 168—169. §-át, 171—172. §-át, 174. §-át, 176—183. §-át, 184. §-ának (1)—(2) bekezdését, 185—187. §-át, 204—205. §-át, 207. §-át;”

43. § A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 34. § (3) bekezdés *a*) pontjában „a hátrányos megkülönböztetés tilalmába (Munka Törvénykönyve 5. §),” szövegrész helyébe „az egyenlő bánásmód követelményébe (Munka Törvénykönyve 5. §),” szöveg lép.

44. § A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 94/E. § (2) bekezdés első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A szociális szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.”

45. § (1) A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 4. § (7)—(14) bekezdése hatályát veszti, egyben a (15) bekezdés számozása (7) bekezdésre változik.

(2) A Kötv. a következő új 4/A. §-sal egészül ki:

„4/A. § (1) A közoktatás szervezésében, irányításában, működtetésében, feladatainak végrehajtásában közreműködők a gyermekkel, tanulóval kapcsolatos döntéseik, intézkedéseik meghozatalakor az egyenlő bánásmód követelményét kötelesek megtartani.

(2) Az egyenlő bánásmód követelménye alapján a közoktatásban minden gyermeknek, tanulónak joga, hogy vele összehasonlítható helyzetben levő más személyekkel azonos feltételek szerint részesüljön velük azonos színvonalú ellátásban.

(3) Az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének következményeit orvosolni kell, amely azonban nem járhat más gyermek, tanuló jogainak megsértésével, csorbításával.

(4) Az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének orvoslására az e törvényben szabályozott eljárás keretében kerülhet sor. Az e törvényben szabályozott eljárás lefolytatása — függetlenül annak eredményétől — nem zárja ki a személyhez fűződő jogok bíróság előtt történő érvényesítésének lehetőségét, illetőleg más, a felelősség és jogkövetkezményeinek megállapítására alkalmas eljárás megindítását.

(5) E § alkalmazása során az egyenlő bánásmódról szóló törvény rendelkezéseit is alkalmazni kell.”

(3) A Kötv. 81. § (1) bekezdés *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Ha a nevelési-oktatási intézményt nem helyi önkormányzat, illetve nem állami szerv tartja fenn)

„*a*) a nevelési-oktatási intézmény vallási, illetve világnézeti tekintetben elkötelezett intézményként is működhet, és ennek megfelelően a gyermekek vagy a tanulók felvételének előfeltételeként kikötheti valamely vallás, világnézet elfogadását, a nevelési, illetve pedagógiai programjába beépítheti a vallási, világnézeti elkötelezettségnek megfelelő

filozófiai, etikai, kulturális ismereteket, és korlátozhatja, kizárhatja az e törvény 19. § (1) bekezdés *d*) pontjában szabályozott jog gyakorlását, a házirendben a gyermekekre, a tanulóakra a vallásgyakorlással összefüggésben jogokat és kötelezettségeket állapíthat meg;”

(4) A Kötv. 84. § (7) bekezdésének „a hátrányos megkülönböztetés tilalmába ütköző” szövegrésze helyébe „az egyenlő bánásmód követelményét sértő” szöveg, a 95/A. § (4) bekezdésében „a hátrányos megkülönböztetés tilalmára” szövegrész helyébe „az egyenlő bánásmód követelményére” szöveg lép.

46. § Az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény 6. § (1) bekezdésében „a hátrányos megkülönböztetés tilalmára” szövegrész helyébe „az egyenlő bánásmód követelményére” szöveg lép.

47. § A közbeszerzésekről szóló 1995. évi XL. törvény 40. § (5) bekezdésében a „más módon indokolatlan és hátrányos megkülönböztetésüket okozza” szövegrész helyébe a „sérti az egyenlő bánásmód követelményét” szöveg lép.

48. § (1) A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 6. §-a, valamint az azt megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az egyenlő bánásmód követelménye

6. § (1) A szolgálati viszonnal kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

(2) A fegyveres szerv megkülönböztetés nélkül biztosítja — kizárólag a szakmai képességek, a gyakorlat és a teljesítmény, továbbá a szolgálatban eltöltött idő alapján a rendfokozati és a beosztási kötöttségekre figyelemmel — a hivatásos állomány tagjának előmeneteli lehetőségét.”

(2) A Hszt. 197. § (7) bekezdésében „a hátrányos megkülönböztetés tilalmába” szövegrész helyébe „az egyenlő bánásmód követelményébe” szöveg lép.

49. § (1) A hadköteles katonák szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIV. törvény (a továbbiakban: Hkt.) 16. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A lelki gondozáson és vallási szertartáson való részvétel vagy az attól való távolmaradás nem eredményezheti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését.”

(2) A Hkt. 30. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A hadköteles katonával szemben érdekvédelmi tagsága vagy annak hiánya nem eredményezheti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését.”

50. § (1) A munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Met.) 1. § (2) bekezdés *a*) pontjában „a hátrányos megkülönböztetés tilalma” szö-

vegrész helyébe „az egyenlő bánásmód követelménye” szöveg lép.

(2) A Met. 3. § (1) bekezdés *d*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*d*) az egyenlő bánásmód követelménye,”

(3) A Met. 8. § (4) bekezdése hatályát veszti.

51. § Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 61. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„61. § E fejezet rendelkezéseinek alkalmazása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.”

52. § A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 3. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A gyermekek védelme során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.”

53. § A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § Az e törvényben meghatározott jogok érvényesítése során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.”

54. § (1) Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 7. § (1) bekezdésének „megkülönböztetés nélküli” szövegrésze helyébe „az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő” szöveg lép; egyben a 7. § (4) bekezdése hatályát veszti.

(2) Az Eütv. 9. § (4) bekezdésének első mondatában a „hátrányos megkülönböztetés” szövegrész helyébe a „az egyenlő bánásmód követelményének megsértése” szöveg lép.

(3) Az Eütv. 30. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A betegjogi képviselő különös figyelmet fordít az életkoruk, testi vagy szellemi fogyatékoságuk, egészségi állapotuk, illetve társadalmi-szociális helyzetük miatt kiszolgáltatott helyzetben lévők betegjogi védelmére, valamint az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésével kapcsolatos panaszokra, meghatalmazás alapján képviseli a beteget a követelmény megsértésének megállapítására irányuló hatósági eljárás során.”

55. § A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 25. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A fogyatékos személyek jogszabályban biztosított jogait megsértővel szemben az Országos Fogyatékosügyi Tanács, illetve a fogyatékos személyek országos érdek-képviselői szervezetei pert indíthatnak a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítése érdekében abban az esetben is, ha a jogsértés személyek pontosan meg nem határozható, nagyobb csoportját érinti.”

56. § (1) A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 1. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A tisztességes és méltó temetés, valamint a halottak nyughelye előtt a tiszteletadás joga mindenkit megillet.”

(2) A Ttv. 17. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az üzemeltető a temetkezési szolgáltatók tekintetében köteles megtartani az egyenlő bánásmód követelményét.”

57. § (1) A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 90. § (1) bekezdésében a „szintén indokolatlan különbségtétel nélkül érvényesülő” szövegrész helyébe „az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő” szöveg lép.

(2) Az Szjt. 90. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A díjszabás alkalmazása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.”

58. § Az új szövetkezetekről szóló 2000. évi CXLI. törvény 46. § (2) bekezdésének utolsó mondata hatályát veszti, egyidejűleg az 51. § a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A tagok felvétele, továbbá a tagok jogainak és kötelességeinek meghatározása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.”

59. § A Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény 6. §-a, valamint az azt megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az egyenlő bánásmód követelménye

6. § A szolgálati viszonnal kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.”

60. § (1) A villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény (a továbbiakban: Vet.) preambulumaának „hátrányos megkülönböztetéstől mentes” szövegrésze helyébe „az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő” szöveg lép.

(2) A Vet. 33. § (1) bekezdésének „hátrányos megkülönböztetés alkalmazása nélkül” szövegrésze helyébe „az egyenlő bánásmód követelményének sérelme nélkül” szöveg lép.

(3) A Vet. 43. § (3) bekezdésének „nem alkalmazhat hátrányos megkülönböztetést” szövegrésze helyébe „az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartania” szöveg lép.

(4) A Vet. 50. § (2) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az engedélyezési eljárás során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.”

61. § (1) A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Tpt.) 69. § (3) bekezdésében a „bármilyen hátrányos megkülönböztetést tartalmaz vagy ilyen megkülönböztetést eredményezne” szövegrész helyébe „sérti az egyenlő bánásmód követelményét” szöveg lép.

(2) A Tpt. 74. § (4) bekezdésében a „hátrányos megkülönböztetést tenni” szövegrész helyébe „az egyenlő bánásmód követelményét megsérteni” szöveg lép.

(3) A Tpt. 225. § (2) bekezdésének második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A szabályzat az Alap egyes tagjaira vonatkozóan nem sértheti az egyenlő bánásmód követelményét, és nem veszélyeztetheti az Alap biztonságos kezelését.”

(4) A Tpt. 317. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A tőzsde szabályzatának az egyes tőzsdei kereskedőre, illetve kibocsátóra nézve meg kell tartania az egyenlő bánásmód követelményét.”

(5) A Tpt. 345. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az üzletszabályzatnak és a szabályzatoknak az elszámolóházi tevékenységet végző szervezet ügyfeleire nézve biztosítania kell az egyenlő bánásmód követelményének megtartását.”

62. § A földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény 30. § (3) bekezdésében a „hátrányos megkülönböztetéstől mentes” szövegrész helyébe „az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő” szöveg, 30. § (5) bekezdésében a „nem tartalmazhatnak indokolatlan megkülönböztetést” szövegrész helyébe a „nem sérthetik az egyenlő bánásmód követelményét” szöveg, 33. § (15) bekezdésében az „és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának figyelembevételével” szövegrész helyébe a „figyelembevételével és az egyenlő bánásmód követelménye szerint” szöveg lép.

VI. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

63. § (1) E törvény — a (2)—(3) bekezdésben meghatározott kivétellel — a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(2) E törvény 13—17. §-ai, 18. § (1) bekezdésének „, valamint a hatóság” szövegrésze, valamint a 20. § (1) bekezdés b) pontja 2005. január 1-jén lép hatályba.

(3) E törvény 31—34. §-ai 2004. január 1-jén lépnek hatályba.

(4) A Programot a Kormány első ízben úgy terjeszti az Országgyűlés elé, hogy az 2005. január 1-jén hatályba léphessen. A 2004. évre szóló Programot — a 33. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával, az esélyegyenlőségi ügyek koordinációjáért felelős miniszter előterjesztése alapján — a Kormány hagyja jóvá. A 2004. évre szóló Program vonatkozásában a 31. § (2) bekezdését nem kell alkalmazni.

(5) Az e törvény 36. §-a szerinti esélyegyenlőségi terveket első ízben legkésőbb 2004. december 31-ig kell elfogadni.

64. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg a hatóság szervezetére és eljárására vonatkozó részletes szabályokat.

65. § Ez a törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt és az 1994. évi I. törvénnyel kihirdetett Európai Megállapodás jogközelítésére vonatkozó rendelkezéseivel összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,

b) a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,

c) a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról,

d) a Tanács 86/613/EGK irányelve valamely tevékenységet, beleértve a mezőgazdaságot, önálló vállalkozást folytató férfakkal és nőkkel való egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról, valamint az önálló vállalkozó nők terhességi és anyasági védelméről,

e) a Tanács 97/80/EK irányelve a bizonyítási kötelezettségről a nemi hovatartozás alapján történő diszkriminációs esetekben,

f) a Tanács 2000/43/EK irányelve a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének végrehajtásáról,

g) a Tanács 2000/78/EK irányelve a foglalkoztatási és munkahelyi egyenlő bánásmód általános kereteinek a létrehozásáról.

2003. évi CXXVI. törvény

a közösségi vámjog végrehajtásáról*

Az Országgyűlés az Európai Közösség belső piacának működése és a közösségi vámjog maradéktalan érvényesülése, valamint a bevételek biztosítása érdekében, figyelembe véve a közösségi vívmányokat, a következő törvényt alkotja:

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

1. § (1) Az Európai Közösség vámjogát (a továbbiakban: közösségi vámjog) — annak elsőbbsége mellett — az e törvény hatálya alá tartozó területen a jelen törvényt is figyelembe véve kell végrehajtani.

(2) E törvény alkalmazásában közösségi vámjog:

a) a Tanács 2913/92/EGK rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról (a továbbiakban: vámkódex),

b) a Bizottság 2454/93/EGK rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú Tanácsi Rendelet végrehajtásáról (a továbbiakban: EK végrehajtási rendelet),

c) a Tanács 918/83/EGK rendelete a vámkönnyítések közösségi rendszerének felállításáról (a továbbiakban: vámmentességi rendelet),

d) a Tanács 2658/87/EGK rendelete a vám- és statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról a módosításaikkal együtt.

(3) E törvény alkalmazásában

1. *fővámhivatal*: a megyeszékhelyen működő — Budapesten és Pest megyében a budapesti 17. számú Vámhivatal —, kiemelt feladatot, így különösen az engedélyezést, a vámok könyvelését, a végrehajtással kapcsolatos feladatokat, elszámolásokat ellátó vámhivatal;

2. *vámigazgatási eljárás*: a vámhatóság által a vám- és egyéb jogszabályok rendelkezéseinek érvényesítése érdekében végzett cselekmények összessége;

3. *megbízható vámadós*: az a személy, aki, illetve amelynek vezetője három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvánnyal igazolja, hogy büntetlen előéletű, valamint

a) akinek/amelynek a kérelem elbírálása, vagy a vámhatóság ellenőrzése időpontjában nincs a magyar állami adóhatóságnál (a továbbiakban: állami adóhatóság), illetve vámhatóságnál — engedély nélkül — az előírt, vagy a fizetési felszólításban meghatározott időtartamon túl meg nem fizetett tartozása (a továbbiakban: kintlévőség), továbbá valamely tagállam vámhatósága által végrehajtani kért vámtartozása, és

b) aki nyilatkozik arról, hogy nem áll csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt.

Az a) pontban meghatározott, az állami adóhatóságnál nyilvántartott adótartozás adatait a vámhatóság közvetlenül kéri meg az állami adóhatóságtól, amennyiben a megbízható vámadós feltételeinek igazolása során ezen adóitoknak minősülő adatai kezelésére az ügyfél a vámhatóságot írásban felhatalmazza. A felsorolt feltételek fennállását a vámhatóság folyamatosan, illetve bármikor vizsgálhatja. Közhivatalok esetén az a) pontban meghatározott erkölcsi bizonyítvány helyett a munkáltató igazolása is elfogadható, amennyiben a munkakör betöltésének feltétele a büntetlen előélet;

4. *integrált posta*: olyan postai szolgáltatás, amely a postai küldeménynek a feladó által is nyomon követhető kezelése és — a címzett ellenkező rendelkezése hiányában — személyes kézbesítése mellett kiegészül az igénybevevő választása esetén és választása szerint a következő postai különszolgáltatások legalább egyikével: a küldemények a feladó által megjelölt helyen történő felvétele; garantált kézbesítési idejű szolgáltatás; a címzett megváltoztatása esetén a küldemény új címre történő kézbesítése; a kézbesítés igazolása; személyre szabott szolgáltatás. A szolgáltató biztosítja a küldemény vámkezelését, továbbá azt, hogy tevékenysége alatt az mindvégig a felügyelete alatt marad, és a küldeménnyel kapcsolatos információk és a kézbesítés igazolása bármikor visszakereshető;

5. *vámút*: olyan földrajzi pont vagy terület, amelyen árut — amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik — külön engedély nélkül lehet a vámhatáron átszállítani;

6. *a vámfelügyelet módjai*:

a) *közvetlen vámfelügyelet*: az áru őrzése — ideértve a vámhivatal által üzemeltetett közvámraktárat, és a hivatalból történő raktározást — vagy hivatalos kísérése,

b) *közvetett vámfelügyelet*: a vámszervezet által gyakorolt minden egyéb felügyeleti forma;

7. *utólagos ellenőrzés*: a személyek gazdasági tevékenységéhez kapcsolódóan a közösségi vámjog és a kapcsolódó jogszabályok rendelkezései betartásának ellenőrzése;

8. *jövedéki termék*: a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló törvény (a továbbiakban: jövedéki törvény) hatálya alá tartozó áru, ha annak a jövedéki törvény szerinti kereskedelméhez engedély szükséges és/vagy azt jövedéki adófizetési kötelezettség terheli;

9. *ügyfél*: akit a közösségi vámjog és/vagy e törvény alapján jogok illetnek meg, és/vagy kötelezettségek terhelnek. Ügyfélnek kell tekinteni továbbá e feladata ellátása során a vagyonfelügyelőt, a felszámolót és a végelszámolót is;

10. *a vámhivatal hivatalos helyének minősül*:

a) a vámudvar, ahol a vámhatóság által előzetesen egysegesen meghatározott valamennyi szükséges feltétel biztosított a vámigazgatási eljárások lefolytatására, amely lehet:

I. típusú, ahol vámigazgatási eljárás lefolytatását bárki kérheti a vámhivaltól, vagy

II. típusú, ahol a vámigazgatási eljárás lefolytatását csak az üzemeltető kérheti;

* A törvényt az Országgyűlés a 2003. december 22-i ülésnapján fogadta el.

b) a házi szemle helye, ahol a vámhivatal a házi szemlét kérő írásbeli kérelmére mindazokat az eljárási mozzanatokot végzi el, amelyek az adott vám eljárás tekintetében a vámellenőrzés sérelme nélkül elvégezhetők. Ez lehet:

1. eseti jellegű (eseti házi szemle), vagy
2. rendszeres jellegű (rendszeres házi szemle);

11. *közhivatal*: a közhatalmi feladatokat ellátó, valamint a központi és helyi közigazgatási szervek;

12. *nem közösségi adók és díjak*: valamennyi, a vámigazgatási eljárás során megállapított olyan fizetési kötelezettség, amelynek kiszabását és beszedését külön jogszabályok a Vám- és Pénzügyőrség hatáskörébe utalják, így különösen a jövedéki adó, az általános forgalmi adó, a regisztrációs adó, a környezetvédelmi termékdíj.

I. Fejezet

A TÖRVÉNY HATÁLYA

2. § (1) E törvényt, valamint a Magyar Köztársaságban alkalmazásra kerülő — behozatali vagy kiviteli eljárásra vonatkozó — nemzetközi szerződések rendelkezéseit kell alkalmazni az európai közösségi jog által nem szabályozott kérdésekben az e törvény hatálya alá tartozó területen folytatott nemzetközi áruforgalommal kapcsolatos ügyekben, ha az a vámhatóság — külön jogszabályban meghatározott — hatáskörébe tartozik.

(2) E törvény területi hatálya — a (3) bekezdésben említett kivételekkel — a Magyar Köztársaság államterületére terjed ki.

(3) Nemzetközi szerződés alapján

a) a külföldön létesített magyar vámhivatalt e törvény hatálya szempontjából a Magyar Köztársaság államterületén működőnek,

b) a Magyar Köztársaság államterületén létesített külföldi vámhivatalt pedig az államterületen kívül működőnek kell tekinteni.

(4) E törvény személyi hatálya a vámszervezetre és a vámkódex hatálya alá tartozó személyre terjed ki, ideértve a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényben (a továbbiakban: Ptk.) meghatározott valamennyi szervezeti formát is.

(5) Ha a közösségi vámjog, valamint e törvény — figyelembe véve az (1) bekezdésben foglaltakat — valamely kérdésben nem rendelkezik, vámigazgatási ügyekben az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

3. § A nem közösségi adókra és díjakra a vámigazgatási eljárásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni, ha azoknak a biztosítását, kiszabását és/vagy beszedését a külön jogszabályok a vámhatóság hatáskörébe utalják.

II. Fejezet

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉG VÁMJOGÁNAK VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

A vámkódex 5. cikkéhez

4. § (1) Közvetett képviselőként árunyilatkozatot vámgügynök vagy közhivatal adhat.

(2) Természetes személy a Ptk.-ban foglaltak alapján képviselheti azt a személyt, amelynek alkalmazásában áll.

A vámkódex 6. cikkéhez

5. § (1) Ha az ügy érdemi eldöntéséhez külföldi vámhatóság megkeresése szükséges, az eljárást legfeljebb 12 hónapra fel lehet függeszteni. A felfüggesztés tartama az elintézési határidőbe nem számít be.

(2) Amennyiben a hatályos vámjogszabályok az ügyfél kérelméhez kötötten lehetőséget biztosítanak összevont árunyilatkozat benyújtására, úgy a hivatalból indított eljárásokban is mód van olyan döntés meghozatalára, amely az összevont árunyilatkozaton alapul.

A vámkódex 13. cikkéhez

Vámellenőrzés

6. § A vámellenőrzésre vonatkozó szabályokat is alkalmazni kell, ha külön jogszabály a vámhatóság vámigazgatási hatáskörébe utal árura vonatkozóan ellenőrzési feladatokat.

Utólagos ellenőrzés

7. § (1) A vámhatóság — külön jogszabályban meghatározott — hatáskörrel rendelkező szervei jogosultak a jogszabályok alapján utólagos ellenőrzést végezni.

(2) Az utólagos ellenőrzést végző személyek a hivatalos eljárás megkezdése előtt kötelesek magukat igazolni és az ellenőrzési jogosultságukat igazoló megbízólevelet bemutatni. Az utólagos ellenőrzés során az ellenőrzött személy köteles a vámhatóság kérésére a szolgáltatott adatok és a rendelkezésre bocsátott dokumentációk teljességéről nyilatkozatot tenni.

(3) Az utólagos ellenőrzés során az ellenőrzött köteles a vámkódex 14. cikkében meghatározott kötelezettségeinek maradéktalanul eleget tenni. Az ellenőrzött kötelezettségének megszegése miatt az Áe.-ben meghatározott bírsággal sújtható.

(4) A vámhatóság az utólagos ellenőrzés során az ellenőrzött vámellenőrzés alá eső külkereskedelmi tevékenységével kapcsolatos iratot és más tárgyi bizonyítékot vonhat be. Az iratok bevonása előtt a vámhatóság az ellenőrzött kérelmére biztosítja, hogy azokról másolatot készítsen.

(5) A vámhatóság a vizsgálat megállapításait jegyzőkönyvbe foglalja, amelyre az ellenőrzött a jegyzőkönyv átvételét követő 8 napon belül észrevételt tehet. Észrevétel esetén a vámhatóság a vizsgálatot folytathatja, megállapításairól ismételtlen jegyzőkönyvet készít. Ha a jegyzőkönyvben foglaltakra észrevételt az ellenőrzött nem tesz, a vámhatóság a vizsgálatot befejezettnek nyilvánítja. Ha a jegyzőkönyvben foglaltakra az ellenőrzött nem tesz észrevételt, vagy az ellenőrzött kéri, a jegyzőkönyv átadásakor zárótárgyalást kell tartani. Ezt követően az utólagos ellenőrzés lezárásaként a vámhatóság szükség esetén határozatot hoz és megteszi a további szükséges intézkedéseket.

(6) A vámhivatal által jogerősen lezárt ügyben a vámhatóság utólagos ellenőrzést végző szerve is a vámkódex 8. cikkének figyelembevételével hozhat új határozatot.

(7) Az utólagos ellenőrzésre vonatkozó részletes szabályokat e törvény végrehajtási rendelete tartalmazza.

Vámút

8. § (1) Árut a vámhatáron átszállítani — a mellékút használatára vonatkozó eseti engedélyezés és a határmenti gazdálkodás keretében történő áruszállítás kivételével — csak vámúton lehet.

(2) Vámutak a vámhatárt átszelő közforgalmú vasúti pályák, a nemzetközi vízi utak, a határvízi kikötők, a vámúttá nyilvánított közutak, valamint a nemzetközi forgalom számára megnyitott közforgalmú repülőtér. Vámútnak minősül továbbá a nemzetközi áruszállításra megnyitott csővezeték és elektromos vezeték.

(3) A vámutak megnyitása vagy megszüntetése a kormány hatáskörébe tartozik.

(4) A vámhatárt átszelő új vasúti pálya létesítésénél — a pálya vonalának kijelölése és határállomás létesítése tekintetében — a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága (a továbbiakban: országos parancsnokság) előzetes véleményét figyelembe kell venni.

Mellékút

9. § (1) A 8. § (2) bekezdésében nem említett, a vámhatárt átszelő út, illetve az ideiglenes vagy eseti jelleggel a nemzetközi forgalom számára megnyitott repülőtér mellékútnak minősül. Mellékúton külön engedély nélkül az alábbi áruk szállíthatók:

a) a határmenti gazdálkodás keretében vám- és engedélymentesen behozható és kivihető áruk,

b) a tűzoltók és/vagy a mentők vagy más segélyalakulatok feladatai teljesítésére szükséges járművek, eszközök, ha azok elemi csapás elhárítására vagy segítségnyújtás céljából nemzetközi szerződésben foglaltaknak megfelelően lépik át a vámhatárt.

(2) Abban az esetben, ha az áru szállítása vámúton — gazdasági vagy egyéb okok miatt — nem lehetséges, a szállítást az országos parancsnokság a Határőrség Országos Parancsnokságával, valamint a Gazdasági és Közlekedési Minisztériummal, illetve a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériummal egyetértésben engedélyezi.

(3) A mellékúton történő áruszállításra adott engedély tartalmazza a határátlépés engedélyezett helyét és időpontját, a behozni vagy kivinni szándékozott áru megnevezését, mennyiségét, szállítójának, címzettjének adatait, a szállítás módját, továbbá azt, hogy a mellékúton átszállított árut melyik vámhivatalnál és hogyan kell vámvizsgálat alá vonni. Folyamatos áruszállítás engedélyezése esetén a vámhivatal előírhatja olyan nyilvántartás vezetését, amelyből a szállított áruk mennyisége, azonossága utólag is ellenőrizhető.

(4) Ha a vámutat csak meghatározott forgalom számára nyitották meg, vagy azon meghatározott áruk nem szállíthatók, a nem engedélyezett forgalom és áru tekintetében a vámút mellékútnak minősül.

(5) Ha nemzetközi egyezmény lehetővé teszi, áruszállítási engedély nélkül léptethető át a kizárólag személyforgalomra megnyitott határátkelőhelyen az áru- és személyszállításra is alkalmas, 3,5 tonna össztömeget meg nem haladó közösségi honosságú gépjármű, amennyiben áruszállítást nem végez.

Azonossági jel, vámszár

10. § (1) Az áru azonosságát biztosítani kell. Az azonosság biztosítása vámszár vagy más azonossági jel alkalmazásával történhet, amelyet úgy kell alkalmazni, hogy annak felirata, jele, számjele jól olvasható legyen. A vámszár vagy az azonossági jel használata által az áru nem sérülhet és a megengedett használata nem csorbulhat.

(2) Az áru azonosságának a biztosítására szolgáló zárat vagy jelet úgy kell elhelyezni, hogy az árut tartalmazó csomagot, tartályt vagy szállítóeszközt észrevehető nyom hátrahagyása nélkül felnyitni, tartalmukat megváltoztatni vagy kicserélni ne lehessen.

(3) Az azonosság biztosítására elfogadható a külföldi vámhivatal, az engedélyezett feladó/címzett vagy a vasúti fuvarozó által alkalmazott zárjel. Az engedélyezett feladó/címzett — tevékenységének gyakorlása során — az

illetékes vámhivatal által jóváhagyott típusú záratat használhatja.

(4) A vámkódex 72. cikkében foglaltak figyelembevételével, ha felmerül lezárt szállítóeszközzel kapcsolatban bűncselekmény elkövetésének gyanúja és a szállítóeszköz kinyitása a hivatalos eljárás lefolytatásához szükséges, továbbá a késedelem veszélye miatt a vámhivatal intézkedését nem lehet megvárni, a vámhivatal engedélye nélkül más rendvédelmi szerv is jogosult eltávolítani a vámrát vagy más azonossági jelet.

(5) A (4) bekezdés szerinti hivatalos eljárás lezárását követően az intézkedő szerv köteles gondoskodni arról, hogy a szállított áruknak a vámhivatali ellenőrzése biztosított legyen.

A vámkódex 14. cikkéhez

A határátkelőhely tulajdonosa, üzemeltetője, valamint a fuvarozó, szállítmányozó és a postai szolgáltató együttműködési kötelezettsége

11. § (1) A határátkelőhely tulajdonosa, üzemeltetője, valamint a fuvarozó, szállítmányozó és a postai szolgáltató köteles:

a) az állomásán, kikötőjében vagy repülőterén létesített vámhivatal részére — térítés nélkül — megfelelő iroda és — szükség esetén — raktárhelyiséget biztosítani, azok fenntartásáról és karbantartásáról gondoskodni, a kommunális szolgáltatásokat pedig térítés ellenében biztosítani,

b) a nemzetközi forgalomban közlekedő járművek vámrátáron való tartózkodási idejének menetrendjét a vámrátellenőrzéshez szükséges idő figyelembevételével megállapítani.

(2) A határátkelőhely tulajdonosa, üzemeltetője, valamint a fuvarozó, szállítmányozó és a postai szolgáltató köteles a vámhivatal részére a vámrátszolgálat ellátásához szükséges minden felvilágosítást megadni, valamint gondoskodni arról, hogy alkalmazottai végrehajtsák a vámrátjogszabályok rájuk vonatkozó rendelkezéseit. Az alkalmazottak kötelesek a szolgálatuk közben tudomásukra jutott vámrátjogszabályokat megsértő cselekményeket a vámrátatálnak bejelenteni. A határátkelőhely tulajdonosa, üzemeltetője, valamint a fuvarozó, a szállítmányozó és a postai szolgáltató köteles azt az alkalmazottját, aki az e bekezdésben említett kötelezettségét súlyosan vagy ismételten megszegi, a vámhivatal javaslatára a nemzetközi forgalmat ellátó szolgálatból kizárni. A vámhivatal a kötelezettség súlyos megszegésének megítélése során értelemszerűen alkalmazza az e törvény 68. §-ának (3) bekezdésében foglaltakat.

(3) A fuvarozott áru azonosítására alkalmazott vámrát vagy más azonossági jel megsérüléséről, továbbá a fuvaroz-

zott áru bármilyen ok miatt szükséges kirakásáról, illetőleg más járműbe történő átrakásáról a területileg illetékes vámrátatalt haladéktalanul értesíteni kell.

12. § (1) A vámrátterületre be-, vagy onnan kilépő valamennyi vasúti jármű érkezéséről és indulásáról a vasúti társaság köteles a vámrátatóságot értesíteni.

(2) A vasúton közlekedő utasok menet közben történő vámrátellenőrzése esetén a vasút köteles a vizsgálatot végzők részére szolgálati fülkét, továbbá díjtalan utazást biztosítani.

13. § (1) A harmadik országos határvízen közlekedő vízi jármű — a kényszerkikötés, valamint természeti katasztrófák, illetve balesetek esetén történő segítségnyújtás esetét kivéve — csak olyan helyen köthet ki, ahol vámrátat működik, illetőleg csak ilyen helyen rakhat ki vagy be árut, valamint ilyen helyen hajózhat ki vagy be személyeket. A vízi jármű parancsnoka erről az eseményről köteles a legközelebbi vámrátatalt értesíteni.

(2) A harmadik országos határvízen közlekedő vízi jármű és annak személyzete sem menet közben, sem állomásozása alkalmával a belföldi parttal nem érintkezhet.

(3) Ha a vízi jármű olyan helyen kíván kikötni, ahol vámrátat nem működik, a jármű parancsnoka köteles ezt a körülményt az ellenőrző vizsgálat alkalmával bejelenteni.

(4) Ha a vízi jármű üzemanyag felvétele, élelmiszerkészletének kiegészítése céljából köt ki a harmadik országos határvízi és határvízkikötőben, a vámrátatóság eltekinthet a vízi jármű vámrátvizsgálatától, a kikötőben tartózkodó vízi jármű azonban vámrátataltali felügyelet alatt áll.

(5) A vízi jármű készletkönyvében feltüntetett fogyasztási készletet — a (6) bekezdésben meghatározott eset kivételével — csak a vízi jármű fedélzetén lehet felhasználni.

(6) A vízi járműnek a vámrátterületen való indokolt tartózkodása esetén — a vízi jármű parancsnoka kérésére — a vámrátat a fedélzeti felhasználással azonos módon engedélyezheti a fogyasztási készlet időarányos részének a vámrátterületen történő felhasználását.

(7) A vámrátatóság a nem közösségi árut szállító, illetve a vámrátterületről kiléptetés céljából továbbított vízi jármű parancsnokát megkülönböztetett lobogó használatára kötelezheti.

14. § (1) Ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik, a vámrátterületre érkező vagy onnan távozó légi járműnek — a kényszerleszállás esetét kivéve — csak olyan repülőterén lehet le-, illetőleg felszállnia, ahol vámrátat működik, vagy ahol a mellékúton való közlekedés szabályai szerint az illetékes belföldi szervek a légi jármű le-, illetőleg felszállását engedélyezték.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon kívül a fel- és leszállás természeti katasztrófák és balesetek esetén segítségnyújtás céljából a szükséges helyen történhet meg.

(3) A vámterületre érkező vagy onnan távozó valamennyi légi jármű érkezéséről és indulásáról a nemzetközi közforgalmú repülőtér üzemeltetője köteles a vámhivatalt értesíteni.

(4) A légi jármű parancsnokának gondoskodnia kell arról, hogy a vámhivatal engedélye nélkül a légi járműből ne rakjanak ki árut, és az utasok ne távozzanak el, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az élet- és vagyonbiztonságot. A légi jármű csak a vámellenőrzés megtörténte után folytathatja útját.

(5) Nemzetközi légi forgalomban közlekedő légi jármű kényszerleszállása esetén az azt észlelő szerv vagy személy köteles értesíteni a legközelebbi vámhatóságot.

(6) A nemzetközi közforgalmú repülőtér üzemeltetőjének az erre vonatkozó közösségi jog betartása mellett gondoskodnia kell olyan terület létrehozásáról (a továbbiakban: tranzitterület), ahol a harmadik országokból megérkezés alkalmával az áruk bejelentése előtt, vagy a harmadik országokba induláskor az áruknak a felszállás alkalmával történő bejelentése után az áruk, illetve az érkezés vagy elindulás közötti időszakban az utasok (a továbbiakban: tranzitutasok) tartózkodhatnak.

(7) A nemzetközi közforgalmú repülőtéren az országos parancsnokság által engedélyezett tranzitterületen, az üzemidő alatt biztosítani kell a személy- és áruforgalom folyamatos vámellenőrzését a harmadik országba történő kilépés és kivitel, illetőleg a harmadik országból történő belépés és behozatal szabályai szerint. A tranzitterületen az ott dolgozók az üzemeltető által kiállított, és a tranzitterület felügyeletét ellátó vámhivatal által érvényesített belépési engedéllyel tartózkodhatnak. A tranzitterületen dolgozó személyekre nem vonatkoznak a harmadik országból belépő személyekre megállapított vámkedvezmények.

(8) Aki a tranzitterületen a tranzitutasok számára kiskereskedelmi értékesítési tevékenységet folytat, köteles azt a vámhivatalnak bejelenteni. A tranzitterületre vámhivatali ellenőrzés mellett értékesítés céljából kiszállított áru vámfelügyelet alatt áll. A kiskereskedelmi értékesítés csak akkor engedélyezhető, ha az árut értékesítő személy garanciát vállal a vámelőírások betartására és biztosítja, hogy ezeket az árukat csak olyan személyeknek értékesíti, akik közvetlenül ezt követően légi úton harmadik országba utaznak és nincs lehetőségük arra, hogy az árukat a Közösség vámterületén hagyják. A vámhivatal felhívására a kiskereskedelmi értékesítést végző a vámelőírásoknak megfelelően a számviteli szabályok figyelembevételével köteles elszámolni.

(9) A nemzetközi közforgalmú repülőtér üzemeltetője a vámellenőrzés ellátásának biztosítása érdekében a repülőtéren működő vámhatóság elhelyezését, továbbá az elhelyezésére szolgáló épületek fenntartását és karbantartását

térítésmentesen, a kommunális szolgáltatásokat térítés ellenében biztosítja.

Hatóságok, fegyveres erők és szervek együttműködési kötelezettsége

15. § (1) A közösségi vámjogba, illetve az e törvénybe ütköző cselekmény észlelése, gyanúja esetén minden hatóság köteles azt a legközelebbi vámhivatalnak bejelenteni. A vámhatóság a tudomására jutott, a Közösség pénzügyi érdekeit sértő szabálytalanságokról vagy csalásokról haladéktalanul tájékoztatja a Pénzügyminisztériumot.

(2) Ha közigazgatási szerv alkalmazásában álló személy hivatalos eljárása során vámjogszabályt sértő cselekményről szerez tudomást, köteles azt a legközelebbi vámhivatalnál vagy rendőri szervnél bejelenteni. A rendőri szervek a bejelentésről kötelesek a legközelebbi vámhivatalt tájékoztatni.

(3) A vámszervezet szervei és más, a nemzetközi áruforgalom szabályozásának ellenőrzésében illetékes hatóságok, intézmények, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a fegyveres erők és rendvédelmi szervek a jogszabályban meghatározott feladataik ellátása érdekében az adatkezelési, adatvédelmi szabályok betartásával kötelesek hivatalos eljárásuk során együttműködni.

(4) Az együttműködési kötelezettség más hatóságokat és szerveket a vámellenőrzés végzésére nem jogosít fel, vámellenőrzést kizárólag a vámszervezet szervei végezhetnek.

(5) A Határőrség a beutazási és tartózkodási tilalom megszegése miatt elfogott személyeknél talált árut — a vámhatóság nyomozati hatáskörébe nem tartozók kivételével — köteles átadni a Vám- és Pénzügyőrség illetékes szervének további vizsgálat végett.

(6) A Vám- és Pénzügyőrség nyomozati hatáskörébe nem tartozó áruk vámjogi sorsát a büntetőeljárás jogerős befejezése után a közösségi vámjog és e törvény és végrehajtási rendeletének előírásai szerint kell rendezni.

A vámkódex 15—16. cikkéhez

Vámtitok

16. § (1) Vámtitok minden, a vámigazgatási eljárással kapcsolatos tény, adat, körülmény, igazolás vagy információ.

(2) A vámhatóság az eljárása során birtokába kerülő adatokat — a személyes adatok, a vámtitok és adótitok védelmére vonatkozó szabályokat betartva — kezeli és az elévülési idő elteltéig megőrzi. A vámhatóság alkalmazottja, volt alkalmazottja, az ellenőrzésbe vagy az eljárásba bevont szakértő és minden más személy, akinek feladatai-

val összefüggésben vámtitok vagy más titok jut a tudomására, köteles azt megőrizni. A vámhatóságot a hivatali eljárása során tudomására jutott minden irat, adat, tény, körülmény tekintetében titoktartási kötelezettség terheli.

(3) A vámeljárással összefüggő tény, adatot, iratot a hivatalos statisztikai szolgálathoz tartozó szervek statisztikai célra felhasználhatják, ha a titoktartási kötelezettség megtartását a feldolgozás során biztosítják és — amennyiben a statisztikáról szóló törvény másként nem rendelkezik — azt a későbbi egyedi azonosításra alkalmatlanná teszik.

(4) A vámhatóság tájékoztatja a vámtitokról

a) megkeresésre a bíróságot,

b) az ügyészt, valamint általa jóváhagyott megkeresésre a nyomozó hatóságot, ha a tájékoztatás a büntetőeljárás megindítása vagy lefolytatása érdekében szükséges,

c) a nemzetbiztonsági szolgálat főigazgatója által engedélyezett megkeresés alapján a törvényben meghatározott feladatkörében eljáró nemzetbiztonsági szolgálatot,

d) az állami adóhatóságot, az adózási, ellenőrzési, visszatartási és végrehajtási feladatok ellátása céljából,

e) az Állami Számvevőszéket, a Kormányzati Ellenőrzési Hivatalt, továbbá az Európai Bizottság Csalás Elleni Hivatala (OLAF) nemzeti kapcsolattartó szervét, ha a tájékoztatás az általuk végzett ellenőrzéshez szükséges,

f) a közös agrárpolitika végrehajtásából adódó ellenőrzési és nyilvántartási feladatok ellátása céljából a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalt,

g) a piacfelügyeleti/fogyasztóvédelmi feladatok ellátása érdekében a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőséget és annak útján a megyei fogyasztóvédelmi felügyelőségeket,

h) az agrárrendtartással és a piacvédelmi elemzéssel összefüggő feladatok ellátásához a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumot,

i) a piaci árinformációs rendszer működtetése céljából az Agrárgazdasági Kutató és Informatikai Intézetet,

j) a környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságokat a feladataik ellátásához szükséges adatok vonatkozásában,

k) felügyeleti tevékenysége ellátása érdekében, nemzetgazdasági, adó- és vámpolitikai, továbbá piacvédelmi elemzési célból, valamint a Közösség költségvetésébe történő befizetések teljesítésével kapcsolatos feladatok ellátása céljából a Pénzügyminisztériumot,

l) statisztikai célra a Központi Statisztikai Hivatalt,

m) külön jogszabályban meghatározott ellenőrzési célra az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztériumot, illetve a Külügyminisztériumot,

n) a kőolaj és kőolajtermék biztonsági készletezésével összefüggő feladatok ellátásához a Kőolaj és Kőolajtermék Készletező Szövetséget,

o) a fizetési mérleg összeállításához a Magyar Nemzeti Bankot,

p) az e célra nyilvántartásba vett közös jogkezelést végző szervezeteket, a szerzői jogi törvényben meghatározott igény érvényesítésével összefüggő feladatok ellátásához,

q) a vállalkozói igazolvánnyal kapcsolatos engedélyezési feladatok ellátása céljából a körzetközponti jegyzőt,

r) megkeresésre a hagyatéki eljárásban eljáró közjegyzőt,

s) vámpolitikai, kereskedelempolitikai és piacvédelmi elemzési célból összesített adatokról a Külügyminisztériumot.

(5) A vámhatóság és

a) a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium Engedélyezési és Közigazgatási Hivatala megfigyelési és/vagy engedélyezési,

b) a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal az engedélyezési, a bizonylatolási és export-visszatérítési,

c) az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal az adózási, ellenőrzési, visszatartási és végrehajtási

feladataik teljesítése érdekében — ha az adatvédelem feltételei biztosítottak — rendszereiket összekapcsolva egyedi adatkezelést végezhetnek.

(6) A vámtitok körébe tartozó adatok a Közösség és a tagállamok szervei részére a vonatkozó jogszabályok, valamint az e törvényben foglaltak alapján adhatók át.

(7) A vámhatóságok együttműködésére vonatkozó nemzetközi szerződések alapján a vámhatóság harmadik országba is továbbíthat személyes és egyedi adatot, amennyiben az adatkérő vámszerv az adatvédelem feltételeinek eleget tesz.

(8) Az adatok átadásáról az érintettet kérelmére az adatvédelmi törvény szabályai szerint tájékoztatni kell.

(9) A személy jogosult a saját forgalmára vonatkozó adatok lekérésére.

(10) Piackutatásra vagy egyéb célra díjfizetés ellenében adható át olyan forgalmi adat, amely személlyel nem azonosítható, azonban nem adható át adat stratégiai termékekről, így különösen az állami tartalék célú áruforgalomról, a nemzetbiztonsági és honvédelmi célú áruforgalomról, továbbá ha a forgalmazásban az exportőr, importőr vagy gyártó száma háromnál kevesebb. A fizetendő díj mértékének meghatározó szempontjait e törvény végrehajtási rendelete tartalmazza.

17. § (1) A vámhatóság a Vám- és Pénzügyőrség törvényben meghatározott feladat- és hatáskörébe tartozó eljárás során az általa adott váamazonosító szám (a továbbiakban: VPID szám) alapján az ügyfelet nyilvántartásba veszi és nyilvántartja.

(2) A vámhatóság

a) a nem természetes személy adatai közül annak nevét, rövidített nevét, székhelyének, központjának vagy állandó üzleti vállalkozásának címét, levelezési címét, továbbá a Közösség területén letelepedett személy esetén közösségi adószámát és pénzforgalmi számlájának jelzőszámait,

b) a természetes személyeket a személyazonosításra alkalmas adatok (név, lakóhely, születési év, hó, nap, anyja

neve, valamint az adóazonosító jel), vagy a fenti adatok hiányában az útlevél adatai (név, születési hely és idő, útlevélszám) alapján nyilvántartja.

(3) Amennyiben a (2) bekezdésben meghatározott adatok a vám eljárás megkezdésekor a vámhatóság nyilvántartásában nem szerepelnek, akkor azokról az ügyfélnek a vám eljárást lefolytató vámhivatalnál írásban nyilatkoznia kell az adatok hitelességét bizonyító okiratok bemutatása mellett.

(4) Amennyiben az adós más szervezettel jogelődí vagy jogutódí viszonyban van, akkor a (2) bekezdésben felsorolt adatokról valamennyi jogelődí, illetve jogutódí tekintetében is nyilatkoznia kell.

(5) Az ügyfél — a természetes személy kivételével — a (2) és (4) bekezdésben meghatározott adataiban bekövetkezett változásokat a változást követő 15 napon belül a vámhatóságnál köteles írásban bejelenteni.

(6) A vámhatóság feladatának ellátásához, valamint a birtokába került adatok ellenőrzéséhez, a személy és az áru azonosítása érdekében a következő nyilvántartásokból igényelhet adatot:

a) a személy azonosítása érdekében a természetes személy adatainak és lakcímének nyilvántartásából, útlevél-szám alapján az útlevél-nyilvántartásból, valamint a cégbíró-sági nyilvántartásból,

b) az áru és gépjármű azonosításához a gépjármű-nyilvántartásból,

c) a megbízható vámadós feltételeként előírt büntetlen előélet vizsgálata céljából a bűnügyi nyilvántartásból,

d) az állami adóhatóság adósnyilvántartásából,

e) törvényi felhatalmazás alapján az abban meghatározott nyilvántartásokból.

(7) A vámhatóság megkeresésére a hitelintézet a vámérték meghatározása jogszerűségének, a vámtartozás, valamint a nem közösségi adók és díjak befizetésének ellenőrzéséhez pénzforgalmi adatokat térítésmentesen szolgáltat.

(8) A vámhatóság a személyiadat- és lakcímnyilvántartás szervétől természetes személyazonosító adatokkal vagy a személyiadat- és lakcímnyilvántartás szerve által képzett kapcsolati kóddal vehet át adatokat.

(9) A vámkódex 16. cikkében foglaltak az egyéb jogszabályokból — így különösen az adózás rendjéről, valamint a számvitelről szóló törvény rendelkezéseiből — eredő megőrzési kötelezettséget nem érintik.

A vámkódex 20. cikkéhez

18. § Az Európai Bizottság által nemzeti hatáskörbe utalt feladatok — a kedvezményre vonatkozó kérelmek összegyűjtése, ellenőrzése és továbbítása az Európai Bizottsághoz — végrehajtásáról a Vámtarifa Bizottság gondoskodik.

A vámkódex 22. cikkéhez

19. § (1) Az exportszállításokhoz igényelt származási bizonyítványok kiállítása és igazolása — a nem preferenciális származás és a (2) bekezdés kivételével — az illetékes vámhatóság feladata.

(2) A közös agrárpolitika hatálya alá tartozó termékek esetében az (1) bekezdésben meghatározott származási bizonyítványok kiállítása és igazolása a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium által kijelölt intézmény feladata.

(3) A származás meghatározására vonatkozó részletes szabályokat e törvény végrehajtási rendelete tartalmazza.

A vámkódex 27. cikkéhez

20. § A kedvezményes vámról vonatkozó, meghatározott nyomtatványokat a Vám- és Pénzügyőrség által kiírt közbeszerzési pályázaton nyertes nyomda állíthatja elő. Ha külön jogszabály eltérően nem rendelkezik, e szabályt kell alkalmazni a vámigazgatási eljárás során használatos egyéb nyomtatvány előállítására is.

A vámkódex 35. cikkéhez

21. § Az árfolyamot a Magyar Nemzeti Bank hivatalos közleményben teszi közzé.

A vámkódex 51. cikkéhez

22. § Átmeneti megőrzési raktárként üzemeltethető:

a) a fuvarozó, a szállítmányozó, továbbá az engedélyezett címzett, valamint a vámudvart üzemeltető — rendszeres tevékenysége keretében — telephelyére érkező, átmeneti megőrzés alá vont vámáru vámhatóság által engedélyezett tárolási helye (helyiség, terület),

b) az a) pontban foglaltakon kívül bármely — a vámérték biztosításának szem előtt tartásával és az árunyilatkozatot adó kérésének figyelembevételével megállapított — a vámhatóság által kijelölt tárolási hely.

A vámkódex 53. cikkéhez

23. § (1) A vámkódex 49. cikkének (1) bekezdésében meghatározott — ugyanezen cikk (2) bekezdése alapján meghosszabbított vagy csökkentett — határidő letelte után a vámhivatal a hatályos jogszabályok alapján intézkedik a vámtartozás és a nem közösségi adók és díjak kiszabása és a beszedés eredménytelensége esetén

a) az áru értékesítése, vagy

b) megsemmisítése, illetve alaktalanítása érdekében.

(2) Abban az esetben, ha az áru értékesítése nem lehetséges, de az forgalomképes, megsemmisítés helyett — a jövedéki termék kivételével — karitatív célra felhasználható.

(3) Nem lehet értékesíteni vagy karitatív célra felhasználni, hanem meg kell semmisíteni azt a nem közösségi árut, amely az emberi, állati életre vagy növényre, testi épségre, egészségre veszélyes vagy az a külön jogszabályban meghatározott engedélyekkel nem rendelkezik.

A vámkódex 56. cikkéhez

24. § A megsemmisítést a 23. §-ban foglaltakra figyelemmel kell végrehajtani.

A vámkódex 57. cikkéhez

25. § Amennyiben az árut jogosulatlanul vitték a vámterületre vagy elvonták a vámfelügyelet alól, illetve gazdátlan dolog, a 23. §-ban, illetve a külön jogszabályban foglaltak szerint kell eljárni.

A vámkódex 58. cikkéhez

26. § A vámkódex 58. cikkének (2) bekezdésére figyelemmel törvény, kormányrendelet vagy a pénzügyminiszterrel egyeztetve az érdekelt miniszterek rendelete egyes áruk forgalmát engedélyhez kötheti vagy más módon korlátozhatja.

A vámkódex 60. cikkéhez

A vámeljárássra vonatkozó hatásköri és illetékességi szabályok

27. § Az áruk vámeljáráss alá vonására, a vámtartozás kiszabására, beszedésére — ideértve a visszatérítést is — és könyvelésére a vámhivatal (fővámhivatal) jogosult.

28. § (1) Az áru vámeljáráss alá vonására — a (2) bekezdésben foglaltak kivételével — az a vámhivatal illetékes, amelynek illetékességi területén az árut vámeljáráss alá bejelentik.

(2) A pénzügyminiszter az (1) bekezdéstől eltérő illetékességi szabályt is megállapíthat.

Engedélyezésre vonatkozó hatásköri és illetékességi szabályok

29. § (1) Az engedélyezési eljárásra — a (2) bekezdésben foglaltak kivételével — az a fővámhivatal rendelkezik hatáskörrel, amelynek illetékességi területén a kérelmezett tevékenységet gyakorolni kívánják.

(2) A pénzügyminiszter külön rendeletben az (1) bekezdéstől eltérő hatásköri és/vagy illetékességi szabályt is megállapíthat.

A vámkódex 61. cikkéhez

30. § A vámhatóság a vámkódex 61. cikkének b) pontja alapján annak engedélyezi az adatfeldolgozási technika alkalmazását, aki árunyilatkozat benyújtására jogosult, és teljesíti a vámhatóság által közzétett technikai feltételeket.

A vámkódex 63. cikkéhez

31. § Az Egységes Vámárunyilatkozat (a továbbiakban: EV) nem formanyomtatványon történő kitöltésének és benyújtásának feltételeit e törvény végrehajtási rendelete tartalmazza.

A vámkódex 75. cikkéhez

32. § Az értékesítésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, ha a vámkódex 75. cikkének a) pontjában foglalt okok miatt a bejelentő részére az áru nem adható ki, és azzal kapcsolatban más vámjogi intézkedés sem hozható.

A vámkódex 76. cikkéhez

33. § Ha a közösségi vámjog eltérő rendelkezést nem tartalmaz, a kiegészítő árunyilatkozat benyújtására vonatkozó határidőket a fővámhivatal a kérelmezett vámtartozás fizetési móddal összhangban állapítja meg.

A vámkódex 77. cikkéhez

34. § (1) Amennyiben a szóban bejelentett árura behozatali vagy kiviteli vámtartozás keletkezik, a vámtartozás megfizetéséről a vámhivatal az e törvény végrehajtási rendeletében meghatározott mintájú elismervényt — Vámjegyet — ad ki.

(2) Amennyiben a vámhatóság elektronikus árunyilatkozat adásra adott engedélyt, úgy az elektronikus árunyilatkozat adással együtt a vámkódex 62. cikkének (2) bekezdésében

désében hivatkozott kísérőokmányokat nem kell benyújtani.

A vámkódex 86. cikkéhez

35. § Az engedély megadásához az alábbi garanciális feltételekkel kell a kérelmezőnek rendelkeznie:

a) amennyiben a vámjogszabályok szerint szükséges, az e törvény 44. §-ában meghatározott összegű biztosítékot nyújt, és

b) igazolja, hogy megbízható vámadós.

A vámkódex 89. cikkéhez

36. § Az áru helyzetének rendezése érdekében a vámhivatal az e törvény 23. §-a szerint jár el.

A vámkódex 90. cikkéhez

37. § Annak, akire az engedélyes jogai és kötelezettségei a vámhatóság engedélyével átszállnak, mindazon engedélyezési és egyéb feltételeknek meg kell felelnie, amelyek az engedély megadásához szükségesek.

A vámkódex 97. cikkéhez

38. § A vámkódex 97. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében csak a Magyar Köztársaság államterületén történő árutovábbítási eljárásban:

a) a magyar vámhivatal által engedélyezett, az államterületen végzett árutovábbítási eljárásokhoz elegendő egy olyan személy, aki jogosult árukat nyilvántartásba vétellel vámeljárássra bocsátani. A becsatolt kísérő okmánynak tartalmaznia kell az áru mennyiségét és fajtáját, és hivatkozni kell az egyszerűsített eljárásra. Ebben az esetben az egyszerűsített eljárás engedélyese főkötelezettnek minősül, és az árutovábbítás során esetleg felmerülő vámtartozás, valamint a nem közösségi adók és díjak fedezetül az engedélyéhez nyújtott biztosíték szolgál,

b) azoknak a személyeknek, akik az árutovábbítási eljárás során a biztosíték nyújtása alól mentességet kaptak vagy összekezeséget biztosítottak, a lakóhelyük vagy a székhelyük szerint illetékes fővámhivatal olyan könnyítéseket engedélyezhet, amelyek mentesítik őket az írásos árunyilatkozat benyújtási kötelezettség alól. Ebben az esetben az engedélyes főkötelezettnek minősül,

c) a hivatalos vizsgálat alatt a kísérettel továbbított áruk árutovábbítási eljárásra bocsátottnak tekintendők akkor, ha a vámhivatal az eljárás egyszerűsítése vagy különleges közérdek céljából lemond a bemutatás, a bejelentés és az árutovábbítási okmány kiállításának kötelezettségéről,

d) az indító vámhivatal hivatalos helyén kívül végzett vámkezelésre nyújtott biztosíték, vagy az ilyen biztosítékról való lemondás is az indulás helyétől a vámkezelés helyéig történő árutovábbítási eljárásnak minősül,

e) a természeti katasztrófák vagy egyéb rendkívüli események bekövetkeztekor, illetve rendkívüli helyzetekben nyújtandó segítség céljából történő árutovábbítási eljárás során a vámhivatal a bejelentés egyszerűsítését engedélyezheti, ha az eset körülményei alapján feltételezhető, hogy a vámelőírásokat nem sértik meg,

f) a 170/2002. (VIII. 7.) Korm. rendelettel kihirdetett, a Nemzetközi Vasúti Árufuvarozásról szóló Megállapodás (SZMGSZ) II. Rész 7. Cikke szerinti fuvarlevéllel (a továbbiakban: SZMGSZ fuvarlevél) történő árutovábbítási eljárásra vonatkozó részletes szabályokat e törvény végrehajtási rendelete állapítja meg.

A vámkódex 100–113. cikkéhez

39. § A vámraktározásra vonatkozó végrehajtási szabályokat e törvény végrehajtási rendelete határozza meg.

A vámkódex 166–181. cikkéhez

40. § (1) A vámterület egyes részei vámszabad területté nyilváníthatók, ha

a) az nemzetgazdasági okokból indokolt,

b) az a nemzetközi áruforgalmat elősegíti, és

c) a gazdasági igények és az igazgatási költségek ésszerű arányát eredményezi.

(2) A vámszabad területeket a pénzügyminiszter a gazdasági és közlekedési miniszterrel egyetértésben jelöli ki és jelenti be az Európai Bizottságnak.

(3) Az (1) bekezdés alapján vámszabad területté nyilvánított területen az egyes üzemeltetők részére vámszabad területi vagy vámszabad raktári engedélyt, valamint a vámszabad területen történő építkezésre vonatkozó előzetes jóváhagyást az illetékes vámhivatal adja ki.

(4) A vámszabad területen történő ellenőrzéseket az a vámhivatal látja el, amelynek illetékességi területén a vámszabad terület található.

A vámkódex 182. cikkéhez

41. § (1) A vámkódex 182. cikke (1) bekezdésének harmadik francia bekezdése alapján a nem közösségi áru a magyar állam részére felajánlható. A vámhivatal a felajánlást ellenszolgáltatás nélkül és csak akkor fogadhatja el, ha az áru előreláthatóan értékesíthető.

(2) Az értékesítés meghiúsulása esetén a 23. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

*A vámkódex 189. cikkéhez**Biztosíték a vámtartozás fedezetére*

42. § A vámkódex 189. cikk (4) bekezdésében említett hatóság alatt a tagállamok közhivatalait, azokat a nemzeti közti szervezeteket, amelyeknek legalább egy tagállam a tagja, valamint a tagállamok állami vasúttársaságainak és postáinak működését biztosító szerveit kell érteni.

A vámkódex 192. cikkéhez

43. § (1) Biztosítékot kell nyújtani a közösségi vámjogban előírtakon kívül — a közhivatalok és a (2) bekezdésben foglalt eset kivételével — a szabad forgalomba kerülés esetén felszámítható vám és nem közösségi adók és díjak összegének erejéig

- a) az átmeneti megőrzés alatt lévő árura,
- b) a vámraktár üzemeltetéséhez, ideértve a vámkódex 168a. cikk (1) bekezdését is,
- c) a közös agrárpolitika, valamint a nemzeti agrártámogatási rendszer keretében előfinanszírozás esetén az áru vámraktárba történő helyezések.

(2) Az EK végrehajtási rendelet 248. cikkében foglalt különbszeti biztosítékot nem kell külön biztosíték formájában nyújtani, ha arra az e törvény 44. §-ának (2) bekezdésében meghatározott vámeljáráshoz nyújtott biztosíték fedezetet nyújt.

(3) A vámkódex 97. cikke (2) bekezdésének b) pontjában foglaltak alkalmazása során nem kell külön biztosítékot nyújtani, ha a halasztott vámfizetési engedéllyel rendelkező az engedélyéhez nyújtott biztosítéka terhére kéri az árutovábbítást, és az fedezetet nyújt a szabad forgalomba kerülés esetén felszámítható vám és nem közösségi adók és díjak összegére.

(4) Az e törvény 38. §-ának e) pontjában foglaltak alkalmazásakor a vámhivatal eltekinthet a biztosíték nyújtásától.

44. § (1) A (2) bekezdésben meghatározott engedélyekhez nyújtandó biztosíték összegét, de legalább ezer eurónak megfelelő, a vámkódexben a vámokra meghatározott átváltási árfolyammal átszámított forintban meghatározott összeget a kérelmező a forgalmi adatai vagy üzleti terve alapján állapítja meg.

(2) Átmeneti megőrzés, gazdasági vámeljáráások, egyszerűsített eljárások és halasztott fizetési engedély esetében — amennyiben nemzetközi szerződés, a közösségi vámjog vagy e törvény eltérően nem rendelkezik — a biztosíték mértéke az adott vámeljáráshoz vonatkozó árunyilatkozat elfogadásának időpontjában a szabad forgalomba kerülés során felszámítható vám és nem közösségi adók és díjak együttes összege.

A vámkódex 193. cikkéhez

45. § (1) A vámbiztosíték — a készpénz letétbe helyezésén vagy a kezességvállaláson túl — az annak nyújtására kötelezett választása szerint lehet:

- a) hitelintézet által vállalt bankgarancia, vagy
- b) banki fedezetigazolás, vagy
- c) biztosítási szerződés.

(2) A vámbiztosítékként elfogadható bankgarancia meghatározott összegre szól és a vámkódex 199. cikkében meghatározott határnapiig érvényes.

(3) Vámbiztosítékként azt az eredeti bankgaranciát kell elfogadni, amely tartalmazza:

- a) a garanciát nyújtó hitelintézet megnevezését, bankszámlaszámát,
- b) a megbízó nevét, címét, bankszámlaszámát és adószámát,
- c) annak a tevékenységnek (célnak) a megnevezését, amelynek alkalmazásával kapcsolatban a garancianyilatkozatot kiadták,
- d) a garancia összegét számmal és betűvel,
- e) a kedvezményezett vámhatóság megnevezését,
- f) a garanciavállaló feltétel nélküli kötelezettségvállalását arra vonatkozóan, hogy a kedvezményezett első írásbeli felszólítására — az alapjogviszony vizsgálata nélkül — a kézhezvételtől számított három banki munkanapon belül az igénybejelentésben megjelölt államháztartási számlára megfizeti megbízója lejárt vámtartozását. Az írásbeli felszólításnak, igénybejelentésnek tartalmaznia kell az ügyfél azonosító adatait — név, cím, adószám, a jogutódlással kapcsolatos adatok —, a kiszabott vámtartozás összegét, az előírt és nem teljesített fizetési határidőt, a tevékenységi engedély típusát és a határozat számát.

(4) A hitelintézet garanciavállalási kötelezettségének határidő előtti visszavonásáról hitelt érdemlő módon, tértivevényes levélpostai küldeményben köteles értesíteni a kedvezményezett vámhatóságot. A visszavonás az arról szóló értesítés átvételétől számított 16. napon lép hatályba. A hitelintézet a garanciavállalási kötelezettség alól akkor mentesül, ha megszűnik a biztosítéknyújtás indokoltsága.

(5) A vámhatóság vámbiztosítékként olyan eredeti fedezetigazolást fogadhat el, amely szerint elkülönített számlán meghatározott összeg a vámtartozás kiegyenlítésére rendelkezésére áll és a vámhatóság az igényét a számlával szemben benyújtott, a fedezetigazolásra hivatkozó azonnali beszédési megbízással érvényesítheti.

(6) Vámbiztosítékként azt az eredeti biztosítási szerződést kell elfogadni, amely a (2)–(3) bekezdésben foglaltakat értelemszerűen tartalmazza.

(7) A biztosító a kötelezettségének határidő előtti visszavonási szándékáról tértivevényes levélpostai küldeményben köteles értesíteni a kedvezményezett vámhatósá-

got. A visszavonás az arról szóló értesítés átvételétől számított 16. napon lép hatályba. A biztosító kötelezettségvállalása alól akkor mentesül, ha megszűnik a biztosítéknyújtás indokoltsága.

(8) Ha a vámhivatal bankgaranciát, fedezetigazolást, biztosítási szerződést vámbiztosítékként elfogad, az arról szóló okmányok eredeti vagy közjegyző által hitelesített másolati példányát bevonja, és nyilvántartása mellékleteként kezeli.

46. § A vámhatóság vámbiztosítékként azt a készpénz letétbe helyezést fogadja el, amely a Vám- és Pénzügyőrség kezelésében lévő központi vámletét számlán a vámhatóság által meghatározott egyedi azonosítással rendelkezése alá került. Az egyedi azonosítás részletes szabályait e törvény végrehajtási rendelete határozza meg.

A vámkódex 195. cikkéhez

47. § A vámhatóság azt az írásban vállalt kezességet hagyja jóvá, amely esetében az e törvény 45. §-ában meghatározott formában nyújtott biztosíték a kezes kötelezettségének azonnali és maradéktalan teljesítését biztosítja. A kezességvállalás részletes szabályait e törvény végrehajtási rendelete határozza meg.

48. § (1) A nem közösségi adókat és díjakat a vám biztosítására vonatkozó szabályok szerint, a (2)—(3) bekezdésben meghatározott eltérésekkel kell biztosítani.

(2) Mentés az általános forgalmi adó biztosítása alól a vámigazgatási eljárásban az az adóalany, akinek folyamatos működés mellett a tárgyévét megelőző kettő egymást követő naptári éven belül nem keletkezett az állami adóhatóságnál és/vagy a vámhatóságnál kintlévősége és az adózó az erre vonatkozó, adótitoknak minősülő adatának a vámhatóság részére történő átadásához hozzájárul.

(3) Az általános forgalmi adó összegének ötven százalékat kell biztosítania vámigazgatási eljárásban annak az adóalanynak, akinek a tárgyévét megelőző naptári évben nem keletkezett az állami adóhatóságnál és/vagy a vámhatóságnál kintlévősége.

A vámkódex 201. cikkéhez

49. § A vámkódex 201. cikke (3) bekezdésének alkalmazásában az a személy is adós, aki a bejelentőnek olyan valótlan adatot, illetve hamis okmányt bocsát rendelkezésre, amely a bejelentés alapjául szolgál. Ebben az esetben a tartozás keletkezésének időpontja az árunyilatkozat elfogadásának időpontja.

A vámkódex 217—224. cikkéhez

50. § A vámösszegek megállapítása, valamint azok beszedése, könyvelése annak a vámhivatalnak a feladata, amelynek illetékességi területén a vámtartozás keletkezett vagy a vámkódex 215. cikke alapján keletkezettnek kell tekinteni.

51. § (1) A vámkódex 217. cikke (2) bekezdésének végrehajtásakor a Közösségek saját erőforrásainak rendszeréről szóló 94/728/EK, Euratom határozat végrehajtásáról szóló, a Tanács 1150/2000/EK rendelete előírásait kell alkalmazni. Az erre vonatkozó részletes szabályokat e törvény végrehajtási rendelete határozza meg.

(2) Ha a vámkódex 221. cikke szerint a vámösszeget az adóssal nem kell közölni, akkor ezt az összeget a könyvszerinti nyilvántartásba sem kell felvenni.

(3) A könyvszerinti nyilvántartásba vett vámösszegekről szóló, a kérelemnek helyt adó közlés [vámkódex 221. cikk (1) bekezdés] indokolás nélküli határozatba foglalható.

(4) A vámkódex 224. cikkében említett halasztott fizetés szabályait kell alkalmazni a vámmal együtt fizetendő nem közösségi adókra és díjakra is.

(5) A beszedésre illetékes vámhivatal évente, november 1-jéig köteles határozattal közölni az adóssal a vámösszege, valamint az egyéb adójellegű kötelezettségre és díjakra vonatkozó jogcímenkénti egyenleget.

52. § (1) A vámkódex 223. cikke alkalmazásában a vámot az adós a letétbe helyezett vámbiztosíték elszámolásával, banki átutalással vagy — kettőmillió forint összeg erejéig — készpénzben fizetheti meg.

(2) Megfizetésnek minősül — az (1) bekezdésben foglaltakon túl — az adós vámfizetéssel kapcsolatosan fennálló követelésének az adós vámfizetéssel kapcsolatos kötelezettségeibe történő átkönyvelése vagy beszámítása. Ebben az esetben a vámtartozás megfizetésének napja az adós kérelme elfogadásának napja.

A vámkódex 225. cikkéhez

53. § A halasztott fizetés engedélyezésének — az e törvény 44. §-ában meghatározottakon túl — feltétele, hogy a kérelmező megbízható vámadós legyen.

A vámkódex 226—227. cikkéhez

54. § (1) A vámhatóság kérelem alapján engedélyezheti, hogy az adós a közölt vámtartozást

a) minden egyes közölt vámtartozás vonatkozásában külön-külön, vagy

b) a vámkódex 227. cikkének (3) bekezdése szerint

1. ha az időtartam egy naptári hét, az e naptári hetet követő negyedik hét péntekéig,

2. ha az időtartam egy naptári hónap, az e naptári hónapot követő 16. napig
a halasztott vámfizetés szabályai szerint fizesse meg.

(2) A vámhatóság az egyszerűsített eljárásra vagy a gazdasági vámeljárásra vonatkozó engedélyben — amennyiben az adott eljárásban vámtartozás keletkezik — meghatározhat halasztott fizetési módot a vámkódex 226. cikk c) pontja alapján.

A vámkódex 229. cikkéhez

55. § (1) Hitelkamatként az engedélyezett fizetési kedvezmény időtartamára a felszámítás napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett jegybanki alapkamat 365-öd részét kell naponta megfizetni. A kamatot a vámtartozás közlésének napjától az engedélyezett fizetési határidő lejártának napjáig kell felszámítani.

(2) A vámhatóság akkor tekinthet el a hitelkamat felszámításától, ha a kérelmező az e törvény végrehajtási rendeletében meghatározott feltételeket teljesíti, továbbá a hitelkamat megfizetése az adós számára súlyos gazdasági vagy szociális nehézséget okozna.

A vámkódex 232. cikkéhez

56. § (1) Ha az esedékes vámösszeget és/vagy a nem közösségi adók és díjak összegét az előírt időtartamon belül nem fizették meg, illetve bármely tagállam vámhatósága a tartozás végrehajtása érdekében megkeresést küld, a vámhatóság haladéktalanul intézkedik az alábbiak szerint:

a) amennyiben a tartozást a vámigazgatási eljáráshoz nyújtott biztosíték

1. teljes egészében fedezi, a vámhatóság azt érvényesíti, vagy

2. teljes összegében nem fedezi, a rendelkezésre álló biztosítékot elszámolja, és a fennmaradó összeg vonatkozásában, továbbá, ha biztosítékot nyújtani nem kellett, a b)—c) pontban meghatározott intézkedéseket megteszi,

b) bankszámlával rendelkező adós bármely bankszámlája ellen azonnali beszédési megbízást nyújt be, vagy bankszámlával nem rendelkező adós esetében intézkedik a munkabérből vagy egyéb járandóságból történő letiltás iránt,

c) ha a b) pontban meghatározott végrehajtás nem, vagy aránytalanul hosszú idő múlva vezetne eredményre, az adós követelését, továbbá ingó és ingatlan vagyontárgyait kell végrehajtás alá vonni. A vámhatóság az ingó és ingatlan vagyontárgyak végrehajtása érdekében az állami adóhatóság illetékes szervét keresi meg.

(2) A tartozást a vámhivatal megkeresésére az állami adóhatóság az adók módjára behajtandó köztartozások beszedésére vonatkozó szabályok szerint hajtja be. Az állami adóhatóság a végrehajtás helyzetéről havonta, illetve a végrehajtás meghiúsulásáról hitelt érdemlő módon tájékoztatja a vámhatóságot.

(3) A végrehajtással kapcsolatban felmerült költség — így különösen az alkalmazott becsüs díjazása, a szállítási, tárolási, értékesítési költség — az adóst terheli, melyről a vámhivatal, a végrehajtás lefolytatása után határozattal dönt.

(4) A fővámhivatal az adós kérelmére felfüggesztheti — felettes szerve rendelkezésére felfüggeszti — a végrehajtást, ha a tartozást előíró határozat megváltoztatása vagy megsemmisítése várható, továbbá ha az adós kérelmére a vámhatóság fizetési halasztást engedélyezett, illetőleg az erre, vagy a tartozás mérséklésére irányuló kérelem tárgyában jogerős döntést még nem hoztak.

(5) A vámhatóság az adós számára visszatéríthető vámot az adós vámtartozása vagy az állami adóhatóságnál nyilvántartott köztartozása összegéig visszatarthatja.

57. § A vámkódex 232. cikkében meghatározott kamat mértéke az esedékes vám és nem közösségi adók és díjak összege után minden megkezdett napra a fizetési határidő lejártát követő naptól a tartozás megfizetése napjáig

a) a felszámítás napján érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része, de legalább kettőezer forint,

b) ötven százalékos éves kamat 365-öd része, de legalább tizenötezer forint, amennyiben a késedelmes fizetésre a vámkódex 202—205. és 211—212. cikkeiben meghatározott magatartás következtében került sor.

A vámkódex 235. cikkéhez

58. § A visszatérítendő összeg jóváírása, átkönyvelése vagy beszámítása a visszafizetéssel egyenértékű.

A vámkódex 236—241. cikkéhez

59. § (1) A vámkódex 236—239. cikke értelmében a visszatérítésre vagy a tartozás elengedésére illetékes szerv az a vámhivatal, amelynek területén a visszatérítendő vagy elengedésre kerülő összeg könyvszerinti nyilvántartásba vétele történt. Amennyiben a visszafizetésre vagy a tartozás elengedésére a könyvszerinti utólagos nyilvántartásba vétellel összhangban kerül sor, a visszafizetésre vagy az elengedésre az a vámhatóság illetékes, amely a könyvszerinti utólagos nyilvántartásba vételt végzi.

(2) A vámkódex 241. cikke szerinti kamatot e törvény 57. §-ának a) pontja szerint kell megállapítani.

*A vámkódex 243. cikkéhez**Jogorvoslat*

60. § (1) A vámhatóság a határozatát a vámjogszabályokban meghatározott elévülési időn belül módosíthatja vagy visszavonhatja.

(2) A módosítás és visszavonás esetén a jóhiszeműség megítélésében a vámkódex rendelkezései az irányadók.

(3) Ha a személyi, tárgyi vagy a tényállásbeli elemek bármelyike megváltozik az alapeljáráshoz képest, a vámhivatal által hozott határozat nem módosításnak, hanem új határozatnak minősül.

61. § A vámhatóság által a vámigazgatási eljárás keretében hozott jogerős határozat ellen bírósághoz lehet fordulni az Áe. vonatkozó szabályai szerint.

III. Fejezet

*VÁMJOGI VÁMKEDVEZMÉNYEK,
VÁMMENTESSÉGEK*

62. § (1) A nem tarifális behozatali és kiviteli vámmentességeket a közösségi vámjog és a Magyar Köztársaságban érvényes nemzetközi szerződések, valamint e törvény határozza meg.

(2) E törvény 63—64. §-ai értelemszerűen vonatkoznak a kiviteli vámköteles áruk exportjára. Ezekben az esetekben elegendő a szóbeli bejelentés.

A vámmentesség megállapítása

63. § Ha az árukat az EK végrehajtási rendelet 233. cikke szerinti jognyilatkozattal jelentik be, ez egyidejűleg a vámmentesség iránti kérelemnek tekintendő. Amennyiben a vámhatóság az árunyilatkozat adásának tekintendő magatartást elfogadja, a megállapítást a nyilatkozat elfogadásának kell tekinteni.

64. § Amennyiben a közösségi vámjog a nem tarifális vámmentességek alkalmazása vonatkozásában különleges felhatalmazást vagy engedélyt ír elő, az engedélyt vagy a felhatalmazást a meghatározott feltételeket teljesítő személy részére lehet megadni.

Vámmentességek

65. § (1) A vámmentességi rendelet 49. cikkében foglalt felhatalmazás alapján a vámhatárral határos határ menti területen lakók, a vámhatáron dolgozók, valamint a folyami, vízi járműveken szolgálatot teljesítők, a fuvarozó vál-

latatok és a Magyar Posta Rt. vámhatárt szolgálatteljesítés céljából átlépő alkalmazottai, továbbá a határforgalom lebonyolítását és ellenőrzését harmadik országban lévő szolgálati helyen végzők esetén a vámmentesen behozható árucikkek mennyisége a következő:

a) 22 térfogat%-ot meghaladó alkoholtartalmú égetett italok és párlatok: összesen 0,5 liter,

b) 22 térfogat%-ot meg nem haladó alkoholtartalmú égetett italok és párlatok, bor, habzóborok, likőrborok, nem habzóborok, pezsgő: összesen 1 liter,

c) 25 db cigaretta vagy 5 db szivar vagy 10 db szivarka vagy 25 g dohány.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott áruktól eltérő áruk, amennyiben azok értéke összesen a 20 eurónak megfelelő forint összeget nem haladja meg, vámmentesen vámelkezelhetők. A vámmentességi rendelet 46. cikkében rögzített mennyiségi korlátozásokat a parfümök és illatszerek vonatkozásában alkalmazni kell.

(3) A 18. életévet be nem töltött személy az (1) bekezdésben meghatározott kedvezményre nem jogosult.

66. § Amennyiben nemzetközi egyezmény eltérően nem rendelkezik, a vámmentességi rendelet 113. cikkében kapott felhatalmazás alapján a kereskedelmi közúti motoros jármű — kivéve az autóbusz — szabványos tartálya által tartalmazott üzemanyag járművenként és utazásonként, naponta az első beutazás alkalmával legfeljebb 200 literig vámmentes. Az így vámkezelt üzemanyag a Magyar Köztársaság államterületén a vám és a nem közösségi adók megfizetése nélkül nem idegeníthető el.

IV. Fejezet

VÁMÜGYNÖKSÉGEK

67. § (1) A vámhatóság a vámügynöki engedélyt akkor adja ki, ha a kérelmező megfelel az alábbi feltételeknek:

a) magyar adószámmal rendelkező személy,

b) a létesítendő vámügynökség vezetője vagy — több tevékenység folytatása esetén — a vámkérdésekkel foglalkozó szakág vezetője vámszakértői engedéllyel vagy vámügyintézői képesítéssel, a szakalkalmazottak pedig legalább vámkezelői képesítéssel rendelkeznek,

c) határátkelőhelyre kért tevékenységi engedély esetében a vámügynökség elhelyezése és tevékenysége a határforgalom lebonyolítását nem zavarja,

d) a létesítendő vámügynökség vezetője vagy — több tevékenység folytatása esetén — a vámkérdésekkel foglalkozó szakág felelős vezetője legalább háromévi vámszakmai gyakorlattal rendelkezik,

e) megbízható vámadós, valamint

f) Magyarországon a cégbíróság bejegyezte vagy egyéni vállalkozói igazolvánnyal rendelkezik.

(2) A vámhatóság az engedélyt három naptári évre adja meg, és az e törvényben előírt feltételek fennállása esetén kérelemre meghosszabbítja.

68. § (1) Az engedélyt vissza kell vonni, ha

- a) az engedélyezés feltételei már nem állnak fenn, vagy
- b) az engedélyes a vámjogszabályban előírt kötelezettségeit ismételtén vagy súlyosan megszegi.

(2) Az engedélyes, akitől a vámhatóság súlyos vagy ismételt kötelezettségzegés miatt vonta vissza az engedélyt, az engedély visszavonásától számított hat hónapon belül újabb engedélyt nem kaphat.

(3) A vámügynöki tevékenység szempontjából az engedélyben előírt kötelezettségek súlyos megszegésének minősül különösen, ha

- a) tevékenysége és/vagy mulasztása eredményeként kintlévőség keletkezik,
- b) a tevékenysége gyakorlásához szükséges nyilvántartási kötelezettségét nem teljesíti,
- c) a vámügynök az általa lebonyolított vámkezelések, vámeljáráások okmányait, adatait az előírt határidőig nem őrzi meg.

(4) A működési engedély visszavonása esetén a vámügynök vámközvetítésre vonatkozó új megbízást nem fogadhat el, a folyamatban levő vámkezeléseit és ezekkel összefüggő ügyeit pedig a szükséges időn, de legfeljebb harminc napon belül köteles véglegesen rendezni.

V. Fejezet

NEMZETKÖZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

69. § (1) Az egyes tagállamok, továbbá a tagállamok és a Bizottság közötti hivatalos segítségre a tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint a vám- és a mezőgazdasági szabályozás helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság együttműködéséről szóló 515/97/EK rendeletnek

- a) a behozatali és kiviteli vámok beszedésére,
- b) az áruk kivitelekor beszedett vámok és más jogcímen beszedett összegek visszatérítésére vagy megtérítésére, valamint
- c) az áruforgalom tilalmára és korlátozásaira vonatkozó rendelkezései az irányadók.

(2) Amennyiben a segítségnyújtáshoz szükséges intézkedésekre nem a vámjog szabályait kell alkalmazni, a behozatali és kiviteli vámok és adók beszedésére vonatkozó eljárások előírásai az irányadók.

(3) A Vám- és Pénzügyőrség és az EU tagállamai illetékes hatóságainak együttműködésére a hatósági jogkörükbe tartozó feladatok ellátása során az Európai Unióról szóló szerződés K.3 cikke alapján létrejött, a vámigazgatási

szervek közötti kölcsönös segítségnyújtásról és együttműködésről szóló egyezmény rendelkezései az irányadók. Az egyezmény alapján történő kölcsönös segítségnyújtás és együttműködés koordinátora a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága.

(4) A más tagállamokkal közösen létrehozott közigazgatási segítségnyújtásról szóló sokoldalú nemzetközi megállapodások egyéb rendelkezései érintetlenek maradnak.

70. § (1) A vámhatóság jogosult harmadik államok vámhatósága részére hivatalos segítséget nyújtani és a hatáskörébe utalt feladatok végrehajtásához segítséget kérni a vámjogi és az agrárpiazi szabályozás kérdéseiben.

(2) A vámhatóságok közigazgatási segítségnyújtása nem terjedhet ki a bűnügyi jogsegélynyújtásra.

(3) Harmadik államok vámhatóságától csak akkor lehet segítséget kérni, ha a Közösségben megengedett intézkedések a tényállás tisztázásához nem elegendők.

(4) Amennyiben a harmadik államok vámhatóságától olyan tartalmú segítség kérése szükséges, amelyet a megkereső hatóság a maga részéről hasonló esetben teljesíteni nem tudna, a megkeresésben erre a körülményre utalni kell.

(5) Segítségnyújtás igénybevétele esetén a másik állam hatósága által támasztott feltételeket be kell tartani.

(6) A segítségnyújtáshoz kapcsolódó adatok, információk — abban az esetben is, ha azok vám-, illetve adótitkok képeznek — adatfeldolgozási technikával kezelhetők és továbbíthatók, amennyiben az adatvédelem feltételei a fogadó államban biztosítottak.

(7) A harmadik államokkal kötött, a kölcsönös segítségnyújtásról és együttműködésről szóló nemzetközi szerződésekben foglaltak nem korlátozhatják a közösségi tagságból eredő jogokat és kötelezettségeket.

(8) Külön megkeresés nélkül tájékoztatás adható harmadik államok vámhatóságának az alábbi esetekben:

- a) a vámjogszabályok megsértése elkövetésének új vagy különösen veszélyes módszereiről,
- b) a szállítóeszközökben, tartályokban elrejtett áruk-ról,
- c) a vámeljáráásban alkalmazott iratok, bélyegzők, azonosítási jelek hamisításáról és utánzásáról,
- d) olyan esetekről, amelyek gazdasági, humanitárius, szociális vagy politikai jelentőségükre való tekintettel az állam érdekeit veszélyeztetik, így különösen a kábítószerrel, a fegyverekkel, a lőszerrel, a robbanószerrel, a védett kulturális javakkal kapcsolatos jogszabálysértésekről.

71. § A behozatali vagy kiviteli vámok beszedésére és végrehajtására vonatkozó eljárásra csak

- a) nemzetközi megállapodás alapján, vagy

b) az egyes lefölözésekből, vámokból, adókból és egyéb intézkedésekből eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról szóló, külön jogszabályban meghatározottak szerint kerülhet sor.

VI. Fejezet

SZEMLEDÍJ ÉS EGYÉB DÍJAK

72. § (1) A kérelemre vagy hivatalból indult eljárásban felmerült szakértői és más vizsgálati díjat, továbbá a fuvarozási, kiszállási és más díjat (a továbbiakban: díj) — ha jogszabály ettől eltérően nem rendelkezik — a vámmal együtt, vagy a vámhatóság eljárása során kell határozattal kiszabni és beszedni. A díjat a készpénzben történő befizetésnél felmerülő, valamint a laboratóriumi vizsgálati díj kivételével a vámhatóság külön határozattal szabja ki. A díj beszedése az eljáró vámhatóság feladata. A díjat — ha jogszabály másként nem rendelkezik — a határozat kézhezvételétől számított 10 napon belül kell megfizetni, melynek tényét a díjat kiszabó vámhatóságnál igazolni kell legkésőbb a fizetési határidőt követő munkanapig.

(2) Az eljárást végző vámhatóság annak, aki átlagosan havonta legalább tíz alkalommal kér díj megfizetésével járó eljárást, külön határozattal engedélyezheti, hogy a díjat hónaponként összesítve fizesse meg. Ebben az esetben a vámhatóság a tárgyhónapban végzett eljárásai után fizetendő díjról szóló határozatát a tárgyhónapot követő 3 munkanapon belül közli a fizetésre kötelezettrel. A vámhatóság visszavonhatja a havi fizetésre vonatkozó engedélyt, ha az engedélyes a fizetési kötelezettségének határidőre nem tesz eleget.

73. § (1) A felmerült szakértői és más vizsgálati díjat — ha nemzetközi szerződés vagy a közösségi vámjog másként nem rendelkezik — a kérelmezőnek kell megfizetnie. A vámhatóság által üzemeltetett vámraktárban raktározott áruk raktározásáért raktározási díjat kell fizetni.

(2) Az e törvény 1. §-ának (3) bekezdése 10. pontjának a) alpontjában meghatározott, a II. típusú vámuvaron és a b) alpontjában meghatározott helyeken és/vagy hivatalos idején kívül az ügyfél kérelmére végzett vámigazgatási eljárás esetén szemledíjat kell fizetni. A szemledíj kiszabásáról szóló határozat ellen fellebbezésnek van helye.

(3) A díjak késedelmes megfizetése esetén az esedékeség napjától e törvény 57. §-ának a) pontjában meghatározott mértékű késedelmi kamatot kell fizetni.

(4) A díjak meg nem fizetése esetén az e törvény 56. §-ában foglaltak szerint jár el a vámhivatal.

(5) A díjakra vonatkozó részletes szabályokat — ideértve azok mértékét is — e törvény végrehajtási rendelete tartalmazza.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

74. § (1) E törvény — a (2)—(5) bekezdés kivételével — a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

(2) E törvény 77. §-a és a 79. §-ának (1) és (2) bekezdése a kihirdetés napját követő 8. napon lép hatályba.

(3) E törvény 75. §-a (1) bekezdésének 1) pontja és a 79. §-ának (3) bekezdése 2004. január 1-jén lép hatályba.

(4) E törvény 17. §-ának (1)—(8) bekezdése és a 78. §-a 2004. február 1-jén lép hatályba.

(5) E törvény 79. §-a (3) bekezdésének hatálybalépésével egyidejűleg — az ott megjelölt feladatok tekintetében — a budapesti 17. számú Vámhivatalt a vámszervezet központi szerve jogutódjának kell tekinteni.

Átmeneti rendelkezések

75. § (1) A Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződés (a továbbiakban: Csatlakozási Szerződés) IV. Melléklete 5. Vámunió pontjának sérelme nélkül — a (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével — az alábbi átmeneti rendelkezéseket kell alkalmazni:

a) a csatlakozás időpontja előtt kiadott kötelező felvilágosítások a csatlakozás időpontjában hatályukat veszítik. A csatlakozást követően a vámhatóság az EK végrehajtási rendelet 11. cikkében foglaltak alapján, a korábbi vizsgálatok eredményét figyelembe véve ad ki kötelező felvilágosításokat;

b) az Európai Unióhoz történő csatlakozást megelőző időszakra vonatkozóan végzett ellenőrzéseknél — ideértve az utólagos ellenőrzéseket is — a jelen törvénnyel hatályon kívül helyezett vámjogszabályok rendelkezései alkalmazandók a vámterhet, kamatot, késedelmi pótlékot, bírságot és az elévülést illetően. A keletkező bevételeket a Magyar Köztársaság javára kell érvényesíteni;

c) az Európai Unióhoz történő csatlakozást megelőzően kiadott kezességvállalási tevékenységi engedéllyel vállalt kötelezettségvállalás a csatlakozást megelőzően hatályos jogszabályban meghatározott elévülési időig érvényesíthető. Az így keletkezett vámtartozást a Magyar Köztársaság javára kell végrehajtani;

d) az Európai Unióhoz történő csatlakozás időpontja előtt használt halasztott vámfizetési engedélyek esetében, amennyiben a fizetés határideje a csatlakozás időpontját követően jár le, a keletkezett vámtartozást a Magyar Köztársaság javára — a csatlakozás előtt hatályos jogszabályok alapján — kell megfizetni;

e) a vámhatóság által az Európai Unióhoz történő csatlakozás időpontját megelőzően engedélyezett fizetési halasztást, illetve részletfizetést a csatlakozás időpontja előtt hatályos jogszabály alapján a Magyar Köztársaság javára kell teljesíteni;

f) ha a Csatlakozási Szerződés alapján az áru vám és vámintézkedések alól mentesül, a nem közösségi adókat és díjakat a külön jogszabályokban meghatározottak szerint kell megfizetni. A mentesítésről a vámhatóság az állami adóhatóságot haladéktalanul értesíti;

g) ha a nem közösségi adók és díjak vonatkozásában, a csatlakozás előtti időpontban keletkezik az áru után fizetési kötelezettség, akkor azt a csatlakozás időpontja előtt hatályban lévő jogszabályok szerint kell megfizetni;

h) ha a Csatlakozási Szerződés hatálya alá nem tartozó áruk a csatlakozás időpontjában vám eljárás alatt állnak és az eljárás lezárását követően velük kapcsolatban nem közösségi adó és díjfizetési kötelezettség keletkezik, azt a külön jogszabályban meghatározottak szerint kell teljesíteni;

i) a vámhatóság számlavezető parancsnoksága az Európai Unióhoz történő csatlakozás időpontját követően hivatalból, haladéktalanul köteles az általa nyilvántartott ügyfelek részére a csatlakozás időpontját megelőzően kezelt folyószámlák állapotáról részletes tájékoztatást adni. A tájékoztatás kézhezvételét követően az ügyfél köteles a folyószámlán esetlegesen található függő tételek haladéktalan rendezésére;

j) az i) pontban meghatározott vámbevételek elszámolására és kezelésére az Európai Unióhoz történő csatlakozás időpontja előtt hatályos jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni a záró rendelkezésekben foglalt figyelembevételével. A keletkező bevételeket a Magyar Köztársaság javára kell érvényesíteni;

k) az Európai Unióhoz történő csatlakozás időpontja előtt kiadott, a vámmentes vámkezelésekre vonatkozó általános engedélyek a csatlakozás időpontjában hatályukat veszítik;

l) 2004. január 1-je előtt a vámszabad területre bevitt és vámmentesen vámkezelt termelőeszközökre, felszerelési és berendezési tárgyakra az új eszközök behozatalával egyidejűleg az elidegenítési korlátozást törölni kell, ha azok elidegenítésére a korábban vámkezelt termelőeszköz, felszerelési és berendezési tárgy technológiai cseréje miatt kerül sor;

m) törli a vámhatóság — ide nem értve az l) pontban foglaltakat — az elidegenítési korlátozást az Európai Unióhoz történő csatlakozás előtt elidegenítési korlátozással vámkezelt árukra, ha azokra vonatkozólag a Csatlakozási Szerződés szerinti származást igazolják.

(2) A csatlakozás időpontjában azok az áruk, amelyek átmeneti megőrzésben vagy vámszabad területen találhatók, árutovábbítási, aktív feldolgozási, vámraktározási, vámfelügyelet melletti feldolgozás, ideiglenes behozatal vagy passzív feldolgozási eljárás, illetve kiviteli ellenőrzést követően szállítás alatt állnak, a szabad forgalomba bocsá-

tásukkor mentesülnek a vámok és egyéb vámintézkedések alól, ha az áru közösségi helyzetét e törvény *mellékletében* felsorolt okmány valamelyikével igazolják. A vámok és egyéb vámintézkedések nélkül történő szabadforgalomba bocsátást EV és a közösségi státuszt igazoló okmányok benyújtásával kell kérni az áru felügyeletét ellátó vámhivaltól.

76. § A Csatlakozási Szerződés X. Mellékletének 9. pontjában foglaltak alapján a Magyar Köztársaság részére biztosított kedvezményes vámkontingens igénybevételehez engedély szükséges. A kedvezmény igénybevételére jogosító engedélyt a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium Engedélyezési és Közigazgatási Hivatala adja ki.

77. § (1) A Csatlakozási Szerződésben említett (aktív és passzív feldolgozási vám eljárás, vámfelügyelet melletti feldolgozás, továbbá az elfogadott exportóri, amennyiben a harmadik ország által az Unióval a csatlakozás időpontját megelőzően kötött megállapodás is tartalmaz ilyen rendelkezést, és az engedélyes a közösségi származási szabályokat alkalmazza) engedélyek kivételével a pénzügyminiszter és a vámhatóság által kiadott engedélyek a csatlakozás napján hatályukat veszítik. Az engedélyhez nyújtott vámbiztosítékkal az engedélyesnek harminc napon belül el kell számolnia. Az elszámolásra, a vámbiztosíték felszabadítására a vámbiztosíték nyújtásakor hatályban lévő szabályokat kell alkalmazni.

(2) Annak a kérelmezőnek, aki a csatlakozás napján hatályos rendelkezéseknek megfelelő engedély kérelmet 2004. március 1-jétől legkésőbb 2004. április 1. napjáig benyújtja a vámhatósághoz, a vámhatóság a csatlakozás napjától hatályos vámjogszabályok alapján — legkésőbb 2004. április 30-ig — adja ki az engedélyt.

78. § (1) Az az ügyfél, aki a csatlakozást követően is a vámhatóság ügyfele kíván maradni, 2004. február 1-jétől kérheti a VPID szám kiadását a vámhatóságtól.

(2) A vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámgazgatásról szóló 1995. évi C. törvény 2. számú mellékletében jogosultként meghatározott személyek az ott biztosított kedvezményeiket 2004. május 1. napjáig vehetik igénybe.

Módosuló jogszabályok

79. § (1) A vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámgazgatásról szóló 1995. évi C. törvény (a továbbiakban: Vámtv.) 12. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az (1)—(4) bekezdésben foglaltaktól eltérően, ha a belföldi forgalom számára történő vámkezelés e törvény 123/C. §-a alapján történik, és a termelőeszközök különböző vámtarifaszámok alá osztályozhatók, a vámhatóság az árunyilatkozatot adó kérésére a vámkezelésre kerülő vala-

mennyi vámárut annak a vámárúnak a vámtarifaszáma alá osztályozza, amelyre a legmagasabb vámtétel vonatkozik.”

(2) A Vámtv. 123/C. §-a a következők szerint módosul:

„123/C. § Vámentesen vámkezelhető belföldi forgalom számára a 90. § (5) bekezdése szerinti feldolgozási tevékenységet végző gazdálkodók számára a feldolgozási tevékenységhez szükséges, leltárba vett és igazoltan a termelési tevékenységbe bevont, külföldről behozott termelőeszközök, felszerelési és berendezési tárgyak, az ezekhez tartozó pótalkatrészek, ide nem értve az építési anyagokat, épületgépészeti és épületfenntartási tárgyakat. Az e jogcímen történő vámentes vámkezelés további feltétele, hogy — a külföldre történő szállítás esetét kivéve — a termelőeszköz, felszerelési és berendezési tárgy a csatlakozásig nem idegeníthető el. Vámentesen vámkezelhető továbbá a belföldi forgalom számára az adókról, a járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosításáról rendelkező 2003. évi XCI. törvény 213. §-ában meghatározott vámáru.”

(3) A Vámtv. 38. §-a (5) bekezdésének *b)* pontjában, 52. §-ának (1) bekezdésében, 55. §-ának (5) bekezdésében, 90. §-ának (3) bekezdésében, 116. §-ának (3) bekezdésében, 120. §-ának (2) bekezdésében, 132. §-ának (5) bekezdésében a „vámszervezet központi szerve” szöveg helyébe a „17. számú Vámhivatal” szöveg lép.

(4) Ahol jogszabály Vámtv.-t említ, az alatt értelemszerűen a közösségi vámjogot, illetve e törvényt vagy e törvény végrehajtási rendeletét kell érteni.

80. § A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény 20. §-ának (2) bekezdése kiegészül a következő *k)* ponttal:

(Az adóazonosító jel kezelésére törvényben meghatározott feladatkörében eljárva jogosult:)

„*k)* a Vám- és Pénzügyőrség törvényben meghatározott feladat- és hatáskörébe tartozó ügyekben a természetes személyek azonosításával összefüggésben.”

81. § A bűnügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény 18. §-a a következő *e)* ponttal egészül ki:

[A 10. § (1) bekezdésében meghatározott adatok szolgáltatásának igénylésére jogosult]

„*e)* a Vám- és Pénzügyőrség a megbízható vámadós feltételeként előírt büntetlen előélet vizsgálata céljából.”

Felhatalmazások

82. § (1) Felhatalmazást kap a pénzügyminiszter, hogy rendeletben szabályozza:

a) az utólagos ellenőrzésre vonatkozó részletes szabályokat,

b) a származásra, beleértve a magyar származás meghatározására vonatkozó részletes szabályokat,

c) az árunyilatkozat nem formanyomtatványon történő kitöltésének és benyújtásának feltételeit,

d) a Vámjegy mintáját,

e) az SZMG SZ fuvarlevéllel történő árutovábbítás szabályait,

f) a vámraktározásra vonatkozó részletes szabályokat,

g) a készpénz letét egyedi azonosításának, továbbá a kezességvállalás részletes szabályait,

h) a Vám- és Pénzügyőrség hatáskörébe tartozó közvetlen közösségi bevételi számla nyilvántartás vezetésének részletes szabályait,

i) a hitelkamat felszámításának részletes szabályait,

j) a szemledíjra és egyéb díjakra vonatkozó részletes — ideértve annak mértékét is — szabályokat,

k) az egyszerűsített vámeljárássokra vonatkozó részletes szabályokat,

l) az adatfeldolgozási technika alkalmazásához szükséges feltételeket,

m) az integrált postaforgalomra vonatkozó részletes vámszabályokat,

n) a Vámtarifa Magyarázat részsabályait.

(2) Felhatalmazást kap a pénzügyminiszter, hogy a vámkódex 97. cikke (2) bekezdésének *a)* pontjában meghatározott nemzetközi szerződéseket megkösse.

(3) Felhatalmazást kap a pénzügyminiszter, hogy az illetékes miniszterrel egyetértésben rendeletben szabályozza:

a) az 1979. évi 12. tvr.-rel kihirdetett, az oktatási, tudományos és kulturális jellegű tárgyak behozataláról szóló, Lake Success-ben, 1950. november 22-én kelt megállapodás alapján vámentes vámkezelésre jogosultak körét,

b) a szövettípusú reagensek vámentes vámkezelésére jogosult laboratóriumokat,

c) az alapfeladatoktól eltérő külön feladatokat és ellenőrzési kötelezettségeket,

d) a katonai csapat- és árumozgásra vonatkozó vám-eljárás különös szabályait,

e) a nemzetközi posta- és gyorspostaforgalomra vonatkozó részletes vámeljárási szabályokat.

(4) Felhatalmazást kap a külügyminiszter és a pénzügyminiszter, hogy együttes rendeletben szabályozza a Vámtarifa Bizottság összetételét és ügyrendjét.

(5) Felhatalmazást kap a gazdasági és közlekedési miniszter, hogy a külügyminiszterrel egyetértésben, rendeletben szabályozza az e törvény 76. §-ában meghatározott engedélyezés eljárási rendjét.

Hatályukat veszítő rendelkezések

83. § E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszíti a vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény, az azt módosító, a Magyar Köztársaság 1996. évi költségvetéséről szóló 1995. évi

CXXI. törvény 7. §-ának (3) bekezdése és a II. rész 103. §-a, az adóazonosító jel, a Társadalombiztosítási Azonosító Jel és a személyi azonosító használatával kapcsolatos törvények módosításáról szóló 1996. évi LXVI. törvény 6. §-a, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 221. §-a (2) bekezdésének *k*) pontja, a Magyar Köztársaság 1997. évi költségvetéséről szóló 1996. évi CXXIV. törvény II. rész 83. §-a, a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény 119. §-a *c*) pontjának a „továbbá a vámjogról, a vám-eljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény 211. §-ának (7) bekezdése” szövegrésze, a vámjogról, a vám-eljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény és ahhoz kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 1997. évi L. törvény, az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény módosításáról szóló 1997. évi CX. törvény 26. §-ának (2) bekezdése, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 105. §-a, a Magyar Köztársaság 1998. évi költségvetéséről szóló 1997. évi CXLVI. törvény II. rész 80. §-a, az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény módosításáról szóló 1998. évi LXII. törvény 28. §-ának (2) bekezdése, a Magyar Köztársaság 1999. évi költségvetéséről szóló 1998. évi XC. törvény II. rész 99. §-a és a 120. §-a (2) bekezdésének *b*) pontja, az Európai Unió bűnüldözési információs rendszere és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete keretében megvalósuló együttműködésről és információcseréről szóló 1999. évi LIV. törvény 18. §-a, a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 1999. évi LXXV. törvény 77. §-a, az adókra, járulékokra és egyéb költségvetési befizetésekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 1999. évi XCIX. törvény X. fejezete, az Észak-atlanti Szerződés tagállamai közötti, fegyveres erők jogállásáról szóló Megállapodáshoz történő csatlakozásról, a Megállapodás kihirdetéséről, valamint a Megállapodáshoz kapcsolódó egyes jogszabályok módosításáról szóló 1999. évi CXVII. törvény 8. §-a és a 103. §-ának *a*) pontja, a Magyar Köztársaság 2000. évi költségvetéséről szóló 1999. évi CXXV. törvény 63. §-a és a 87. §-a (6) bekezdésének *a*) pontja, a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló 2000. évi CXXXIII. törvény 95. §-a, a vámjogról, a vám-eljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény módosításáról szóló 2000. évi XXXII. törvény, a vámjogról, a vám-eljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény módosításáról szóló 2000. évi CIII. törvény, az adókra, járulékokra és egyéb költségvetési befizetésekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2000. évi CXIII. törvény 272—276. §-a, a hírközlésről szóló 2001. évi XL. törvény 108. §-ának (8) bekezdése, a pénzügyeket szabályozó egyes jogszabályok módosításáról szóló 2001. évi LXXIV. törvény Második rész I. fejezete és a 158. §-a, továbbá a 4—5. számú melléklete, a devizakorlátozások megszüntetéséről, valamint egyes kapcsolódó törvények

módosításáról szóló 2001. évi XCIII. törvény 18. §-a, az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosításáról szóló 2002. évi XLII. törvény VI. fejezete és a 308. §-a, az agrárpiaci rendtartásról szóló 2003. évi XVI. törvény 33. §-a, az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény, valamint azzal összefüggésben más törvények módosításáról szóló 2003. évi LIII. törvény 22. §-a (2) bekezdésének *d*) pontja, a vámjogról, a vám-eljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény módosításáról szóló 2003. évi XCVI. törvény, az e törvény 79. §-ának (1)—(3) bekezdése, a vámtarifáról szóló 1995. évi CI. törvény, valamint a vámtarifáról szóló 1995. évi CI. törvény módosításáról szóló 2001. évi VIII. törvény.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Melléklet

a 2003. évi CXXVI. törvényhez

Közösségi helyzet igazolására szolgáló okmányok

- „T2L” vagy „T2LF” okmány vagy egy ennek megfelelő kereskedelmi okmány;
 - „T2L” vagy „T2LF” jelzéssel ellátott TIR vagy ATA carnet;
 - motoros közúti járművek rendszámtáblái vagy adatai, melyeket egy tagállamban vettek nyilvántartásba;
 - valamely tagállam vasúti társaságának tulajdonában lévő tehervagonok azonosító száma és tulajdonosi megjelölése;
 - olyan csomagolóanyag, amely valamely tagállamban letelepedett személyhez tartozóként azonosítható;
 - útipoggyász, amennyiben az áruk közösségi helyzetét bejelentik, és nem fér kétség a nyilatkozat hitelességéhez;
 - jövedéki termékek Termékkísérő Okmánya (TKO);
 - tengeri halászati termékekre és más tengeri halászatból nyert termékekre vonatkozó „T2M” nyomtatvány;
 - az EK végrehajtási rendelet 462.a cikkében és a 42.b Mellékletében meghatározott címke;
 - I. ellenőrzési típusú vámszabad területen vagy vámszabad raktárban lévő közösségi áruk nyomtatványa;
 - „T5” ellenőrző példány.
- A „közösségi áru” fogalma az olyan árukra is vonatkozik, amelyeket:
- a vámkódex 23. cikkében meghatározott feltételek szerint teljesen az új tagállam területén nyertek ki és nem tartalmazznak más országokból vagy területről importált árukat, vagy
 - a szóban forgó új tagállamtól eltérő országokból vagy területekről importáltak és szabad forgalomba bocsátottak abban a tagállamban.

2003. évi CXXVII. törvény

a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól*

A központi költségvetés feladatainak ellátásához szükséges bevételek biztosítása, a jövedéki termékek adóztatásához szükséges feltételek megteremtése érdekében, illetve abból a célból, hogy a jövedéki termékek piacán a versenysemlegesség érvényesülhessen, figyelemmel az Európai Unióhoz való csatlakozásból fakadó követelményekre, az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § (1) Jövedéki adóköteles a jövedéki termék belföldi előállítása és belföldre történő behozatala.

(2) Az adókötelezettség teljesítése és ellenőrzése érdekében érvényesítendő követelmény az, hogy

a) az adóköteles jövedéki terméket kizárólag adóraktárban állítsák elő,

b) a jövedéki adó (a továbbiakban: adó) megfizetése nélkül belföldre behozott jövedéki termék — kivéve a vámfelügyelet alatt álló vagy a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő részére behozott jövedéki terméket — adóraktárba vagy adómentes felhasználó üzemébe, raktárába kerüljön, és

c) a jövedéki terméket az adó megfizetése nélkül — kivéve, ha a jövedéki termék vámfelügyelet alatt áll — csak adóraktárban, adómentes felhasználó üzemében, raktárában tárolják, raktározzák.

(3) Az a jövedéki termék,

a) amelyet adómentesen szereztek be, csak az adómentesség alapjául szolgáló célra használható fel;

b) amelyre adó-visszaigénylést (adólevonást) érvényesítettek, csak olyan célra használható fel, amely után e törvény rendelkezései szerint e jog érvényesíthető.

(4) Szabadforgalomban csak olyan jövedéki termék szerezhető be, tartható birtokban, használható fel, értékesíthető, szállítható, amely után az adót megfizették.

I. Fejezet

HATÁLY, ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

Területi hatály

2. § A törvény rendelkezéseit a Magyar Köztársaság területén (a továbbiakban: belföld) kell alkalmazni. A belföld fogalmába beletartozik a vámszabad- és tranzitterület is.

Tárgyi hatály

3. § (1) A törvény rendelkezéseit a jövedéki termékek után fizetendő adóra, a dohánygyártmányok általános forgalmi adójára, a jövedéki termékek előállítására és forgalmazására, továbbá a jövedéki ügyekre kell alkalmazni.

(2) Jövedéki termékek:

- a)* az ásványolaj,
- b)* az alkoholtermék,
- c)* a sör,
- d)* a bor,
- e)* a pezsgő,
- f)* a köztes alkoholtermék,
- g)* a dohánygyártmány.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott adókból származó bevétel a központi költségvetést illeti meg.

Személyi hatály

4. § A törvény rendelkezéseit

a) a jövedéki terméket és az annak előállítására alkalmas, e törvényben meghatározott terméket előállító, raktározó, tároló, szállító, forgalmazó, külföldről beszerző (beszállító), külföldre értékesítő, illetve egyéb módon birtokoló jogi személyre, jogi személyiség nélküli egyéb szervezetre és természetes személyre (a továbbiakban együtt: személy), valamint

b) a jövedéki termék adóztatásával, forgalmazásával összefüggő felügyeleti, ellenőrzési és más hatósági feladatokat ellátó szervezetekre kell alkalmazni.

Hatáskör, illetékesség

5. § (1) Jövedéki ügyben első fokon — ha e törvény másként nem rendelkezik — a Vám- és Pénzügyőrség külön jogszabályban meghatározott alsó fokú szerve jár el. Az eljárásra az adóraktárnak, az adómentes felhasználó üzemének, a felhasználói engedélyes telephelyének, a kereskedő üzletének, raktárának fekvése, az egyéb személy jogosulatlan tevékenységének helye szerinti vámhatóság az illetékes.

* A törvényt az Országgyűlés a 2003. december 22-i ülésnapján fogadta el.

(2) A jövedéki adóüggyel kapcsolatos feladatokat — kivéve a hatósági felügyelet keretében ellátott adóztatási feladatokat, valamint a 15. § (1)—(2) bekezdése és a 65. § (1) bekezdésének *d)* pontja szerinti adófizetési kötelezettséggel kapcsolatos adóztatási feladatokat — első fokon a regionális jövedéki központ látja el, továbbá jogosult az engedélyezéssel kapcsolatos ügyben az eljárásra. Az engedélyezéssel kapcsolatos ügyben és a 10 millió forintot meghaladó jövedéki adóügyben másodfokon a Vám- és Pénzügyőrség Nemzeti Jövedéki Központja (a továbbiakban: Nemzeti Jövedéki Központ) jár el.

(3) Az adójeggyel, a zárjeggyel kapcsolatos ügyben — az adójegy és a zárjegy felhasználásának helyszíni ellenőrzése, elszámoltatása kivételével — első fokon a Pesti Jövedéki, Adójegy és Zárjegy Hivatal jár el.

(4) A jövedéki termékek és az abból előállított termékek 48. § (20) bekezdés szerinti kötelező érvényű vámtarifabesorolásával kapcsolatos ügyekben első fokon a Vám- és Pénzügyőrség Vegyvizsgáló Intézete (a továbbiakban: Vegyvizsgáló Intézet), másodfokon a Nemzeti Jövedéki Központ jár el.

(5) Az Európai Unió adóügyi együttműködési szabályainak jövedéki adóval kapcsolatos alkalmazása tekintetében az eljárásra illetékes hatóság a Vám- és Pénzügyőrség Jövedéki Kapcsolattartó és Kockázatelemzési Központja (a továbbiakban: Kapcsolattartó Központ).

(6) A (2) bekezdés szerinti jövedéki ügyben — ha e törvény másként nem rendelkezik — az eljárásra

a) a jogi személy, a jogi személyiség nélküli szervezet székhelye,

b) székhellyel nem rendelkező vállalkozó esetében a telephely, több telephely esetén az elsőként bejelentett telephely,

c) telephellyel sem rendelkező személy esetén a lakóhely, ennek hiányában a tartózkodási hely szerinti vámhatóság az illetékes.

(7) Helyszíni ellenőrzés keretében a jövedéki terméket forgalmazóknál az első fokú adóhatóság köteles jövedéki ellenőrzést is lefolytatni, az adófelfüggesztés alatt álló jövedéki termékek forgalmazásának ellenőrzése kivételével.

(8) Halaszthatatlan ellenőrzési és eljárási cselekményeket a hatáskörrel rendelkező szerv az illetékességi területén kívül is végezhet, amelyről haladéktalanul tájékoztatja az illetékességgel rendelkezőt.

(9) Ismeretlen személy ügyében eljárásra az a vámhatóság illetékes, amely az ügyben az első intézkedést tette.

(10) A belföldön lakóhellyel, tartózkodási hellyel, székhellyel vagy telephellyel nem rendelkező személy (a továbbiakban: külföldi személy) adó- és bírságfizetési kötelezettségének érvényesítése (beszedése) érdekében szükséges cselekményt az országos parancsnok által kijelölt vámhatóság teszi meg.

6. § (1) Jövedéki adóügyben vagy azzal összefüggő más adóügyben az olyan ellenőrzést, amelynél beáll az ismételt ellenőrzés tilalmának hatálya, a vámhatóság és az adóhatóság előzetes egyeztetés alapján, egy időben, egymás megállapításaira tekintettel köteles lefolytatni.

(2) Amennyiben a rendőrség, a fogyasztóvédelmi felügyelőség, a közterületfelügyelet, az Országos Borminősítő Intézet, a vámhatóság hatósági feladatokat ellátó, de e törvény szerint hatáskörrel nem rendelkező szerve, továbbá bármely más hatóság a tevékenysége során a jövedéki termékkel összefüggő jogsértő magatartás gyanúját állapítja meg, a bizonyítékokat rögzíti, a jövedéki terméket a rá vonatkozó szabályok szerint lefoglalja, és ezt követően az ügyet az illetékes vámhatóságnak átadja.

Értelmező rendelkezések

7. § E törvény alkalmazásában

1. *jövedéki termék belföldi előállítása*: a belföldön bármilyen alapanyag, termék felhasználásával, bármilyen eljárással végzett termelési, feldolgozási, kiserelési (palackozási) tevékenység, amelynek eredményeként jövedéki termék jön létre, kivéve:

a) a kétütemű motorolaj motorbenzinhez keverését,

b) az ásványolajok közé tartozó adalék legfeljebb 0,2 térfogatszázalék arányban üzemanyagba, tüzelő- és fűtőolajba történő bekeverését,

c) az ásványolajtermék színezését (beleértve a jelzőanyagot is), ha a színezés eredményeként a termék nyolc számjegyű vámtarifaszáma és adómértéke nem változik,

d) az azonos adómértékű ásványolajtermék finomítói ásványolajraktárban, illetve terméktávvezetékben történő, felhasználási cél szerinti átminősítését,

e) a Magyar Gyógyszerkönyvben meghatározott alkoholtartalmú és benzin külön jogszabályban foglaltak szerint gyógyszer-nagykereskedelmi tevékenység folytatására jogosító engedéllyel rendelkezők által történő csomagolását (kiserelését), az azt megelőzően végzett mechanikai szűrését, illetve a gyógyszerárak által végzett gyógyszerári kiserelését,

f) a csokoládégyártáshoz felhasznált vagy felhasználásra kerülő alkoholos gyümölcsből az alkoholtartalmú gyártási melléktermékként történő visszanyerését, ha azt a vámhatóságnak előzetesen bejelentették,

g) az üzemanyagoknak a fuvarozás során vagy az üzemanyagotöltő állomáson, vagy a jövedéki engedélyes kereskedő telephelyén a lefejtéskor bekövetkező keveredését, ha azt a vámhatóságnak haladéktalanul bejelentették,

h) a vegyipari és gyógyszeripari hatóanyagok, intermedierek előállításához használt jövedéki termékek tisztítását, ha azt adómentes felhasználó vagy felhasználói engedélyes végzi és a tisztítással visszanyert jövedéki terméket a vegyipari vagy gyógyszeripari adómentes felhasználó vagy a felhasználói engedélyes az engedélyezett célra használja fel,

i) a növényi olajok oldószeres kivonással történő gyártásához zárt rendszerben felhasznált 2710 11 25 vámtarifaszámú ásványolaj visszanyerése, amennyiben a gyártási folyamatban újrafelhasználásra kerül,

j) az 52. § (1) bekezdés h) pontjában megnevezett biodízel és az igazoltan szabadforgalomba bocsátott, adózottan vásárolt 2710 19 41 vámtarifaszám alatti ásványolajtermékek a gépjármű vagy jármű üzemanyagtartályában, üzemanyagtöltő állomáson történő összekeveredését,

k) az üzemanyagtöltő állomás vagy az üzemi motorikusgáztöltő-állomás tárolótartályában a 2711 12, 2711 13 és 2711 19 00 vámtarifaszámú cseppfolyósított szénhidrogének keveredését,

l) a biológiai ecetet előállító üzemben a kettős fermentáció első lépéseként végzett alkoholos erjesztést, ha azt a vámhatóságnak előzetesen bejelentették, és a keletkezett félkész terméket ecet hozzáadásával haladéktalanul denaturálják;

2. *jövedéki termék importálása*: jövedéki terméknek harmadik országból közvetlenül vagy más tagállam(ok)on keresztül belföldre történő behozatala, beleértve az e § 3. pontjának a) alpontjában megjelölt területekről és a Csatorna-szigetéről történő behozatalt is. Amennyiben a jövedéki termék a vám eljárás keretében lép be belföldre, az importálás a vám eljárásnak a jövedéki termék vámjogi szabadforgalomba bocsátását eredményező lezárásával egyidejűleg valósul meg;

3. *Közösség*: az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésben meghatározott tagállamok területe azzal az eltéréssel, hogy

a) a Németországi Szövetségi Köztársaság esetében Helgoland szigete és Büsingen területe, az Olasz Köztársaság esetében Livigno és Campione d'Italia területe, valamint a Luganói-tó olasz vizei, a Spanyol Királyság esetében Ceuta és Melilla területei, valamint a Kanári-szigetek, a Francia Köztársaság esetében a Francia Köztársaság tengeren túli megyéi nem tekintendők a tagállamhoz tartozónak,

b) a Monacói Hercegség a Francia Köztársaság területéhez, Jungholz és Mittelberg (Kleines Walsertal) tartományok a Németországi Szövetségi Köztársaság területéhez, a Man-sziget Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága területéhez, San Marino az Olasz Köztársaság területéhez tartozónak tekintendő;

4. *tagállam*: az Európai Unió tagállama a 3. pont a) és b) alpontjában foglalt eltérések alkalmazásával;

5. *harmadik ország*: a Közösségen kívüli területen található állam, ideértve az EFTA-országokat is;

6. *EFTA-ország*: Norvégia, Svájc, Liechtenstein, Izland;

7. *közösségi adófelfüggesztési eljárás*: az adó fizetésének halasztása a Közösségen belül az e törvény 19—22. §-a és 24—26. §-a szerint szállított, illetve tagállam(ok)on keresztül harmadik országból vagy harmadik országba vám eljárásban szállított jövedéki termékekre;

8. *belső közösségi árutovábbítási eljárás*: a Vám kódex 163. cikkének 2. a) pontja szerinti, az áruk a Közösség vámterületén belüli szállítása során alkalmazandó eljárás;

9. *vám tarifaszám*: a Tanács 2658/87/EGK rendeletének

a) az ásványolaj, valamint a 11. § (1) bekezdés e) pontjában és az 50. § (4) bekezdés d)—e) pontjában említett termékek esetében a Bizottság 2031/2001/EGK rendeletével módosított, 2002. január 1-jén hatályos,

b) egyébként a Bizottság 2587/91/EGK rendeletével módosított, 1992. október 19-én hatályos 1. számú mellékletében meghatározott Kombinált Nomenklatúrával megegyező tartalmú, külön PM rendeletben kihirdetett áruazonosító számok. A nyolc számjegynél kevesebb számjeggyel megadott vámtarifaszám esetén annak valamennyi alszámos bontása is ideértendő;

10. *adóhatóság*: az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal és szervei;

11. *vámhatóság*: a Vám- és Pénzügyőrség és szervei;

12. *adóraktár (ideértve a 82. § szerinti egyszerűsített adóraktárt is)*: az a fizikailag (pl. fallal, kerítéssel, mérési ponttal) elkülönített, — a terméktávvezeték adóraktár és a kikötői adóraktár kivételével — helyrajzi számmal beazonosított, egy technológiai egységet képező üzem, raktár, továbbá a 72. § (2) bekezdés a) pontja szerinti helyen kialakított üzlethelyiség a hozzá tartozó raktárral, ahol az e törvényben meghatározott engedély birtokában jövedéki termék előállítása folyik, illetve ahol olyan jövedéki termék tárolását, raktározását végzik, amely után az adót még nem fizették meg;

13. *tagállami adóraktár*: más tagállam illetékes hatósága által adóraktárként engedélyezett hely (üzem, raktár);

14. *adóraktár engedélyese*: az a személy, aki (amely) az adóraktárban — az e törvényben meghatározott engedély birtokában — jövedéki termék előállítására, illetve olyan jövedéki termék tárolására, raktározására jogosult, amely után az adót még nem fizették meg;

15. *tagállami adóraktár-engedélyes*: az a más tagállamban gazdasági tevékenységet folytató személy, aki adóraktár működtetésére a tagállama szabályai szerinti érvényes engedéllyel rendelkezik;

16. *bejegyzett kereskedő*: az a személy, aki a vámhatóság e törvényben meghatározott engedélye birtokában, illetve valamely tagállam illetékes hatóságának a jóváhagyása alapján jogosult más tagállamból a közösségi adófelfüggesztési eljárásban szállított jövedéki termék rendszeres fogadására;

17. *nem bejegyzett kereskedő*: az a személy, aki a vámhatóság, illetve valamely tagállam illetékes hatóságának eseti jóváhagyásával jogosult más tagállamból a közösségi adófelfüggesztési eljárásban szállított jövedéki termék eseti fogadására;

18. *adómentes felhasználó*: a jövedéki termék adómentes beszerzésére az e törvényben meghatározott engedéllyel rendelkező, a jövedéki terméket az e törvényben meghatározott adómentes célra felhasználó személy;

19. *felhasználói engedélyes*: az a személy, aki — az e törvényben meghatározott engedély birtokában — jogosult egyéb ellenőrzött ásványolaj beszerzésére, felhasználására, kiszerezésére, megfigyelt termék beszerzésére, előállítására, felhasználására, kiszerezésére, a teljesen denaturált alkoholtermék kiszerezésére;

20. *közjogi intézmény*:

a) a minisztériumok, a tárca nélküli miniszterek hivatali szervei, a központi költségvetésben önálló fejezettel rendelkező országos hatáskörű és egyéb szervek, továbbá más, fejezeti jogosítványokkal felhatalmazott szervek — ideértve a Magyar Tudományos Akadémiát mint köztestületet is —, valamint a felügyeletük alá tartozó költségvetési szervek;

b) a helyi önkormányzatok és a helyi kisebbségi önkormányzatok, valamint a felügyeletük alá tartozó költségvetési szervek,

c) az elkülönített állami pénzalapok és azok kezelői,

d) a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai és a társadalombiztosítási költségvetési szervek,

e) az országos kisebbségi önkormányzatok és az országos kisebbségi önkormányzati költségvetési szervek,

f) a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló törvény hatálya alá tartozó jogi személyiségű területfejlesztési tanácsok és munkaszervezeteik;

21. *gazdasági tevékenység*: a bevétel elérése érdekében vagy azt eredményező módon rendszeresen vagy üzletszerűen végzett tevékenység;

22. *szabadforgalomba bocsátás*: a jövedéki termék adóraktárból, tagállami adóraktárból, illetve adómentes felhasználó üzeméből történő kitárolása — kivéve, ha a kitárolás adóraktárba, tagállami adóraktárba, más tagállam bejegyzett/nem bejegyzett kereskedője részére, harmadik országba vagy adómentes felhasználó részére történik —; a jövedéki termék bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő általi fogadása; az adóraktárban a szőlőbornak a külön jogszabályban meghatározott termelői borkimérés céljára történő felhasználása; a harmadik országból behozott jövedéki termék vámjogi szabadforgalomba bocsátását eredményező vámkezelése vagy a vámhatóság olyan intézkedése, amelynek eredményeként a jövedéki terméket vámjogi szabadforgalomba bocsátottnak kell tekinteni, ha a vámkezelést vagy az intézkedést követően a jövedéki terméket nem tárolják be adóraktárba vagy adómentes felhasználóhoz;

23. *szabadforgalom*: a szabadforgalomba bocsátott jövedéki termékekkel folytatott gazdasági tevékenység;

24. *kitárolás*: a jövedéki termék fizikai mozgatása, amelynek közvetlen következményeként a jövedéki termék az adóraktár területét, az adómentes felhasználó vagy a felhasználói engedélyes üzemét, raktárát elhagyja;

25. *betárolás*: a jövedéki termék fizikai mozgatása, amelynek közvetlen következményeként a jövedéki termék az adóraktár területére vagy az adómentes felhasználó üzemébe, raktárába beszállításra kerül;

26. *jövedéki termék fogadása*: bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő részére más tagállamból közösségi adófelfüggesztési eljárásban belföldre szállított jövedéki termék átvétele a terméket kísérő okmányon [20. § (1)–(2) bekezdés] feltüntetett rendeltetési helyen;

27. *jövedéki ügy*: a jövedéki termékkel, az adójeggyel, a zárjeggyel összefüggő adó- és egyéb kötelezettségek teljesítése, hatósági felügyelete, jövedéki ellenőrzése és az ezekkel kapcsolatos eljárás;

28. *jövedéki adóügy*: az olyan jövedéki ügy, amely a jövedéki adóztatási feladat ellátásával függ össze — ideértve az adójeggyel megfizetett általános forgalmi adó bevallását és az egyéb adókötelezettségek teljesítését, ellenőrzését is —, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárás;

29. *importáló*: az a személy, aki először szerez jogot arra, hogy az importált termék felett saját nevében rendelkezzen, illetve ilyen személy hiányában az, aki az adófizetési kötelezettség keletkezésének időpontjában az importált jövedéki terméket birtokolja;

30. *közösségi kereskedő*: az a személy, aki jövedéki terméket gazdasági tevékenység keretében, más tagállam felé értékesít vagy továbbértékesítési célra más tagállamból beszerz;

31. *exportáló*: az a személy, aki olyan jövedéki terméket értékesít, amelyet a vámhatóság végleges rendeltetéssel harmadik országba kiléptet, ideértve azt is, aki az üzemanyag petróleumot és a repülőbenzint nemzetközi légi forgalomban résztvevő külföldi vagy magyar lajstromjelű, gazdasági célú légi közlekedési tevékenységet végző olyan légi jármű üzemanyagtartályába tölti, amelynek külföldre távozását a vámhatóság regisztrálja;

32. *megbízható adós*: az a személy, aki legalább 2 éve engedéllyel végez adóraktárban folytatható tevékenységet, illetve aki legalább 2 éve folytat az e törvény szerinti jövedéki engedély birtokában jövedéki engedélyes kereskedelmi, export- és importtevékenységet, és terhére a jövedéki biztosíték e törvény 38. §-ának (5) bekezdése alapján történő megállapítására irányuló kérelem benyújtását, illetve a jövedéki biztosíték hivatalból történő, e törvény 38. §-ának (8) bekezdése szerinti felülvizsgálat megkezdését megelőző 2 évben összességében a jövedéki biztosíték értékének 10 százalékát meghaladó jövedéki bírságot vagy adóbírságot a vámhatóság vagy az adóhatóság jogerős határozattal nem állapított meg, továbbá a jövedéki biztosíték értékének — a 2 éves vizsgált időszakban összességében — 10 százalékát meghaladó összegű, az esedékességet 30 nappal meghaladóan rendezett vagy rendezetlen adótartozása nem volt, kivéve az olyan adótartozást, amelyre fizetési könnyítést (fizetési halasztás, részletfizetés) engedélyeztek;

33. *megbízható adómentes felhasználó*: az a személy, aki legalább 2 éve folyamatosan jogosult jövedéki termék adómentes beszerzésére, és terhére jogerős határozattal a keretengedély iránti kérelem vagy a keretengedély módosítá-

sára irányuló kérelem benyújtását megelőző 2 évben összességében a jövedéki biztosíték értékének 10 százalékát meghaladó jövedéki bírságot vagy adóbírságot a vámhatóság vagy az adóhatóság nem állapított meg, továbbá a jövedéki biztosíték értékének 10 százalékát meghaladó összegű, az esedékességet 30 nappal meghaladónan rendezett vagy rendezetlen adótartozása nem volt, kivéve az olyan adótartozást, amelyre fizetési könnyítést (fizetési halasztás, részletfizetés) engedélyeztek;

34. *megbízható felhasználói engedélyes*: az a személy, aki legalább 2 éve folyamatosan jogosult egyéb ellenőrzött ásványolaj vagy megfigyelt termék beszerzésére, és terhére a jövedéki biztosíték csökkentésére irányuló kérelem benyújtását megelőző 2 évben, illetve a jövedéki biztosíték 59. § (6) bekezdése szerinti csökkentését követő kétévénkénti időszakra összességében a jövedéki biztosíték értékének 10 százalékát meghaladó jövedéki bírságot vagy adóbírságot a vámhatóság vagy az adóhatóság jogerős határozattal nem állapított meg;

35. *aroma*: a Magyar Élelmiszerkönyv 1-2-88/388. számú, 1998. szeptember 1-jén hatályos előírásának 1. § 2. pontjában meghatározott kémiai anyag;

36. *intermedier*: a nyersanyagtól a vegyipari és gyógyszeripari késztermékig terjedő gyártási folyamat egyes fázisaiban előálló gyártásközi vegyi termék;

37. *bioetanol*: a 2207 20 00 vámtarifaszám alá tartozó, kizárólag mezőgazdasági eredetű alapanyagból előállított alkoholtermék;

38. *üzemanyagtartály*: a jármű gyártója által a járműbe szilárdan beépített azon tartály(ok), amely(ek) az üzemanyagnak közvetlenül a gépjármű motorjában való felhasználását teszi(k) lehetővé a jármű haladásához, illetve a jármű hűtő- és klímaberendezésének működését biztosítják. Üzemanyagtartály továbbá a járművek azon szilárdan beépített gáztartálya is, amely közvetlenül a gázzal való üzemelést teszi lehetővé, valamint az egyéb berendezések tartályai, amelyekkel adott esetben a gépjárművet felszerelik;

39. *kiegészítő üzemanyagtartály*: a jármű gyártója által a konténerbe szilárdan beépített olyan tartály, amely a hűtőberendezések vagy a speciális konténerek egyéb berendezéseinek szállítás közbeni működéséhez az üzemanyag közvetlen felhasználását biztosítja;

40. *speciális konténer*: minden olyan tartály megfelelő berendezésekkel ellátva, amelyek speciálisan a hűtő-, oxigénellátó, hőszigetelő rendszerekhez vagy más rendszerekhez szükségesek;

41. *jelölt gázolaj*: az Európai Bizottságnak a gázolaj és a kerozin közös adóügyi jelölőanyagának létrehozásáról szóló 2001/574/EK határozata szerinti jelölőanyaggal megjelölt, a 2710 19 41, 2710 19 45 és 2710 19 49 vámtarifaszám alá tartozó gázolaj;

42. *ömlesztett szállítás*: ásványolajtermék közúti tankautóban, vasúti tartálykocsiban vagy tartályhajóban való

szállítása. Nem valósul meg ömlesztett szállítás, ha az ásványolajat olyan csomagolóeszközbe (tartályba) kiszerelten szállítják, amely a szállítójárműről az ásványolajtermékkel együtt eltávolítható.

II. Fejezet

ADÓKÖTELEZETTSÉG, ADÓFELFÜGGESZTÉS, ADÓFIZETÉSI KÖTELEZETTSÉG

Adókötelezettség keletkezése

8. § (1) Ha e törvény másként nem rendelkezik, adókötelezettség keletkezik, ha

- a) a jövedéki terméket belföldön előállítják;
- b) a jövedéki terméket importálják.

Az adó alanya az a) pont esetében a jövedéki terméket előállító személy — amennyiben a jövedéki termék előállítása adóraktárban történik, az adóraktár-engedélyes —, a b) pont esetében az importáló.

(2) Az adókötelezettség a jövedéki terméket belföldön előállító, illetve importáló személy helyett a betároló adóraktár engedélyesét, illetve adómentes felhasználót terheli a jövedéki termék adóraktárba vagy az adómentes felhasználó üzemébe történő betárolásának a visszaigazolásával. Ez nem érinti a jövedéki terméket belföldön előállító, illetve importáló személy bejelentési, bevallási, nyilvántartási, bizonylat kiállításai és megőrzési, valamint adatszolgáltatási kötelezettségét (a továbbiakban: egyéb adókötelezettség). E bekezdés szerinti adókötelezettség esetében az adó alanya a jövedéki terméket betároló adóraktár engedélyese, illetve az adómentes felhasználó.

Adómentes jövedéki termék

9. § (1) Adómentes a gépjárművek üzemanyagtartályában harmadik országból vámmentesen behozott üzemanyag, valamint a nemzetközi forgalomban résztvevő vagy javításra érkező légi járműből tranzitterületen lefejtésre kerülő üzemanyag, a Magyarországot kötelező nemzetközi szerződések rendelkezései alapján vámmentesen behozható jövedéki termék, továbbá a diplomáciai és konzuli képviselők, valamint az ezekkel egy tekintet alá eső nemzetközi szervezetek és azok tagjai számára harmadik országból vámmentesen behozott jövedéki termék.

(2) Adómentes a 918/83/EGK Tanácsi rendelet 31. és 46. cikke, illetve a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló törvény szerinti mértéken belül vámmentesen, nem kereskedelmi jellegű áruként harmadik országból behozott jövedéki termék.

Az adófelfüggesztés esetei

10. § (1) Az adókötelezettség keletkezésének a 8. § (1) bekezdés *a)* pontja és (2) bekezdése szerinti esetében az adófelfüggesztés az adómegállapítás és az adófizetés halasztása. Az adókötelezettség keletkezésének a 8. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetében az adófelfüggesztés az adó fizetésének halasztása. Az adófelfüggesztés nem érinti az adóalany egyéb adókötelezettségét.

(2) A jövedéki termék jogszerű belföldi előállításával keletkező, illetve az adóraktár engedélyesét, valamint az adómentes felhasználót a jövedéki termék adóraktárba, illetve az adómentes felhasználó üzemébe, raktárába történő betárolása következtében terhelő adómegállapítási és adófizetési kötelezettség adófelfüggesztés alatt áll, amíg a jövedéki terméket

a) az adóraktár engedélyese az adóraktárában tárolja, raktározza;

b) az adómentes felhasználó az üzemében, raktárában tárolja, raktározza;

c) az adóraktár engedélyese az adóraktárából, illetve az adómentes felhasználó az üzeméből, raktárából a 11. § feltételeinek megfelelően adófelfüggesztéssel szállítja, és a betárolás, a harmadik országba való kiléptetés visszaigazolása még nem történt meg, de legfeljebb a kitárolást követő 30. napig.

(3) A jövedéki termék importálásával keletkező adókötelezettség esetén az adófizetési kötelezettség felfüggesztésre kerül, ha a jövedéki terméket az importálást követően közvetlenül adóraktárba, illetve adómentes felhasználó üzemébe, raktárába szállítják, és a vámkezeléshez az importáló bemutatta annak az adóraktárnak az adóraktári engedélyét, illetve annak az üzemnek, raktárnak a keretengedélyét, ahová a jövedéki terméket szállítják. Amennyiben az importáló személye nem azonos az adóraktár-engedélyes, illetve az adómentes felhasználó személyével, az adófizetési kötelezettség felfüggesztéséhez be kell mutatni az adóraktár-engedélyesnek az importált jövedéki termék befogadásáról adott nyilatkozatát, vagy az adómentes felhasználó megbízását a jövedéki termék importálására, továbbá nyilatkozatát a még rendelkezésére álló adómentes beszerzési keretéről.

(4) Ha az adóraktári engedély megszűnik — kivéve a (6)—(7) bekezdésben foglalt esetet —, az adómegállapítási és adófizetési kötelezettség továbbra is adófelfüggesztés alatt áll a készleten maradt jövedéki terméknek másik adóraktárba történő betárolásáig vagy a szabadforgalomba bocsátásáig, de legfeljebb az engedély megszűnését követő 30. napig.

(5) Ha az adómentes felhasználó keretengedélye megszűnik — kivéve a (6)—(7) bekezdésben foglalt esetet —, az adómegállapítási és adófizetési kötelezettség továbbra is adófelfüggesztés alatt áll a készleten maradt jövedéki terméknek adóraktárba való betárolásáig, de legfeljebb az engedély megszűnését követő 30. napig.

(6) Ha az adóraktári engedély, illetve az adómentes felhasználó keretengedélye felszámolási eljárás miatt szűnik meg, az adómegállapítási és adófizetési kötelezettség továbbra is adófelfüggesztés alatt áll a készleten maradt jövedéki terméknek a felszámolási eljárás keretében történő szabadforgalomba bocsátásáig vagy másik adóraktárba való betárolásáig, illetve a vagyonfelosztásról szóló végzés alapján a jövedéki termék hitelező részére történő kitárolásáig.

(7) Ha az adóraktári engedély, illetve az adómentes felhasználó keretengedélye végelszámolás miatt szűnik meg, az adómegállapítási és adófizetési kötelezettség továbbra is adófelfüggesztés alatt áll a készleten maradt jövedéki terméknek a végelszámolás keretében történő szabadforgalomba bocsátásáig vagy másik adóraktárba való betárolásáig, illetve a vagyonfelosztást követően történő kitárolásáig, de legfeljebb a végelszámolás kezdő időpontjától számított 180 napig.

Adófelfüggesztéssel történő szállítás

11. § (1) A jövedéki termék adófelfüggesztéssel szállítható

a) adóraktárból, adómentes felhasználótól, illetve a vámjogi szabadforgalomba bocsátást követően adóraktárba;

b) adóraktárból, illetve a vámjogi szabadforgalomba bocsátást követően adómentes célra, adómentes felhasználó részére;

c) adóraktárból végleges rendeltetéssel harmadik országba;

d) adóraktárból az Észak-atlanti Szerződés tagállamainak és az 1995. évi CII. törvényben kihirdetett Békepartnerség más részes államainak Magyarországon tartózkodó fegyveres erői és polgári állománya részére a 13. § (1) bekezdésének *f)* pontja szerinti esetben;

e) — amennyiben bioetanol a szállított termék — az alkoholtermék adóraktárból a kőolaj-finomító adóraktárba a 2909 19 00 vámtarifaszám alá tartozó etil-tercier-butil-éter (a továbbiakban: ETBE) előállítása céljára;

f) adómentes felhasználás esetén az adómentes felhasználó keretengedélyében szereplő telephelyei között;

g) az 53. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti adómentes felhasználás esetében az adómentes felhasználó keretengedélyében szereplő telephelyről

ga) harmadik országban szolgáltatot teljesítő magyar fegyveres erők részére végleges rendeltetéssel harmadik országba,

gb) rendkívüli helyzetben a Honvédelmi Minisztériumban felállított Katasztrófavédelmi Operatív Bizottság által meghatározott helyre telepített, kijelölt repülőalakulatot ellátó üzemanyagtöltő-pontra,

gc) az engedélyezett csapatmozgások, nemzeti és nemzetközi gyakorlatok esetén a gyakorlat helyszínén felállított üzemanyagtöltő-pontra.

(2) A jövedéki termék adófelfüggesztéssel történő szállítása csak a (3) bekezdés szerinti termékkísérő okmánnyal megengedett.

(3) A termékkísérő okmány olyan bizonylat, amely az adófelfüggesztéssel szállított jövedéki termék származásának, eredetének, valamint adóraktárba való be-, illetve kitárolásának, adómentes felhasználó részére történő átadásának, átvételének, az adómentes felhasználó keretengedélyében szereplő telephelyei közötti szállításnak, harmadik országba való kiléptetésének, Közösségen belüli szállításának az igazolására szolgál. Termékkísérő okmányként a 20. §-ban meghatározott kísérő okmányt kell alkalmazni azzal, hogy jogszabály egyéb bizonylat termékkísérő okmányként való elfogadásáról is rendelkezhet.

(4) A termékkísérő okmányt a jövedéki terméket kitároló adóraktár, adómentes felhasználó, illetve az importáló állítja ki. A jövedéki terméket fogadó adóraktár-engedélyes, adómentes felhasználó a betárolást köteles a termékkísérő okmányon a kitároló adóraktárnak, az adómentes felhasználónak, illetve — importált jövedéki termék esetén — a vámjogi szabadforgalomba bocsátást végző vámhatóságnak visszaigazolni, és a jövedéki terméket az átvétellel egyidejűleg köteles a készletébe felvenni.

(5) A jövedéki termék harmadik országba való kiléptetése esetén a kiléptetést végző vámhatóság a kiléptetés megtörténtét igazolja a termékkísérő okmányon, amelyet haladéktalanul visszaküld a termékkísérő okmány kiállítójának, vagy átadja a termékkísérő okmányon (a 14. rovatban) megjelölt megbízottnak.

Az adófelfüggesztés megszűnése

12. § Az adófelfüggesztés megszűnik, ha

a) az adóraktár engedélyese vagy az adómentes felhasználó az adómegállapítási és adófizetési kötelezettség alól, az importáló az adófizetési kötelezettség alól véglegesen mentesül (13. §), illetve

b) az adómegállapítási és adófizetési kötelezettség beáll (14. §).

Végleges mentesülés az adómegállapítási és adófizetési kötelezettség alól

13. § (1) Az adóraktár engedélyese — ha törvény másként nem rendelkezik — a felfüggesztett adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége alól véglegesen mentesül, ha a kitárolt jövedéki terméket

a) egy másik adóraktárba betárolták, és azt a betároló adóraktár engedélyese visszaigazolta a termékkísérő okmány egy példányán;

b) az adómentes felhasználó betárolta, és a betárolást visszaigazolta a termékkísérő okmány egy példányán;

c) — amennyiben a kitárolt termék az 52. § (1) bekezdés i) pontja szerinti egyéb ellenőrzött ásványolaj —

ca) 5 liter/5 kilogramm vagy annál kisebb kiszerelésben hozta forgalomba, vagy

cb) 5 liternél/5 kilogrammnál nagyobb kiszerelés esetén az 59. § szerinti felhasználói engedélyesnek vagy nyilvántartásba vett felhasználónak, illetve a 61. § (2) bekezdés szerinti nyilatkozatot adó exportálónak vagy közösségi kereskedelmi tevékenység folytatására jogosult jövedéki engedélyes kereskedőnek tárolta ki, és az átvételt a felhasználói engedélyes, a nyilvántartásba vett felhasználó, az exportáló vagy a közösségi kereskedelmi tevékenység folytatására jogosult jövedéki engedélyes kereskedő a 40. § (1) bekezdés b) pontja szerinti egyszerűsített kísérő okmány 1 példányán visszaigazolta;

d) végleges rendeltetéssel harmadik országba kiléptették, és azt a kiléptetést végző vámhivatal igazolta;

e) — amennyiben a kitárolt termék üzemanyag petróleum vagy repülőbenzin — külföldi vagy magyar lajstromjelű, gazdasági célú légi közlekedési tevékenységet végző légi jármű üzemanyagtartályába töltik nemzetközi repülés vagy a hatóságilag szabályozott éves légügyi felülvizsgálat, hajtóműcserek utáni hajtóműpróbák, gyakorlórepülések, valamint a kormányzati (állami) repüléseket megelőző kötelező hatósági berepülések során való felhasználás céljából, és azt a vámhatóság igazolta;

f) — amennyiben a kitárolt termék 2710 11 31, 27 10 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 19 21, 2710 19 41, 2710 19 45, 2710 19 49 vámtarifaszámú ásványolajtermék — az Észak-atlanti Szerződés tagállamainak és az 1995. évi CII. törvényben kihirdetett Békepartnerség más részt vevő államainak Magyarországon tartózkodó fegyveres erői és polgári állománya részére a szolgálati járművek, légi járművek és hajók üzemanyag-ellátása céljára, a külön jogszabályban meghatározott rendelkezések szerint szállították és igazolták vissza az átvételt;

g) — amennyiben a kitárolt termék a 2710 19 41, 2710 19 45 vámtarifaszámú jelölt gázolaj — külföldi vagy belföldi lajstromjelű, áru- vagy személyszállítást gazdasági tevékenység keretében végző hajó üzemanyagtartályába töltik és azt a termékkísérő okmány egy példányán a hajó üzemeltetője igazolja.

(2) Az adóraktár engedélyese véglegesen mentesül

a) a végső úti céllal harmadik országba utazó utas részére tranzitadóraktárban [72. § (2) bekezdés a) pont] értékesített és onnan egyidejűleg az utas által kitárolt jövedéki termékre — dohánygyártmány esetén az adójeggyel el nem látott dohánygyártmányra —,

b) a Közösségen belüli végső úti céllal utazó utas részére tranzitadóraktárban értékesített és onnan egyidejűleg az utas által kitárolt adójeggyel ellátott dohánygyártmányra felfüggesztett adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége alól, amennyiben az utasok beszállókártyája számának dokumentálása alapján — az átszállóutasok esetében továbbá a repülőjegy másolatával — a külön jogszabály szerint igazolja a kitárolás tényét.

(3) Az adóraktár engedélyese véglegesen mentesül az adóraktárban tárolt azon jövedéki termékekre felfüggesztett adómegállapítási és adófizetési kötelezettség alól,

a) amelyet az adóraktárban egy másik termék előállításához használtak fel, ideértve azt is, ha a kőolaj-finomító adóraktár az ásványolajtermék előállítását szolgáló hőtermelésre vagy e célból segédanyagként használ fel ásványolajterméket;

b) amelyet az adóraktárban a belső minőség-ellenőrzéshez szükséges vizsgálatok céljára — a hatályos jogszabályoknak, valamint szabványoknak megfelelő — mintavételi szabályzat szerint felhasználtak;

c) amelyet az adóraktárban az adóellenőrzés céljaira a vámhatóság felhasznált;

d) amelyet az adóraktárban az illetékes hatóság által végzett minőség-ellenőrzés céljaira átadtak;

e) amelyet az adóraktárban vagy onnan kitárolva a vámhatóság felügyelete mellett megsemmisítettek;

f) amely az adóraktárban vagy az adófelfüggesztéssel végzett szállítás során baleset vagy az adóraktár engedélyesének tevékenységi körén kívül eső elháríthatatlan ok következtében — kivéve a lopás esetét — igazoltan megsemmisült;

g) amely az adóraktárban az előállítás, tárolás, raktározás, illetve az adófelfüggesztéssel történő szállítás során keletkezett veszteség, legfeljebb a jogszabályban meghatározott mértékig;

h) amelyet — amennyiben az alkoholtermék — az adóraktárban a külön jogszabály szerinti teljes denaturálási eljárással denaturáltak.

(4) Az adómentes felhasználó a felfüggesztett adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége alól véglegesen mentesül, ha

a) a kitárolt jövedéki terméket adóraktárba betárolták, és azt az adóraktár engedélyese visszaigazolta a termékkísérő okmány egy példányán;

b) a jövedéki terméket a keretengedélyében engedélyezett adómentes célra felhasználta;

c) a jövedéki terméket a 11. § (1) bekezdés g) pontjának ga) alpontja szerint végleges rendeltetéssel harmadik országba kiléptették, és azt a kiléptető vámhivatal igazolta.

(5) Az adómentes felhasználó véglegesen mentesül azon jövedéki termékekre felfüggesztett adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége alól,

a) amelyet az üzemében, raktárában a belső minőség-ellenőrzéshez szükséges vizsgálatok céljára a — hatályos jogszabályoknak, valamint szabványoknak megfelelő — mintavételi szabályzata szerint felhasznált;

b) amelyet az üzemében, raktárában az adóellenőrzés céljaira a vámhatóság felhasznált;

c) amelyet az üzemében, raktárában az illetékes hatóság által végzett minőség-ellenőrzés céljaira adtak át;

d) amelyet az üzemében, raktárában vagy onnan kitárolva a vámhatóság felügyelete mellett megsemmisítettek;

e) amely az üzemében, raktárában vagy az adófelfüggesztéssel végzett szállítás során baleset vagy az adómentes felhasználó tevékenységi körén kívül eső elháríthatatlan ok következtében — kivéve a lopás esetét — igazoltan megsemmisült;

f) amely a tárolás, raktározás során keletkezett veszteség, legfeljebb a jogszabályban meghatározott mértékig.

(6) A (3) bekezdés b)–f) pontja és az (5) bekezdés a)–e) pontja szerinti végleges mentesítésre való jogosultságot a vámhatóság vizsgálati jegyzőkönyvével kell igazolni.

(7) Az importáló a felfüggesztett adófizetés alól véglegesen mentesül, ha az importált jövedéki terméket adóraktárba vagy adómentes felhasználó üzemébe a vámhatóság által igazoltan betárolta és készletre vette, illetve vetette, és azt az adóraktár engedélyese vagy az adómentes felhasználó a vámjogi szabadforgalomba bocsátást végző vámhatóságnak visszaigazolta.

(8) Az adóraktár engedélyese, illetve az adómentes felhasználó a 10. § (4), illetve (5) bekezdése szerint felfüggesztett adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége alól véglegesen mentesül, ha jövedéki termékét egy másik adóraktárba betárolták, és azt a betároló adóraktár engedélyese a termékkísérő okmányon visszaigazolta.

(9) Az adóraktár engedélyese, illetve az adómentes felhasználó a 10. § (6) bekezdése szerint felfüggesztett adómegállapítási és fizetési kötelezettsége alól véglegesen mentesül, ha

a) a felszámolási eljárás során a jövedéki terméket a szabadforgalomba bocsátják, feltéve, hogy azt megelőzően vagy azzal egyidejűleg a vevő az adót igazoltan megfizette, vagy a felszámolási eljárás során a jövedéki terméket adóraktár engedélyese részére értékesítették, és az a jövedéki termék betárolását a termékkísérő okmányon visszaigazolta;

b) a jövedéki terméket a hitelező részére — a vagyonfelosztásról szóló végzés alapján — történő átadás céljából az adóraktárból, illetve az adómentes felhasználó üzeméből, raktárból kitárolták, feltéve, hogy azzal egyidejűleg a hitelező az adót igazoltan megfizette, vagy — ha a hitelező adóraktár engedélyese — a betárolást a termékkísérő okmányon visszaigazolta.

(10) Az adóraktár engedélyese, illetve az adómentes felhasználó végelszámolás miatt felfüggesztett adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége alól véglegesen mentesül, ha a jövedéki terméket egy másik adóraktár betárolta, és azt a termékkísérő okmányon visszaigazolta, illetve, ha a vagyonfelosztás — a végelszámolás kezdő időpontjától számított 180 napon belül — megtörténik, és a jövedéki terméket e célból kitárolták, s ezzel egyidejűleg az adót igazoltan megfizették.

Az adómegállapítási és adófizetési kötelezettség beállta

14. § (1) A jövedéki termék szabadforgalomba bocsátásával — a (9) bekezdésben foglalt eltéréssel —, továbbá a jövedéki terméknek — kivéve az adójeggyel ellátott dohánygyártmányt — a Közösségen belüli végső úti céllal utazó utas részére tranzitadóraktárban történő értékesítésével és egyidejűleg onnan az utas általi kitárolásával, annak napján beáll az adómegállapítási és adófizetési kötelezettség.

(2) Amennyiben az adófelfüggesztéssel szállított jövedéki termék 13. § (1) bekezdése és (4) bekezdésének *a*) pontja szerinti betárolásának, kiléptetésének, hajóba történő betöltésének, illetve a 13. § (1) bekezdésének *f*) pontja esetében az átvételnek a külön jogszabály rendelkezései szerinti igazolása a kitárolást követő 30 napon belül nem történik meg, a kitároló adóraktár engedélyesének, adómentes felhasználónak a kitárolást követő 31. napon beáll az adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége, kivéve, ha az adóraktár engedélyese kétséget kizáróan igazolni tudja, hogy a 13. § (1) bekezdése *d*) pontjában meghatározott esetben a végleges mentesüléssel járó esemény bekövetkezett, de az erről szóló igazolás a kiléptetést végző hatóságtól nem érkezett meg.

(3) Amennyiben az adó kivetése nélkül zárult vámjogi szabadforgalomba bocsátással (adóelfüggesztéssel) importált jövedéki termék 13. § (7) bekezdés szerinti betárolásának az igazolása a vámjogi szabadforgalomba bocsátást követő 30 napon belül nem történik meg, az importálónak a vámjogi szabadforgalomba bocsátást követő 31. napon beáll az adófizetési kötelezettsége.

(4) A jövedéki termék 46. § (1) bekezdés szerint nem adómentes célra történő felhasználása esetén az adómentes felhasználónak a megállapított különbözetre (készlet-hiányra) a tárgynegyedév utolsó napján beáll az adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége.

(5) A megszűnt adóraktári engedély jogosultjának, illetve a megszűnt keretengedély jogosultjának a 10. § (4), illetve (5) bekezdése szerint felfüggesztett adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége beáll az (1) bekezdés szerint, továbbá, ha a jövedéki termék betárolását a fogadó adóraktár a kitárolást követő 30 napon belül nem igazolja vissza, a kitárolást követő 31. napon, egyébként pedig az adóraktári engedély, illetve a keretengedély megszűnését követő 31. napon.

(6) A megszűnt adóraktári engedély jogosultjának, illetve a megszűnt keretengedély jogosultjának a 10. § (6) bekezdése szerint felfüggesztett adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége beáll, ha a jövedéki termék betárolását a fogadó adóraktár a kitárolást követő 30 napon belül nem igazolja vissza, a kitárolást követő 31. napon, valamint a kitárolás napján, ha a jövedéki terméket anélkül tárolják

ki az adóraktárból, illetve az adómentes felhasználó üzemből, raktárból, hogy a vevő, illetve a hitelező az adót igazoltan megfizette volna.

(7) A megszűnt adóraktári engedély jogosultjának, illetve a megszűnt keretengedély jogosultjának a 10. § (7) bekezdése szerint felfüggesztett adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége beáll az (1) bekezdés szerint, továbbá, ha a jövedéki termék betárolását a fogadó adóraktár a kitárolást követő 30 napon belül nem igazolja vissza, a kitárolást követő 31. napon, illetve a kitárolás napján, ha anélkül tárolják ki a jövedéki terméket, hogy a vagyonszerzés alapján a jövedéki terméket átvévo személy az adót igazoltan megfizette volna, egyébként pedig, ha a végelszámolás kezdő időpontjától számított 180 nap letelt.

(8) Az adóraktár engedélyesének felfüggesztett adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége beáll arra a jövedéki termékre,

a) amelyet az adófelfüggesztés időtartama alatt az adóraktárban nem termék előállításához, nem alapanyagként, vagy az adóraktárban belső égésű motorok üzemanyagaként vagy tüzelő-, fűtőanyagként használnak fel;

b) amely a készletfelvétel során a nyilvántartás szerinti és a tényleges készlet olyan különbözete, amely meghaladja a külön jogszabály szerint elszámolható veszteséget;

c) amely betárolásának a 13. § (1) bekezdés *a*)—*b*) pontja, illetve e § (2) bekezdése szerinti igazolása a külön jogszabályban az adófelfüggesztéssel történő szállítás veszteségére meghatározott elszámolható veszteséget meghaladóan nem történt meg.

(9) A 13. § (1) bekezdés *c*) pontja szerinti kitárolással történő szabadforgalomba bocsátás esetében az adóraktár engedélyesének adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége csak a *cb*) alpont esetében áll be akkor, ha a felhasználói engedélyes, a nyilvántartásba vett felhasználó, az exportáló vagy a közösségi kereskedelmi tevékenység folytatására jogosult jövedéki engedélyes kereskedő a kitárolást követő 30 napon belül nem igazolja vissza az ellenőrzött ásványolajtermék átvételét. Az adómegállapítási és adófizetési kötelezettség a kitárolást követő 31. napon áll be.

Adófizetési kötelezettség keletkezésének egyéb esetei

15. § (1) Adófizetési kötelezettség keletkezik, ha

a) a hatóságok által elkobzott, valamint a lefoglalt és előzetesen értékesíthető, vagy a vámhatóság által a vámraktárból értékesített jövedéki terméket nem adóraktár vásárolja meg;

b) az adóraktár engedélyesének, illetve az adómentes felhasználónak a felszámolása során a jövedéki terméket szabadforgalomba bocsátják, kivéve, ha a vevő adóraktár engedélyese;

c) az adóraktár engedélyese, illetve az adómentes felhasználó felszámolásának befejezésével vagy a vagyonszerzésről szóló végzés alapján a jövedéki terméket a hitelezőnek történő átadás céljából kitárolják, kivéve, ha a hitelező adóraktár engedélyese;

d) az adóraktár engedélyese, illetve az adómentes felhasználó végelszámolása esetén a vagyonszerzést követően a jövedéki terméket e célból kitárolják;

e) a vámfelügyelet alatt álló, külső árutovábbítási eljárás alá vont jövedéki terméknek nem történik meg a bemutatása a kiléptetést végző vámhivatalnál a bemutatási határidő lejártáig;

f) az aktív feldolgozás, a vámfelügyelet alatti feldolgozás vagy az ideiglenes behozatal vámeljárás alá vont jövedéki termék harmadik országba történő visszaszállításával a vámrendelkezések szerint nem számolnak el.

(2) Adófizetési kötelezettség keletkezik, ha

a) az adóraktáron kívül jogellenesen előállított vagy a harmadik országból, tagállamból belföldre jogellenesen behozott jövedéki terméket megszerzik, birtokolják, szállítják, felhasználják vagy forgalomba hozzák, kivéve azt az esetet, ha a jövedéki termékkel egyéni vállalkozói tevékenységet nem folytató magánszemély bizonyítja, hogy az adott helyzetben a körülményekből egyértelműen következtethetett a jövedéki termék megszerzésének jogszerűségére;

b) az 52. § (1) bekezdés i) pontja szerinti és az 52. § (2) bekezdése alá tartozó ásványolajat üzemanyagként vagy tüzelő-, fűtőanyagként, továbbá a fűtőolajat üzemanyagként kínálják, értékesítik vagy használják fel;

c) a 0 adómérték alá tartozó biodízel [52. § (1) bekezdés h) pont] a külön jogszabályban foglaltaktól eltérően használják fel;

d) a 103. § (2) bekezdése 1. pontjának b) alpontjában felsorolt üzemanyagok jövedéki engedélyes és nem jövedéki engedélyes kereskedelmét folytató személynél az üzemanyagok — vámhatóság által végzett készletfelvétellel megállapított — tényleges és nyilvántartás szerinti készletének 12 hónap forgalma alapján kimutatott különbözete meghaladja a külön jogszabály alapján elszámolható többletet.

16. § Az adófizetési kötelezettség esedékessé válásának ideje:

a) a jogellenes előállítás, illetve belföldi forgalomba hozatal esetén a jogellenes magatartás tanúsításának időpontja, ha pedig ez nem állapítható meg, a hatóság tudomására jutásának időpontja;

b) a 15. § (1) bekezdés e)—f) pontja esetében a külön jogszabályban meghatározott határidő lejártát követő napon;

c) minden más esetben — ha e törvény másként nem rendelkezik — a meghatározott esemény bekövetkezésének időpontja.

Az adó fizetésére kötelezett személy

17. § (1) Az adót a fizetés esedékessé válásakor — a (2) bekezdésben meghatározott eltérésekkel — a 8. §-ban meghatározott adóalany fizeti.

(2) Az adó fizetésére kötelezett

a) a 15. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott esetben a terméket megvásárló (átvevő) személy;

b) a 15. § (1) bekezdésének b) pontja esetében a vevő;

c) a 15. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott esetben a hitelező;

d) a 15. § (1) bekezdésének d) pontjában meghatározott esetben a jövedéki terméket a vagyonszerzést követően átvevő személy;

e) a 15. § (1) bekezdés e)—f) pontjában meghatározott esetben az a személy, aki a vámkezelést kérte;

f) a 15. § (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott esetben az ásványolajterméket üzemanyagként vagy tüzelő-, fűtőanyagként felhasználó, kínáló, értékesítő személy;

g) a 15. § (2) bekezdésének d) pontjában meghatározott esetben a jövedéki engedélyes és a nem jövedéki engedélyes kereskedő.

(3) Adófizetésre kötelezett személy továbbá az is, aki az adózatlan jövedéki terméket e törvény rendelkezéseitől eltérő módon, jogellenesen megszerzi, birtokolja, szállítja, felhasználja vagy forgalomba hozza, továbbá az, aki a 0 adómérték alá tartozó biodízel a külön jogszabályban foglaltaktól eltérően használja fel. Ha az előbbi cselekményeket az alkalmazott a munkaviszonyával összefüggésben eljárva követi el, a munkáltató, ha a megbízott a megbízási szerződés teljesítésével összefüggésben eljárva követi el, a megbízó minősül adófizetésre kötelezett személynek.

III. Fejezet

ADÓZÁSI SZABÁLYOK A KÖZÖSSÉGEN BELÜLI TERMÉKFORGALOMBAN

Közösségen belüli szállítás közösségi adófelfüggesztési eljárásban

18. § (1) Az adóraktár-engedélyes közösségi adófelfüggesztési eljárásban az adómegállapítás és az adófizetés halasztása mellett

a) az adóraktárból jövedéki terméket kitárolhat, ha azt

aa) tagállami adóraktárba vagy más tagállam bejegyzett/nem bejegyzett kereskedőjének szállítja,

ab) az Észak-atlanti Szerződésben részes tagállamok más tagállamban állomásozó fegyveres erői és polgári állománya részére, illetve a más tagállamban lévő diplomáciai és konzuli képviseletek és azok tagjai, valamint a tagállamban az ezekkel egy tekintet alá eső nemzetközi szervezetek

vagy azok tagjai (a továbbiakban együtt: mentesített szervezet) számára a nemzetközi egyezményekben foglaltak szerint adómentesként meghatározott fogyasztásra szállítja,

ac) harmadik országba más tagállam(ok)on keresztül kiszállítja;

b) az adóraktárába betárolhat

ba) tagállami adóraktárból szállított jövedéki terméket,

bb) más tagállam(ok)on keresztül harmadik országból behozott jövedéki terméket.

(2) A bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő jogosult más tagállam adóraktárából közösségi adófelfüggesztési eljárásban szállított jövedéki termék fogadására.

(3) A mentesített szervezet jogosult — a külön jogszabályban foglalt feltételek mellett — más tagállam adóraktárából közösségi adófelfüggesztési eljárásban szállított jövedéki termék fogadására. A mentesített szervezet az átvételt a TKO [20. § (1) bekezdés] visszaküldendő példányán igazolja és csatolja a 21. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti adómentességi igazolást, amelyen a vámhatóság az ellenjegyzését pecsétlenyomattal igazolja.

(4) A közösségi adófelfüggesztési eljárás alatt lévő jövedéki termék belföldön átszállítható.

Közösségen belüli szállítás belföldi adóraktárból

19. § (1) Az adóraktár-engedélyes — a (2) bekezdésben foglalt eltéréssel — az adóraktárból a jövedéki termék közösségi adófelfüggesztési eljárásban más tagállamba történő szállítása vagy más tagállam(ok)on keresztül harmadik országba történő kivitele esetén köteles a közösség valamennyi tagállamában érvényes jövedéki biztosítékot (a továbbiakban: szállítási jövedéki biztosíték) nyújtani olyan összegben, amely a szállított jövedéki termék belföldi szabadforgalomba bocsátása esetén beálló adófizetési kötelezettségét fedezi.

(2) A szállítási jövedéki biztosíték nyújtása a 38. § szerinti jövedéki biztosíték — a dohánygyártmányok esetében a 98. § (6) bekezdés szerint a halasztott fizetési kötelezettség biztosítékeként figyelembe veendő jövedéki biztosíték — összegéig teljesítettnek tekinthető, az — a kiszállított jövedéki termék adótartalmának mértékéig — szállítási jövedéki biztosítéknak minősül, amennyiben megfelel az (1) bekezdésben foglalt feltételnek és — a bankgaranciában nyújtott jövedéki biztosíték esetén — a bankgarancia a jövedéki termék kiszállítását követően legalább még 180 napig érvényes. Szállítási jövedéki biztosítékot akkor kell külön teljesíteni, ha a kiszállított, de a 21. § (1) bekezdése szerint [figyelembe véve e § (6) bekezdésének rendelkezését is] még vissza nem igazolt jövedéki termékekre számított adó összege a kiszállításra kerülő jövedéki termékekre számított adó összegével együtt meghaladja a 38. § szerint nyújtott jövedéki biztosíték összegét. A dohánygyártmá-

nyok esetében az adóraktár-engedélyes által nyújtandó szállítási biztosíték összege legfeljebb 600 millió forint.

(3) A (2) bekezdés rendelkezésétől eltérően nem kell szállítási jövedéki biztosítékot nyújtani az ásványolajnak más tagállamba csővezetéken történő, valamint az egyszerűsített adóraktár-engedélyes adóraktárából kitarolt szőlőbornak más tagállamba történő szállítása esetén.

(4) Kérelemre engedélyezhető, hogy

a) a szállítási jövedéki biztosíték teljesítéseként az adóraktár-engedélyest és a fuvarozót egyetemlegesen kötelezzék biztosítékot nyújtásnak,

b) az adóraktár-engedélyes helyett a szállítási jövedéki biztosítékot a fuvarozó, a címzett vagy — amennyiben az adóraktár-engedélyes nem tulajdonosa a kiszállított jövedéki terméknek — a jövedéki termék tulajdonosa nyújtsa.

(5) Szállítási jövedéki biztosítékként készpénz vagy hitelintézet által vállalt vagy felülgarantált bankgarancia fogadható el. A készpénzben nyújtott szállítási jövedéki biztosíték után a vámhatóságnak kamatfizetési kötelezettsége nincs. Bankgaranciaként a visszavonhatatlan vagy a kizárólag olyan visszavonható bankgarancia fogadható el, amely a visszavonás lehetőségét a vámhatóság jóváhagyásához is köti. A vámhatóság akkor hagyja jóvá, illetve engedi meg a bankgaranciában, illetve a készpénzben nyújtott jövedéki biztosíték visszavonását, ha a szállítási jövedéki biztosíték felszabadul. A szállítási jövedéki biztosíték a 21. § (4) bekezdés szerint beálló adófizetési kötelezettségre vehető igénybe. A követelés érvényesítésére a vámhatóság külön határozat nélkül jogosult.

(6) Amennyiben a jövedéki termék harmadik országba történő kivitele más tagállam(ok)on keresztül és a 83/1996. (VI. 14.) Korm. rendelettel kihirdetett Egységes Árutovábbítási Eljárásról szóló Egyezmény (a továbbiakban: Transzitegyezmény) alapján történik, külön szállítási jövedéki biztosítékot nem kell nyújtani. Ebben az esetben a Transzitegyezmény szerinti biztosíték szállítási jövedéki biztosítéknak minősül.

(7) A (2) bekezdés szerint nyújtott szállítási jövedéki biztosíték felszabadul, illetve ismételten felhasználhatóvá válik a 21. § (1) bekezdésében meghatározott visszaigazolás alapján, ideértve a visszaigazolást tartalmazó, visszaküldendő eredeti okmány faxon továbbított másolatának a megküldését is.

20. § (1) A jövedéki termék adóraktárból más tagállamba közösségi adófelfüggesztési eljárásban történő szállításakor a 2719/92/EGK Bizottsági rendelet szerinti kíséző okmány 5 példányos változatát vagy a kíséző okmánynak megfelelő adattartalmú és a kíséző okmány rovathivatkozásaival ellátott kereskedelmi bizonylatot (a továbbiakban: TKO) kell alkalmazni.

(2) A TKO 1. példánya a feladó adóraktár-engedélyesé, a 2—4. példányt az adóraktár-engedélyes átadja a jövedéki

termék szállítójának, az 5. példányt a kitárolással egyidejűleg megküldi a vámhatóságnak.

(3) Ha a szállítás során megváltozik a rendeltetési hely vagy a címzett, a változást a feladó adóraktár-engedélyes haladéktalanul jelenti a vámhatóságnak, és gondoskodik a változásnak a TKO-ra való feljegyzéséről.

(4) Amennyiben a jövedéki terméket belföldről harmadik országba közösségi adófelfüggesztési eljárásban más tagállam(ok)on keresztül szállítják ki, TKO-t kell alkalmazni. Ha jövedéki terméket más tagállamba közösségi adófelfüggesztési eljárásban EFTA-országon keresztül szállítanak, akkor a TKO helyett a belső közösségi árutovábbítási eljárásban használt okmányt kell alkalmazni. Ha a jövedéki termék közösségi adófelfüggesztési eljárásban történő szállítása más tagállamba nem EFTA-országon, hanem más harmadik országon keresztül történik, akkor a TKO helyett a külön jogszabály szerinti TIR vagy ATA Carnet okmány használata is megengedett. A 2913/92 EGK Tanácsi rendelet 84. cikk (1) bekezdés *a*) pontja szerinti külső árutovábbítási eljárás során az ott meghatározott okmány használata szükséges.

21. § (1) Az adóraktár-engedélyes véglegesen mentesül a közösségi adófelfüggesztési eljárásban más tagállamba kiszállított vagy más tagállam(ok)on keresztül harmadik országba kivitt jövedéki termékekre felfüggesztett adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége alól, ha

a) a címzett tagállami adóraktár-engedélyes, bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő a TKO visszaküldött példányán a jövedéki termék átvételét a tagállamában előírt szabályok szerint visszaigazolta, vagy az átvételt a fogadó tagállam illetékes hatósága által aláírt (ellenjegyzett) egyéb bizonylattal igazolja;

b) a mentesített szervezet a TKO visszaküldött példányán az átvételt visszaigazolta, és ahhoz csatolja a 31/96/EGK Bizottsági rendelet szerinti, az adómentes felhasználási jogosultságot igazoló, a fogadó tagállam szabályai szerint kitöltött adómentességi igazolást;

c) a más tagállam(ok)on keresztül harmadik országba történő kivitel esetén a Közösség területéről való kiléptetést végző vámhivatal visszaigazolta, hogy a jövedéki termék ténylegesen elhagyta a Közösség területét vagy annak megtörténtét a külön jogszabályban foglaltak szerint tanúsítják.

(2) A nem bejegyzett kereskedő részére történt kiszállítás esetében az (1) bekezdés szerinti mentesülés feltétele az is, hogy az adóraktár-engedélyes rendelkezzen a nem bejegyzett kereskedő által a TKO-hoz csatolt, az adó fogadó tagállamban történt megfizetését vagy annak biztosítását igazoló, a fogadó tagállam illetékes hatósága által aláírt bizonylattal is.

(3) Ha az (1)—(2) bekezdés szerinti visszaigazolás a jövedéki termék adóraktárból történő kitárolását követő 45 napon belül nem érkezik meg, vagy a visszaigazolt

mennyiség — a rendeltetési hely szerinti tagállam illetékes hatósága által elfogadott szállítási veszteségen túl — hiányt vagy többletet mutat, az adóraktár engedélyese erről köteles írásban haladéktalanul bejelentést tenni a vámhatósághoz.

(4) Az adóraktár engedélyesének beáll az adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége

a) a kitárolt mennyiségre, ha megállapították, hogy a közösségi adófelfüggesztési eljárásban végzett szállítás során a jövedéki termék eltűnt;

b) a kitárolt mennyiségre, ha a kiszállítás napját követő 4 hónapon belül nem történt meg az (1) bekezdés *a)*—*b)*, illetve *c)* pontja szerinti átvétel, illetve harmadik országba történő kivitel visszaigazolása;

c) a kitárolt és az (1) bekezdés *a)*—*b)* pontja szerint visszaigazolt mennyiség azon különbözetére, amelyet a TKO-n a fogadó tagállam illetékes hatósága adóköteles hiányként tüntetett fel, s az nem a jövedéki termék címzett általi átvételét követően keletkezett.

(5) Ha a jövedéki termék más tagállamba közösségi adófelfüggesztési eljárásban történő szállítására nem az adóraktár engedélyese nyújtotta a szállítási jövedéki biztosítékot, a (4) bekezdés szerinti adófizetési kötelezettség azt a személyt terheli, aki a szállítási jövedéki biztosítékot nyújtotta. A 19. § (4) bekezdés *a)* pontja szerinti biztosítéknyújtás esetén az adófizetési kötelezettség az adóraktár-engedélyest és a fuvarozót egyetemlegesen terheli.

(6) Az adófizetési kötelezettség (5) bekezdés szerinti teljesítésével az adóraktár engedélyese véglegesen mentesül a közösségi adófelfüggesztési eljárásban más tagállamba kiszállított vagy más tagállam(ok)on keresztül harmadik országba kivitt jövedéki termékekre felfüggesztett adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége alól.

(7) Az adót a (4) bekezdés szerinti esetben abban a tagállamban kell — a cselekmény felderítésekor a tagállamban hatályos adómérték figyelembevételével — megfizetni, amelyben a jövedéki termék eltűnt vagy a hiány keletkezett. Amennyiben ez nem állapítható meg, abban a tagállamban kell — a cselekmény felderítésekor a tagállamban hatályos adómérték figyelembevételével — az adót megfizetni, amelyben a jövedéki termék eltűnését vagy a hiány keletkezését felderítették. Ha az előbbiek közül egyik sem állapítható meg — ideértve a (4) bekezdés *b)* pontjában foglalt esetet is — a vámhatósághoz kell az e törvény szerint a kitároláskor hatályos adót megfizetni.

(8) Amennyiben a TKO kiállításától számított 3 éven belül minden kétséget kizáróan, bizonyítottan felderítésre kerül, hogy a (4) bekezdés szerinti adófizetési kötelezettséget kiváltó jogsértés elkövetésének helye más tagállam, akkor az adó e tagállamban történt megfizetésének igazolása esetén a (4)—(7) bekezdés szerint eredetileg megfizetett adót kérelemre a vámhatóság visszatéríti.

Közösségen belüli szállítás belföldi adóraktárba

22. § (1) Az adóraktár engedélyesének közösségi adófelfüggesztési eljárásban

a) más tagállamból szállított jövedéki termék betárolásával,

b) harmadik országból más tagállam(ok)on keresztül behozott jövedéki termék importálásával

adókötelezettsége keletkezik, amely egyidejűleg — a 10—11. § rendelkezéseinek alkalmazásával — adófelfüggesztés alá kerül.

(2) Az adóraktár engedélyese az 52. § (1) bekezdés a)–e) pontjában megjelölt ásványolaj és a 2207 vámtarifaszám alá tartozó alkoholtérkép (1) bekezdés szerinti beszerzéséről a betárolás napján köteles a vámhatóságot — a vámhatósággal létesített közvetlen számítógépes kapcsolati rendszerben — elektronikus úton értesíteni.

(3) Az adóraktár-engedélyesnek

a) a más tagállamból közösségi adófelfüggesztési eljárásban szállított jövedéki terméket a TKO-n feltüntetett rendeltetési helyre érkezésével egyidejűleg, illetve

b) a harmadik országból más tagállam(ok)on keresztül behozott jövedéki terméket a vám eljárás lezárását követően, a TKO-n feltüntetett rendeltetési helyre érkezésével egyidejűleg

az adóraktári készletbe fel kell vennie.

(4) Az adóraktár-engedélyesnek a jövedéki termék adóraktárban történt átvételét igazolnia kell a feladó adóraktár-engedélyes által kiállított és a jövedéki termékkel együtt elküldött TKO 3. példányán, amelyet a vámhatósággal is ellenjegyeztenie kell. Az adóraktár-engedélyes átvételi igazolásával és a vámhatósági ellenjegyzéssel ellátott 3. példányt legkésőbb az átvétel hónapját követő hónap 15. napjáig vissza kell küldeni a feladó adóraktár-engedélyesnek. A 4. példányt — az átvétel igazolásával — az adóraktár engedélyese a vámhatóságnak adja át.

(5) Amennyiben az átvett mennyiség kisebb, mint a TKO-n feltüntetett (feladott) mennyiség, az adóraktár-engedélyes erre vonatkozóan tett bejelentése alapján a vámhatóság megállapítja a szállítás során keletkezett, külön jogszabály szerint elszámolható veszteséget. Az e fölötti veszteséget és egyéb hiányt a vámhatóság a TKO visszaküldendő példányán adóköteles mennyiségként feltünteti, s annak egy másolati példányát megküldi azon tagállam illetékes hatóságának, ahol a veszteség vagy hiány keletkezett, illetve — ha ez nem ismert — a feladó tagállam illetékes hatóságának.

A vámhatóság különös jogosultsága az adó beszédésére

23. § (1) Amennyiben kétséget kizáróan, igazoltan megállapítható, hogy közösségi adófelfüggesztési eljárásban, belföldön keresztül szállított jövedéki termék belföldön tűnt el, vagy az adóköteles hiány belföldön keletkezett,

vagy a jövedéki termék eltűnését, adóköteles hiányát belföldön derítették fel, a vámhatóság jogosult az adó beszédésére a cselekmény felderítésekor belföldön hatályos adómérték figyelembevételével.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben adófizetésre kötelezett az a személy, aki a közösségi adófelfüggesztési eljárásban végzett szállításra a jövedéki biztosítékot nyújtotta.

(3) A vámhatóság az adó (1)—(2) bekezdés szerinti beszédéséről köteles haladéktalanul tájékoztatni a jövedéki termék feladása szerinti tagállam illetékes hatóságát.

Bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő Közösségen belüli szállítása

24. § (1) A vámhatóság olyan személynek engedélyezi bejegyzett kereskedőként a jövedéki termék más tagállamból közösségi adófelfüggesztési eljárásban történő rendszeres behozatalát, aki

a) könyvvezetési kötelezettségének a kettős könyvvezetés szabályai szerint, illetve — egyéni vállalkozó esetében — a 35. § (2) bekezdésében foglaltak szerint tesz eleget;

b) a közösségi adófelfüggesztési eljárásban fogadott jövedéki termékről az adókötelezettség pontos megállapításához szükséges külön nyilvántartást (a továbbiakban: szállítási nyilvántartás) vezet;

c) biztosítja a jövedéki termék ellenőrzésének lehetőségét;

d) megfelel a 35. § (1) bekezdésének b)–c) és — a 35. § (2) bekezdésében foglalt eltéréssel — e) pontjában, valamint (3) bekezdésében foglaltaknak;

e) a szállítási nyilvántartás havi összesítéséről készített jelentés benyújtását, továbbá az adóbevallási kötelezettséget és a 25. § (2) bekezdésben előírt értesítési kötelezettséget — a vámhatósággal közvetlen számítógépes kapcsolati rendszerben — elektronikus úton teljesíti;

f) — az (5)—(7) bekezdésben foglalt eltéréssel — jövedéki biztosítékot nyújt az éves szinten várhatóan beszerzésre kerülő jövedéki termék mennyiségére számított adóterhelés egytizenketted részének megfelelő összegben.

(2) A vámhatóság olyan személynek engedélyezi nem bejegyzett kereskedőként a jövedéki termék más tagállamból közösségi adófelfüggesztési eljárásban történő eseti beszerzését, aki megfelel az (1) bekezdés a), c)—d) pontjában foglaltaknak — kivéve a 35. § (1) bekezdés e) pontjának alkalmazását —, továbbá — a (8) bekezdésben foglalt eltéréssel — a beszerzésre kerülő, a kérelemben megjelölt jövedéki termék beszerzésre kerülő mennyiségére számított adónak megfelelő összegben előzetesen jövedéki biztosítékot nyújt.

(3) A bejegyzett kereskedő által egy hónap alatt ténylegesen beszerzett mennyiség — a (7) bekezdésben foglalt eltéréssel — nem haladhatja meg annak a mennyiségnek a másfélszeresét, amelynek adókötelességére a jövedéki bizto-

síték fedezetet nyújt, egyébként a jövedéki biztosítékot a teljes összegre ki kell egészíteni.

(4) Az e § szerinti jövedéki biztosítékra a 19. § (5) bekezdésének rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni azzal, hogy a vámhatóság akkor hagyja jóvá, illetve enged meg a bankgaranciában, illetve a készpénzben nyújtott jövedéki biztosíték visszavonását, ha a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő a 25. § szerinti adófizetési kötelezettségét teljesítette.

(5) A vámhatóság eltekint az (1), illetve (2) bekezdés szerinti biztosíték nyújtásától, ha a jövedéki termék beszerzését a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő a 26. § (1) bekezdés szerinti adóképviseelő megbízásával végzi.

(6) Amennyiben olyan személy kéri a bejegyzett kereskedőként való működés engedélyezését vagy nem bejegyzett kereskedőként az eseti beszerzést, aki adómentes felhasználóként érvényes keretengedéllyel rendelkezik, az engedélyt a külön jogszabály szerinti egyszerűsített eljárásban kell kiadni, és az e § szerinti jövedéki biztosítékot nem kell külön megkövetelni.

(7) Ha a bejegyzett kereskedő dohánygyártmány beszerzését végzi, a jövedéki biztosítékot az éves szinten várhatóan keletkező, a 98. § (5) bekezdése szerinti fizetési kötelezettsége egytizenketted részének megfelelő összegben kell nyújtania, azzal az eltéréssel, hogy a jövedéki biztosíték nem lehet kevesebb az egy hónap alatt ténylegesen átvételre kerülő adójegyek utáni fizetési kötelezettség összegének kétharmadánál.

(8) Ha a nem bejegyzett kereskedő dohánygyártmányt szerez be, a jövedéki biztosítékot az átvett adójegyek értékének [98. § (2) bekezdés] megfelelő összegben kell nyújtani.

(9) Az (1) és (2) bekezdés szerinti engedély iránti kérelmet írásban, külön jogszabály rendelkezése szerint kell benyújtani. A vámhatóság a bejegyzett kereskedőnek a kérelem hiánytalan benyújtását követő 45 napon belül, a nem bejegyzett kereskedőnek 15 napon belül adja ki az engedélyt vagy utasítja el a kérelmet.

(10) A bejegyzett kereskedő engedélyének megszűnésére és visszavonására a 39. § rendelkezéseit kell — értelemszerűen — alkalmazni. A nem bejegyzett kereskedő engedélye egy alkalomra szól.

25. § (1) A bejegyzett/nem bejegyzett kereskedőnek a más tagállamból közösségi adófelfüggesztési eljárásban szállított jövedéki termék fogadásával adókötelezettsége keletkezik, és egyidejűleg beáll az adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége.

(2) A bejegyzett kereskedő az 52. § (1) bekezdés a)–e) pontjában megjelölt ásványolaj és a 2207 vámtarifaszám alá tartozó alkoholtermék (1) bekezdés szerinti beszerzéséről a termék fogadásának napján köteles a vám-

hatóságot — a vámhatósággal létesített közvetlen számítógépes kapcsolati rendszerben — elektronikus úton értesíteni.

(3) A bejegyzett kereskedő a szállítási nyilvántartásának adatait havonta lezárja, és megállapítja — szállítónként, jövedéki termékenkénti részletezésben — a tárgyhóban beszerzett jövedéki termékek mennyiségét. A szállítási nyilvántartás havi zárását az adóbevallással egyidejűleg be kell nyújtani a vámhatósághoz, kivéve a 26. § (2) bekezdése szerinti esetet, vagy azt az esetet, ha a bejegyzett kereskedő egyben adómentes felhasználó is.

(4) A nem bejegyzett kereskedő — a 48. § (9) bekezdésétől eltérően — az adófizetési kötelezettsége keletkezését követő 5 napon belül tesz adóbevallást és fizeti meg az adót, kivéve, ha a nem bejegyzett kereskedő egyben adómentes felhasználó is.

(5) Amennyiben a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő egyben adómentes felhasználó is, az adómegállapítási és adófizetési kötelezettségét — az (1)–(4) bekezdésben foglalt rendelkezésektől eltérően — az adómentes felhasználókra meghatározott rendelkezések szerint állapítja meg és teljesíti, melynek során a jövedéki termék más tagállamból közösségi adófelfüggesztési eljárásban történt beszerzése a belföldi adóraktárból való betárolással azonos megítélés alá esik.

(6) A jövedéki termék bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő általi, más tagállamból közösségi adófelfüggesztési eljárásban történt beszerzése esetén a 22. § (3)–(5) bekezdésének rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell. A nem bejegyzett kereskedőnek továbbá az adó megfizetését vagy annak biztosítását igazoló, a vámhatóság által aláírt okmányt is csatolnia kell a TKO visszaküldendő példányához.

Adóképviseelő

26. § (1) A bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő — kivéve, ha egyben adómentes felhasználó is — a jövedéki termék más tagállamból közösségi adófelfüggesztési eljárásban történő beszerzése során alkalmazhat egy olyan belföldi székhellyel rendelkező személyt, akit a más tagállamból jövedéki terméket szállító adóraktár-engedélyes bízott meg a közreműködésre, és akinek ezen tevékenységére a vámhatóság engedélyt adott (a továbbiakban: adóképviseelő).

(2) Amennyiben a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő adóképviseelőt alkalmaz, a 25. § (1) bekezdés szerinti adókötelezettséget a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő helyett és nevében az adóképviseelő teljesíti, amelyhez havonta lezárja a (3) bekezdés c) pontja szerinti nyilvántartást, és megállapítja a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő részére tárgyhóban beszerzett jövedéki termék mennyiségét.

(3) Adóképvisezőként való működésre az kaphat engedélyt, aki

a) rendelkezik a tagállami adóraktár-engedélyes által az (1) bekezdés szerinti közreműködésre adott írásos megbízással;

b) könyvvizetési kötelezettségének a kettős könyvvizetés szabályai szerint, illetve — egyéni vállalkozó esetében — a 35. § (2) bekezdésében foglaltak szerint tesz eleget;

c) a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő részére szállított, közösségi adófelfüggesztési eljárásban fogadott jövedéki termékről szállítási nyilvántartást vezet;

d) megfelel a 35. § (1) bekezdésének b)—c) pontjaiban és — a 35. § (2) bekezdésben foglalt eltéréssel — e) pontjában, valamint (3) bekezdésében foglaltaknak;

e) a c) pont szerinti nyilvántartásának havi összesítését és az adóbevallási kötelezettségét a vámhatósággal közvetlen számítógépes kapcsolati rendszerben, elektronikus úton teljesíti;

f) jövedéki biztosítékot nyújt a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő részére szállított jövedéki termék után egy naptári hónap alatt várhatóan keletkező adókötelezettségre.

(4) Az adóképvisezőként való működés engedélyezése iránti kérelem benyújtására a 24. § (9) bekezdését, a kiadott engedély megszűnésére és visszavonására a 39. § rendelkezéseit kell — értelemszerűen — alkalmazni. A vámhatóság a kérelem hiánytalan benyújtását követő 45 napon belül adja ki az engedélyt vagy utasítja el a kérelmet.

(5) Az adóképvisező alkalmazásával végzett beszerzés esetén a 22. § (4)—(5) bekezdésében az adóraktár engedélyezésére előírt, valamint a 25. § (6) bekezdés második mondatában meghatározott kötelezettség teljesítéséért a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő helyett az adóképvisező felelős.

(6) Az adóképvisező által benyújtott jövedéki biztosítékra a 24. § (4) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni.

Szabadforgalomba bocsátott jövedéki termék beszerzése más tagállamból gazdasági tevékenység keretében

27. § (1) Más tagállamban szabadforgalomba bocsátott jövedéki termék gazdasági tevékenység keretében, kereskedelmi vagy felhasználási céllal vagy egy közjogi intézmény céljaira történő beszerzésével adókötelezettség keletkezik, kivéve az Európai Bizottság 3199/93/EGK rendelete szerinti teljesen denaturált alkoholtermék 69. § (2) bekezdés szerinti beszerzését, továbbá az 52. § (1) bekezdés i) pontja szerinti egyéb ellenőrzött ásványolajnak 5 liter/5 kilogramm vagy annál kisebb kiszerelésben vagy a 62. § (6) bekezdés szerint végzett beszerzését. Az adóalany az a személy, aki a jövedéki terméket saját számlára beszerezte, adókötelezettsége akkor keletkezik, amikor a jövedéki terméket belföldön átveszi, vagy a más tagállamban átvett jövedéki terméket belföldre beszállítja vagy beszállíttatja.

(2) Amennyiben a más tagállamban szabadforgalomba bocsátott jövedéki terméket az (1) bekezdésben nem említett esetben hoznak be belföldre — nem értve ide a 29. § szerinti és az (1) bekezdésben kivételként említett eseteket —, az adókötelezettség azáltal keletkezik, hogy a jövedéki terméket gazdasági tevékenység céljára belföldön birtokba veszik vagy felhasználják, kivéve a járművek üzemanyagtartályában és kiegészítő üzemanyagtartályában található üzemanyagok behozatalát. Az adóalany az a személy, aki a jövedéki terméket birtokba vette vagy felhasználta.

(3) Az adóalany az adókötelezettség keletkezésével egyidejűleg beáll az adófizetési és adómegállapítási kötelezettsége. Az adóalany — a 48. § (9) bekezdésében foglaltaktól eltérően — az adófizetési kötelezettség keletkezését követő 5 napon belül tesz adóbevallást és fizeti meg az adót.

(4) Az adóalany a beszerzést megelőzően köteles

a) a belföldön keletkező adókötelezettségnek megfelelő összegben, illetve annak azon részére külön jövedéki biztosítékot nyújtani, amely meghaladja a 104. § (2) bekezdés a) pontja szerint rendelkezésre álló jövedéki biztosítékot;

b) a beszerzésről — a jövedéki termék beszerzésének, mennyiségének és felhasználási céljának megjelölésével — a vámhatóságot értesíteni.

(5) Az e § szerinti jövedéki biztosítékra a 19. § (4) bekezdésének rendelkezését kell értelemszerűen alkalmazni azzal, hogy a jövedéki biztosíték csak az adófizetési kötelezettség teljesítését követően szabadul fel.

(6) Az (1)—(2) bekezdés szerinti adóalany a jövedéki terméket kísérő okmány [28. § (1) bekezdés b) pont] visszaküldendő példányán igazolja az átvételt, és haladéktalanul visszaküldi a feladónak.

(7) A vámhatóság — kérésre — a kísérő okmány visszaküldendő példányának hátoldalán igazolja a jövedéki termék utáni adókötelezettség teljesítését vagy annak biztosítását.

(8) A más tagállamban szabadforgalomba bocsátott jövedéki termék ugyanazon adóalany általi rendszeres beszerzése esetén a vámhatóság egyszerűsített eljárást engedélyezhet.

Adózott jövedéki termékek szállítása más tagállamba

28. § (1) Belföldön szabadforgalomba bocsátott jövedéki termék más tagállamba, nem magáncélú beszerzés céljára történő kiszállítása esetén a jövedéki termék után belföldön megfizetett adó visszaigényelhető (adóraktárból történő kiszállítás esetén levonható), ha

a) a jövedéki termék feladását megelőzően az adóvisszaigénylésre kérelmet nyújtanak be, és igazolják a jöve-

déki termék adózott beszerzését (vagy adóraktárban adózottan történő tárolását);

b) a jövedéki termék kiszállítását a 3649/92/EK Bizottsági rendelet szerinti előírásoknak megfelelő kísérő okmánnyal (ideértve a rendelet szerinti kereskedelmi bizonylatot is) (a továbbiakban: EKO) végzik;

c) bemutatják az EKO-nak a jövedéki termék címzett tagállamban történt átvételét igazoló példányát, és a címzett tagállam hatóságának igazolását a jövedéki adó megfizetéséről vagy annak biztosításáról;

d) betartják e törvény 47. § (2)–(3) bekezdésének rendelkezését.

(2) Az (1) bekezdés szerinti adó-visszaigénylésre (-levonásra) jogosult személy a kiszállítást közösségi kereskedelmi tevékenység keretében, saját számlára végző jövedéki engedélyes kereskedő vagy az adóraktár-engedélyes.

(3) Az adó visszaigénylése az (1) bekezdés c) pontja szerinti okmányok vámhatósághoz történő benyújtásának napjától esedékes, és legfeljebb a jövedéki termék feladásának napjától számított 45 napon belül érvényesíthető.

Magáncélú behozatal más tagállamból

29. § (1) A gazdasági tevékenységet nem folytató természetes személy által más tagállamban szabadforgalomba bocsátott és ott magáncélra megvásárolt, birtokolt, közvetlenül a természetes személy által belföldre behozott jövedéki termék belföldön adómentes.

(2) A 27. § (1)–(2) bekezdése, a 28. § (1) bekezdése és e § (1) bekezdése rendelkezésének alkalmazása során annak megítéléséhez, hogy a belföldre behozott, illetve belföldről kivitt jövedéki termék magáncélú vagy gazdasági célú beszerzést, felhasználást szolgál-e, az alábbiakat együttesen, valamint a (3) bekezdésben foglaltakat kell figyelembe venni:

a) a jövedéki termék tulajdonosa az adott jövedéki termékkel gazdasági tevékenységet folytató gazdálkodó szervezet-e [a Polgári Törvénykönyvről szóló, többször módosított 1959. évi IV. törvény 685. § c) pont];

b) a birtokban tartás indoka;

c) a szállítás módja, a birtokban tartás, illetve tárolás helye;

d) a jövedéki termék bizonylatai;

e) a jövedéki termék mennyisége, az utóbbi esetében tekintettel e törvény 110. § (5) bekezdésében meghatározott kereskedelmi mennyiségekre.

(3) A folyékony tüzelőanyagok, valamint az e törvény szerinti kereskedelmi mennyiséget meghaladó üzemanyag, amelyet nem a jármű üzemanyagtartályában és kiegészítő üzemanyagtartályában szállítanak, nem minősülhetnek gazdasági tevékenységet nem folytató természetes személy magáncélú beszerzésének.

Csomagküldő kereskedelem

30. § Csomagküldő kereskedelmet folytat az a személy, aki jövedéki terméket a székhelye szerinti tagállamból (beleértve a belföldet is) más tagállamba, gazdasági tevékenységet nem végző természetes személyeknek szállít, és a szállítást — közvetlenül vagy megbízottja útján közvetve — maga végzi, s e tevékenységét a székhelye szerinti tagállam illetékes hatósága (belföldön a vámhatóság) engedélyezte (a továbbiakban: csomagküldő kereskedő).

31. § (1) A jövedéki termék más tagállam csomagküldő kereskedőjétől történő beszerzése belföldön adóköteles. Az adó fizetésére kötelezett a csomagküldő kereskedő, aki helyett és akinek a nevében az adókötelezettséget a (3)–(4) bekezdés szerinti adóügyi képviselője teljesíti.

(2) Más tagállam csomagküldő kereskedője belföldre kizárólag abban az esetben szállíthat jövedéki terméket, ha adókötelezettségének teljesítésére belföldi székhelyű, a vámhatóság engedélyével rendelkező adóügyi képviselőt bízott meg, aki nem lehet a címmel azonos személy.

(3) A vámhatóság a csomagküldő kereskedő adóügyi képviselőjeként azt a személyt ismeri el és annak ad ki adóügyi képviselői engedélyt, akit a csomagküldő kereskedő adóügyi képviselőként kijelöl, és erről a vámhatóságot értesíti, továbbá, aki

a) könyvvizetési kötelezettségének a kettős könyvvizetés szabályai szerint, illetve — egyéni vállalkozó esetében — a 35. § (2) bekezdésében foglaltak szerint tesz eleget;

b) a csomagküldő kereskedő által belföldre szállított jövedéki termékről az adókötelezettség pontos megállapításához szükséges külön nyilvántartást vezet;

c) megfelel a 35. § (1) bekezdésének b)–c) és — a 35. § (2) bekezdésében foglalt eltéréssel — e) pontjában, valamint (3) bekezdésében foglaltaknak;

d) a b) pont szerinti nyilvántartásának havi összesítését és az adóbevallási kötelezettségét a vámhatósággal közvetlen számítógépes kapcsolati rendszerben, elektronikus úton teljesíti;

e) jövedéki biztosítékot nyújt a csomagküldő kereskedő által belföldre szállított jövedéki termékek után egy naptári hónap alatt várhatóan keletkező adókötelezettségre.

(4) Az adóügyi képviselő köteles minden szállítmányt legkésőbb a belföldre történő feladás napját követő első munkanapon a vámhatósághoz bejelenteni.

(5) Az adóügyi képviselő a tárgyhóban keletkezett adókötelezettsége megállapításához havonta lezárja a (3) bekezdés b) pontja szerinti nyilvántartását és megállapítja a csomagküldő kereskedő által belföldre szállított jövedéki termék mennyiségét.

(6) A csomagküldő kereskedőtől beszerzett jövedéki termék eredete csak olyan, a természetes személy nevére

kiállított számlával igazolható, amelyen a jövedéki termék belföldön terhelő adó külön feltüntetésre került.

(7) A vámhatóság az adó megfizetéséről — kérésre — igazolást ad a csomagküldő kereskedőnek.

32. § (1) Belföldi székhelyű csomagküldő kereskedő más tagállamba jövedéki terméket abban az esetben szállíthat, ha

a) e tevékenységét a vámhatósághoz előzetesen írásban bejelenti;

b) a más tagállam rendelkezéseinek megfelelően garanciát ad az adó megfizetésére;

c) külön nyilvántartást vezet a más tagállamba történő szállításairól.

(2) A belföldi csomagküldő kereskedő a belföldön általa megfizetett, a beszerzésről kiállított számlán feltüntetett jövedéki adót a vámhatóságtól visszaigényelheti, ha a jövedéki termékre az adó más tagállamban történt megfizetését a tagállam illetékes hatósága igazolja, és a csomagküldő kereskedő betartotta az (1) bekezdés rendelkezéseit.

Jövedéki adóügyi együttműködés

33. § A tagállamok illetékes hatóságaival folytatott, jövedéki adóval kapcsolatos adóügyi együttműködési eljárásban az adózás rendjéről szóló törvény (a továbbiakban: Art.) V. fejezetének rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.

IV. Fejezet

AZ ADÓRAKTÁR MŰKÖDTETÉSÉNEK ÁLTALÁNOS FELTÉTELEI

Adóraktári engedély

34. § (1) Adóraktár kizárólag a vámhatóság által kiadott érvényes engedéllyel (a továbbiakban: adóraktári engedély) működtethető.

(2) Jövedéki termék

a) kizárólag olyan adóraktárban állítható elő — ideértve a jövedéki termék palackozását, kis egységű kiszerelését is —, melynek működtetője e termék előállítására vonatkozó adóraktári engedéllyel rendelkezik;

b) importálás esetén az adó megfizetése nélkül — az adómentes felhasználó üzemén, raktárán kívül, illetve a 62. § (1) és (3) bekezdésében foglalt eltéréssel — csak adóraktárba tárolható be, és ott tárolható, raktározható;

c) betárolás esetén az adó megfizetése nélkül — az adómentes felhasználó üzeme, raktára kivételével — csak adóraktárban tárolható, raktározható.

(3) Jövedéki termék az adó megfizetése nélkül vámraktárban (ideértve a vámszabadterületen raktározási célra

szolgáló, elkülönített raktárterületet is) kizárólag a 72. § (2) bekezdés b) pontja szerinti vámadóraktári engedéllyel tárolható.

(4) A (2) bekezdés rendelkezését az ásványolajok esetében az 52. § (1) és (3) bekezdésében meghatározott ásványolajtermékekre kell alkalmazni.

(5) Az adóraktárban az adóraktár engedélyesének saját tulajdonú jövedéki termék előállítása, betárolása és raktározása, más termék előállításához való felhasználása mellett

a) más személytulajdonát képező jövedéki termék adóraktár-engedélyes általi előállítása, más termék előállításához való felhasználása,

b) nem az adóraktár-engedélyes tulajdonát képező jövedéki termék más személy általi előállítása, más termék előállításához való felhasználása,

c) más személy tulajdonát képező, betárolt jövedéki termék raktározása

is végezhető, feltéve, ha az a)–c) pont szerinti előállításról, felhasználásról, betárolásról, raktározásról a felek írásban megállapodtak.

35. § (1) Adóraktári engedélyre olyan személy jogosult,

a) aki könyvvizetési kötelezettségének — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel — a kettős könyvvizetés szabályai szerint tesz eleget, továbbá olyan nyilvántartási, bizonylati rendszert alkalmaz, hogy annak alapján a felhasznált alapanyag, valamint a termelt, a raktározott jövedéki termék mennyiségi számbavétele ellenőrizhető;

b) akinek a vámhatóság, az adóhatóság felé nincs meg nem fizetett vám- vagy adótartozása, társadalombiztosítási járulék tartozása, kivéve, ha arra részletfizetést vagy fizetési halasztást engedélyeztek, továbbá, aki nyilatkozik arról, hogy egyéb köztartozása sem áll fenn;

c) aki nem áll csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt;

d) aki a 38. § szerinti jövedéki biztosítékot nyújtja (rendelkezésre bocsátotta, letétbe helyezte vagy átutalta);

e) aki az adóraktári engedély kiadása évét követő évtől független könyvvizsgáló által hitelesített (auditált) mérleggel rendelkezik;

f) aki a termékmérlegre vonatkozó adatszolgáltatási és az adóbevallási kötelezettségét a vámhatósággal közvetlen számítógépes kapcsolati rendszerben, elektronikus úton teljesíti;

g) aki jövedéki ügyintézői szakképesítéssel rendelkezik, illetve ilyen szakképesítéssel rendelkező személyt foglalkoztat.

(2) Az egyéni vállalkozói igazolvánnyal rendelkező személy, továbbá a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja törvény) szerinti mezőgazdasági őstermelő mentesül a kettős könyvvizetés és a mérleg hitelesítés kötelezettsége alól, ha az egyéni vállalkozókra az Szja törvény 5. számú mellékletében előírt nyilvántartást vezet.

(3) Nem adható engedély, ha a kérelmező természetes személyt vagy a kérelmező szervezet vezetőjét, vezető tisztségviselőjét gazdasági bűncselekmény vagy a közélet tisztasága elleni bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítélték, és a kérelem benyújtásakor még nem mentesült a büntetett előléthez fűződő hátrányos következmények alól.

36. § (1) A kérelmező a 35. §-ban foglalt feltételek fennállása esetén is csak arra a termékgyártásra, raktározásra, tárolásra használt üzemre, raktárra kaphat engedélyt, ahol az előállított, raktározott jövedéki termékek biztonságos tárolásához, pontos mennyiségi számbavételéhez, a hatósági felügyelet ellátásához, az ellenőrzések folytatásához szükséges tárgyi feltételek adottak, továbbá, amelyre rendelkeznek azokkal a hatósági engedélyekkel és szakhatósági hozzájárulásokkal, amelyeket jogszabály az adóraktárban folytatni kívánt tevékenység gyakorlásához külön előír.

(2) Az adóraktári engedély (1) bekezdés szerinti feltételeit a vámhatóság előzetesen a helyszínen is megvizsgálja.

37. § (1) Az adóraktári engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) a tevékenység és a jövedéki termék megjelölését;
- b) az éves szinten várhatóan előállításra kerülő adóköteles jövedéki termék mennyiségét, valamint az adó megfizetése nélkül betárolt, raktározásra, tárolásra kerülő jövedéki termék mennyiségét;
- c) a kérelmező nevét, megjelölését (adóraktár engedélyese);
- d) a nyilvántartási és bizonylati rend bemutatását;
- e) az adóraktár címét, helyrajzi számát, helyszínrajzát és berendezésének, valamint a technológiának a leírását;
- f) a termékkísérő okmány aláírására jogosultak körét;
- g) a kérelmező nyilatkozatát a felajánlott jövedéki biztosíték összegéről és teljesítésének módjáról;
- h) a kérelmező nyilatkozatát arról, hogy vállalja az engedély kiadását követő évtől a mérleg hitelesítési kötelezettséget;
- i) a kérelmező nyilatkozatát a közvetlen számítógépes kapcsolati rendszernek a 35. § (1) bekezdés f) pontja szerint történő kialakításáról;
- j) a jövedéki ügyintézői szakképesítést igazoló bizonyítvány hiteles másolatát.

(2) Több adóraktárra kért engedély, illetve az engedély módosítása esetében a kérelmező, illetve az engedélyes az (1) bekezdés b) pontjában foglalt adatokat összesítve — az adóraktárak közötti átszállításokból adódó halmozódásokat kiszűrve — adja meg.

(3) Az engedélykérelemhez csatolni kell a 35. és 36. §-ban előírt feltételek teljesítését igazoló eredeti okmányokat, iratokat, nyilatkozatokat, dokumentációkat vagy azok hitelesített másolatát.

(4) A vámhatóság az adóraktár működését a kérelemben foglaltaknak megfelelően a kérelem benyújtásától számított 60 napon belül engedélyezi vagy a kérelmet elutasítja. A vámhatóság az adóraktári engedélyt a 38. § szerinti jövedéki biztosíték nyújtásának igazolását követő 15 napon belül adja ki.

(5) Az adóraktári engedély a kérelmező nevére szól. Az adóraktári engedély mellékletét képezi az adóraktár-engedélyes által működtethető adóraktárra, több adóraktár esetén az adóraktáranként kiállított adóraktár-betétlap.

(6) Az adóraktári engedély mellékleteként az adóraktárra kiállított adóraktár-betétlapon kell rögzíteni a tevékenységet és a jövedéki terméket, amelyre az engedély szól. Adóraktár a 3. § (2) bekezdésének a)–g) pontjában foglalt termékcsoportok egyikére engedélyezhető azzal az elteréssel, hogy

a) a 3. § (2) bekezdésének b), d), e) és f) pontjában megjelölt jövedéki termékek ugyanabban az adóraktárban is előállíthatók,

b) a 72. § (1) bekezdés g) pontjában, a 78. § (1) bekezdés e) pontjában, a 84. § (1) bekezdés e) pontjában, a 91. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott, valamint a 94. § szerint létesíthető tároló adóraktárak esetében a 3. § (2) bekezdés b)–f) pontjában megjelölt jövedéki termékek ugyanabban az adóraktárban is raktározhatók, illetve tárolhatók,

c) a vegyipari és gyógyszeripari felhasználás során szennyezetté vált alkoholtermék, illetve ásványolaj önálló tevékenység keretében történő tisztítása (regenerálása) egy adóraktáron belül is végezhető az alkoholregeneráló és -denaturáló üzemre és az ásványolaj regeneráló üzemre előírt feltételek egyidejű betartása mellett,

a 38. § (4) bekezdésének figyelembevételével.

(7) Az adóraktár engedélyese az engedélykérelemben megadott, illetve az engedélyben rögzített adatok változását haladéktalanul köteles a vámhatósághoz bejelenteni, abban az esetben is, ha az egyébként az adóraktári engedély módosítását nem igényli.

(8) Ha az adóraktár engedélyese további adóraktár működtetését, vagy adóraktárában az engedélyezett tevékenység bővítését vagy szűkítését kéri, az adóraktári engedély módosítására irányuló kérelmet kell benyújtania.

(9) Ha az adóraktár engedélyesének személye pusztán más társasági vagy gazdálkodó szervezeti formává való átalakulás miatt változik, a (8) bekezdésben, illetve az e törvény végrehajtási rendeletében (a továbbiakban: végrehajtási rendelet) foglaltak szerint az adóraktári engedély módosítását kell kérni.

(10) A vámhatóság az engedély megadásánál figyelembe vett feltételeket folyamatosan, illetve a 38. § (8) bekezdésében foglaltak szerint vizsgálja. A tevékenység gyakorlása helyi körülményeinek olyan megváltozása esetén, amely az adóraktárban az adófizetési kötelezettség szempontjából jelentős adatok megállapítását, ellenőrzését, illetve a 36. §

(1) bekezdésében előírt feltételek fennállását veszélyeztetik, az adóraktár engedélyesét a vámhatóság felszólítja a hiányosság megszüntetésére. Ha arra a felszólításban megadott határidőn belül nem kerül sor, a vámhatóság az adóraktárra kiállított engedélyt visszavonja.

Jövedéki biztosíték

38. § (1) Az adófelfüggesztéssel belföldön történő szállítással és az adófizetési kötelezettség teljesítésével járó adókockázatra az adóraktár engedélyesének az e § szerinti jövedéki biztosítékot kell nyújtania. A felajánlott jövedéki biztosíték összegét és teljesítésének módját a vámhatóság az e törvényben és a végrehajtási rendeletben foglaltak alapján elfogadja, vagy az engedély iránti kérelemmel együtt visszautasítja.

(2) A jövedéki biztosíték összegét — a (3) bekezdésben foglalt eltéréssel — az e törvényben meghatározott értékhatárok között, a jövedéki termék 37. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti mennyiségére számított adótartalom egytizenketted részének alapulvételével kell meghatározni. A 37. § (2) bekezdésében foglalt esetben a jövedéki biztosítékot az adóraktárakra összesített adatokat figyelembe véve, az adóraktár engedélyesére kell megállapítani.

(3) A 34. § (3) bekezdése szerinti adóraktári engedély esetében jövedéki biztosítékként a külön jogszabályban előírt és teljesített vámbiztosíték szolgál.

(4) Ha az adóraktár engedélyesének adóraktárában vagy adóraktárainak egyikében a 37. § (6) bekezdés szerint többféle jövedéki termékcsoport is előállítható, raktározható, tárolható, a nyújtandó jövedéki biztosíték értékhatárainál a termékcsoportokra meghatározott értékhatárok közül a legmagasabbat kell figyelembe venni.

(5) A jövedéki biztosíték a (2) bekezdésben meghatározott összeg fele, ha az adóraktári engedélyt kérelmező vagy az adóraktár engedélyese megbízható adós.

(6) A jövedéki biztosíték összegét hivatalból vagy kérelemre módosítani kell, ha az annak elfogadásánál figyelembe vett feltételek vagy körülmények megváltoztak. A jövedéki biztosíték csökkentése — ideértve az (5) bekezdés alapján lehetséges csökkentést is — kizárólag kérelemre történik.

(7) Az adóraktár engedélyese köteles a vámhatóságnak bejelenteni a jövedéki biztosíték megállapításánál figyelembe vett és az időarányos ténszámok alapján éves szinten várható termék-előállítás és betárolás mennyiségi adatainak olyan eltérését, amelynek alapján a jövedéki biztosíték több, mint 25 százalékkal való megemelése indokolt.

(8) Hivatalból kötelező a jövedéki biztosíték összegének felülvizsgálata az adóraktári engedély kiadását követő legfeljebb 6 hónap elteltével, illetve azt követően évente, továbbá a (7) bekezdés szerinti esetben.

(9) A biztosíték összegének hivatalból történő felemelése esetén az adóraktár engedélyese az első fokú határozat, illetve — fellebbezés esetén — a másodfokú határozat közlésétől számított 30 napon belül köteles gondoskodni a biztosíték kiegészítéséről. A biztosíték összegének csökkentése esetén a vámhatóság haladéktalanul intézkedik a különbözet felszabadításáról, illetve visszafizetéséről.

(10) Ha az adóraktári engedély megszűnik, a jövedéki biztosíték csak a készleten maradt jövedéki termék utáni adó, illetve a 21. § (4) bekezdés szerinti adófizetési kötelezettség teljesítését követően szabadítható fel.

(11) A jövedéki biztosíték készpénz, vagy belföldi székhelyű hitelintézet által vállalt vagy felülgarantált bankgarancia, vagy az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány által adott garancia (a továbbiakban együtt: bankgarancia) lehet. A készpénzben nyújtott jövedéki biztosíték után a vámhatóságnak kamatfizetési kötelezettsége nincs. Bankgaranciaként a visszavonhatatlan vagy a kizárólag olyan visszavonható bankgarancia fogadható el, amely a visszavonás lehetőségét a vámhatóság jóváhagyásához is köti. A vámhatóság a bankgarancia visszavonását akkor hagyja jóvá, ha az adóraktár-engedélyesnek nincs adórtartozása. A bankgarancia érvényességének lejártát legalább 60 nappal megelőzően az érvényesség lejártának napját követő naptól érvényes újabb bankgaranciát kell a vámhatósághoz benyújtani, hogy a 35. § (1) bekezdésének *d)* pontjában foglalt feltétel teljesítettnek tekinthető legyen.

(12) A jövedéki biztosíték az esedékességkor, végrehajtható adó-, adóelőleg-, bírság-, pótléktartozás, zárjegyhány [73. § (5) bekezdés], a 98. § (7) bekezdés rendelkezései szerint teljesíteni elmulasztott halasztott fizetési kötelezettségre és az adóraktár engedélyesét terhelő költség fedezetére vehető igénybe a végrehajtás szabályai szerint, ha az adóraktár engedélyese önkéntesen nem teljesít. A követelés érvényesítésére külön határozat nélkül a vámhatóság jogosult.

Adóraktári engedély megszűnése

39. § (1) Az adóraktári engedély megszűnik, ha

a) az adóraktár természetes személy engedélyese meghalt, kivéve, ha özvegye vagy örököse az adóraktárban végzett vállalkozói tevékenység folytatásának szándékát az esemény bekövetkezését követő 30 napon belül a vámhatósághoz bejelenti, és az e törvényben előírt feltételeknek megfelel;

b) a jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet jogutód nélkül megszűnik;

c) az engedélyt visszaadják;

d) az engedélyt a vámhatóság visszavonja.

(2) A vámhatóság visszavonja az adóraktári engedélyt, amennyiben

a) az adóraktár engedélyese ellen felszámolási eljárás indult;

b) az adóraktár engedélyese az adóhatósághoz, illetve a vámhatósághoz teljesítendő adóbevallási, adófizetési, vámteher fizetési vagy a társadalombiztosítási járulék fizetési kötelezettségét a határidőt, illetve az esedékességet 60 nappal meghaladóan késedelmesen teljesítette, vagy azt követően sem teljesítette, vagy a vámhatóság, illetve az adóhatóság a vizsgált időszakra vonatkozó adókötelezettség 10 százalékát meghaladó adóhiányt jogerősen állapít meg, és a magatartás jellegére tekintettel az adóbírság mérséklését az Art. 171. §-ának (2) bekezdése kizárja;

c) az adóraktár engedélyese a 37. § (10) bekezdése szerinti hiányosság megszüntetésére a vámhatóság által megadott határidőn belül nem intézkedik;

d) a felemelt biztosíték összegét a határozat kézbesítését követő 30 napon belül nem teljesítik;

e) a 35. § (1) bekezdés a), d)—f) pontjában és (3) bekezdésében meghatározott feltételek nem teljesülnek;

f) a 35. § (1) bekezdés g) pontjában meghatározott feltétel nem teljesül.

(3) Az engedély visszavonásáról hozott határozat a felbbezésre tekintet nélkül azonnal végrehajtható.

(4) Ha az adóraktár engedélyese több adóraktár működtetésére rendelkezik jogosultsággal, és e jogosultsága csak az egyik adóraktárára vonatkozóan szűnik meg, a megszűnést, illetve az engedély visszavonása esetén az erről szóló határozat közlését követő 30 napon belül köteles az adóraktár termékmérleg-nyilvántartását a megszűnés napjával lezárni, és készletfelvétellel megállapítani a tényleges zárókészletet. Ennek megtörténtét a vámhatóság a helyszínen igazolja.

(5) Ha az adóraktár engedélyesének az adóraktári engedélye (jogosultsága) szűnik meg, valamennyi adóraktárára vonatkozóan kell a (4) bekezdés szerint eljárni, és adóraktáranként részletezve és összesítve kell az ott meghatározott kötelezettséget teljesíteni. A jövedéki biztosíték csak a készleten maradt jövedéki termék utáni adó e törvény szerinti rendezését követően szabadítható fel.

(6) Annak a fizikai helynek, amely az adóraktári engedély visszavonásáig adóraktárként működött, ismételt adóraktárként való működése csak azt követően engedélyezhető, ha a korábbi adóraktár-engedélyesnek a jövedéki termék utáni adóval, általános forgalmi adóval és vámmal kapcsolatos valamennyi tartozása megfizetésre került.

(7) Az adóraktári engedély megszűnése esetén az adóraktár engedélyese — az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben annak özvegye vagy örököse — köteles a kiadott adóraktári engedély eredeti példányát és annak hiteles másolatait a megszűnés napjától számított 5 munkanapon belül visszaszolgáltatni az engedélyt kiadó vámhivatal részére.

Az adóraktár bizonylatolási, nyilvántartási és elszámolási kötelezettsége

40. § (1) Adóraktárból a jövedéki termék

a) adófelfüggesztés mellett csak a 11. § (3) bekezdés szerinti termékkísérő okmánnyal tárolható ki,

b) szabadforgalomba — kivéve a sűrítettgáz-töltő adóraktárból történő kiszállítást és a cseppfolyósítottgáz-töltő adóraktárból a cseppfolyósított gáz 25 kilogramm vagy annál kisebb palackban történő kiszállítását, valamint a 13. § (1) bekezdés c) pontjának ca) alpontja szerinti esetet — az eredet igazolására alkalmas bizonylat (a továbbiakban: egyszerűsített kísérő okmány) egyidejű kiállításával, és a szállítást végző részére történő átadásával bocsátható. Egyszerűsített kísérő okmányként a 28. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott kísérő okmányt (EKO) kell alkalmazni azzal, hogy jogszabály egyéb bizonylat egyszerűsített kísérő okmányként való elfogadásáról is rendelkezhet.

(2) A termékkísérő okmány és az egyszerűsített kísérő okmány szigorú számadású bizonylat, amellyel kapcsolatban elkövetett jogsértésre a számlára, a nyugtára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3) Az adóraktár-engedélyes bizonylatokkal alátámasztott nyilvántartási rendjének alkalmasnak kell lenni arra, hogy annak alapján az adóraktárban keletkezett adókötelezettség, a felfüggesztett és az esedékessé vált adófizetési kötelezettség bármikor megállapítható, illetve ellenőrizhető legyen.

(4) Az adóraktárban jövedéki termékenként — a dohánytermékek kivételével a vámtarifaszám legalább 6 számjegyű, illetve az ásványolajtermékeknek 8 számjegyű bontásában — külön-külön termékmérleg-nyilvántartást is kell vezetni. A vámhatóság — az ásványolajtermékek kivételével — a termékmérleg ennél mélyebb termékbonthatású vezetését is előírhatja az ellenőrizhetőség érdekében. A dohánygyártmány esetében cigaretta, szivar, szivarka és fogyasztási dohány bontásban, ezen belül az azonos fajlagos adómérték (ezer darab cigarettára, szivarra és szivarkára, 1 kilogramm fogyasztási dohányra számított adó) alá tartozó dohánygyártmány termékekre kell a termékmérlegben vezetni.

(5) A jövedéki termék mennyiségét az adó alapjaként meghatározott mennyiségi egységben, illetve a cigaretta, szivar, szivarka esetében ezer darabban, a fogyasztási dohány esetében kilogrammban kimutatva kell a termékmérlegben szerepeltetni.

(6) A termékmérleg tartalmazza az adóraktárban előállított, tárolt jövedéki termék mennyiségének napi nyitó- és zárókészletét, valamint a készletnövekedéseket és -csökkenéseket, az adófizetési kötelezettség megállapításához szükséges jogcímek szerinti részletezettségben.

(7) A termékmerleg adatait havonta le kell zárni, meg kell állapítani a tárgyhavi készletváltozásokat és a jövedéki termék zárókészletének mennyiségét.

(8) Az adóraktár engedélyese az adóraktárban tárolt adózott jövedéki terméket az adózatlan jövedéki terméktől elkülönítve köteles tárolni és a nyilvántartásaiban kimutatni.

41. § (1) Az adóraktár engedélyese — a sűrítettgáz-töltő adóraktár és a tranzitadóraktár engedélyese kivételével — a jövedéki termék értékesítéséről vevőnként (címzettenként), — ásványolaj-tároló adóraktárból a raktározott ásványolajtermék tulajdonosának történő kitárolás esetén tulajdonosonként — külön nyilvántartást is köteles vezetni, és az értékesített, kitárolt jövedéki termék értékét és mennyiségét havonta, tárgyhó végén összesíteni.

(2) A vevőnyilvántartás tartalmazza

a) vevőnként az értékesített terméket, annak számla szerinti mennyiségét és értékét, a számla számát, a termékísérő okmány vagy az egyszerűsített kísérő okmány számát,

b) a vevő (címzett) nevét, székhelye (telephelye) címét, adóazonosító számát és — kereskedő vevő esetén — az e törvényben meghatározott engedélye számát,

c) a vásárlás és a teljesítés (kitárolás) időpontját.

V. Fejezet

A JÖVEDÉKI TERMÉK ADÓMENTES FELHASZNÁLÁSÁNAK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Engedélykérelem, az engedély megadásának feltételei

42. § (1) A jövedéki termék adómentes célokhoz kötődő adómentes beszerzéséhez a jövedéki termék felhasználójának külön engedéllyel (a továbbiakban: keretengedély) kell rendelkeznie.

(2) Keretengedélyre az a kérelmező jogosult,

a) aki könyvvizetési kötelezettségének a kettős könyvvizetés szabályai, illetve egyéni vállalkozó esetében az Szja törvény rendelkezései szerint tesz eleget, és olyan nyilvántartási, bizonylati rendszert alkalmaz, hogy annak alapján a beszerzett, felhasznált, készleten lévő jövedéki termék mennyisége megállapítható és ellenőrizhető;

b) akinek a vámhatóság, az adóhatóság felé nincs meg nem fizetett vám- vagy adótartozása, társadalombiztosítási járulék tartozása, kivéve, ha arra részletfizetést vagy fizetési halasztást engedélyeztek, továbbá aki nyilatkozik arról, hogy egyéb köztartozása sem áll fenn;

c) aki nem áll csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt;

d) aki a (6) bekezdésben foglaltak szerint a keretengedély kiadását megelőzően jövedéki biztosítékot nyújtott;

e) aki az e törvényben meghatározott egyéb feltételekkel is rendelkezik;

f) aki jövedéki ügyintézői képesítéssel rendelkezik, illetve ilyen szakképesítéssel rendelkező személyt foglalkoztat.

(3) Nem adható keretengedély, ha a kérelmező természetes személyt vagy a kérelmező szervezet vezetőjét, vezető tisztségviselőjét gazdasági bűncselekmény vagy a közélet tisztasága elleni bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítélték, és a kérelem benyújtásakor még nem mentesült a büntetett előélethez fűződő hátrányos következmények alól.

(4) A kérelmező a (2)—(3) bekezdésben foglalt feltételek fennállása mellett is csak akkor kaphat keretengedélyt, ha

a) a jövedéki terméket az e törvény szerinti adómentes célra felhasználó üzem, illetve a jövedéki termék raktározására, tárolására szolgáló raktár kialakítása, berendezése a beszerzett jövedéki termék biztonságos tárolására és a felhasználás, valamint a készlet pontos megállapítására alkalmas;

b) nyilvántartási és bizonylati rendje a felhasznált és a jövedéki termék felhasználásával előállított termék pontos számbavételét lehetővé teszi;

c) rendelkezik az üzemre, a raktárra, illetve az ott folytatott tevékenységre jogszabályban külön megkövetelt hatósági engedélyekkel és szakhatósági hozzájárulásokkal;

d) a hatósági felügyelet ellátásához, az ellenőrzések folytatásához szükséges tárgyi feltételek adottak.

(5) A vámhatóság a keretengedély megadása előtt vizsgálja a felhasználási célt és a kérelemben az e törvény szerint megadott igény megalapozottságát, továbbá a kérelmező üzemében, raktárában előzetesen helyszíni szemlét tart.

(6) Az adómentes felhasználási cél megvalósulásának kockázatára a keretengedély megadásához jövedéki biztosítékot kell előzetesen felajánlani, és annak vámhatósági elfogadása után teljesíteni a tárgyidőszakra [43. § (2) bekezdés] engedélyezett keretmennyiség havi időarányos mennyisége és a hatályos adómérték alapján számított adóösszeg erejéig, de legfeljebb a különös rendelkezésekben meghatározott mértékig. A jövedéki biztosítéknak a keretengedély érvényességét követő 90 napig a vámhatóság által még érvényesíthetőnek kell lennie.

(7) A megbízható adómentes felhasználó esetében a jövedéki biztosíték a (6) bekezdés szerinti összeg felére csökken.

(8) A jövedéki biztosíték készpénz vagy belföldi székhelyű hitelintézet által vállalt vagy felülgarantált bankgarancia lehet. A készpénzben nyújtott jövedéki biztosíték után a vámhatóságnak kamatfizetési kötelezettsége nincs. Bankgaranciaként a visszavonhatatlan vagy kizárólag az

olyan visszavonható bankgarancia fogadható el, amely a visszavonás lehetőségét a vámhatóság jóváhagyásához is köti. A vámhatóság a bankgarancia visszavonását akkor hagyja jóvá, ha az adómentes felhasználónak nincs adótartozása.

(9) Ha a keretengedély megszűnik, a jövedéki biztosíték csak a készleten maradt jövedéki termék utáni adó e törvény szerinti teljesítését követően szabadítható fel.

(10) A keretengedélyben a jogszerű felhasználás ellenőrizhetősége céljából az elszámolásra külön feltételek köthetők ki.

(11) Az adómentes felhasználó jövedéki biztosítékára a 38. § (12) bekezdésének rendelkezését értelemszerűen alkalmazni kell.

Keretengedély

43. § (1) A vámhatóság a keretengedély iránti kérelem benyújtását követő 30 napon belül a felajánlott jövedéki biztosítékot elfogadja és az adómentes beszerzést engedélyezi vagy a kérelmet elutasítja. A keretengedélyt a vámhatóság az elfogadott jövedéki biztosíték teljesítésének igazolását követő 15 napon belül adja ki.

(2) A keretengedély a kérelmező nevére szól. A vámhatóság a keretengedélyben az e törvény szerint részletezett, számításokkal alátámasztott igény alapján, továbbá — termék-előállításához való felhasználás esetén — az üzemgyártási kapacitásának figyelembevételével meghatározza a jövedéki terméknek a kérelemben megjelölt, de legfeljebb egyéves időszak (e § alkalmazásában a továbbiakban: tárgydíszidőszak) alatt adómentesen beszerezhető mennyiségét (a továbbiakban: keretmennyiség), és feltünteti a felhasználás helyét, valamint az engedélyezett felhasználási célt.

(3) A keretmennyiség tárgydíszidőszakon belüli módosítását, illetve a tárgydíszidőszakot követő újabb időszakra szóló keretmennyiség engedélyezését a keretengedély módosítása iránti kérelem benyújtásával kell kérni. A módosított, illetve az újabb időszakra szóló igényt a kérelmezőnek az e törvényben foglaltak szerint kell megadnia. A keretmennyiség engedélyezésére irányuló kérelem elbírálásánál a 42. § (5)—(8) és e § (1)—(2) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.

(4) A keretengedéllyel egy hónap alatt beszerzett mennyiség nem haladhatja meg annak a mennyiségnek a háromszorosát, amelynek adókockázatára a jövedéki biztosíték fedezetet nyújt. Ennél nagyobb mennyiségben történő beszerzéshez a jövedéki biztosítékot a keretengedélyben elfogadott jövedéki biztosíték összegének háromszorosára, de legfeljebb a különös rendelkezésekben meghatározott mértékig ki kell egészíteni.

(5) A keretengedély megszűnik, ha

a) az adómentes felhasználó újabb időszakra szóló keretmennyiség engedélyezésére a tárgydíszidőszak leteltét követő 15 napon belül nem nyújt be kérelmet;

b) az adómentes felhasználó természetes személy meghalt, kivéve, ha özvegye vagy örököse a vállalkozói tevékenység folytatásának szándékát az esemény bekövetkezését követő 30 napon belül a vámhatósághoz bejelenti, és az e törvényben előírt feltételeknek megfelel;

c) a felhasználó jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet jogutód nélkül megszűnik;

d) az engedélyt visszaadják;

e) az engedélyt a vámhatóság visszavonja;

f) az érvényessége lejár.

(6) A vámhatóság visszavonja az engedélyt, amennyiben

a) az adómentes felhasználó ellen felszámolási eljárás indult;

b) az adómentes felhasználó az adóhatósághoz, illetve a vámhatósághoz teljesítendő adóbevallási, adófizetési, termékdíj, vámteher fizetési vagy a társadalombiztosítási járulék fizetési kötelezettségét a határidőt, illetve az esedékességet 60 nappal meghaladóan késedelmesen teljesítette, vagy azt követően sem teljesítette; vagy az adóhatóság a vizsgált időszakra vonatkozó adókötelezettség 10 százalékát meghaladó adóhiányt jogerősen állapít meg, és a magatartás jellegére tekintettel az adóbírság mérséklését az Art. 171. §-ának (2) bekezdése kizárja;

c) a keretengedély megadásánál figyelembe vett, illetve az engedélyben szereplő feltételek nem teljesülnek.

(7) Az engedély (6) bekezdésben foglaltak szerinti visszavonásáról hozott határozat — fellebbezésre tekintet nélkül — azonnal végrehajtható.

(8) A jövedéki terméknek olyan üzemben való adómentes felhasználására, amelyre vonatkozóan a keretengedélyt visszavonták, újabb keretengedély csak a jövedéki termék nem adómentes célra való felhasználása utáni adóval kapcsolatos tartozás megfizetését követően adható.

(9) Az adómentesen beszerzett jövedéki termék feldolgozását végző üzemtől térben elkülönülő, más — nem összefüggő — helyrajzi számon nyilvántartott, az adómentesen beszerzett jövedéki termék betárolására, raktározására és feldolgozásra történő kitérőre szolgáló raktárnak a keretengedélyben telephelyként való engedélyezése abban az esetben lehetséges, ha a jövedéki termék feldolgozása és ugyanazon helyen történő tárolása hatósági előírásba ütközik, vagy annak megszüntetése csak aránytalanul nagy költségráfordítás mellett lenne lehetséges.

(10) A keretengedély megszűnése esetén az adómentes felhasználó — az (5) bekezdés b) pontja szerinti esetben annak özvegye vagy örököse — köteles a kiadott keretengedély eredeti példányát és annak hiteles másolatait a megszűnés napjától számított 5 munkanapon belül visszaszolgáltatni az engedélyt kiadó vámhivatal részére.

Jövedéki termék adómentes beszerzése, felhasználása, nyilvántartása

44. § (1) Az adóraktár csak akkor tárolhat ki adófelfüggesztéssel jövedéki terméket az adómentes felhasználó részére, ha az érvényes keretengedéllyel rendelkezik.

(2) A keretmennyiségre történt beszerzéseket az adómentes felhasználó készletre veszi, s az erre a célra rendszerezített, a vámhatóság által hitelesített nyomtatványon vezeti. A nyomtatványra a vámhatóság a hitelesítéskor rávezeti az engedélyezett keretmennyiséget és az engedélyezett felhasználási célt.

(3) Az adómentes felhasználó folyamatosan olyan nyilvántartást vezet, amely tartalmazza a termék beszerzésének (időpont, szállító adóraktár, import, mennyiség) és felhasználásának (időpont, a felhasználás jogcíme, mennyiségi adatai) részletezését. A nyilvántartás adatait havonta le kell zárni, meg kell állapítani a tárgyhavi készletváltozásokat és az adómentes termék zárókészletének mennyiségét.

45. § (1) A keretengedéllyel beszerzett jövedéki termék adómentesen csak az e törvényben meghatározott célra használható fel, és azt az adómentes felhasználónak hitelt érdemlően igazolnia kell.

(2) A feleslegessé vált adómentesen beszerzett jövedéki termék a vámhatóság előzetes jóváhagyása alapján és felügyelete mellett adóraktárba termékkísérő okmány kiállításával szállítható.

(3) A szennyezetté, illetve az engedélyezett felhasználási célra alkalmatlanná vált adómentesen beszerzett jövedéki termék a vámhatóság felügyelete mellett megsemmisíthető, adóraktárba szállítható, továbbá — a vegyipari és a gyógyszeripari felhasználás esetén — a jövedéki terméket beszerző adómentes felhasználó tisztíthatja (regenerálhatja). A tisztítással visszanyert jövedéki termék készletrevétele az adókötelezettség keletkezése szempontjából betárolásnak minősül.

(4) Az aroma előállítás során keletkezett (visszamaradt) vizes alkoholos oldat aroma előállítására újra felhasználható, amennyiben az oldatban lévő alkoholtermék mennyiségével való elszámolás biztosított.

Elszámolás a jövedéki termék adómentes felhasználásáról

46. § (1) Az adómentes felhasználó a tárgynegyedévet követő hó 15. napjáig, illetve a jogosultság megszűnésének napját követő 15. napig elszámolást készít a jövedéki terméknek a 13. § (4)—(5) bekezdése szerint adómegállapítási és adófizetési kötelezettség alóli mentesüléssel járó tárgynegyedévi felhasználásáról (készletcsökkenéséről). Ha az elszámolás alapján kimutatott nyilvántartás szerinti tárgynegyedévi zárókészlet meghaladja a 49. § (3)—(4) be-

kezdése szerint készletfelvétellel megállapított tényleges zárókészletet, a különbözetet (készlethiányt) nem adómentes célra történő felhasználásnak kell tekinteni. A vámhatóság az elszámolásban szereplő adatokat a helyszínen ellenőrzi és igazolja.

(2) Az adómentes beszerzésre való jogosultság megszűnésének napján készleten maradt jövedéki termék adóraktárnak csak a vámhatóság előzetes jóváhagyása és felügyelete mellett, a 11. §-ban foglalt rendelkezések alkalmazásával adható át.

VI. Fejezet

ADÓ-VISSZAIGÉNYLÉS

47. § (1) Ha törvény másként nem rendelkezik, a megfizetett adó visszaigénylésére (levonására) jogosult

a) az adóraktár engedélyese, ha jövedéki terméket a szabadforgalomból igazoltan adóval növelt áron vásárolt, vagy a szabadforgalomba bocsátott üzemanyagot a lefejtéskor bekövetkezett keveredés miatt saját jövedéki engedélyes telephelyéről vagy üzemanyagtöltő állomásáról adóraktárba visszaszállította, és azt jövedéki termék előállításához felhasználta;

b) az az importáló, aki a vámhatóság által kivetett adót megfizette, ha az importból származó jövedéki terméket változatlan állapotban, harmadik országba igazoltan visszaszállítja;

c) az exportáló, ha az adóval növelt áron adóraktárból vagy importálótól beszerzett jövedéki termékét a vámhatóság — a vámjogszabályok szerinti — kereskedelmi forgalom keretében végleges rendeltetéssel harmadik országba kilépteti, ideértve azt is, ha az üzemanyag petróleumot és a repülőbenzint a vámhatóság felügyelete mellett a nemzetközi légi közlekedésben részt vevő külföldi vagy belföldi lajstromjelű olyan repülőgép üzemanyagtartályába töltik, amelynek külföldre távozását a határvámhivatal regisztrálja;

d) az a személy, aki adóraktárból vagy importálótól adóval növelt áron beszerzett jövedéki terméket az e törvény szerinti adómentes célra használt fel, ideértve a belső minőségellenőrzéshez szükséges vizsgálatok céljára történő — a hatályos jogszabályoknak, valamint szabványoknak megfelelő — mintavételi szabályzat szerinti felhasználást is.

(2) Az (1) bekezdés b)—c) pontja szerinti visszaigénylés esetében az alkoholtermék és a dohánygyártmány adója visszaigénylésének feltétele az is, hogy az importáló, az exportáló az alkoholtermékről a zárjegyet, illetve a dohánygyártmányról az adójegyet a vámhatóság képviselőinek jelenlétében eltávolítsa és megsemmisítse, vagy felülragasztással érvénytelenítse. A megsemmisítésről, illetve az érvénytelenítésről jegyzőkönyvet kell felvenni, amely a visszaigénylés kötelező bizonylata. Az államháztartásról

szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) alapján kincstári finanszírozás körébe tartozó gazdálkodó szervezet mentesül az e bekezdésben megjelölt kötelezettségek alól, amennyiben az általa exportált jövedéki termék harmadik országban szolgáltatást teljesítő magyar fegyveres erők részére kerül kiszállításra.

(3) A dohánygyártmány adójának (1) bekezdés *a*) pontja szerinti visszaigénylése (levonása) esetében a (2) bekezdésben foglalt rendelkezést értelemszerűen alkalmazni kell.

(4) Az (1) bekezdés *d*) pontja szerinti visszaigénylési jog érvényesítéséhez a jövedéki termék beszerzését, a felhasználási célt és a felhasználási arányszámot a vámhatóságnak előzetesen be kell jelenteni, továbbá arra a termékre vonatkozóan, amelyre adó-visszaigénylést érvényesítenek, vezetni kell a 44. § (3) bekezdésében és a külön jogszabályban előírt nyilvántartást.

(5) Az adó visszaigénylése (levonhatósága)

a) az (1) bekezdés *a*) pontja szerinti esetben a jövedéki termék másik jövedéki termék előállításához történt felhasználásának napjától,

b) az (1) bekezdés *b*) pontja szerinti esetben a jövedéki termék harmadik országba történt, igazolt kiléptetésének napjától,

c) az (1) bekezdés *c*) pontja szerinti esetben a jövedéki termék harmadik országba történt igazolt kiléptetésének, illetve az üzemanyag petróleum és a repülőbenzin esetében a repülőgép külföldre távozásának napjától,

d) az (1) bekezdés *d*) pontja szerinti esetben a jövedéki termék adómentes célra történt felhasználásának napjától esedékes.

(6) Visszaigényelhető (levonható) adóként

a) az adóraktár és az exportáló, illetve az (1) bekezdés *d*) pontja szerinti személy — a (7) bekezdésben foglalt eltéréssel — a jövedéki termék adóval növelt áron történt beszerzését igazoló bizonylat kiállításának napján érvényes adómértékkel számított adót,

b) az importáló a vámhatóság által kivetett és megfizetett adót

veheti figyelembe.

(7) A (6) bekezdés *a*) pontja szerinti esetben az adómérték változását követő 3 hónapon belül a változást megelőzően hatályos adómértéket kell figyelembe venni, kivéve, ha a visszaigénylésre (levonásra) jogosult a nevére szóló, az adóraktár vagy az importáló által kiállított, az adót elkülönítetten tartalmazó számlával igazolja a vételárban felszámított, általa megfizetett adót.

(8) Az adóraktár engedélyese és az importáló az általa megfizetett, vételárban felszámított adót a vevő kérésére köteles a számlán elkülönítve feltüntetni.

(9) A visszaigénylés (levonás) jogosultságát a jövedéki termék adóval növelt áron való beszerzését, illetve importálását igazoló eredeti bizonylattal, továbbá

a) az (1) bekezdés *a*) pontja esetében a jövedéki terméknek adóraktárban másik jövedéki termék előállításához történt felhasználását igazoló belső bizonylattal,

b) az (1) bekezdés *b*) pontja esetében a jövedéki termék harmadik országba történt kiszállítását (visszaszállítást) igazoló, a vámhatóság által kiállított bizonylattal,

c) az (1) bekezdés *c*) pontja esetében — a *d*) pontban foglalt eltéréssel — a jövedéki termék harmadik országba történt kiszállítását igazoló, a vámhatóság által kiállított, az exportáló nevére szóló vámokmányval,

d) az üzemanyag petróleum és a repülőbenzin esetén az üzemanyagnak a nemzetközi légi közlekedésben részt vevő külföldi és belföldi lajstromjelű repülőgép üzemanyagtartályba való betöltése és a repülőgép külföldre távozása határvámhivatal általi igazolásával,

e) az (1) bekezdés *d*) pontja esetében a jövedéki termék adómentes felhasználását igazoló, a vámhatóság által ellenjegyzett belső bizonylattal

kell dokumentálni, alátámasztani.

(10) Az adó-visszaigénylés (-levonás) joga kizárólag a (9) bekezdésben, illetve az alkoholtermék és a dohánygyártmány exportálása esetén ezen felül a (2) bekezdésben meghatározott bizonylat csatolásával, illetve azok birtokában érvényesíthető.

(11) A vámhatóság az adó-visszatérítésnél figyelembe vett mennyiséget, valamint a visszatérített adó összegét a (9) bekezdésben meghatározott bizonylatokon hitelt érdemlő módon feltünteti.

VII. Fejezet

EGYES ADÓZÁSI ÉS ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

48. § (1) A harmadik országból behozott jövedéki termékre a jövedéki termék nem közösségi áru jellegének fennállásáig, valamint a belföldről harmadik országba kiszállításra kerülő adózatlan jövedéki termékre — az e törvényben szabályozott rendelkezésekkel összhangban — a vámjogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak kivételével

a) az ellenőrzésre, az adóigazgatási eljárásra, a vámhatósághoz teljesítendő adózoói kötelezettségekre, továbbá az adó visszaigénylésére az e törvényben meghatározott eltérésekkel az Art.-t,

b) a vámjogszabályokban, illetve az Art.-ban nem szabályozott kérdésekben, továbbá az (1) bekezdés és e bekezdés *a*) pontja alá nem tartozó más államigazgatási ügyben az e törvényben foglalt eltéréssel az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvényt (továbbiakban: Áe.)

kell megfelelően alkalmazni.

(3) Az adóalany az adót önadózással állapítja meg, vallja be és fizeti meg, ha e törvény szerint nincs helye az adó hivatalból történő megállapításának.

(4) A hatósági felügyeletet ellátó vámhatóság az adóraktár engedélyese és az adómentes felhasználó adóbevallása alapjául szolgáló tények, körülmények, az adóraktáranként bemutatott termékmérleg ellenőrzése alapján jegyzőkönyvvel igazolja, hogy a bevallással érintett jövedéki termékek összetételére, vámtarifaszámára és mennyiségére vonatkozó adatok a valóságnak megfelelnek. A vámhatóságnak a bemutatott termékmérleg ellenőrzésére 5 munkanap áll rendelkezésére. A vámhatóságnak bemutatott termékmérleg a jogkövetkezmények szempontjából adóbevallásnak minősül. Az ellenjegyzett termékmérleg havi zárásának adatait az adóraktár engedélyese átadja az adóellenőrzésre jogosult vámhatóságnak.

(5) Amennyiben a vámhatóság által megállapított adatok, tények, körülmények eltérnek az adóraktár engedélyese, illetve az adómentes felhasználó által bemutatott termékmérlegben szereplő adatoktól, a vámhatóság az eltérés tényét és okát jegyzőkönyvbe veszi, s a felvett jegyzőkönyv egy példányát az adóalanyának átadja, aki a jegyzőkönyvre 8 napon belül észrevételt tehet. Az észrevételt a vámhatóság másodfokú szerve bírálja el, az adóalany kérelmére helyszíni vizsgálatot folytat. A másodfokú vámhatóság döntését a bevallásra feljegyzi, szükség esetén kiegészítő jegyzőkönyvet vesz fel. A vámhatóság az eredménytelen adategyeztetést tartalmazó jegyzőkönyv és kiegészítő jegyzőkönyv egy példányát adóellenőrzés végett az ellenőrzés lefolytatására illetékes vámhatósághoz továbbítja annak kiállítását követő 15 napon belül. Az ellenőrzés eredményeként megindult adóigazgatási eljárásban az adóalanyának a vámhatóság jegyzőkönyvére tett, el nem fogadott észrevételeit és indokait is el kell bíráltni.

(6) Ha az adóraktár engedélyese több adóraktárra rendelkezik engedéllyel, az illetékes vámhatósághoz — valamennyi adóraktárának adataira kiterjedő — összesített adóbevallást nyújt be. E rendelkezést megfelelően alkalmazni kell az adómentes felhasználóra is, ha több üzemben, illetve raktárban tárol adófelfüggesztés alatt álló terméket.

(7) A vámhatóság határozattal állapítja meg az adót

a) termékimport esetén;

b) a 15. § (1)—(2) bekezdése, illetve a 65. § (1) bekezdésének d) pontja szerinti adófizetési kötelezettség keletkezése esetén;

c) a hatáskörébe tartozó egyéb adóügyben.

(8) A vámhatóság az adóraktári engedély vagy a keretengedély felszámolási eljárás miatti visszavonását, illetve végelszámolás miatti megszűnését követően

a) a készleten maradt jövedéki terméknek a felszámolás során szabadforgalomba való értékesítésénél a vevő,

b) a vagyonfelosztás megtörténtével a hitelező, illetve — végelszámolás esetén — a jövedéki terméket a vagyonfelosztást követően az átvevő személy

adófizetési kötelezettsége esetén — a vevő, a hitelező, illetve a jövedéki terméket átvevő személy kérelmére — határozattal állapítja meg az adót.

(9) Önadózás esetén az adó alapját és az adót naptári hónaponként kell megállapítani, kivéve, ha jogszabály másként rendelkezik. Az adómentes felhasználó az adóbevallási kötelezettségének azon tárgynegyedévet követő hó 20-áig köteles eleget tenni és az adót megfizetni, amelyben a 14. § (4) bekezdése szerint beállt az adómegállapítási és adófizetési kötelezettsége.

(10) A vámhatóság által a (7) bekezdés b), c) pontja alapján kivetett adót az adókivetésről szóló határozat kézhezvételét követő 8 napon belül meg kell fizetni.

(11) A felszámolási és a végelszámolási eljárás miatti megszűnés kivételével, az adóraktári engedélyének megszűnését követő 30 napon belül az adóraktár engedélyesének bevallást kell benyújtania. A felszámolási és a végelszámolási eljárás miatti megszűnés esetében az adóbevallásra az Art., illetve a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(12) Az adóraktár engedélyese adóelőleget fizet, amennyiben az előző év azonos negyedévében keletkezett adófizetési kötelezettsége elérte a hatmillió forintot. Az adóelőleg mértéke az előző év azonos negyedévében keletkezett adó egyhatod része. Ha az adóraktár engedélyese a tárgyév megelőző évben nem fizetett adót, de a tárgyév első negyedévében az adó várható összege eléri a hatmillió forintot, akkor a várható adóösszeg egyhatodát kell adóelőlegként fizetni. A II., III., IV. negyedévben akkor kell adóelőleget fizetni, ha az előző negyedévi adó összege a hatmillió forintot meghaladja. Az adóelőleg összege az előző negyedévi adó egyhatod része.

(13) Az adó-visszaigénylést a vámhatóság az adó-visszaigénylésre jogosult kérelmére, a kérelem e törvényben foglaltak szerinti elbírálása után teljesíti. Az adó-visszaigénylésre jogosult az adó-visszaigénylést (adó-visszatérítést) havonta — a tárgy hó 1. napjától a tárgy hó utolsó napjáig terjedő időszakra — igényelheti. Az adó-visszaigénylési (adó-visszatérítési) kérelemhez az annak elbírálásához szükséges valamennyi iratot csatolni kell. Az adó-visszaigénylés megtagadásáról a vámhatóság határozatot hoz.

(14) Az adóraktár engedélyese adó-visszaigénylési jogosultságát a tárgyhavi adóbevallásában, a fizetendő adójából történő levonással vagy visszaigényléssel érvényesítheti.

(15) Amennyiben a vámhatóság által a pénzforgalmi bankszámlával rendelkező adófizetésre kötelezett személy esetében azonnali beszedési megbízással, a bankszámlával nem rendelkező adófizetésre kötelezett személy esetében munkabérből vagy egyéb rendszeres járandóságból, továbbá kifizetőtől járó kifizetésből történő letiltással foganatosított végrehajtási cselekmény nem, vagy aránytalanul hosszú idő múlva vezetne eredményre, a vámhatóság az adófizetésre kötelezett személy [ideértve a jövedéki bírság, a zárjegyhiany [73. § (5) bekezdés], az adójegyutáni halasz-

tott fizetési kötelezettség [98. § (5) bekezdés] megfizetésére kötelezett személyt is] követelésének, továbbá ingó és ingatlan vagyontárgyainak végrehajtása érdekében az adóhatóság illetékes szervét keresi meg.

(16) A (15) bekezdés szerint végrehajtás alatt álló tartozást a vámhatóság megkeresésére az adóhatóság nyilván tartásba veszi, és az adók módjára behajtandó köztartozásra vonatkozó szabályok szerint hajtja be.

(17) Az adó bevallásában az Art. 1. számú melléklet I/A/1. pontjában meghatározott kerekítési szabályokat kell alkalmazni.

(18) A vámhatóság által végzett, ellenőrzéssel lezárt időszakot nem eredményező jövedéki ellenőrzés folytatása, valamint a hatósági felügyelet ellátása esetében általános megbízólevél szükséges, általános megbízólevélnek a vámhatóság tagjának intézkedésre jogosító szolgálati igazolványa minősül.

(19) A vámhatóság hivatalos helyén kívül, kérelemre végzett eljárása, továbbá a zárjeggyel ellátandó jövedéki termékek utáni adó-visszatérítéshez szükséges vámhivatali eljárás (zárjegy levétele) esetén — az engedélyezési eljárás és ahhoz kapcsolódóan a hivatalos zár felhelyezése kivételével — a kérelmezőnek szemledíjat kell fizetni, és — ha jogszabály ettől eltérően nem rendelkezik — meg kell fizetni az eljárás során felmerülő szakértői és más vizsgálati díjat, szállítási, kiszállási és más vizsgálati költségeket (a továbbiakban együtt: költségtérítés).

(20) Az adóraktári engedélyt, a keretengedélyt, a felhasználói engedélyt kérelmező vagy az adóraktári engedéllyel, keretengedéllyel rendelkező adóalany, a felhasználói engedélyes a Vegyvizsgáló Intézettől kérheti, illetve a jövedéki ügyben, a jövedéki adóügyben eljáró vámhatóság — az engedélyes egyidejű értesítése mellett — a Vegyvizsgáló Intézetnél kezdeményezheti az adóraktári engedélyes jövedéki termékére, a keretengedélyes vagy a felhasználói engedélyes által beszerzett, felhasznált jövedéki termékekre és előállított termékekre az adófizetési kötelezettség meghatározásánál, illetve az adómérték alkalmazásánál — a termék változatlan összetétele esetén — kötelező érvénnyel bíró vámtarifaszám megállapítást (a továbbiakban: kötelező érvényű vámtarifabesorolás). A Vegyvizsgáló Intézet a kérelemre vagy hivatalból az engedélyes nevére kiadott kötelező érvényű vámtarifabesorolásról a határozatban rendelkezik, amely a fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható, rendelkezéseit a határozat közlésének napját követő naptól kell alkalmazni.

(21) Az adóraktár-engedélyes, az adómentes felhasználó vagy a felhasználói engedélyes terhére a kötelező érvényű vámtarifabesorolással vagy annak megváltoztatásával összefüggő adókötelezettség, illetve jogkövetkezmény a vámtarifabesorolás kötelezővé válásának napját megelőző időszakra nem állapítható meg.

(22) Az adóraktári engedélynek, a keretengedélynek vagy a felhasználói engedélynek a kötelező érvényű vámtarifabesorolás miatt szükségessé váló módosítása iránti kérelmet a kötelező érvényű vámtarifabesorolásról szóló határozat kézhezvételének napját követő 15 napon belül kell benyújtani vagy az engedélyt visszaadni.

VIII. Fejezet

HATÓSÁGI FELÜGYELET

49. § (1) A vámhatóság felügyelete alatt végezhető

a) a jövedéki termék előállítás, az adózatlan jövedéki termék raktározása, adófelfüggesztés alatt történő szállítása, az adómentesen beszerzett jövedéki termék felhasználása,

b) az adóraktári engedély megszűnése után az adóraktár engedélyese, illetve a keretengedély érvényességének megszűnése után az adómentes felhasználó jövedéki termékkel kapcsolatos tevékenysége, a készleten maradt jövedéki termék utáni adófizetési kötelezettség rendezéséig.

(2) A hatósági felügyelet gyakorolható folyamatos jelenléttel és vizsgálattal vagy helyszíni, eseti vizsgálattal.

(3) Az adóraktár engedélyese és az adómentes felhasználó folyamatosan olyan nyilvántartást vezet a jövedéki termék készletéről, amelynek alapján a nyilvántartott és a tényleges készlet bármikor összevethető. Az adóraktár engedélyese és az adómentes felhasználó három havonta, a tárgynegyedév utolsó napjával a vámhatóság jelenlétében és ellenőrzése mellett készletfelvevéllel megállapítja a tényleges készletet.

(4) A készlet felvételével meg kell állapítani a jövedéki terméknek az adóraktárban és az adómentes felhasználónál a tárgynegyedév utolsó napján, illetve az adóraktári vagy a keretengedély megszűnésének utolsó napján ténylegesen készleten lévő mennyiségét, a leltár és a nyilvántartás szerinti készlet különbözetét, a külön jogszabály szerint elszámolható veszteséget és az azt meghaladó hiányt, illetve a többletet (együtt: különbözet). A különbözetet az elszámolási időszak zárókészletébe be kell számítani.

(5) Adó-visszaigénylés (adó-visszatérítés) esetén a kérelem elbírálása során végzett kiutalás előtti ellenőrzés a hatósági felügyelettel egy tekintet alá esik.

(6) A hatósági felügyelet keretében a vámhatóság által végzett vizsgálat nem minősül az Art. alkalmazásában ellenőrzéssel lezárt időszakkal.

MÁSODIK RÉSZ

KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK

IX. Fejezet

ÁSVÁNYOLAJ

Termékmeghatározás

50. § (1) E törvény alkalmazásában ásványolajnak

- a) a 2706 vámtarifaszám alatti termék,
 - b) a 2707 10, 2707 20, 2707 30, 2707 50, 2707 91 00, 2707 99 11 és a 2707 99 19 vámtarifaszám alatti termék,
 - c) a 2709 és a 2710 vámtarifaszám alatti termék,
 - d) a 2711 vámtarifaszám alatti termék, ideértve a vegytiszta metánt és propánt, de kivéve a földgázt,
 - e) a 2712 10, 2712 20, 2712 90 31, 2712 90 33, 2712 90 39, 2712 90 91 és a 2712 90 99 vámtarifaszám alatti termék,
 - f) a 2715 vámtarifaszám alatti termék,
 - g) a 2901 vámtarifaszám alatti termék,
 - h) a 2902 11 00, 2902 19 90, 2902 20 00, 2902 30 00, 2902 41 00, 2902 42 00, a 2902 43 00 és a 2902 44 00 vámtarifaszám alatti termék,
 - i) a 3403 11 00, 3403 19, 3811 és 3817 vámtarifaszám alatti termék
- minősül.

(2) Ásványolajnak minősül továbbá e törvény alkalmazásában az (1) bekezdésben megjelöltektől eltérő, bármely olyan termék, amelyet belső égésű motorok üzemanyagaként vagy üzemanyagok adalékaként vagy hígítóanyagaként, továbbá tüzelő-, fűtőanyagként kínálnak, értékesítenek vagy használnak fel, ez utóbbiak közül kivéve a 2713 vámtarifaszámú petrolekokszot, a tőzeget vagy egyéb szilárd szénhidrogént, valamint a fűtési, tüzelési célú földgázt.

(3) E törvény alkalmazásában ellenőrzött ásványolajtermékeknek

- a) a 2707 10, 2707 20, 2707 30 és 2707 50 vámtarifaszám alatti termék,
 - b) a 2710 11 11 és a 2710 19 69 vámtarifaszámok közé tartozó termék,
 - c) a 2711 (kivéve a 2711 11 00 és 2711 21 00) vámtarifaszám alatti termék,
 - d) a 2901 10 vámtarifaszám alatti termék,
 - e) a 2902 20 00, 2902 30 00, 2902 41 00, 2902 42 00, 2902 43 00 és a 2902 44 00 vámtarifaszám alatti termék
- minősül.

(4) E törvény alkalmazásában megfigyelt terméknek az 5 liternél/5 kilogrammnál nagyobb kiszerezésű,

- a) 2709 00 10 vámtarifaszám alatti termék,
- b) 2710 19 71, 2710 19 75 vámtarifaszám alatti termék,
- c) 3811 vámtarifaszám alatti termék,
- d) 3814 00 90 vámtarifaszám alatti termék, amennyiben legalább 95 térfogatszázalékban kőolajból és bitumenes ásványokból nyert olajat tartalmaz,

e) 3814 00 90 vámtarifaszám alatti termék, amennyiben legalább 85 térfogatszázalékban etilalkoholt tartalmaz, minősül.

Adóalap, adómérték

51. § (1) Az adó alapja az ásványolaj mennyisége, az adómértéknél megjelölt mennyiségi egységben mérve.

(2) Ha az adómértéknél megadott mennyiségi egység liter, akkor azt + 15 °C-ra átszámított térfogaton kell megállapítani. Az ásványolaj +15 °C hőmérsékletéhez tartozó térfogatát a mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvény előírásainak megfelelően az MSZ ISO 3675 vagy az MSZ ISO 3838 jelű, a kőolajtermékek sűrűségének meghatározására vonatkozó szabványokban idézett MSZ ISO 91—1 szabványban ismertetettek szerint (csőkészlet esetén számítással) kell meghatározni.

52. § (1) Az adó mértéke — a (2)—(3) bekezdésben foglalt eltéréssel —:

a) a 2710 11 31, a 2710 11 41 és a 2710 11 45 vámtarifaszámú ólmozatlan benzinekre, továbbá a 2710 11 49 vámtarifaszám alatti ólmozatlan benzinre, ha annak kéntartalma 50 ppm-nél kisebb és összszaromástartalma nem haladja meg a 35% értéket, 103 500 Ft/ezer liter,

b) a 2710 11 31, a 2710 11 51 és a 2710 11 59 vámtarifaszám alatti ólmozott benzinekre, továbbá a 2710 11 49 vámtarifaszámú ólmozatlan benzinre, ha annak kéntartalma 50 ppm-nél nagyobb vagy összszaromástartalma meghaladja a 35% értéket, 111 800 Ft/ezer liter,

c) a 2710 19 21 vámtarifaszám alatti petróleumra 111 800 Ft/ezer liter,

d) a 2710 19 41, a 2710 19 45, a 2710 19 49 vámtarifaszám alatti, üzemanyag vagy tüzelő-, fűtőanyag célra értékesített vagy importált gázolajra 85 000 Ft/ezer liter,

e) a 2710 19 61 vámtarifaszámú fűtőolajok közül azokra, amelyek viszkozitása 40 °C hőmérsékleten nagyobb, mint 4,5 mm²/s és a desztillációs vizsgálatnál a 250 °C hőmérsékletig átdestilláló rész mennyisége nem haladja meg a 25%-ot és a 350 °C hőmérsékletig átdestilláló rész mennyisége nem haladja meg a 80%-ot és 15 °C-on mért sűrűsége nagyobb 860 kg/m³-nél, 3900 Ft/ezer kg, egyébként — ideértve az üzemanyagkénti kínálást, felhasználást, értékesítést is — 102 000 Ft/ezer kg; a 2710 19 63, a 2710 19 65 és a 2710 19 69 vámtarifaszám alá tartozó fűtőolajok közül azokra, amelyek viszkozitása 40 °C hőmérsékleten nagyobb, mint 4,5 mm²/s és a desztillációs vizsgálatnál a 250 °C hőmérsékletig átdestilláló rész mennyisége nem haladja meg a 25%-ot és a 350 °C hőmérsékletig átdestilláló rész mennyisége nem haladja meg a 80%-ot és 15 °C-on mért sűrűsége nagyobb 860 kg/m³-nél, 40 000 Ft/ezer kg, egyébként — ideértve az üzemanyagkénti kínálást, felhasználást, értékesítést is — 102 000 Ft/ezer kg,

f) a 2711 12, a 2711 13, a 2711 14 00, a 2711 19 00 vámtarifaszám alatti gáz termékekből arra a cseppfolyósí-

tott szénhidrogénre, amelyet közúti járművek üzemanyagaként értékesítenek, importálnak vagy használnak fel, 47 900 Ft/ezer kg, egyéb motorikus célú értékesítés, importálás vagy felhasználás esetén 10 500 Ft/ezer kg, egyébként 0 Ft/ezer kg,

g) a 2711 21 00 és a 2711 29 00 vámtarifaszám alatti gáz termékekből arra a sűrített gáz halmazállapotú szénhidrogénre, amelyet közúti járművek üzemanyagaként értékesítenek, importálnak vagy használnak fel, 24,50 Ft/nm³,

h) a 3824 90 99 vámtarifaszám alá tartozó termékek közül a kizárólag növényi olajból észterezéssel előállított termékekre (a továbbiakban: biodízel) — amennyiben azt az 58. § (1) bekezdés g) pontja szerinti biodízel-adóraktárban állítják elő és a külön jogszabály szerint, zárt rendszerben forgalmazzák — 0 Ft/ezer liter, egyébként — ideértve a 0 Ft/ezer liter adómentéssel beszerzett biodízel külön jogszabályban foglaltaktól eltérő felhasználását is — 85 000 Ft/ezer liter,

i) a 2707 10, a 2707 20, a 2707 30, a 2707 50, a 2710 11 11, a 2710 11 15, a 2710 11 21, a 2710 11 25, a 2710 11 70, a 2710 11 90, a 2710 19 11, a 2710 19 15, a 2710 19 25, a 2710 19 29, a 2710 19 31, a 2710 19 35, a 2710 19 51, a 2710 19 55, a 2901 10, a 2902 20 00, a 2902 30 00, a 2902 41 00, a 2902 42 00, a 2902 43 00 és a 2902 44 00 vámtarifaszám alá tartozó, valamint a 2710 19 41, a 2710 19 45, a 2710 19 49 vámtarifaszámú, nem üzemanyagként vagy tüzelő-, fűtőanyagként értékesített vagy importált ellenőrzött ásványolajra (a továbbiakban: egyéb ellenőrzött ásványolaj) az üzemanyagkénti vagy a tüzelő-, fűtőanyagkénti kínálás, értékesítés vagy felhasználás esetén az üzemanyagkénti, vagy a tüzelő-, fűtőanyagkénti kínálásnak, értékesítésnek vagy felhasználásnak megfelelő, az a)—d) pontban megjelölt ásványolaj adója.

(2) Az adó mértéke az 50. § szerinti, de az (1) bekezdésben nem említett ásványolaj esetében az üzemanyagkénti, vagy a tüzelő-, fűtőanyagkénti kínálásnak, értékesítésnek vagy felhasználásnak megfelelően a hozzá legközelebb álló, az (1) bekezdés a)—d), f)—g) pontjában megjelölt ásványolaj adója, figyelemmel a (3) bekezdés rendelkezésére is.

(3) Az adó mértéke az (1) bekezdés a)—d) pontjában meghatározott mérték 40 000 Ft/ezer literrel, illetve a fűtőolaj esetében az (1) bekezdés e) pontjában meghatározott mérték 20 000 Ft/ezer kilogrammal, a cseppfolyósított gáz esetén az (1) bekezdés f) pontjában meghatározott mérték 20 000 Ft/ezer kilogrammal, gáz halmazállapot esetén az (1) bekezdés g) pontjában meghatározott mérték 20 Ft/nm³-rel növelt összege, amennyiben a termék nem felel meg a hatályos magyar szabvány előírásainak.

Adómentes felhasználás

53. § (1) Adómentes célú felhasználásnak minősül

a) a 2710 11 31, a 2710 11 41, a 2710 11 45, a 2710 11 49, a 2710 19 21, a 2710 19 41, a 2710 19 45 és a 2710 19 49 vámtarifaszámú ásványolajterméknek az Észak-atlanti

Szerződés tagállamai és az 1995. évi CII. törvényben kihirdetett Békepartnerség más részt vevő államai Magyarországon tartózkodó fegyveres erői és polgári állománya által a szolgálati járművek, légi járművek és hajók üzemanyagaként, valamint a 2710 19 21 vámtarifaszám alatti üzemanyag petróleumnak kizárólag sugárhajtású és gázturbina meghajtású, katonai lajstromjelű légi jármű hajtóanyagaként való felhasználása;

b) a 2710 19 41, a 2710 19 45 és a 2710 19 49 vámtarifaszám alatti gázolaj, a 2710 19 61 vámtarifaszámú fűtőolaj, továbbá — amennyiben a felhasználó teljesíteni tudja a környezetvédelmi jogszabályokban foglalt, a füstgáz kén-tartalmára vonatkozó kibocsátási határértékeket, és azt a környezetvédelmi hatóság igazolja — a 2710 19 63, a 2710 19 65 és a 2710 19 69 vámtarifaszámú fűtőolaj erőműben villamos energia előállításához, vagy erőműben vagy távhőtermelő létesítményben kapcsolt hő- és villamos energia előállításához történő felhasználása;

c) az ásványolajnak nagyolvasztókban kémiai redukciós eljárás keretében, a kokszt adalékanyagaként való felhasználása;

d) a 2710 19 63, a 2710 19 65 és a 2710 19 69 vámtarifaszámú fűtőolaj felhasználása azoknál a felhasználóknál, amelyek számára az energiahordozó ellátásban beálló hirtelen változás következtében előálló ellátási nehézségek miatt külön jogszabály alapján lehetővé válik hat hónapot meg nem haladó időtartamra az 1 tömegszázaléknál magasabb kén-tartalmú fűtőolajok alkalmazása.

(2) Az adómentes felhasználási cél megvalósulásának kockázatára legfeljebb 100 millió forint értékű jövedéki biztosítékot kell felajánlani.

(3) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti adómentes felhasználás esetében

a) az Áht. alapján kincstári finanszírozás körébe tartozó gazdálkodó szerv mentesül a jövedéki biztosítéknyújtás követelménye alól,

b) keretengedélyre az a) pont alá tartozó gazdálkodó szerv jogosult, aki az (1) bekezdés a) pontjában megjelölt üzemanyag beszerzését az alapító okiratában meghatározott feladatként végzi;

c) az (1) bekezdés a) pontjában megjelölt üzemanyag beszerzése, nyilvántartása és elszámolása tekintetében a külön jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4) Az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott adómentes felhasználás esetében nem kell jövedéki biztosítékot nyújtani, és keretengedélynek a külön jogszabályban meghatározott engedély minősül.

54. § (1) A keretengedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell

a) az ásványolaj felhasználásának célját, módját,

b) az ásványolaj kérelemben megjelölt, de legfeljebb egyéves időtartamra igényelt, várhatóan felhasználásra kerülő mennyiségét,

c) termék-előállítás esetén az ásványolaj várható felhasználási arányszámát és az ásványolajból előállításra kerülő termék várható mennyiségét,

d) az ásványolaj c) pontban foglalttól eltérő felhasználása esetén a várhatóan felhasználásra kerülő mennyiség levezetését, műszaki, egyéb adatokkal alátámasztva,

e) a 42. § (4) bekezdés a) pontjában foglalt feltétel teljesülését bemutató dokumentációt.

(2) A 46. §-ban előírt elszámolásnak tartalmaznia kell

a) az elszámolási időszakban felhasznált adómentes ásványolaj mennyiségét,

b) termék-előállítás esetén az adómentes ásványolaj felhasználásával előállított termék mennyiségét, kimutatva az egyes termékfélésekhez ténylegesen felhasznált és a felhasználási arányszám szerint felhasználható ásványolaj mennyiségét,

c) a nem termék-előállításhoz felhasznált adómentes ásványolaj mennyiségét, tételesen kimutatva a különböző felhasználásokhoz kapcsolódó adómentes ásványolaj mennyiségét,

d) az adómentes ásványolaj elszámolás szerinti és tényleges készletének eltérését.

Adó-visszaigénylés

55. § (1) A Központi Statisztikai Hivatal által a Szolgáltatások Jegyzékében (a továbbiakban: SZJ) 60.10 számon jelölt vasúti szállítási tevékenységet végző személy az e tevékenységéhez adózottan beszerezett és ténylegesen felhasznált 2710 19 41 vámtarifaszám alatti gázolaj beszerzés-kor megfizetett adóját visszaigényelheti.

(2) A magyar hajórajstromban vagy hajójegyzékben nyilvántartott, áru- vagy személyszállítást gazdasági tevékenység keretében végző hajóban (ideértve a kompot is) ténylegesen felhasznált, adózottan beszerezett 2710 19 41 és a 2710 19 45 vámtarifaszámú gázolaj után az SZJ 61.20 belvízi szállítási tevékenységet végző, a hajó üzemben tartójaként nyilvántartott személy az általa a beszerzés-kor megfizetett adót visszaigényelheti.

(3) Visszaigényelhető továbbá

a) a belföldi menetrend szerinti repülést végző, magyar lajstromjelű légi járműben,

b) az elemi csapás, tömegszerencsétlenség vagy baleset következményeinek felszámolását szolgáló kutatás-mentést, továbbá az életmentést, katasztrófaelhárítást, légi tűzoltást, sürgős betegszállítást, valamint a bajba jutott vagy eltűnt légi jármű megsegítésére irányuló kutató-, mentő repülést végző, és a rendészeti feladat céljából végzett repülést végrehajtó légi járműben,

c) a mező-, erdő- és vízgazdálkodási célú, valamint a közegészségügyi célú repülést végző légi járművekben

ténylegesen felhasznált, adózottan beszerezett 2710 11 31 vámtarifaszámú repülőbenzin és a 2710 19 21 vámtarifaszámú üzemanyag petróleum (a továbbiakban: repülőgép

üzemanyag) után a beszerzés-kor megfizetett adó. A visszaigénylésre a légi jármű légiközlekedési hatóság által nyilvántartott üzemben tartója jogosult.

56. § (1) Az 55. § szerinti esetekben az adó visszaigénylése a tényleges felhasználás napjától esedékes, és legfeljebb a felhasználás napját követő 12 hónapon — a repülőgép üzemanyag után legfeljebb 2 hónapon — belül érvényesíthető.

(2) Az adó visszaigénylését a gázolaj, illetve a repülőgép üzemanyag adóaktárból, importálótól adózottan történt beszerzéséről kiállított számlával és a tényleges felhasználás külön jogszabályban foglaltak szerinti igazolásával, a repülőgép üzemanyag esetében továbbá az illetékes miniszter által külön jogszabályban kijelölt légi forgalmi szolgáltatóhoz benyújtott (megadott) repülési tervvel kell dokumentálni.

(3) Az adó-visszaigénylés érvényesítésekor a vámhatóság a (2) bekezdésben meghatározott dokumentumokon hitelt érdemlő módon köteles feltüntetni az adó-visszatérítés alapjaként figyelembe vett ásványolaj mennyiségét, fajtáját, valamint a visszatérített adó összegét.

57. § (1) A kőolaj-finomító adóaktár engedélyese visszaigényelheti vagy fizetendő adójából levonhatja az 52. § (1) bekezdés a) pontjában megjelölt, szabadforgalomba bocsátott motorbenzinben lévő, kizárólag bioetanol alapon gyártott ETBE mennyiségére a (2) bekezdés szerint jutó adót.

(2) Visszaigényelhető vagy levonható adóként a kőolaj-finomító adóaktárból szabadforgalomba bocsátott motorbenzin mennyiségében igazoltan kimutatott, de legfeljebb 15 százalékos ETBE tartalom literben kifejezett mennyiség 47 százalékszázársának és az 52. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott adómértéknek a szorzataként számított összeg vehető figyelembe.

(3) Az adó-visszaigénylés vagy -levonás a motorbenzinnek a kőolaj-finomító adóaktárból történő szabadforgalomba bocsátása napjától esedékes.

(4) Az adó-visszaigénylés vagy -levonás jogosultságát a motorbenzin ETBE tartalmának a külön jogszabály rendelkezései szerinti igazolásával, a bioetanol ETBE előállításához történt felhasználását igazoló belső bizonylattal, és a bioetanolról vezetett külön termék-mérleg-nyilvántartással kell dokumentálni, alátámasztani.

Ásványolaj-adóaktár

58. § (1) Ásványolaj-adóaktári engedély

a) ásványolajat kőolajból atmoszférikus és vákuum-desztillációval, valamint ehhez kapcsolódó technológiákkal előállító üzemre (a továbbiakban: kőolaj-finomító),

b) a kőolaj-finomító engedélyesének a kőolaj-finomító területén kívül található, ásványolaj tárolására, raktározására alkalmas tárolóra, ahol a betárolt ásványolajtermék kiszemelése, továbbá egyéb ellenőrzött ásványolajtermék, valamint megfigyelt termék előállítása is végezhető külön engedély nélkül, adóraktári engedéllyel (a továbbiakban: finomítói ásványolajraktár),

c) az 52. § (1) bekezdés f) pontja szerinti cseppfolyósított halmazállapotú gáz termék előállítására (a továbbiakban: cseppfolyósítottgáz-töltő),

d) az 52. § (1) bekezdés g) pontja szerinti sűrített gáz halmazállapotú gázterméket előállító töltőállomásra (a továbbiakban: sűrítettgáz-töltő),

e) ásványolaj önálló tárolását végző tárolótelepre (a továbbiakban: ásványolaj-tároló),

f) a kőolaj-finomító és a finomítói ásványolajraktár, a jövedéki engedélyes telephely, a repülőtéri adóraktár között kiépített, az 52. § (1) bekezdés a)—d) pontjaiban szereplő ásványolaj szállítására szolgáló, összefüggő csővezeték-re (a továbbiakban: terméktávvezeték),

g) a biodízel külön jogszabály szerint előállító és forgalmazó (felhasználó) üzemre (a továbbiakban: biodízel-adóraktár),

h) a vegyipari és gyógyszeripari felhasználás során szennyezetté vált ásványolaj önálló tevékenység keretében történő tisztítását, regenerálását végző üzemre, ahol a tisztított (regenerált) és vásárolt ásványolajból egyéb ellenőrzött ásványolaj vagy megfigyelt termék is előállítható külön engedély nélkül, adóraktári engedéllyel (a továbbiakban: ásványolaj-regeneráló üzem),

i) az egyéb ellenőrzött ásványolajat előállító üzemre, ideértve azt az esetet is, amikor e termék vagy más ásványolaj az üzemben végzett vegyipari tevékenység vagy kőszénkokszolás melléktermékeként jön létre (a továbbiakban: egyébásványolaj-gyártó adóraktár)

adható.

(2) A kőolaj-finomítót, illetve a finomítói ásványolajraktárt elhagyó csővezeték a kőolaj-finomítón, illetve a finomítói ásványolajraktáron belüli utolsó hiteles mérési pontig tartozik az adóraktárhoz. A kőolaj-finomító, a finomítói ásványolajraktár, a repülőtéri adóraktár, a jövedéki engedélyes telephely területére belépő csővezeték a kőolaj-finomítón, a finomítói ásványolajraktáron, a repülőtéri adóraktáron, a jövedéki engedélyes telephelyen belüli első hiteles mérési pontig tekintendő a terméktávvezeték adóraktár részének.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt eseteken kívül ásványolaj-adóraktári engedély

a) a repülőgép üzemanyagnak a nemzetközi forgalmat is bonyolító nyilvános repülőtéren történő tárolására és magyar vagy külföldi lajstromjelű, gazdasági célú légi közlekedési tevékenységet végző légi járműbe történő kiszolgáltatására (a továbbiakban: repülőtéri adóraktár);

b) a jelölt gázolajnak közforgalmú hajózási kikötőben létesített helyen történő tárolására és külföldi vagy belföldi

lajstromjelű vagy magyar hajójegyzékben nyilvántartott, áru- és személyszállítást gazdasági tevékenység keretében végző hajók üzemanyagtartályába történő kiszolgáltatására (a továbbiakban: kikötői adóraktár)

is adható.

(4) Az ásványolaj-adóraktárra adóraktári engedély akkor adható, ha adóraktáranként

a) a kőolaj-finomítóban legalább atmoszferikus és vákuumdesztillációs technológiai egység, és legalább 50 000 m³,

b) a finomítói ásványolajraktárban legalább 10 000 m³,

c) a cseppfolyósítottgáz-töltőn, valamint a repülőtéri adóraktárban legalább 300 m³,

d) az ásványolaj-tárolóban — kivéve a kizárólag az 52. § (1) bekezdés f) pontja szerinti cseppfolyósított szénhidrogént vasúti tartálykocsiban tároló adóraktárt, amennyiben a vasúti tartálykocsi feltöltése az Országos Mérésügyi Hivatal által hitelesített vágánymérleg alkalmazásával történik — legalább 10 000 m³,

e) az ásványolaj-regeneráló üzemben és az egyébásványolaj-gyártó adóraktárban legalább 500 m³,

f) a kikötői adóraktárban legalább 100 m³,

a (7) bekezdésben foglalt eltéréssel — talajjal egybeépített vagy talajhoz rögzített, az illetékes — hatóság által engedélyezett és — a cseppfolyósítottgáz-töltő és a kőszén eredetű benzol és homológjainak kőszénkokszolás keretében történő előállítását végző egyébásványolajgyártó-adóraktár kivételével — hitelesített tárolótartály áll rendelkezésre. A terméktávvezeték-re a kőolaj-finomító, a finomítói ásványolajraktár, a repülőtéri adóraktár, a jövedéki engedélyes telephely között kiépített, talajhoz rögzített, föld feletti és/vagy föld alatti vonalvezetésű, ásványolaj szállítására alkalmas, külön szabályozott elszámolási csővezeték-rendszer esetén adható adóraktári engedély.

(5) A jövedéki biztosítékot adóraktáranként

a) a kőolaj-finomító és a finomítói ásványolajraktár esetén adóraktáranként legalább 200 millió forint, de több adóraktárral rendelkező engedélyes esetében engedélyesenként legfeljebb 2 milliárd forint,

b) a cseppfolyósítottgáz-töltő esetén adóraktáranként, illetve több adóraktárral rendelkező engedélyes esetében engedélyesenként legalább 80 millió forint,

c) a sűrítettgáz-töltő esetén legfeljebb 80 millió forint,

d) az ásványolaj-tároló esetén adóraktáranként legalább 200 millió forint, de több adóraktárral rendelkező engedélyes esetében engedélyesenként legfeljebb 2 milliárd forint, kivéve az 52. § (1) bekezdés f) pontja szerinti cseppfolyósított szénhidrogént tároló adóraktárt, mely esetén adóraktáranként 80 millió forint,

e) a repülőtéri adóraktár és a kikötői adóraktár esetén legfeljebb 200 millió Ft,

f) az ásványolaj-regeneráló üzem esetén legalább 60 millió forint,

g) egyébásványolaj-gyártó adóraktár esetén legalább 50, legfeljebb 150 millió forint

értékben kell nyújtani.

A terméktávvezeték adóráktárra nem kell külön jövedéki biztosítékot nyújtani, ha az oda betároló adóráktár engedélyese azonos a terméktávvezeték adóráktár engedélyesével. Ebben az esetben a betároló adóráktárra nyújtott jövedéki biztosíték szolgál a terméktávvezeték jövedéki biztosítékeként is. Egyéb terméktávvezeték adóráktár esetében a jövedéki biztosíték 50 millió forint.

(6) A repülőtéri adóráktár engedélyese, ha az adóráktárra nem állandó nyitvatartással vagy nem a külön jogszabály szerint közzétett nyitvatartási idővel és nem állandó vámhatósági felügyelet mellett üzemelő repülőtéren van kialakítva, köteles a repülőtér megnyitását és bezárását azt megelőzően legalább 3 nappal korábban a vámhatósághoz bejelenteni. A repülőtér bezárásakor a repülőtéri adóráktár engedélyese jövedéki terméket csak olyan mennyiségben tarthat készleten, amelynek adótartalmára a jövedéki biztosítéka fedezetet nyújt.

(7) Kikötői adóráktárként

a) a vízen műszaki eszközökkel stabilizált, a parthoz állandó jelleggel kikötött állóhajó (a továbbiakban: állóhajó-adóráktár),

b) kizárólag vámhatósági felügyelet mellett üzemelő közforgalmú hajózási kikötőben állomásozó, és onnan hajótöltési céllal legfeljebb 15 km-es távolságban mozgó ellátóhajó (a továbbiakban: ellátóhajó-adóráktár)

engedélyezhető, amennyiben a hajó gázolaj tárolásra kialakított legalább 100 m³ űrtartalmú tartályában a készlet pontos megállapítása elektronikus szintméréssel biztosított, és a tartályba való ki- és betárolás hitelesített mérőeszközzel keresztül történik.

(8) A kikötői adóráktár engedélyese a gázolaj készletváltozásáról állóhajó-adóráktárként és ellátóhajó-adóráktárként naponta jelentést ad a vámhatóságnak. A mozgó ellátóhajó az állomásozás helyéről hajótöltési céllal csak a kikötő állandó vámhatósági felügyeletét ellátó vámhatósághoz történt bejelentést követően távozhat el, és a kikötését is — azzal egyidejűleg — jelentenie kell. A mozgó ellátóhajó 15 km távolságot meghaladóan csak a gázolaj vételezése, a hajó karbantartása vagy téli kikötőbe történő távozása miatt, és csak a vámhatóság külön engedélyével távozhat el az állomásozás helyéről. A vámhatóság a hajónaplót és a felhasználást ellenőrizheti.

(9) A gázolaj jelölését finomítói ásványolajraktárban, a külön jogszabályban meghatározott rendelkezések betartásával kell elvégezni.

(10) A jelölt gázolajat a hajó üzemanyagtartályából bármilyen módon kivenni, eltávolítani tilos, kivéve a hajó vagy a hajó üzemanyagtartálya javítását, felújítását, ha azt a vámhatósághoz előzetesen bejelentették.

(11) Az 52. § (1) bekezdésének f) pontja szerinti cseppfolyósított szénhidrogén egyéb motorikus célú értékesítését az adóráktár-engedélyes csak üzemi motorikusgáztöltő-állomás üzemeltetője részére végezheti, amennyiben e tevékenységét a vámhatósághoz bejelentette és az üze-

metetőt a vámhatóság a bejelentés napján nyilvántartásba vette. Az üzemi motorikusgáztöltő-állomás üzemeltetőjének a cseppfolyósított szénhidrogén beszerzéséről, felhasználásáról a külön jogszabály szerinti nyilvántartást kell vezetnie.

(12) Az olyan ásványolaj előállítására alkalmas desztillálóberendezést, amely termékre e törvény adómértéket állapít meg, kizárólag a vámhatóság engedélyével szabad előállítani, importálni, — a kőolaj-finomító, a finomítói ásványolajraktár és a cseppfolyósítottgáz-töltő adóráktár kivételével — birtokolni, és — a kőolaj-finomító, a finomítói ásványolajraktár és a cseppfolyósítottgáz-töltő adóráktár részére történő értékesítés kivételével — értékesíteni.

Felhasználói engedélyes tevékenység

59. § (1) Az e § szerinti felhasználói engedéllyel megengedett

a) az egyéb ellenőrzött ásványolaj felhasználása, kiszerezése, kivéve a 7. § 1. pontjának c) alpontja szerinti felhasználást, az 52. § (1) bekezdés szerinti ásványolaj előállításához történő, adóráktári engedéllyel végzett felhasználást, kiszerezést, valamint a (2) bekezdés szerinti felhasználást;

b) a megfigyelt termék előállítása (ideértve, ha az a gyártási tevékenység során melléktermékként keletkezik), kivéve az 58. § (1) bekezdés a) — b), h) és a 72. § (1) bekezdés i) pontja szerinti adóráktári engedéllyel, illetve a 68. § (1) bekezdés d) pontja szerinti keretengedéllyel végzett előállítást;

c) a megfigyelt termék felhasználása, kiszerezése, kivéve a (2) bekezdés szerinti felhasználást.

A felhasználás célja nem lehet az 52. § (1) bekezdésében megjelölt ásványolajtermék előállítása vagy az egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék üzemanyagként vagy tüzelő-, fűtőanyagként történő felhasználása.

(2) Nem vonatkozik az (1) bekezdés rendelkezése

a) az 5 liter/5 kilogramm vagy annál kisebb kiszerezésű egyéb ellenőrzött ásványolaj felhasználására,

b) az 5 liternél/5 kilogrammnál nagyobb kiszerezésű egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék évi 6000 liter/6000 kilogramm mennyiséget el nem érő felhasználására, amennyiben a felhasználó az (1) bekezdés szerinti, gazdasági tevékenység keretében végzett tevékenységét a vámhatósághoz bejelentette, és nyilvántartásba vételét a vámhatóság visszaigazolta (a továbbiakban: nyilvántartásba vett felhasználó).

A nyilvántartásba vett felhasználó évente (első ízben a vámhatósághoz nyilvántartásba vétel céljából történő bejelentkezése alkalmával) köteles megadni az éves szinten felhasználni tervezett mennyiséget, amelynek megfelelően a vámhatóság — hitelesített nyomtatványon — kiadja a tárgyévre jóváhagyott, felhasználói engedély nélkül besze-

rezhető keretet. A nyilvántartásba vett felhasználó a beszerzett, felhasznált mennyiségről nyilvántartást vezet.

(3) Felhasználói engedélyre az a kérelmező jogosult,

a) aki könyvvezetési kötelezettségének a kettős könyvvezetés szabályai, illetve egyéni vállalkozó esetében az Szja törvény rendelkezései szerint tesz eleget, és olyan nyilvántartási, bizonylati rendszert alkalmaz, hogy annak alapján a beszerzett, felhasznált, előállított, kiszertelt és a készleten lévő egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék mennyisége megállapítható és ellenőrizhető;

b) akinek a vámhatóság, az adóhatóság felé nincs meg nem fizetett vám- vagy adótartozása, társadalombiztosítási járulék tartozása, kivéve, ha arra részletfizetést vagy fizetési halasztást engedélyeztek, továbbá aki nyilatkozik arról, hogy egyéb köztartozása sem áll fenn;

c) aki nem áll csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt;

d) aki a (6) bekezdésben foglaltak szerint a felhasználói engedély kiadását megelőzően jövedéki biztosítékot nyújtott;

e) aki rendelkezik az üzemére, a raktárára, illetve az ott folytatott tevékenységére jogszabályban megkövetelt hatósági engedélyekkel és szakhatósági hozzájárulásokkal.

(4) Nem adható felhasználói engedély, ha a kérelmező természetes személyt vagy a kérelmező szervezet vezetőjét, vezető tisztségviselőjét gazdasági bűncselekmény vagy a közélet tisztasága elleni bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítélték, és a kérelem benyújtásakor még nem mentesült a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alól.

(5) A felhasználói engedély iránti kérelemhez meg kell adni

a) a felhasználni, kiszerezni kívánt egyéb ellenőrzött ásványolaj és az előállítani, kiszerezni, felhasználni kívánt megfigyelt termék megnevezését és vámtarifaszámát, továbbá a felhasználás célját,

b) — ha a felhasználás célja termék-előállítás — a felhasználási arányszámot, az előállításra kerülő termék (kivéve gyógyszer) összetételét és vámtarifaszámát, illetve — ha a felhasználás egyéb célra történik — a felhasználás mennyiségének levezetését a technológiai folyamat leírásával, műszaki vagy egyéb adatokkal alátámasztva.

Amennyiben a felhasználás célja a 3814 00 90 vámtarifaszámú, legalább 95 térfogatszázalékban kőolajból és bitumenes ásványolajból nyert olajat vagy legalább 85 térfogatszázalékban etilalkoholt tartalmazó oldószerkeverék, hígító előállítása, az előállítani kívánt termék 48. § (20) bekezdése szerinti kötelező érvényű vámtarifabesorolását is csatolni kell a kérelemhez.

(6) A jövedéki biztosítékot az éves szinten várhatóan beszerzésre kerülő egyéb ellenőrzött ásványolaj és megfigyelt termék egyhavi átlagos beszerzésének mennyisége és az 52. § (1) bekezdésének a) pontja — az 50. § (4) bekezdés e) pontja szerinti megfigyelt termék esetében a 64. § (2) bekezdése — szerinti adómérték alapján számított

összeg erejéig, de legfeljebb 60 millió forint összegben kell nyújtani. A megbízható felhasználói engedélyes esetében a jövedéki biztosíték összege — kérelem alapján — felére csökkenthető, amely további 50%-kal mérsékelhető, amennyiben a megbízható felhasználói engedélyes legalább 5 éve az e törvény szerinti engedéllyel folytatja az (1) bekezdésben megjelölt tevékenységet.

(7) A felhasználói engedélyes jövedéki biztosítékára a 42. § (8) bekezdésének rendelkezését értelemszerűen alkalmazni kell. A jövedéki biztosíték a felhasználói engedélyes e törvény szerinti adóbírság-tartozására vehető igénybe a végrehajtás szabályai szerint, ha a felhasználói engedélyes önkéntesen nem teljesít. A követelés érvényesítésére külön határozat nélkül a vámhatóság jogosult.

(8) A kérelmező nevére szóló felhasználói engedélyt a vámhatóság a 43. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés értelemszerű alkalmazásával adja ki.

(9) A felhasználói engedéllyel egy hónap alatt beszerzett mennyiség nem haladhatja meg annak a mennyiségnek a háromszorosát, amelynek adókockázatára a jövedéki biztosíték fedezetet nyújt. Ennél nagyobb mennyiségben történő beszerzéshez a jövedéki biztosítékot a felhasználói engedélyben elfogadott jövedéki biztosíték összegének háromszorosára, de legfeljebb a (6) bekezdésben meghatározott mértékig ki kell egészíteni.

(10) A felhasználói engedély megszűnésére, visszavonására a 43. § (5)—(8) bekezdésének rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.

(11) Ha a felhasználói engedély megszűnik, a jövedéki biztosíték csak az egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék készletének a 60. § (3) bekezdése szerint végzett elszámolását, és — adófizetési kötelezettség megállapítása esetén — annak teljesítését követően szabadítható fel.

(12) A felhasználás során feleslegessé vált, valamint a felhasználói engedély megszűnésének napján készleten maradt egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék csak adóraktárnak, felhasználói engedélyesnek, exportálónak, közösségi kereskedelmi tevékenységet folytató jövedéki engedélyes kereskedőnek adható át, illetve az egyéb ellenőrzött ásványolaj 5 liter/5 kilogramm vagy annál kisebb kiszertelésben jövedéki engedélyes és nem jövedéki engedélyes kereskedőnek is, a vámhatóság előzetes jóváhagyása és felügyelete mellett.

A felhasználói engedélyes nyilvántartási, jelentési és elszámolási kötelezettsége

60. § (1) A felhasználói engedélyes folyamatosan olyan nyilvántartást vezet, amely tartalmazza az egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék beszerzésének, felhasználásának és értékesítésének külön jogszabályban foglaltak szerinti részletezését. A nyilvántartás adatait ha-

vonta le kell zárni, meg kell állapítani a tárgyhavi készlet-változásokat és a zárókészletet.

(2) A felhasználói engedélyes — a (4) bekezdésben foglalt eltéréssel — a nyilvántartás havi zárása alapján jelentést készít, melyet a tárgyhót követő hó 15-ig kell benyújtani a vámhatósághoz.

(3) A felhasználói engedélyesnek tárgyévanként az egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék beszerzéséről, felhasználásáról, értékesítéséről és készletéről elszámolást kell készítenie és a tárgyévet követő hó 20-áig a vámhatósághoz benyújtania, amelyet a vámhatóság a helyszínen ellenőrizhet. Ha az elszámolás alapján kimutatott, nyilvántartás szerinti zárókészlet meghaladja a számviteli rend szerint elvégzett készletfelvétellel megállapított tényleges zárókészletet, a készlethiányt — figyelemmel a 62. § (8)–(9) bekezdésének rendelkezésére is — nem engedélyezett célra történt felhasználásnak kell tekinteni. Az elszámolás során kimutatott készleteltéréssel a nyilvántartás szerinti zárókészletet helyesbíteni kell.

(4) Nem kell havi jelentést készítenie és a vámhatósághoz benyújtania annak a felhasználói engedélyesnek, aki az egyéb ellenőrzött ásványolajat és a megfigyelt terméket gyógyszergyártásban vagy a termék kémiai átalakulását eredményező vegyi reakcióban használja fel.

*Az egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék
belföldi forgalmazása*

61. § (1) Az 5 liternél/5 kilogrammnál nagyobb kiszerelésű egyéb ellenőrzött ásványolajat és a megfigyelt terméket belföldön csak

a) adóraktári engedéllyel vagy — az 59. § (1) bekezdésében meghatározott célra — felhasználói engedéllyel rendelkező személynek,

b) jövedéki engedéllyel rendelkező exportálónak,

c) közösségi kereskedelmi tevékenység folytatására jogosult jövedéki engedélyes kereskedőnek,

d) nyilvántartásba vett felhasználónak, az 59. § (2) bekezdés szerint kiadott, még fel nem használt beszerzési kerete mennyiségéig

lehet értékesíteni.

(2) Az adóraktár-engedélyes és a felhasználói engedélyes egyéb ellenőrzött ásványolajat 5 liternél/5 kilogrammnál nagyobb kiszerelésben és megfigyelt terméket csak akkor tárolhat ki exportálónak, illetve közösségi kereskedelmi tevékenységet folytató jövedéki engedélyes kereskedőnek, ha az exportáló, illetve a kereskedő a kitérőt megelőzően írásban nyilatkozik arról, hogy a terméket harmadik országba, illetve más tagállamba történő szállítás céljából vásárolja meg.

(3) Az 5 liternél/5 kilogrammnál nagyobb kiszerelésű egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék exportálónak vagy közösségi kereskedelmi tevékenységet folyta-

tó jövedéki engedélyes kereskedőnek történt kitérőtését az adóraktár-engedélyes és a felhasználói engedélyes köteles a vámhatóságnak haladéktalanul bejelenteni.

*Az egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék
importálása, exportálása,
Közösségen belüli beszerzése, értékesítése*

62. § (1) A harmadik országból behozott 5 liternél/5 kilogrammnál nagyobb kiszerelésű egyéb ellenőrzött ásványolajra a vámjogi szabadforgalomba bocsátást adó-felfüggesztéssel kell elvégezni, ha az importáló

a) egyben adóraktár-engedélyes vagy felhasználói engedélyes, vagy

b) a vámkezeléshez bemutatja az adóraktár-engedélyes vagy a felhasználói engedélyes megbízását az importálásra és az importált egyéb ellenőrzött termék adóraktárba vagy felhasználói engedélyes üzemébe, raktárba való befogadására.

(2) Az (1) bekezdésben nem említett importáló által behozott 5 liternél/5 kilogrammnál nagyobb kiszerelésű egyéb ellenőrzött ásványolaj vámjogi szabadforgalomba bocsátása az 52. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott adómértékkel megállapított adó kivetésével történik.

(3) A harmadik országból 5 liter/5 kilogramm vagy annál kisebb kiszerelésben behozott egyéb ellenőrzött ásványolaj vámjogi szabadforgalomba bocsátásakor nem kell alkalmazni az 52. § (1) bekezdés i) pontjának rendelkezését.

(4) Az (1) bekezdés szerinti importáló véglegesen mentesül az importált egyéb ellenőrzött ásványolajra felfüggesztett adó alól, ha a terméket az adóraktár-engedélyes vagy a felhasználói engedélyes a készletébe felvette, és azt a termékkísérő okmányon visszaigazolta. Amennyiben a visszaigazolás a vámjogi szabadforgalomba bocsátást követő 30 napon belül nem történik meg, az importálónak a vámjogi szabadforgalomba bocsátást követő 31. napon beáll az adófizetési kötelezettsége.

(5) Az egyéb ellenőrzött ásványolaj — kivéve a 2710 11 21, a 2710 11 25 és a 2710 19 29 vámtarifaszám alá tartozó, nem ömlesztetten szállított ásványolajterméket — más tagállamba, illetve más tagállamból közösségi adófel-függesztési eljárásban TKO-val, egyébként EKO-val szállítható. A TKO-ra megfelelően alkalmazni kell a 20. § és a 22. § vonatkozó rendelkezéseit.

(6) Az 5 liternél/5 kilogrammnál nagyobb kiszerelésű egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék más tagállamból való behozatalt adóraktár-engedélyes és felhasználói engedélyes végezheti, továbbá a közösségi kereskedelmi tevékenység folytatására jogosult kereskedő abban az esetben, ha a behozatalt adóraktár-engedélyes vagy felhasználói engedélyes részére, írásban rögzített megbízás

alapján végzi. A behozatalt a termék átvételének napján be kell jelenteni a vámhatósághoz.

(7) A közösségi kereskedelmi tevékenység folytatására jogosult jövedéki engedélyes kereskedő a más tagállamból behozott 5 liternél/5 kilogrammnál nagyobb kiszerezésű egyéb ellenőrzött ásványolajat és a megfigyelt terméket csak adóraktár-engedélyes vagy felhasználói engedélyes részére értékesítheti.

(8) Az 5 liternél/5 kilogrammnál nagyobb kiszerezésű egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék más tagállamba való kiszállítását az üzemből, raktárból történő kiadás napján be kell jelenteni a vámhatóságnak. A bejelentés hiányában a kiszállított termék a 60. § (3) bekezdés szerinti elszámolás során készletcsökkenésként nem számolható el, kivéve ha a kiszállítás tényét kétséget kizáróan bizonyítják.

(9) Az egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék exportálását az adóraktár-engedélyes, a felhasználói engedélyes és az exportáló a 60. § (3) bekezdés szerinti elszámolás során készletcsökkenésként csak akkor számolhatja el, ha a vámhatóság a termék kiléptetését visszaigazolta, illetve — amennyiben a kiléptetés más tagállam területéről történik — az exportálást a vámhatósághoz az üzemből, raktárból történő kiadás napján bejelentették vagy a kiléptetés tényét vámokmánnyal igazolják.

X. Fejezet

ALKOHOLTERMÉK

Fogalmak

63. § (1) E törvény alkalmazásában alkoholtermék alatt a 2204, a 2205, a 2206 vámtarifaszámú, 22 térfogatszázaléknál nagyobb alkoholtartalmú, továbbá a 2207 és a 2208 vámtarifaszámú, 1,2 térfogatszázaléknál nagyobb alkoholtartalmú terméket kell érteni.

(2) E törvény alkalmazásában

1. *bérfőzés*: szeszfőzdében a bérfőzető részére történő bérfőzött pálinka [64. § (3) bekezdés] előállítás;

2. *bérfőzető*: az a 18. életévét betöltött gyümölcsstermesztő személy, aki saját tulajdonú gyümölcsből (gyümölcsből származó alapanyagból) állíttat elő bérfőzött pálinkát;

3. *teljes denaturálás*: az alkoholtermék emberi fogyasztásra való végleges alkalmatlanná tétele,

4. *részleges denaturálás*: az alkoholterméknek élvezeti cikként történő felhasználásra alkalmatlanná tétele a külön jogszabályban meghatározott módon;

5. *boralkohol*: olyan etilalkohol, amelyet kizárólag borból, aljborból, borseprőből, hibás vagy beteg borból, vagy desztilláláshoz felerősített borból nyernek lepárlással, vagy újrlepárlással úgy, hogy a desztillátum alkoholtartalma legalább 86, de legfeljebb 96 térfogatszázalék;

6. *nyerszesz*: olyan etilalkohol, amelyet kizárólag erjesztett szőlő eredetű alapanyagokból nyernek egyszeri lepárlással úgy, hogy a desztillátum alkoholtartalma legalább 52 térfogatszázalék;

7. *semleges alkohol*: olyan etilalkohol, amelyet kizárólag erjesztett szőlő eredetű alapanyagokból nyernek lepárlással úgy, hogy a desztillátum alkoholtartalma legalább 96 térfogatszázalék;

8. *krízis lepárlás*: külön jogszabály szerinti intézkedés a jelentős termékfelesleg és/vagy minőségi gondok következtében kialakult kivételes piaci zavar esetében;

9. *kötelező lepárlás*: a 1493/1999/EK rendelet 27. cikke végrehajtását biztosító, külön jogszabály szerinti intézkedés;

10. *borászati melléktermék*: a szőlőfeldolgozás és a bor készítés során keletkező melléktermék.

Adóalap, adómérték

64. § (1) Az adó alapja az alkoholtermék 100 térfogatszázalékos etilalkohol (a továbbiakban: tiszta szesz) tartalommal hektoliterben meghatározott, 20 °C-on mért mennyisége.

(2) Az adó mértéke — a (3) bekezdésben foglalt eltéréssel — az (1) bekezdés szerinti adóalapra 192 000 forint.

(3) A szeszfőzdében bérfőzés keretében, a bérfőzető alapanyagából előállított, a 2208 20 19, 2208 20 99, 2208 90 33, 2208 90 39, 2208 90 51, 2208 90 53, 2208 90 59, 2208 90 71 vámtarifaszám alá tartozó alkoholtermék (a továbbiakban: bérfőzött pálinka) adója egy bérfőzető részére évente legfeljebb 50 liter mennyiségig az (1) bekezdés szerinti adóalapra számítva 96 000 forint, 50 liter felett 192 000 forint. Amennyiben egy háztartásban több bérfőzető él, az 50 liter/év mennyiségi korlát együttesen értendő.

A bérfőzött pálinka utáni adófizetési kötelezettség és eljárási szabályok

65. § (1) A 8—17. §-ban foglalt rendelkezésektől eltérően a bérfőzött pálinka utáni adófizetési kötelezettség akkor keletkezik, ha

a) a szeszfőzde a terméket átadja a bérfőzetőnek, vagy

b) a szeszfőzde a terméket még nem adta át a bérfőzetőnek, de az adó összege elérte az 500 ezer forintot, vagy

c) a külön jogszabály szerinti elszámolási időszak (a továbbiakban: elszámolási időszak) utolsó napján a szeszfőzdében a bérfőzető által még el nem szállított bérfőzött pálinka található;

d) a vámhatóság által a külön jogszabály szerint megállapított, az elszámolási időszakban gyártott mennyiség meghaladja a szeszfőzde nyilvántartásában kimutatott gyártott mennyiséget.

(2) Az adó alanya az (1) bekezdés *a)*—*c)* pontja esetében a bérfőzető, az (1) bekezdés *d)* pontja esetében a szeszfőzde engedélyese. A bérfőzető az adót készpénzben fizeti meg a részére átadott, vagy a részére előállított és az (1) bekezdés *b)*, *c)* pontja szerint elszámolt pálinka után.

(3) Ha a bérfőzető az adófizetési kötelezettségét nem teljesíti, részére a bérfőzött pálinka nem adható ki.

66. § (1) A bérfőzött pálinka utáni adó (a továbbiakban: bérfőzési szeszadó) összegét a szeszfőzde állapítja meg és szedi be a bérfőzetőtől. A bérfőzető a szeszfőzdeknek írásbeli nyilatkozatot ad a tárgyévben általa, illetve a vele egy háztartásban élő más bérfőzető által együttesen főzött pálinka mennyiségéről.

(2) A 65. §-ban meghatározott rendelkezések elmulasztásával be nem szedett bérfőzési szeszadót a szeszfőzde köteles megfizetni. Amennyiben a szeszfőzde a bérfőzető valótlan nyilatkozata alapján állapította meg helytelenül a bérfőzési szeszadó összegét, a bérfőzető az adókülönbözet megfizetésén felül az adókülönbözettel azonos összegben adóbírságot is fizet.

(3) A szeszfőzde a bérfőzetőtől beszedett bérfőzési szeszadót az 500 ezer forint értékhatár elérését, illetve az elszámolási időszakonkénti rendszeres vagy a szűrőpróbaszerű elszámolást követő munkanapon banki átutalással befizeti a vámhatóság bérfőzési szeszadó számlájára.

(4) A beszedett bérfőzési szeszadó késedelmes befizetése esetén a szeszfőzde a (3) bekezdés szerinti fizetési határidő napjától a teljesítés napjáig késedelmi pótlékot köteles fizetni.

(5) A bérfőzési szeszadó, valamint a felszámított késedelmi pótlék nem engedhető el és nem mérsékelhető, fizetési halasztás, részletfizetés nem adható.

(6) A szeszfőzde a bérfőzető részére egyszerűsített kísérő okmányt állít ki, és azzal igazolja a bérfőzési szeszadó megfizetését. A kísérő okmány egyben a terméket igazoló okmány is. A szeszfőzde által a bérfőzető részére kiállított származási igazolvány az átvételt követő 15 évig alkalmas a főzető birtokában lévő pálinka származásának igazolására. A 15 év letelte után 2 évente meghosszabbítható.

(7) A 65. § (1) bekezdésének *d)* pontja szerint megállapított különbözetre a 64. § (2) bekezdése szerinti adómértékkel számított adót kell megfizetni.

67. § A bérfőzetőtől a bérfőzött pálinkát csak az alkoholdermék adóraktár engedélyese vásárolhatja meg.

Adómentes felhasználás

68. § (1) Adómentes felhasználás az alkoholderméknek a felhasználása

a) a külön jogszabályban meghatározott hatóság által törzskönyvezett gyógyszerek és a galenusi készítmények, valamint a külön jogszabály szerint nyilvántartásba vett,

gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású készítmények (a szájon át fogyasztható alkoholtartalmú termékek esetében 40 ml-t meg nem haladó összes napi fogyasztási dózisnak megfelelő összetételben előállított készítmények) külön jogszabály szerinti engedéllyel végzett ipari előállításához, nem értve ide a 2207 vámtarifaszámú alkoholdermék és a víz keverékének előállítását, kiserelését,

b) a 2209 vámtarifaszám alá tartozó ecet, az élelmiszerek vagy a 1,2 térfogatszázaléknál nem magasabb alkoholtartalmú italok aromáinak, vagy — a *c)* pontban megjelölt csokoládék előállítása céljára — alkoholos gyümölcs gyártásához,

c) a legfeljebb 8,5 liter tisztaszesz/100 kg alkoholdermék csokoládék vagy — az alkoholdermék italok kivételével — a legfeljebb 5 liter tisztaszesz/100 kg alkoholdermék más élelmiszerek gyártásához,

d) denaturálva vegyipari és kozmetikai termékek, illetve más, nem emberi fogyasztásra szolgáló termék előállításához.

(2) A 42. §-ban meghatározott keretengedély iránti kérelemben meg kell adni

a) az alkoholdermék felhasználásának célját, módját,

b) — ha az alkoholdermék az új termék részévé válik — az alkoholdermék előállított termékenkénti felhasználási arányszámát, illetve — egyéb felhasználás esetén — a felhasználás mennyiségének levezetését, a technológiai folyamat leírásával, műszaki és egyéb adatokkal alátámasztva,

c) az (1) bekezdés *d)* pontja szerinti felhasználási cél esetén — a (3) bekezdésben foglalt eltéréssel — a külön jogszabályban az alkoholdermék részleges denaturálására meghatározott eljárási módok közül a beszerzésre kerülő alkoholdermék esetében alkalmazott eljárást,

d) az alkoholdermék kérelemben megjelölt, de legfeljebb egy éves időtartamra igényelt mennyiségét és a felhasználásával előállításra kerülő termék várható mennyiségét, az üzem gyártási kapacitását,

e) az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti felhasználás esetén a külön jogszabály szerinti, az (1) bekezdés *a)* pontjában megjelölt engedélyt kiadó hatóság igazolását arról, hogy a kérelmező tevékenysége megfelel az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott feltételeknek.

A kérelemhez csatolni kell a 42. § (4) bekezdés *a)* pontjában foglalt feltétel teljesülését bemutató dokumentációt is, amely a keretengedély megadásának feltétele.

(3) Amennyiben az (1) bekezdés *d)* pontja szerinti felhasználási cél esetén technológiai, műszaki, egészségügyi szempontok miatt nem lehet denaturált alkoholdermék felhasználni, annak szakmai indoklását és arról a felhasználás szerint illetékes szakmai szövetség nyilatkozatát kell a keretengedély iránti kérelemhez csatolni. A denaturálás mellőzésének indokoltságát az engedélykérelem elbírálása során a vámhatóság független szakértővel (intézettel) ellenőrizheti.

(4) Az (1) bekezdés *d*) pontja szerinti felhasználási célra adómentesen — a (3) bekezdésben foglalt eset kivételével, valamint ha jogszabály eltérően rendelkezik — csak az adómentes felhasználó által megjelölt és a keretengedélyben rögzített részleges denaturálási eljárással denaturált alkoholterméket lehet kitérőlni az adóraktárból. A denaturálást a vámhatóság felügyelete mellett kell elvégezni.

(5) A 46. § szerinti elszámolásban ki kell mutatni az elszámolási időszakban a (2) bekezdés *b*) pontja szerint felhasználható és a ténylegesen felhasznált alkoholtermék mennyiségét is. Ha a ténylegesen felhasznált alkoholtermék mennyisége meghaladja a (2) bekezdés *b*) pontja szerint felhasználható mennyiséget, a különbözet nem adómentes célra történt felhasználásnak minősül, és a 14. § (4) bekezdése szerinti adófizetési kötelezettség keletkezik.

(6) Az adómentes felhasználási cél megvalósulásának kockázatára a 42. § (6) és (7) bekezdése szerint nyújtandó jövedéki biztosítékot legfeljebb 80 millió forint értékben kell felajánlani. A részlegesen denaturált alkohol beszerzése és felhasználása esetén a nyújtandó jövedéki biztosíték feleződik, és legfeljebb 40 millió forint értékben kell felajánlani.

(7) Amennyiben az adómentes felhasználó az üzemében a 2915 vámtarifaszámú ecetsavból is előállít étkezési ecetsavat vagy ecetesszenciát, köteles a vásárolt ecetsavval is elszámolni.

Alkoholtermék teljes denaturálása, a teljesen denaturált alkohol kiszerezése, beszerzése

69. § (1) Az alkoholtermék teljes denaturálását szeszüzemben vagy alkoholregeneráló és -denaturáló üzemben, a külön jogszabályban előírt denaturáló szerrel és denaturálási eljárással kell elvégezni.

(2) Teljesen denaturált alkoholterméknek kell tekinteni a 3199/93/EK Bizottsági rendeletben kihirdetett teljes denaturálási eljárással más tagállamban előállított denaturált alkoholt is, amennyiben annak szállítása EKO-val történik.

(3) A teljesen denaturált alkoholtermék adóraktárból és a 70. § szerinti felhasználói engedéllyel rendelkező személy telephelyéről kizárólag EKO-val tárolható ki.

70. § (1) A teljesen denaturált alkoholtermék kiszerezése — a szeszüzemen, illetve az alkoholregeneráló és -denaturáló üzemén kívül — csak a vámhatóság által e § szerint kiadott felhasználói engedéllyel végezhető.

(2) Az (1) bekezdés szerinti engedélyre az 59. § (3)—(4), (7)—(8), (10)—(11) bekezdés, a beszerzett teljesen denaturált alkohol nyilvántartására, elszámolására a 60. § (1)—(3) bekezdés rendelkezéseit kell értelemsze-

rően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a jövedéki biztosítékot 1 millió forint összegben kell nyújtani.

71. § (1) A teljesen denaturált alkohol 2 liter vagy annál nagyobb űrtartalmú göngyölegben, tankautóban csak a 70. § szerinti felhasználói engedélyesnek vagy olyan, nem kereskedelmi tevékenységet végző személy részére értékesíthető belföldön, aki (amely) — a külön jogszabály szerint — tevékenységét a vámhatósághoz bejelentette és nyilvántartásba vételét a vámhatóság visszaigazolta.

(2) A teljesen denaturált alkoholt 2 liter vagy annál nagyobb űrtartalmú göngyölegben, tankautóban csak a 70. § szerinti felhasználói engedélyes vagy az (1) bekezdés szerint nyilvántartásba vett felhasználó szerezhethet be.

(3) A teljesen denaturált alkoholt 2 liter vagy annál nagyobb űrtartalmú göngyölegben, tankautóban beszerző személynek a vámhatóság általi nyilvántartásba vételhez, majd azt követően évenként meg kell adnia az éves szinten felhasználni tervezett mennyiséget és a felhasználás célját.

(4) Az (1) bekezdés szerint nyilvántartásba vett felhasználó a beszerzett, felhasznált és készleten lévő teljesen denaturált alkohol mennyiségéről nyilvántartást vezet.

Alkoholtermék-adóraktár

72. § (1) Alkoholtermék-adóraktári engedély

a) az alkoholterméket — a gyümölcs kivételével — cukor- vagy keményítőtartalmú mezőgazdasági eredetű termékből erjesztéssel és/vagy lepárlással előállító, és/vagy a borból és a borászati melléktermékekből lepárlással borpárlat, boralkohol, nyersszesz vagy semleges alkohol előállítását külön jogszabály szerint végző üzemre (a továbbiakban: szeszüzem),

b) a gyümölcspálinkát vagy borpárlatot gyümölcsökből és bogyókból, gyümölcstörkölyből, gyümölcsmustból, szőlőből, szőlőmustból, szőlőborból és borászati melléktermékekből, illetve a párlatot sörből, gabonából erjesztéssel és lepárlással előállító, és/vagy a borból és a borászati melléktermékekből lepárlással boralkohol, nyersszesz vagy semleges alkohol előállítását külön jogszabály szerint végző üzemre (a továbbiakban: szeszfőzde),

c) az alapanyagok összekeverésével alkoholtermék előállítását végző üzemre (a továbbiakban: italgyár),

d) a 2208 vámtarifaszám alá tartozó alkoholtermék önálló palackozását végző palackozó üzemre (a továbbiakban: szeszpalackozó),

e) a szeszüzem, a szeszfőzde, illetve az italgyár engedélyesének a gyártóüzeme területén vagy a gyártóüzeme területén kívül található, alkoholtermék tárolására, raktározására alkalmas, saját tulajdonú vagy bérelt, illetve egyéb használati jogon működtetett raktára (a továbbiakban: üzemi szeszraktár),

f) a kizárólag a 2207 vámtarifaszám alá tartozó, legalább 96 térfogatszázalék alkoholtartalmú, nagytisztaságú, analitikai minőségű alkoholtermék tisztítással, válogatással való előállítását, és legfeljebb 1 liter űrtartalmú egységben való kiszerelését végző üzemre (a továbbiakban: etanolüzem),

g) a 2208 vámtarifaszám alá tartozó, a 73. § (9)–(10) bekezdése szerinti kiszerelésű alkoholtermék önálló tárolását, raktározását végző raktárra (a továbbiakban: alkoholtároló adóraktár),

h) a bor krízis lepárlásából, illetve a bor és a borászati melléktermék kötelező lepárlásából származó alkoholtermék tárolására a külön jogszabályban foglaltak szerint jogosultságot szerző raktárra (a továbbiakban: kijelölt alkoholoraktár),

i) a vegyipari és gyógyszeripari felhasználás során szennyezetté vált alkoholtermék önálló tevékenység keretében történő tisztítását (regenerálását) és/vagy az alkoholtermék teljes denaturálását és kiszerelését végző üzemre, ahol a regenerált és vásárolt alkoholtermékből az 50. § (4) bekezdés e) pontja szerinti megfigyelt termék, illetve hígítóként, oldószerként értékesített alkoholtermék is előállítható (a továbbiakban: alkoholregeneráló és -denaturáló üzem),

j) a 2207 vámtarifaszám alá tartozó, kizárólag nyomdai célokat szolgáló hígítót, oldószerrel előállító, kiszerelő üzemre (a továbbiakban: egyéb alkoholtermék-adóraktár) adható.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt eseteken kívül az alkoholtermék — kivéve a 2207 vámtarifaszám alá tartozó terméket — adó megfizetése nélküli tárolására adóraktári engedély adható

a) a nemzetközi közforgalmú repülőtéren a repülésre nyilvántartásba vett induló utasok tartózkodására szolgáló helyen kialakított, kizárólag nem helyben fogyasztásra történő értékesítést végző üzlet és az üzlet áruellátását biztosító raktár együttes területére (a továbbiakban: tranzitadóraktár),

b) a vámraktárban és a vámszabadterület raktározási célra elkülönített területén kialakított raktárra, ha ott belöldi adóraktárból betárolt alkoholterméket kizárólag harmadik országba történő kiléptetés céljából raktároznak (a továbbiakban: vámadóraktár).

(3) A tranzit- és a vámadóraktárban alkoholtermék mellett adózatlan sör, bor, pezsgő, köztes alkoholtermék és dohánygyártmány a (2) bekezdés szerinti céllal történő adómentes tárolása is megengedett.

(4) Az üzemi szeszraktárba nem saját előállítású alkoholtermék legfeljebb az egy naptári év alatt előállított, a 73. § (9)–(10) bekezdése szerinti kiszerelésű, saját gyártású alkoholtermék 25%-ának megfelelő mennyiségben tárolható be évente. Az ezt meghaladó mennyiség üzemi szeszraktárban való tárolásához a (6) bekezdésben foglalt feltételt, továbbá az alkoholtároló adóraktár esetében nyújtandó jövedéki biztosítékot külön teljesíteni kell.

(5) Az alkoholtároló adóraktárban az alkoholtermék-külön adózatlan dobozos, palackos, hordós sör, palackos, kannás bor, palackos pezsgő és palackos köztes alkoholtermék tárolása is megengedett.

(6) Az alkoholtároló adóraktári engedély akkor adható, ha

a) a raktár alapterülete legalább 1000 m²;

b) a raktárban számítógépes raktárgazdálkodási rendszert működtetnek.

(7) A jövedéki biztosítékot az (1) bekezdés szerinti adóraktárak esetében — a (8) bekezdésben foglalt eltéréssel — adóraktáranként legalább 40 millió forint, de adóraktáranként, illetve a több adóraktárral rendelkező engedélyes esetében engedélyesenként legfeljebb 200 millió forint értékben kell teljesíteni. Az egy helyrajzi számon vagy az összefüggő helyrajzi számokon szereplő szeszüzem, italgyár, szeszfőzde és üzemi szeszraktár a jövedéki biztosíték szempontjából egy adóraktárnak minősül. A nem összefüggő helyrajzi számokon szereplő, de a gyártástechnológiai folyamatból fakadóan egy technológiai egységet képező, csővezetékrendszerrel összekötött üzem, raktár egy adóraktárnak tekintendő.

(8) A kizárólag bérfőzést végző szeszfőzdére és az etanolüzemre a jövedéki biztosítékot legalább 1 millió forint, a szeszfőzdére és az egyéb alkoholtermék-adóraktárra legalább 10 millió forint értékben kell nyújtani. A kizárólag bérfőzést végző szeszfőzde jövedéki biztosítékát a 64. § (3) bekezdésében foglalt alacsonyabb adómérték alapulvételével kell megállapítani.

(9) A kizárólag bérfőzést végző szeszfőzde esetében a 35. § (1) bekezdés f)–g) pontjának rendelkezését nem kell alkalmazni.

(10) Az adóraktár engedélyese a minőségi kifogás vagy lejárt szavatosság miatt szabadforgalomból visszaszállított (visszaru) alkoholtermék általa megfizetett adóját visszaigényelheti (levonhatja), amennyiben az alkoholterméket megsemmisíti. Az adólevonás joga a megsemmisítési jegyzőkönyv birtokában érvényesíthető, és a megsemmisítés napjától esedékes.

Az alkoholtermék palackozása, zárjegy alkalmazása

73. § (1) Az alkoholtermék — kivéve az 5,5 térfogatszázaléknál kisebb alkoholtartalmú, legfeljebb 0,33 literes kiszerelésű terméket —

a) szabadforgalomba bocsátása,

b) importálása vagy más tagállamból való behozatala, feltéve, hogy az importáló vagy a közösségi kereskedelmi tevékenységet folytató kereskedő nem adóraktárba szállítja be a terméket,

a (3) bekezdés szerinti zárjeggyel, illetve a 2208 20 vámtarifaszámú olyan borpárlat esetén, amelyre a külön jogszabály alapján állami ellenőrzőjegy alkalmazását engedélyezték, az a) pont szerinti esetben kizárólag zár- és ellenőrzőjeggyel (a zárjegy és a zár- és ellenőrzőjegy a továbbiakban együtt: zárjegy) történhet.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezése nem vonatkozik

a) a bérfőzött pálinka bérfőzető részére történő kiadására,

b) a harmadik országból nem kereskedelmi jellegű áruként, illetve tagállamból magáncélra behozott, illetve az árumintaként importált vagy tagállamból árumintaként behozott alkoholtermékre,

c) a 2207 vámtarifaszámú alkoholtermékre, amennyiben az laboratóriumi vizsgálatok, kísérleti, kutatási és fejlesztési célok, kísérleti termékek próbagyártása, labor eszközök, gépek mosása, tisztítása, szolgáltató tevékenységek, kórházak, rendelőintézetek, gyógyszer-nagykereskedelem, gyógyszertárak céljára, valamint a fermentált dohányvágat aromásítására, továbbá a 68. § (1) bekezdésében megjelölt adómentes felhasználási célokra kerül adózottan értékesítésre,

d) a teljesen denaturált alkoholtermékre,

e) a 2207 vámtarifaszám alá tartozó, nyomdaipari célokat szolgáló hígítóra, oldószerre.

(3) A zárjegy az alkoholtermék palackjára vagy legkisebb fogyasztói csomagolási egységre felhelyezett olyan bélyeg, amely igazolja, hogy a termék adóraktárban került előállításra (palackozásra), és onnan került kiszállításra, továbbá, hogy a harmadik országból, illetve tagállamból a közösségi vámjog, illetve e törvény rendelkezései szerint került behozatalra. A zár- és ellenőrzőjegy formájában alkalmazott zárjegy igazolja továbbá a borpárlat külön jogszabályban meghatározott minőségét is.

(4) A zárjegyet a Magyar Állam állíttatja elő és a vámhatóság bocsátja — elszámolási kötelezettség mellett — az adóraktár engedélyese, a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő és a 104. §-ban meghatározott jövedéki engedéllyel rendelkező importáló vagy közösségi kereskedelmi tevékenységet folytató kereskedő rendelkezésére. A zár- és ellenőrzőjegy formában alkalmazott zárjegy kiadásához az Országos Borminősítő Intézet külön jogszabályban meghatározott engedélye is szükséges. A zárjegyhez a zárjegy előállítási költségének a megfizetése ellenében lehet hozzájutni, a közösségi kereskedelmi tevékenységet folytató kereskedő esetében továbbá akkor, ha megfizette a jövedéki termék adóját is.

(5) Az alkoholtermék zárjegye darabonként 800 forint értéket képvisel, amelyet arra a zárjegyre kell megfizetni, amellyel az adóraktár engedélyese, a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő, a közösségi kereskedelmi tevékenységet folytató kereskedő és az importáló nem tud elszámolni (a továbbiakban: zárjegyhány). A zárjegyhány megfizetésére az Art.-nak az adóra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

(6) A zárjeggyel az adóraktár engedélyese háromhavonta, az importáló, a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő vagy a közösségi kereskedelmi tevékenységet végző jövedéki engedélyes kereskedő az átvétel napját követő 60 napon belül köteles a vámhatóság felé elszámolni. Ha az importügylet vagy a más tagállamból való behozatal 60 napon belül nem bonyolódott le, az elszámolásra a vámhatóság legfeljebb 30 nap haladékat adhat.

(7) A vámhatóság által visszavett — sérülésmentes — feleslegessé vált, minőséghibás, a gyártás közben megsérült és a vámhatóság felügyelete mellett megsemmisített, a zárjegy igénylőjének tevékenységi körén kívül eső elháríthatatlan ok miatt — nem értve ide a lopás esetét — használhatatlanná vált, megsemmisült zárjegy, ha annak darabszáma biztonsággal megállapítható, az elszámolásban igazolt csökkenésként vehető figyelembe.

(8) Az alkoholtermék zárjeggyel ellátva adóraktárból másik adóraktárba átszállítható, ha a zárjeggyel való elszámoltatás az adóraktárak között megfelelően biztosított.

(9) Az alkoholtermék — a (2) bekezdés a) és c) — e) pontja kivételével — 2 liter űrtartalmat el nem érő göngyölegben palackozva bocsátható szabadforgalomba.

(10) Az alkoholtermék reklám, kiállítás céljából, valamint alkalmi, eseti kereskedelmi forgalmazásra 2 liter vagy annál nagyobb űrtartalmú, egyedileg beazonosítható göngyölegben való forgalmazását az adóraktár, a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő, az importáló vagy a közösségi kereskedelmi tevékenységet folytató jövedéki engedélyes kereskedő kérelmére, meghatározott mennyiségben a vámhatóság engedélyezheti.

(11) Az alkoholtermék tranzitadóraktárba kizárólag zárjegy nélkül tárolható be, és a tranzitadóraktárból kizárólag zárjegy nélkül értékesíthető.

Az alkoholtermék és alkoholtermék alapanyag előállítása, forgalmazása, birtoklása

74. § (1) A vámhatóság engedélyével szabad alkoholtermék előállítására alkalmas desztillálóberendezést előállítani, birtokolni és értékesíteni. Nem szükséges a vámhatóság engedélye a rendeltetésszerűen használt, túlnyomással üzemelő háztartási főzőedényekre, valamint a tudományos és oktatási célra használt üveg desztillálóberendezésekre.

(2) A szeszüzem kivételével cukorcefrét előállítani, értékesíteni, birtokolni, valamint a cukorcefréből alkoholterméket és a 2204, 2205, 2206 vámtarifaszám alá tartozó terméket előállítani tilos.

(3) Az alkoholos gyümölcs beszerzése esetén e törvény 104. §-ának — a (4) bekezdés kivételével — és 106. §-ának az alkoholtermék jövedéki engedélyes kereskedelmi tevékenységére, illetve importálására és exportálására vonatkozó rendelkezéseit alkalmazni kell. A csokoládégyártás során gyártási melléktermékként visszanyert alkoholterméket a külön jogszabályban foglalt rendelkezések szerinti elszámolással vámhivatali felügyelet mellett meg kell semmisíteni vagy alkoholtermék adóraktárba, illetve külföldre vissza kell szállítani. Arra az alkoholtermékre vonatkozóan, amelyet nem semmisítenek meg, vagy nem szállítanak vissza alkoholtermék adóraktárba vagy külföldre, a külön jogszabályban erre meghatározott határidő elmulasztását követő napon az alkoholos gyümölcsöt felhasználó csokoládégyártónak a 64. § (2) bekezdésében megjelölt adómérték figyelembevételével adófizetési kötelezettsége keletkezik.

XI. Fejezet

SÖR

Termékmeghatározás

75. § E törvény alkalmazásában sör alatt a 2203 vámtarifaszámú termékeket, továbbá a 2206 vámtarifaszám alatti termékekből a sör és az alkoholmentes italok elegyét kell érteni, amennyiben tényleges alkoholtartalma meghaladja a 0,5 térfogatszázalékot.

Adóalap, adómérték

76. § (1) Az adó alapja a sör mennyisége, hektoliterben és Balling-(Plató-)fokban mérve.

(2) Balling-(Plató-)fok alatt a sörlé 20 °C-on mért szaranyagtartalmát kell érteni, tömegszázalékban kifejezve.

(3) Az adó hektoliterre vetítve Balling-(Plató-)fokonként 420 forint.

Adómentes felhasználás

77. § (1) A sör adómentes célú felhasználásának a 68. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti felhasználás minősül.

(2) A keretengedély megszerzésére és az adómentesen beszerzett sörrel való elszámolásra a 68. § (2)—(6) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni.

Söradóraktár

78. § (1) Adóraktári engedély

a) a sör előállítását végző, a 20 ezer hektoliter éves termelőkapacitást el nem érő sörgyártó üzemre (a továbbiakban: sörfőzde),

b) a sör előállítását az a) pontban megjelölnél nagyobb termelőkapacitással végző sörgyártó üzemre (a továbbiakban: sörgyár),

c) a sör önálló palackozását végző palackozóüzemre (a továbbiakban: sörpalackozó),

d) a sörgyár és a sörfőzde engedélyesének a gyártóüzeme területén vagy a gyártóüzeme területén kívül található, sör tárolására, raktározására alkalmas, saját tulajdonú vagy bérelt, illetve egyéb használati jogon működtetett raktára (a továbbiakban: üzemi sörraktár),

e) a palackos, dobozos, hordós sör önálló tárolását, raktározását végző raktárra (a továbbiakban: sörtároló adóraktár)

adható.

(2) Az üzemi sörraktárba nem saját előállítású sör legfeljebb az egy naptári év alatt előállított, palackos, dobozos, hordós kiszerezésű, saját gyártású sör 25%-ának megfelelő mennyiségben tárolható be évente. Az ezt meghaladó mennyiség üzemi sörraktárban való tárolásához a 72. § (6) bekezdésében foglalt feltételt, továbbá a sörtároló adóraktár esetében nyújtandó jövedéki biztosítékot is teljesíteni kell.

(3) A sörtároló adóraktárban a sörről kívül adózatlan, a 73. § (9)—(10) bekezdése szerinti kiszerezésű alkoholtermék, palackos, kannás bor, palackos pezsgő és palackos köztes alkoholtermék tárolása is megengedett.

(4) Az (1) bekezdésben foglalt eseteken kívül a sör adó megfizetése nélküli tárolására adóraktári engedély tranzitadóraktárra és vámadóraktárra is adható, a 72. § (2)—(3) bekezdése szerint.

(5) A sörtároló adóraktárra a 72. § (6) bekezdésének rendelkezéseit is alkalmazni kell.

(6) A jövedéki biztosítékot adóraktáranként,

a) a sörfőzde esetében legalább 1 millió forint,

b) egyéb söradóraktár esetében — nem értve ide a (4) bekezdés szerinti adóraktárat — legalább 40 millió forint,

de adóraktáranként, illetve a több adóraktárral rendelkező engedélyes esetében engedélyesenként legfeljebb 200 millió forint értékben kell nyújtani. Az egy helyrajzi számon vagy az összefüggő helyrajzi számokon szereplő sörgyár, sörfőzde és üzemi sörraktár a jövedéki biztosíték szempontjából egy adóraktárnak minősül. A nem összefüggő helyrajzi számokon szereplő, de a gyártástechnológiai folyamatból fakadóan egy technológiai egységet képező, csővezetékrendszerrel összekötött üzem, raktár egy adóraktárnak tekintendő.

(7) A söradóraktár engedélyese a minőségi kifogás vagy lejárt szavatosság miatt szabadforgalomból visszaszállított (visszárú) sör általa megfizetett adóját visszaigényelheti (levonhatja), amennyiben a sört az adóraktárában megsemmisítik. Az adólevonás joga a megsemmisítési jegyzőkönyv birtokában érvényesíthető, és a megsemmisítés napjától esedékes.

(8) Sör előállítására alkalmas főzőüstöt és komlóforraló üstöt kizárólag a vámhatóság engedélyével szabad előállítani, birtokolni és értékesíteni.

(9) A sörfőzde esetében a 35. § (1) bekezdés *f*) pontjának rendelkezését nem kell alkalmazni.

XII. Fejezet

BOR

Fogalmak

79. § (1) E törvényalkalmazásában bor alatt kell érteni
a) a 2204, 2205 vámtarifaszám alá tartozó terméket — a pezsgő kivételével —, amennyiben

1. tényleges alkoholtartalma 1,2 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 15 térfogatszázalék és kizárólag erjedéssel keletkezett,

2. tényleges alkoholtartalma 15 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 18 térfogatszázalék, kizárólag erjedéssel keletkezett és adalékanyagot nem tartalmaz;
[a továbbiakban az *a*) pont: szőlőbor];

b) a 2204, 2205 vámtarifaszám alá tartozó terméket — a pezsgő kivételével —, amennyiben tényleges alkoholtartalma 1,2 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 10 térfogatszázalék és nem kizárólag erjedéssel keletkezett;

c) a 2206 vámtarifaszám alá tartozó terméket — a sör kivételével —, amennyiben

1. tényleges alkoholtartalma 1,2 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 10 térfogatszázalék,

2. tényleges alkoholtartalma 10 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 15 térfogatszázalék és kizárólag erjedéssel keletkezett

[a továbbiakban a *b*)—*c*) pont együtt: egyéb bor] [a továbbiakban *a*)—*c*) pont együtt: bor].

(2) E törvény alkalmazásában

1. *adalékanyag*: a szőlőbor előállítására és kezelésére vonatkozó jogszabály rendelkezései alapján felhasználható kiegészítő és segédanyag;

2. *tényleges alkoholtartalom*: a termékben jelen lévő tiszta alkohol térfogatának aránya a termék teljes térfogathoz viszonyítva, 20 °C hőmérsékleten;

3. *kizárólagos erjedés*: a bor tényleges alkoholtartalmának a külön jogszabály rendelkezései szerinti kialakulása;

4. *borkísérő okmány*: a vámhivatal által kiadott szigorú számadású bizonylat, amelyet e törvény és a külön jogsza-

bály rendelkezései szerint a szőlőbor szállításakor kell alkalmazni;

5. *borvidék*: a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló törvényben (a továbbiakban: bortörvény) ekként meghatározott szőlőtermő hely;

6. *bortermőhely*: a bortörvényben ekként meghatározott szőlőtermő hely;

7. *mobil palackozó*: olyan önjáró vagy vontatott közúti járműre felszerelt, zárt rendszerű technológiai berendezés, amely bor palackozására alkalmas;

8. *szőlőtermelő*: az a személy, aki a tulajdonában, haszonbérletében vagy bármely más jogcímen használatában lévő szőlőültetvényt művel.

Adóalap, adómérték

80. § (1) Az adó alapja a bor mennyisége, hektoliterben mérve.

(2) Az adó mértéke hektoliterenként 800 forint.

(3) Adómentes

a) a saját művelésben álló szőlőterületen termelt szőlőből és/vagy legfeljebb az értékesített saját szőlőtermés mennyiségével azonos mennyiségben vásárolt szőlőből a természetes személy által előállított, gazdasági évenként és háztartásonként összesen legfeljebb 1000 liter saját fogyasztásra szánt szőlőbor;

b) a szőlőterülettel nem rendelkező természetes személy által gazdasági évenként és háztartásonként legfeljebb 500 kilogramm vásárolt szőlőből előállított, saját fogyasztásra szánt szőlőbor.

Gazdasági év alatt e fejezet alkalmazásában a tárgyévét megelőző év december 1-jétől tárgyév november 30-áig terjedő egyéves időszakot kell érteni.

A bor előállítása

81. § (1) A bor előállítása — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel — a 82. §-ban meghatározott egyszerűsített adóraktári engedéllyel vagy a 84. § szerinti boradóraktári engedéllyel lehetséges.

(2) Nem kell adóraktári engedéllyel rendelkeznie annak

a) a természetes személynek, aki a saját szőlőjéből és/vagy legfeljebb az értékesített saját szőlőtermés mennyiségével azonos mennyiségben vásárolt szőlőből a 80. § (3) bekezdés *a*) pontjában meghatározott mennyiségben állít elő szőlőbort;

b) a szőlőterülettel nem rendelkező természetes személynek, aki a 80. § (3) bekezdés *b*) pontja szerint háztartásonként legfeljebb 500 kilogramm vásárolt szőlőből állít elő szőlőbort.

(3) Nem kell adóraktári engedéllyel rendelkeznie annak a személynek, aki (amely) a bor palackozását mobil palackozóval egyszerűsített adóraktárban vagy a boradóraktárban, illetve a szőlőtermelő adómentes szőlőborának palackozását az adómentes szőlőbor tárolásának helyén végzi, amennyiben

a) a vámhatóságnak a mobil palackozó birtoklását, továbbá alkalmanként a bor palackozását a vámhatósághoz a külön jogszabály rendelkezései szerint bejelenti és vezeti a külön jogszabályban előírt nyilvántartást,

b) rendelkezik a palackozás végzéséhez szükséges szakhatósági engedéllyel.

Egyszerűsített adóraktári engedély

82. § (1) Egyszerűsített adóraktári engedélyre jogosult — a (6) bekezdésben foglalt eltéréssel — az a személy, aki (amely) a tevékenysége során — a tárgy gazdasági évvel bezárólag — az utolsó három gazdasági év (amennyiben tevékenységét három évnél rövidebb ideje végzi, a tevékenység folytatásának időtartama) átlagában évente a 80. § (3) bekezdésében meghatározott mennyiséget meghaladó, de legfeljebb 1000 hektoliter szőlőbort állít elő, kivéve, ha annak több, mint 25%-át vásárolt szőlőborból állítja elő.

(2) A kérelmező az (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállása esetén is csak akkor kaphat egyszerűsített adóraktári engedélyt, ha nyilatkozik arról, hogy

a) a vámhatóságnál és az adóhatóságnál nincs vám- vagy adótartozása, illetve amennyiben tartozása áll fenn, arra részletfizetést vagy fizetési halasztást engedélyeztek,

b) egyéb köztartozása sem áll fenn, valamint rendelkezik a tevékenysége folytatásához külön jogszabály(ok)ban előírt engedéllyel.

(3) Az egyszerűsített adóraktári engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell

a) a kérelmező nevét, gazdálkodási formáját, hegyközségi kódszámát, adóazonosító számát vagy adószámát;

b) a kérelmező címét, székhelyét;

c) a megművelt szőlőterület(ek) helyét, helyrajzi számát, nagyságát (m²), használati jogcímét (saját tulajdon, haszonbérlet, egyéb), telepítésének évét;

d) a kérelmező telephelyét vagy telephelyeit, az ott folytatott tevékenységek megjelölését, a felelős üzemvezető(k) nevét, címét;

e) a kérelmező nyilatkozatát az (1) bekezdésben foglalt feltételek teljesüléséről, továbbá arról, hogy végez-e a külön jogszabály szerinti termelői borkimérés keretében értékesítést, valamint értékesít-e, illetve felhasznál-e nem szőlőbor előállítására szőlőt.

(4) Az egyszerűsített adóraktári engedély iránti kérelemhez a kérelmezőnek csatolni kell hitelesítés céljából a külön jogszabályban előírt pincekönyvét.

(5) A vámhatóság az egyszerűsített adóraktári engedélyt a kérelem benyújtásától számított 60 napon belül engedélyezi és hitelesíti a pincekönyv nyilvántartást vagy a kérelmet elutasítja.

(6) A szőlőterületet művelő azon közeli hozzátartozók (a továbbiakban: családtagok közössége), akik a saját művelésükben lévő szőlőterületen termelt szőlőből a szőlőbor előállítását, tárolását ugyanazon a közösen használt, adóraktárnak minősíthető helyen (a továbbiakban: közös adóraktár) végzik, e tevékenységüket egy egyszerűsített adóraktári engedéllyel folytathatják, amennyiben a közös adóraktárban a szőlőbort az (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelő mennyiségben állítják elő. Adóalanynak a családtagok közössége minősül. Az adóalanyisághoz fűződő kötelezettségeket és jogokat a családtagok közössége — a családtagok egyetemleges felelőssége mellett — az általa kijelölt képviselő útján gyakorolja.

(7) Ha az egyszerűsített adóraktár engedélyese a 84. § (1) bekezdésében meghatározott boradóraktárként kíván, illetve köteles — a 84. § (1) vagy (2) bekezdésének rendelkezései alapján — továbbműködni, legkésőbb a tárgy gazdasági évet követő december hó 15. napjáig kell benyújtania a boradóraktári engedély iránti kérelmét. A vámhatóság a boradóraktári engedélyt a kérelem benyújtása évének december hó 1. napjáig visszamenőleges hatállyal adja ki.

(8) Az egyszerűsített adóraktár engedélyese a minőségi kifogás vagy lejárt szavatosság miatt szabadforgalomból visszaszállított (visszáru) szőlőbor általa megfizetett adóját visszaigényelheti (levonhatja), amennyiben a szőlőbort az adóraktárban újrafeldolgozza vagy megsemmisíti. Az adólevonás joga a megsemmisítési jegyzőkönyv birtokában érvényesíthető, és a megsemmisítés napjától esedékes, újrafeldolgozás esetén pedig a 47. § (5) bekezdés a) pontjának, illetve (9) bekezdés a) pontjának rendelkezését kell alkalmazni.

Az egyszerűsített adóraktár bizonylatolási, nyilvántartási, elszámolási és adóbevallási kötelezettsége

83. § (1) Az egyszerűsített adóraktárból a szőlőbor — az e törvény 40. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezéstől eltérően — borkísérő okmánnyal és annak a szállítást végző részére történő átadásával tárolható ki. A borkísérő okmánynak az adófizetési kötelezettség megállapításához szükséges mennyiségi adatokat is tartalmaznia kell.

(2) A borkísérő okmánnyal kapcsolatban elkövetett jogsértés esetén a számlára, a nyugtára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3) Az egyszerűsített adóraktár engedélyesének a külön jogszabályban előírt pincekönyvében a szőlőbort palackos, kannás és hordós kiszerelés szerinti bontásban, mennyiségét az adó alapjaként meghatározott mennyiségi egységben kimutatva kell szerepeltetnie.

(4) A pincekönyv adatai alapján, tárgyidőszakonként meg kell állapítani a készletváltozásokat és a tárgyidőszak tényleges zárókészletét. E fejezet alkalmazásában tárgyidőszak alatt a december 1-jétől július 31-éig, illetve augusztus 1-jétől november 30-áig tartó időszakokat kell érteni.

(5) Az egyszerűsített adóraktár engedélyesének a vásárolt és a saját termésű szőlő mennyiségéről, illetve a vásárolt, előállított és értékesített szőlőborról — kiszerelésenkénti bontásban, vevőnkénti részletezésben — tárgyidőszakonként mennyiségi elszámolást kell készítenie, és a vámhatósághoz a tárgyidőszakot követő augusztus 15-éig, illetve december 15-éig benyújtania.

(6) A vámhatóság az egyszerűsített adóraktár engedélyesének e törvényben előírt kötelezettségei megtartását és a szőlőtermés, illetve előállított és értékesített szőlőbor elszámolását előre bejelentett vagy váratlan, előre be nem jelentett időpontban ellenőrzi. Ennek keretében az egyszerűsített adóraktár engedélyese jelenlétében készletfelvétellel megállapítja a tényleges készletet, zárlatot készít a pincekönyvben, megállapítja a tényleges és nyilvántartás szerinti készlet különbözetet, illetve a különbözettel korrigált zárókészletet.

(7) Az egyszerűsített adóraktár engedélyesének évente egyszer, a gazdasági évet követő december 15-éig kell adóbevallást tennie.

(8) Az egyszerűsített adóraktár engedélyesének az adót a bevallás benyújtásával egyidejűleg kell megfizetnie.

Boradóraktár

84. § (1) Adóraktári engedély

a) a szőlőbort a feldolgozási tevékenység utolsó három gazdasági évének — amennyiben a feldolgozási tevékenység végzése három évnél rövidebb ideje történik, a tevékenység végzése időtartamának — átlagában 1000 hektolitert meghaladó mennyiségben előállító üzemre (a továbbiakban: szőlőborászati üzem),

b) az egyéb bor előállítását végző üzemre (a továbbiakban: egyéb borászati üzem)

[az a)–b) pontok a továbbiakban együtt: borászati üzem],

c) a bor önálló palackozását végző palackozóra (a továbbiakban: borpalackozó),

d) a borászati üzem engedélyesének a gyártóüzeme területén és a gyártóüzeme területén kívül található, bor tárolására alkalmas, saját tulajdonú vagy bérelt, illetve egyéb használati jogon működtetett raktárára (a továbbiakban: üzemi borrhaktár),

e) a palackos és kannás kiszerelésű bor önálló tárolását, raktározását végző raktárra (a továbbiakban: bortároló adóraktár) adható.

(2) Boradóraktári engedélyt kell kiváltania annak, aki a tevékenysége során — a tárgy gazdasági évvel bezárólag — az utolsó három gazdasági év — amennyiben tevékenységét három évnél rövidebb ideje végzi, a tevékenység folytatásának időtartama — átlagában évente a 80. § (3) bekezdésében meghatározott mennyiséget meghaladó, de legfeljebb 1000 hektoliter szőlőbort állít elő, de az éves mennyiség több mint 25%-át vásárolt szőlőborból állítja elő.

(3) A borászati üzem iránti adóraktári engedélykérelemnek — amennyiben a kérelmező szőlőbort saját termésű friss szőlőből (is) állít elő — az e törvény 37. § (1) bekezdésében előírtakon felül tartalmaznia kell a kérelmező hegyközségi kódszámát, továbbá a kérelmező által megművelt szőlőterület(ek) helyét, helyrajzi számát, nagyságát (m²), használati jogcímét (saját tulajdon, haszonbérlet, egyéb), telepítésének évét.

(4) A bor adóraktári engedély megadásának nem feltétele a bor tárolására szolgáló tároló eszközök hitelesítése.

(5) Az (1) bekezdésben foglalt eseteken kívül a bor adó megfizetése nélküli tárolására adóraktári engedély tranzitadóraktárra és vámadóraktárra is adható, a 72. § (2)–(3) bekezdése szerint, továbbá a bortároló adóraktárban a boron kívül adózatlan, a 73. § (9)–(10) bekezdése szerinti kiszerelésű alkoholtermék, palackos, dobozos, hordós sör, palackos pezsgő és palackos köztes alkoholtermék tárolása is megengedett.

(6) A jövedéki biztosítékot adóraktár engedélyesenként legfeljebb 10 millió forint, illetve a bortároló adóraktár esetében legalább 1 millió forint, de legfeljebb 10 millió forint értékben kell nyújtani. A jövedéki biztosíték nyújtásától a kizárólag szőlőbor előállítását végző bor adóraktár engedélyese esetében el kell tekinteni, amennyiben az e törvény 38. § (2) és (5) bekezdése szerint adódó jövedéki biztosíték összege nem éri el az 500 ezer forintot.

(7) A szőlőbor és az egyéb bor előállítása, illetve a 25 litert meghaladó (a továbbiakban: hordós) vagy a 2 liternél nagyobb, de 25 litert meg nem haladó (a továbbiakban: kannás) kiszerelésű szőlőbor és az egyéb bor raktározása, tárolása — a 37. § (6) bekezdésében foglaltaktól eltérően — ugyanabban az adóraktárban nem megengedett.

(8) Ha a szőlő borászati üzem engedélyese a 82. § (1) bekezdése alapján egyszerűsített adóraktári engedély megszerzésére válik jogosulttá, legkésőbb a tárgy gazdasági évet követő december hó 15-éig kell benyújtania az egyszerűsített adóraktári engedély iránti kérelmet. A vámhatóság az egyszerűsített adóraktári engedélyt a kérelem benyújtása évének december hó 1. napjáig visszamenőleges hatállyal adja ki.

(9) A bornak a boradóraktárból történő kiszállításakor a 40. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezést kell alkalmazni.

(10) A boradóraktár engedélyese a minőségi kifogás vagy lejárt szavatosság miatt szabadforgalomból visszaszállított (visszáru) szőlőbor, illetve egyéb bor általa megfizetett adóját visszaigényelheti (levonhatja), amennyiben a szőlőbort, egyéb bort az adóraktárában újrafeldolgozza vagy megsemmisíti. Az adólevonás joga a megsemmisítési jegyzőkönyv birtokában érvényesíthető, és a megsemmisítés napjától esedékes, újrafeldolgozás esetén pedig a 47. § (5) bekezdés a) pontjának, illetve (9) bekezdés a) pontjának rendelkezését kell alkalmazni.

(11) Az üzemi borraktárba nem saját előállítású bor legfeljebb az egy naptári év alatt előállított, palackos, kannás kiszerezésű, saját gyártású bor 25%-ának megfelelő mennyiségben tárolható be évente. Az ezt meghaladó mennyiség üzemi borraktárban való tárolásához a 72. § (6) bekezdésében foglalt feltételt — az alapterület vonatkozásában a (12) bekezdésben foglalt eltéréssel —, továbbá a bortároló adóraktár esetében nyújtandó jövedéki biztosítékot is teljesíteni kell.

(12) A bortároló adóraktárra a 72. § (6) bekezdésének a rendelkezését is alkalmazni kell azzal az eltéréssel, hogy a kizárólag bort tároló raktár alapterületének legalább 100 m² nagyságúnak kell lennie.

A bor értékesítése, szállítása, adóügyi jelzések alkalmazása, borverseny rendezése

85. § (1) Az egyszerűsített adóraktár engedélyese és a boradóraktár engedélyese a szőlőbort — kivéve a külön jogszabály szerint engedélyezett termelői borkimérésben értékesített szőlőbort — kizárólag 2 litert meg nem haladó (a továbbiakban: palackos) és kannás kiszerezésben bocsáthatja szabadforgalomba. A termelői borkimérésben hordós szőlőbor is értékesíthető helyben fogyasztásra vagy — kannában (göngyölegben) — elvitelre kimérve. Az egyéb bor szabadforgalomba bocsátása kizárólag palackos kiszerezésben megengedett.

(2) Hordós és kannás kiszerezésben a bor szállítása és értékesítése kizárólag a külön jogszabályban előírt rendelkezések szerint felhelyezett hivatalos zár alkalmazásával megengedett, kivéve, ha a hordós és kannás bor szabadforgalomba bocsátása termelői borkimérés keretében helyben fogyasztás céljára történik.

(3) A nyilvánosan meghirdetett borversenyre az egyszerűsített adóraktár engedélyese és a boradóraktár engedélyese által benevezett és átadott szőlőbor a versenyszabályzat szerint kialakított nyilvántartásba vételt követően a borversenyt rendező birtokába kerül, de kereskedelmi forgalomba nem hozható. A borverseny helyét és időpontját

a borversenyt szervező a vámhatósághoz köteles előzetesen bejelenteni.

A bor előállítása és a borászati melléktermékek forgalmazása, birtoklása

86. § (1) A külön jogszabályban meghatározott eljárástól eltérően szőlőbort előállítani vagy kezelni, illetve az így előállított vagy kezelt szőlőbort értékesíteni, birtokolni tilos.

(2) A borászati melléktermék a külön jogszabály szerint engedélyezett begyűjtőhelynek, alkoholtermék adóraktárnak vagy más tagállamban e célból kijelölt helyre adható át vagy exportálható.

Adómentes felhasználás

87. § (1) A bor adómentes célú felhasználásának a 68. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti felhasználás minősül.

(2) A keretengedély megszerzésére és az adómentesen beszerzett borral való elszámolásra a 68. § (2)—(6) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni.

XII. Fejezet

PEZSGŐ

Termékmeghatározás

88. § A pezsgő alatt a dróttal, szalaggal vagy más módon rögzített, gomba formájú dugóval lezárt vagy másképpen kiszerezelt, 20 °C-on oldott állapotban jelen lévő, szén-dioxid által előidézett 3 bar vagy annál nagyobb túlnyomású olyan italt kell érteni, amely

a) a 2204 10, 2204 21 10, 2204 29 10 és 2205 vámtarifaszám alá tartozik, amennyiben tényleges alkoholtartalma 1,2 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 15 térfogatszázalék és kizárólag erjedéssel keletkezett,

b) a 2204 10, 2204 21 10, 2204 29 10, 2205 és 2206 00 91 vámtarifaszám alá tartozik, amennyiben tényleges alkoholtartalma 1,2 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 13 térfogatszázalék és nem kizárólag erjedéssel keletkezett,

c) a 2206 00 91 vámtarifaszám alá tartozik, amennyiben tényleges alkoholtartalma 13 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 15 térfogatszázalék és kizárólag erjedéssel keletkezett.

Adóalap, adómérték

89. § (1) Az adó alapja a pezsgő mennyisége, hektoliterben mérve.

(2) Az adó mértéke hektoliterenként 9120 forint.

Adómentes felhasználás

90. § (1) A pezsgő adómentes célú felhasználásának a 68. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti felhasználás minősül.

(2) A keretengedély megszerzésére és az adómentesen beszerzett pezsgővel való elszámolásra a 68. § (2)—(6) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni.

Pezsgőadóraktár

91. § (1) Adóraktári engedély

a) a pezsgő előállítását végző üzemre (a továbbiakban: pezsgőüzem),

b) a pezsgő önálló palackozását végző palackozóra (a továbbiakban: pezsgőpalackozó),

c) a pezsgőüzem engedélyesének a gyártóüzeme területén vagy a gyártóüzeme területén kívül található, pezsgő tárolására alkalmas, saját tulajdonú vagy bérelt, illetve egyéb használati jogon működtetett raktárára (a továbbiakban: üzemi pezsgőraktár),

d) a palackos kiszerezésű pezsgő önálló tárolását, raktározását végző raktárra (a továbbiakban: pezsgőtároló adóraktár).

(2) Az (1) bekezdésben foglalt eseteken kívül a pezsgő adó megfizetése nélküli tárolására adóraktári engedély tranzitadóraktárra és vámadóraktárra is adható, a 72. § (2)—(3) bekezdése szerint.

(3) A jövedéki biztosítékot — ide nem értve a (2) bekezdés szerinti adóraktárt — adóraktár engedélyesenként legfeljebb 30 millió forint, illetve a pezsgőtároló adóraktár esetében legalább 1 millió forint, de legfeljebb 30 millió forint értékben kell nyújtani. Amennyiben az e törvény 38. § (2) bekezdés szerinti, az (5) bekezdés rendelkezését is figyelembe véve meghatározott jövedéki biztosíték összege nem éri el az 500 ezer forintot, a jövedéki biztosíték nyújtásától az (1) bekezdés a)—c) pontja szerinti adóraktárak esetében el kell tekinteni.

(4) Az adóraktár engedélyese a minőségi kifogás vagy lejárt szavatosság miatt szabadforgalomból visszaszállított (visszáru) pezsgő általa megfizetett adóját visszaigényelheti (levonhatja), amennyiben a pezsgőt megsemmisíti. Az adólevonás joga a megsemmisítési jegyzőkönyv birtokában érvényesíthető, és a megsemmisítés napjától esedékes.

(5) Az üzemi pezsgőraktárba nem saját előállítású pezsgő legfeljebb az egy naptári év alatt előállított palackos kiszerezésű, saját gyártású pezsgő 25%-ának megfelelő mennyiségben tárolható be évente. Az ezt meghaladó mennyiség pezsgő adóraktárban történő tárolásához a 72. § (6) bekezdésében foglalt feltételt, továbbá a pezsgőtároló adóraktár esetében nyújtandó jövedéki biztosítékot is teljesíteni kell.

(6) A pezsgőtároló adóraktárra a 72. § (6) bekezdésének rendelkezéseit is alkalmazni kell.

(7) A pezsgőtároló adóraktárban a pezsgőn kívül adózatlan, a 73. § (9)—(10) bekezdés szerinti kiszerezésű alkoholtermék, palackos, dobozos, hordós sör, palackos, kanás bor és palackos köztes alkoholtermék tárolása is megengedett.

XIV. Fejezet

*KÖZTES ALKOHOLTERMÉK**Termékmeghatározás*

92. § (1) Köztes alkoholtermékek:

a) a habzó köztes alkoholtermék, és

b) a nem habzó köztes alkoholtermék.

(2) Habzó köztes alkoholtermék alatt a nem dróttal vagy szalaggal rögzített, nem gomba formájú dugóval lezárt, 20 °C-on oldott állapotban jelen lévő, szén-dioxid által előidézett 3 bar vagy annál nagyobb túlnyomású olyan italt kell érteni, amely — a sör, a bor és a pezsgő kivételével — a 2204, 2205 és 2206 vámtarifaszám alá tartozik, amennyiben tényleges alkoholtartalma 1,2 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 22 térfogatszázalék.

(3) Nem habzó köztes alkoholtermék alatt — a sör, a bor, a pezsgő és a habzó köztes alkoholtermék kivételével — a 2204, 2205 és 2206 vámtarifaszám alá tartozó terméket kell érteni, amennyiben tényleges alkoholtartalma 1,2 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 22 térfogatszázalék.

Adóalap, adómérték

93. § (1) Az adó alapja a köztes termék mennyisége, hektoliterben mérve.

(2) Az adó mértéke hektoliterenként 13 220 forint.

Köztes alkoholtermék adóraktár

94. § A köztes alkoholtermék adóraktárra a 91. §-ban, a pezsgő adóraktárra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

Adómentes felhasználás

95. § (1) A köztes alkoholtermék adómentes célú felhasználásának a 68. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti felhasználás minősül.

(2) A keretengedély megszerzésére és az adómentesen beszerzett nem habzó köztes alkoholtermékkel való elszámolásra a 68. § (2)–(6) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni.

XV. Fejezet

DOHÁNYGYÁRTMÁNY*Termékmeghatározás*

96. § (1) E törvény alkalmazásában dohánygyártmány:

a) a dohányrúd, amely meglévő állapotában dohányzásra alkalmas, és e bekezdés szerint nem minősül szivarnak vagy szivarkának, továbbá az a dohányrúd, amelyet egy egyszerű, nem ipari eljárással cigaretta papír-hüvelybe tolnak, vagy cigaretta papír-lappal körbevesznek (a továbbiakban együtt: cigaretta),

b) a dohányrúd, amely teljes egészében természetes dohányból készült,

c) a dohányrúd természetes dohányból készült borítékkal,

d) a dohányrúd kocsányozott kevert töltettel és a szivar szokásos színével megegyező külső borítékkal, amely teljesen befedi a terméket, beleértve a filtert is, amennyiben van, kivéve a szopókával ellátott terméket. A burok és a boríték dohányfóliából készült, és egy termék tömege — a filter és a szopóka nélkül — nem lehet kevesebb 1,2 g-nál, és a borítékot a dohányrúd hossz tengelyével minimum 30 fokos hegyes szöget bezáróan, spirálisan tekerték fel,

e) a dohányrúd kocsányozott kevert töltettel és a szivar szokásos színével megegyező dohányfóliából készült külső borítékkal, amely teljesen befedi a terméket, beleértve a filtert is, amennyiben van, kivéve a szopókával ellátott terméket, ahol a külső boríték nem fedi a szopókát. Egy termék tömege — filter vagy szopóka nélkül — nem kevesebb 2,3 g-nál és a kerülete a dohányrúd hosszának legalább egyharmadán nem kevesebb 34 mm-nél [a továbbiakban a b)–e) pont együtt: szivar, szivarka],

f) olyan, további ipari feldolgozás nélkül dohányzásra alkalmas kész dohányvágot, amelyben a dohányrészekcskék tömegének több mint 25 százaléka kisebb, mint 1 milliméter szélességűre vágott (a továbbiakban: finomra vágott fogyasztási dohány),

g) az f) pont alá nem tartozó, további ipari feldolgozás nélkül dohányzásra alkalmas kész dohányvágot (a továbbiakban: egyéb fogyasztási dohány) [a továbbiakban: az f) és g) pont együtt: fogyasztási dohány].

(2) Kész dohányvágot alatt olyan dohánygyártmányt kell érteni, amely pipadohány esetében pipában történő elszívásra, cigaretta dohány esetében kézi töltésű cigaretta elkészítésére szolgál.

Adóalap, adómérték

97. § (1) Az adó alapja

a) a százalékos adómérték esetében az (5) bekezdés szerinti kiskereskedelmi eladási ár,

b) a tételes adómérték esetében ezer darab.

(2) Az adó mértéke

a) a cigarettára 6450 forint ezer darabonként és a kiskereskedelmi eladási ár 23 százaléka, de legalább 10 380 forint/ezer darab;

b) a szivarra, a szivarkára és az egyéb fogyasztási dohányra a kiskereskedelmi eladási ár 25 százaléka;

c) a finomra vágott fogyasztási dohányra a kiskereskedelmi eladási ár 47 százaléka, de legalább 3500 forint/kilogramm.

(3) A tételes adómérték alapjaként a cigaretta darabszámát kétszerezni kell, ha annak hossza — füstszűrő és szopóka nélkül — meghaladja a 9 centimétert, de rövidebb, mint 18 centiméter, háromszorosan kell figyelembe venni, ha annak hossza — füstszűrő és szopóka nélkül — 18 centiméter vagy annál nagyobb, de rövidebb, mint 27 centiméter, és így tovább.

(4) Az általános forgalmi adó alapja az (5) bekezdés szerinti kiskereskedelmi eladási ár. Az adó mértéke az általános forgalmi adóról szóló törvénynek (a továbbiakban: áfatörvény) az egyszerűsített számlára vonatkozó előírásai szerinti, az egyszerűsített számlán feltüntetendő, a legmagasabb adómértékhez tartozó százaléktérték.

(5) Kiskereskedelmi eladási ár — a (6) bekezdésben foglalt eltéréssel — a dohánygyártmány adóaktár engedélyese, a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő, illetve az importáló által meghatározott, az adójegyen feltüntetett, az adót és az általános forgalmi adót tartalmazó ár.

(6) Az adójegy nélküli dohánygyártmány esetében, ha ugyanazon termék választékot

a) belföldön is forgalmazzák, az adófizetési kötelezettség (adó-visszaigénylési, -levonási jogosultság) keletkezésének időpontjáig ezen termék választékra a vámhatóság által legutoljára kiadott adójegyen feltüntetett, az adót és az általános forgalmi adót tartalmazó árat,

b) belföldön nem forgalmazzák, az általános forgalmi adó alapjaként az áfatörvényben meghatározott ellenérték legmagasabb általános forgalmi adó-mértéknek megfelelő százaléktértekkel növelt összegét

kell kiskereskedelmi eladási árnak tekinteni.

Adójegy alkalmazása

98. § (1) A dohánygyártmány szabadforgalomba bocsátása — ideértve az adóraktáron belüli elfogyasztását, illetve az importált dohánygyártmány vámjogi szabadforgalomba bocsátását, ha az importáló nem adóraktárba szállítja az importált terméket, de kivéve az árumintaként harmadik országból vagy tagállamból behozott dohánygyártmányt — kizárólag olyan adójeggyel ellátva megengedett, amelyen a kiskereskedelmi eladási ár feltüntetésre került. A dohánygyártmány tranzitadóraktárból olyan utas részére, akinek végső úti célja Közösségen belül van, kizárólag adójeggyel ellátva, olyan utas részére, akinek végső úti célja harmadik országban van, kizárólag adójegy nélkül értékesíthető.

(2) A cigaretta adójegye az adójegyen feltüntetett mennyiség és kiskereskedelmi eladási ár alapján számított adó — illetve, ha ez az adó kisebb, az adójegyen feltüntetett mennyiség és a 97. § (2) bekezdés *a*) pontjában előírt, ezer darabra meghatározott legkisebb adómérték alapján számított adó —, valamint a kiskereskedelmi eladási ár és a 97. § (4) bekezdése szerinti százalékként szorzatának egy század részeként számított általános forgalmi adó együttes összegének megfelelő értéket testesít meg. A cigarettán kívüli dohánygyártmány adójegye az adójegyen feltüntetett kiskereskedelmi eladási ár alapján számított adó — illetve a finomra vágott fogyasztási dohány esetében, ha ez az adó kisebb, az adójegyen feltüntetett mennyiség és a 97. § (2) bekezdés *c*) pontjában előírt, 1 kilogrammra meghatározott legkisebb adómérték alapján számított adó —, valamint a kiskereskedelmi eladási ár és a 97. § (4) bekezdése szerinti százalékként szorzatának egy század részeként számított általános forgalmi adó együttes összegének megfelelő értéket testesít meg.

(3) Adójegyet igényelhet

- a*) a dohánygyártmány adóraktár engedélyese;
- b*) az importáló;
- c*) a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő.

(4) Az adójegy igényléséhez az importálónak a 104. § szerinti, a dohánygyártmányok importálására, a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedőnek a 24. § szerinti, a dohánygyártmányok más tagállamból való behozatalára jogosító engedéllyel kell rendelkeznie.

(5) Az adójegy átvételekor meg kell fizetni azt az adó és általános forgalmi adó összeget, amelyet az igényelt adójegyek a (2) bekezdés szerint, az átvételkor hatályos adómértékek alapján képviselnek (a továbbiakban: fizetési kötelezettség).

(6) A fizetési kötelezettség halasztására jogosult az adóraktár engedélyese, a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő és az importáló, amennyiben biztosítékot nyújt. A dohánygyártmány adóraktár engedélyese által a 100. § szerint nyújtott jövedéki biztosíték a halasztott fizetési kötelezettség biztosítékaként figyelembe veendő azzal, hogy az

adóraktárba betárolásra kerülő, más tagállamban gyártott dohánygyártmányra általa átvett adójegy utáni fizetési kötelezettségre külön jövedéki biztosítékot kell nyújtani a 24. § (7) bekezdése szerint meghatározott összegben, de figyelembe véve a 19. § (2) bekezdésének a dohánygyártmányokra vonatkozó rendelkezését is. A bejegyzett kereskedő által a 24. § (7) bekezdése szerint nyújtott jövedéki biztosíték a halasztott fizetési kötelezettség biztosítékának minősül. Az importáló és a nem bejegyzett kereskedő a fizetési kötelezettség halasztására abban az esetben jogosult, ha az átvett adójegy értékének megfelelő nagyságú biztosítékot nyújt.

(7) A halasztott fizetési kötelezettséget a tárgyhóban átvett adójegyekre a tárgyhónapot követő harmadik hónap 28. napjáig kell teljesíteni.

(8) Az adóraktár engedélyesének és a bejegyzett kereskedőnek havonta el kell számolnia — a külön jogszabály rendelkezései szerint — az átvett adójegy mennyiségével.

(9) A 99. § (5) bekezdése alapján az importáló és a nem bejegyzett kereskedő fizetési kötelezettsége legkorábban a fizetési halasztás lejártakor csökkenthető.

(10) Az adófizetési és az általánosforgalmiadó-fizetési kötelezettségét, illetve az adó- és az általánosforgalmiadó-visszaigénylési (levonási) jogosultságát az adóraktár engedélyese a 8—14., illetve a 47. §, a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő a 25. § szerint állapítja meg. Ezen belül az adóbevallásban ki kell mutatni a bevallási időszakban adójeggyel szabadforgalomba bocsátott dohánygyártmányok után adójeggyel megfizetett vagy megfizetésre kerülő adónak és általános forgalmi adónak az összegét.

(11) Az importáló adófizetési kötelezettségének vámhatóság általi megállapításakor az adóból és az általános forgalmi adóból le kell vonni az importált dohánygyártmányra felragasztott adójeggyel megfizetett vagy megfizetésre kerülő összeget, feltéve, hogy az importáló a vámjogi szabadforgalomba bocsátáskor az adójegy ideiglenes kivitelét igazolja, vagy — az adójegy nélkül importált dohánygyártmány esetében — a dohánygyártmány vámjogi szabadforgalomba bocsátása előtt az adójegyet az (5)—(6) bekezdés szerint vette át.

(12) Amennyiben az adó vagy az általános forgalmi adó mértéke megváltozik, az új adómérték hatálybalépését megelőző 45 napon belül az adóraktár engedélyese a havi átlagos adójegy készletének tartásához szükséges mennyiségnél több adójegyet nem igényelhet, nem tarthat készleten. Az adómérték változásának hatálybalépését követően a változás előtti adójeggyel — legfeljebb még 15 napon belül — csak az a dohánygyártmány tárolható ki az adóraktárból, amelyre az adójegyet az adómérték változásának hatálybalépése előtt helyezték fel.

(13) A dohánygyártmány az adómérték változásának hatálybalépését követően csak az új adómértéknek megfelelő adójeggyel importálható a szabadforgalom számára és hozható be más tagállamból.

99. § (1) Az adójegyet a dohánygyártmányok egyedi fogyasztói csomagolási egységére oly módon kell felragasztani, hogy sérülésmentesen ne legyen eltávolítható és a csomagolás kinyitásakor eltépődjön.

(2) Egyedi fogyasztói csomagolás alatt

- a) a cigaretta esetében a legfeljebb 50 darab cigarettát tartalmazó fogyasztói csomagot (zsebcsomag),
- b) a szivar esetében a darabot vagy a dobozt,
- c) a szivarka esetében a dobozt,
- d) a fogyasztási dohány esetében a tasakot vagy a dobozt kell érteni.

(3) Az adójegy

- a) a dohánygyártmány megnevezését (cigaretta, szivar, szivarka, finomra vágott fogyasztási dohány, egyéb fogyasztási dohány),
- b) a dohánygyártmány egyedi fogyasztói csomagolási egységben foglalt mennyiségét (darab, kilogramm),
- c) az egyedi fogyasztói csomag kiskereskedelmi eladási árát,
- d) az adójegy sorszámát tartalmazza.

(4) Az adójegyet a Magyar Állam állíttatja elő, és a vámhatóság bocsátja a 98. § (3) bekezdésében megjelöltek rendelkezésére.

(5) A vámhatósághoz visszaküldött hibás, sérült, valamint sértetlen állapotú, továbbá a vámhatóság felügyelete mellett megsemmisített, az adójegy igénylőjének tevékenységi körén kívül eső elháríthatatlan ok miatt — ide nem értve a lopás esetét —, illetve jogszabályban meghatározott egyéb módon megsemmisült adójegy 98. § (2) bekezdése szerinti értékével a tárgyhót követő hóban esedékes, a 98. § (6) bekezdése szerint halasztott fizetési kötelezettség — a külön jogszabályban meghatározott feltételek mellett — csökkenthető vagy annak értéke visszatéríthető.

(6) A halasztott fizetési kötelezettség csökken azon dohánygyártmányra felragasztott adójegy adó és általános forgalmi adó értékével, amely utáni felfüggesztett adófizetési kötelezettség alól a 13. § (3) bekezdés b)–f) pontja, valamint (9)–(10) bekezdése alapján az adóraktár engedélyese véglegesen mentesül.

(7) A dohánygyártmány adóraktár engedélyese a minőségi kifogás vagy lejárt szavatosság, illetve az adóraktár engedélyese, a bejegyzett kereskedő és az importáló a jogszabályi változás miatt forgalomképtelenné vált, szabadforgalomból visszaszállított (visszaru) dohánygyártmány adóját visszaigényelheti (levonhatja), amennyiben a dohánygyártmányt a dohánygyártmány-adóraktár engedélyese az adóraktárában újrafeldolgozza vagy megsemmisíti, illetve a bejegyzett kereskedő és az importáló megsemmisíti. Az adólevonás joga megsemmisítés esetén az adójegy és a dohánygyártmány megsemmisítéséről felvett jegyzőkönyv birtokában érvényesíthető, és a megsemmisítés

napijától esedékes. Újrafeldolgozás esetén az adólevonás joga az adójegy megsemmisítéséről felvett jegyzőkönyv birtokában érvényesíthető, és a megsemmisítés napjától esedékes, továbbá a 47. § (5) bekezdés a) pontjának, illetve (9) bekezdés a) pontjának rendelkezését is alkalmazni kell.

Dohánygyártmány-adóraktár

100. § (1) Adóraktári engedély

- a) a kizárólag fogyasztási dohány és/vagy szivar előállítását végző gyártóüzemre (a továbbiakban: dohányüzem),
- b) a dohánygyártmányok előállítását végző — az a) pontba nem tartozó — gyártóüzemre (a továbbiakban: dohánygyár),
- c) a dohánygyárnak és a dohányüzemnek a gyártóüzeme területén és a gyártóüzeme területén kívül található, dohánygyártmány tárolására alkalmas, saját tulajdonú vagy bérelt, illetve egyéb használati jogon működtetett raktára (a továbbiakban: üzemi dohánygyártmányraktár).

(2) A dohánygyártmány adó megfizetése nélküli tárolására adóraktári engedély tranzitadóraktárra és vámadóraktárra is adható, a 72. § (2)–(3) bekezdése szerint.

(3) A jövedéki biztosítékot adóraktáranként — ide nem értve a (2) bekezdés szerinti adóraktarat —

- a) a dohányüzem esetén legalább 5 millió forint,
- b) a dohánygyár és az üzemi dohánygyártmányraktár esetén legalább 50 millió forint,

de adóraktáranként, illetve a több adóraktárral rendelkező engedélyes esetében engedélyesenként legfeljebb 200 millió forint értékben kell nyújtani.

(4) Dohánygyártmány gyártására alkalmas gépet és egyéb eszközt kizárólag adóraktári engedéllyel rendelkező dohányüzem vagy dohánygyár tarthat birtokában, csak részére lehet értékesíteni, importálni.

Az adójegyen feltüntetett ár

101. § A dohánygyártmány a nem jövedéki engedélyes kereskedelmi tevékenység keretében csak az adójegyen feltüntetett áron értékesíthető, attól eltérni nem lehet.

Az adójeggyel ellátott dohánygyártmányok általános forgalmi adóztatásával összefüggő egyéb szabályok

102. § (1) Az az általánosforgalmiadó-alany, aki (amely) az adójeggyel ellátott dohánygyártmányok értékesítése után e törvény rendelkezései szerint köteles az általános forgalmi adót fizetni, e tevékenysége tekintetében az áfatörvénynek a tételes átalányadózásra, valamint az alanyi adómentességre vonatkozó rendelkezéseit nem alkalmazhatja.

(2) Az általánosforgalmiadó-alany az adójeggyel ellátott dohánygyártmányok értékesítése tekintetében az áfatörvényben meghatározott számlaadási kötelezettségének olyan módon tesz eleget, hogy ezen termékértékesítéséről kibocsátott számlában, egyszerűsített számlában nem tüntethet fel áthárított általános forgalmi adót, felszámított általánosforgalmiadó-mértéket és annak az általános forgalmi adót is tartalmazó ellenértékre vetített százalékkértékét, továbbá — a nem jövedéki engedélyes kereskedelmi tevékenység keretében végzett termékértékesítés kivételével — a termék megnevezése mellett tájékoztató adatként fel kell tüntetnie az értékesített dohánygyártmány adójegyén szereplő kiskereskedelmi eladási árat is.

(3) Az általánosforgalmiadó-alany az adójeggyel ellátott dohánygyártmányok értékesítése tekintetében — az áfatörvény alkalmazásában — adólevonásra jogosító termékértékesítést végez, és — az áfatörvény visszaigénylésre jogosító feltételei szempontjából — az adójeggyel ellátott dohánygyártmányok értékesítéséből származó, az általános forgalmi adót nem tartalmazó ellenérték a visszaigénylésre jogosító adóköteles termékértékesítés összesített adóalapjába tartozónak tekinthető.

(4) Az az általánosforgalmiadó-alany, aki (amely) általánosforgalmiadó-fizetési kötelezettségét az áfatörvény bolti kiskereskedelmi tevékenységre vonatkozó különleges adózási módjával állapítja meg, jogosult arra, hogy az így adódó általánosforgalmiadó-fizetési kötelezettségét általánosforgalmiadó-bevallási időszakonként az alábbi összeggel csökkentse:

$$F_{cs} = [(B_{Ny(d)} + B_{F(d)} - B_{Z(d)}) : (B_{Ny} + B_F - B_Z)] \times \acute{E} \times (A_{(d)} : 100), \text{ ahol}$$

F_{cs} : az általánosforgalmiadó-bevallási időszakonként fizetendő általános forgalmi adót csökkentő összeg;

$B_{Ny(d)}$: az adójeggyel ellátott dohánygyártmánynak a nyitó bolti kiskereskedelmi készlete;

$B_{F(d)}$: az adójeggyel ellátott dohánygyártmánynak az általánosforgalmiadó-bevallási időszakban továbbértékesítési célra történt beszerzése;

$B_{Z(d)}$: az adójeggyel ellátott dohánygyártmánynak a záró bolti kiskereskedelmi készlete;

B_{Ny} : a nyitó bolti kiskereskedelmi készlet összesen;

B_F : az általánosforgalmiadó-bevallási időszakban továbbértékesítési célra beszerzett termékek összesen;

B_Z : a záró bolti kiskereskedelmi készlet összesen;

$\acute{E}$: a bolti kiskereskedelmi tevékenységből származó, az általánosforgalmiadó-bevallási időszakban ténylegesen elért bevétel;

$A_{(d)}$: a 97. § (4) bekezdés szerinti százalékkérték.

(5) A (4) bekezdés szerinti számítási módnál az áfatörvény bolti kiskereskedelmi tevékenységre vonatkozó különleges adózási mód alkalmazását szabályozó melléklete szerinti egyéb rendelkezéseket figyelembe kell venni.

(6) A (4) bekezdés szerinti számítási mód alkalmazásának feltétele, hogy az általánosforgalmiadó-alany nyilvántartásában az adójeggyel ellátott dohánygyártmányok értékét elkülönülten szerepeltesse.

HARMADIK RÉSZ

XVI. Fejezet

JÖVEDÉKI TERMÉKEK KERESKEDELME, EXPORTJA-IMPORTJA SZABADFORGALOMBAN

103. § (1) Az 52. § (1) bekezdése szerinti ásványolaj-termékkel — kivéve a 25 kilogramm vagy annál kisebb kiszerelésű palackba töltött cseppfolyósított szénhidrogént — és egyéb jövedéki termékkel, valamint az 50. § (4) bekezdése szerinti megfigyelt termékkel (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban az előbbiekkal együtt: jövedéki termék) szabadforgalomban kereskedni, e jövedéki termékeket exportálni és importálni, szabadforgalomba bocsátott jövedéki terméket (ideértve a megfigyelt terméket is) a Közösségen belüli forgalomban értékesíteni vagy onnan beszerezni csak az e törvényben meghatározott engedéllyel lehet.

(2) E törvény alkalmazásában:

1. *jövedéki engedélyes kereskedelmi tevékenység*:

a) a fűtőolaj értékesítés céljából történő beszerzése, készletezése és értékesítése,

b) az 52. § (1) bekezdés a), b), d), — a 0 adómérték alá tartozó termék kivételével — f), g) pontja szerinti jövedéki termékeknek (a továbbiakban: üzemanyagok) nem üzemanyagtöltő állomáson, a 2710 19 41, 2710 19 45 és a 2710 19 49 vámtarifaszámú gázolajnak nem kiskereskedelmi tárolótelepen vagy nem üzemanyagtöltő állomáson történő értékesítése, a (6) bekezdésben foglalt eltéréssel;

c) a szabadforgalomba bocsátott, az e bekezdés a) és b) pontjában nem említett egyéb jövedéki termék belföldön történő beszerzése, készletezése és továbbforgalmazók részére történő értékesítése, a (3)—(6) bekezdésben foglalt eltéréssel;

d) a szabadforgalomba bocsátott jövedéki termék bértárolása;

e) jövedéki termék gazdasági tevékenység keretében, kereskedelmi vagy felhasználási céllal vagy egy közhivatal céljaira más tagállamból, nem közösségi adófelfüggesztési eljárás keretében történő behozatala vagy gazdasági tevékenység keretében más tagállamban történő kivitele, kivéve a 110. § (5) bekezdésének b)—h) pontja szerinti nem kereskedelmi mennyiségű jövedéki terméknek jogi személyek és jogi személyiség nélküli szervezetek által történő, nem értékesítési célú kivitelét, továbbá a jövedéki termék csomagküldő kereskedelem keretében történő behozatalát, kivitelét (a továbbiakban: közösségi kereskedelmi tevékenység);

2. *nem jövedéki engedélyes kereskedelmi tevékenység*: a (4)—(6) bekezdésben foglalt eltéréssel a szabadforgalomba bocsátott jövedéki terméknek nem az 1. pont szerinti jövedéki engedélyes kereskedelmi, vagy nem a 3. pont szerinti exporttevékenység keretében történő beszerzése, készletezése és értékesítése, az e bekezdés 1. pontjának e) alpontjában és 3. pontjában említett kivételekkel;

3. *export- és importtevékenység*: az a tevékenység, amely keretében a személy jövedéki terméknek a harmadik országból történő behozatalát vagy harmadik országba történő kivitelét saját nevében végzi, kivéve

a) a 9. § (1)—(2) bekezdésében foglalt adómentes termék behozatalát,

b) a jövedéki termék nem kereskedelmi jellegű áruként történő kivitelét,

c) a 110. § (5) bekezdésének b)—h) pontja szerinti nem kereskedelmi mennyiségű jövedéki terméknek jogi személyek és jogi személyiség nélküli szervezetek által történő, nem értékesítési célú kivitelét,

d) az ideiglenes behozatali vámeljárás jogcímén jövedéki termék kiállításra történő behozatalát,

e) az átviteli rendeltetésű (tranzit) jövedéki terméknek belföldön történő átszállítását,

f) a jövedéki terméknek harmadik országban szolgáltatott teljesítő magyar fegyveres erők szolgálati helyéről a Magyar Honvédség által harmadik országból történő visszaszállítását;

4. *üzemanyagtöltő állomás*: az Országos Mérésügyi Hivatal által hitelesített kútoszloppal és az illetékes hatóság által engedélyezett és hitelesített tárolótartállyal, illetve a sűrített gáz és a cseppfolyósított gáz esetében térfogat- vagy tömegárammérővel és összegzővel ellátott kiskereskedelmi elárúsítóhely;

5. *üzemi motorikusgáztöltő-állomás*: az Országos Mérésügyi Hivatal által hitelesített kútoszloppal és az illetékes hatóság által engedélyezett tárolótartállyal ellátott, a cseppfolyósított széndioxid kizárólag nem közúti járművekben, üzemben belüli felhasználás céljából történő kiszolgáltatását végző felhasználói hely;

6. *kútoszlop*: üzemanyagok, folyékony tüzelőanyagok kimérésére használatos, helyhez kötött, egy vagy több kimérőhelyes, egy szerkezeti egységbe épített, az Országos Mérésügyi Hivatal által hitelesített átfolyásmérővel és összegezővel ellátott berendezés;

7. *kiskereskedelmi tárolótelep*: a tüzelőolajnak — az Országos Mérésügyi Hivatal által hitelesített átfolyásmérővel és összegezővel, ólomzárral ellátott mérőműszeren keresztül — tárolótartályból, végső fogyasztók részére történő értékesítésére szolgáló elárúsítóhely;

8. *üzlethelyiség*: a szilárd, térelemekkel körülhatárolt, a talajjal egybeépített vagy a talajhoz rögzített, tartós használatra szolgáló nyílt árusítású, rendszeresen nyitva tartó kiskereskedelmi elárúsítóhely, ideértve az e feltételeknek megfelelő pavilont, továbbá a munkahelyi éttermet és büfét, az üzemanyagtöltő állomás, közforgalmú repülőtér,

vasúti és hajóállomás területén üzemeltetett elárúsítóhelyet.

(3) Nem tekintendő a (2) bekezdés 1. pontjának c) alpontja alá tartozó tevékenységnek a külön jogszabályban meghatározott esetekben és eljárás keretében a jövedéki terméknek nem jövedéki engedélyes kereskedők közötti nem rendszeres értékesítése, átadása, apportálása.

(4) Nem tekintendő a (2) bekezdés 1. pontjának c) alpontja, illetve 2. pontja alá tartozó tevékenységnek a jogi személy, a jogi személyiség nélküli szervezet és a természetes személy árverésen történő szőlőbor értékesítése vagy beszerzése, legfeljebb 45 liter mennyiségig, valamint a szőlőbor árverését szervező személy tevékenysége. A szőlőbor árverésének helyét és időpontját az árverést szervező személy köteles a vámhatósághoz előzetesen bejelenteni.

(5) Nem tekintendő a (2) bekezdés 1. pontjának a)—c) alpontja és 2. pontja alá tartozó tevékenységnek a felhasználásra beszerzett, de ezt követően igazoltan feleslegessé vált ásványolajtermék vámhatósági felügyelet mellett történő nem rendszeres értékesítése.

(6) Nem tekintendő a (2) bekezdés 1. pontjának b) alpontja, illetve 2. pontja alá tartozó tevékenységnek az üzemanyagkártyával értékesített (beszerzett), felhasznált üzemanyag utólagos, pénzügyi-technikai jellegű elszámolása, feltéve, ha az elszámolásról a felek írásban megállapodtak.

104. § (1) A jövedéki termék szabadforgalomban végzett jövedéki engedélyes kereskedelme, szabadforgalomból történő exportálása, szabadforgalom számára történő importálása a vámhatóság által kiadott jövedéki engedéllyel történhet.

(2) A jövedéki engedélyre jogosult az a személy,

a) aki — az (5) és (8)—(11) bekezdésben foglalt eltéréssel — az ásványolajtermékek esetében 120 millió Ft, az egyéb jövedéki termékek esetében 22 millió Ft jövedéki biztosítékot nyújt,

b) aki könyvvezetési kötelezettségének a kettős könyvvezetés szabályai, illetve az egyéni vállalkozó és az Szja törvény szerinti mezőgazdasági őstermelő esetében az Szja törvény rendelkezései szerint tesz eleget, és olyan nyilvántartási, bizonylati rendszert alkalmaz, hogy annak alapján a forgalmazott jövedéki termék mennyiségi számbavétele ellenőrizhető,

c) aki nem áll csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt,

d) akinek a vámhatóság, az adóhatóság felé nincs meg nem fizetett vám- vagy adótartozása, társadalombiztosítási járulék tartozása, kivéve, ha arra részletfizetést vagy fizetési halasztást engedélyeztek, továbbá, aki nyilatkozik arról, hogy egyéb köztartozása sem áll fenn.

(3) Nem adható engedély, ha az engedélyt kérelmező természetes személyt vagy a szervezet vezetőjét, vezető tisztségviselőjét gazdasági bűncselekmény vagy a közélet tisztasága elleni bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítélték, és a kérelem benyújtásakor még nem mentesült a büntetett előléthez fűződő hátrányos következmények alól.

(4) A jövedéki engedélyes kereskedelmi tevékenységre (kivéve a nem saját számlára végzett közösségi kereskedelmi tevékenységet) és a saját számlára végzett importtevékenységre szóló jövedéki engedély (2) bekezdésben foglaltakon túli feltétele, hogy a kérelmező

a) az 52. § (1) bekezdés a)–e) pontja szerinti ásványolajtermék esetében telephelyenként legalább 500 m³ űrtartalmú, az illetékes hatóság által hitelesített és engedélyezett, a talajjal egybeépített vagy a talajhoz rögzített tárolótartállyal vagy tárolótartályban tárolótérfogattal (a továbbiakban: tárolótartály),

b) az 52. § (1) bekezdés f) pontja szerinti cseppfolyósított gáz esetében telephelyenként 300 m³ űrtartalmú, a talajjal egybeépített vagy a talajhoz rögzített tárolótartállyal,

c) az alkoholtermék, a sör, a pezsgő, a köztés alkoholtermék, a bor és a dohánygyártmány esetében telephelyenként legalább 100 m² alapterületű, szilárd térelemekkel körülhatárolt raktárhelyiséggel, a nem palackozott alkoholtermék forgalmazásához legalább 100 m³ űrtartalmú, helyhez kötött tárolótartállyal

is rendelkezzen.

(5) Az adóraktár engedélyese, illetve a bejegyzett kereskedő által a szabadforgalomban folytatott jövedéki engedélyes kereskedelmi tevékenységre a (2) bekezdés a) pontja szerinti jövedéki biztosítékot nem kell külön teljesíteni, amennyiben azt az adóraktárra, illetve a bejegyzett kereskedői tevékenységre nyújtott jövedéki biztosíték összege meghaladja. Ellenkező esetben a kereskedelmi jövedéki engedély megadásához, illetve érvényességéhez a különbszetre kell jövedéki biztosítékot nyújtani.

(6) Amennyiben az importáló az importált jövedéki termékét jövedéki engedélyes kereskedelmi tevékenység keretében értékesíti, vagy a jövedéki engedélyes kereskedő a jövedéki termékét exportálja, a (2) bekezdés a) pontja szerinti jövedéki biztosítékot csak az egyik tevékenysége után kell nyújtania.

(7) Ha a jövedéki engedélyes kereskedő, az exportáló és az importáló ásványolajat és egyéb jövedéki terméket egyaránt forgalmaz, exportál, importál, a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott jövedéki biztosítékot 142 millió forint összegben kell teljesíteni.

(8) Nem kell jövedéki biztosítékot nyújtania annak a jövedéki engedélyes kereskedelmi, export- és importtevékenységet folytató gazdálkodó szervezetnek, amely az Áht. alapján a kincstári finanszírozás körébe tartozik.

(9) Ha az importáló vagy a közösségi kereskedelmi tevékenység folytatására jogosult jövedéki engedélyes kereskedő kizárólag olyan jövedéki terméket importál vagy hoz be más tagállamból, amelynek adómentes beszerzésére keretengedéllyel is rendelkezik, jövedéki biztosítékot csak a keretengedélyhez kapcsolódóan kell nyújtania. Ha az importáló, illetve a közösségi kereskedelmi tevékenység folytatására jogosult jövedéki engedélyes kereskedő kizárólag egyéb ellenőrzött ásványolajat vagy megfigyelt terméket importál, illetve hoz be más tagállamból, és egyúttal felhasználói engedéllyel is rendelkezik, jövedéki biztosítékot csak a felhasználói engedélyéhez kapcsolódóan kell nyújtania.

(10) A kizárólag szőlőbor forgalmazásával, exportálásával vagy importálásával foglalkozó személynek a jövedéki engedély megszerzéséhez 1 millió forint jövedéki biztosítékot kell nyújtania.

(11) Mentessül a (2) bekezdés a) pontja szerinti biztosítéknyújtás és a (4) bekezdés c) pontjában előírt raktárhelyiség feltétele alól

a) az a szőlőtermelő, aki a saját termésű szőlőjéből bérfeldolgozásban előállított szőlőborát továbbforgalmazók részére értékesíti,

b) az a külön jogszabályban foglaltak szerint gyógyszer-nagykereskedelmi tevékenység folytatására jogosító engedéllyel rendelkező személy, aki a Magyar Gyógyszerkönyvben meghatározott benzint és alkoholterméket forgalmaz.

(12) Az országos közforgalmú vasút üzemeltetője mentesül a (4) bekezdés a) pontjában előírt feltétel teljesítése alól, ha a gázolajat kizárólag a vasúti pályához kötött járművek, munkagépek vasúti szállítási főtevékenységhez közvetlenül kapcsolódó üzemeltetése céljára értékesíti.

(13) A jövedéki engedélyes kereskedő, az importáló és az exportáló által nyújtandó jövedéki biztosítékra a 38. § (5) és (11) bekezdésének rendelkezéseit is alkalmazni kell. A jövedéki biztosíték érvényesítésére a vámhatóság a jogerősen megállapított jövedéki bírságtartozás esetén — külön határozat nélkül — jogosult.

(14) A jövedéki engedély megszűnik, ha

a) a jövedéki engedélyes természetes személy meghal, kivéve, ha özvegye vagy örököse a kereskedelmi, export-import tevékenység folytatásának szándékát az esemény bekövetkezését követő 30 napon belül a vámhatósághoz bejelenti, és az e törvényben előírt feltételeknek megfelel;

b) a jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet jogutód nélkül megszűnik;

c) az engedélyt visszaadják;

d) az engedélyt a vámhatóság visszavonja.

(15) A vámhatóság a jövedéki engedélyt visszavonja, amennyiben

a) a jövedéki engedélyes kereskedő, exportáló, importáló ellen felszámolási eljárás indult,

b) a jövedéki engedélyes kereskedő, exportáló, importáló az adóhatósághoz, illetve a vámhatósághoz teljesítendő adóbevallási, adófizetési, vámteher-fizetési vagy a társadalombiztosítási járulék fizetési kötelezettségét a határidőt, illetve az esedékességet 60 nappal meghaladóan késedelmesen teljesítette, vagy azt követően sem teljesítette, vagy az adóhatóság a vizsgált időszakra vonatkozó adókötelezettség 10 százalékát meghaladó adóhiányt jogerősen állapít meg, és a magatartás jellegére tekintettel az adóbírság mérséklését az Art. 171. §-ának (2) bekezdése kizárja,

c) a 104. § (2) bekezdés a), b) pontjában és (3) bekezdésében meghatározott feltételek nem teljesülnek,

d) a 105. §-ban, a 106. § (8), (9) bekezdésében foglalt rendelkezéseket a jövedéki engedélyes kereskedő ismételtén megsérti.

(16) A jövedéki engedélyes kereskedő, exportáló, importáló köteles az engedélye eredeti példányát és annak hiteles másolatait a visszavonást, illetve a tevékenység megszüntetését követő 5 munkanapon belül a vámhivatal részére visszaszolgáltatni.

(17) A vámhatóság a szabadforgalomban a jövedéki termékek jövedéki engedélyes kereskedelmére, exportjára-importjára jövedéki engedéllyel rendelkezők listáját a Pénzügyminisztérium hivatalos lapjában rendszeresen közzéteszi, továbbá gondoskodik az érvényes engedélyek naprakész listájához való közvetlen hozzáférésről.

105. § (1) A jövedéki engedélyes kereskedő jövedéki terméket — a (2)–(4) bekezdésben foglalt eltéréssel — csak adóraktárból (ideértve a megszűnt adóraktárt a megszűnését követő 30 napig), jövedéki engedélyes kereskedőtől vagy jövedéki engedéllyel rendelkező importálótól, valamint — a (2) bekezdés szerint — tagállamból szerezhet be, tarthat készleten és értékesíthet tovább.

(2) A jövedéki engedélyes kereskedő jövedéki terméket csak a 27. és 28. §, az egyéb ellenőrzött ásványolaj és megfigyelt termék esetében, továbbá a 62. § rendelkezéseinek betartásával szerezhet be tagállamból vagy értékesíthet tagállamba.

(3) A jövedéki engedélyes kereskedő egyéb ellenőrzött ásványolajterméket 5 liternél/5 kilogrammnál nagyobb kiszerezésben és megfigyelt terméket — a 62. § (7) bekezdésében foglalt eltéréssel — nem forgalmazhat.

(4) Végelszámolás, illetve felszámolás keretében megvásárolt vagy a követelés (tartozás) fejében átvett, hatóságok által elkobzott, valamint lefoglalt és előzetesen értékesíthető, vagy a vámraktárból a vámhatóság által értékesített jövedéki termék beszerzése és továbbforgalmazása is megengedett a jövedéki engedélyes kereskedő által, feltéve, hogy adófizetési kötelezettségét e törvény szerint teljesítette.

106. § (1) A jövedéki engedélyes kereskedőnek a beszerzett, az értékesített és a készleten lévő jövedéki termék eredetét, származását hitelt érdemlően igazolnia kell. A jövedéki engedélyes kereskedő — az 5,5 térfogatszázaléknál alacsonyabb alkoholtartalmú, legfeljebb 0,33 literes kiszerezésű termék kivételével — az alkoholterméket — a 73. § (2) bekezdésében foglalt eltéréssel — csak zárjeggyel és — a 73. § (10) bekezdésében foglalt eltéréssel, illetve a gyógyszer-nagykereskedelem kivételével — 2 liter űrtartalmat el nem érő göngyölegben, a dohánygyártmányt csak adójeggyel, a bort csak palackos kiszerezésben, illetve a szőlőbort hivatalos zárral ellátott kannás kiszerezésben is beszerezheti, készletezheti, értékesítheti.

(2) A jövedéki engedélyes kereskedőnek a beszerzéséről és értékesítéséről, valamint a napi zárókészletéről — telephelyenként és összesítve — folyamatosan mennyiségi nyilvántartást (a továbbiakban: jövedéki nyilvántartás) kell vezetnie. A jövedéki nyilvántartást a vámhivatal által elfogadott és hitelesített külön nyomtatványon (űrlapon) kell vezetni, és a beszerzés, az értékesítés adatait havonta, a tárgyhoz végén összesíteni. A jövedéki engedélyes kereskedő mentesülhet a külön nyomtatványon (űrlapon) történő nyilvántartás-vezetés alól, ha bizonylati rendjét, hagyományos vagy számítógépes nyilvántartását úgy alakítja ki, hogy annak alapján az előírt számbavétel teljesül. A jövedéki nyilvántartás adatai számítógépes adathordozón tárolhatók. A vámhatóság kérésére a jövedéki nyilvántartás adatait rendelkezésre kell bocsátani.

(3) A jövedéki engedélyes kereskedő dohánygyártmány, alkoholtermék, bor, pezsgő, köztes alkoholtermék és sör árukészletének továbbforgalmazók, továbbá a tüzelőolajnak, a gázolajnak és a légi járművek üzemanyagának végfelhasználók részére, gépjárműről történő helyszíni értékesítése, kiszolgálása (a továbbiakban: terítőjárat) a külön jogszabályban meghatározott rendelkezések szerint megengedett.

(4) A jövedéki engedélyes kereskedő jövedéki terméket

a) kizárólag olyan számla kibocsátásával értékesíthet, amelynek az áfatörvényben meghatározott adatokon kívül tartalmaznia kell a jövedéki engedélye számát, a vevő adóigazgatási azonosító számát és — ha a vevő kereskedő — az e törvényben előírt engedélye számát is, továbbá a fűtőolaj mezőgazdasági őstermelőnek történő értékesítése esetén az előbbieken kívül a vevő őstermelői igazolványának számát,

b) szállítólevéllel szállíthat.

(5) A szállítólevél szigorú számadású bizonylat, amelyen fel kell tüntetni

a) a jövedéki termék mennyiségi adatait;

b) a kiszállítás és az átvétel időpontját;

c) a szállítás célját (áttárolás, értékesítés, terítőjárat);
d) a szállítás rendeltetési helyét (címét, címzettjét, a terítőjárat értékesítési körzetét).

Szállítólevélként elfogadható a (4) bekezdés a) pontja szerinti számla is, amennyiben az tartalmazza az e bekezdésben meghatározott adatokat.

(6) A jövedéki engedélyes kereskedő a raktárhelyiségét, illetve tárolótartálya telephelyét nem jövedéki engedélyes kereskedelmi elárúsítóhelyként akkor használhatja, ha

a) a jövedéki engedélyes és nem jövedéki engedélyes tevékenysége kereskedelmi készletéről, annak változásáról (beszerzés, értékesítés) cikkelemenkénti mennyiségben és értékben olyan számítógépes jövedéki nyilvántartást vezet, amelyből az adatok a jövedéki ellenőrzéshez tevékenységenként külön-külön és összesítve bármikor rendelkezésre állnak;

b) a nem jövedéki engedélyes kereskedelmi tevékenysége keretében a jövedéki terméket — ha törvény másként nem rendelkezik — a 110. § (5) bekezdésében meghatározott kereskedelmi mennyiség elérése esetén — amennyiben a vevő kéri — olyan számlát vagy egyszerűsített számlát bocsát ki, amely az áfatörvényben előírt adatokon kívül a „Továbbértékesítés esetén a jövedéki termék származásának igazolására nem alkalmas” szöveget tartalmazza;

c) az a) pont szerint kialakított jövedéki nyilvántartás vezetésével a vámhatóság előzetesen egyetértett, és azt jóváhagyta.

(7) A jövedéki engedélyes kereskedőnek a belföldön értékesített jövedéki termékről vevőnként olyan nyilvántartással kell rendelkeznie, amely tartalmazza

a) az értékesített termék megnevezését, számla szerinti értékét és mennyiségét, a számla számát,

b) a vevő nevét, székhelye (telephelye) címét, adóazonosító számát és — kereskedő vevő esetén — az e törvény szerinti engedélye számát,

c) a vásárlás és a teljesítés (kiszállítás) időpontját.

A nyilvántartás adatai számítógépes adathordozón tárolhatók, a vámhatóság kérésére azokat rendelkezésre kell bocsátani.

(8) A jövedéki engedélyes kereskedő a 103. § (1) bekezdésében megjelölt ásványolajterméket készpénzfizetéssel nem szerezhet be és — kivéve a 0 adómérték alá tartozó terméknek természetes személy részére történő értékesítését — nem értékesíthet, a nem jövedéki engedélyes kereskedő nem vásárolhat, illetve a fűtőolajat a jövedéki engedélyes kereskedő kizárólag olyan vevőnek értékesíthet — a (10) bekezdés szerinti eset kivételével —, aki az ellenértéket a saját nevére szóló bankszámlájáról egyenlíti ki.

(9) A (8) bekezdés alá nem tartozó jövedéki engedélyes kereskedő a jövedéki termék beszerzését és jövedéki engedélyes kereskedőnek történő továbbértékesítését készpénzfizetéssel nem végezheti, kivéve a szőlőbor e törvény szerinti kereskedelmi mennyiséget el nem érő mennyiségben történő beszerzését és továbbértékesítését.

(10) Amennyiben a fűtőolajat mezőgazdasági őstermelő részére értékesítik, a mezőgazdasági őstermelő köteles a jövedéki engedélyes kereskedőnek az őstermelői igazolványát bemutatni.

(11) A Magyar Közlönyben kihirdetett nemzetközi szerződés alapján a külföldi államok fegyveres erőinek ellátására az Országgyűlés vagy a Kormány által kijelölt szervezet a jövedéki termékek e tevékenységgel összefüggő jövedéki engedélyes kereskedelme, exportja, importja esetén a (2) és (7) bekezdés szerinti nyilvántartások vezetését a külön jogszabályban foglalt rendelkezések alapján teljesíti.

107. § (1) A közösségi kereskedelmi tevékenységet folytató jövedéki engedélyes kereskedő e tevékenységéről külön nyilvántartást köteles folyamatosan vezetni, amely tartalmazza a tagállamba értékesített és a tagállamból beszerzett jövedéki termék megnevezését és mennyiségét, az értékesítésről, illetve a beszerzésről kiállított számla számát, a Közösségen belüli szállításhoz alkalmazott kísérő okmány megnevezését és azonosító számát, a tagállami vevő és a tagállam megjelölését, továbbá az adó visszajelentésére, illetve megfizetésére vonatkozó adatokat. Az 5 liternél/5 kilogrammnál nagyobb kiszerezésű egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék beszerzéséről, értékesítéséről, valamint nyitó- és zárókészletéről a közösségi kereskedelmi tevékenység folytatására jogosult jövedéki engedélyes kereskedőnek a jövedéki nyilvántartás havi zárása alapján jelentést kell készítenie, melyet a tárgyhót követő hó 15-éig be kell nyújtania a vámhatósághoz.

(2) A közösségi kereskedelmi tevékenységet folytató jövedéki engedélyes kereskedő a más tagállamból beszerzett jövedéki termék eredetét csak az áfatörvény szerint az ilyen esetre előírt adattartalmú számlával vagy a 28. § szerinti kísérő okmánnal igazolhatja.

108. § (1) Az exportáló és a közösségi kereskedelmi tevékenységet folytató jövedéki engedélyes kereskedő zárjeggyel ellátott alkoholterméket, illetve adójeggyel ellátott dohánygyártmányt nem exportálhat, illetve — az áruminta kivételével — nem szállíthat ki más tagállamba, kivéve, ha a zárjegyet, az adójegyet felülragasztással érvényteleníti. Az exportáló az exporttevékenységéről külön nyilvántartást köteles folyamatosan vezetni, amely tartalmazza az exportált termék megnevezését és mennyiségét, az export-számla számát, a vámokmány megnevezését és azonosító számát, a külföldi vevő és a rendeltetési ország megjelölését, a vámhivatal által végzett kiviteli ellenőrzés, valamint a vámhatáron való kiléptetés időpontját.

(2) Az importáló az importtevékenységéről külön nyilvántartást köteles folyamatosan vezetni, amely tartalmazza az importált termék megnevezését és mennyiségét, az import-számla számát, a vámokmány megnevezését és azono-

sító számát, a vámhatáron történt belépés és a vámjogi szabadforgalomba bocsátás időpontját, az importált termék készletre vételének időpontját, valamint a beszerzés céljának (feldolgozás, továbbértékesítés) megjelölését. Az importáló az importált és belföldön értékesített jövedéki termékről a 106. § (7) bekezdésében előírtak szerint bevónylévántartást köteles vezetni.

109. § (1) Jövedéki termékek szabadforgalomban végzett nem jövedéki engedélyes kereskedelme — a (2) bekezdésben foglalt eltéréssel és a gyógyszerterek kivételével — kizárólag az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételeiről szóló jogszabályban meghatározott, az üzlet helye szerinti illetékes település jegyzője által kiadott működési engedély birtokában lehetséges, ha

a) a működési engedély olyan kiskereskedelmi, vendéglátó-ipari, illetve kereskedelmi szálláshely üzletkörre szól, amelyben a jogszabály jövedéki termékek forgalmazását megengedi, és

b) a nem jövedéki engedélyes kereskedő a tevékenységét üzlethelyiségben (üzemanyag értékesítése esetén üzemanyagtöltő állomáson, folyékony tüzelőanyag értékesítése esetén üzemanyagtöltő állomáson vagy kiskereskedelmi tárolótelepen), illetve a mozgóbolton keresztül történő értékesítés esetén a (4)–(6) bekezdésben foglaltak szerint folytatja.

A Magyar Gyógyszerkönyvben meghatározott benzin és alkoholtermék nem jövedéki engedélyes kereskedelmét a gyógyszerterek létesítéséről és működésük egyes szabályairól szóló törvényben meghatározott gyógyszerteret folytathatja.

(2) Jövedéki termék közvetlen végső fogyasztóknak történő értékesítése a vasúti étkezőkocsiban és büfében, a nemzetközi autóbuszjáraton, a személyhajó éttermében és büféjében, a belföldi polgári repülőgépjáraton, továbbá a dohánygyártmányok vonatkozásában a 2000 főnél kisebb népességszámú településen (lakott helyen) a postai szolgáltatást nyújtó szolgáltatóhelyiségben is megengedett.

(3) A jegyző a jövedéki termékek nem jövedéki engedélyes kereskedelmi forgalmazására jogosító működési engedélyek listáját és az engedélyek jogszabály szerint nyilvántartásba vett adatait rendszeresen átadja a vámhatóságnak, és folyamatosan értesíti a bekövetkező változásokról.

(4) A (6) bekezdésben megnevezett jövedéki termék mozgóbolton keresztül történő értékesítésére a működési engedéllyel rendelkező nem jövedéki engedélyes kereskedő akkor jogosult, ha az üzlethelyisége (több üzlethelyiség működtetése esetén a székhelye) szerint illetékes vámhatóságnak a mozgóbolton keresztül történő értékesítés megkezdését 6 munkanappal megelőzően bejelenti, és a

vámhatóság a működési engedélyre történő rájegyzéssel azt és az (5) bekezdés szerinti feltételeket tudomásul veszi.

(5) A (4) bekezdés szerinti bejelentéshez írásban meg kell adni a mozgóboltként üzemelő közúti gépjármű típusát, forgalmi rendszámát, az ellátott települések, értékesítési megállóhelyek, alkalmi rendezvények megnevezését és helyét, azok megközelítésének útvonalát, valamint a településenként, megállóhelyenként előre meghatározott nyitvatartási időt. Az alkalmi rendezvényeken való árusítás vámhatóság általi jóváhagyásához be kell mutatni az egyéb jogszabályokban meghatározott engedélyeket is.

(6) A jövedéki termék értékesítésére szolgáló mozgóboltnak az a forgalmi rendszámmal ellátott közúti gépjármű minősül, amely

a) az üzemanyagnak kizárólag a hivatalosan meghirdetett technikai sportversenyeken (motor-, autó-, repülő-, motorcsónak versenyeken) történő értékesítése esetén, továbbá a tüzelőolaj és a propán vagy propán-bután gáz értékesítése esetén a vevőnek a felhasználás helyszínén történő kiszolgáltatását végzi, és olyan tartállyal van összeszerelve (tankautó), amely az Országos Mérésügyi Hivatal által hitelesített, ólomzárral ellátott mérőműszeren (átfolyásmérőn), kiszolgáltatómlón és pillanatlezáron keresztül méri ki a terméket;

b) dohánygyártmány, alkoholtermék, bor, sör, pezsgő, köztes alkoholtermék értékesítése esetén szilárd alapanyagú térelemekkel körülhatárolt, zárt légtérrel rendelkező olyan tehergépjármű (autóbusz), amelyben a terméket eladóterben vagy utcán át szolgáltatják ki, és amely a kis- és tanyatelepülések ellátására, alkalmi rendezvényeken történő értékesítésre szolgál.

110. § (1) A nem jövedéki engedélyes kereskedő a jövedéki termék beszerzésekor a működési engedélyét, illetve annak hiteles másolatát az eladó kérésére köteles bemutatni.

(2) A nem jövedéki engedélyes kereskedő jövedéki terméket csak adóraktárból, jövedéki engedéllyel rendelkező kereskedőtől és importálótól, valamint a 105. § (2)–(4) bekezdése rendelkezésének értelemszerű alkalmazásával, továbbá — kizárólag a 103. § (3) bekezdés szerinti esetben — nem jövedéki engedélyes kereskedőtől is beszerezhet.

(3) A nem jövedéki engedélyes kereskedő köteles a beszerzett, az értékesített és a készleten lévő jövedéki termék eredetét, származását hitelt érdemlően igazolni.

(4) A nem jövedéki engedélyes kereskedő az (5) bekezdésben meghatározott kereskedelmi mennyiséget elérő mennyiségű jövedéki termékre — amennyiben a vevő kéri — olyan számlát vagy egyszerűsített számlát bocsát ki, amely az áfatörvény szerinti adattartalommal kívül a „Továbbértékesítés esetén a jövedéki termék származásának igazolására nem alkalmas” szöveget is tartalmazza.

(5) E törvény alkalmazásában kereskedelmi mennyiségűnek:

a) az ásványolajterméknek motorbenzinből a gépjármű üzemanyagtartályán kívül 40 litert, egyéb benzinből 20 litert, petróleumból 50 litert, gázolajból a gépjármű és erőgép üzemanyagtartályán kívül 100 litert, tüzelőolajból 3500 litert, fűtőolajból 3500 kilogrammot, biodízelből 100 litert,

b) a cigaretta 800 darabot,

c) a szivar 200 darabot, a szivarka 400 darabot,

d) a fogyasztási dohány 1000 grammot,

e) a sör 110 litert,

f) a köztes alkoholtermék 20 litert,

g) az alkoholtermék 10 litert,

h) a bor és pezsgő együttesen 90 litert (ebből pezsgő legfeljebb 60 liter)

meghaladó mennyisége minősül.

(6) Az alkoholtermék forgalmazására a 73. § (10) bekezdésében előírt rendelkezéseket a kiskereskedelmi forgalmazás esetén is alkalmazni kell.

(7) Az üzlethelyiség raktárában, továbbá — a vendéglátó-ipari üzlet és a kereskedelmi szálláshely kivételével — az üzlethelyiség eladóterében az alkoholterméket kizárólag bontatlan, zárjeggyel ellátott palackban, a bort bontatlan palackban, a szőlőbort továbbá bontatlan, hivatalos zárral ellátott kannában is lehet tárolni, értékesíteni. A vendéglátó-ipari üzlet és a kereskedelmi szálláshely üzlethelyisége eladóterének kiszolgálásra szolgáló részében választékonként alkoholtermékből, köztes alkoholtermékből és borból csak egy-egy bontott palackot (ideértve a kannás kiszerelésű bort is) lehet tartani. A kannás kiszerelésű szőlőbor kimérése az eladóter kiszolgálásra szolgáló részében az e célra kialakított (használt) kimérő edényből (eszközből) vagy közvetlenül a kannából, italadagoló szerkezeten keresztül vagy a vámhatóság által engedélyezett átfolyásmérővel ellátott, hitelesített 25 litert meghaladó edényszékből történhet.

(8) E § (7) bekezdésének rendelkezését a szőlőborknak termelői borkimérés keretében történő értékesítése esetén nem kell alkalmazni.

(9) A vonatkozó jogszabály szerinti vendéglátás üzletkörökben kiadott működési engedéllyel rendelkező, nem jövedéki engedélyes kereskedő elvitelre bort csak palackban vagy hivatalos zárral ellátott kannában forgalmazhat.

(10) A vonatkozó jogszabály szerinti vendéglátás üzletkörökben kiadott működési engedéllyel rendelkező, nem jövedéki engedélyes kereskedő az alkoholtermék, a sör, a bor, a pezsgő és a köztes alkoholtermék értékesítéséről az üzlethelyiségében külön nyilvántartást köteles vezetni a vámhatóság által hitelesített nyomtatványon, amely helyett a vámhatóság által jóváhagyott számítógépes nyilvántartás-vezetés is alkalmazható. A nyilvántartásban a beszerzett mennyiséget a beszerzést követően haladéktalanul, az

értékesített mennyiséget naponta kell bejegyezni, valamint meg kell állapítani a zárókészletet. A beszerzett mennyiséget szállítónként, és azon belül annak a telephelynek a feltüntetésével kell kimutatni, ahonnan a szállítás történt. A mennyiséget a bontott és a bontatlan palackok, dobozok, kannák, hordók úrtartalom szerinti darabszámának feltüntetésével, illetve a kimérő edényben (eszközben) tárolt bort — 20 literes pontossággal — literben feltüntetve kell a nyilvántartásban szerepeltetni.

(11) A nem jövedéki engedélyes kereskedő alkoholterméket, bort, sört, pezsgőt, köztes alkoholterméket és dohánygyártmányt alkalmi rendezvényen üzlethelyiségen kívül az értékesítés helye szerint illetékes vámhatósághoz történt előzetes — három munkanappal korábbi — bejelentése alapján is árusíthat, ha ehhez az egyéb jogszabályokban meghatározott engedélyekkel is rendelkezik.

(12) A cigarettát darabonként tilos értékesíteni. A szivar csak akkor értékesíthető darabonként, ha a szivaron az adójegy szivargyűrűként kerül felhelyezésre.

(13) A légi járművek kiszolgálását végző üzemanyag-töltő állomás tárolótartályából kizárólag a hatályos magyar szabványnak megfelelő 2710 19 21 vámtarifaszámú üzemanyag petróleum és a 2710 11 31 vámtarifaszámú repülőbenzin, és csak kútoszlopon keresztül értékesíthető. Egyéb üzemanyag-töltő állomás tárolótartályából kizárólag a hatályos magyar szabványnak megfelelő, 2710 11 41, 2710 11 45 és 2710 11 49 vámtarifaszámú olmozatlan motorbenzin, az 52. § (1) bekezdés f) pontja szerinti üzemanyagcélú cseppfolyósított gáz, illetve a 2710 19 41 vámtarifaszámú gázolaj, a 2710 19 41, 2710 19 45 vámtarifaszámú tüzelőolaj, és csak kútoszlopon keresztül értékesíthető. Nem vonatkozik ez a rendelkezés arra az esetre, ha az üzemanyag-töltő állomás tartályában kétféle üzemanyag véletlen keveredésével keletkezett ásványolajterméket megsemmisítés céljából adóraktárba szállítanak (értékesítenek).

(14) A nem jövedéki engedélyes kereskedő az üzemanyag-töltő állomás, kiskereskedelmi tárolótelep forgalmáról jövedéki termékenként külön nyilvántartást köteles vezetni, amelybe naponta, többműszakos üzemelés esetén műszakonként fel kell jegyezni a beszerzett és az értékesített mennyiséget, valamint a napi zárókészletet. A beszerzett mennyiséget szállítónként és azon belül annak a telephelynek a feltüntetésével kell kimutatni, ahonnan a szállítás történt. Az értékesített mennyiséget a kimérőszerkezet elektronikus számlálója szerint, a műszakjelentés alapján, az elektronikus számláló induló és záró állásának feltüntetésével kell megállapítani.

(15) A nem jövedéki engedélyes kereskedő egyéb ellenőrzött ásványolajat 5 liternél/5 kilogrammnál nagyobb kiszerezésben és megfigyelt terméket nem forgalmazhat.

NEGYPEDIK RÉSZ

XVII. Fejezet

JÖVEDÉKI ELLENŐRZÉS ÉS JOGKÖVETKEZMÉNYEK

Jövedéki ellenőrzés

111. § (1) A vámhatóság és az adóhatóság a jövedéki szabályok megtartásának ellenőrzése érdekében

a) a kereskedő üzelethelyiségének, a kereskedelmi raktárának, az üzemanyag-töltő állomásnak, a kiskereskedelmi tárolótelepnek az árukészletét ellenőrizheti, abból szakértői vizsgálat céljára mintát vehet, az e törvényben előírt, külön vezetett nyilvántartásokat, továbbá az üzleti könyveket vizsgálhatja, az árukészlet mennyiségét, eredetét, adózott vagy adózatlan voltát megállapíthatja;

b) ellenőrizheti, hogy a nem jövedéki engedélyes kereskedő az e törvényben előírt számlaadásra vonatkozó kötelezettségének eleget tesz-e, a dohánygyártmányok adójegyén feltüntetett ártól eltérő árat érvényesít-e;

c) ellenőrizheti az e törvényben és a végrehajtási rendeletekben előírt, az a)–b) pontban nem említett egyéb kötelezettségek megtartását.

(2) A vámhatóság az olyan jövedéki termék felderítése érdekében, amely után az adót nem fizették meg,

a) az illetékes vámhatóság vezetőjének határozata alapján beléphet és ellenőrzést folytathat az olyan helyiségben, amelyről azonosított és ellenőrzött forrásból beszerzett adatok, a tevékenység folytatásának körülményei alapján valószínűsíthető, hogy ott ásványolajat, kereskedelmi mennyiségű egyéb jövedéki terméket tartanak, tárolnak vagy jövedéki terméket adóraktári engedély nélkül állítanak elő, illetve adózatlan jövedéki terméket jogellenesen raktároznak,

b) az üzemi és raktárhelyiséget belülről szemrevételezheti, vizsgálhatja, megállapíthatja a jövedéki termék készletét, leltár felvételét rendelheti el,

c) megállapíthatja a járműveket, ellenőrizheti a szállítmányokat, a szállítási okmányokat, megállapíthatja és ellenőrizheti a szállított jövedéki termék mennyiségét, eredetét, adózott vagy adózatlan voltát, a szállítási okmányon az ellenőrzés tényét rögzíti,

d) a jövedéki termékből és a jövedéki termék előállításához használt alapanyagokból, továbbá az üzemanyagként vagy tüzelő-, fűtőanyagként kínált, értékesített, felhasznált termékből az ellenőrzés céljára ellenszolgáltatás nélkül mintát vehet,

e) vizsgálhatja a gyártási, feldolgozási műveletekről vezetett nyilvántartásokat, üzleti könyveket, az e törvényben elrendelt nyilvántartásokat, elszámolásokat,

f) megkeresheti a jövedéki termék előállítására alkalmas terméket gyártó, raktározó, tároló, importáló, exportáló és forgalmazó személyt, vizsgálhatja e termékek értékesítéséről vezetett nyilvántartásokat,

g) azon csomagküldeményeket, amelyekről a rendelkezésre álló adatok alapján alaposan valószínűsíthető, hogy adózás alól elvont jövedéki terméket tartalmaznak, a postai szolgáltató felvevő- vagy kézbesítőhelyén, a futár- vagy csomagszállítást végző szolgáltató telephelyén a szolgáltató két képviselője jelenlétében ellenőrizheti, és amennyiben az jövedéki terméket tartalmaz, e törvényben, illetve büncselekmény alapos gyanúja esetén a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott intézkedéseket tesz,

h) ellenőrizheti a jármű üzemanyagtartályában, kiegészítő üzemanyagtartályában lévő hajtóanyagot.

(3) A (2) bekezdés a) pontjában foglalt esetben a helyiségbe való belépést és az ott folytatott ellenőrzést két hatósági tanú jelenlétében, magánlakás esetén továbbá az ellenőrzött személy kíméletével, lehetőleg nappal kell végrehajtani. A vámhatóság az intézkedésről jegyzőkönyvet vesz fel. A jegyzőkönyvben rögzíti az intézkedés során megállapított tényeket, illetve a hatósági tanúk azonosításához szükséges adatokat.

(4) A vámhatóság a felhasználói engedélyes és a nyilvántartásba vett felhasználó telephelyén a felhasználás jogszerűségének megállapítása céljából

a) vizsgálhatja a felhasználási cél megvalósulását,

b) megállapíthatja az egyéb ellenőrzött ásványolaj, a megfigyelt termék és a teljesen denaturált alkohol tényleges készletét,

c) vizsgálhatja az e törvényben előírt nyilvántartást,

d) vizsgálhatja a beszerzett, felhasznált, készleten lévő egyéb ellenőrzött ásványolaj, megfigyelt termék és teljesen denaturált alkohol származásának, eredetének igazolására szolgáló bizonylatokat,

e) vizsgálhatja a készleten lévő termék vámtarifaszámát,

f) az ellenőrzés céljából a készleten lévő termékből mintát vehet.

(5) A jövedéki ellenőrzés folyamatos jelenléttel és vizsgálattal vagy helyszíni, eseti vizsgálattal gyakorolható.

(6) A vámhatóság a jövedéki ellenőrzés keretében a (2) bekezdésben foglalt szabályok alkalmazásával ellenőrizheti a cukortermékek forgalmazására külön jogszabályban meghatározott előírások betartását.

Jogkövetkezmények

Adóbírság

112. § (1) Az Art. 170. §-a szerint megállapított adóbírság mértéke a jövedéki termékkel kapcsolatos adóhiány 100%-a.

(2) Az adómentes célra beszerzett jövedéki termék nem adómentes célra történő felhasználása, továbbá az olyan jövedéki termék esetében, amelyre az adót jogellenesen visszaigényelték vagy amelyre jogellenesen adólevonást ér-

vényesítették, a jövedéki termék mennyisége után a termék adómértékével számított adónak megfelelő adóbírságot kell megállapítani.

(3) Ha az adóhiányt adóraktárban előállított olyan jövedéki termékre állapították meg, amelynek előállítására az adóraktár engedélyese nem volt jogosult, az adóbírság az (1) bekezdés szerinti bírság kétszerese.

Mulasztási bírság

113. § (1) Az adóalany vagy a jövedéki terméket forgalmazó más adózó által elkövetett, az Art. 172. §-a (1) bekezdésének *b)*, *d)* és *e)* pontjában, valamint (6) bekezdésébenösszgszerűen vagyösszgszerűen is megállapított mulasztási bírsággal sújtott jogellenes magatartás esetén a mulasztási bírság legmagasabb összege az ott megállapított összeghatárok kétszerese, ha a jogsértést jövedéki termékkel kapcsolatban követték el. A termékkísérő okmány, az egyszerűsített kísérő okmány és a borkísérő okmány kiállításának elmulasztása esetén az Art. 172. §-a (1) bekezdésének *e)* pontját és e bekezdés rendelkezését kell alkalmazni.

(2) Az e törvény hatálya alá tartozó személyre az e törvényben és a végrehajtási rendeletekben előírt kötelezettségének — a 112. § és e § (1) bekezdése szerinti jogkövetkezménnyel nem járó — egyéb megsértése, elmulasztása, valamint a cukortermékek forgalmazói esetében a külön jogszabályban foglalt előírások megsértése esetén legfeljebb 500 ezer — egyszerűsített adóraktár esetében legfeljebb 50 ezer — forint mulasztási bírságot lehet kivetni.

Jövedéki bírság

114. § (1) A természetes személy — a jövedéki termékkel gazdasági tevékenységet folytató egyéni vállalkozó kivételével —, amennyiben

a) jövedéki terméket adóraktáron kívül előállít, illetve

b) olyan jövedéki terméket birtokol, szállít, értékesít, használ fel, amelyet nem adóraktárban állítottak elő vagy amelyet — import jövedéki termék esetén — nem vámkezeltek,

a jövedéki termék mennyisége után jövedéki bírságot fizet.

(2) Az (1) bekezdés alá tartozónak kell tekinteni

a) azt az e törvény rendelkezései szerint kizárólag adóraktárban előállítható jövedéki terméket, amelyet nem adóraktárban állítanak elő,

b) azt a jövedéki terméket, amelynek adózott voltát vagy adófelfüggesztés mellett történő szállítását birtokosa, szállítója, értékesítője, felhasználója számlával, egyszerűsített számlával, termékkísérő okmánnyal, borkísérő okmánnyal, egyszerűsített kísérő okmánnyal, felvásárlási

jeggyel vagy vámokmánnyal, illetve más, hitelt érdemlő módon nem tudja bizonyítani,

c) az e törvény szerint zárjeggyel, hivatalos zárral, illetve adójeggyel ellátandó, de zárjegy, hivatalos zár, illetve adójegy nélküli, hamis, hamisított vagy jogtalanul megszerzett zárjegyű, hivatalos zárú, illetve adójegyű alkoholterméket, hordós és kannás kiszerelésű bort, illetve dohánygyártmányt,

d) azt a szőlőbort, amely nem rendelkezik a forgalomba hozatalhoz külön jogszabályban előírt forgalomba hozatali engedéllyel,

e) azt a más tagállamból nem a közösségi adófelfüggesztési eljárás keretében behozott jövedéki terméket, amely után az e törvény rendelkezései szerint nem fizették meg az adót,

f) harmadik országból jogellenesen behozott, vámeljárás alá nem vont jövedéki terméket, továbbá a harmadik országból vámentesen behozott zárjegy nélküli alkoholterméket, valamint az adójegy nélküli dohánygyártmányt, amennyiben azt értékesítik;

g) az e törvényben előírt engedély nélkül előállított megfigyelt terméket, az e törvényben előírt engedély nélkül megszerzett, birtokolt, kiszerelt, felhasznált 5 liternél/5 kilogrammnál nagyobb kiszerelésű egyéb ellenőrzött ásványolajat és a megfigyelt terméket, kivéve a nyilvántartásba vett felhasználó által beszerzett, felhasznált egyéb ellenőrzött ásványolajat és megfigyelt terméket;

h) a 15. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti ásványolajat;

i) a jelölt gázolajat, ha azt áru- vagy személyszállítást gazdasági tevékenység keretében végző hajó üzemanyag-tartályából eltávolították (kivették);

j) azt az alkoholterméket, amelyből a teljes denaturáláshoz felhasznált anyagokat részben vagy egészben kivonták, vagy olyan anyagot adtak hozzá, amely a teljesen denaturált alkohol hatását ízre vagy szagra megváltoztatta, továbbá az előbbiek szerinti alkoholterméket, vagy azt a teljesen vagy részlegesen denaturált alkoholterméket, amelyet élvezeti célra szolgáló termék előállításához használtak fel, illetve amelyet az előbbiek szerint az élvezeti célra szolgáló termékben hoztak forgalomba, értékesítettek vagy tartanak birtokban;

k) azt a 0 adómérték alá tartozó biodízel, amelyet nem a külön jogszabályban meghatározottak szerint használnak fel [a továbbiakban az *a)*—*k)* pontban megjelölt termék: adózás alól elvont termék].

(3) Az (1) bekezdés szerinti jövedéki bírság alapja az adózás alól elvont termék mennyisége és a bírság megállapításakor hatályos adómérték — a (2) bekezdés *g)* pont szerinti adózás alól elvont termék esetében az 52. § (1) bekezdés *a)* pont szerinti adómérték — alapján számított adó. A jövedéki bírság mértéke a bírságalap kétszerese, kereskedelmi mennyiségű jövedéki termék esetében a bírságalap ötszöröse, de legalább 20 ezer forint.

(4) A jövedéki termékkel gazdasági tevékenységet folytató egyéni vállalkozó és más gazdálkodó szervezet [a Polgári Törvénykönyvről szóló, többször módosított 1959. évi IV. törvény 685. § c) pont], amennyiben az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott tevékenységet folytat, a (3) bekezdés szerinti bírságalap ötszörösének, kereskedelmi mennyiség esetében tízszeresének megfelelő mértékű jövedéki bírság fizetésére köteles. A jövedéki bírság legkisebb összege 100 ezer forint.

(5) A felhasználói engedélyes az egyéb ellenőrzött ásványolajnak, a megfigyelt terméknek vagy a teljesen denaturált alkoholderméknek a 60. § (3) bekezdés szerinti elszámolással megállapított, nem engedélyezett célra történt felhasználása esetén az ilyen felhasználásként kimutatott mennyiség és az 52. § (1) bekezdés a) pontjában, illetve — az 50. § (4) bekezdés e) pontja szerinti megfigyelt termék, továbbá a teljesen denaturált alkoholdermék esetén — a 64. § (2) bekezdésében meghatározott, a bírság megállapításakor hatályos adómérték alapján számított összeg kétszeresének megfelelő összegű, de legalább 50 ezer forint jövedéki bírságot fizet.

115. § (1) A zárjegy és a 85. § (2) bekezdése szerinti hivatalos zár hamisítása, a hamis, a hamisított vagy a jogtalanul megszerzett zárjegy, hivatalos zár birtokolása, továbbadása, értékesítése, átvétele a megtalált zárjegy, hivatalos zár darabszámával és

a) az alkoholdermék-zárjegyesetében a 73. § (5) bekezdésében meghatározott értékkel,

b) a hivatalos zár esetében darabonként 600 forinttal számított összeg ötszörösével azonos összegű, de legalább 200 ezer forint bírsággal

büntetendő.

(2) Az adójegy hamisítása, a hamisított vagy a jogtalanul megszerzett adójegy birtokolása, továbbadása, értékesítése, átvétele, felhasználása a megtalált adójegy által képviselt adóösszeg ötszörösével azonos összegű, de legalább 200 ezer forint bírsággal büntetendő.

(3) Cukorcefre, illetve a cukorcefriből alkoholdermék vagy a 2204, 2205, 2206 vámtarifaszám alá tartozó termék jogosulatlan előállítás, értékesítése, megvásárlása, birtokolása, továbbá a bor külön jogszabályban meghatározott eljárástól eltérő előállítása vagy kezelése, illetve az így előállított vagy kezelt bor értékesítése, birtokolása, valamint a 86. § (2) bekezdésében megjelölt melléktermék jogosulatlan értékesítése, megvásárlása, birtokolása esetén literenként, illetve kilogrammonként 3000 forint, de legalább 100 ezer forint jövedéki bírságot kell kiszabni.

(4) Az alkoholdermék előállítására alkalmas desztillálóberendezés jogosulatlan előállítása, értékesítése vagy birtokolása első alkalommal legalább 20 ezer forint összegű, legfeljebb 200 ezer forintig terjedő, ismétlődés esetén

legalább az előző alkalommal kiszabható legkisebb jövedéki bírság kétszeresének megfelelő összegű, legfeljebb az előző alkalommal kiszabható jövedéki bírság legmagasabb összegének kétszereséig terjedő jövedéki bírsággal büntetendő.

(5) A szárított dohány nem a fermentáló üzem, illetve a fermentált dohány nem a dohányüzem vagy a dohánygyár részére, hanem közvetlen fogyasztási célra történő átadása, értékesítése, illetve megvásárlása, birtokolása kilogrammonként 1000 forint jövedéki bírsággal büntetendő.

(6) Ásványolaj előállítására alkalmas desztillálóberendezés, sör előállítására alkalmas főzőüst és forralóüst, dohánygyártmány előállítására alkalmas gép vagy egyéb eszköz jogosulatlan előállítása, birtokolása, értékesítése legalább 20 ezer forint összegű, legfeljebb 200 ezer forintig terjedő, ismétlődés esetén legalább az előző alkalommal kiszabható legkisebb jövedéki bírság kétszeresének megfelelő összegű, legfeljebb az előző alkalommal kiszabható jövedéki bírság legmagasabb összegének kétszereséig terjedő jövedéki bírsággal büntetendő.

116. § Ha a jövedéki engedélyes kereskedelmi tevékenységet folytató kereskedő kétséget kizáróan adózott termékeket forgalmaz, de nem rendelkezik jövedéki engedéllyel, a kivetendő jövedéki bírság alapja a kereskedő termékköre szerinti jövedéki engedélyhez e törvényben előírt jövedéki biztosíték összegének és azon napok számának szorzata, amely alatt a kereskedő a jövedéki bírság kivetéséig engedély nélkül folytatta tevékenységét. A jövedéki bírság mértéke a bírságalapnak és a jövedéki bírság kivetése időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszerese 365-öd részének a szorzata, de legalább 500 ezer forint.

Intézkedések

117. § (1) A jövedéki termékkel kereskedelmi tevékenységet folytató személlyel szemben, amennyiben az adójegyre, a zárjegyre vagy a 85. § (2) bekezdésében meghatározott hivatalos zárra vonatkozó, e törvényben és a végrehajtási rendeletben meghatározott szabályokat, vagy a 105. § (3) bekezdésének, a 110. § (9) és (15) bekezdésének rendelkezését megsérti, az Art. 174. §-ában meghatározott intézkedés alkalmazandó azzal, hogy a helyiséget az első jogsértés alkalmával 30, a második és további jogsértés alkalmával 60 napra kell bezárni. Amennyiben a nem jövedéki engedélyes kereskedő a 114. § (2) bekezdésének b) — c) pontja szerinti terméket tart készleten, illetve értékesít, az üzlethelyiséget az első jogsértés alkalmával 10, a második és további jogsértés alkalmával 20 napra kell bezárni.

(2) Nem kell alkalmazni az (1) bekezdésben foglalt intézkedést, amennyiben a jövedéki termék mennyisége, amelyre az (1) bekezdésben említett jogsértést elkövették, nem éri el a 110. § (5) bekezdésében meghatározott kereskedelmi mennyiséget, illetve az üzemanyagok esetében az 500 litert. Az üzemanyagtöltő állomás, kiskereskedelmi tárolótelep esetében a vámhatóság továbbá mérlegelheti az (1) bekezdésben foglalt intézkedés alkalmazását, amennyiben az üzemanyagtöltő állomás, kiskereskedelmi tárolótelep jövedéki termékkészletének ellenőrzése során megállapított, a külön jogszabály szerint el nem számolható üzemanyag többlet mennyisége termékenként nem haladja meg az 1000 litert.

(3) Amennyiben a nem jövedéki engedélyes kereskedő az üzemanyagtöltő állomáson nem alkalmazza a jogszabályban előírt pénztárgépet vagy a 106. § (8) bekezdésében, illetve a 110. § (13) bekezdésében foglalt rendelkezést megsérti, az üzemanyagtöltő állomást az első jogsértés alkalmával 30, a második és további jogsértés alkalmával 60 napra be kell zárni.

(4) A hajó üzemen tartója, amennyiben megállapítást nyer, hogy az adózás alól elvont jelölt gázolaj tőle származik, a jogsértés feltárásától számított két évig jelölt gázolajat nem szerezhet be, részére a kikötői adóraktár — a vámhatóság erről szóló értesítését követően — nem tárolhat ki.

118. § (1) Adóraktár működtetése legfeljebb 60 napra felfüggeszthető, ha az adóraktár engedélyese az adóraktár működtetésének feltételeit oly módon sérti meg, hogy a szabályok megsértése a jövedéki biztosíték összegének legalább 20 százalékát meghaladó összegű adót érint. Ezzel egyidejűleg a jövedéki biztosíték összegét 50 százalékkal fel kell emelni, és az adóraktár engedélyesét a jövedéki biztosíték mérséklésének lehetőségéből két évre ki kell zárni.

(2) A jövedéki biztosíték összegét meghaladó összegű adó — különösen a tevékenység körülményeinek megváltoztatásával történő — eltitkolása esetén az adóraktár teljes jövedéki termékkészlete elkobozható.

Lefoglalás, elkobzás

119. § (1) A vámhatóság a jövedéki ügyben folytatott eljárása során a tényállás tisztázása, továbbá az e törvény szerinti elkobzás érvényesítése érdekében lefoglalást rendelhet el.

(2) A vámhatóság

a) az adózás alól elvont jövedéki terméket,

b) a jogosulatlanul előállított cukorcefrét és abból előállított terméket,

c) a külön jogszabályban meghatározott eljárástól eltérően előállított vagy kezelt bort [e §, valamint a 120. §

alkalmazásában az a)–c) pontokban meghatározottak a továbbiakban: termékek],

d) a hamis, hamisított vagy jogtalanul megszerzett zárjegyet, adójegyet (e §, valamint a 120. § alkalmazásában a továbbiakban: zárjegy),

e) a jogosulatlanul előállított vagy birtokolt desztillálóberendezést, a dohánygyártmány előállítására alkalmas gépet és egyéb eszközt,

f) a termékek, a zárjegy előállítására használt eszközt, valamint

g) a termékek, a zárjegy felhasználására, tárolására és szállítására használt eszközt [e fejezet alkalmazásában az e)–g) pontokban meghatározottak a továbbiakban: eszközök] — a (4) bekezdésben foglalt eltéréssel —

lefoglalja.

(3) A vámhatóság a (2) bekezdésben foglaltakon túl lefoglalhat bármely dolgot — az élő állat kivételével —, amelyre az eljárásban, mint tárgyi bizonyítási eszközre szükség van.

(4) A felhasználásra, tárolásra és szállításra használt eszköz lefoglalása mellőzhető, ha

a) a termékek mennyisége nem haladja meg a 110. § (5) bekezdésében meghatározott kereskedelmi mennyiséget, illetve a zárjegy mennyisége a 100 darabot, és

b) a jövedéki törvényt sértés elkövetését célzó átalakítást az eszközön nem végeztek, továbbá

c) a jövedéki jogsértésért felelős személy a jogsértést első ízben követte el.

(5) A vámhatóság a lefoglalásról határozatban rendelkezik. A lefoglalást elrendelő határozattal szemben az ügyfél — jogszabálysértésre hivatkozással — kifogással élhet. A kifogást a határozat közlésétől számított nyolc napon belül kell előterjeszteni a lefoglalást végző vámhatóságnál. A kifogást a felettes szerv a benyújtástól számított tizenöt napon belül bírálja el. A kifogásnak a lefoglalás végrehajtására nincs halasztó hatálya.

(6) A lefoglalást határozattal meg kell szüntetni

a) a (3) bekezdés alapján lefoglalt dologra, továbbá a felhasználásra, tárolásra és szállításra használt, nem a jövedéki jogsértés elkövetőjének a tulajdonában lévő eszközre, ha arra a jövedéki eljárás eredményes lefolytatása érdekében már nincs szükség,

b) a termékekre, a zárjegyre és az eszközre, ha a jövedéki ügyben hozott határozatban jövedéki bírságot nem állapítanak meg,

c) a felhasználásra, tárolásra és szállításra használt, az elkövető tulajdonában lévő eszközre, ha a jövedéki ügyben hozott határozatban jogerősen kiszabott adót, jövedéki bírságot, illetve egyéb költséget az előírt határidőre megfizették vagy arra — elidegenítési tilalom bejegyzése mellett — részletfizetést vagy fizetési halasztást engedélyeztek,

d) amennyiben a jövedéki jogsértéssel összefüggésben indult büntetőeljárásban lefoglalásnak van helye, és ennek

érdekében a büntetőügyben eljáró hatóság a vámhatóságot megkereste.

(7) A lefoglalt termék, dolog és eszköz — a (6) bekezdés *d)* pontjában foglalt eset kivételével — annak adható ki, aki a tulajdonjogát minden kétséget kizáróan igazolja, vagy annak, akitől azt (azokat) a vámhatóság lefoglalta, feltéve, hogy a jogszerű birtoklás tényét igazolta. A (6) bekezdés *d)* pont esetében a lefoglalt dolgot a büntetőeljárást lefolytató hatóságnak kell átadni.

(8) A lefoglalt termék azonosítását (fajtáját, minőségét) kétség esetén szakértői vizsgálattal kell megállapítani.

(9) A lefoglalt termék, zárjegy, dolog és eszköz elszállításával, tárolásával, őrzésével, valamint a (8) bekezdés szerinti szakértői vizsgálat díjával kapcsolatos költségek az ügyfelet terhelik, ha jogerősen végrehajtható jövedéki bírság megfizetésére kötelezték. Ellenkező esetben a felmerült költségeket az állam viseli.

(10) A lefoglalt terméknek, zárjegynek, dolognak és eszköznek a vámhatóság által üzemeltetett raktárban történő tárolása esetén a vámjogszabályok vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. Egyéb raktárban történő tárolás esetén a raktárüzemeltető által szokásosan felszámított díjtétel az irányadó.

(11) A vámhatóságnak az Art. 103. § (3), (5)—(7) bekezdésének rendelkezéseit is megfelelően alkalmaznia kell azzal, hogy az Art. 103. § (6) bekezdése szerinti őrizetben hagyás nem alkalmazható, ha az az eljárás eredményességét veszélyezteti.

120. § (1) A lefoglalt termékeket, zárjegyet, továbbá a 119. § (2) bekezdésének *e)*—*f)* pontjában említett eszközt el kell kobozni, ha a jövedéki ügyben jogerősen jövedéki bírság kerül kiszabásra.

(2) A felhasználásra, tárolásra és szállításra használt eszközt a (3) bekezdésben foglaltakra tekintet nélkül el kell kobozni, ha azon a jövedéki törvénysértés elkövetését célzó átalakítást végeztek.

(3) A felhasználásra, tárolásra és szállításra használt eszközt el kell kobozni, ha a jogerősen kiszabott adót, jövedéki bírságot, illetve egyéb költséget az előírt határidőig nem fizették meg, és arra részletfizetést vagy fizetési halasztást — a fizetési kötelezettség esedékességétől számított öt munkanapon belül benyújtott kérelem alapján — nem engedélyeztek.

(4) Az elkobzott termékekre nem kell az adót kivetni.

(5) Az elkobzásról a (3) bekezdés esetén a fizetési kötelezettség teljesítésének elmaradását megállapító, illetve amennyiben a jövedéki jogsértés elkövetője ismeretlen, az eljárást megszüntető határozatban kell rendelkezni.

(6) Amennyiben a lefoglalt termék és eszköz vámáru, elkobzásukra is e törvény rendelkezései az irányadóak.

(7) Az elkobzott termékek, zárjegyek és eszközök közül
a) az élelmiszerekről szóló 1995. évi XC. törvény hatálya alá tartozó terméket, a cukorcefrét és az abból előállított terméket, továbbá a külön jogszabályban meghatározott eljárástól eltérően előállított vagy kezelt bort meg kell semmisíteni;

b) a zárjegyet és a 119. § (2) bekezdés *e)*—*f)* pontjában említett eszközöket meg kell semmisíteni;

c) az *a)* és *b)* pontba nem tartozó egyéb elkobzott termék és eszköz esetén a vámhatóság intézkedik azoknak az állam javára történő értékesítéséről, illetve eredménytelenség esetén azt is meg kell semmisíteni;

d) azokat a termékeket, amelyek értékesítése valamely szellemi tulajdonjogot sértene, meg kell semmisíteni.

121. § (1) Az e fejezet különböző §-aiban meghatározott jogkövetkezmények együttesen is megállapíthatók, ha azonban adófizetési kötelezettség elmulasztása miatti jogsértéssel összefüggésben jövedéki bírság és adóbírság is kiszabható, jogkövetkezményként a súlyosabb joghátrányt kell megállapítani. E jogkövetkezmények nem érintik az adó megfizetésének kötelezettségét, továbbá a vámjogszabályok és az Art. rendelkezései szerint megállapítható pótlékokat.

(2) Az e fejezet alapján megállapított bírságot annak a hatóságnak a számlájára kell megfizetni, amely a bírság kivetéséről szóló határozatot hozza.

(3) Az alkalmazott által munkakörében elkövetett cselekmény után a jövedéki bírságot a munkáltató köteles megfizetni.

ÖTÖDIK RÉSZ

ZÁRÓ, HATÁLYBA LÉPTETŐ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

XVIII. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉS

122. § E törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) a Tanács — legutóbb a Tanács 807/2003/EK rendeletével módosított — 92/12/EGK irányelve a jövedéki termékekre vonatkozó általános rendelkezésekről és e termékek tartásáról, szállításáról és ellenőrzéséről;

b) a Tanács — legutóbb a Tanács 2002/10/EGK irányelvvel módosított — 92/79/EGK irányelve a cigaretták adójának közelítéséről;

c) a Tanács — legutóbb a Tanács 2002/10/EGK irányelvvel módosított — 92/80/EGK irányelve a cigarettán kívüli egyéb dohánygyártmányok adójának közelítéséről;

d) a Tanács — legutóbb a Tanács 2002/10/EGK irányelvvel módosított — 95/59/EGK irányelve a dohánygyártmányok fogyasztását érintő, a forgalmi adón kívüli egyéb adókról;

e) a Tanács 92/83/EGK irányelve az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedéki adója szerkezetének összehangolásáról;

f) a Tanács 92/84/EGK irányelve az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedéki adó mértékének közelítéséről;

g) a Tanács 2003/96/EK irányelve az energiatermékek és a villamos áram közösségi adóztatási keretének átalakításáról;

h) a Tanács 95/60/EK irányelve a gázolaj és a kerozin adóügyi jelölőanyagáról.

Hatályba léptető rendelkezések

123. § (1) Ez a törvény — a (2)—(8) bekezdésben foglalt eltéréssel — a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján (a továbbiakban: a csatlakozás napja) lép hatályba.

(2) E törvény 7. §-ának 9., 29. és 31—33. pontja, 24. §-a, 26. §-a, 30. §-a, 31. §-ának (2)—(3) bekezdése, — a (3) bekezdésben foglalt eltéréssel — 35. §-a, 36. §-a, — a (3) bekezdésben foglalt eltéréssel — 37. §-a, — a (3) bekezdésben foglalt eltéréssel — 42. §-ának (2)—(11) bekezdése, 43. §-ának (1)—(4) bekezdése, 50. §-a, 53. §-a, 54. §-ának (1) bekezdése, 58. §-ának (1)—(5), (7) és (11) bekezdése, 59. §-ának (2)—(9) bekezdése, 68. §-ának (1)—(3) és (6) bekezdése, 70. §-a, 71. §-ának (1)—(3) bekezdése, 72. §-ának (1)—(8) bekezdése, 75. §-a, 77. §-ának (1) bekezdése, 78. §-ának (1)—(6) és (9) bekezdése, 79. §-ának (1) bekezdése, 81. §-a, 82. §-ának (1)—(6) bekezdése, 84. § (1)—(7) és (11)—(12) bekezdése, 87. §-a, 88. §-a, 90. §-a, 91. §-ának (1)—(3) és (5)—(7) bekezdése, 92. §-a, 94. §-a, 95. §-a, 96. §-a, 100. §-ának (1)—(3) bekezdése, 103. §-ának (2)—(5) bekezdése, 104. §-ának (2)—(13) bekezdése a kihirdetés napján lép hatályba azzal, hogy rendelkezéseit a csatlakozás napjáig kizárólag a csatlakozás napjától kiadásra kerülő engedélyekkel, illetve a csatlakozás napjától érvényes nyilvántartásba vétellel kapcsolatos engedélyezési, illetve nyilvántartásba vételi eljárások lefolytatásához kell alkalmazni, figyelembe véve a (7) bekezdés rendelkezését.

(3) E törvény 131. §-a 2004. január 1-jén lép hatályba.

(4) E törvény 110. §-ának (10) bekezdése 2004. augusztus 1-jén lép hatályba.

(5) E törvény 35. §-a (1) bekezdésének g) pontja, 37. §-a (1) bekezdésének j) pontja, 39. §-a (2) bekezdésének f) pontja és 42. §-a (2) bekezdésének f) pontja 2005. január 1-jén lép hatályba. Az ezen időpontban érvényes engedéllyel rendelkező adóraktár-engedélyes a 35. § (1) bekezdésének g) pontjában, illetve az adómentes felhasználó a 42. § (2) bekezdésének f) pontjában meghatározott feltétel teljesítését legkésőbb 2006. január 15-ig igazolja, a jövedéki ügyintézői szakképesítést igazoló bizonyítvány hiteles másolatának az engedélyt kiadó vámhatósághoz történő benyújtásával.

(6) E törvény 22. §-a (2) bekezdésében és 25. §-a (2) bekezdésében előírt értesítési kötelezettséget az adóraktár-engedélyes és a bejegyzett kereskedő 2004. december 31-ig faxon vagy emailben teljesíti.

(7) A szállítási nyilvántartás havi összesítéséről készített jelentés és az adóbevallás e törvény 24. §-a (1) bekezdés e) pontjában, illetve 26. §-a (3) bekezdés e) pontjában előírt benyújtását a bejegyzett kereskedő, illetve az adóképviseelő csak 2005. január 1-jétől köteles elektronikusan, a vámhatósággal létesített közvetlen számítógépes kapcsolati rendszerben teljesíteni. 2004. december 31-ig a jelentést és az adóbevallást papír alapon kell benyújtani.

(8) E törvény 103. §-a (2) bekezdésének 5. pontjában meghatározott üzemi motorikusgáztöltő-állomáson legkésőbb 2005. január 1-jétől kell olyan kútoszlopot alkalmazni, amelyet az Országos Mérésügyi Hivatal hitelesített.

(9) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg — a 126. § (2)—(3) bekezdésében és a 128. §-ban foglaltak figyelembevételével — hatályát veszti a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 1997. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Jöt.), valamint az azt módosító 1998. évi XXIV. törvény, 1998. évi LIX. törvény, 1998. évi XC. törvény 117. §-a és az azt megelőző alcím, 1999. évi XCIX. törvény 20—71. §-a és az azt megelőző alcím, 202. §-a és 204. §-ának (1)—(16) bekezdése és 4. számú melléklete, 1999. évi CXXV. törvény 86. §-a és az azt megelőző alcím, 2000. évi XIII. törvény 7. §-ának (5) bekezdése, 2000. évi XCIX. törvény 40. §-ának (2) bekezdése, 2000. évi CXIII. törvény 79—125. §-a, 271. §-a, 277. §-ának (1)—(5), (8)—(11) bekezdése és 16. számú melléklete, 2001. évi XLIX. törvény, 2001. évi L. törvény 90. §-ának (3)—(4) bekezdése, 2001. évi LXXIV. törvény 73—74. §-a, 159. §-a, 179. §-a és 12. számú melléklete, 2002. évi XIII. törvény, 2002. évi XXIII. törvény 24. §-a és az azt megelőző alcím, 29. §-ának (5)—(7) bekezdése, 31. §-a, 33. §-ának (1) bekezdése, 2002. évi XLII. törvény 80—115. §-a és 307. §-ának (1)—(7) bekezdése, 2002. évi LXII. törvény 97. §-a, 103. §-ának (2) bekezdése, 124. §-a, a 2003. évi XCI. törvény 92—120. §-a, 214. §-a, 216. §-a.

Átmeneti rendelkezések

124. § (1) E törvény kihirdetését követően a Jöt. szerint új keretengedélyt kiadni vagy az érvényes keretengedéllyel rendelkező adómentes felhasználó részére a keretengedélyében új tárgyidőszakra keretmennyiséget engedélyezni legfeljebb 2004. április 30-ával megszűnő érvényességgel lehet.

(2) A Jöt. szerinti érvényes adóraktári engedéllyel, keretengedéllyel és jövedéki engedéllyel rendelkező személy, továbbá az olyan személy, akinek (amelynek) 2004. március 1-je előtt benyújtott, de még el nem bírált engedélykérelme van a Jöt. szerint folyamatban, a részére a vámhatóság által 2004. március 5-éig megküldött adatlapon, az adatlap 2004. március 31-éig történő visszaküldésével nyilatkozatot tesz az e törvény hatálya alá tartozó tevékenységének az e törvény hatálybalépését követően történő folytatásáról vagy megszüntetéséről. Az adómentes felhasználó és az a személy, aki 2004. március 1-je előtt keretengedély iránti kérelmet nyújtott be, az adatlapon nyilatkozik továbbá a 2004. április 30-át követő tárgyidőszakra engedélyezni kért keretmennyiségről is. A 125. § (1) bekezdés szerinti adóraktár-engedélyes és adómentes felhasználó az adatlapot a felhasználói engedélykérelméhez csatolva 2004. március 17-éig nyújtja be.

(3) Amennyiben a (2) bekezdés szerinti nyilatkozat alapján sem a tevékenység, sem a tevékenység folytatásához szükséges engedély típusa nem változik, vagy a tevékenység változása nem jár az e törvény hatálybalépése előtt a Jöt. szerint nyújtott jövedéki biztosíték 20 százaléknál nagyobb mértékű emelkedésével vagy a tevékenység új telephelyen való folytatásával, a vámhatóság az e törvény szerinti

a) adóraktári engedélyeket [kivéve a b) pont szerinti adóraktári engedélyt] és keretengedélyeket — a 125. § rendelkezéseire is tekintettel — legkésőbb 2004. május 31-éig;

b) egyszerűsített adóraktári engedélyeket és jövedéki engedélyeket legkésőbb 2004. december 31-éig

hivatalból kiadja, amennyiben a készpénzben nyújtott jövedéki biztosíték továbbra is rendelkezésre áll, illetve a bankgaranciában nyújtott jövedéki biztosíték esetén a bankgarancia 2004. május 1-jét követően legalább még 60 napig — keretengedély esetében legalább még 90 napig — érvényes, vagy ennek hiányában az új bankgaranciát a 60., illetve 90. nap lejártá előtt, de legkésőbb május 15-éig bemutatják, továbbá az adómentes felhasználó legkésőbb 2004. május 15-éig bemutatja a (2) bekezdés szerinti nyilatkozatában kért keretmennyiségre nyújtandó jövedéki biztosíték 2004. június 1-jétől történő teljesítésének igazolását.

(4) A (3) bekezdés szerinti esetben az a személy, aki az e törvény hatálybalépését megelőző napon érvényes adóraktári engedéllyel, keretengedéllyel vagy jövedéki engedéllyel rendelkezik, az engedélyben megjelölt tevékenységet új engedély nélkül — a vámhatóság ellenkező intézke-

déséig — a (3) bekezdésben megjelölt időpontig továbbra is végezheti. Az adómentes felhasználó 2004. május hóban az e törvény hatálybalépését megelőző napon érvényes keretengedélyében megjelölt tárgyidőszakra engedélyezett mennyiség egyhavi átlagának megfelelő mennyiség legfeljebb háromszorosát szerezheti be adómentesen.

(5) Amennyiben a tevékenység folytatásához e törvény kisebb összegű jövedéki biztosíték nyújtását írja elő, mint az engedélyes által a Jöt. szerint ténylegesen nyújtott jövedéki biztosíték, akkor a vámhatóság az adatlapon tett nyilatkozat alapján hivatalból kiadja a hozzájárulását a bankgaranciában nyújtott jövedéki biztosíték különbözetének az e törvény hatálybalépése napjától történő felszabadításához.

(6) A készpénzben nyújtott jövedéki biztosíték esetében az (5) bekezdés rendelkezését kell — értelemszerűen — alkalmazni.

(7) Ha az engedélyes a (2) bekezdés szerint a tevékenysége folytatásának megszüntetéséről nyilatkozik, a Jöt. szerint kiadott engedély e törvény hatálybalépésének napján érvényét veszti. Ha az adóraktári engedélyes vagy a keretengedélyes felhasználói engedéllyel folytatja tovább a tevékenységét, a 125. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(8) E törvény 7. § 31. és 32. pontja rendelkezésének alkalmazásában a Jöt. szerinti adóraktári engedélyesként, illetve adómentes felhasználóként végzett tevékenységet is figyelembe kell venni.

125. § (1) Amennyiben a felhasználói engedélyt kérelmező személy

a) kérelmét legkésőbb 2004. március 17-éig benyújtja és

b) a kérelem benyújtásakor

ba) a megfigyelt termék előállítására irányuló kérelem esetén a Jöt. szerinti, érvényes adóraktári engedéllyel rendelkezik a kérelemben megjelölt megfigyelt termék előállítására, vagy

bb) az egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék felhasználására, kiszerezésére irányuló kérelem esetén a Jöt. szerinti, érvényes keretengedéllyel rendelkezik a kérelemben megjelölt egyéb ellenőrzött ásványolaj vagy megfigyelt termék adómentes beszerzésére és felhasználására,

a kérelem benyújtására és az engedély kiadására csak e törvény 59. § (3) bekezdés d) pontjának és (5)—(6) bekezdésének rendelkezését kell alkalmazni azzal, hogy a jövedéki biztosíték összegének az 59. § (6) bekezdés szerint lehetséges csökkentéseivel az adóraktári engedélyesként, illetve az adómentes felhasználóként végzett tevékenységet figyelembe kell venni.

(2) E törvény 59. § (6) bekezdésének a jövedéki biztosíték csökkentésére vonatkozó rendelkezése alkalmazásakor a felhasználói engedélyt legkésőbb 2004. március 17-éig

kérelmező azon személyt, aki (amely) a kérelem benyújtása évét megelőző

a) két évben a Jöt. 31. § (1) bekezdésének *d)* pontja alapján, folyamatosan, legalább kéthavonta a vámhatóság által — a benyújtott adóbevallással egyezően — elfogadott adó-visszaigénylést érvényesített az e törvény szerint egyéb ellenőrzött ásványolajnak vagy megfigyelt terméknek minősülő jövedéki termékre, megbízható felhasználói engedélyesnek kell tekinteni,

b) öt évben folyamatosan, legalább kéthavonta érvényesített az *a)* pontnak megfelelően adó-visszaigénylést, olyan személynek kell tekinteni, mint aki (amely) teljesíti a jövedéki biztosíték további 50 százalékkal történő mérséklődéséhez előírt feltételt.

(3) Az (1) bekezdés szerinti esetben, amennyiben az adóraktári engedélyes az adóraktári engedélyében, illetve az adómentes felhasználó a keretengedélyében szereplő, e törvény szerinti egyéb ellenőrzött ásványolajra vagy megfigyelt termékre kér és kap felhasználói engedélyt, az adóraktári engedélyét és a keretengedélyét a csatlakozás napjával megszűntnek kell tekinteni, és alkalmazni kell a Jöt. 22. §-a (10), 23. §-a (4)—(5), (7), 26. §-a (9), 27. §-a (10) bekezdésének és 30. §-ának a megszűnés esetére vonatkozó rendelkezéseit azzal, hogy a készleten maradt jövedéki terméket — ha a Jöt. 30. § (2) bekezdése, illetve e törvény 46. § (2) bekezdése szerint nem adják át adóraktárnak — a felhasználói engedélyes nyitókészletébe fel kell venni. A Jöt. 23. § (4)—(5) bekezdése szerinti termékmérleg-zárást és készletfelvételi jegyzőkönyvet, illetve a Jöt. 30. § (1) bekezdése szerinti elszámolást legkésőbb 2004. május 15-éig kell benyújtani, amelyet a vámhatóság a benyújtást követő 5 munkanapon belül ellenőriz és fogad el. A Jöt. 23. § (4)—(5) bekezdésének és 30. § (1) bekezdésének alkalmazásakor a vámhatóság eltekinthet a készletfelvétel helyszíni ellenőrzésétől. A jövedéki biztosíték, amennyiben az elszámolás alapján az (1) bekezdés szerinti személynek nincs megfizetendő adója, az elszámolás vámhatóság általi elfogadásának napjától, egyébként az adó megfizetésének napjától válik felszabadíthatóvá.

(4) A Jöt. szerinti adóraktári engedélyes, ha az adóraktári engedélye, illetve az adómentes felhasználó, ha a keretengedélye a (3) bekezdés alapján szűnik meg, 2004. május 20-áig köteles adóbevallást benyújtani és a (3) bekezdés szerinti elszámolás alapján fizetendő adót megfizetni. Az adómentes felhasználó az utolsó adóbevallásától a keretengedélye megszűnése napjáig tartó időszakra adóbevallást.

126. § (1) Annak a személynek, aki a teljesen denaturált alkohol kiszerelésére a Jöt. szerint kiadott, e törvény hatálybalépését megelőző napon érvényes felhasználói engedéllyel rendelkezik, ezen engedélye továbbra is érvényes, amely az e törvény 70. §-a szerinti felhasználói engedélynek minősül.

(2) A teljesen denaturált alkohol 2 liter vagy annál nagyobb űrtartalmú göngyölegben, tankautóban történő beszerzését, felhasználását végző azon személyt, akinek (amelynek) a Jöt. rendelkezései szerinti nyilvántartásba vételét a vámhatóság e törvény hatálybalépését megelőzően visszaigazolta, az e törvény 71. §-a szerinti nyilvántartásba vett felhasználónak kell tekinteni.

(3) A kereskedelmi tevékenységet végző személynél az e törvény hatálybalépésének napján készleten lévő, 2 liter vagy annál nagyobb kiszerelésű teljesen denaturált alkohol a csatlakozás napjától csak a Jöt. 48/B. § (1) bekezdése vagy e törvény 71. §-a szerint nyilvántartásba vett felhasználó részére értékesíthető a készlet kifogyásáig, de legfeljebb 2004. június 30-áig, amennyiben a kereskedelmi tevékenységet végző személy a 2003. december 31-ei fordulónappal leltározással alátámasztott tényleges készletét a vámhatóságnak 2004. január 31-éig írásban bejelentette.

127. § (1) A jövedéki engedélyes kereskedő és a nem jövedéki engedélyes kereskedő köteles a vámhatóságnak legkésőbb 2004. március 31-éig bejelenteni a csatlakozást megelőző napon várhatóan készleten lévő 5 liternél/5 kilogrammnál nagyobb kiszerelésű egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék fajtáját és mennyiségét.

(2) A jövedéki engedélyes kereskedő — e törvény 62. § (7) bekezdésében foglalt kivétellel — és a nem jövedéki engedélyes kereskedő a csatlakozás napjától az 5 liternél/5 kilogrammnál nagyobb kiszerelésű egyéb ellenőrzött ásványolajat és a megfigyelt terméket csak akkor forgalmazhatja tovább — a készlet kifogyásáig —, ha

a) az (1) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettségét teljesítette,

b) a csatlakozás napját megelőző nappal leltározással megállapította a tényleges készletet és az arról készített jegyzőkönyvet a vámhatóságnak a csatlakozás napját követő 15. napig megküldte,

egyébként a készletet a vámhatóság lefoglalja és elkobozza, kivéve, ha az *a)* pont szerinti bejelentési kötelezettség elmulasztása — a jövedéki engedélyes kereskedő, illetve a nem jövedéki engedélyes kereskedő által igazoltan — méltányolható körülmények miatt következett be.

128. § (1) A tagállamból belföldre behozott, a csatlakozás napja előtt vámeljárással alá vont, de a csatlakozás napját megelőző napig a belföldi forgalom számára nem vámkezelt jövedéki termék esetében a Magyar Köztársaság és az Európai Unió tagállamai között létrejött, a Magyar Köztársaság csatlakozásáról szóló Csatlakozási Szerződés IV. számú melléklete 5. Vámunió fejezetének 1. pontja alapján végzett vámjogi szabadforgalomba bocsátáskor az eljáró vámhatóság határozattal megállapítja az adót, amelyet — az e törvény rendelkezései szerint — felfüggeszt vagy beszed.

(2) A csatlakozás napját megelőző napon a Jöt. szerinti vámadoraktárban a készleten lévő, külföldről behozott jövedéki termék — a (4) bekezdésben foglalt eltéréssel — az adó megfizetése nélkül a csatlakozás napjától számítva legfeljebb 30 napig ott tovább tárolható, feltéve, ha a vámraktárhoz nyújtott vámbiztosíték érvényes és a jövedéki adóra fedezetet nyújt, és a vámadoraktár engedélyese legkésőbb a csatlakozás napját megelőző napig írásban bejelenti a jövedéki adóügyben eljáró vámhatóságnak és a Kapcsolattartó Központnak, hogy ilyen készlettel rendelkezik.

(3) A vámhatóság a (2) bekezdés szerint tárolt jövedéki termékre

a) az adóraktárba vagy az adómentes felhasználó üzemébe történő kitárolásakor vagy harmadik országba történő kivitelkor, illetve tagállami adóraktárba, más tagállam bejegyzett/nem bejegyzett kereskedője részére történő kiszállításakor, adófelfüggesztés alkalmazásával,

b) a Jöt. szerinti szabadforgalomba bocsátásakor, illetve tagállamba az a) pontban nem említett esetben történő kiszállításakor, adófizetési kötelezettség mellett,

c) a csatlakozás napját követő 31. napon, adófizetési kötelezettség mellett

határozatban állapítja meg az adót.

(4) Amennyiben a vámadoraktár az e törvényrendekezése szerinti vámadoraktárrá átalakult,

a) a harmadik országba való kiléptetés céljából a csatlakozás napja előtt betárolt, a csatlakozás napját megelőző napon készleten lévő jövedéki terméket az új vámadoraktár nyitókészletébe kell felvenni, amely e törvény 8. § (2) bekezdés szerinti betárolásnak minősül;

b) a tagállamba való kiszállítás céljából a csatlakozás napja előtt betárolt, a csatlakozás napját megelőző napon készleten lévő jövedéki termék legkésőbb a csatlakozás napjától számított 30 napig adófelfüggesztéssel az új vámadoraktárból tagállamba kiszállítható, feltéve, ha az adóraktár engedélyese legkésőbb a csatlakozás napját megelőző napig írásban bejelenti a jövedéki adóügyben eljáró vámhatóságnak, hogy ilyen készlettel rendelkezik;

c) a külföldről behozott, a csatlakozás napját megelőző napon készleten lévő jövedéki termékre az (1) bekezdés rendelkezését kell alkalmazni.

(5) A tagállamba való kiszállítás céljára a csatlakozás napja előtt betárolt, a csatlakozást követő 31. napon a (4) bekezdés szerinti vámadoraktárban készleten maradt jövedéki termékre a vámhatóság határozatban állapítja meg az adófizetési kötelezettséget és veti ki az adót.

(6) A (2) bekezdés szerinti raktárt és a (4) bekezdés szerinti vámadoraktárt legfeljebb a csatlakozás napjától számított 30 napig a közösségi adófelfüggesztési eljárásban való szállításra jogosult adóraktárnak kell tekinteni.

(7) A tagállamba a csatlakozás napját megelőzően passzív feldolgozásban vagy ideiglenes kivitelben kivitt és a csatlakozás napját megelőző napot követően belföldre visszahozott jövedéki termék visszahozatala esetén a 27. § szerint adókötelezettség keletkezik.

Felhatalmazás

129. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben határozza meg

a) a mezőgazdasági termékek előállításához a külterületi szántó, kert, gyümölcsös, szőlő, gyepterület, halastó és erdőművelési ágakban a külön jogszabály szerint nyilvántartásba vett mezőgazdasági felhasználó részére hektáronként, a szarvasmarha tenyésztéséhez a tehén éves átlaglétszámára vetítve a gázolaj jövedéki adója 80 százalékának — az igény benyújtásának napjától számított 30 napon belüli — visszatérítését, a visszatérítés feltételeit és szabályait,

1. a szántó művelési ágban 95 liter/ha/év,

2. a kert, gyümölcsös, szőlő művelési ágban 200 liter/ha/év,

3. a gyepterület művelési ágban 12 liter/ha/év,

4. a halastó esetében 55 liter/ha/év,

5. az erdőfelújításhoz 90 liter/ha/év,

6. a szarvasmarha ágazatban 85 liter/db/év

mértékig terjedően,

b) a diplomáciai és konzuli képviseletek és azok tagjai, valamint az ezekkel egy tekintet alá eső nemzetközi szervezetek és azok tagjai számára a jövedéki termékekre adható adó-visszatérítés mértékét, módját és részletes szabályait.

(2) Felhatalmazást kap a pénzügyminiszter arra, hogy rendeletben határozza meg

a) az adóraktári engedély, a keretengedély, a jövedéki engedély iránti kérelemre, a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő, adóképviseelő, a csomagküldő kereskedő, az adóügyi képviseelő, és a felhasználói engedélyes engedélyezésére, a nyilvántartásba vett felhasználó nyilvántartásba vételére, a mobil palackozó és a mobil palackozóval végzett palackozási tevékenység bejelentésére, az üzemi motorikusgáztöltő-állomás üzemeltetőjének bejelentkezésére és vámhatósági nyilvántartásba vételre, továbbá a jövedéki biztosíték nyújtására vonatkozó részletes szabályokat;

b) a jövedéki termék, a megfigyelt termék előállítására, adómentes felhasználására, forgalmazására, szállítására, beszerzésére, beszerzésének és kiszállításának bejelentési kötelezettségére, tárolására, felhasználására, a figyelembe vehető veszteségnormákra vonatkozó részletes szabályokat;

c) az e törvényben előírt nyilvántartások vezetésére, a bizonylatok kiállítására, a jövedéki termékek és a megfigyelt termékek elszámolására vonatkozó részletes szabályokat;

d) az adófizetési kötelezettség, adó-visszaigénylés elszámolására, a hatósági felügyelet ellátásának esetleges különleges módjára és feltételeire, a jövedéki ellenőrzésre, a lefoglalásra, elkobzásra, az elkobzott termék felhasználására, illetve megsemmisítésére vonatkozó részletes szabályokat;

e) a gázolaj jelölésével kapcsolatos egyes rendelkezéseket;

f) a zárjegy, valamint a hordós és kannás kiszerelésű borra előírt hivatalos zár alkalmazásának, a zárjeggyel való elszámolásnak, az adójegy igénylésének, visszavételének, alkalmazásának részletes szabályait;

g) a denaturált alkohol előállításához felhasználható denaturáló szer alkalmazására és az alkohol denaturálási eljárására vonatkozó szabályokat, valamint a desztillálókészülék előállítására, birtokban tartására vonatkozó szabályokat;

h) a bérfőzött pálinka bérfőzető részére történő kiadásának és a bérfőzető általi továbbértékesítésének szabályait;

i) a terítőjáratok működési és adminisztrációs rendjére vonatkozó egyes rendelkezések részletes szabályait;

j) a más tagállamban szabadforgalomba bocsátott jövedéki termék ugyanazon adóalany általi rendszeres beszerzésére vonatkozó egyszerűsített eljárás szabályait;

k) a kötelező érvényű vámtarifabesorolással kapcsolatos eljárás részletes szabályait;

l) a szemledíj és költségértékesítés kiszabásának, beszedésének és mértékének részletes szabályait;

m) az e törvény 7. § 9. pontja szerinti vámtarifaszámokat és a vámtarifaszámok alá történő besoroláshoz szükséges, a törvény hatálya alá tartozó termékekre és a besorolásnál figyelembe veendő, kapcsolódó egyéb árucsoportokra vonatkozó árubesorolási szabályokat.

(3) Felhatalmazást kap a pénzügyminiszter és a honvédelmi miniszter arra, hogy közös rendeletben határozza meg

a) az üzemanyag e törvény 53. § (1) bekezdése a) pontjában meghatározott adómentes beszerzésének, nyilvántartásának és elszámolásának külön szabályait,

b) a 106. § (11) bekezdésében meghatározott szervezet jövedéki nyilvántartásának és vevőnyilvántartásának vezetésére vonatkozó előírásokat,

c) az adómegállapítási és adófizetési kötelezettség alóli, e törvény 13. §-a (1) bekezdésének f) pontja szerinti végleges mentesülés érvényesítésének részletes feltételeit és eljárási szabályait.

(4) Felhatalmazást kap a pénzügyminiszter, a gazdasági és közlekedési miniszter és a környezetvédelmi és vízügyi

miniszter, hogy közös rendeletben határozza meg az 1 százaléknál nagyobb kéntartalmú fűtőolaj e törvény 53. §-a (1) bekezdésének d) pontjában meghatározott adómentes felhasználása engedélyezésének külön szabályait.

(5) Felhatalmazást kap a gazdasági és közlekedési miniszter arra, hogy rendeletben határozza meg a cukortermékek — jogszabályba ütköző felhasználást akadályozó — forgalmazási rendjét és feltételeit.

130. § Katasztrófa helyzetben a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezéséről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 1999. évi LXXIV. törvény szerinti megyei, fővárosi védelmi bizottságok elnökei, illetve az érintett területek polgármesterei felhatalmazást kapnak arra, hogy az üzemanyag-ellátás biztosítására a vámhatóság bevonásával e törvény előírásaitól eltérően is intézkedhetnek.

131. § (1) Az energiaadóról szóló 2003. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Etv.) 2. §-ának 3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„3. vámtarifaszám: a Tanács 2658/87/EGK rendeletének a Bizottság 2031/2001/EGK rendeletével módosított, 2002. január 1-jén hatályos 1. számú mellékletében meghatározott Kombinált Nomenklatúrával megegyező tartalmú, külön PM rendeletben kihirdetett áruazonosító számok;”

(2) Az Etv. 10. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és jelenlegi szövegének megjelölése (1) bekezdésre változik:

„(2) Felhatalmazást kap a pénzügyminiszter arra, hogy az e törvény 2. §-ában hivatkozott vámtarifaszámok alá történő besoroláshoz szükséges, a törvény hatálya alá tartozó termékekre és a besorolásnál figyelembe veendő, kapcsolódó egyéb árucsoportokra vonatkozó árubesorolási szabályokat rendeletben határozza meg.”

Termékmeghatározás

132. § A külön jogszabály szerint gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású készítményként nyilvántartásba vett 2208 vámtarifaszámú termék 2004. december 31-ig nem tekintendő az e törvény hatálya alá tartozó jövedéki terméknek.

2003. évi CXXVIII. törvény

a Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről*

Az Európai Unió egészére kiterjedő közös közlekedési stratégia megvalósításában kiemelt szerepet kapott a Transz-európai Közlekedési Hálózat. Az Európai Unióhoz való csatlakozás gazdasági-társadalmi követelményként állítja hazánk elé az egységes európai közlekedési hálózathoz való kapcsolódásunkat, a hazai közúthálózatnak a hazánkat érintő pán-európai folyosók mentén történő fejlesztését. A hálózatok kiépítése, nyomvonalvezetése és működtetése a gazdaságpolitikai és területfejlesztési elképzelések megvalósításának eszköze.

A Transz-európai hálózatokhoz megfelelő színvonalon kapcsolódni képes közlekedési hálózatnak a lehető legrovidebb időn belüli kiépítése, az országhatárokon is átnyúló regionális együttműködés fejlesztése, a szomszédos országokkal való kapcsolatok elősegítése, a regionális fejlettségbeli különbségek csökkentése, a hátrányos helyzetű térségek elérhetőségének javítása, a kiegyensúlyozottabb térségi fejlődés elősegítése, valamint a belső gazdasági és társadalmi kohézió erősítése érdekében az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

Bevezető rendelkezések

1. § (1) Az állam feladata az országos közúthálózat tervezése, fejlesztése, igénybevétele szabályozása, továbbá az országos közutak fenntartása és üzemeltetése. A gyorsforgalmi úthálózat fejlesztése fontos közérdekű tevékenység.

(2) A gyorsforgalmi úthálózat fejlesztésében közreműködő egyes szervek és személyek feladataikat az általános szabályok szerint, de az e törvényben foglalt eltérésekkel kötelesek ellátni.

(3) A gyorsforgalmi úthálózat fejlesztésével összefüggő

a) hatósági eljárásra — ha e törvény eltérően nem rendelkezik — az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény,

b) államigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatára — ha e törvény eltérően nem rendelkezik — a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény XX. fejezetének rendelkezéseit kell alkalmazni.

2. § (1) A törvényt a 2007. december 31-éig terjedő időszakban, az autópályák és autóutak (a továbbiakban együtt: gyorsforgalmi utak) tervezésével, előkészítésével és megvalósításával kapcsolatos feladatokra, valamint tevékenységekre kell alkalmazni.

(2) A 2007. december hó 31-éig átadandó gyorsforgalmi utak felsorolását az *1. számú melléklet* tartalmazza.

(3) A 2003—2007 között előkészítés alatt álló gyorsforgalmi utak felsorolását a *2. számú melléklet* tartalmazza.

II. Fejezet

Általános szabályok

3. § (1) A gyorsforgalmi utak tervezéséhez és építéséhez szükséges pénzeszközökről,

a) 2005. évben 327 milliárd forintból,

b) 2006. évben 347 milliárd forintból,

c) 2007. évben 415 milliárd forintból

— a központi költségvetésből (a közlekedésért felelős minisztérium költségvetési fejezetében, az e célra megnevezett fejezeti kezelésű központi beruházási előirányzatban), az Európai Unió támogatási alapjaiból megkapott pénzeszközökből, illetve a magántőke bevonása alapján rendelkezésre álló pénzeszközökből — a Kormány gondoskodik.

(2) A költségvetési évre jóváhagyott források igénybe nem vett része lekötött maradványként a következő költségvetési években is igénybe vehető.

(3) A Kormány — a közlekedésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) és a pénzügyminiszter útján — évente, az Országgyűlés őszi ülészakának első hónapjában beszámol az Országgyűlés illetékes bizottságainak a gyorsforgalmi úthálózat építésének előrehaladásáról, valamint a költségvetési források és egyéb támogatási eszközök felhasználásáról.

4. § (1) Az e törvény hatálya alá tartozó gyorsforgalmi utak építtetője — a koncessziós szerződéssel érintett utak kivételével — a Magyar Állam kizárólagos tulajdonában lévő, a gyorsforgalmi úthálózat építésért felelős, részvénytársasági formában működő gazdasági társaság (a továbbiakban: építtető).

(2) A hatósági és az egyéb igazgatási eljárások során az építtető (vagy megbízottja) jár el.

* A törvényt az Országgyűlés a 2003. december 22-i ülésnapján fogadta el.

5. § (1) A gyorsforgalmi út tervezése és építése — a jogszabályban meghatározott, hatályos területrendezési tervekkel összhangban — a miniszter kezdeményezése alapján indul meg.

(2) A miniszter rendelkezésére az építető közbeszerzési eljárás keretében kiválasztja a tervezőt és elkészítteti az útépités lehetséges nyomvonalváltozatait magába foglaló műszaki tanulmányt, továbbá összeállíttatja az előzetes környezeti tanulmány és a területrendezési terv-tanulmány dokumentációját.

(3) A (2) bekezdésben megjelölt tanulmány és dokumentáció előkészítése során a tervező a környezetvédelmi hatósággal, az érintett szakhatóságokkal és helyi önkormányzatokkal kapcsolatot tart.

(4) Az építető az előzetes környezeti tanulmány elkészítésének szakaszában a lakosság tájékoztatása, valamint az érintett önkormányzatok véleményének megismerése céljából lakossági fórumokat tart. Az építető a lakossági fórumokon elhangzottakról jegyzőkönyvet készít, amelyet a környezetvédelmi hatóság részére megküld.

(5) A kiemelt közérdekre és a környezetvédelmi prioritásokra tekintettel a környezet és termőföld, valamint a primer ásványvagyon védelme kiemelt hangsúlyt kell, hogy kapjon a tervezés, engedélyezés és a megvalósítás valamennyi fázisában. Ennek érdekében a másodlagos nyersanyagok — elsősorban a pernye, kohászati salak, bányameddők, építési és bontási hulladékok — felhasználása a közbeszerzési eljárásoknál az erre vonatkozó előzetes szakértői vizsgálatok figyelembevételével, továbbá a hasznosításban érintettek (a felhasználandó anyagok tulajdonosai és az út építtetője) gazdasági együttműködése esetén írható elő.

6. § (1) A gyorsforgalmi útnak az előzetes környezeti tanulmány és a területrendezési terv-tanulmány alapján 1:10 000 méretarányú helyszínrajzon elfogadott és a gyorsforgalmi út számára legfeljebb két változatban kijelölt 500 méter szélességű területsávját (a továbbiakban: nyomvonal), a környezetvédelmi hatóságnak az előzetes környezetvédelmi eljárás során hozott határozata alapján, a miniszter — a területfejlesztésért és a környezetvédelemért felelős miniszterekkel egyetértésben — rendeletben állapítja meg.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt rendelet kihirdetésétől a Magyar Államot — termőföld esetében a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvényben megjelölt más jogosultakat megelőzően — elővásárlási jog illeti meg a rendelettel meghatározott nyomvonalon található földrészek tekintetében. Az elővásárlási jogot a Magyar Állam nevében az építető gyakorolja. A megvásárolt földrészlet az állam kincstári vagyonába kerül, amelyet a Kincstári Vagyoni

Igazgatóság a gyorsforgalmi út építése céljából ellenérték nélkül az építető vagyonkezelésébe ad.

(3) Amennyiben az (1) bekezdésben megjelölt rendeletben két változat szerepel és a kihirdetett nyomvonalak egyikére a környezetvédelmi hatóság [9. § (1) bekezdés] a részletes környezeti hatásvizsgálati eljárás alapján a környezetvédelmi engedélyt megadja, a miniszter — az (1) bekezdésben meghatározottaknak megfelelően — a rendeletet a környezetvédelmi engedélyben meghatározott nyomvonal alapján módosítja.

(4) Amennyiben az (1) bekezdésben megjelölt rendeletben kihirdetett nyomvonal(ak)ra a környezetvédelmi hatóság [9. § (1) bekezdés] a részletes környezeti hatásvizsgálati eljárás alapján a környezetvédelmi engedélyt nem adja ki, a rendelet módosításával vagy a rendelet hatályon kívül helyezésével és új rendelettel a miniszter — az (1) bekezdésben meghatározottak alapján — új nyomvonalat jelöl ki.

7. § (1) A gyorsforgalmi útnak a 6. § (3)—(4) bekezdésében említett rendelettel meghatározott nyomvonalon történő megépítéséhez szükséges területet — ha a Magyar Állam a 6. § (2) bekezdésében meghatározott elővásárlási jogát nem gyakorolta — adásvétel útján, illetve csereingatlan biztosításával (ideértve a Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény szerinti csereingatlant is) kell megszerezni.

(2) Ha a terület a 6. § (2) bekezdésében, illetve az (1) bekezdésben foglaltak szerint nem szerezhető meg, azt ki kell sajátítani. A kisajátítási eljárást az építető kérelmére, a kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendelet alapján, de az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell lefolytatni.

(3) A nyomvonal területének megszerzése céljából kezdeményezett kisajátítási eljárás közérdeket szolgál. Azt, hogy a cél közérdekű, a kisajátítási eljárás során az erre egyébként hatáskörrel rendelkező szerv nem vizsgálja.

8. § A kisajátítási határozat bírósági felülvizsgálata során a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) XX. fejezetének rendelkezéseit azal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy

a) a bíróságnak a keresetlevél beérkezését követő 45 napon belül tárgyalást kell tartania,

b) a bíróságnak a jogalap tekintetében három hónapon belül közbenső ítélettel döntést kell hoznia, kivéve, ha az ügyben igazságügyi szakértő kirendelése szükséges és a szakértői vélemény előterjesztésére ezen időszak alatt az ügy bonyolultsága miatt nem kerülhet sor,

c) a bíróság — kérelemre — ideiglenes intézkedéssel rendelkezhet az ingatlan birtokba adásáról, amennyiben a kártalanítás igazságügyi szakértő által megállapított összegének a birtokbaadással egyidejű megfizetését az építető vállalja. A pert — a felek megegyezésének hiányá-

ban — a kártalanítás összecszerősége tekintetében tovább kell folytatni.

III. Fejezet

A hatósági eljárás egyes szabályai

9. § (1) A gyorsforgalmi út építése során a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kt.) szerinti környezetvédelmi engedélyezési eljárásokban (előzetes engedélyezési szakasz, részletes engedélyezési szakasz) első fokon az Országos Környezet- és Vízügyi Főfelügyelőség (a továbbiakban: környezetvédelmi hatóság) rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel. Ezekben az eljárásokban szakhatóságként a külön jogszabályban másodfokú szakhatóságként megjelölt szervek járnak el.

(2) A környezetvédelmi hatóság az e törvényben meghatározott környezetvédelmi engedélyezési eljárás mindkét szakaszában köteles a Központi Közlekedési Felügyelet (a továbbiakban: KKF) szakvéleményét beszerezni.

(3) A környezetvédelmi hatóság az előzetes engedélyezési szakaszban a közszemlére tétele kötelezettségét — külön jogszabályban előírtakra is figyelemmel — a KKF-fel együtt; a részletes engedélyezési szakaszban a közmeghallgatási kötelezettségét (Kt. 93. §) pedig az építető bevonásával teljesíti.

(4) Egyszámjegyű országos közút gyorsforgalmi úttá, valamint autópályává fejlesztésekor a környezetvédelmi engedélyezési eljárásban előzetes környezeti tanulmányt nem kell készíteni, a környezetvédelmi engedélyezési eljárás a részletes környezeti hatástanulmány benyújtásával indul.

10. § (1) A környezetvédelmi hatóság mind a hatósági, mind a szakhatósági állásfoglalásának kialakítása előtt — az útépítés közérdekűségére, a környezet- és természetvédelmi érdekekre, valamint az úthasználat előre jelzett gazdasági és társadalmi hatására is figyelemmel — egységes álláspontot és megoldási javaslatot ad a tervezéshez.

(2) A környezetvédelmi hatóság határozata ellen — ideértve az előzetes környezeti tanulmány tárgyában hozott határozatot és a környezetvédelmi engedélyt is — a környezetvédelmi hatóság vezetőjéhez lehet fellebbezni. A másodfokú határozat — a közérdekre tekintettel — azonnal végrehajtható.

(3) A környezetvédelmi hatóság az előzetes környezeti tanulmány tárgyában meghozott határozatát megküldi a miniszternek is.

11. § (1) Az építető köteles — az előzetes környezeti tanulmány, a részletes környezeti hatástanulmány és az útépítési engedélyezési terv készítésének fázisában — az adott tervezési szakaszban érintett valamennyi szakhatóságtól, a közművek üzemeltetőitől és az utak kezelőitől előzetes adatszolgáltatást kérni.

(2) Az építető köteles a közművek üzemeltetői számára, az előzetes környezeti tanulmány, a részletes környezeti hatástanulmány és az útépítési engedélyezési terv készítésének fázisában, új nyomvonalas létesítmények elhelyezése és fenntartása céljából a megépítendő nyomvonalnak — a közút kezelőjével összehangolt — igénybevételét lehetővé tenni. Ennek érdekében a közművek üzemeltetőitől és a közutak kezelőjétől nyilatkozatot és előzetes adatszolgáltatást kérhet.

(3) Az előzetes adatszolgáltatás keretében az ügyben érintett szakhatóságok, a közművek üzemeltetői és az utak kezelői 15 napon belül tájékoztatják az építetőt az ügyvel kapcsolatos adatokról, az ügghöz tartozó tervekről, információkról és a vonatkozó jogszabályokról.

12. § (1) A KKF az építési engedélyezési eljárás során együttműködik a környezetvédelmi hatósággal. Az együttműködés keretében az engedély kiadása szempontjából lényeges minden kérdéssel tájékoztatják egymást.

(2) A külön jogszabályban meghatározott szakhatóságok állásfoglalását az eljáró hatóságok szerzik be.

(3) Az építési engedélyezési eljárásban meghozott másodfokú határozat — a közérdekre tekintettel — azonnal végrehajtható.

13. § Az eljáró körzeti földhivatal (Budapesten a Fővárosi Kerületek Földhivatala) a gyorsforgalmi út tervezéséhez, építésének engedélyezéséhez, a terület igénybevételéhez szükséges ingatlan-nyilvántartási adatokat, a tulajdoni lap másolatát és az ingatlan-nyilvántartási térkép másolatát a kérelmező részére 15 napon belül adja ki.

14. § A gyorsforgalmi úthálózat fejlesztésére indított környezetvédelmi és építési engedélyezési eljárás ügyintézési határidejét az eljáró közigazgatási szervek vezetője nem hosszabbíthatja meg.

15. § A környezetvédelmi és az építési engedélyezési eljárás során meghozott határozat bírósági felülvizsgálatára a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény XX. fejezetének rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy

a) a bíróság az államigazgatási határozat végrehajtását csak a közérdekre vagy az ügyfél nyomós érdekére tekintettel függesztheti fel;

b) a bíróságnak 45 napon belül tárgyalást kell tartania;
c) az első tárgyalás megtartásának nem akadálya az, ha a felperes vagy az alperes nem jelenik meg. Ha azonban az első tárgyaláson egyik fél sem jelenik meg — és a tárgyalás távollétükben való megtartását egyik fél sem kérte — az eljárást meg kell szüntetni.

16. § (1) A 15. §-ban foglaltakat megfelelően alkalmazni kell a gyorsforgalmi út forgalomba helyezését engedélyező határozat bírósági felülvizsgálatára is.

(2) A szakhatóságok, a közművek üzemeltetői és az utak kezelői a közlekedési hatóság által kitűzött helyszíni szemlén vagy az azt követő 15 napon belül kötelesek nyilatkozni arról, hogy a forgalomba helyezési engedélynek a külön jogszabályban meghatározott feltételei fennállnak-e. Ha nem nyilatkoznak, a hozzájárulásukat megadottnak kell tekinteni.

17. § (1) A miniszter által, a megvalósítandó gyorsforgalmi út számára rendelettel megállapított nyomvonalat tartalmazó dokumentációval (jóváhagyott tanulmányterv) — amely tartalmazza a tervezett csomópontokat, valamint jellemző hossz- és keresztmetszelvényeket is — vagy az építési engedéllyel rendelkező külterületi gyorsforgalmi út tengelyétől számított 250-250 méter széles területsáv beépítésre szánt területté — a külön jogszabályban megjelölt gazdasági terület kivételével — nem nyilvánítható.

(2) A miniszter a 6. §-ban említett rendeletben — amennyiben a műszaki feltételek ezt lehetővé teszik — az (1) bekezdésben meghatározottnál keskenyebb terület-sávot is megállapíthat. Ebben az esetben a rendelet kiadásához az egészségügyért felelős miniszter egyetértése is szükséges.

IV. Fejezet

Átmeneti és záró rendelkezések

18. § (1) Ez a törvény a (2) bekezdésben foglaltak kivételével 2004. január 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekben a hatálybalépését követően induló eljárási szakaszokra kell alkalmazni.

(2) A törvény 3. §-ának (1) bekezdése a kihirdetés napján lép hatályba.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában az eljárás szakaszai:
a) az előzetes környezeti tanulmány benyújtása,
b) a nyomvonal — rendelettel történő — kijelölése,
c) a részletes környezeti hatástanulmány benyújtása,
d) a kisajátítási kérelem benyújtása,
e) az építési kérelem benyújtása,
f) az út forgalomba helyezése.

(4) Az e törvényben meghatározott gyorsforgalmi utak esetében az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 22. §-ának második és harmadik mondatában foglaltakat — figyelemmel a 3. §-ban foglaltakra — nem kell alkalmazni.

(5) A törvény hatálybalépésével egyidejűleg

a) a kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendelet a következő új 20. §-sal egészül ki:

„20. § Törvény a gyorsforgalmi utak építésével összefüggő kisajátítási eljárásra a 18. § (3) bekezdésében és a 19. §-ban foglaltaktól eltérő szabályokat állapíthat meg.”

b) a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 29. §-a a következő (10) bekezdéssel egészül ki:

„(10) Törvény a gyorsforgalmi utak tervezésére, építésére és kivitelezésére az e törvényben foglaltaktól eltérő szabályokat állapíthat meg.”

c) a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 66. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Törvény a gyorsforgalmi utak tervezésével, építésével és kivitelezésével összefüggő környezethasználat esetében a hatósági engedélyezésre eltérő szabályokat állapíthat meg.”

d) az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 66. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Törvény a földhivataloknak a gyorsforgalmi utak tervezésével és építésével összefüggő adatszolgáltatására határidőt állapíthat meg.”

(6) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a 6. § (2) bekezdésében meghatározott elővásárlásra vonatkozó részletes rendelkezéseket rendeletben állapítsa meg.

(7) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a gyorsforgalmi út nyomvonalát — a környezetvédelemért és a területfejlesztésért felelős miniszterekkel egyetértésben — rendelettel megállapítsa.

(8) A gyorsforgalmi közúthálózat megvalósításáról, a megvalósítás aktuális helyzetéről a közvéleményt tájékoztatni kell.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. számú melléklet a 2003. évi CXXVIII. törvényhez

A 2004. december végéig átadásra kerülő gyorsforgalmi utak				2005 végéig átadásra kerülő szakaszok		2006 végéig átadásra kerülő szakaszok		2007 végéig átadásra kerülő szakaszok	
szakasz	kiépítés	sáv	km	sáv	km	sáv	km	sáv	km
M0 Kelet, M5—4. sz. főút között 29,5—42,2	autópálya			2× 2	12				
4-es sz. főút Üllő Vecsés elkerülő	főút			2× 2	13				
M0 Kelet, 4. sz.—31. sz. főút 42,2—48,193	autópálya							2× 2	6
M0 Kelet, 31. sz.—3. sz. főút 48,193—59,675 km	autópálya							2× 2	11,5
M0 Kelet, 3. sz. főút—M3	autópálya							2× 2	8,5
M0 Gödöllői átkötés (M31)	autópálya							2× 2	12
M0 Dél, M1—M5 között	autópálya							3+1	30
M0 Észak, M2—11. sz. út között (M0 Északi-híd) 10-es főút fejlesztése	autópálya főút					2× 2 2× 2	3 8		
M3 Polgár—Görbeháza 174,8—187,5 km	autópálya	2× 2	12						
M3 Görbeháza—Nyíregyháza 4. sz. főút	autópálya					2× 2	37		
M3 Görbeháza—Nyíregyháza 4. sz. főút—4911. sz. út Nyíregyháza elkerülő főút	autópálya					2× 2 2× 2	8 16		
M30 („A’’, „B’’) Emőd—Miskolc 5,5—29,3 km	autópálya	2× 2	24						
M35 Görbeháza—Debrecen 0,0—36,0 km (354. sz. útig)	autópálya					2× 2	36		
M35 Görbeháza—Debrecen 354. sz. út—4. sz. útig Debrecen elkerülő főút	autópálya főút					2× 2 2× 2	7 4		
M43 5. sz. út—Maroslele elkerülő 3,0—23 km	autópálya							2× 2	20
M43 Maroslele—Makó elkerülő 23—34,8 km Makó elk. 4 km	autóút							2× 1	15
M5 Kiskunfélegyháza—Szeged 113,5—159,2 km	autópálya					2× 2	45		
M6 M0—Dunaújváros 0—60 km	autópálya					2× 2	60		
M6 Szekszárd—Bóly 127—174 km	autópályává fejleszthető autóút							2× 2	47
M6 Pécsi bekötés 0,0—55 km	autópályává fejleszthető autóút							2× 2	55
M7 Zamárdi—Balatonszárszó 110,678—125,35 km Kőröshegyi völgyhíd	autópálya					2× 2	14		

A 2004. december végéig átadásra kerülő gyorsforgalmi utak				2005 végéig átadásra kerülő szakaszok		2006 végéig átadásra kerülő szakaszok		2007 végéig átadásra kerülő szakaszok	
szakasz	kiépítés	sáv	km	sáv	km	sáv	km	sáv	km
M7 Balatonszárszó—Ordacsehi 125,35—145,0 km	autópálya			2× 2	19				
M7 Ordacsehi—Balatonkeresztúr 145,0—170,7 km	autópálya					2× 2	25		
M7 Nagykanizsa—Becsehely 205,247—222,55 km	autópálya					2× 2	17		
M7 Becsehely—Letenye 222,55—231,316 km (M7/M70 csomópont közötti szakasz)	autópálya	2× 2	9						
M7 Letenye—országhatár 231,3—232,6 km	autópálya					2× 2	1		
M70 Letenye—Tornyiszentmiklós, 0,0—18,61 km	autópályává fejleszthető autóút	2× 1	20						
M70 Tornyiszentmiklós—országhatár 18,61—19,76 km	autópályává fejleszthető autóút					2× 1	1		
M8 Dunaújvárosi híd 223,0—232,0 km Dunaújváros (M6)—Dunavecse (51. sz. főút) közötti szakasz	autópálya					2× 2			
M9 Szekszárdi Duna-híd (átadva), 51. sz. főút—54. sz. főút 20,6—30,4 km	autóút					2× 1	31		
Összesen:			65		44		322		205

2. számú melléklet a 2003. évi CXXVIII. törvényhez

A 2003—2007 között előkészítés alatt álló gyorsforgalmi utak

M2 Budapest—Vác—országhatár autóút
M6 Dunaújváros—Szekszárd szakasz, autópályává fejleszthető autóút
M7 Balatonkeresztúr—Nagykanizsa szakasz, autópálya
M30 Miskolc—Tornyosnémeti szakasz, autópályává fejleszthető autóút
M43 Szeged—Makó—országhatár szakasz, autópályává fejleszthető autóút
10. sz. főút Dorog—Budapest közötti szakasz
M0 útgyűrű 11. sz. főút—1. sz. főút közötti szakasz a forgalom igénye szerinti keresztmetszettel
M3 Nyíregyháza—országhatár szakasz, autóút
M5 Szeged—Röszke—országhatár szakasz, autópálya
M4 Szolnok—országhatár szakasz, autóút
M8 Rábafüzes—Veszprém—Dunaújváros és Dunavecse—Szolnok autóút szakaszok
M9 Sopron—Kaposvár—Szekszárd—53. sz. főút közötti autóút szakaszok
M15 autópálya
M25 autóút M3—Eger között
M6 Bóly—országhatár szakasz, autópályává fejleszthető autóút
M44 Szarvas—Tiszakürt közötti szakasz, autóút

2003. évi CXXIX. törvény

a közbeszerzésekről*

Az Országgyűlés a közpénzek ésszerű felhasználása átláthatóságának és széles körű nyilvános ellenőrizhetőségének megteremtése, továbbá a közbeszerzések során a verseny tisztaságának biztosítása érdekében — összhangban a közbeszerzések terén nemzetközi szerződéseinkkel és az Európai Közösség jogszabályaival — a következő törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ

ÁLTALÁNOS RÉSZ

I. Fejezet

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

Alapelvek

1. § (1) A közbeszerzési eljárásban — ideértve a szerződés megkötését is — az ajánlatkérő köteles biztosítani, az ajánlattevő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát és nyilvánosságát.

(2) Az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítania az ajánlattevők számára.

(3) Az Európai Unióban letelepedett ajánlattevők és a közösségi áruk számára nemzeti elbánást kell nyújtani a közbeszerzési eljárásban. Az Európai Uniót kívül letelepedett ajánlattevők és a nem közösségi áruk számára nemzeti elbánást a közbeszerzési eljárásban a Magyar Köztársaságnak és az Európai Közösségnek a közbeszerzések terén fennálló nemzetközi kötelezettségeivel összhangban kell nyújtani.

A törvény alkalmazási köre

2. § (1) E törvény szerint kell eljárni a közbeszerzési eljárásokban, amelyeket az ajánlatkérőként meghatározott szervezetek visszerthes szerződés megkötése céljából kötelesek lefolytatni megadott tárgyú és értékű beszerzések megvalósítása érdekében (közbeszerzés). A közbeszerzésekkel kapcsolatos jogorvoslat különös szabályaira is e törvény alkalmazandó.

(2) Az európai közösségi (a továbbiakban: közösségi) értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzésekre e törvény második részét, az ezek alatti és egyben a nemzeti értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű köz-

beszerzésekre a harmadik részét, a nemzeti értékhatárok alatti értékű közbeszerzésekre pedig a negyedik részét alkalmazva kell eljárni, kivéve, ha e törvény másként rendelkezik.

(3) E törvényt is alkalmazva kell eljárni meghatározott tervpályázati eljárások esetében.

(4) E törvényt önként alkalmazó szervezetre (személyre) a törvény minden rendelkezése vonatkozik.

A szabályozás jellege

3. § E törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi.

II. Fejezet

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

4. § E törvény alkalmazásában

1. *ajánlattevő*: az a természetes személy, jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság vagy személyes joga szerint jogképes szervezet, aki, illetőleg amely a közbeszerzési eljárásban ajánlatot tesz; ajánlattevőnek minősül a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe is;

2. *alvállalkozó*: az a szervezet (személy), amellyel (akivel) az ajánlattevő a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés teljesítése céljából, e szerződésre tekintettel fog szerződést kötni vagy módosítani, kivéve, ha a szervezet (személy) tevékenységét kizárólagos jog alapján végzi;

3. *egyetemes postai szolgáltatás*: a postáról szóló törvényben így meghatározott fogalom;

4. *európai műszaki tanúsítvány*: az áru használati alkalmasságának kedvező műszaki elbírálása, amely az építési munkákra vonatkozó alapvető követelményeknek az áru belső tulajdonságai és a meghatározott alkalmazási és használati feltételek szerinti teljesítésén alapul; az európai tanúsítványt az Európai Unió tagállama által e célra kijelölt tanúsító szervezet bocsátja ki;

5. *európai szabvány*: az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN) vagy az Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottság (CENELEC) által, e szervezetek közös szabályzatával összhangban, európai szabványként (EN) vagy harmonizált dokumentumként (HD) jóváhagyott szabvány, továbbá az Európai Távközlési Szabványügyi Intézet (ETSI) által európai távközlési szabványként (ETS) jóváhagyott szabvány;

6. *Európai Unió*, illetőleg *az Európai Unió tagállama* kifejezésen az Európai Gazdasági Térséget, illetőleg az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államokat kell érteni, kivéve a 29. § (1) bekezdésének d) pontja és a 175. § b) pontja esetében;

7. *építmény*: az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvényben így meghatározott fogalom;

* A törvényt az Országgyűlés a 2003. december 22-i ülésnapján fogadta el.

8. *értékelemzés*: olyan döntés-előkészítő módszer, amelynek alkalmazása során az áru, a szolgáltatás, illetőleg az építési beruházás funkciójának, valamint előállítási, megvalósítási vagy beszerzési és üzemeltetési, működtetési költségeinek viszonyát kell vizsgálni;

9. *hamis adat*: a valóságnak megfelelően ismert, de a valóságtól eltérően közölt adat;

10. *helyi önkormányzati költségvetési szerv*: a (fő)polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a körjegyzőség, a közös képviselő-testület hivatala, valamint a helyi önkormányzat képviselő-testületének felügyelete alá tartozó egyéb költségvetési szerv, ideértve a hatósági igazgatási, intézményi és egyéb igazgatási társulást is;

11. *hozzátartozó*: a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 685. §-ának b) pontjában meghatározott személy;

12. *keretmegállapodás*: meghatározott egy vagy több ajánlatkérő és egy vagy több ajánlattevő között létrejött olyan megállapodás, amelynek célja, hogy rögzítse egy adott időszakban közbeszerzésekre irányuló, egymással meghatározott módon kötendő szerződések lényeges feltételeit, különösen az ellenszolgáltatás mértékét, és ha lehetséges, az előírtanyszott mennyiséget;

13. *kizárólagos jog*: jogszabály, illetőleg közigazgatási határozat alapján egy vagy csak korlátozott számú szervezet (személy) jogosultsága meghatározott tevékenység folytatására, illetőleg cselekményre, összhangban az Európai Közösséget létrehozó szerződéssel; kivéve, ha e törvény másként rendelkezik (166. §);

14. *közbeszerzési eljárás előkészítése*: az adott közbeszerzési eljárás megkezdéséhez szükséges cselekmények elvégzése, így különösen az adott közbeszerzéssel kapcsolatos helyzet-, illetőleg piacfelmérés, a közbeszerzés becsült értékének felmérése, az eljárást megindító (meghirdető) hirdetmény, felhívás és a dokumentáció előkészítése;

15. *közbeszerzési műszaki leírás*: azoknak a műszaki előírásoknak az összessége, amelyet különösen az ajánlatkérőnek szükséges dokumentáció tartalmaz, és amelyek meghatározzák a közbeszerzés tárgya tekintetében megkövetelt jellemzőket, amelyek alapján a közbeszerzés tárgya oly módon írható le, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által igényelt rendeltetésnek; a műszaki előírások tartalmazzák a minőségre, a teljesítményre, a biztonságra és a méretekre vonatkozó jellemzők meghatározását, ideértve a közbeszerzés tárgyára alkalmazandó, a minőségbiztosításra, a terminológiára, a jelekre, a vizsgálatra és vizsgálati módszerekre, a csomagolásra, a jelölésre, a címkézésre vonatkozó követelményeket; építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése esetében továbbá tartalmazniuk kell a tervezésre és költségekre vonatkozó szabályokat, a munkák vizsgálati, ellenőrzési és átvételi feltételeit, az építési eljárásokat vagy technológiákat, valamint minden olyan egyéb műszaki feltételt, amelyet az ajánlatkérőnek módjában áll általános vagy különös rendelkezésekkel előírni az elkészült munka és azon anyagok vagy alkatrészek tekintetében, amelyeket az magában foglal;

16. *közérdekű tevékenység*: a közhasznú szervezetekről szóló törvény szerinti közhasznú tevékenység vagy egyéb közcélú szükségletek kielégítését szolgáló, illetőleg közszolgálati tevékenység;

17. *közös műszaki leírás*: olyan műszaki leírás, amelyet az Európai Unió tagállamai által elismert eljárásnak megfelelően, valamennyi tagállamban történő egységes alkalmazás biztosítása érdekében állapítottak meg, és az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétettek;

18. *közösségi áru*: a Közösségi Vámkódexről szóló tanácsi rendeletben (2913/92/EGK rendelet) így meghatározott fogalom;

19. *központi adóhatóság*: az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal és szervei, valamint a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága és szervei;

20. *központi költségvetési szerv*: a minisztérium, a központi költségvetésben fejezettel rendelkező országos hatáskörű és egyéb szerv, valamint más, külön jogszabályban meghatározott fejezeti jogosítványokkal rendelkező szerv, továbbá a fentieknek, a Kormánynak, annak kijelölt tagjának a felügyelete alatt működő költségvetési szerv;

21. *létesítő okirat*: jogi személy vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaság (szervezet) alapításához szükséges, jogszabályban előírt okirat;

22. *meghatározó befolyást* képes gyakorolni az a szervezet, amely az alábbi feltételek közül legalább eggyel rendelkezik egy másik szervezet tekintetében:

a) a tagok (részvényesek) szavazatának többségével tulajdoni hányada alapján egyedül rendelkezik,

b) más tagokkal (részvényesekkel) kötött megállapodás alapján vagy más módon a szavazatok többségével egyedül rendelkezik,

c) tagként (részvényesként) jogosult arra, hogy a vezető tisztségviselők (döntéshozók, ügyvezetők) vagy a felügyelőbizottság (felügyeleti, ellenőrző szerv, testület) tagjainak többségét megválassza (kijelölje) vagy visszahívja.

23. *meghívásos eljárás*: olyan közbeszerzési eljárás, amelyben az ajánlatkérő által — az e törvényben előírtak szerint — kiválasztottak tehetnek ajánlatot;

24. *nemzeti szabvány*: a nemzeti szabványosításról szóló törvényben így meghatározott fogalom;

25. *nemzetközi szervezet*: nemzetközi szerződéssel létrejött olyan nemzetközi jogalany, amely meghatározott cél érdekében állandó szervezettel rendelkezik, és tevékenysége több állam területére terjed ki;

26. *nyílt eljárás*: olyan közbeszerzési eljárás, amelyben valamennyi érdekelt ajánlatot tehet;

27. *nyilvános elektronikus hírközlési szolgáltatás*: olyan, más részére általában ellenszolgáltatás fejében végzett szolgáltatás, amely teljesen vagy nagyrészt jeleknek nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokon történő átviteléből, és ahol ez értelmezhető, irányításából áll, de nem foglalja magában a nyilvános elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások felhasználásával továbbított tartalmat szolgáltató vagy ilyen tartalom felett szerkesztői ellenőrzést gyakorló szolgáltatásokat, valamint

nem foglalja magában az információs társadalommal összefüggő, más jogszabályokban meghatározott szolgáltatásokat, amelyek nem elsősorban a nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokon történő jeltovábbításból állnak; kivéve továbbá a műsorterjesztési és műsorszétoztási szolgáltatást;

28. *nyilvános elektronikus hírközlő hálózat*: az elektronikus hírközlésről szóló törvényben így meghatározott fogalom;

29. *önkormányzati adóhatóság*: az adózás rendjéről szóló törvényben így meghatározott fogalom;

30. *pályázó*: az a természetes személy, jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság vagy személyes joga szerint jogképes szervezet, aki, illetőleg amely a tervpályázati eljárásban pályázatot (pályaművet) nyújt be; pályázónak minősül a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe is;

31. *részvételre jelentkező*: az a természetes személy, jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság vagy személyes joga szerint jogképes szervezet, aki, illetőleg amely a két szakaszból álló eljárás első, részvételi szakaszában részvételi jelentkezést nyújt be; részvételre jelentkezőnek minősül a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe is;

32. *SDR*: különleges lehívási jogok (*Special Drawing Rights*), a Nemzetközi Valuta Alap által meghatározott nemzetközi elszámolási egység;

33. *szabvány*: a nemzeti szabványosításról szóló törvényben így meghatározott fogalom;

34. *támogatás*: a közbeszerzésre irányuló szerződés teljesítéséhez pénzeszköz vagy egyéb anyagi előny juttatása az ajánlatkérő részére, ide nem értve az adókedvezményt és a kezességvállalást;

35. *tárgyalásos eljárás*: olyan közbeszerzési eljárás, amelyben az ajánlatkérő az általa — e törvényben előírtak szerint — kiválasztott egy vagy több ajánlattevővel tárgyal a szerződés feltételeiről;

36. *tervpályázat*: olyan sajátos, külön jogszabályban részletesen szabályozott tervezési versenyforma, amely tervezési feladatok előkészítésére szolgál, illetőleg pályamű alapján a tervező kiválasztásának egyik módja;

37. *üzleti titok*: a Ptk. 81. §-ának (2)–(3) bekezdésében így meghatározott fogalom.

III. Fejezet

A KÖZBESZERZÉssel, A KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSSAL KAPCSOLATOS KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

A közbeszerzések és a közbeszerzési eljárások tervezése és előkészítése

5. § (1) A 22. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérők — kivéve az V. és a VII. fejezet szerint eljáró ilyen

ajánlatkérőket, valamint a központosított közbeszerzés során az ajánlatkérésre feljogosított szervezetet — a költségvetési év elején, lehetőség szerint április 15. napjáig éves összesített közbeszerzési tervet (a továbbiakban: közbeszerzési terv) kötelesek készíteni az adott évre tervezett közbeszerzéseikről. A közbeszerzési tervet az ajánlatkérőnek legalább öt évig meg kell őriznie. A közbeszerzési terv nyilvános.

(2) A közbeszerzési terv elkészítése előtt az ajánlatkérő indíthat közbeszerzési eljárást, amelyet a tervben szintén megfelelően szerepeltetni kell.

(3) A közbeszerzési terv nem vonja maga után az abban megadott közbeszerzésre vonatkozó eljárás lefolytatásának kötelezettségét. Az ajánlatkérő továbbá a közbeszerzési tervben nem szereplő közbeszerzésre vagy a tervben foglaltakhoz képest módosított közbeszerzésre vonatkozó eljárást is lefolytathatja, ha az általa előre nem látható okból előállt közbeszerzési igény vagy egyéb változás merült fel. Ezekben az esetekben a közbeszerzési tervet módosítani kell az ilyen igény vagy egyéb változás felmerülésekor, megadva a módosítás indokát is.

(4) Az ajánlatkérő köteles a Közbeszerzések Tanácsa vagy az illetékes ellenőrző szervek kérésére a közbeszerzési tervét megküldeni.

6. § (1) Az ajánlatkérő köteles meghatározni a közbeszerzési eljárásai előkészítésének, lefolytatásának, belső ellenőrzésének felelősségi rendjét, a nevében eljáró, illetőleg az eljárásba bevont személyek, illetőleg szervezetek felelősségi körét és a közbeszerzési eljárásai dokumentálási rendjét, összhangban a vonatkozó jogszabályokkal. Ennek körében különösen meg kell határoznia az eljárás során hozott döntésekért felelős személyt, személyeket, illetőleg testületeket.

(2) Ha az ajánlatkérő nem rendelkezik általános jellegű, az (1) bekezdésnek megfelelő közbeszerzési szabályzattal, vagy a szabályzattól — az abban meghatározott módon — való eltérés feltételei fennállnak, legkésőbb az adott közbeszerzési eljárás előkészítését megelőzően kell meghatároznia az (1) bekezdésben foglaltakat.

A közbeszerzési eljárás dokumentálása

7. § (1) Az ajánlatkérő minden egyes közbeszerzési eljárását — annak előkészítésétől az eljárás alapján kötött szerződés teljesítéséig terjedően — írásban köteles dokumentálni.

(2) A közbeszerzési eljárás előkészítésével, lefolytatásával és a szerződés teljesítésével kapcsolatban keletkezett összes iratot a közbeszerzési eljárás lezárulásától [98. § (4) bekezdése], illetőleg a szerződés teljesítésétől számított öt évig meg kell őrizni. Ha a közbeszerzéssel kapcsolt

latban jogorvoslati eljárás indult, az iratokat annak jogerős befejezéséig, de legalább az említett öt évig kell megőrizni.

(3) Az ajánlatkérő köteles a Közbeszerzések Tanácsa vagy az illetékes ellenőrző vagy más illetékes szervek kérésére a közbeszerzéssel kapcsolatos iratokat megküldeni.

Az ajánlatkérő nevében eljáró és az eljárásba bevont személyekkel, szervezetekkel kapcsolatos szabályok

8. § (1) A közbeszerzési eljárás előkészítése, a felhívás és a dokumentáció elkészítése, az ajánlatok értékelése során és az eljárás más szakaszában az ajánlatkérő nevében eljáró, illetőleg az eljárásba bevont személyeknek, illetőleg szervezeteknek megfelelő — a közbeszerzés tárgya szerinti, közbeszerzési és pénzügyi — szakértelemmel kell rendelkezniük.

(2) Az ajánlatkérő nevében eljáró, illetőleg az eljárásba bevont szervezet akkor felel meg az (1) bekezdés szerinti követelménynek, ha a tevékenységében személyesen közreműködő tagjai, munkavállalói, illetőleg a szervezettel kötött tartós polgári jogi szerződés alapján a szervezet javára tevékenykedők között legalább egy olyan személy van, aki megfelelő szakértelemmel rendelkezik.

(3) Az ajánlatkérő az ajánlatok elbírálására legalább háromtagú bírálóbizottságot köteles létrehozni, amely írásbeli szakvéleményt és döntési javaslatot készít az ajánlatkérő nevében a közbeszerzési eljárást lezáró döntést meghozó személy vagy testület részére. A bírálóbizottsági munkáról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek részét képezik a tagok indokolással ellátott bírálati lapjai.

9. § (1) A közösségi értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzés esetében a közbeszerzési eljárásba (második rész) az ajánlatkérő — kivéve a központosított közbeszerzés során ajánlatkérésre feljogosított szervezetet — hivatalos közbeszerzési tanácsadót (11. §) köteles bevonni, figyelembe véve egyben a 10. § (1)—(3) bekezdése szerinti követelményeket.

(2) A hivatalos közbeszerzési tanácsadó, illetőleg a 11. § (2) bekezdése szerinti szervezettel jogviszonyban álló, a 11. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek megfelelő személy köteles szakértelmével elősegíteni a közbeszerzési eljárás e törvénynek és egyéb jogszabályoknak megfelelő lefolytatását. Az ajánlatkérő köteles a hivatalos közbeszerzési tanácsadót bevonni különösen a felhívás és a dokumentáció elkészítésébe és bevonhatja a bírálóbizottságba is. A hivatalos közbeszerzési tanácsadót a tevékenységeért megbízási díj illeti meg. A tanácsadó a tevékenysége körében okozott kár megtérítéséért a Ptk. szerint felel.

(3) Az eljárásba bevont hivatalos közbeszerzési tanácsadó az adott közbeszerzési eljárással kapcsolatban nem lehet sem békéltető (353. §) sem tanúsító (309. §).

10. § (1) A közbeszerzési eljárás előkészítése, a felhívás és a dokumentáció elkészítése során vagy az eljárás más szakaszában az ajánlatkérő nevében nem járhat el, illetőleg az eljárásba nem vonható be a közbeszerzés tárgyával kapcsolatos gazdasági tevékenységet végző gazdálkodó szervezet (a továbbiakban: érdekelt gazdálkodó szervezet), illetőleg az olyan személy vagy szervezet, aki, illetőleg amely

a) az érdekelt gazdálkodó szervezettel munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll;

b) az érdekelt gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője vagy felügyelőbizottságának tagja;

c) az érdekelt gazdálkodó szervezetben tulajdoni részesedéssel rendelkezik;

d) az a)–c) pont szerinti személy hozzátartozója.

(2) Nem kell alkalmazni az (1) bekezdést, ha az ajánlatkérő nevében eljáró, illetőleg az eljárásba bevonni kívánt érdekelt gazdálkodó szervezet, illetőleg az eljárásba bevonni kívánt személlyel vagy szervezettel az (1) bekezdés a)–d) pontja szerinti viszonyban álló érdekelt gazdálkodó szervezet írásban nyilatkozik, hogy az eljárásban nem vesz részt ajánlattevőként vagy alvállalkozóként.

(3) A közbeszerzési eljárás előkészítésébe vagy más szakaszába bevont bármely személy vagy szervezet a közbeszerzési eljárásban nem lehet ajánlattevő vagy alvállalkozó.

(4) Ha az ajánlatkérő nevében valamely személy tulajdonosi jogokat gyakorol érdekelt gazdálkodó szervezetben, az ajánlatkérő nevében e személy vagy hozzátartozója nem járhat el a közbeszerzési eljárás előkészítésében vagy az eljárás más szakaszában, kivéve, ha az érdekelt gazdálkodó szervezet írásban nyilatkozik, hogy az eljárásban nem vesz részt ajánlattevőként vagy alvállalkozóként. Ezt a szabályt kell megfelelően alkalmazni az ajánlatkérő vezető tisztségviselője vagy felügyelőbizottságának tagja vagy hozzátartozója tekintetében, ha az érdekelt gazdálkodó szervezetben az ajánlatkérő rendelkezik tulajdoni részesedéssel.

(5) Ha az (1), (3) vagy (4) bekezdést megsértették, az eljárás további részében nem lehet ajánlattevő vagy alvállalkozó az (1) bekezdés hatálya alá tartozó vagy az ott felsorolt személyekkel, szervezetekkel az (1) bekezdés a)–d) pontja szerinti viszonyban álló érdekelt gazdálkodó szervezet, a (3) bekezdés szerinti személy vagy szervezet, illetőleg a (4) bekezdés szerinti érdekelt gazdálkodó szervezet.

(6) Az e § szerinti összeférhetetlenség nem áll fenn azzal a személlyel vagy szervezettel szemben, aki vagy amely a közbeszerzés tárgyához kapcsolódó építészeti vagy egyéb műszaki tervdokumentáció elkészítésében részt vett.

(7) Az ajánlatkérő nevében eljáró, illetőleg az eljárásba bevonni kívánt személy vagy szervezet írásban köteles nyilatkozni arról, hogy vele szemben nem áll fenn az e § szerinti összeférhetetlenség.

A hivatalos közbeszerzési tanácsadó

11. § (1) Hivatalos közbeszerzési tanácsadó az, aki felsőfokú végzettséggel és legalább hároméves szakmai gyakorlattal, továbbá legalább hároméves — külön jogszabály szerint — igazolt közbeszerzési gyakorlattal, vagy akkreditált közbeszerzési tanácsadói szakképesítéssel és legalább kétéves — külön jogszabály szerint — igazolt közbeszerzési gyakorlattal rendelkezik, valamint szerepel a Közbeszerzések Tanácsa által vezetett hivatalos közbeszerzési tanácsadói névjegyzékben (380. §).

(2) A hivatalos közbeszerzési tanácsadói névjegyzékbe felvehető az a szervezet is, amelynek a tevékenységében személyesen közreműködő tagjai, munkavállalói, illetőleg a szervezettel kötött tartós polgári jogi szerződés alapján a szervezet javára tevékenykedők között legalább egy olyan személy van, aki megfelel az (1) bekezdésben foglalt feltételeknek.

(3) A hivatalos közbeszerzési tanácsadói névjegyzékbe történő felvétel feltétele az is, hogy a személy vagy a szervezet rendelkezzen külön jogszabályban [404. § (2) bekezdésének *b)* pontja] meghatározott mértékű felelősségbiztosítással, kivéve, ha egyéb jogszabály által megkövetelt felelősségbiztosítással már rendelkezik, és annak mértéke eléri a külön jogszabályban meghatározott mértéket.

(4) Az ügyvédi vagy jogtanácsosi tevékenység ellátására jogosult is folytathat hivatalos közbeszerzési tanácsadói tevékenységet, ha megfelel az *e* §-ban foglalt feltételeknek.

(5) Hivatalos közbeszerzési tanácsadó akkor láthat el az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 5. §-ának (1)—(2) bekezdésében meghatározott tevékenységet, ha ilyen tevékenység ellátására egyébként jogosult.

A minősített ajánlattevők hivatalos jegyzéke

12. § (1) A minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékét (a továbbiakban: jegyzék) a Közbeszerzések Tanácsa vezeti (386—391. §).

(2) Az ajánlattevők jegyzékbe vételének feltételeit (a továbbiakban: minősítési szempontok) és igazolási módjait a 60. § (1) bekezdésének *a)*—*d)*, *f)* pontja, a 61. § (1) bekezdése, a 63. § (2) bekezdése, valamint a 66—68. § és a 69. § (1)—(3) bekezdése alapján a Közbeszerzések Tanácsa határozza meg, és a Közbeszerzési Értesítőben meghirdeti. A minősítési szempontok meghatározása során a Közbeszerzések Tanácsa jogosult a hivatkozott szempontok közül választani.

(3) A minősítési szempontok meghatározása során nem lehet különbséget tenni az ajánlattevők között székhelyük, illetőleg letelepedési helyük szerint, sem más módon.

13. § (1) A minősített ajánlattevő a Közbeszerzések Tanácsának jegyzék szerinti igazolását jogosult benyújtani a közbeszerzési eljárásban. Az igazolásnak tartalmaznia kell a minősítési szempontok szerinti megfelelésre történő hivatkozást és a jegyzék szerinti besorolást.

(2) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles elfogadni a jegyzék szerinti igazolást.

(3) A minősített ajánlattevőnek külön kell a 63. § szerint igazolnia, illetőleg írásban nyilatkoznia, hogy nem tartozik a 60. § (1) bekezdése *e)* pontjának, valamint — ha az ajánlatkérő azt előírta — a 61. § (2) bekezdésének hatálya alá.

(4) A minősített ajánlattevőnek szintén külön kell igazolnia a szerződés teljesítésére való alkalmasságát, ha az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban, illetőleg az előminősítési rendszerében (215—219. §) — a 12. § (2) bekezdése alapján meghatározott minősítési szempontokhoz képest — szigorúbban állapítja meg a 65—69. § alapján az ajánlattevő pénzügyi és gazdasági, valamint műszaki, illetőleg szakmai alkalmasságának feltételeit és igazolását. Az ajánlatkérőnek erre a körülményre kifejezetten utalnia kell a hirdetményben (felhívásban).

14. § (1) Ha a belföldön letelepedett minősített ajánlattevő a Közbeszerzések Tanácsának jegyzék szerinti igazolását az Európai Unió egy másik tagállamának ajánlatkérője által meghirdetett közbeszerzési eljárásban nyújtja be, az igazolás kizárólag a 60. § (1) bekezdésének *a)*—*d)*, *f)* pontja, a 61. § (1) bekezdése, valamint a 66. § (1) bekezdésének *b)*—*c)* pontja, a 67. § (1) bekezdésének *a)* pontja, (2) bekezdésének *a)*, *d)* pontja és (3) bekezdésének *b)* pontja tekintetében vélelmezi az ajánlattevő megfelelőségét.

(2) Az (1) bekezdés megfelelően alkalmazandó abban az esetben, ha az *e* törvény szerinti ajánlatkérő közbeszerzési eljárásában az Európai Unió egy másik tagállamában letelepedett ajánlattevő nyújt be olyan igazolást, amely a letelepedési helye szerinti, a minősített, illetőleg elismert ajánlattevők hivatalos listáját vezető szervezettől származik.

A határidők számítása

15. § (1) A napokban, hónapokban vagy években megállapított határidőbe vagy időtartamba (a továbbiakban együtt: határidő) a kezdőnap nem számít bele. Kezdőnap az a nap, amelyre a határidő megkezdésére okot adó cselekmény vagy egyéb körülmény esik.

(2) A hónapokban vagy években megállapított határidő azon a napon jár le, amely számánál fogva a kezdőnapot követő napnak megfelel; ha ez a nap a lejárat hónapjában hiányzik, a hónap utolsó napján.

(3) Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az ezt követő legközelebbi munkanapon jár le.

(4) A hirdetményben (felhívásban) megjelölt határidő a hirdetmény (felhívás) feladását követő napon kezdődik.

Az éves statisztikai összegezés

16. § (1) Az ajánlatkérő az éves beszerzéseiről külön jogszabályban meghatározott minta szerint éves statisztikai összegezést köteles készíteni, amelyet legkésőbb a tárgyévet követő év május 31. napjáig kell megküldenie a Közbeszerzések Tanácsának.

(2) A Közbeszerzések Tanácsa az éves statisztikai összegezesek, valamint a hirdetmények alapján elkészített összesített statisztikai jelentést legkésőbb a tárgyévet követő év október 31. napjáig köteles megküldeni az Európai Bizottságnak.

(3) Ha az ajánlatkérő az (1) bekezdésben meghatározott határidő lejártáig nem küldi meg az éves statisztikai összegezést, a Közbeszerzések Tanácsának elnöke felhívja az ajánlatkérőt az összegezés harminc napon belüli megküldésére, és egyben figyelmezteti, hogy ha az összegezést nem küldi meg, a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását fogja kezdeményezni (328. §).

A központosított közbeszerzés

17. § (1) A Kormány a közbeszerzések központosított eljárás keretében történő lefolytatását rendelheti el az általa irányított szervezetek vonatkozásában, meghatározva annak személyi és tárgyi hatályát, az ajánlatkérésre feljogosított szervezetet, valamint az eljáráshoz való csatlakozás lehetőségét.

(2) Az Egészségbiztosítási Alapból finanszírozott szervezeteknél az egészségügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódóan központosított eljárást lehet alkalmazni. A Kormány jogosult az eljárás részletes szabályainak meghatározására, beleértve a személyi és tárgyi hatályt, valamint az ajánlatkérésre feljogosított szervezetet. A központosított közbeszerzések fedezete az Egészségbiztosítási Alap mindenkorinak költségvetésében az adott ellátási forma előirányzata.

(3) A központosított eljárás részletes szabályait külön jogszabály határozza meg.

(4) Központosított eljárás keretében az ajánlatkérésre feljogosított szervezet — a központosított közbeszerzések becsült értékére is figyelemmel — e törvény és a külön jogszabály szerint köteles eljárni.

Egyéb rendelkezések

18. § Az ajánlatkérők — kivéve a 22. § (2) bekezdése, a 241. § b)–c) pontja és a 293. § b) pontja szerinti ajánlatkérőket — kötelesek az e törvény hatálya alá tartozásukról a Közbeszerzések Tanácsát értesíteni e törvény 401. §-ának (1) bekezdése szerinti hatálybalépését követő, illetőleg az e törvény hatálya alá kerülésüktől számított harminc napon belül. A Közbeszerzések Tanácsa listát vezet az aján-

latkérőkről, és azt a honlapján közzéteszi, továbbá szükség szerint tájékoztatást nyújt az Európai Bizottság részére az ajánlatkérők listájáról. Bárki jogosult bejelenteni a Közbeszerzések Tanácsához valamely — a listán nem szereplő — szervezet e törvény hatálya alá tartozását.

19. § Az 1. § (3) bekezdése szerinti nemzetközi szerződésekről a külügyminiszter, az európai integrációs ügyek koordinációjáért felelős tárca nélküli miniszter és az igazságügy-miniszter tájékoztatót ad ki. A tájékoztatót a Közbeszerzési Értesítőben is közzé kell tenni.

20. § (1) Az eljárási cselekmények — az e törvényben, illetőleg külön jogszabályban meghatározott feltételek mellett — elektronikusan is gyakorolhatók.

(2) Ahol e törvény a közbeszerzési eljárás során jegyzőkönyv készítését írja elő, ez a követelmény a közjegyző jelenlétében lefolytatott cselekmények esetében közokiratba foglalással is teljesíthető.

(3) Ahol e törvény a közbeszerzési eljárás során igazolás benyújtását írja elő, az igazolás hiteles másolatban is benyújtható.

MÁSODIK RÉSZ

A KÖZÖSSÉGI ÉRTÉKHATÁROKAT ELÉRŐ
ÉRTÉKŰ KÖZBESZERZÉSEKRE VONATKOZÓ
RENDELKEZÉSEK

IV. Fejezet

ÁLTALÁNOS KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁS

1. Cím

A FEJEZET ALKALMAZÁSI KÖRE

Általános rendelkezések

21. § (1) E fejezet szerint kell eljárni a 22. §-ban meghatározott szervezeteknek (ajánlatkérők), ha

a) megadott tárgyú közbeszerzéseik értéke a közbeszerzés megkezdésekor eléri vagy meghaladja a közösségi értékhatárokat;

b) tervpályázati eljárást folytatnak le (10. cím), és a 33. § szerinti értéke az eljárás megkezdésekor eléri vagy meghaladja a közösségi értékhatárokat.

(2) Építési koncesszió esetében a 8. cím szerinti különös szabályok is alkalmazandóak.

(3) A 4. melléklet szerinti szolgáltatások esetében egyszerűsített eljárás (9. cím) alkalmazható. Ez az eljárás a 3. melléklet szerinti szolgáltatások esetében nem alkalmazható; ha azonban a közbeszerzés tárgya olyan szolgáltatás, amely mind a 3. melléklet, mind a 4. melléklet szerinti

valamely szolgáltatást magában foglal, az egyszerűsített eljárás alkalmazható, feltéve, hogy a 4. melléklet szerinti szolgáltatás értéke a közbeszerzés megkezdésekor meghaladja a 3. melléklet szerinti szolgáltatás értékét.

(4) Az V. fejezet szerint kell eljárni, ha a közbeszerzés, illetőleg a tervpályázat az ott meghatározott ágazatokkal, illetőleg tevékenységekkel kapcsolatos, beleértve az V. fejezet szerinti kivételeket is.

Ajánlatkérők

22. § (1) E fejezet alkalmazásában ajánlatkérők:

a) a minisztérium, a Miniszterelnöki Hivatal, a központosított közbeszerzés során ajánlatkérésre feljogosított szervezet;

b) az állam, az a) pontban meghatározott szervezeteken kívüli központi költségvetési szerv, az elkülönített állami pénzalap kezelője, a társadalombiztosítási költségvetési szerv;

c) az országos kisebbségi önkormányzat, az országos kisebbségi önkormányzati költségvetési szerv;

d) a helyi önkormányzat, a kisebbségi települési önkormányzat, a helyi kisebbségi önkormányzat, a települési önkormányzatok társulása, a helyi önkormányzati költségvetési szerv, a helyi kisebbségi önkormányzati költségvetési szerv, a területfejlesztési önkormányzati társulás, a megyei területfejlesztési tanács, a térségi fejlesztési tanács, a regionális fejlesztési tanács;

e) a köztisztület, a köztisztületi költségvetési szerv, a sportági országos szakszövetség;

f) a közalapítvány;

g) a Magyar Nemzeti Bank, az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Részvénytársaság, a Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaság, a Magyar Távirati Iroda Részvénytársaság, a közszolgálati műsorszolgáltatók, valamint az a közműsor-szolgáltató, amelynek működését többségi részben állami, illetőleg önkormányzati költségvetésből finanszírozzák, továbbá az Országos Rádió és Televízió Testület;

h) az a jogképes szervezet, amelynek létrehozataláról jogszabály rendelkezik, meghatározva a szervezet által ellátandó feladatokat, az irányítására, illetőleg az ellenőrzésére, valamint a működésére vonatkozó szabályokat, feltéve, hogy e bekezdés a)–g) pontjában meghatározott egy vagy több szervezet, illetőleg az Országgyűlés vagy a Kormány meghatározó befolyást képes felette gyakorolni, vagy működését többségi részben egy vagy több ilyen szervezet (testület) finanszírozza;

i) az a jogi személy, amelyet közérdekű, de nem ipari vagy kereskedelmi jellegű tevékenység folytatása céljából hoznak létre, illetőleg amely ilyen tevékenységet lát el, ha e bekezdésben meghatározott egy vagy több szervezet, illetőleg az Országgyűlés vagy a Kormány meghatározó befolyást képes felette gyakorolni, vagy működését többségi részben egy vagy több ilyen szervezet (testület) finanszírozza;

j) az a jogképes szervezet, amelyet e bekezdés a)–i) pontjában meghatározott egy vagy több szervezet (ide nem értve az államot) az alaptevékenysége ellátására hoz létre, és ha ilyen szervezet felett meghatározó befolyást képes gyakorolni.

(2) E fejezet alkalmazásában — a támogatásból megvalósítandó közbeszerzés tekintetében — ajánlatkérő az az (1) bekezdés alá nem tartozó szervezet is — kivéve az egyéni vállalkozót és az egyéni céget —,

a) amelynek a 25. § (2) bekezdése szerinti építési beruházását vagy ezzel összefüggő szolgáltatás megrendelését az (1) bekezdésben meghatározott egy vagy több szervezet többségi részben közvetlenül támogatja;

b) amelynek közbeszerzését az Európai Unióból származó forrásból támogatják.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában a működés többségi részben való finanszírozásának esetét a költségvetési év elején, az adott évre tervezetten és az összes várható bevételhez viszonyítva kell becsülni, megállapítani.

(4) Az (1) bekezdés alá tartozó hitelintézet az általa igénybe vett pénzügyi, illetőleg kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenység, továbbá befektetési szolgáltatási, illetőleg kiegészítő befektetési szolgáltatási tevékenység tekintetében nem minősül ajánlatkérőnek.

A közbeszerzés tárgyai

23. § A közbeszerzés tárgya árubeszerzés, építési beruházás, építési koncesszió, illetőleg szolgáltatás megrendelése, kivéve a szolgáltatási koncessziót [242. § (4) bekezdése].

24. § Az árubeszerzés olyan visszsterhes szerződés, amelynek tárgya forgalomképes és birtokba vehető ingó dolog tulajdonjogának vagy használatára, illetőleg hasznosítására vonatkozó jognak — vételi joggal vagy anélkül történő — megszerzése az ajánlatkérő részéről. Az árubeszerzés magában foglalja a beállítást és üzembe helyezést is.

25. § (1) Az építési beruházás olyan visszsterhes szerződés, amelynek tárgya a következő valamelyik munka megrendelése (és átvétele) az ajánlatkérő részéről:

a) az 1. mellékletben felsorolt tevékenységek egyikéhez kapcsolódó munka kivitelezése vagy kivitelezése és külön jogszabályban meghatározott tervezése együtt;

b) építmény kivitelezése vagy kivitelezése és külön jogszabályban meghatározott tervezése együtt;

c) az ajánlatkérő által meghatározott követelményeknek megfelelő építmény bármilyen eszközzel, illetőleg módon történő kivitelezése.

(2) A 22. § (2) bekezdésének a) pontja alkalmazásában építési beruházás az 1. mellékletben az 502. csoport szerinti tevékenységek egyikéhez kapcsolódó munka, valamint kórház, sport-, szórakozási és szabadidő-létesítmény, okta-

tási (iskolaépület, felsőoktatási épület) vagy közigazgatási célokra használt épület kivitelezése (építési munkái).

26. § Az építési koncesszió olyan építési beruházás, amely alapján az ajánlatkérő ellenszolgáltatása az építmény hasznosítási jogának meghatározott időre történő átengedése vagy e jog átengedése pénzbeli ellenszolgáltatással együtt.

27. § A szolgáltatás megrendelése — árubeszerzésnek és építési beruházásnak nem minősülő — olyan visszterhes szerződés, amelynek tárgya különösen valamely tevékenység megrendelése az ajánlatkérő részéről.

28. § (1) Ha a szerződés több — egymással szükségszerűen összefüggő — közbeszerzési tárgyat foglal magában, a meghatározó értékű közbeszerzési tárgy szerint kell a szerződést minősíteni.

(2) Szolgáltatás megrendelésének minősül az a szerződés, amelynek a 24. § és a 27. § szerinti a tárgya, ha a szolgáltatás értéke meghaladja az árubeszerzés értékét.

Kivételek

29. § (1) E fejezet szerinti eljárást nem kell alkalmazni

a) az államtitkot vagy szolgálati titkot, illetőleg az ország alapvető biztonsági, nemzetbiztonsági érdekeit érintő vagy a különleges biztonsági intézkedést igénylő beszerzésre, amelynek vonatkozásában az Országgyűlés illetékes bizottsága e törvény alkalmazását kizáró előzetes döntést hozott;

b) a védelem terén az ország alapvető biztonsági érdekeit érintő, kifejezetten katonai, rendvédelmi, rendészeti célokra szánt áruk (fegyverek, lőszerek, hadianyagok) beszerzésére, illetőleg szolgáltatások megrendelésére, összhangban az Európai Közösséget létrehozó szerződés 296. cikkével;

c) nemzetközi szerződésben, illetőleg nemzetközi egyetértési vagy együttműködési megállapodásban meghatározott külön eljárás alapján történő beszerzésre, ha a szerződés, illetőleg a megállapodás csapatok (katonai erők) állomásoztatására, átvonulására, alkalmazására vonatkozik;

d) nemzetközi szerződésben meghatározott külön eljárás alapján történő beszerzésre, ha az Európai Unión kívüli állammal kötött szerződés projekt közös megvalósításával, illetőleg hasznosításával összefüggő beszerzésre vonatkozik;

e) nemzetközi szervezet által meghatározott külön eljárás alapján történő beszerzésre.

(2) E fejezet szerinti eljárást — a 27. §-ban meghatározott szolgáltatások körében — nem kell alkalmazni a következő esetekben:

a) meglévő építmény vagy egyéb ingatlan vétele vagy ingatlanra vonatkozó egyéb jognak a megszerzése; kivéve az ilyen szerződéssel összefüggő pénzügyi szolgáltatásra irányuló (bármilyen formában megkötött) szerződést;

b) értékpapírok vagy egyéb pénzügyi eszközök kibocsátásával, eladásával, vételével vagy átruházásával kapcsolatos befektetési szolgáltatás, valamint a jegybanki tevékenység (szolgáltatás);

c) műorszám (műsoranyag) műsorszolgáltató általi vétele, fejlesztése, előállítása vagy közös előállítása, valamint a műsoridőre vonatkozó szerződés;

d) távbeszélő, telex-, rádiótelefon-, személyhívó és műholdas szolgáltatás;

e) választottbírói, közvetítói, békéltetési tevékenység;

f) munkaszerződés, közszolgálati, közalkalmazotti jogviszony, ügyészségi szolgálati jogviszony, bírósági jogviszony, igazságügyi alkalmazotti szolgálati jogviszony, a fegyveres szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonya;

g) kutatási és fejlesztési szolgáltatás; kivéve, ha annak eredményét kizárólag az ajánlatkérő hasznosítja tevékenységi körében, és az ellenszolgáltatást teljes mértékben az ajánlatkérő teljesíti;

h) ha a szolgáltatást a 22. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérők valamelyike jogszabály alapján fennálló kizárólagos jog alapján nyújtja.

A közösségi értékhatárok

30. § E fejezet alkalmazásában az árubeszerzésre vonatkozó értékhatár

a) a 22. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott ajánlatkérők esetében, valamint akkor, ha a védelem terén a beszerzendő áru a 2. mellékletben szerepel: 130 000 SDR-nek megfelelő euró;

b) a 22. § (1) bekezdésében és (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott összes egyéb ajánlatkérő esetében, valamint a 22. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott ajánlatkérők esetében, ha a védelem terén a beszerzendő áru a 2. mellékletben nem szerepel: 200 000 SDR-nek megfelelő euró.

31. § (1) E fejezet alkalmazásában az építési beruházásra vonatkozó értékhatár 5 millió SDR-nek megfelelő euró; a 22. § (2) bekezdésének a) pontjában említett építési beruházás, valamint b) pontjában meghatározott ajánlatkérők esetében pedig 5 millió euró.

(2) E fejezet alkalmazásában az építési koncesszióra vonatkozó értékhatár 5 millió euró.

32. § E fejezet alkalmazásában a szolgáltatás megrendelésére vonatkozó értékhatár

a) a 22. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott ajánlatkérők esetében, ha a szolgáltatás a 3. melléklet-

ben szerepel, kivéve a 8. csoportba tartozó kutatási és fejlesztési szolgáltatásokat és az 5. csoportba tartozó 7524, 7525, 7526 számú távközlési szolgáltatásokat: 130 000 SDR-nek megfelelő euró;

b) a 22. § (1) bekezdésében meghatározott összes egyéb ajánlatkérő esetében, ha a szolgáltatás a 3. mellékletben szerepel, kivéve a 8. csoportba tartozó kutatási és fejlesztési szolgáltatásokat és az 5. csoportba tartozó 7524, 7525, 7526 számú távközlési szolgáltatásokat: 200 000 SDR-nek megfelelő euró;

c) a 3. mellékletben a 8. csoportba tartozó kutatási és fejlesztési szolgáltatások és az 5. csoportba tartozó 7524, 7525, 7526 számú távközlési szolgáltatások, valamint a 4. melléklet szerinti szolgáltatások esetében: 200 000 euró;

d) a 22. § (2) bekezdésének a) pontjában említett szolgáltatás, valamint b) pontjában meghatározott ajánlatkérők esetében: 200 000 euró.

33. § E fejezet (10. cím) alkalmazásában a tervpályázati eljárásra vonatkozó értékhatár

a) a 32. § a)–c) pontjában meghatározott értékhatárok, ha a tervpályázati eljárás eredményeként szolgáltatás megrendelésére kerül sor;

b) a 32. § a)–c) pontjában meghatározott értékhatárok minden olyan tervpályázati eljárás esetében, amelynek pályázati díja és a pályázóknak fizetendő díjak együttes teljes összege eléri vagy meghaladja ezeket az értékhatárokat.

34. § (1) A 30–33. §, valamint a 42. § (1)–(2) bekezdése szerinti értékhatárok euróban és nemzeti valutákban (forintban) meghatározott összege az Európai Unió Hivatalos Lapjában a következő két évre vonatkozóan kerül közzétételre.

(2) Az (1) bekezdés szerinti értékhatárokat a Közbeszerzések Tanácsa is közzéteszi a Közbeszerzési Értesítőben.

A közbeszerzés értéke

35. § (1) A közbeszerzés értékén a közbeszerzés megkezdésekor annak tárgyáért általában kért, illetőleg kínált — általános forgalmi adó nélkül számított, a 36–40. §-ban foglaltakra tekintettel megállapított — legmagasabb összegű teljes ellenszolgáltatást kell érteni (a továbbiakban: becsült érték).

(2) A közbeszerzés megkezdésén a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény feladásának időpontját, a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás esetében vagy az egyszerűsített eljárás meghatározott eseteiben pedig az ajánlattételi felhívás megküldésének, illetőleg — a 125. § (2) bekezdésének c) pontja (135. §) és a 147. § (4) bekezdése szerinti eljárásban — a tárgyalás megkezdésének időpontját kell érteni.

36. § Az árubeszerzés becsült értéke olyan szerződés esetében, amelynek tárgya dolog használatára, illetőleg hasznosítására vonatkozó jognak a megszerzése:

a) határozott időre, egy évre vagy annál rövidebb időre kötött szerződés esetén a szerződés időtartama alatti ellenszolgáltatás; az egy évnél hosszabb időre kötött szerződés esetén pedig a szerződés időtartama alatti ellenszolgáltatás, beleértve a becsült maradványértéket is;

b) határozatlan időre kötött szerződés esetén, vagy ha a szerződés időtartama kétséges, a havi ellenszolgáltatás negyvennyolcszorosa.

37. § (1) Az árubeszerzés vagy a szolgáltatás becsült értéke a rendszeresen, illetőleg az időszakonként visszatérően kötött szerződés esetében:

a) az előző költségvetési év vagy tizenkét hónap során kötött azonos vagy hasonló tárgyú szerződés, illetőleg szerződések szerinti ellenszolgáltatás, módosítva a következő tizenkét hónap alatt várható mennyiségi és értékbeli változással, vagy

b) az első teljesítést követő, a következő tizenkét hónap alatti vagy a tizenkét hónapnál hosszabb időre kötött szerződés, illetőleg szerződések időtartama alatti ellenszolgáltatás.

(2) Az árubeszerzés vagy a szolgáltatás becsült értéke olyan szerződés esetében, amely vételi jogot is tartalmaz, a vételárral együtt számított legmagasabb ellenszolgáltatás.

(3) Ha a szerződés árubeszerzést és szolgáltatásmegrendelést is magában foglal, a becsült érték megállapításakor az árubeszerzés és a szolgáltatás becsült értékét egybe kell számítani. Úgyszintén be kell számítani adott esetben az árubeszerzés becsült értékébe a beállítás és üzembe helyezés becsült értékét is.

38. § (1) A szolgáltatás becsült értéke olyan szerződés esetében, amely nem tartalmazza a teljes díjat:

a) határozott időre, négy évre vagy annál rövidebb időre kötött szerződés esetén a szerződés időtartama alatti ellenszolgáltatás;

b) határozatlan időre kötött szerződés vagy négy évnél hosszabb időre kötött szerződés esetén a havi ellenszolgáltatás negyvennyolcszorosa.

(2) A szolgáltatás becsült értékének megállapításakor figyelembe kell venni

a) biztosítási szerződés esetében a fizetendő biztosítási díjat;

b) banki és egyéb pénzügyi szolgáltatás esetében a díjat, jutalékot, kamatot és egyéb ellenszolgáltatásokat;

c) a tervezést is magában foglaló szolgáltatás esetében a fizetendő díjat vagy jutalékot.

39. § (1) Az építési beruházás becsült értéke megállapításakor a több év alatt megvalósuló építési beruházás esetében a teljes beruházásért járó ellenszolgáltatást kell számítani.

(2) Ha az építési beruházás több részből áll, illetőleg több szerződés alapján kerül teljesítésre, mindegyik rész becsült értékét egybe kell számítani.

(3) Az építési beruházás becsült értékebe be kell számítani a megvalósításához szükséges, az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott áruk, illetőleg szolgáltatások becsült értékét is.

(4) Az építési beruházás megvalósításához nem szükséges árubeszerzés, illetőleg szolgáltatás becsült értékét az építési beruházás becsült értékebe nem lehet beszámítani azzal a céllal, hogy ilyen módon megkerüljék e törvény alkalmazását ezen árubeszerzésre, illetőleg szolgáltatás megrendelésére.

40. § (1) Tilos e törvény megkerülése céljával alkalmazni a 35—39. §-ban meghatározott becslési módszert, valamint ilyen célból a közbeszerzést a (2) bekezdésbe ütköző módon részekre bontani.

(2) A becsült érték kiszámítása során mindazon árubeszerzések vagy építési beruházások vagy szolgáltatások értékét egybe kell számítani, amelyek

a) beszerzésére egy költségvetési évben vagy tizenkét hónap alatt [37. § (1) bekezdése] kerül sor [a 39. § (1) bekezdése szerinti eset kivételével], és

b) beszerzésére egy ajánlattevővel lehetne szerződést kötni, továbbá

c) rendeltetése azonos vagy hasonló, illetőleg felhasználásuk egymással közvetlenül összefügg.

(3) Ha a (2) bekezdés alapján több — egyenként a közösségi értékhatárt el nem érő értékű — beszerzési tárgy együttes értéke miatt e fejezet szerinti közbeszerzési eljárást kell lefolytatni, nem minősül e törvény megkerülésének, ha az egybeszámított értékű beszerzési tárgyakat több, e fejezet szerinti közbeszerzési eljárásban szerzik be.

(4) Ha a becsült érték kiszámításakor a (2) bekezdésben foglaltakat nem vették figyelembe, az e fejezet szerinti közbeszerzésnek a költségvetési évben vagy az adott tizenkét hónapban még beszerzendő tárgyaira — azok értékétől függetlenül — csak az e fejezet szerinti közbeszerzési eljárás alapján lehet szerződést kötni.

2. Cím

A KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A közbeszerzési eljárás fajtái

41. § (1) A közbeszerzési eljárás nyílt, meghívásos vagy tárgyalásos eljárás lehet. Tárgyalásos eljárást csak akkor lehet alkalmazni, ha azt e fejezet megengedi.

(2) A nyílt és a meghívásos eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a dokumentációban meghatározott feltéte-

lekhez, az ajánlattevő pedig az ajánlatához kötve van. A nyílt és a meghívásos eljárásban nem lehet tárgyalni.

(3) A közbeszerzési eljárás során nem lehet áttérni egyik eljárási fajtáról a másikra.

(4) Ha a nyílt, a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárás eredménytelen, az ajánlatkérő — az egyes eljárási fajták alkalmazására vonatkozó szabályok szerint — új eljárás kiírásáról határoz, kivéve, ha a közbeszerzést nem kívánja megvalósítani.

(5) A meghívásos és a tárgyalásos eljárásra egyébként — ha e fejezet másként nem rendelkezik — a nyílt eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

Az előzetes tájékoztatás

42. § (1) Az ajánlatkérő a költségvetési év kezdetét követően haladéktalanul, de legkésőbb minden év április 15. napjáig — kivéve e határidő alól a központosított közbeszerzés során az ajánlatkérésre feljogosított szervezetet — előzetes összesített tájékoztatót köteles készíteni az adott évre, illetőleg az elkövetkező legfeljebb tizenkét hónapra tervezett

a) összes (a kivételi körbe nem tartozó és a közösségi értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű) árubeszerzéséről, ha annak becsült összértéke (35—37. §, 40. §) eléri vagy meghaladja a 750 000 eurót;

b) 3. melléklet szerinti összes (a kivételi körbe nem tartozó és a közösségi értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű) szolgáltatás megrendeléséről, ha annak becsült összértéke (35. §, 37—38. §, 40. §) eléri vagy meghaladja a 750 000 eurót.

(2) Az ajánlatkérő előzetes összesített tájékoztatót köteles készíteni a tervezett építési beruházás lényeges jellemzőiről, feltételeiről, ha az építési beruházás becsült értéke (35. §, 39—40. §) eléri vagy meghaladja az 5 millió eurót. A tájékoztatót a tervezett építési beruházás megvalósítására vonatkozó döntést követően haladéktalanul, de legkésőbb öt munkanapon belül kell elkészíteni.

(3) Az előzetes összesített tájékoztatót a közbeszerzés különböző tárgyairól együttesen és külön-külön is el lehet készíteni.

43. § (1) Az ajánlatkérő az előzetes összesített tájékoztatót hirdetmény útján köteles közzétenni. A hirdetményt külön jogszabályban meghatározott minta szerint kell elkészíteni, és legkésőbb a 42. § (1)—(2) bekezdésében előírt határidő lejártáig kell megküldeni.

(2) Árubeszerzés esetében az előzetes összesítést árucsoportonkénti bontásban kell elkészíteni, és az árucsoportot külön jogszabályban meghatározott nomenklatúrára történő hivatkozással kell megadni.

(3) Szolgáltatás megrendelése esetében az előzetes összesítést a 3. melléklet szerinti szolgáltatáscsoportonkénti bontásban kell elkészíteni.

(4) Az előzetes összesített tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzététele nem vonja maga után az abban megadott közbeszerzésre vonatkozó eljárás lefolytatásának kötelezettségét.

(5) Az előzetes összesített tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzététele előtt vagy ilyen hirdetmény nélkül az ajánlatkérő nem indíthatja meg az érintett közbeszerzésre vonatkozó eljárást, kivéve az általa előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség esetében. A rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények azonban nem eredhetnek az ajánlatkérő mulasztásából.

A hirdetmények megküldése és közzététele

44. § (1) E fejezet alkalmazásában hirdetmény közzétételén az Európai Unió Hivatalos Lapjában és a hirdetmények elektronikus napilapjában (a továbbiakban: TED-adatbank) történő közzétételt kell érteni, kivéve, ha e fejezet másként rendelkezik.

(2) Az ajánlatkérőnek a hirdetményt a lehető leggyorsabban és a legmegfelelőbb módon kell megküldenie — a Közbeszerzések Tanácsán keresztül — az Európai Községek Hivatalos Kiadványai Hivatalának. Gyorsított eljárás (136. §) esetében a hirdetményt telefaxon vagy elektronikus úton kell megküldeni.

(3) Az Európai Községek Hivatalos Kiadványai Hivatala a hirdetményt a feladást követően legkésőbb tizenkét napon belül teszi közzé; gyorsított eljárás, valamint a hirdetmény elektronikus úton, külön jogszabályban meghatározott módon történő feladása esetében pedig legkésőbb öt napon belül.

(4) A Közbeszerzések Tanácsa (Titkársága) az ajánlatkérő által megküldött hirdetményt — továbbküldése, feladása előtt — megvizsgálja abból a szempontból, hogy megfelel-e a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályoknak.

(5) A hirdetményt közzétételre a Közbeszerzések Tanácsa adja fel. A hirdetmény feladásának napját a Közbeszerzések Tanácsának tudnia kell igazolni.

45. § (1) Az előzetes összesített tájékoztatót tartalmazó hirdetmény és az eljárás eredményéről szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetmény teljes terjedelmükben és az Európai Unió valamennyi hivatalos nyelvén kerülnek közzétételre az Európai Unió Hivatalos Lapjában és a TED-adatbankban azzal, hogy egyedül az ajánlatkérő által választott hivatalos nyelven (a továbbiakban: eredeti nyelven) készült és megküldött szöveg hiteles.

(2) A közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény teljes terjedelmében és az eredeti nyelven kerül közzétételre az

Európai Unió Hivatalos Lapjában és a TED-adatbankban. Ezen hirdetmény lényeges elemeinek összefoglalását az Európai Unió hivatalos nyelvein is közzéteszik azzal, hogy egyedül az eredeti nyelven készült és megküldött szöveg hiteles.

(3) A hirdetményeknek az Európai Unió Hivatalos Lapjában (TED-adatbankban) való közzététele költségeit az Európai Unió viseli.

(4) A hirdetmények megküldésének és közzétételének részletes szabályait külön jogszabály határozza meg.

46. § Az ajánlatkérő olyan hirdetményének a 44. § (1) bekezdése szerinti közzétételét is kérheti, amelyben megadott közbeszerzésre nem vonatkozik az e fejezetben előírt közzétételi kötelezettség. Az ilyen közzététel azonban nem vonja maga után az e fejezet szerinti eljárás alkalmazását.

47. § (1) Az e fejezet szerinti hirdetményeket [44. § (1) bekezdése] — tájékoztató jelleggel — a Közbeszerzések Tanácsa a Közbeszerzési Értesítőben külön jogszabály szerint közzéteszi, az ajánlatkérő pedig más módon is közzéteheti azzal, hogy erre a hirdetménynek az Európai Községek Hivatalos Kiadványai Hivatala részére történő feladását követően kerülhet csak sor. Az így közzétett hirdetmény nem tartalmazhat más adatokat, mint amelyek az Európai Unió Hivatalos Lapjában (TED-adatbankban) megjelentek, továbbá fel kell tüntetnie a Hivatal részére történő feladás napját is.

(2) Ha e fejezet a hirdetménynek a Közbeszerzési Értesítőben történő közzétételéről rendelkezik, a harmadik részben meghatározott közzétételi szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

3. Cím

A NYÍLT ELJÁRÁS

Az eljárás megindítása

48. § (1) A nyílt eljárás ajánlati felhívással indul, amelyet az ajánlatkérő hirdetmény útján köteles közzétenni.

(2) Ha az ajánlatkérő, illetőleg a 22. § (2) bekezdésében meghatározott szervezet támogatásra irányuló igényt (pályázatot) nyújtott be, vagy fog benyújtani, az ajánlati felhívást közzéteheti. Az ajánlati felhívásban (az egyéb információk körében) fel kell hívni az ajánlattevők figyelmét erre a körülményre, valamint a (3) bekezdésben foglaltakra.

(3) A (2) bekezdés esetében a 82. §-t, a 99. § (3) bekezdését és a 303. §-t úgy kell alkalmazni, hogy az ott írt oknak, illetőleg körülménynek minősül a támogatásra irányuló igény el nem fogadása.

Az ajánlati felhívás

49. § Az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetményt külön jogszabályban meghatározott minta szerint úgy kell elkészíteni, hogy annak alapján az ajánlattevők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek.

50. § (1) Az ajánlati felhívásban az ajánlatkérő köteles megadni a közbeszerzés tárgyát, illetőleg mennyiségét.

(2) A közbeszerzés mennyiségét úgy is meg lehet határozni, hogy az ajánlatkérő a legalacsonyabb vagy a legmagasabb mennyiséget vagy értéket közli, és kiköti az ettől való eltérés lehetőségét, előírva az eltérés százalékos mértékét.

(3) Az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban lehetővé teheti a közbeszerzés egy részére történő ajánlattételt. Ebben az esetben az ajánlati felhívásban elő kell írni, hogy a közbeszerzés tárgyának mely elemeire lehet részajánlatot tenni.

51. § (1) Az ajánlati felhívásban szerepelnie kell, hogy az ajánlattevő tehet-e többváltozatú (alternatív) ajánlatot. Az 50. § (2) bekezdésének alkalmazása önmagában még nem minősül többváltozatú ajánlattételi lehetőségnek.

(2) Az ajánlatkérő akkor rendelkezhet a többváltozatú ajánlattétel lehetőségéről, ha az összességében legelőnyösebb ajánlat kiválasztására irányuló bírálati szempontot [57. § (2) bekezdésének b) pontja] alkalmazza az eljárásban.

(3) Többváltozatú ajánlattétel lehetősége esetén az ajánlatkérőnek az ajánlati felhívásban vagy a dokumentációban meg kell határoznia, hogy a változatoknak milyen minimum követelményeknek, illetőleg közbeszerzési műszaki leírásnak kell megfelelniük, és azokat milyen egyéb követelmények szerint kell elkészíteni.

52. § Több ajánlattevő közösen is tehet ajánlatot. Az ajánlatkérő az ajánlattételt nem kötheti gazdasági társaság, illetőleg meghatározott jogi személy alapításához, a közös ajánlatot tevő nyertesektől azonban ezt megkövetelheti, ha az a szerződés teljesítése érdekében indokolt. Erre az ajánlati felhívásban fel kell hívni az ajánlattevők figyelmét.

53. § (1) Az ajánlatkérő köteles az ajánlati felhívásban ellenszolgáltatása teljesítésének feltételeit megadni, illetőleg a vonatkozó jogszabályokra hivatkozni.

(2) Ha a közbeszerzést az Európai Unióból származó forrásból is támogatják, az ajánlatkérő köteles az ajánlati felhívásban az érintett projekte (programra) vonatkozó adatokat feltüntetni.

(3) Az ajánlati felhívásban meg kell adni az eredményhirdetés időpontját [94. § (1) bekezdése] és a szerződéskötés tervezett időpontját [99. § (2) bekezdése].

(4) Az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban előírhatja, hogy az ajánlattevő alkalmazza az értékelemzés módszerét.

A dokumentáció

54. § (1) Az ajánlatkérő — a megfelelő ajánlattétel elősegítése érdekében is — dokumentációt köteles készíteni, amely egyebek mellett tartalmazza a részletes szerződési feltételeket vagy a szerződéstervezetet.

(2) Az ajánlati felhívásban az ajánlatkérő köteles megadni a dokumentáció rendelkezésre bocsátásának módját, határidejét, annak beszerzési helyét és pénzügyi feltételeit is. Az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban előírhatja, hogy a dokumentáció megvásárlása vagy átvétele az eljárásban való részvétel feltétele.

(3) Az ajánlatkérő köteles gondoskodni arról, hogy a dokumentáció az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény közzétételének napjától kezdve az ajánlattételi határidő lejártáig rendelkezésre álljon.

(4) Ha a dokumentáció megküldését kérik, az ajánlatkérő vagy az általa meghatározott szervezet a kérelem kézhezvételétől számított két munkanapon belül köteles ennek eleget tenni, feltéve, hogy ésszerű időben kérték, illetőleg annak ellenértékét megfizették.

(5) A dokumentáció ellenértékét az annak előállításával és az ajánlattevők részére történő rendelkezésre bocsátásával kapcsolatban a közbeszerzési eljárásra tekintettel felmerült költséget alapul véve kell megállapítani.

(6) A dokumentáció, valamint annak ellenértéke tíz napon belül visszajár, ha

a) az ajánlatkérő visszavonja az ajánlati felhívást;

b) az eljárás a 92. § d), f) vagy g) pontja alapján eredménytelen;

c) az ajánlatkérő az eljárás eredményét az ajánlati felhívásban megjelölt vagy a módosított eredményhirdetési időpontig nem hirdeti ki.

55. § Építési beruházás és szolgáltatás megrendelése esetében az ajánlatkérő köteles a dokumentációban megadni azoknak a szervezeteknek (hatóságnak) a nevét és címét (elérhetőségét), amelyekről az ajánlattevő megfelelő tájékoztatást kaphat a munkavállalók védelmére és a munkafeltételekre vonatkozó kötelezettségekről, amelyeknek a teljesítés helyén és a szerződés teljesítése során meg kell felelni.

A kiegészítő tájékoztatás

56. § (1) Az ajánlattevő — a megfelelő ajánlattétel érdekében — az ajánlati felhívásban és a dokumentációban foglaltakkal kapcsolatban írásban kiegészítő (értelmező) tájékoztatást kérhet az ajánlatkérőtől vagy az általa meg-

határozott szervezettől az ajánlattételi határidő lejártá előtt legkésőbb tíz nappal.

(2) A kiegészítő tájékoztatást az ajánlattételi határidő lejártá előtt legkésőbb hat nappal kell megadni.

(3) A kiegészítő tájékoztatást úgy kell megadni, hogy az ne sértse az ajánlattevők esélyegyenlőségét. A tájékoztatás teljes tartalmát az ajánlattevők számára hozzáférhetővé kell tenni, illetőleg meg kell küldeni. A tájékoztatás nem eredményezheti az ajánlati felhívásban és a dokumentációban foglaltak módosítását.

(4) Kiegészítő tájékoztatás nyújtható konzultáció formájában is. Ebben az esetben az ajánlati felhívásban kell megadni a konzultáció időpontját és helyét. A konzultációról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet a konzultáció napjától számított öt napon belül meg kell küldeni a konzultáción résztvevő ajánlattevőknek, valamint az ajánlattevők számára egyben hozzáférhetővé kell tenni.

Bírálati szempontok

57. § (1) Az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban köteles meghatározni az ajánlatok bírálati szempontját.

(2) Az ajánlatok bírálati szempontja a következő lehet:

- a) a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás, vagy
- b) az összességében legelőnyösebb ajánlat kiválasztása.

(3) Ha az ajánlatkérő az összességében legelőnyösebb ajánlatot kívánja kiválasztani, köteles meghatározni

a) az összességében legelőnyösebb ajánlat megítélésére szolgáló részszerzőpontokat;

b) részszerzőpontként az azok súlyát meghatározó — a részszerzőpont tényleges jelentőségével arányban álló — szorzószámokat (a továbbiakban: súlyszám);

c) az ajánlatok részszerzőpontok szerinti tartalmi elemeinek értékelése során adható pontszám alsó és felső határát, amely minden részszerzőpont esetében azonos;

d) azt a módszert (módszereket), amellyel megadja a pontszámok [c] pont] közötti pontszámot.

(4) A (3) bekezdés a) pontja szerinti részszerzőpontokat az ajánlatkérőnek az alábbi követelményeknek megfelelően kell meghatároznia:

a) a részszerzőpontok körében nem értékelhető az ajánlattevő szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági, valamint műszaki, illetőleg szakmai alkalmassága;

b) a részszerzőpontok között mindig meg kell adni az ellenszolgáltatás mértékének részszerzőpontját;

c) a részszerzőpontoknak mennyiségi vagy más módon értékelhető tényezőkön kell alapulniuk, a közbeszerzés tárgyával, illetőleg a szerződés lényeges feltételeivel kell kapcsolatban állniuk (az ellenszolgáltatáson kívül például: a minőség, műszaki érték, esztétikai és funkcionális tulajdonságok, környezetvédelmi tulajdonságok, működési költségek, gazdaságosság-költséghatékonyság, vevőszolga-

lat és műszaki segítségnyújtás, pótalkatrészek biztosítása, készletbiztonság, a teljesítés időpontja, időszaka);

d) a részszerzőpontok nem eredményezhetik ugyanazon ajánlati tartalmi elem többszöri értékelését;

e) ha részszerzőpont körében alszerzőpontok is meghatározásra kerülnek, alszerzőpontként azok — tényleges jelentőségével arányban álló — súlyszámát is meg kell adni.

(5) A (3) bekezdésben foglaltakat is az ajánlati felhívásban kell megadni [a c) és d) pont esetében az egyéb információk körében] azzal, hogy a d) pont szerinti módszer (módszerek) részletes ismertetése a dokumentációban is megadható.

(6) A (3) bekezdés d) pontja szerinti módszerekről, az ajánlatok elbírálásáról a Közbeszerzések Tanácsa ajánlást készít.

A közbeszerzési műszaki leírás

58. § (1) Az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban vagy a dokumentációban köteles megadni a közbeszerzés tárgyára vonatkozó közbeszerzési műszaki leírást.

(2) A közbeszerzési műszaki leírást — a közösségi joggal összeegyeztethető kötelező műszaki szabályok sérelme nélkül — az európai szabványokat közétevé nemzeti szabványokra, európai műszaki tanúsítványokra vagy közös műszaki leírásokra hivatkozással kell meghatározni.

(3) Az ajánlatkérő a (2) bekezdésben foglaltaktól csak akkor térhet el, ha az említett szabványok, európai műszaki tanúsítványok vagy közös műszaki leírások

a) nem tartalmazzak a megfelelőség megállapítására irányuló leírást, vagy nincsenek olyan műszaki eszközök, amelyek segítségével kielégítően megállapítható, hogy a közbeszerzés tárgya az említett szabványoknak, európai műszaki tanúsítványoknak vagy közös műszaki leírásoknak megfelel;

b) alkalmazása a korábbi beszerzéshez, már használatban levő berendezéshez nem illeszkedő beszerzést vagy aránytalan többletköltséget, vagy műszaki nehézséget eredményezne az ajánlatkérőnek;

c) alkalmazása nem teszi lehetővé a kifejezetten fejlesztésre irányuló közbeszerzést;

d) alkalmazása sértene az árukra vagy a szolgáltatásokra, illetőleg a megfelelőségükre vonatkozó európai közösségi jogszabályok, illetőleg az azokkal összeegyeztethető jogszabályok alkalmazását.

(4) A (3) bekezdés b) pontja csak akkor alkalmazható, ha az ajánlatkérő egyben írásban meghatározza az említett szabványokra, európai műszaki tanúsítványokra vagy közös műszaki leírásokra megadott időn belül történő áttérésre irányuló feladattervét.

(5) Ha az ajánlatkérő a közbeszerzési műszaki leírást nem a (2) bekezdés szerint határozza meg, a (3) bekezdés alkalmazásának indokát lehetőség szerint meg kell adnia

az ajánlati felhívásban vagy a dokumentációban. Ezt az indokot az ajánlatkérő azonban minden esetben köteles írásban dokumentálni az eljárásában, továbbá kérésre megadni — a Közbeszerzések Tanácsán keresztül — az Európai Bizottságnak, valamint az Európai Unió tagállamainak.

(6) Az említett szabványok, európai műszaki tanúsítványok vagy közös műszaki leírások hiányában a közbeszerzési műszaki leírást

a) a műszaki harmonizációról szóló európai közösségi irányelvekben foglalt alapvető követelményekkel összeegyeztethetőnek elismert nemzeti műszaki leírásokra történő hivatkozással kell meghatározni;

b) meg lehet határozni az építési beruházási munkák tervezésére, számítási módszerére és kivitelezésére, valamint az áruk felhasználására vonatkozó nemzeti műszaki leírásokra történő hivatkozással;

c) meg lehet határozni egyéb hivatkozással, a következő rangsor szerint:

ca) nemzetközi szabványokat közzétevő nemzeti szabványok,

cb) egyéb nemzeti szabványok és nemzeti műszaki tanúsítványok,

cc) bármely egyéb szabvány.

(7) Az ajánlatkérő a közbeszerzési műszaki leírást nem határozhatja meg oly módon, hogy egyes ajánlattevőket, illetőleg árukat az eljárásból kizár, vagy más módon indokolatlan és hátrányos vagy előnyös megkülönböztetésüket eredményezi. Ha a közbeszerzés tárgyának egyértelmű és közérthető meghatározása szükségessé tesz meghatározott gyártmányú, eredetű, típusú dologra, eljárásra, tevékenységre, személyre, illetőleg szabadsalomra vagy védjegyre való hivatkozást, a leírásnak tartalmaznia kell, hogy a megnevezés csak a tárgy jellegének egyértelmű meghatározása érdekében történt, és a megnevezés mellett a „vagy azzal egyenértékű” kifejezést kell szerepeltetni.

Az ajánlati biztosíték

59. § (1) Az ajánlatkérő az eljárásban való részvételt ajánlati biztosíték (a továbbiakban: biztosíték) adásához kötheti, amit az ajánlattevőnek ajánlata benyújtásával egyidejűleg vagy az ajánlatkérő által az ajánlati felhívásban meghatározott időpontig, az ott megjelölt mértékben kell az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátania. Az ajánlattevőnek igazolnia kell, hogy a biztosítékot az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátotta.

(2) A biztosíték az ajánlattevő választása szerint teljesíthető az előírt pénzösszegnek az ajánlatkérő bankszámlájára történő befizetésével, bankgarancia biztosításával vagy biztosítási szerződés alapján kiállított — készfizető kezességvállalást tartalmazó — kötelezvénnel. A befizetés helyét, illetőleg az ajánlatkérő bankszámlaszámát, továbbá a

befizetés igazolásának módját az ajánlati felhívásban meg kell határozni.

(3) A biztosíték mértékét az ajánlattevők esélyegyenlőségének biztosítása mellett, a felek ajánlati kötöttségének (76—77. §) a (4) bekezdés szerinti megsértése esetére az ajánlatkérőnél — az ajánlatnak az ajánlati kötöttség ideje alatti visszavonása vagy a szerződéskötésnek az ajánlattevő érdekkörében felmerült okból történő meghiúsulása miatt — előreláthatólag felmerülő veszteség mértékére tekintettel kell megállapítani.

(4) Ha az ajánlattevő az ajánlati kötöttségének ideje alatt ajánlatát visszavonja, vagy a szerződés megkötése az érdekkörében felmerült okból hiúsul meg, a biztosíték az ajánlatkérőt illeti meg.

(5) A biztosítékot vissza kell fizetni

a) az ajánlattevők részére az ajánlati felhívás visszavonását, ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását, illetőleg az eljárás eredményének kihirdetését követő tíz napon belül;

b) a nyertes ajánlattevő, valamint — a 91. § (2) bekezdése szerinti esetben — a második legkedvezőbb ajánlatot tevő részére a szerződéskötést követő tíz napon belül, kivéve, ha a biztosíték az ajánlati felhívás szerint a megkötött szerződést biztosító mellékkötelezettséggé válik.

(6) Ha az ajánlatkérő az eljárásban való részvételt biztosíték adásához kötötte, a pénzben teljesített biztosíték kétszeres összegének, egyéb esetekben a biztosíték mértékének megfelelő összeg tíz napon belüli megfizetésére köteles

a) az ajánlattevők részére, ha az eljárás eredményét az ajánlati felhívásban megjelölt vagy a módosított eredményhirdetési időpontig nem hirdeti ki;

b) a nyertes ajánlattevő, valamint — a 91. § (2) bekezdése szerinti esetben — a második legkedvezőbb ajánlatot tevő részére, ha a szerződést nem köti meg.

Kizáró okok

60. § (1) Az eljárásban nem lehet ajánlattevő vagy alvállalkozó, aki

a) végelszámolás alatt áll, vagy az ellene indított csőd-eljárás vagy felszámolási eljárás folyamatban van, illetőleg ha az ajánlattevő (alvállalkozó) személyes joga szerinti hasonló eljárás van folyamatban, vagy aki személyes joga szerint hasonló helyzetben van;

b) tevékenységét felfüggesztette vagy akinek tevékenységét felfüggesztették;

c) gazdasági, illetőleg szakmai tevékenységével kapcsolatban jogerős bírósági ítéletben megállapított bűncselekményt követett el, amíg a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól nem mentesült; illetőleg akinek tevékenységét a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény 5. §-a (2) bekezdésének b), illetőleg f) pontja alapján a bíróság jogerős ítéle-

tében korlátozta, az eltöltés ideje alatt, illetőleg ha az ajánlattevő tevékenységét más bíróság hasonló okból és módon jogerősen korlátozta;

d) közbeszerzési eljárásokban való részvételtől jogerősen eltiltásra került, az eltöltés ideje alatt;

e) egy évnél régebben lejárt adó-, vámfizetési vagy társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettségének — a letelepedése szerinti ország vagy az ajánlatkérő székhelye szerinti ország jogszabályai alapján — nem tett eleget, kivéve, ha megfizetésére halasztást kapott;

f) korábbi — három évnél nem régebben lezárult — közbeszerzési eljárásban hamis adatot szolgáltatott és ezért az eljárásból kizárták, illetőleg a hamis adat szolgáltatását jogerősen megállapították.

(2) Az (1) bekezdés e) pontjában említett adófizetési kötelezettség alatt a belföldi székhelyű ajánlattevő vagy alvállalkozó tekintetében a központi adóhatóság által nyilvántartott adófizetési kötelezettséget kell érteni.

(3) Az ajánlatkérő köteles az ajánlati felhívásban hivatkozni az (1) bekezdésben felsorolt kizáró okokra.

61. § (1) Az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban előírhatja, hogy az eljárásban nem lehet ajánlattevő vagy a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó, illetőleg a d)—e) pont tekintetében alvállalkozó, aki

a) gazdasági, illetőleg szakmai tevékenységével kapcsolatban — öt évnél nem régebben meghozott — jogerős bírósági ítéletben megállapított jogszabálysértést követett el;

b) a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 11. §-a (2) bekezdésének e) pontjával kapcsolatban — öt évnél nem régebben meghozott — jogerős és végrehajtható versenyfelügyeleti határozatban vagy a versenyfelügyeleti határozat bírósági felülvizsgálata esetén a bíróság jogerős és végrehajtható határozatában megállapított jogszabálysértést követett el; illetőleg ha az ajánlattevő ilyen jogszabálysértését más versenyhatóság vagy bíróság — öt évnél nem régebben — jogerősen megállapította;

c) korábbi — öt évnél nem régebben lezárult — közbeszerzési eljárás alapján vállalt szerződéses kötelezettségének megszegését jogerős közigazgatási, illetőleg bírósági határozat megállapította;

d) a letelepedése szerinti ország nyilvántartásában nincs bejegyezve;

e) a szolgáltatás nyújtásához a letelepedése szerinti országban előírt engedéllyel, jogosítvánnyal, illetőleg előírt szervezeti, kamarai tagsággal nem rendelkezik.

(2) Ha az ajánlatkérő helyi önkormányzat, kisebbségi települési önkormányzat, helyi kisebbségi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv vagy helyi kisebbségi önkormányzati költségvetési szerv, az ajánlati felhívásban előírhatja, hogy az eljárásban az sem lehet ajánlattevő vagy alvállalkozó, aki az ajánlatkérő székhelye szerinti önkormányzati adóhatóság által nyilvántartott, egy évnél régebben lejárt adófizetési kötelezettségének nem tett eleget, kivéve, ha megfizetésére halasztást kapott.

(3) Ha az ajánlattevő vagy az alvállalkozó a letelepedése szerinti országban jogosult az adott szolgáltatás nyújtására, az ajánlatkérő nem zárhatja ki az eljárásból azon az alapon, hogy a hazai jogszabályok szerint az adott szolgáltatás nyújtásához előírt jogi-szervezeti feltételnek (így például hogy jogi személyiséggel rendelkezzen) az ajánlattevő vagy az alvállalkozó nem felel meg, vagy arra hivatkozással, hogy a hazai jogszabályok szerint a szolgáltatás nyújtására kizárólag természetes személy jogosult.

62. § (1) Az ajánlatkérőnek az eljárásból ki kell zárnia az olyan ajánlattevőt, aki, illetőleg — a 71. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti esetben — akinek a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozója

a) három évnél nem régebben súlyos, jogszabályban meghatározott szakmai kötelezettségszegést vagy szakmai etikai szabályokba ütköző cselekedetet követett el, vagy korábbi — három évnél nem régebben lezárult — közbeszerzési eljárás alapján vállalt szerződéses kötelezettségét súlyosan megszegte, amelyet az ajánlatkérő bizonyítani tud;

b) az eljárásban előírt adatszolgáltatási kötelezettségének [különösen 70. § (2) bekezdése, 71. §] teljesítése során hamis adatot szolgáltatott, illetőleg hamis nyilatkozatot tett.

(2) Az ajánlatkérő köteles az ajánlati felhívásban hivatkozni az (1) bekezdésben felsorolt kizáró okokra.

63. § (1) Az ajánlattevőnek és — a 71. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti esetben — a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozójának az ajánlatban a (2)—(3) bekezdés szerint kell igazolnia, illetőleg írásban nyilatkoznia, hogy nem tartozik a 60. § (1) bekezdésének, valamint — ha az ajánlatkérő azt előírta — a 61. § (1), illetőleg (2) bekezdésének hatálya alá.

(2) Az ajánlatkérő a következő igazolásokat és írásbeli nyilatkozatokat köteles elfogadni:

a) a 60. § (1) bekezdésének a)—d), f) pontja és a 61. § (1) bekezdésének a)—c) pontja esetében az illetékes bíróság vagy hatóságok nyilvántartásának kivonatát (hatósági erkölcsi bizonyítványt) vagy ennek hiányában bírósági vagy hatósági igazolást;

b) a 60. § (1) bekezdésének e) pontja esetében az érintett ország illetékes hatóságainak igazolását;

c) ha az illetékes bíróság vagy hatóság nem bocsát ki az a) vagy a b) pont szerinti kivonatot vagy igazolást, vagy azok nem terjednek ki az a) pontban hivatkozott esetek mindegyikére, az ajánlattevő (alvállalkozó) eskü alatt tett nyilatkozatát, vagy ha ilyen nyilatkozat nem ismert az érintett országban, az ajánlattevő (alvállalkozó) által az illeté-

kes bíróság, hatóság, közjegyző, kamara vagy szakmai szervezet előtt tett nyilatkozatot;

d) a 61. § (1) bekezdésének *d)* pontja esetében az árubeszerzésre irányuló közbeszerzési eljárások összehangolásáról szóló 93/36/EGK irányelv 21. cikkének (2) bekezdésében és módosításaiban felsorolt, az építési beruházásra irányuló közbeszerzési eljárások összehangolásáról szóló 93/37/EGK irányelv 25. cikkében és módosításaiban felsorolt, valamint a szolgáltatás megrendelésére irányuló közbeszerzési eljárások összehangolásáról szóló 92/50/EGK irányelv 30. cikkének (3) bekezdésében és módosításaiban felsorolt nyilvántartások szerinti igazolást (kivonat) vagy egyéb igazolást vagy nyilatkozatot;

e) a 61. § (1) bekezdésének *e)* pontja esetében az engedély vagy a jogosítvány hiteles másolatát, illetőleg a szervezeti, kamarai tagságról szóló igazolást;

f) a 61. § (2) bekezdése esetében hatósági igazolást;

g) a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzéke szerinti igazolást azokban az esetekben, amelyekben a jegyzék bizonyítja — figyelemmel a 14. §-ban foglaltakra is —, hogy az ajánlattevő (alvállalkozó) nem esik a 60—61. § valamely esetének hatálya alá.

(3) Az ajánlattevő és a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozója az (1) bekezdésnek megfelelően köteles csatolni a 60. § (1) bekezdésének *e)* pontja és — ha az ajánlatkérő azt előírta — a 61. § (2) bekezdése szerinti köztartozást nyilvántartó hatóságoknak az eljárás eredménye kihirdetésének időpontját legfeljebb egy évvel megelőzően kelt igazolását arról, hogy az igazolás kiállításának időpontjában nincs a hatóság által nyilvántartott köztartozása, vagy ha van, milyen időpontban járt le, és annak megfizetésére halasztást kapott-e.

(4) Ha jogszabály a 60. § (1) bekezdése *e)* pontjának vagy a 61. § (2) bekezdésének hatálya alá tartozó új közterhet állapít meg, az ezzel kapcsolatos igazolást csak azokban az eljárásokban kell csatolni, amelyekben az eljárás eredményének kihirdetése a köztartozásról szóló rendelkezés hatálybalépését követő egy évnél későbbi időpontban történik.

(5) Az ajánlatkérő kérelemre — annak kézhezvételétől számított két munkanapon belül — köteles tájékoztatni a más közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjét a 61. § (1) bekezdésének *c)* pontjában szereplő körülményről.

64. § (1) A Közbeszerzések Tanácsa tájékoztatót ad ki a 63. § (2)—(3) bekezdésében hivatkozott igazolásokról, nyilatkozatokról, nyilvántartásokról és adatokról.

(2) A Közbeszerzések Tanácsa a 63. § (2) bekezdése szerinti belföldi illetékes szervezetekről, igazolásokról, nyilatkozatokról és nyilvántartásokról köteles tájékoztatni az Európai Unió többi tagállamát és az Európai Bizottságot.

Az ajánlattevő és alvállalkozójának alkalmassága

65. § (1) Az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban köteles előírni az ajánlattevő pénzügyi és gazdasági, valamint műszaki, illetőleg szakmai alkalmasságának feltételeit és igazolását. Az alkalmasság feltételeit és igazolását — a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozók esetében is [71. § (4) bekezdése] — az ajánlatkérő kizárólag a 66—69. §-ban meghatározott módon írhatja elő.

(2) Az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban előírhatja, hogy a nem természetes személy ajánlattevő ajánlatában adja meg a szolgáltatás teljesítésében személyesen közreműködő természetes személyek nevét és képzettségét.

66. § (1) Az ajánlattevőnek és a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozójának a szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági alkalmassága árubeszerzés, építési beruházás, illetőleg szolgáltatás megrendelése esetében igazolható

a) pénzügyi intézménytől származó — erről szóló — nyilatkozattal;

b) a számviteli jogszabályok szerinti beszámolójának benyújtásával (ha az ajánlattevő letelepedése szerinti ország joga előírja közzétételét);

c) az előző legfeljebb háromévi teljes forgalmáról és ugyanezen időszakban a közbeszerzés tárgyának forgalmáról szóló nyilatkozatával;

d) az ajánlatkérő által előírt tartalmú vagy elfogadott egyéb — pénzügyi, illetőleg gazdasági alkalmasságának megállapítására alkalmas — nyilatkozattal vagy dokumentummal.

(2) Szolgáltatás megrendelése esetében a szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági alkalmasság igazolható továbbá meghatározott biztosíték (felelősségbiztosítás) fennállásáról szóló igazolással.

67. § (1) Az ajánlattevőnek és a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozójának a szerződés teljesítéséhez szükséges műszaki, illetőleg szakmai alkalmassága árubeszerzés esetében — figyelemmel annak jellegére, mennyiségére, rendeltetésére — igazolható

a) az előző legfeljebb három év legjelentősebb szállításainak ismertetésével (legalább az ellenszolgáltatás összege, a teljesítés ideje, a szerződést kötő másik fél megnevezésével);

b) a műszaki-technikai felszereltségének, a minőség biztosítása érdekében tett intézkedéseinek, illetőleg vizsgálati és kutatási eszközeinek leírásával;

c) azoknak a szakembereknek (szervezeteknek), illetőleg vezetőknek a megnevezésével, képzettségük ismertetésével, akiket be kíván vonni a teljesítésbe, különösen azok bemutatásával, akik a minőségellenőrzésért felelősek;

d) a beszerzendő áru leírásával, mintapéldányának, illetőleg fényképének bemutatásával, amelynek eredetiségét az ajánlatkérő felhívására igazolni kell;

e) elismert (bármely nemzeti rendszerben akkreditált) tanúsító szervezettől származó tanúsítvánnyal, amely tanúsítja, hogy a leírásokra vagy szabványokra történő hivatkozással egyértelműen meghatározott áru megfelel bizonyos leírásoknak vagy szabványoknak;

f) a termelési képességéről, illetőleg vizsgálati és kutatási eszközeiről, minőségbiztosítási intézkedéseiről az ajánlatkérő vagy más szervezet által végzett vizsgálattal, ha az áru összetett, vagy ha különleges célra szolgál.

(2) Az ajánlattevőnek és a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozójának a szerződés teljesítéséhez szükséges műszaki, illetőleg szakmai alkalmassága építési beruházás esetében igazolható

a) az előző legfeljebb öt év legjelentősebb építési beruházásainak ismertetésével;

b) a teljesítéshez rendelkezésre álló eszközök, berendezések, illetőleg műszaki felszereltség leírásával;

c) az ajánlattevő, illetőleg vezető tisztségviselői végzettségének és képzettségének ismertetésével, és különösen azon személyek végzettségének és képzettségének ismertetésével, akik az építési beruházás teljesítéséért felelősek;

d) az előző legfeljebb három évre vonatkozóan az éves átlagos statisztikai állományi létszámáról és vezető tisztségviselőinek létszámáról készült kimutatással;

e) azoknak a szakembereknek (szervezeteknek), illetőleg vezetőknek a megnevezésével, képzettségük ismertetésével, akiket be kíván vonni a teljesítésbe.

(3) Az ajánlattevőnek és a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozójának a szerződés teljesítéséhez szükséges műszaki, illetőleg szakmai alkalmassága szolgáltatás megrendelése esetében — figyelemmel annak jellegére, mennyiségére, rendeltetésére, továbbá arra, hogy az alkalmasságot különösen a szakértelemre, hatékonyságra, tapasztalatra és megbízhatóságra tekintettel lehet megítélni — igazolható

a) az előző legfeljebb három év legjelentősebb szolgáltatásainak ismertetésével (legalább az ellenszolgáltatás összege, a teljesítés ideje, a szerződést kötő másik fél megnevezésével);

b) az ajánlattevő, illetőleg vezető tisztségviselői végzettségének és képzettségének ismertetésével, és különösen azon személyek végzettségének és képzettségének ismertetésével, akik a szolgáltatás teljesítéséért felelősek;

c) az előző legfeljebb három évre vonatkozóan az éves átlagos statisztikai állományi létszámáról és vezető tisztségviselőinek létszámáról készült kimutatással;

d) azoknak a szakembereknek (szervezeteknek), illetőleg vezetőknek a megnevezésével, képzettségük ismerteté-

sével, akiket be kíván vonni a teljesítésbe, különösen azok bemutatásával, akik a minőségellenőrzésért felelősek;

e) a teljesítéshez rendelkezésre álló eszközök, berendezések, illetőleg műszaki felszereltség leírásával;

f) a minőség biztosítása érdekében tett intézkedéseinek, illetőleg vizsgálati és kutatási eszközeinek leírásával;

g) a termelési képességéről, illetőleg vizsgálati és kutatási eszközeiről, minőségbiztosítási intézkedéseiről az ajánlatkérő vagy más szervezet által végzett vizsgálattal, ha a szolgáltatás összetett, vagy ha különleges célra szolgál;

h) a szerződés (szolgáltatás) azon részének a megjelölésével, amelyre az ajánlattevő harmadik személlyel kíván szerződést kötni.

68. § (1) A 67. § (1) bekezdése a) pontjának és (3) bekezdése a) pontjának esetét a következő módon kell igazolni:

a) ha a szerződést kötő másik fél a 22. § (1) bekezdésének a)–e) pontja szerinti szervezet, az általa kiadott vagy aláírt igazolással;

b) ha a szerződést kötő másik fél az a) pontban foglalt-hoz képest egyéb szervezet, az általa adott igazolással vagy az ajánlattevő nyilatkozatával.

(2) A 67. § (2) bekezdése a) pontjának esetét a szerződést kötő másik fél által adott igazolással kell igazolni. Az igazolásban meg kell adni legalább az ellenszolgáltatás összegét, a teljesítés idejét és helyét, továbbá nyilatkozni kell arról, hogy a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt-e.

(3) Ha az ajánlatkérő az ajánlattevő (alvállalkozó) bizonyos minőségbiztosítási szabványoknak való megfelelésé-ge tanúsításához független szervezet által kiállított tanúsítvány benyújtását írja elő, akkor a vonatkozó európai szabványsorozatnak megfelelő szervezet által tanúsított, a vonatkozó európai szabványsorozaton alapuló minőségbiztosítási rendszerekre kell hivatkoznia. Az ajánlatkérő köteles elfogadni az Európai Unió más tagállamában bejegyzett szervezettől származó egyenértékű tanúsítványt, továbbá az egyenértékű minőségbiztosítási intézkedések egyéb bizonyítékait is attól az ajánlattevőtől (alvállalkozótól), aki nem juthat hozzá ilyen tanúsítványhoz, vagy akinek nincs lehetősége arra, hogy ilyen tanúsítványt az adott határidőn belül beszerezzen.

(4) Ha az ajánlatkérő az ajánlattevőnek (alvállalkozónak) — a 67. § (1) bekezdésének b)–c), f) pontja, (2) bekezdésének b)–c), e) pontja vagy (3) bekezdésének b), d)–g) pontja tekintetében — bizonyos környezetvédelmi vezetési szabványoknak való megfelelésé-ge tanúsításához független szervezet által kiállított tanúsítvány benyújtását írja elő, akkor a vonatkozó európai szabványsorozatnak megfelelő szervezet által tanúsított környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerre (EMAS) vagy a vonatkozó európai vagy nemzetközi környezetvédelmi vezetési szabványokra kell hivatkoznia. Az ajánlatkérő köteles elfogadni az Európai Unió más tagállamában bejegyzett

szervezettől származó egyenértékű tanúsítványt, továbbá az egyenértékű környezetvédelmi vezetési intézkedések egyéb bizonyítékait is attól az ajánlattevőtől, aki nem juthat hozzá ilyen tanúsítványhoz, vagy akinek nincs lehetősége arra, hogy ilyen tanúsítványt az adott határidőn belül beszerezzen.

69. § (1) Az ajánlatkérő a 66. és a 67. §-ban foglaltak közül egy vagy több igazolási módot is előírhat.

(2) Az ajánlati felhívásban meg kell határozni, hogy mind a 66. §-ban, mind a 67. §-ban foglaltakkal összefüggő mely körülmények megléte, illetőleg hiánya vagy azok milyen mértékű fogyatékossága zárja ki, hogy az ajánlatkérő az ajánlattevőt, illetőleg a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozót alkalmasnak minősítse a szerződés teljesítésére.

(3) Az ajánlatkérőnek a 66. és a 67. §-ban meghatározott adatok és tények kérését — figyelemmel az ajánlattevő (alvállalkozó) üzleti titokhoz fűződő érdekére is — a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, a (2) bekezdés szerinti követelményeket pedig — a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel — legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni.

(4) Az ajánlatkérő a 66. és a 67. §-ban foglaltak alapján az ajánlattevőre és a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozókra vonatkozóan egymástól eltérő alkalmassági igazolási módot is előírhat. Ha azonos igazolási módot ír elő, a szerződés teljesítésére való alkalmassá minősítéshez az ajánlattevőnek és a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozóknak együttesen kell megfelelniük az előírt alkalmassági követelményeknek, kivéve, ha az ajánlatkérő ettől eltérően rendelkezik.

(5) Ha több ajánlattevő közösen tesz ajánlatot, a szerződés teljesítésére való alkalmassá minősítéshez az ajánlattevők együttesen is megfelelhetnek az előírt alkalmassági követelményeknek, kivéve, ha az ajánlatkérő ettől eltérően rendelkezik, amelynek indokát az ajánlati felhívásban vagy a dokumentációban köteles megadni.

Az ajánlat

70. § (1) Az ajánlattevőnek az ajánlati felhívásban és a dokumentációban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell ajánlatát elkészítenie és benyújtania. Az ajánlatnak tartalmaznia kell különösen az ajánlattevő kifejezett nyilatkozatát az ajánlati felhívás feltételeire, a szerződés teljesítésére és a kért ellenszolgáltatásra.

(2) Az ajánlattevőnek a kizáró okokkal kapcsolatban a 63. § (1)—(4) bekezdése szerint kell eljárnia. Az ajánlattevő továbbá köteles igazolni a szerződés teljesítéséhez

szükséges pénzügyi és gazdasági, valamint műszaki, illetőleg szakmai alkalmasságát, és az erre vonatkozó igazolásokat az ajánlatban kell megadnia.

(3) Az ajánlattevő ugyanabban a közbeszerzési eljárásban nem tehet közös ajánlatot más ajánlattevővel, illetőleg abban más ajánlattevő — a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt — alvállalkozójaként sem vehet részt.

71. § (1) Az ajánlatban — ha ezt az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban előírta — meg kell jelölni

a) a közbeszerzésnek azt a részét, amellyel összefüggésben az ajánlattevő harmadik személlyel szerződést fog kötni, e szervezet (személy) meghatározása nélkül, illetőleg

b) az ajánlattevő által a szerződés teljesítéséhez a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozókat.

(2) Az (1) bekezdés szerinti megjelölés és igénybevétel nem érinti az ajánlattevő teljesítésért való felelősségét.

(3) Az ajánlattevő a szerződés teljesítéséhez nem vehet igénybe olyan alvállalkozót, aki, illetőleg amely a 60. §, illetőleg a 61. § szerint a kizáró okok hatálya alá esik. A közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozók tekintetében a kizáró okokkal kapcsolatban a 63. § (1)—(4) bekezdése szerint akkor kell eljárni, ha az ajánlattevőnek az (1) bekezdés b) pontja szerint meg kell jelölnie az ilyen alvállalkozókat. Egyébként, illetőleg a közbeszerzés értékének tíz százalékát nem meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozók tekintetében az ajánlattevő köteles nyilatkozni ajánlatában, hogy a szerződés teljesítéséhez nem vesz igénybe a kizáró okok hatálya alá eső alvállalkozót.

(4) Ha az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban előírta, az ajánlattevő által a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozók szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági, valamint műszaki, illetőleg szakmai alkalmasságára vonatkozó igazolásokat is az ajánlatban kell megadni.

72. § Építési beruházás és szolgáltatás megrendelése esetében az ajánlattevő az ajánlatában köteles nyilatkozni arról, hogy az ajánlattétel során figyelembe vette-e a munkavállalók védelmére és a munkafeltételekre vonatkozó, a teljesítés helyén hatályos kötelezettségeket. Ez nem érinti a kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlat vizsgálatára vonatkozó 86. § rendelkezéseinek alkalmazását.

73. § (1) Az ajánlattevő az ajánlatában — kifejezetten és elkülönített módon, mellékletben — közölt üzleti titok nyilvánosságra hozatalát megtilthatja.

(2) Az ajánlattevő azonban nem tilthatja meg nevének, címének (székhelyének, lakóhelyének), valamint olyan

ténynek, információnak, megoldásnak vagy adatnak (a továbbiakban együtt: adat) a nyilvánosságra hozatalát, amely a bírálati szempont alapján értékelésre kerül. Nem korlátozható, illetőleg nem tiltható meg üzleti titokra hivatkozással olyan adat nyilvánosságra hozatala sem, amely a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adatra vonatkozó, külön törvényben meghatározott adatszolgáltatási és tájékoztatási kötelezettség alá esik.

Az ajánlattételi határidő és az ajánlati kötöttség

74. § (1) Az ajánlat benyújtására vonatkozó határidőt (ajánlattételi határidő) az ajánlatkérő nem határozhatja meg az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napjától számított ötvenkét napnál rövidebb időtartamban.

(2) Ha az ajánlatkérő az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napját legalább ötvenkét nappal megelőzően, de legfeljebb tizenkét hónapon belül előzetes összesített tájékoztatót tartalmazó hirdetményt adott fel, és az tartalmazta az ajánlati felhívás hirdetményi mintája szerinti, a tájékoztatót tartalmazó hirdetmény feladásának időpontjában rendelkezésre álló adatokat is, az (1) bekezdésben előírt határidőnél rövidebbet is meg lehet határozni. Ebben az esetben az ajánlattételi határidő főszabályként nem lehet rövidebb az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napjától számított harminchat napnál; amely rendkívüli sürgősség esetén kivételesen huszonkét napra rövidíthető, feltéve, hogy a hirdetményt elektronikus úton adják fel.

(3) Ha a dokumentáció nagy terjedelmű, vagy ha az ajánlattételre a dokumentáció helyben való megtekintését vagy valamely helyszín megtekintését követően kerülhet csak sor, az ajánlatkérőnek ennek figyelembevételével kell az ajánlattételi határidőt — az (1)—(2) bekezdésben foglaltakhoz képest hosszabb időtartamban — meghatározni.

(4) Az ajánlattételi határidőt minden esetben úgy kell meghatározni, hogy elegendő időtartam álljon rendelkezésre a megfelelő ajánlattételhez.

75. § (1) Az ajánlatkérő az eljárást megindító hirdetményben meghatározott ajánlattételi határidőt — indokolt esetben — egy alkalommal meghosszabbíthatja, ha az eredeti határidő lejártáig előtt hirdetményben közzéteszi a módosított határidőt és a határidő meghosszabbításának indokát.

(2) Az ajánlattételi határidőt rövidíteni nem lehet.

76. § (1) Az ajánlatkérő az ajánlattételi határidő lejártáig módosíthatja az ajánlati felhívásban, illetőleg a dokumentációban meghatározott feltételeket. A módosított feltételekről e határidő lejártáig előtt új hirdetményt kell közzétenni, amelyben új ajánlattételi határidőt kell megállapí-

tani. A határidő ebben az esetben sem lehet a 74. § (1)—(2) bekezdésében foglaltaknál rövidebb.

(2) Az ajánlatkérő az ajánlati felhívást az ajánlattételi határidő lejártáig visszavonhatja, amiről e határidő lejártáig előtt hirdetményt kell feladni közzététel céljából, és egyidejűleg az ajánlattevőket írásban kell tájékoztatni.

77. § (1) Az ajánlattevő az ajánlattételi határidő lejártáig módosíthatja ajánlatát.

(2) Az ajánlattételi határidő lejártát követően a benyújtott ajánlatok az ajánlatkérő hozzájárulásával sem módosíthatók.

78. § (1) Az ajánlati kötöttség az ajánlattételi határidő lejártától kezdődik.

(2) Az ajánlattevő legalább az ajánlati felhívásban megadott tervezett szerződéskötési időpont lejártáig kötve van ajánlatához, kivéve, ha az ajánlatkérő úgy nyilatkozott, hogy egyik ajánlattevővel sem kíván szerződést kötni.

Az ajánlatok benyújtása és felbontása

79. § (1) Az ajánlatot írásban és zártan, az ajánlati felhívásban megadott címre közvetlenül vagy postai úton kell benyújtani az ajánlattételi határidő lejártáig.

(2) Az ajánlatkérő az ajánlatoknak az (1) bekezdéstől eltérő módon történő benyújtását is megengedheti, ha képes biztosítani, hogy az ajánlatok az ajánlattételi határidő lejártáig előtt ne kerüljenek felbontásra, valamint az ajánlatkérő érdekkörében ne kerüljenek jogosulatlan felhasználóhoz.

(3) Az ajánlatkérőnek a (2) bekezdés szerinti lehetőségéről az ajánlati felhívásban kell rendelkeznie, és azt is előírhatja, hogy az ajánlatot — az általa előírt határidő lejártáig és írásbeli módon — meg kell erősítenie az ajánlattevőnek. Az ajánlatkérő a (2) bekezdés szerinti lehetőség technikai körülményeiről köteles tájékoztatást adni az ajánlati felhívásban vagy a dokumentációban.

80. § (1) Az ajánlatokat tartalmazó iratok felbontását az ajánlattételi határidő lejártának időpontjában kell megkezdeni. A bontás mindaddig tart, amíg a határidő lejártáig benyújtott összes ajánlat felbontásra nem kerül.

(2) Az ajánlatok felbontásánál az ajánlatkérő, az ajánlattevők, valamint az általuk meghívott személyek, továbbá — a közbeszerzéshez támogatásban részesülő ajánlatkérő esetében — a külön jogszabályban meghatározott szervek képviselői, illetőleg személyek lehetnek jelen.

(3) Az ajánlatok felbontásakor ismertetni kell az ajánlattevők nevét, címét (székhelyét, lakóhelyét), valamint azokat a főbb, számszerűsíthető adatokat, amelyek a bírálati szempont (részszempontok) alapján értékelésre kerülnek.

(4) Az ajánlatok felbontásáról és ismertetéséről az ajánlatkérőnek jegyzőkönyvet kell készítenie, amelyet a bon-tástól számított öt napon belül meg kell küldeni az összes ajánlattevőnek.

Az ajánlatok elbírálása

81. § (1) Az ajánlatok elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok megfelelnek-e az ajánlati felhívásban és a dokumentációban, valamint a jog-szabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlati felhívásban előírtaknak megfelelően kell megítélni az ajánlattevő, valamint — ha ezt az ajánlatkérő előírta — a közbeszerzés értékének tíz százalékát megha-ladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó szerző-dés teljesítésére való alkalmasságát vagy alkalmatlanságát. Ennek során az igazolások eredetiségét, illetőleg a hiteles másolatok megfelelőségét is ellenőrizni lehet.

(3) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlatok érvénytelenek, illetőleg van-e olyan ajánlattevő, akit az eljárásból ki kell zárni.

(4) Az érvényes ajánlatokat az ajánlati felhívásban meg-határozott bírálati szempont (57. §) alapján, illetőleg a 89—90. §-ban foglaltakra tekintettel kell értékelni.

(5) Az ajánlatkérő az ajánlatokat kizárólag azok elbírá-lására használhatja fel.

82. § Az ajánlatkérő köteles az ajánlatokat elbírálni, kivéve, ha a közbeszerzés megkezdését követően — általa előre nem látható és elháríthatatlan ok következtében — beállott lényeges körülmény miatt a szerződés megkötésé-re, illetőleg a szerződés megkötése esetén a teljesítésre nem lenne képes. Ebben az esetben az ajánlatkérőnek az eljárást eredménytelenné kell nyilvánítania.

83. § (1) Az ajánlatkérő az összes ajánlattevő számára azonos feltételekkel, szükség esetén több alkalommal is lehetőséget biztosíthat a kizáró okokkal, az alkalmassággal kapcsolatos igazolások és nyilatkozatok, illetőleg az aján-lati felhívásban vagy a dokumentációban az ajánlat része-ként benyújtásra előírt egyéb iratok utólagos csatolására, hiányosságainak pótlására, valamint egyéb, az ajánlattal kapcsolatos formai hiányosságok pótlására. A hiánypótlás azonban nem eredményezheti az ajánlat elbírálásra kerülő tartalmi elemeinek módosítását.

(2) Az (1) bekezdés szerinti hiánypótlás lehetőségének biztosításáról vagy ennek kizárásáról az ajánlatkérőnek az ajánlati felhívásban kell rendelkeznie. Ha az ajánlatkérő nem zárja ki a hiánypótlást, és ennek körébe eső hiányt állapít meg, a hiánypótlási felhívásban pontosan megjelölt hiányokról, a hiánypótlási határidőről egyidejűleg, közvet-lenül, írásban köteles tájékoztatni az összes ajánlattevőt.

(3) Az ajánlatkérő köteles meggyőződni arról, hogy a hiánypótlást követően — adott esetben — a benyújtott ajánlati példányok hiánypótlással nem érintett tartalma megegyezik-e az eredeti ajánlat tartalmával. Eltérés ese-tén, vagy ha a hiánypótlást nem vagy nem megfelelően teljesítették, kizárólag az eredeti ajánlati példányt (példá-nyokat) lehet figyelembe venni az elbírálás során.

84. § Ha az ajánlatban nyilvánvaló számítási hiba van, annak javítását az ajánlatkérő végzi el úgy, hogy a köz-beszerzés tárgya elemeinek tételesen meghatározott érté-keit (az alapadatokat) alapul véve számítja ki az összesített ellenértéket. A számítási hiba javításáról az összes ajánlat-tevőt egyidejűleg, közvetlenül, írásban, haladéktalanul tájékoztatni kell.

85. § Az ajánlatok elbírálása során az ajánlatkérő írás-ban és a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett felvi-lágosítást kérhet az ajánlattevőtől a kizáró okokkal, az alkalmassággal, illetőleg az ajánlati felhívásban vagy a do-kumentációban előírt egyéb iratokkal kapcsolatos nem egyértelmű kijelentések, nyilatkozatok, igazolások tartal-mának tisztázása érdekében. Ez azonban nem eredményez-heti az ajánlat módosítását.

86. § (1) Ha az ajánlat kirívóan alacsonynak értékelt ellenszolgáltatást tartalmaz, az ajánlatkérő az általa lénye-gesnek tartott ajánlati elemekre vonatkozó adatokat, vala-mint indokolást köteles írásban kérni. Az ajánlatkérőnek erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesítenie kell.

(2) Az ajánlatkérő az indokolás és a rendelkezésére álló iratok alapján köteles meggyőződni az ajánlati elemek valós helyzetéről. Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen a gyár-tási folyamat, az építési beruházás, illetőleg a szolgáltatás-nyújtás módszerének gazdaságosságára, a választott mű-szaki megoldásra, a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire vagy az ajánlattevő ál-tal ajánlott áru, építési beruházás, illetőleg szolgáltatás eredetiségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő érvénytelennek nyilvánítja az ajánla-tot, ha nem tartja elfogadhatónak az indokolást.

(4) Ha az ajánlatok bírálati szempontja a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás, az ajánlatkérő a (3) bekezdés szerinti érvénytelen ajánlatokról köteles tájékoztatni — a Közbeszerzések Tanácsán keresztül — az Európai Bizott-ságot.

87. § (1) Ha az ajánlatnak a bírálati részszempontok szerinti valamelyik tartalmi eleme lehetetlennek vagy túl-zottan magas vagy alacsony mértékűnek, illetőleg kirívóan aránytalannak értékelt kötelezettségvállalást tartalmaz, az ajánlatkérő az érintett ajánlati elemekre vonatkozó adato-kat, valamint indokolást köteles írásban kérni. Az ajánlat-

kérőnek erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesítenie kell.

(2) Az ajánlatkérő az indokolás és a rendelkezésre álló iratok alapján köteles meggyőződni az ajánlati elemek valós helyzetéről, teljesíthetőségéről.

(3) Az ajánlatkérő érvénytelennek nyilvánítja az ajánlatot, ha nem tartja elfogadhatónak az indokolást.

(4) Az ajánlatkérő a (3) bekezdés szerinti érvénytelen ajánlatokról köteles tájékoztatni a Közbeszerzések Tanácsát.

88. § (1) Az ajánlat érvénytelen, ha

a) azt az ajánlati felhívásban meghatározott ajánlattételi határidő lejárta után nyújtották be;

b) az ajánlattevő a biztosítékot nem vagy nem az előírtaknak megfelelően bocsátotta rendelkezésre;

c) az ajánlattevő, illetőleg alvállalkozója nem felel meg az összeférhetetlenségi követelményeknek [10. § (3), (5) bekezdése];

d) az ajánlattevőt, illetőleg alvállalkozóját az eljárásból kizárták;

e) az ajánlattevő, illetőleg a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladóan igénybe vett alvállalkozója nem felel meg a szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassági követelményeknek;

f) egyéb módon nem felel meg az ajánlati felhívásban és a dokumentációban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek;

g) kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz [86. § (3) bekezdése];

h) lehetetlen vagy túlzottan magas vagy alacsony mértékű, illetőleg kirívóan aránytalan kötelezettségvállalást tartalmaz [87. § (3) bekezdése].

(2) Az ajánlatkérőnek ki kell zárnia az eljárásból azt az ajánlattevőt, aki (illetőleg akinek alvállalkozója)

a) a kizáró okok (60—61. §) ellenére nyújtotta be ajánlatát;

b) részéről a kizáró ok (60—62. §) az eljárás során következett be.

(3) Az ajánlatkérő kizárhatja az eljárásból azt az ajánlattevőt, aki

a) számára nem kell nemzeti elbánást nyújtani [1. § (3) bekezdése], illetőleg

b) ajánlatában olyan származású árut ajánl, amely számára nem kell nemzeti elbánást nyújtani [1. § (3) bekezdése].

(4) Az áru származásának megállapítására a külön jogszabályban, illetőleg a Közösségi Vámkódexről szóló tanácsi rendeletben meghatározott származási szabályokat kell alkalmazni.

(5) Ha az ajánlat érvénytelen, az ajánlatkérőnek nem kell a bírálati szempont szerint az ajánlatot értékelnie.

89. § (1) A többváltozatú (alternatív) ajánlat esetében csak az olyan változat lehet érvényes, amely megfelel az ajánlatkérő által az ajánlati felhívásban vagy a dokumentációban meghatározott minimum követelményeknek, illetőleg közbeszerzési műszaki leírásnak.

(2) A többváltozatú ajánlat esetében nem nyilvánítható érvénytelennek a változat kizárólag azon az alapon, hogy a változat

a) az 58. § (2) bekezdése szerinti európai szabványokat közétevévő nemzeti szabványokra, európai műszaki tanúsítványokra vagy közös műszaki leírásokra hivatkozással meghatározott vagy az 58. § (6) bekezdésének a) vagy b) pontja szerinti nemzeti műszaki leírásokra hivatkozással meghatározott közbeszerzési műszaki leírások alapján készült, vagy

b) elfogadása esetén a közbeszerzés tárgya árubeszerzés helyett szolgáltatás megrendelésének vagy szolgáltatás megrendelése helyett árubeszerzésnek minősülne.

90. § (1) Ha az ajánlatkérő az összességében legelőnyösebb ajánlatot kívánja kiválasztani, akkor az ajánlatoknak a bírálati részszerzőpontok szerinti tartalmi elemeit az ajánlati felhívásban meghatározott pontszámok között értékeli az 57. § (3) bekezdésének d) pontja alapján meghatározott módszerrel, majd az egyes tartalmi elemekre adott értékelési pontszámot megszorozza a súlyszámmal, a szorzatokat pedig ajánlatonként összeadja. Az az ajánlat az összességében legelőnyösebb, amelynek az összpontszáma a legnagyobb.

(2) Ha több ajánlatnak azonos az (1) bekezdés szerint kiszámított összpontszáma, az az ajánlat minősül az összességében legelőnyösebbnek, amely alacsonyabb ellenszolgáltatást tartalmaz; azonos ellenszolgáltatás esetében pedig az az ajánlat, amely a nem egyenlő értékelési pontszámot kapott részszerzőpontok közül a legmagasabb súlyszámú részszerzőpontra nagyobb értékelési pontszámot kapott.

91. § (1) Az eljárás nyertese az az ajánlattevő, aki az ajánlatkérő részére az ajánlati felhívásban és a dokumentációban meghatározott feltételek alapján, valamint az 57. § (2) bekezdésében meghatározott bírálati szempontok egyike szerint a legkedvezőbb érvényes ajánlatot tette.

(2) Az ajánlatkérő csak az eljárás nyertesével vagy — visszalépése esetén, ha azt az ajánlati felhívásban előírta — az eljárás eredményének kihirdetésekor a következő legkedvezőbb ajánlatot tevőnek minősített szervezetel (személlyel) kötheti meg a szerződést.

92. § Eredménytelen az eljárás, ha

a) nem nyújtottak be ajánlatot;

b) kizárólag érvénytelen ajánlatokat nyújtottak be;

c) egyik ajánlattevő sem vagy az összességében legelőnyösebb ajánlatot tevő sem tett — az ajánlatkérő rendel-

kezésére álló anyagi fedezet mértékére tekintettel — megfelelő ajánlatot;

d) az ajánlatkérő az eljárást a szerződés megkötésére, illetőleg teljesítésére képtelenné válása miatt (82. §) eredménytelenné nyilvánítja;

e) valamelyik ajánlattevőnek az eljárás tisztaságát vagy a többi ajánlattevő érdekeit súlyosan sértő cselekménye miatt az ajánlatkérő az eljárás érvénytelenítéséről dönt;

f) a békéltetési eljárás alapján az ajánlatkérő az eljárás érvénytelenítéséről dönt;

g) a Közbeszerzési Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő valamely döntését, és az ajánlatkérő új közbeszerzési eljárás lefolytatását határozza el, vagy eláll az eljárás lefolytatásának szándékától.

*Tájékoztatás az ajánlatok elbírálásáról,
az eredményhirdetés*

93. § (1) Az ajánlatkérő köteles az ajánlattevőt írásban tájékoztatni kizárásáról, a szerződés teljesítésére való alkalmatlanságának megállapításáról, ajánlatának a 88. § (1) bekezdése szerinti egyéb okból történt érvénytelenné nyilvánításáról, valamint ezek indokáról, az erről hozott döntést követő öt napon belül.

(2) Az ajánlatkérő az ajánlatok elbírálásának befejezésekor külön jogszabályban meghatározott minta szerint írásbeli összegezést köteles készíteni az ajánlatokról.

(3) A (2) bekezdés szerinti összegezést az Európai Bizottság, illetőleg a Közbeszerzések Tanácsa kérésére meg kell küldeni. Az Európai Bizottság részére az összegezést a Közbeszerzések Tanácsán keresztül kell megküldeni.

94. § (1) Az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül kell az ajánlatkérőnek elbírálnia és azt követően az eljárás eredményét vagy eredménytelenségét kihirdetni (a továbbiakban együtt: eredményhirdetés). Az eljárás eredményét legkésőbb az ajánlatok felbontástól számított harminc — építési beruházás esetében hatvan — napon belül, az ajánlati felhívásban meghatározott eredményhirdetési időpontban nyilvánosan kell kihirdetni.

(2) Az ajánlatkérő az eredményhirdetés időpontját — indokolt esetben — egy alkalommal, legfeljebb harminc nappal elhalaszthatja. Az ajánlatkérő az eredeti határidő lejártáig köteles a halasztásról és annak indokáról, valamint — ha szükséges [99. § (2) bekezdése] — a szerződéskötés új időpontjáról [99. § (2) bekezdése] az összes ajánlattevőt egyidejűleg, közvetlenül, írásban tájékoztatni.

(3) A (2) bekezdés szerinti esetben — ha szükséges — az ajánlatkérő felkérheti az ajánlattevőket ajánlataiknak a szerződéskötés új időpontjának lejártáig történő fenntartására. Az ajánlattevő ajánlati kötöttsége — eltérő nyilatkozat hiányában — a szerződéskötés új időpontjának lejártáig tart.

(4) Az ajánlatkérő az eredményhirdetést — indokolt esetben — az ajánlati felhívásban meghatározott időponthoz képest korábbi időpontban is megtarthatja. Az ajánlatkérő a korábbi eredményhirdetési időpont előtt legálább két munkanappal korábban köteles az új időpontról és annak indokáról, valamint — ha indokolt — a szerződéskötés új korábbi időpontjáról [99. § (2) bekezdése] az összes ajánlattevőt egyidejűleg, közvetlenül, írásban tájékoztatni.

(5) Ha az eredményhirdetés az ajánlati felhívásban meghatározott vagy a (2) vagy a (4) bekezdés szerint módosított időpontban nem történt meg, az ajánlatkérő — a késedelemmel kapcsolatban e törvényben vagy egyéb jogszabályokban előírt következmények viselése mellett — haladéktalanul köteles az eljárás eredményét vagy eredménytelenségét kihirdetni.

95. § Az eredményhirdetésre meg kell hívni az ajánlattevőket, továbbá — a közbeszerzéshez támogatásban részesülő ajánlatkérő esetében — a külön jogszabályban meghatározott szervek képviselőit, illetőleg személyeket.

96. § (1) Az eredményhirdetés során az ajánlatkérő köteles ismertetni a 93. § (2) bekezdése szerinti összegezésben foglalt adatokat. Az írásbeli összegezést az eredményhirdetésen jelen levő ajánlattevőknek át kell adni, a távollevő ajánlattevőknek pedig az eredményhirdetést követően haladéktalanul, de legkésőbb két munkanapon belül meg kell küldeni.

(2) Az eredményhirdetésen az eljárás nyertese nyilatkozik arról, hogy a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény szerint mikro-, kis- vagy középvállalkozásnak minősül-e.

(3) Az eredményhirdetéskor és azt követően nem lehet üzleti titokra hivatkozással olyan adat nyilvánosságra hozatalát korlátozni vagy megtiltani, amely a 73. § (2) bekezdése körébe tartozik, illetőleg amelyet az ajánlat elbírálása során — döntése meghozatalával összefüggésben — az ajánlatkérő figyelembe vett.

(4) Az eredményhirdetés során vagy az azt követő öt napon belül az ajánlattevő kérheti az ajánlatkérőt, hogy a 93. § (2) bekezdése szerinti összegezésben észlelt bármely elírást (névcsere, hibás névírást, szám- vagy számítási hibát vagy más hasonló elírást) javítson ki. Az ajánlatkérő az elírást kérelemre vagy kérelem hiányában is kijavíthatja. A kijavított összegezést az ajánlatkérő legkésőbb az eredményhirdetést követő hét napon belül köteles egyidejűleg megküldeni az összes ajánlattevőnek.

97. § Az ajánlatkérő az érvényes ajánlatot tevő ajánlattevő kérésére köteles tájékoztatást adni a nyertes ajánlat jellemzőiről és az általa tett ajánlathoz viszonyított előnyeiről a kérés kézhezvételétől számított öt munkanapon belül, figyelembe véve a nyertes ajánlattevő üzleti titokhoz fűződő érdekeit is (73. §).

98. § (1) Az ajánlatkérőnek az eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján kell közzétennie.

(2) A hirdetményt — a Közbeszerzési Értesítőben történő közzétételre — legkésőbb az eredményhirdetéstől, illetőleg az eredményhirdetés határidejének lejártától számított öt munkanapon belül kell feladni.

(3) A hirdetményt — a 44. § (1) bekezdése szerinti közzétételre — legkésőbb a szerződéskötéstől, illetőleg ennek hiányában a szerződéskötés tervezett időpontjának lejártától számított öt munkanapon belül kell megküldeni.

(4) A közbeszerzési eljárás a (2) bekezdés szerinti hirdetmény közzétételével, illetőleg ha a szerződéskötés később történik, azzal zárul le.

A szerződés megkötése

99. § (1) Eredményes közbeszerzési eljárás alapján a szerződést a 91. § szerinti szervezettel (személlyel) kell az ajánlati felhívás, a dokumentáció és az ajánlat tartalmának megfelelően írásban megkötni. Ha az ajánlatkérő lehetővé tette a közbeszerzés egy részére történő ajánlattételt, a részek tekintetében nyertesekkel (91. §) kell szerződést kötni. E szerződés szükség esetén az ajánlatoknak, illetőleg az ajánlati felhívásnak megfelelően tartalmazhatja az ajánlattevőként szerződést kötők közötti együttműködés feltételeit is.

(2) A szerződéskötés tervezett időpontját az ajánlati felhívásban kell megadni azzal, hogy az nem határozható meg az eredményhirdetést követő naptól számított nyolcadik napnál korábbi és harmincadik — építési beruházás esetében hatvanadik — napnál későbbi időpontban.

(3) Az ajánlatkérő a 91. § szerinti szervezettel (személlyel) szemben csak abban az esetben mentesül a szerződés megkötésének kötelezettsége alól, ha az eredményhirdetést követően — általa előre nem látható és elháríthatatlan ok következtében — beállott lényeges körülmény miatt a szerződés megkötésére vagy teljesítésére nem képes.

(4) A szerződés — a 73. § (1) bekezdése szerinti melléklete kivételével, feltéve, hogy az abban foglaltak nem ellentétesek a 96. § (3) bekezdésével — nyilvános, annak tartalma közérdekű adatnak minősül.

4. Cím

A KÉT SZAKASZBÓL ÁLLÓ ELJÁRÁSOK KÖZÖS SZABÁLYAI

A részvételi szakasz

100. § (1) Két szakaszból áll a meghívásos és a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás.

(2) Az ilyen eljárás első — részvételi — szakaszában az ajánlatkérő nem kérhet, a részvételre jelentkező pedig nem tehet ajánlatot. A részvételi szakaszban az ajánlatkérő a jelentkezőnek a szerződés teljesítésére való alkalmasságáról, illetőleg alkalmatlanságáról dönt.

Az eljárás megindítása, a részvételi felhívás

101. § (1) A két szakaszból álló eljárás részvételi felhívással indul, amelyet az ajánlatkérő külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján köteles közzétenni.

(2) A részvételi felhívásra a nyílt eljárás (3. cím) ajánlati felhívással kapcsolatos rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni a (3)—(4) bekezdés és a 120. § (2) bekezdése szerinti eltérésekkel.

(3) A részvételi felhívásban meg lehet adni különösen

a) az eljárás (ajánlattételi szakasz) eredményhirdetési és a szerződéskötés tervezett időpontját;

b) a dokumentáció, illetőleg a biztosíték rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos információkat.

(4) A részvételi felhívásban meg kell adni

a) a részvételi jelentkezés benyújtására vonatkozó határidőt (részvételi határidő) és címet;

b) a részvételi jelentkezések felbontásának helyét, idejét;

c) a részvételi jelentkezések felbontásán jelenlétre jogosultakat;

d) a részvételi szakasz eredményhirdetési időpontját;

e) az ajánlattételi felhívás (119. §) megküldésének tervezett napját.

(5) Az eljárás részvételi szakaszában a részvételt nem lehet biztosíték adásához kötni.

A részvételi dokumentáció

102. § (1) Az ajánlatkérő — a megfelelő részvételi jelentkezés benyújtásának elősegítése érdekében — részvételi dokumentációt készíthet. Ebben az esetben az ajánlatkérő a részvételi felhívásban köteles megadni a részvételi dokumentáció rendelkezésre bocsátásának módját, határidejét, annak beszerzési helyét és pénzügyi feltételeit is. Az ajánlatkérő a részvételi felhívásban előírhatja, hogy a részvételi dokumentáció megvásárlása vagy átvétele az eljárásban való részvétel feltétele.

(2) Az ajánlatkérő köteles gondoskodni arról, hogy a részvételi dokumentáció a részvételi felhívást tartalmazó hirdetmény közzétételének napjától kezdve a részvételi határidő (107. §) lejártáig rendelkezésre álljon.

(3) Ha a részvételi dokumentáció megküldését kérik, az ajánlatkérő vagy az általa meghatározott szervezet a kérelem kézhezvételétől számított két munkanapon belül kö-

teles ennek eleget tenni, feltéve, hogy ésszerű időben kérék, illetőleg annak ellenértékét megfizették.

(4) A részvételi dokumentáció ellenértékét az annak előállításával és a részvételre jelentkezők részére történő rendelkezésre bocsátásával kapcsolatban a közbeszerzési eljárásra tekintettel felmerült költséget alapul véve kell megállapítani.

(5) A részvételi dokumentáció, valamint annak ellenértéke tíz napon belül visszajár, ha

- a) az ajánlatkérő visszavonja a részvételi felhívást;
- b) az eljárás részvételi szakasza a 115. § c), e) vagy f) pontja alapján eredménytelen;
- c) az ajánlatkérő a részvételi szakasz eredményét a részvételi felhívásban megjelölt vagy a módosított eredményhirdetési időpontig nem hirdeti ki;
- d) az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívást az eredményhirdetéstől számított öt munkanapon belül nem küldi meg.

(6) A 69. § (5) bekezdésében említett dokumentáció helyett részvételi dokumentációt kell érteni.

A kiegészítő tájékoztatás

103. § (1) A részvételre jelentkező — a megfelelő részvételi jelentkezés benyújtása érdekében — a részvételi felhívásban, illetőleg a részvételi dokumentációban foglaltakkal kapcsolatban írásban kiegészítő (értelmező) tájékoztatást kérhet az ajánlatkérőtől vagy az általa meghatározott szervezettől a részvételi határidő lejártá előtt legkésőbb nyolc nappal.

(2) A kiegészítő tájékoztatást a részvételi határidő lejárta előtt legkésőbb négy nappal kell megadni.

(3) A kiegészítő tájékoztatást úgy kell megadni, hogy az ne sértse a részvételre jelentkezők esélyegyenlőségét. A tájékoztatás teljes tartalmát a jelentkezők számára hozzáférhetővé kell tenni, illetőleg meg kell küldeni. A tájékoztatás nem eredményezheti a részvételi felhívásban, illetőleg a részvételi dokumentációban foglaltak módosítását.

(4) Kiegészítő tájékoztatás nyújtható konzultáció formájában is. Ebben az esetben a részvételi felhívásban kell megadni a konzultáció időpontját és helyét. A konzultációról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet a konzultáció napjától számított öt napon belül meg kell küldeni a konzultáción résztvevő jelentkezőknek, valamint a jelentkezők számára egyben hozzáférhetővé kell tenni.

A részvételi jelentkezés

104. § (1) A részvételre jelentkezőnek a részvételi felhívásban, illetőleg a részvételi dokumentációban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell részvételi jelentkezését elkészítenie és benyújtania.

(2) Sem a részvételi, sem az ajánlattételi szakaszban nem vehet részt, aki a kizáró okok hatálya alá tartozik. A részvételre jelentkezőnek a kizáró okokkal kapcsolatban a 63. § (1)—(4) bekezdése szerint kell megfelelően eljárnia.

(3) A jelentkező köteles továbbá — a részvételi felhívásban előírt módon — igazolni a szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági, valamint műszaki, illetőleg szakmai alkalmasságát, és az erre vonatkozó igazolásokat a részvételi jelentkezésben kell megadnia.

105. § (1) A részvételi jelentkezésben — ha ezt az ajánlatkérő a részvételi felhívásban előírta — meg kell jelölni

a) a közbeszerzésnek azt a részét, amellyel összefüggésben a részvételre jelentkező harmadik személlyel szerződést fog kötni, e szervezet (személy) meghatározása nélkül, illetőleg

b) a részvételre jelentkező által a szerződés teljesítéséhez a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozókat.

(2) Az (1) bekezdés szerinti megjelölés és igénybevétel nem érinti a részvételre jelentkező teljesítésért való felelősségét.

(3) A részvételre jelentkező a szerződés teljesítéséhez nem vehet igénybe olyan alvállalkozót, aki, illetőleg amely a 60. §, illetőleg a 61. § szerint a kizáró okok hatálya alá esik. A közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozók tekintetében a kizáró okokkal kapcsolatban a 63. § (1)—(4) bekezdése szerint akkor kell eljárni, ha a jelentkezőnek az (1) bekezdés b) pontja szerint meg kell jelölnie az ilyen alvállalkozókat. Egyébként, illetőleg a közbeszerzés értékének tíz százalékát nem meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozók tekintetében a részvételre jelentkező köteles nyilatkozni részvételi jelentkezésében, hogy a szerződés teljesítéséhez nem vesz igénybe a kizáró okok hatálya alá eső alvállalkozót.

(4) Ha az ajánlatkérő a részvételi felhívásban előírta, a részvételre jelentkező által a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozók szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági, valamint műszaki, illetőleg szakmai alkalmasságára vonatkozó igazolásokat is a részvételi jelentkezésben kell megadni.

106. § (1) A jelentkező a részvételi jelentkezésében — kifejezetten és elkülönített módon, mellékletben — közölt üzleti titok nyilvánosságra hozatalát megtilthatja.

(2) A részvételre jelentkező azonban nem tilthatja meg nevének, címének (székhelyének, lakóhelyének) a nyilvánosságra hozatalát. Nem korlátozható, illetőleg nem tiltható meg üzleti titokra hivatkozással olyan adat nyilvánosságra hozatala sem, amely a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adatokra vonatkozó, külön

törvényben meghatározott adatszolgáltatási és tájékoztatási kötelezettség alá esik.

A részvételi határidő

107. § (1) A részvételi határidőt az ajánlatkérő nem határozhatja meg a részvételi felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napjától számított harminchét napnál rövidebb időtartamban.

(2) A részvételi határidőt minden esetben úgy kell meghatározni, hogy elegendő időtartam álljon rendelkezésre a megfelelő részvételi jelentkezéshez.

(3) Az ajánlatkérő az eljárást megindító hirdetményben meghatározott részvételi határidőt — indokolt esetben — egy alkalommal meghosszabbíthatja, ha az eredeti határidő lejártáig hirdetményben közlése a módosított határidőt és a határidő meghosszabbításának indokát.

(4) A részvételi határidőt rövidíteni nem lehet.

108. § (1) Az ajánlatkérő a részvételi határidő lejártáig módosíthatja a részvételi felhívásban, illetőleg a részvételi dokumentációban meghatározott feltételeket. A módosított feltételekről e határidő lejártáig új hirdetményt kell közzétenni, amelyben új részvételi határidőt kell megállapítani. A határidő ebben az esetben sem lehet a 107. § (1) bekezdésében foglaltaknál rövidebb.

(2) Az ajánlatkérő a részvételi felhívást a részvételi határidő lejártáig visszavonhatja, amiről e határidő lejártáig hirdetményt kell feladni közzététel céljából, és egyidejűleg a részvételre jelentkezőket írásban kell tájékoztatni.

(3) A részvételre jelentkező a részvételi határidő lejártáig módosíthatja részvételi jelentkezését.

A részvételi jelentkezések benyújtása és felbontása

109. § (1) A részvételi jelentkezést írásban és zártan, a részvételi felhívásban megadott címre közvetlenül vagy postai úton kell benyújtani a részvételi határidő lejártáig.

(2) Az ajánlatkérő a részvételi jelentkezésnek az (1) bekezdéstől eltérő módon történő benyújtását is megengedheti, ha képes biztosítani, hogy a jelentkezések a részvételi határidő lejártáig ne kerüljenek felbontásra, valamint az ajánlatkérő érdekkörében ne kerüljenek jogosulatlan felhasználóhoz.

(3) Az ajánlatkérőnek a (2) bekezdés szerinti lehetőségről a részvételi felhívásban kell rendelkeznie, és azt is előírhatja, hogy a jelentkezést — az általa előírt határidő lejártáig és írásbeli módon — meg kell erősítenie a részvételre jelentkezőnek. Az ajánlatkérő a (2) bekezdés szerinti lehetőség technikai körülményeiről köteles tájékoztatást

adni a részvételi felhívásban vagy a részvételi dokumentációban.

110. § (1) A részvételi jelentkezéseket tartalmazó iratok felbontását a részvételi határidő lejártának időpontjában kell megkezdeni. A bontás mindaddig tart, amíg a határidő lejártáig benyújtott összes részvételi jelentkezés felbontásra nem kerül.

(2) A részvételi jelentkezések felbontásánál az ajánlatkérő, a részvételre jelentkezők, valamint az általuk meghívott személyek, továbbá — a közbeszerzéshez támogatásban részesülő jelentkező esetében — a külön jogszabályban meghatározott szervek képviselői, illetőleg személyek lehetnek jelen.

(3) A részvételi jelentkezések felbontásakor ismertetni kell a részvételre jelentkezők nevét, címét (székhelyét, lakóhelyét).

(4) A részvételi jelentkezések felbontásáról és ismertetéséről az ajánlatkérőnek jegyzőkönyvet kell készítenie, amelyet a bontástól számított öt napon belül meg kell küldeni az összes jelentkezőnek.

A részvételi jelentkezések elbírálása

111. § (1) A részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy a jelentkezések megfelelnek-e a részvételi felhívásban, illetőleg a részvételi dokumentációban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) A részvételi felhívásban előírtaknak megfelelően kell megítélni a részvételre jelentkező, valamint — ha ezt az ajánlatkérő előírta — a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó szerződés teljesítésére való alkalmasságát vagy alkalmatlanságát. Ennek során az igazolások eredetiségét, illetőleg a hiteles másolatok megfelelőségét is ellenőrizni lehet.

(3) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely részvételi jelentkezések érvénytelenek, illetőleg van-e olyan részvételre jelentkező, akit az eljárásból ki kell zárni.

(4) Az ajánlatkérő köteles a részvételi jelentkezéseket elbírálni, kivéve, ha a közbeszerzés megkezdését követően — általa előre nem látható és elháríthatatlan ok következtében — beállott lényeges körülmény miatt a szerződés megkötésére, illetőleg a szerződés megkötése esetén a teljesítésre nem lenne képes. Ebben az esetben az ajánlatkérőnek az eljárást eredménytelenné kell nyilvánítania.

112. § (1) Az ajánlatkérő az összes jelentkező számára azonos feltételekkel, szükség esetén több alkalommal is lehetőséget biztosíthat a kizáró okokkal, az alkalmassággal kapcsolatos igazolások és nyilatkozatok, illetőleg a részvételi felhívásban, illetőleg a részvételi dokumentációban a

részvételi jelentkezés részeként benyújtásra előírt egyéb iratok utólagos csatolására, hiányosságainak pótlására, valamint egyéb, a részvételi jelentkezéssel kapcsolatos formai hiányosságok pótlására.

(2) Az (1) bekezdés szerinti hiánypótlás lehetőségének biztosításáról vagy ennek kizárásáról az ajánlatkérőnek a részvételi felhívásban kell rendelkeznie. Ha az ajánlatkérő nem zárja ki a hiánypótlást, és ennek körébe eső hiányt állapít meg, a hiánypótlási felhívásban pontosan megjelölt hiányokról, a hiánypótlási határidőről egyidejűleg, közvetlenül, írásban köteles tájékoztatni az összes jelentkezőt.

(3) Az ajánlatkérő köteles meggyőződni arról, hogy a hiánypótlást követően — adott esetben — a benyújtott részvételi jelentkezési példányok hiánypótlással nem érintett tartalma megegyezik-e az eredeti jelentkezés tartalmával. Eltérés esetén, vagy ha a hiánypótlást nem, vagy nem megfelelően teljesítették, kizárólag az eredeti részvételi jelentkezési példányt (példányokat) lehet figyelembe venni az elbírálás során.

113. § A részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérő írásban és a többi jelentkező egyidejű értesítése mellett felvilágosítást kérhet a jelentkezőtől a részvételi jelentkezéssel kapcsolatos nem egyértelmű kijelentések, nyilatkozatok, igazolások tartalmának tisztázása érdekében. Ez azonban nem eredményezheti a részvételi jelentkezés módosítását.

114. § (1) A részvételi jelentkezés érvénytelen, ha

- a) azt a részvételi felhívásban meghatározott részvételi határidő lejártá után nyújtották be;
- b) a részvételre jelentkező ajánlatot tesz [100. § (2) bekezdése];
- c) a részvételre jelentkező, illetőleg alvállalkozója nem felel meg az összeférhetetlenségi követelményeknek [10. § (3), (5) bekezdése];
- d) a részvételre jelentkezőt, illetőleg alvállalkozóját az eljárásból kizárták;
- e) a részvételre jelentkező, illetőleg a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozója nem felel meg a szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassági követelményeknek;
- f) egyéb módon nem felel meg a részvételi felhívásban, illetőleg a részvételi dokumentációban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérőnek ki kell zárnia az eljárásból azt a részvételre jelentkezőt, aki (illetőleg akinek alvállalkozója)

- a) a kizáró okok (60—61. §) ellenére nyújtotta be részvételi jelentkezését;
- b) részéről a kizáró ok (60—62. §) az eljárás során következett be.

(3) Az ajánlatkérő kizárhatja az eljárásból azt a részvételre jelentkezőt, aki számára nem kell nemzeti elbánást nyújtani [1. § (3) bekezdése].

115. § Eredménytelen a részvételi szakasz és az eljárás, ha

- a) nem nyújtottak be részvételi jelentkezést;
- b) kizárólag érvénytelen részvételi jelentkezéseket nyújtottak be;
- c) az ajánlatkérő az eljárást a szerződés megkötésére, illetőleg teljesítésére képtelenné válása miatt [111. § (4) bekezdése] eredménytelenné nyilvánítja;
- d) valamelyik részvételre jelentkezőnek az eljárás tisztaságát vagy a többi jelentkező érdekeit súlyosan sértő cselekménye miatt az ajánlatkérő az eljárás érvénytelenítéséről dönt;
- e) a békéltetési eljárás alapján az ajánlatkérő az eljárás érvénytelenítéséről dönt;
- f) a Közbeszerzési Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő valamely döntését, és az ajánlatkérő új közbeszerzési eljárás lefolytatását határozza el, vagy eláll az eljárás lefolytatásának szándékától.

Tájékoztatás a részvételi jelentkezések elbírálásáról, a részvételi szakasz eredményhirdetése

116. § (1) Az ajánlatkérő köteles a részvételre jelentkezőt írásban tájékoztatni kizárásáról, a szerződés teljesítésére való alkalmatlanságának megállapításáról, a részvételi jelentkezésének a 114. § (1) bekezdése szerinti egyéb okból történt érvénytelenné nyilvánításáról, valamint ezek indokáról, az erről hozott döntést követő öt napon belül.

(2) Az ajánlatkérő a részvételi jelentkezések elbírálásának befejezésekor külön jogszabályban meghatározott minta szerint írásbeli összegezést köteles készíteni a részvételi jelentkezésekről, amelyben a részvételre jelentkezők alkalmasságát, illetőleg alkalmatlanságát a részvételi felhívásban előírt alkalmassági szempontok alapján kell indokolni.

117. § (1) A részvételi jelentkezéseket a lehető legrövidebb időn belül kell az ajánlatkérőnek elbírálnia és azt követően a részvételi szakasz eredményét vagy eredménytelenségét kihirdetnie (a továbbiakban együtt: eredményhirdetés). A részvételi szakasz eredményét legkésőbb a részvételi jelentkezések felbontástól számított harminc — építési beruházás esetében hatvan — napon belül, a részvételi felhívásban meghatározott eredményhirdetési időpontban nyilvánosan kell kihirdetni.

(2) Az ajánlatkérő az eredményhirdetés időpontját — indokolt esetben — egy alkalommal, legfeljebb harminc nappal elhalaszthatja. Az ajánlatkérő az eredeti határidő lejártá előtt köteles a halasztásról és annak indokáról az összes jelentkezőt egyidejűleg, közvetlenül, írásban tájékoztatni.

(3) Az ajánlatkérő az eredményhirdetést — indokolt esetben — a részvételi felhívásban meghatározott időponthoz képest korábbi időpontban is megtarthatja. Az aján-

latkérő a korábbi eredményhirdetési időpont előtt legalább két munkanappal korábban köteles az új időpontról és annak indokáról az összes jelentkezőt egyidejűleg, közvetlenül, írásban tájékoztatni.

(4) Ha az eredményhirdetés a részvételi felhívásban meghatározott vagy a (2) vagy a (3) bekezdés szerint módosított időpontban nem történt meg, az ajánlatkérő — a késelelemmel kapcsolatban e törvényben vagy egyéb jogszabályokban előírt következmények viselése mellett — haladéktalanul köteles a részvételi szakasz eredményét vagy eredménytelenségét kihirdetni.

(5) Az eredményhirdetésre meg kell hívni a részvételre jelentkezőket, továbbá — a közbeszerzéshez támogatásban részesülő jelentkező esetében — a külön jogszabályban meghatározott szervek képviselőit, illetőleg személyeket.

118. § (1) A részvételi szakasz eredményhirdetése során az ajánlatkérő köteles ismertetni a 116. § (2) bekezdése szerinti összegezésben foglalt adatokat. Az írásbeli összegezést az eredményhirdetésen jelen levő jelentkezőknek át kell adni, a távollevő jelentkezőknek pedig az eredményhirdetést követően haladéktalanul, de legkésőbb két munkanapon belül meg kell küldeni.

(2) Az összegezést a Közbeszerzések Tanácsának is meg kell küldeni az (1) bekezdésben előírt határidő lejártáig.

(3) Ha a részvételi szakasz a 115. § c), d), e) vagy f) pontja alapján eredménytelen, illetőleg az ajánlatkérő új közbeszerzési eljárás lefolytatásáról dönt, köteles erről haladéktalanul tájékoztatni — a Közbeszerzések Tanácsán keresztül — az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványai Hivatalát.

(4) Az eredményhirdetéskor és azt követően nem lehet üzleti titokra hivatkozással olyan adat nyilvánosságra hozatalát korlátozni vagy megtiltani, amely a 106. § (2) bekezdése körébe tartozik, illetőleg amelyet a részvételi jelentkezés elbírálása során — döntése meghozatalával összefüggésben — az ajánlatkérő figyelembe vett.

(5) Az eredményhirdetés során vagy az azt követő öt napon belül a részvételre jelentkező kérheti az ajánlatkérőt, hogy a 116. § (2) bekezdése szerinti összegezésben észlelt bármely elírást (névcserét, hibás névírást, szám- vagy számítási hibát vagy más hasonló elírást) javítson ki. Az ajánlatkérő az elírást kérelemre vagy kérelem hiányában is kijavíthatja. A kijavított összegezést az ajánlatkérő legkésőbb az eredményhirdetést követő hét napon belül köteles egyidejűleg megküldeni az összes részvételre jelentkezőnek.

Az ajánlattételi szakasz, az ajánlattételi felhívás

119. § Ha a részvételi szakasz eredményes, az eredményhirdetéstől számított öt munkanapon belül az ajánlatkérő köteles — a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárás

szabályainak és a részvételi felhívásnak megfelelően kiválasztott — alkalmasnak minősített jelentkezőknek az írásbeli ajánlattételi felhívást egyidejűleg megküldeni.

120. § (1) Az ajánlattételi felhívásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) az ajánlatkérő nevét és címét, telefon- és telefaxszámát (e-mail);
- b) hivatkozást a közzétett részvételi felhívásra és közzétételének napjára;
- c) a dokumentáció rendelkezésre bocsátásának módját, határidejét, annak beszerzési helyét és pénzügyi feltételeit, ha ezeket az információkat a részvételi felhívásban az ajánlatkérő nem adta meg és a dokumentációt az ajánlattételi felhívással egyidejűleg nem küldte meg;
- d) a részvételi felhívásban előírtakkal összhangban — ha szükséges — az ajánlathoz csatolandó azon igazolások, nyilatkozatok, dokumentumok meghatározását, amelyek igazolják, hogy az ajánlattevő, illetőleg alvállalkozója az ajánlattételi szakaszban sem tartozik a kizáró okok hatálya alá;
- e) a hiánypótlás lehetőségét vagy annak kizárását;
- f) az ajánlattételi határidőt;
- g) az ajánlat benyújtásának címét;
- h) az ajánlattétel nyelvét (nyelveit);
- i) az ajánlatok felbontásának helyét, idejét;
- j) az ajánlatok felbontásán jelenlétre jogosultakat;
- k) az ajánlati kötöttség időtartamát (kivéve tárgyalásos eljárásban);

l) az eredményhirdetés időpontját és a szerződéskötés tervezett időpontját, ha azt a részvételi felhívás nem tartalmazta vagy másként tartalmazta;

m) az ajánlattételi felhívás megküldésének napját.

(2) A nyílt eljárásnak (3. cím) az 54. § (6) bekezdésének a) pontjában, az 56. § (4) bekezdésében, az 59. §-ban, a 79. § (3) bekezdésében és a 83. § (2) bekezdésében említett ajánlati felhívása helyett ajánlattételi felhívást kell érteni.

(3) Az ajánlattételi felhívás tartalmazhatja azokat a követelményeket, feltételeket is, amelyeket a nyílt eljárás szabályai szerint a dokumentációban is meg lehet adni (51. § (3) bekezdése, 57. § (5) bekezdése, 58. § (1) és (5) bekezdése, 79. § (3) bekezdése).

121. § (1) Az ajánlatkérő köteles gondoskodni arról, hogy a dokumentáció az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától kezdve az ajánlattételi határidő lejártáig rendelkezésre álljon.

(2) Az ajánlattevő kiegészítő (értelmező) tájékoztatást kérhet az ajánlattétellel összefüggésben a részvételi felhívásban, az ajánlattételi felhívásban és a dokumentációban foglaltakkal kapcsolatban.

(3) Az ajánlattevőnek a részvételi felhívásban, az ajánlattételi felhívásban és a dokumentációban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell ajánlatát elkészítenie és benyújtania. Az ajánlatnak tartal-

maznia kell különösen az ajánlattevő kifejezett nyilatkozatát a részvételi felhívás, illetőleg az ajánlattételi felhívás feltételeire, a szerződés teljesítésére és a kért ellenszolgáltatásra.

(4) Az ajánlattevőnek és alvállalkozójának a kizáró okokkal kapcsolatban az ajánlattételi felhívásban — a 120. § (1) bekezdésének *d)* pontja alapján — meghatározott módon kell eljárnia. Az ajánlathoz nem kell csatolni azokat az igazolásokat, nyilatkozatokat, amelyeket a részvételi jelentkezéshez már csatolt, kivéve, ha a korábban benyújtott igazolás vagy nyilatkozat már nem alkalmas az előírtak bizonyítására.

(5) Az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívásban meghatározott ajánlattételi határidőt — indokolt esetben — egy alkalommal meghosszabbíthatja, ha az eredeti határidő lejárt előtt egyidejűleg, közvetlenül, írásban tájékoztatja az összes ajánlattevőt a módosított határidőről és a határidő meghosszabbításának indokáról.

(6) Az ajánlatkérő az ajánlattételi határidő lejártáig módosíthatja a részvételi felhívásban nem megadott és az ajánlattételi felhívásban, illetőleg a dokumentációban meghatározott feltételeket. A módosított feltételekről e határidő lejárt előtt egyidejűleg, közvetlenül, írásban kell tájékoztatni az összes ajánlattevőt és egyben új ajánlattételi határidőt kell megállapítani. A határidő ebben az esetben sem lehet — meghívásos eljárás esetében — a 122. §-ban foglaltaknál rövidebb.

(7) Az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívást az ajánlattételi határidő lejártáig visszavonhatja, ha az ajánlattételi felhívás megküldését követően — általa előre nem látható és elháríthatatlan ok következtében — beállott lényeges körülmény miatt a szerződés megkötésére, illetőleg a szerződés megkötése esetén a teljesítésre nem lenne képes. Az ajánlattételi felhívás visszavonásáról az ajánlattételi határidő lejárt előtt egyidejűleg, közvetlenül, írásban kell tájékoztatni az összes ajánlattevőt. Ebben az esetben az ajánlatkérőnek az eljárást eredménytelennek kell nyilvánítania. Az eljárás eredménytelenségéről szóló tájékoztatást tartalmazó hirdetmény közzétételére a 98. § alkalmazandó azzal az eltéréssel, hogy a (2) bekezdése szerinti hirdetményt legkésőbb az ajánlattevők említett tájékoztatásától számított öt munkanapon belül kell az ajánlatkérőnek feladnia.

(8) Az ajánlatok elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok megfelelnek-e a részvételi felhívásban, az ajánlattételi felhívásban, a dokumentációban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(9) Az ajánlatkérő köteles az ajánlatokat elbírálni, kivéve, ha az ajánlattételi határidő lejártát követően — általa előre nem látható és elháríthatatlan ok következtében — beállott lényeges körülmény miatt a szerződés megkötésére, illetőleg a szerződés megkötése esetén a teljesítésre

nem lenne képes. Ebben az esetben az ajánlatkérőnek az eljárást eredménytelennek kell nyilvánítania.

(10) Az ajánlatkérő az összes ajánlattevő számára azonos feltételekkel, szükség esetén több alkalommal is lehetőséget biztosíthat a kizáró okokkal kapcsolatos igazolások és nyilatkozatok, illetőleg a részvételi felhívásban, az ajánlattételi felhívásban vagy a dokumentációban az ajánlat részeként benyújtásra előírt egyéb iratok utólagos csatolására, hiányosságainak pótlására, valamint egyéb, az ajánlattal kapcsolatos formai hiányosságok pótlására. A hiánypótlás azonban nem eredményezheti az ajánlat elbírálásra kerülő tartalmi elemeinek módosítását.

5. Cím

A MEGHÍVÁSOS ELJÁRÁS

Az ajánlattételi határidő

122. § (1) A két szakaszból álló eljárás ajánlattételi szakaszában az ajánlattételi határidőt az ajánlatkérő nem határozhatja meg az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától számított negyven napnál rövidebb időtartamban.

(2) Ha az ajánlatkérő a részvételi felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napját legalább ötvenkét nappal megelőzően, de legfeljebb tizenkét hónapon belül előzetes összesített tájékoztatást tartalmazó hirdetményt adott fel, és az tartalmazta a részvételi felhívás hirdetményi mintája szerinti, a tájékoztatást tartalmazó hirdetmény feladásának időpontjában rendelkezésre álló adatokat is, az (1) bekezdésben előírt határidőnél rövidebbet is meg lehet határozni. Ebben az esetben az ajánlattételi határidő nem lehet rövidebb az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától számított huszonhat napnál.

Ajánlattételre felhívás

123. § (1) Az ajánlatkérő meghatározhatja az ajánlattevők keretszámát azzal, hogy a részvételre jelentkezők közül legfeljebb a keretszám felső határáig terjedő számú alkalmas, egyben érvényes jelentkezést benyújtó jelentkezőnek küld majd ajánlattételi felhívást.

(2) A keretszámnak legalább öt ajánlattevőt kell magában foglalnia. A keretszámnak a közbeszerzés tárgyához kell igazodnia, és minden körülmény között biztosítania kell a valódi versenyt.

(3) Ha az ajánlatkérő keretszámot határoz meg, azt a részvételi felhívásban kell megadnia.

(4) Ha az ajánlatkérő keretszámot határoz meg, a részvételi felhívásban meg kell adnia az alkalmas jelentkezők közötti rangsorolás módját is arra az esetre, ha a keretszám felső határát meghaladja az alkalmas jelentkezők száma. A

rangsorolást a jelentkező szerződés teljesítéséhez szükséges műszaki, illetőleg szakmai alkalmasságának igazolása körében lehet meghatározni.

(5) Az ajánlatkérő a meghatározott ajánlattevői keretszámnak megfelelően — a pénzügyi és gazdasági, valamint műszaki, illetőleg szakmai alkalmasság alapján — kiválasztott jelentkezőket egyidejűleg, közvetlenül, írásban hívja fel ajánlattételre, amennyiben ezt az alkalmasnak minősített jelentkezők száma lehetővé teszi. Ha az ajánlatkérő nem határozott meg keretszámot, az összes alkalmas jelentkezőt köteles ajánlattételre felhívni. Az ajánlattételre felhívott jelentkezők közösen nem tehetnek ajánlatot.

6. Cím

A TÁRGYALÁSOS ELJÁRÁS

Az eljárás alkalmazása

124. § (1) A tárgyalásos eljárás hirdetmény közzétételével vagy anélkül indul.

(2) Az ajánlatkérő hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárást akkor alkalmazhat

a) ha a nyílt vagy a meghívásos eljárás a 92. § *b)* vagy *c)* pontja alapján eredménytelen volt, feltéve, hogy a felhívásnak és a dokumentációnak a feltételei időközben lényegesen nem változtak meg;

b) építési beruházás és szolgáltatás megrendelése esetében kivételesen, ha az építési beruházás, illetőleg a szolgáltatás természete vagy az ehhez kapcsolódó kockázatok nem teszik lehetővé az ellenszolgáltatás előzetes átfogó (mindenre kiterjedő) meghatározását;

c) építési beruházás esetében, ha az kizárólag kutatási, kísérleti vagy fejlesztési célból szükséges; ez az eset azonban nem alkalmazható, ha megalapozza a piacképességet, illetőleg a kutatásfejlesztés költségeit fedezi;

d) szolgáltatás megrendelése esetében, ha a szolgáltatás természete miatt a szerződéses feltételek meghatározása nem lehetséges olyan pontossággal, amely lehetővé tenné a nyílt vagy a meghívásos eljárásban a legkedvezőbb ajánlat kiválasztását, így különösen a szellemi szolgáltatások és a 3. melléklet 6. csoportjába tartozó pénzügyi szolgáltatások esetében.

125. § (1) Az ajánlatkérő hirdetmény közzététele nélkül induló (a továbbiakban: hirdetmény nélküli) tárgyalásos eljárást akkor alkalmazhat a 124. § (2) bekezdésének *a)* pontjában foglalt esetben, ha a tárgyalásra a nyílt vagy a meghívásos eljárás — 88. § (1) bekezdésének *a)–e)* pontja alapján nem érintett — összes ajánlattevőjét meghívja.

(2) Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat, ha

a) a nyílt vagy a meghívásos eljárás a 92. § *a)* pontja alapján eredménytelen volt, feltéve, hogy a felhívásnak és

a dokumentációnak a feltételei időközben lényegesen nem változtak meg, és minderről az ajánlatkérő haladéktalanul tájékoztatja — a Közbeszerzések Tanácsán keresztül — az Európai Bizottságot;

b) a szerződést műszaki-technikai sajátosságok, művészeti szempontok vagy kizárólagos jogok védelme miatt kizárólag egy meghatározott szervezet, személy képes teljesíteni;

c) az feltétlenül szükséges, mivel az ajánlatkérő által előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség miatt a nyílt, a meghívásos vagy a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárásra előírt határidők nem lennének betarthatók; a rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények azonban nem eredhetnek az ajánlatkérő mulasztásából.

(3) Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat továbbá építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése esetében, ha

a) a korábban megkötött szerződésben nem szereplő, de előre nem látható körülmények miatt kiegészítő építési beruházás, illetőleg szolgáltatás megrendelése szükséges az építési beruházás, illetőleg a szolgáltatás teljesítéséhez, feltéve, hogy a kiegészítő építési beruházást, illetőleg szolgáltatást műszaki vagy gazdasági okok miatt az ajánlatkérőt érintő jelentős nehézség nélkül nem lehet elválasztani a korábbi szerződéstől, vagy ha a kiegészítő építési beruházás, illetőleg szolgáltatás elválasztható, de feltétlenül szükséges az építési beruházás, illetőleg a szolgáltatás teljesítéshez; az ilyen kiegészítő építési beruházásra, illetőleg szolgáltatásra irányuló — a korábbi nyertes ajánlattevővel kötött — szerződés, illetőleg szerződések becsült összértéke azonban nem haladhatja meg az eredeti építési beruházás, illetőleg szolgáltatás értékének felét;

b) olyan új építési beruházásra, illetőleg szolgáltatás megrendelésére kerül sor, amelyet a korábbi nyertes ajánlattevővel köt meg ugyanazon ajánlatkérő azonos vagy hasonló építési beruházás, illetőleg szolgáltatás teljesítésére, feltéve, hogy az új építési beruházás, illetőleg szolgáltatás összhangban van azzal az alaprojekttel, amelyre a korábbi szerződést nyílt vagy meghívásos eljárásban megkötötték, és a korábbi eljárást megindító hirdetményben az ajánlatkérő jelezte, hogy tárgyalásos eljárást alkalmazhat, valamint a korábbi eljárásban az építési beruházás, illetőleg a szolgáltatás becsült értékének meghatározásakor figyelembe vette az újabb építési beruházás, illetőleg szolgáltatás becsült értékét is (a közösségi értékhatár elérésének meghatározása szempontjából); ilyen tárgyalásos eljárást azonban csak a korábbi első szerződés megkötésétől számított három éven belül lehet indítani.

(4) Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat továbbá árubeszerzés esetében, ha

a) az érintett dolgot kizárólag kutatási, kísérleti, tanulmányi vagy fejlesztési célból állítják elő; ez az eset azonban nem alkalmazható olyan mennyiség esetén, amely megal-

pozsa a piacképességet, illetőleg a kutatásfejlesztés költségeit fedezi;

b) a korábban beszerzett dolog részbeni kicserélése vagy bővítése során a korábbi nyertes ajánlattevőnek mással történő helyettesítése azzal a következménnyel járna, hogy műszaki-technikai szempontból eltérő és nem illeszkedő dolgokat kellene beszerezni, vagy az ilyen beszerzés aránytalan műszaki-technikai nehézséget eredményezne a működtetésben és a fenntartásban; az ilyen — a korábbi nyertes ajánlattevővel kötött — szerződés, illetőleg szerződések együttes időtartama azonban nem haladhatja meg a három évet.

(5) Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat, továbbá szolgáltatás megrendelése esetében, ha arra tervpályázati eljárást követően kerül sor, és a nyertessel vagy — a bírálóbizottság ajánlása alapján — nyertesek (díjazottak) valamelyikével kell szerződést kötni; ez utóbbi esetben a tervpályázati eljárásban a bírálóbizottság által ajánlott összes pályázót (ajánlattevőt) meg kell hívni a tárgyalásra.

(6) Az ajánlatkérő kizárólag a (2) bekezdés a) pontja és a (4) bekezdés a) pontja esetében alkalmazhat hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárást, az ilyen eljárásra vonatkozó szabályok szerint.

A tárgyalásos eljárások közös szabályai

126. § A tárgyalásos eljárásra a nyílt eljárás szabályait, illetőleg a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás esetében a két szakaszból álló eljárás szabályait is — a 6. cím rendelkezései szerinti eltérésekkel — kell megfelelően alkalmazni.

127. § (1) A tárgyalásos eljárásban nem érvényesül az ajánlattételi határidők e fejezetben előírt legrövidebb időtartama, de a határidőt úgy kell meghatározni, hogy elegendő időtartam álljon rendelkezésre — az ajánlattevők egyenlő eséllyel történő — megfelelő ajánlattételéhez.

(2) A tárgyalásos eljárásban nem áll fenn az ajánlattevőnek, illetőleg az ajánlatkérőnek a 76—78. § szerinti ajánlati kötöttsége, illetőleg — a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárásban — az ajánlatkérőnek az ajánlattételi szakaszra vonatkozóan a 108. § (1) bekezdése és a 121. § (6) bekezdése szerinti ajánlati kötöttsége. Ez azonban nem járhat azzal, hogy az eljárás alapján megkötött szerződés tárgya, illetőleg feltételei olyan jellemzőjében, illetőleg körülményében tér el a közbeszerzés megkezdésekor [35. § (2) bekezdése] beszerezni kívánt beszerzési tárgytól, illetőleg megadott szerződéses feltételektől, amely nem tette volna lehetővé tárgyalásos eljárás alkalmazását. A tárgyalások befejezésével ajánlati kötöttség jön létre. Ha az ajánlatkérő az eljárás eredményét kihirdette, a szerződést a felhívásnak, illetőleg a dokumentációnak és az

ajánlatnak a tárgyalás befejezésekor tartalma szerint kell megkötni.

(3) Ajánlati biztosíték kizárólag a szerződéskötésnek az ajánlattevő érdekkörében felmerült okból történő meghiúsulása esetére köthető ki.

(4) A tárgyalásos eljárásban az ajánlatkérő az eredményhirdetést — indokolt esetben — a felhívásban meghatározott időponthoz képest korábbi időpontban is megtarthatja. Az eljárás eredményét vagy eredménytelenségét — több ajánlattevővel történő együttes tárgyalás vagy egy ajánlattevővel való tárgyalás esetében — már az utolsó tárgyalás befejezésekor is ki lehet hirdetni, valamint — ha indokolt — a szerződéskötés új korábbi időpontját is meg lehet adni. Egyebekben az ajánlatkérő a korábbi eredményhirdetési időpont előtt legalább két munkanappal korábban köteles az új időpontról és annak indokáról, valamint — ha indokolt — a szerződéskötés új korábbi időpontjáról az összes ajánlattevőt egyidejűleg, közvetlenül, írásban tájékoztatni.

128. § (1) A tárgyalásos eljárásban az ajánlatkérő és egy vagy több ajánlattevő közötti tárgyalások arra irányulnak, hogy az ajánlatkérő a legkedvezőbb érvényes ajánlatot tevővel, illetőleg a legkedvezőbb feltételekkel köthessen szerződést.

(2) Az ajánlatkérőnek a tárgyalások során is biztosítania kell az egyenlő bánásmódot az ajánlattevők számára, így különösen az ajánlatkérő által adott bármilyen tájékoztatást az összes ajánlattevőnek meg kell adni.

(3) A tárgyalások az ajánlattevőkkel együttesen vagy egymást követően, egy vagy több fordulóban is lefolytathatók.

(4) Többfordulós tárgyalás esetében az ajánlatkérő jogosult csak azokkal az ajánlattevőkkel folytatni a tárgyalást, akik az első, illetőleg a megadott fordulóban a legkedvezőbb ajánlatot tették. Ebben az esetben az ajánlatkérőnek az ajánlattételi felhívásban előre meg kell határoznia az ilyen többfordulós tárgyalás menetét, az első, illetőleg a megadott forduló követő tárgyalásra kiválasztott ajánlattevői létszám felső határát. Az így kiválasztott ajánlattevőkkel folytatott további tárgyalás során az ajánlatkérő a 127. § (2) bekezdése szerint sem módosíthatja már feltételeit, az ajánlattevők pedig a korábbi fordulóhoz képest az ajánlatkérő számára csak kedvezőbb ajánlatot tehetnek.

(5) Az ajánlatkérőnek minden egyes tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készítenie, és azt a tárgyalás befejezésekor minden jelenlévő ajánlattevőnek alá kell írnia.

A hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás különös szabályai

129. § A hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárásban az ajánlattételi felhívásnak a 120. § (1) bekezdésében foglaltakon túl tartalmaznia kell:

- a) a tárgyalás lefolytatásának menetét és az ajánlatkérő által előírt alapvető szabályait;
- b) az első tárgyalás időpontját.

130. § (1) A hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárásban az ajánlatkérő meghatározhatja az ajánlattevők létszámát vagy keretszámát azzal, hogy a részvételre jelentkezők közül legfeljebb a létszámnak megfelelő vagy a keretszám felső határáig terjedő számú alkalmas, egyben érvényes jelentkezést benyújtó jelentkezőnek küld majd ajánlattételi felhívást.

(2) A létszám, illetőleg a keretszám alsó határa nem lehet kevesebb háromnál. A létszámnak, illetőleg a keretszámnak a közbeszerzés tárgyához kell igazodnia, és minden körülmény között biztosítania kell a valódi versenyt.

(3) Ha az ajánlatkérő létszámot vagy keretszámot határoz meg, azt a részvételi felhívásban kell megadnia.

(4) Az ajánlatkérő a részvételi felhívásban megjelölheti azokat, akiket az eljárásban való részvételre meg kíván hívni. A megjelölteken kívül az eljárásban való részvételre mindazok jelentkezhetnek a részvételi felhívás alapján, akik alkalmasak a szerződés teljesítésére. Erre a lehetőségre a részvételi felhívásban az ajánlatkérőnek hivatkoznia kell.

(5) Ha az ajánlatkérő az (1) és a (4) bekezdésben foglaltakat együttesen alkalmazza, a megjelöltek számát meghatadó létszámot vagy keretszámot köteles meghatározni.

(6) Ha az ajánlatkérő létszámot vagy keretszámot határoz meg, a részvételi felhívásban meg kell adnia az alkalmas jelentkezők közötti rangsorolás módját is arra az esetre, ha a létszámot vagy a keretszám felső határát meghaladja az alkalmas jelentkezők száma. A rangsorolást a jelentkező szerződés teljesítéséhez szükséges műszaki, illetőleg szakmai alkalmasságának igazolása körében lehet meghatározni.

(7) Az ajánlatkérő a meghatározott létszámnak vagy keretszámnak megfelelően — a pénzügyi és gazdasági, valamint műszaki, illetőleg szakmai alkalmasság alapján — kiválasztott jelentkezőket egyidejűleg, közvetlenül, írásban hívja fel ajánlattételre, amennyiben ezt az alkalmasnak minősített jelentkezők száma lehetővé teszi. Ha az ajánlatkérő nem határozott meg létszámot vagy keretszámot, az összes alkalmas jelentkezőt köteles ajánlattételre felhívni. Az ajánlattételre felhívott jelentkezők közösen nem tehetnek ajánlatot.

*A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás
különös szabályai*

131. § (1) A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás — a 135. § szerinti eset kivételével — ajánlattételi felhívás megküldésével kezdődik.

(2) Ha több ajánlattevő nyújthat be ajánlatot, az ajánlattételi felhívást egyidejűleg kell megküldeni az ajánlattevőknek.

(3) A tárgyalásos eljárás 125. § (2) bekezdésének a) pontja és (4) bekezdésének a) pontja szerinti esetben az ajánlatkérőnek lehetőség szerint legalább három ajánlattevőt kell ajánlattételre felhívnia.

132. § A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás megkezdése napján az ajánlatkérő köteles benyújtani a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz — telefaxon vagy elektronikus úton, vagy közvetlenül — az ajánlattételi felhívást, továbbá az ajánlattételre felhívni kívánt szervezetek (személyek) nevééről, címéről (székhelyéről, lakóhelyéről), valamint a tárgyalásos eljárás alkalmazását megalapozó körülményekről szóló tájékoztatást.

133. § (1) Az ajánlattételi felhívásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) az ajánlatkérő nevét, címét, telefon- és telefaxszámát (e-mail);
- b) a tárgyalásos eljárás 125. § szerinti jogcímét;
- c) a dokumentáció rendelkezésre bocsátásának módját, határidejét, annak szerzési helyét és pénzügyi feltételeit, ha az ajánlatkérő dokumentációt készít és a dokumentációt az ajánlattételi felhívással egyidejűleg nem küldte meg;
- d) a közbeszerzés tárgyát, illetőleg mennyiségét (nomenklátúra);
- e) a szerződés meghatározását, amelynek megkötése érdekében tárgyalni kívánnak;
- f) a szerződés időtartamát vagy a teljesítés határidejét;
- g) a teljesítés helyét;
- h) az ellenszolgáltatás teljesítésének feltételeit, illetőleg a vonatkozó jogszabályokra hivatkozást;
- i) annak meghatározását, hogy az ajánlattevő tehet-e többváltozatú (alternatív) ajánlatot;
- j) az ajánlatok bírálati szempontját (57. §);
- k) a kizáró okokat, ha több ajánlattevő nyújthat be ajánlatot;
- l) az alkalmassági követelményeket és a 69. § (2) bekezdésében foglaltakat;
- m) a hiánypótlás lehetőségét vagy annak kizárását;
- n) az ajánlattételi határidőt;
- o) az ajánlat benyújtásának címét;
- p) az ajánlattétel nyelvét (nyelveit);
- q) az ajánlat(ok) felbontásának helyét, idejét;
- r) az ajánlatok felbontásán jelenlétre jogosultakat;
- s) a tárgyalás lefolytatásának menetét és az ajánlatkérő által előírt alapvető szabályait;
- t) az első tárgyalás időpontját;
- u) az eredményhirdetés időpontját és a szerződéskötés tervezett időpontját;
- v) az ajánlattételi felhívás megküldésének napját.

(2) A nyílt eljárásnak (3. cím) az 50. § (3) bekezdésében, az 51. § (3) bekezdésében, az 52. §-ban, az 53. § (2) és

(4) bekezdésében, az 54. § (6) bekezdésének *a* és *c*) pontjában, az 56. § (1), (4) bekezdésében, az 57. § (5) bekezdésében, az 58. § (1), (5) bekezdésében, az 59. §-ban, a 60. § (3) bekezdésében, a 61. § (1)—(2) bekezdésében, a 62. § (2) bekezdésében, a 65. § (2) bekezdésében, a 69. § (5) bekezdésében, a 70. §-ban, a 71. § (1) és (4) bekezdésében, a 79. § (3) bekezdésében, a 81. §-ban, a 83. §-ban, a 85. §-ban, a 88—91. §-ban, a 94. §-ban és a 99. §-ban említett ajánlati felhívása helyett ajánlattételi felhívást kell érteni.

(3) Az ajánlattételi felhívás tartalmazhatja azokat a követelményeket, feltételeket is, amelyeket a nyílt eljárás szabályai szerint a dokumentációban is meg lehet adni (51. § (3) bekezdése, 57. § (5) bekezdése, 58. § (1) és (5) bekezdése, 79. § (3) bekezdése).

134. § (1) A 48. § (2)—(3) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az ajánlati felhívás közzététele helyett a tárgyalásos eljárás megkezdését kell érteni [35. § (2) bekezdése, 131. § (1) bekezdése].

(2) Az ajánlatkérő dokumentációt készíthet. Az ajánlatkérő köteles gondoskodni arról, hogy a dokumentáció a tárgyalásos eljárás megkezdésének napjától kezdve az ajánlattételi határidő lejártáig rendelkezésre álljon. Ha az ajánlatkérő nem készít dokumentációt, a szerződési feltételeket és az 55. §-ban foglaltakat az ajánlattételi felhívásban köteles megadni.

(3) Az ajánlattevő kiegészítő (értelmező) tájékoztatást kérhet az ajánlatkérőtől vagy az általa meghatározott szervezettől az ajánlattételi határidő lejárta előtt ésszerű időben. A kiegészítő tájékoztatást az ajánlattételi határidő lejárta előtt legkésőbb két munkanappal kell megadni.

(4) Az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívásban meghatározott ajánlattételi határidőt — indokolt esetben — egy alkalommal meghosszabbíthatja, ha az eredeti határidő lejárta előtt egyidejűleg, közvetlenül, írásban tájékoztatja az összes ajánlattevőt a módosított határidőről és a határidő meghosszabbításának indokáról.

(5) Az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívást az ajánlattételi határidő lejártáig visszavonhatja. A visszavonásról e határidő lejárta előtt egyidejűleg, közvetlenül, írásban kell tájékoztatni az összes ajánlattevőt és egyben a Közbeszerzési Döntőbizottságot.

(6) A 125. § (5) bekezdése szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás esetében az ajánlatok bírálati szempontja csak az összességében legelőnyösebb ajánlat kiválasztása [57. § (2) bekezdésének *b*) pontja] lehet.

135. § (1) A 125. § (2) bekezdésének *c*) pontja szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban azzal az ajánlattevővel kell tárgyalni és — a 99. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően — a tárgyalás befejezésekor írásban szerződést kötni, aki a szerződést a rendkívüli helyzet által megkívánt idő alatt képes teljesíteni. Ebben az esetben az ajánlattevőnek nyilatkoznia kell arról, hogy nem tartozik a

kizáró okok hatálya alá, és a 60. § (1) bekezdésének *e*) pontja, illetőleg a 61. § (2) bekezdése szerinti köztartozások hiányával kapcsolatos hatósági igazolásokat legkésőbb a szerződéskötést követő harminc napon belül kell csatolnia.

(2) Az eljárás megkezdéséről — telefaxon vagy elektronikus úton — az ajánlatkérőnek haladéktalanul tájékoztatnia kell a Közbeszerzési Döntőbizottságot. A tájékoztatást a 132. §-ban és a 133. § (1) bekezdésében foglaltak megfelelő alkalmazásával kell megadni.

7. Cím

A GYORSÍTOTT ELJÁRÁS

136. § (1) Az ajánlatkérő a meghívásos vagy a hirdetmény közzétételevel induló tárgyalásos eljárás esetében gyorsított eljárást alkalmazhat, ha rendkívüli sürgősség miatt az ilyen eljárásokra előírt határidők [107. § (1) bekezdése, 122. §] nem lennének betarthatóak. A rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények azonban nem eredhetnek az ajánlatkérő mulasztásából.

(2) A gyorsított eljárásban az ajánlatkérő a részvételi határidőt nem határozhatja meg a részvételi felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napjától számított tizenöt napnál, meghívásos eljárásban az ajánlattételi határidőt pedig az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától számított tíz napnál rövidebb időtartamban.

(3) A gyorsított eljárásban az ajánlattételi felhívást a lehető leggyorsabban és a legmegfelelőbb módon kell megküldeni az ajánlattevők részére.

(4) Az ajánlatkérő köteles gondoskodni arról, hogy a dokumentáció az ajánlattételi felhívás megküldésétől kezdve az ajánlattételi határidő lejártáig rendelkezésre álljon. Ha a dokumentáció megküldését kérik, az ajánlatkérő vagy az általa meghatározott szervezet a kérelem kézhezvételétől számított két munkanapon belül köteles ennek eleget tenni, feltéve, hogy ésszerű időben kérték, illetőleg annak ellenértékét megfizették.

(5) Az ajánlattevő kiegészítő (értelmező) tájékoztatást kérhet az ajánlatkérőtől vagy az általa meghatározott szervezettől az ajánlattételi határidő lejárta előtt ésszerű időben. A kiegészítő tájékoztatást az ajánlattételi határidő lejárta előtt legkésőbb négy nappal kell megadni.

8. Cím

AZ ÉPÍTÉSI KONCESSZIÓVAL KAPCSOLATOS KÜLÖNÖS SZABÁLYOK

Az ajánlatkérő eljárása építési koncesszió esetében

137. § Építési koncesszió esetében e fejezet szabályait a 8. cím rendelkezései szerint kell megfelelően alkalmazni.

138. § (1) Építési koncesszió esetében az ajánlatkérő a 42. § szerinti előzetes összesített tájékoztatót nem köteles elkészíteni és közzétenni.

(2) Az ajánlatkérőnek az eljárást megindító, felhívást tartalmazó hirdetményt külön jogszabályban meghatározott minta szerint kell elkészítenie, és közzé kell tennie.

(3) Az ajánlatkérőnek az eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetményt külön jogszabályban meghatározott minta szerint kell elkészítenie, és a Közbeszerzési Értesítőben kell közzétennie. E hirdetmény a 44. § (1) bekezdése szerint is közzétehető.

139. § (1) Az ajánlatkérő az eljárást megindító hirdetményben köteles megadni, hogy a közbeszerzési eljárás melyik fajtája szerint jár el. Eszerint kell az ajánlati felhívásra vagy a részvételi felhívásra vonatkozó szabályokat a hirdetmény elkészítésekor megfelelően alkalmazni.

(2) Hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárást a 124. § (2) bekezdése szerinti eseteken túlmenően is lehet alkalmazni. Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás kizárólag a 125. § (1) bekezdése, (2) bekezdésének *a)*, *b)* pontja vagy (3) bekezdésének *a)* pontja alapján alkalmazható.

140. § (1) Az ajánlatkérő az eljárást megindító hirdetményben előírhatja, hogy

a) az építési koncessziót elnyerő ajánlattevő (a továbbiakban: koncessziós jogosult) köteles az építési beruházás értékének legalább harminc százaléka tekintetében harmadik személlyel szerződést kötni, vagy

b) az ajánlattevő ajánlatában jelölje meg az építési beruházás értékének azt a százalékban kifejezett részét, amelynek tekintetében az ajánlattevő harmadik személlyel szerződést fog kötni.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott százalékos mértéket az ajánlattevő ajánlatában növelheti. A koncessziós jogosult ajánlata alapján a szerződésnek tartalmaznia kell ezt a minimum százalékos mértéket.

(3) Az (1) bekezdés, valamint a 143. és a 144. § alkalmazásában nem minősül harmadik személynek

a) a közös ajánlatot tevők bármelyike;

b) az, aki felett az ajánlattevő, vagy aki az ajánlattevő, vagy az ajánlattevő és egy másik szervezet felett közvetlenül vagy közvetetten meghatározó befolyást képes gyakorolni.

(4) Az ajánlattevőnek az ajánlatában meg kell adnia a (3) bekezdés *b)* pontja szerinti szervezetek listáját, és azt a változásoknak megfelelően módosítania kell.

(5) Az ajánlatkérő az eljárást megindító hirdetményben nem írhatja elő, hogy az ajánlattevő jelölje meg a szerződés teljesítéséhez a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozókat.

141. § Építési koncesszió esetében

a) az ajánlatok bírálati szempontja csak az összességében legelőnyösebb ajánlat kiválasztása [57. § (2) bekezdésének *b)* pontja] lehet;

b) nyílt eljárásban az ajánlattételi határidő, meghívásos vagy hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárásban a részvételi határidő nem határozható meg az eljárást megindító hirdetmény feladásának napjától számított ötvenkét napnál rövidebb időtartamban, valamint a 74. § (2) bekezdése és a 122. § (2) bekezdése nem alkalmazható.

142. § Ha az építési koncesszió egyben a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény (a továbbiakban: koncessziós törvény) hatálya alá is tartozik, az ajánlatkérőnek — koncessziós pályázat kiírása helyett — a 137. § szerint kell eljárnia, valamint a koncessziós törvényt — a 2. §-a (1) bekezdésének *a)* pontja, a 4. §-a, a 8. §-ának (1) bekezdése, a 9. §-a kivételével — is megfelelően alkalmaznia kell. E törvény 93. §-ának (2) bekezdése szerinti írásbeli összegezés készítésére a koncessziós törvény 9/A. §-a is megfelelően alkalmazandó.

A koncessziós jogosult eljárása harmadik személlyel való szerződéskötés esetében

143. § Ha a koncessziós jogosult a 22. § (1) bekezdése szerinti ajánlatkérőnek minősül, harmadik személlyel az építési beruházásra irányuló szerződés megkötése céljából e fejezet szerint kell eljárnia, ha az építési beruházás értéke eléri vagy meghaladja a közösségi értékhatárt.

144. § (1) Ha a koncessziós jogosult nem minősül a 22. § (1) bekezdése szerinti ajánlatkérőnek, harmadik személlyel az építési beruházásra irányuló szerződés megkötése céljából e fejezet szerint — a (2)–(7) bekezdés szerinti eltérésekkel — kell eljárnia, ha az építési beruházás értéke eléri vagy meghaladja a közösségi értékhatárt.

(2) A koncessziós jogosult a 42. § szerinti előzetes összesített tájékoztatót nem köteles elkészíteni és közzétenni.

(3) A koncessziós jogosultnak az eljárást megindító, felhívást tartalmazó hirdetményt külön jogszabályban meghatározott minta szerint kell elkészítenie, és közzé kell tennie, kivéve a 125. § szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazása esetét.

(4) A koncessziós jogosultnak az eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetményt külön jogszabályban meghatározott minta szerint kell elkészítenie, és a Közbeszerzési Értesítőben kell közzétennie. E hirdetmény a 44. § (1) bekezdése szerint is közzétehető.

(5) A koncessziós jogosult az eljárást megindító hirdetményben köteles megadni, hogy a közbeszerzési eljárás melyik fajtája szerint jár el. Eszerint kell az ajánlati felhí-

vásra vagy a részvételi felhívásra vonatkozó szabályokat a hirdetmény elkészítésekor megfelelően alkalmazni.

(6) Hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárást a 124. § (2) bekezdése szerinti eseteken túlmenően is lehet alkalmazni. Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás a 125. § szerint alkalmazható.

(7) A tárgyalásos eljárás esetét kivéve az ajánlattételi határidő nem határozható meg az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának, illetőleg az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától számított negyven napnál rövidebb időtartamban, valamint a 74. § (2) bekezdése, a 122. § (2) bekezdése és a 136. § (2) bekezdése nem alkalmazható.

9. Cím

AZ EGYSZERŰSÍTETT ELJÁRÁS

145. § (1) A 4. melléklet szerinti szolgáltatások megrendelése esetében [21. § (3) bekezdése] az ajánlatkérő a 146—152. § szerinti egyszerűsített közbeszerzési eljárást alkalmazhat.

(2) A jogi szolgáltatásoknak a 153. §-ban megadott körében az ajánlatkérő az ott meghatározott módon is eljárhat.

146. § Az egyszerűsített eljárás egyszakaszos, tárgyalás nélküli vagy tárgyalásos eljárás. A tárgyalás nélküli eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban, illetőleg a dokumentációban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő pedig az ajánlatához kötve van.

147. § (1) Az egyszerűsített eljárásban az ajánlatkérőnek az eljárást megindító, ajánlati felhívást tartalmazó hirdetményt külön jogszabályban meghatározott minta szerint kell elkészítenie, és a Közbeszerzési Értesítőben kell közzétennie, kivéve a (2) és a (4) bekezdésben foglalt eseteket.

(2) Az ajánlatkérő írásbeli ajánlattételi felhívást küldhet az ajánlattevőknek, illetőleg az ajánlattevőknek, ha

a) az (1) bekezdés szerint megindított eljárás eredménytelen volt;

b) a szerződést műszaki-technikai sajátosságok, művészi szempontok vagy kizárólagos jogok védelme miatt kizárólag egy meghatározott szervezet, személy képes teljesíteni;

c) a korábban megkötött szerződésben nem szereplő, de előre nem látható körülmények miatt kiegészítő szolgáltatás megrendelése szükséges a szolgáltatás teljesítéséhez, feltéve, hogy a kiegészítő szolgáltatást műszaki vagy gazdasági okok miatt az ajánlatkérőt érintő jelentős nehézség nélkül nem lehet elválasztani a korábbi szerződéstől, vagy ha a kiegészítő szolgáltatás elválasztható, de feltétlenül szükséges a szolgáltatás teljesítéshez; az ilyen kiegészítő szolgáltatásra irányuló — a korábbi nyertes ajánlattevő-

vel kötött — szerződés, illetőleg szerződések becsült összértéke azonban nem haladhatja meg az eredeti szolgáltatás értékének felét;

d) olyan új szolgáltatás megrendelésére kerül sor, amelyet a korábbi nyertes ajánlattevővel köt meg ugyanazon ajánlatkérő azonos vagy hasonló szolgáltatás teljesítésére, feltéve, hogy az új szolgáltatás összhangban van azzal az alapprojekttel, amelyre a korábbi szerződést az (1) bekezdés szerint megindított eljárásban megkötötték, és a korábbi eljárást megindító hirdetményben az ajánlatkérő jelezte, hogy a (2) bekezdés szerint induló eljárást alkalmazhat, valamint a korábbi eljárásban a szolgáltatás becsült értékének meghatározásakor figyelembe vette az újabb szolgáltatás becsült értékét is (a közösségi értékhatár elérésének meghatározása szempontjából); ilyen eljárást azonban csak a korábbi első szerződés megkötésétől számított három éven belül lehet indítani.

(3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben az ajánlatkérőnek lehetőség szerint legalább három ajánlattevőt kell ajánlattételre felhívnia. Ebben az esetben az ajánlattételi felhívást egyidejűleg kell megküldeni.

(4) Ha az feltétlenül szükséges, mivel az ajánlatkérő által előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség miatt az (1) bekezdés szerint induló eljárás nem lenne időben lefolytatható, azzal az ajánlattevővel kell tárgyalni és — a 99. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően — a tárgyalás befejezésekor írásban szerződést kötni, aki a szerződést a rendkívüli helyzet által megkívánt idő alatt képes teljesíteni. A rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények azonban nem eredhetnek az ajánlatkérő mulasztásából.

148. § (1) A 147. § (2) bekezdése szerinti eljárás megkezdése napján az ajánlatkérő köteles benyújtani a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz — telefaxon vagy elektronikus úton, vagy közvetlenül — az ajánlattételi felhívást, továbbá az ajánlattételre felhívni kívánt szervezetek (személyek) nevéről, címéről (székhelyéről, lakóhelyéről), valamint az ilyen eljárás alkalmazását megalapozó körülményekről szóló tájékoztatást.

(2) A 147. § (4) bekezdése szerinti eljárás megkezdéséről — telefaxon vagy elektronikus úton — az ajánlatkérőnek haladéktalanul tájékoztatnia kell a Közbeszerzési Döntőbizottságot. A tájékoztatást az (1) bekezdésben és a 150. §-ban foglaltak megfelelő alkalmazásával kell megadni.

149. § (1) Az ajánlatkérőnek az eljárást megindító hirdetményben, illetőleg az ajánlattételi felhívásban meg kell határoznia, hogy az eljárásban lehet-e tárgyalni, vagy a benyújtott ajánlatokat tárgyalás nélkül bírálja el.

(2) Az ajánlatkérő az eljárást megindító hirdetményben megjelölheti azokat, akiket az eljárásban egyben ajánlattételre felhív. A megjelölteken kívül az eljárásban mindazok tehetnek ajánlatot a hirdetmény alapján, akik alkalmasak

a szerződés teljesítésére. Erre a lehetőségre a hirdetményben az ajánlatkérőnek hivatkoznia kell.

150. § Az ajánlattételi felhívásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) az ajánlatkérő nevét, címét, telefon- és telefaxszámát (e-mail);
- b) az eljárás 147. § (2) bekezdése szerinti jogcímét;
- c) a dokumentáció rendelkezésre bocsátásának módját, határidejét, annak beszerzési helyét és pénzügyi feltételeit, ha az ajánlatkérő dokumentációt készít és a dokumentációt az ajánlattételi felhívással egyidejűleg nem küldte meg;
- d) a közbeszerzés tárgyát, illetőleg mennyiségét (nomenklatúra);
- e) a szerződés meghatározását;
- f) a szerződés időtartamát vagy a teljesítés határidejét;
- g) a teljesítés helyét;
- h) az ellenszolgáltatás teljesítésének feltételeit, illetőleg a vonatkozó jogszabályokra hivatkozást;
- i) annak meghatározását, hogy az ajánlattevő tehet-e többváltozatú (alternatív) ajánlatot;
- j) az ajánlatok bírálati szempontját (57. §);
- k) a kizáró okokat, ha több ajánlattevő nyújthat be ajánlatot;
- l) az alkalmassági követelményeket és a 69. § (2) bekezdésében foglaltakat;
- m) a hiánypótlás lehetőségét vagy annak kizárását;
- n) az ajánlattételi határidőt;
- o) az ajánlat benyújtásának címét;
- p) az ajánlattétel nyelvét (nyelveit);
- q) az ajánlat(ok) felbontásának helyét, idejét;
- r) az ajánlatok felbontásán jelenlétre jogosultakat;
- s) a tárgyalás lefolytatásának menetét és az ajánlatkérő által előírt alapvető szabályait, az első tárgyalás időpontját, kivéve, ha az eljárás tárgyalás nélküli;
- t) az eredményhirdetés időpontját és a szerződéskötés tervezett időpontját;
- u) az ajánlattételi felhívás megküldésének napját.

151. § (1) Ha az ajánlatkérő dokumentációt készít, köteles gondoskodni arról, hogy a dokumentáció az eljárást megindító hirdetmény közzétételének, illetőleg az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától kezdve az ajánlattételi határidő lejártáig rendelkezésre álljon, valamint az 54. § (2) és (4)–(6) bekezdését is megfelelően alkalmazni kell.

(2) Az ajánlattevő — a megfelelő ajánlattétel érdekében — az eljárást megindító hirdetményben vagy az ajánlattételi felhívásban, illetőleg a dokumentációban foglaltakkal kapcsolatban írásban kiegészítő (értelmező) tájékoztatást kérhet az ajánlatkérőtől vagy az általa meghatározott szervezettől az ajánlattételi határidő lejárta előtt ésszerű időben. A kiegészítő tájékoztatást az ajánlattételi határidő lejárta előtt legkésőbb két munkanappal kell megadni. Egyben az 56. § (3)–(4) bekezdése megfelelően alkalmazandó.

(3) A kizáró okokra a 60–63. § és a 71. § (3) bekezdése megfelelően alkalmazandó azzal, hogy a 63. § (2) bekezdésének c) és d) pontja szerinti esetben egyszerű nyilatkozat is elfogadható.

(4) Az ajánlattevő és közbeszerzés értékének tíz százalékat meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozójának alkalmasságára a 65–66. §, a 67. § (3) bekezdése, a 68–69. § és a 71. § (4) bekezdése megfelelően alkalmazandó azzal, hogy az ajánlatkérő egyéb objektív alapú alkalmassági feltételt és igazolási módot is előírhat, de ennek során is megfelelően alkalmaznia kell a 69. § (3) bekezdésében foglaltakat.

(5) A hirdetményben meghatározott ajánlattételi határidő meghosszabbítására, illetőleg az eljárást megindító hirdetmény visszavonására a 75. § (1) bekezdését, illetőleg a 76. § (2) bekezdését; az ajánlattételi felhívásban meghatározott ajánlattételi határidő meghosszabbítására, illetőleg az ajánlattételi felhívás visszavonására pedig a 134. § (4)–(5) bekezdését kell megfelelően alkalmazni.

(6) A tárgyalás nélküli eljárásban az ajánlati kötöttségre a 76. § (1) bekezdése és a 77–78. § megfelelően alkalmazandó azzal, hogy az ajánlattételi felhívással induló eljárásban hirdetmény közzététele helyett az összes ajánlattevőt egyidejűleg, közvetlenül, írásban kell tájékoztatni.

(7) Az ajánlatkérő az ajánlatok elbírálásának befejezésekor külön jogszabályban meghatározott minta szerint írásbeli összegezést köteles készíteni az ajánlatokról. Az összegezést a Közbeszerzések Tanácsa kérésére meg kell küldeni.

(8) Az eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetmény megküldésére és közzétételére a 98. §-t kell alkalmazni. A 98. § (3) bekezdése szerinti hirdetményben az ajánlatkérőnek nyilatkoznia kell, hogy egyetért-e a hirdetmény közzétételével; ha nem ért egyet, ez a hirdetmény nem kerül közzétételre.

(9) Az egyszerűsített eljárásban a 48. § (2)–(3) bekezdése, a 49–53. §, az 57. § (1)–(5) bekezdése, az 58. §, az 59. §, a 70. §, a 73. §, a 74. § (4) bekezdése, a 75. § (2) bekezdése, a 79–89. §, a 90. § (1) bekezdése, a 91–92. §, a 93. § (1) bekezdése, a 94–97. § és a 99. § megfelelően alkalmazandó azzal, hogy az ajánlati felhívás helyett az eljárást megindító hirdetményt vagy ajánlattételi felhívást kell érteni. A 90. § (2) bekezdése alkalmazható, ha arra az ajánlatkérő hivatkozott az eljárást megindító hirdetményben vagy az ajánlattételi felhívásban.

152. § (1) Ha az egyszerűsített eljárás tárgyalásos, a 127. § (2)–(4) bekezdését és a 128. §-t is megfelelően alkalmazni kell. A tárgyalás azonban nem járhat azzal, hogy az eljárás alapján megkötött szerződés tárgya, illetőleg feltételei olyan jellemzőjében, illetőleg körülményében tér el a közbeszerzés megkezdésekor [35. § (2) bekezdése] beszerezni kívánt beszerzési tárgytól, illetőleg megadott szer-

zódéses feltételektől, amely nem tette volna lehetővé az egyszerűsített eljárás alkalmazását.

(2) A 147. § (4) bekezdése esetében az ajánlattevőnek nyilatkoznia kell arról, hogy nem tartozik a kizáró okok hatálya alá, és a 60. § (1) bekezdésének *e*) pontja, illetőleg a 61. § (2) bekezdése szerinti köztartozások hiányával kapcsolatos hatósági igazolásokat legkésőbb a szerződéskötést követő harminc napon belül kell csatolnia.

153. § (1) Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 5. §-ának (1)—(2) bekezdésében meghatározott tevékenység mint szolgáltatás megrendelése esetében az ajánlatkérőnek nem kell közbeszerzési eljárást lefolytatnia.

(2) Az ajánlatkérőnek a szerződés megkötéséről szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetményt külön jogszabályban meghatározott minta szerint kell elkészítenie. A hirdetményt — a 44. § (1) bekezdése szerinti közzétételre — legkésőbb a szerződéskötéstől számított öt munkanapon belül kell megküldeni. A hirdetményben az ajánlatkérőnek nyilatkoznia kell, hogy egyetért-e a hirdetmény közzétételével; ha nem ért egyet, a hirdetmény nem kerül közzétételre. Ez a nyilatkozat azonban nem érinti a 47. § (1) bekezdése szerinti közzétételt a Közbeszerzési Értesítőben.

(3) Az (1) bekezdés szerinti szerződéskötés nem érinti az 1. §, az 5. § és a 16. § megfelelő alkalmazását.

10. Cím

A TERVPÁLYÁZATI ELJÁRÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

154. § (1) Ha az ajánlatkérő (e cím alkalmazásában a továbbiakban: kiíró) tervpályázati eljárást folytat le, a 10. cím rendelkezései szerint kell eljárnia.

(2) A tervpályázati eljárásra vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály határozza meg. Külön jogszabály meghatározhatja a tervpályázati eljárás lefolytatásának kötelező eseteit.

155. § (1) A tervpályázati eljárás nyílt vagy meghívásos lehet.

(2) Nyílt tervpályázati eljárás esetében valamennyi érdekelt pályázatot (pályaművet) nyújthat be.

(3) Meghívásos tervpályázati eljárás esetében

a) a kiíró meghatározhatja a pályázók létszámát vagy keretszámát azzal, hogy a részvétellel jelentkezők közül legfeljebb a létszámnak megfelelő vagy a keretszám felső határáig terjedő számú jelentkezőt hív fel pályázat benyújtására, illetőleg

b) a kiíró által megjelölteken kívül valamennyi érdekelt jelentkezhet az eljárásban való részvétellel.

156. § (1) Meghívásos tervpályázati eljárás esetében a létszám, illetőleg a keretszám alsó határa nem lehet kevesebb ötnél. A létszámnak, illetőleg a keretszámnak a feladat nagyságához, bonyolultságához és körülményeihez kell igazodnia, és minden körülmény között biztosítania kell a valódi versenyt.

(2) Ha a kiíró a 155. § (3) bekezdésének *a*) és *b*) pontjában foglaltakat együttesen alkalmazza, a megjelöltek számát meghaladó létszámot vagy keretszámot köteles meghatározni.

(3) A kiíró a meghatározott létszámnak vagy keretszámnak megfelelően — az alkalmassági követelmények alapján — kiválasztott jelentkezőket egyidejűleg, közvetlenül, írásban hívja fel pályázat benyújtására, amennyiben ezt az alkalmasnak minősített jelentkezők száma lehetővé teszi. Ha a kiíró nem határozott meg létszámot vagy keretszámot, az összes alkalmas jelentkezőt köteles pályázat benyújtására felhívni.

(4) A kiíró az alkalmassági követelményeket nem határozhatja meg oly módon, hogy egyes jelentkezőket (pályázókat) az eljárásból kizár, vagy más módon indokolatlan és hátrányos vagy előnyös megkülönböztetésüket eredményezi.

157. § (1) A tervpályázati eljárás tervpályázati kiírással indul, amelyet a kiíró hirdetmény útján köteles közzétenni. A hirdetményt külön jogszabályban meghatározott minta szerint kell elkészíteni.

(2) Ha a kiíró meghatározza a megjelölteket, illetőleg a létszámot vagy a keretszámot [155. § (3) bekezdése], azt a tervpályázati kiírásban kell megadnia. A 155. § (3) bekezdésének *b*) pontjában foglaltak alkalmazása esetében a tervpályázati kiírásban hivatkozni kell arra a lehetőségre, hogy a megjelölteken kívül valamennyi érdekelt jelentkezhet az eljárásban való részvétellel.

(3) Ha a kiíró létszámot vagy keretszámot határoz meg, a tervpályázati kiírásban meg kell adnia az alkalmas jelentkezők közötti rangsorolás módját is arra az esetre, ha a létszámot vagy a keretszám felső határát meghaladja az alkalmas jelentkezők száma. A rangsorolást a jelentkező szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmasságának igazolása körében lehet meghatározni.

(4) A kiíró a tervpályázati kiírásban köteles meghatározni a pályázatok elbírálási szempontjait.

158. § (1) A pályázatokat bírálóbizottságnak (zsűri) kell elbírálnia.

(2) A bírálóbizottság tagjai kizárólag a pályázóktól független természetes személyek lehetnek.

(3) Ha a tervpályázati kiírásban a pályázókkal (jelentkezőkkel) szemben szakmai követelményeket, képzettséget határozott meg a kiíró, legalább a bírálóbizottság tagjai kétharmadának meg kell felelnie a pályázóktól megköve-

telt vagy azokkal egyenértékű szakmai követelményeknek, képzettségnek.

(4) A bírálóbizottságnak a titkosságot biztosítónak benyújtott pályázatokat önállóan, pártatlan és szakszerű módon — a bírálati szempontok szerint — kell elbírálnia.

159. § A kiírónak a tervpályázati eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján kell közzétennie. A hirdetményt legkésőbb az eredményhirdetéstől, illetőleg az eredményhirdetés határidejének lejártától számított öt munkanapon belül kell megküldeni.

160. § (1) A hirdetmények megküldésére és közzétételére a 44—47. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) A tervpályázati eljárás kapcsán az 1. §, a 6—7. §, a 10. § (3), (5) és (7) bekezdése, a 15—16. §, a 20. § (1) bekezdése, a 29. § (1) bekezdése, a 35. §, a 61. § (3) bekezdése és a 98. § (4) bekezdése is megfelelően alkalmazandó.

V. Fejezet

KÜLÖNÖS KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁS A VÍZÜGYI, AZ ENERGIA-, A KÖZLEKEDÉSI ÉS AZ ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉSI ÁGAZATOKBAN MŰKÖDŐ EGYES SZERVEZETEK ESETÉBEN

11. Cím

A FEJEZET ALKALMAZÁSI KÖRE

Általános rendelkezések

161. § (1) E fejezet szerint kell eljárni a 162. §-ban meghatározott szervezeteknek (ajánlatkérők), ha

a) megadott tárgyú közbeszerzéseik értéke a közbeszerzés megkezdésekor eléri vagy meghaladja a közösségi értékhatárokat;

b) tervpályázati eljárást folytatnak le (20. cím), és a 177. § szerinti értéke az eljárás megkezdésekor eléri vagy meghaladja a közösségi értékhatárokat.

(2) A 4. melléklet szerinti szolgáltatások esetében egyszerűsített eljárás (19. cím) alkalmazható. Ez az eljárás a 3. melléklet szerinti szolgáltatások esetében nem alkalmazható; ha azonban a közbeszerzés tárgya olyan szolgáltatás, amely mind a 3. melléklet, mind a 4. melléklet szerinti valamely szolgáltatást magában foglal, az egyszerűsített eljárás alkalmazható, feltéve, hogy a 4. melléklet szerinti szolgáltatás értéke a közbeszerzés megkezdésekor meghaladja a 3. melléklet szerinti szolgáltatás értékét.

Ajánlatkérők

162. § (1) E fejezet alkalmazásában ajánlatkérők a következő szervezetek, ha a 163. §-ban meghatározott tevékenységek valamelyikét folytatják:

a) a 22. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérők;

b) az a gazdálkodó szervezet [Ptk. 685. § *c)* pontja], amely felett az *a)* pontban meghatározott egy vagy több szervezet közvetlenül vagy közvetve meghatározó befolyást képes gyakorolni.

(2) E fejezet alkalmazásában továbbá ajánlatkérő az az (1) bekezdés alá nem tartozó szervezet is, amely a 163. §-ban meghatározott tevékenységek valamelyikét vagy ezek kombinációját különleges vagy kizárólagos jog (166. §) alapján folytatja.

163. § (1) E fejezet alkalmazási körébe — a 164—165. §-ban foglaltak kivételével — a következő tevékenységek tartoznak:

a) ivóvíz, villamos energia, gáz vagy hőenergia termelése, szállítása vagy elosztása terén közszolgáltatás nyújtása céljából működtetett helyhez kötött hálózatok rendelkezésre bocsátása vagy üzemeltetése; vagy ilyen hálózatok ivóvízzel, villamos energiával, gázzal vagy hőenergiával történő ellátása;

b) egy meghatározott földrajzi terület hasznosítása

ba) kőolaj, gáz, szén vagy más szilárd tüzelőanyag feltárása, illetőleg kitermelése (bányászata) céljából, vagy

bb) repülőtér, tengeri vagy belvízi kikötő vagy más kikötői létesítmények — légi, tengeri vagy belvízi fuvarozók, személyszállítók részére történő — rendelkezésre bocsátása céljából;

c) közszolgáltatást nyújtó hálózatok üzemeltetése a vasúti, automatikus rendszerekkel történő, villamossal, trolibuszsal, autóbusszal vagy drótkötélpályán történő közlekedés terén;

d) nyilvános elektronikus hírközlő hálózatok rendelkezésre bocsátása vagy üzemeltetése, illetőleg egy vagy több nyilvános elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtása.

(2) Az (1) bekezdés *c)* pontjának alkalmazásában hálózatnak minősül az, ha a szolgáltatást az illetékes hatóság által meghatározott (üzemeltetési) feltételek, különösen a szolgáltatási útvonalakra, a rendelkezésre bocsátandó kapacitásra vagy a szolgáltatás gyakoriságára vonatkozó feltételek alapján nyújtják.

164. § A 163. § (1) bekezdésének *a)* pontjában meghatározott tevékenységek körében kivételt képez a 162. § (1) bekezdésének *b)* pontja vagy (2) bekezdése szerinti ajánlatkérő által működtetett hálózat ivóvízzel, villamos energiával, gázzal vagy hőenergiával történő ellátása abban az esetben, ha

a) ivóvíz vagy villamos energia esetén az érintett szervezet a 163. § (1) bekezdésének *a)* pontjától eltérő tevékenysége keretében való felhasználás céljából állít elő ivó-

vizet vagy villamos energiát, valamint a hálózat ellátása kizárólag saját felhasználásától függ, és nem haladta meg az általa előállított ivóvíz vagy villamos energia teljes mennyiségének harminc százalékát, figyelembe véve a tárgyévét is magában foglaló megelőző három év átlagát;

b) gáz vagy hőenergia esetén az érintett szervezet a 163. § (1) bekezdésének a) pontjától eltérő tevékenysége folytatásának elkerülhetetlen következménye a gáz vagy a hőenergia termelése, valamint a hálózat ellátása kizárólag az ilyen termelés hasznosítására irányul, és nem haladta meg az érintett szervezet forgalmának húsz százalékát, figyelembe véve a tárgyévét is magában foglaló megelőző három év átlagát.

165. § A 163. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott tevékenységek körében kivételt képez az autóbusszal történő közforgalmú közlekedési szolgáltatás nyújtása abban az esetben, ha más szervezetek általában vagy egy meghatározott földrajzi területen, szabadon, azonos feltételekkel nyújthatják az ajánlatkérő által nyújtott szolgáltatást.

166. § (1) A 162. § (2) bekezdésének alkalmazásában különleges vagy kizárólagos jog az a jog, amely jogszabályból ered, illetőleg az illetékes hatóság által kiadott közigazgatási határozatból (engedélyből) származik, és amely alapján a 163. §-ban meghatározott valamely tevékenység folytatására egy vagy csak korlátozott számú vállalkozás szerezhet jogosultságot.

(2) Az ajánlatkérő különleges vagy kizárólagos joggal rendelkezőnek minősül különösen, ha

a) a 163. §-ban meghatározott hálózatok vagy létesítmények megépítésének céljából idegen ingatlan tulajdonjogának korlátozását, illetőleg kisajátítását kérheti, vagy hálózati berendezések elhelyezése érdekében közút, közút alatti vagy feletti terület (közterület) használatát kérheti;

b) a 163. § (1) bekezdésének a) pontja esetében ivóvízzel, villamos energiával, gázzal vagy hőenergiával lát el olyan hálózatot, amelyet különleges vagy kizárólagos jog alapján üzemeltetnek.

A közbeszerzés tárgyai

167. § (1) A közbeszerzés tárgya árubeszerzés, építési beruházás, illetőleg szolgáltatás megrendelése, kivéve az építési koncessziót (26. §) és a szolgáltatási koncessziót [242. § (4) bekezdése].

(2) Az árubeszerzésre a 24. §-t, az építési beruházásra a 25. § (1) bekezdését, a szolgáltatás megrendelésére a 27. §-t kell alkalmazni. A 28. § szintén alkalmazandó.

Kivételek

168. § (1) E fejezet szerinti eljárást nem kell alkalmazni arra a beszerzésre vagy tervpályázati eljárásra, amely

a) közvetlenül nem függ össze az ajánlatkérőnek a 163. §-ban meghatározott valamely tevékenysége folytatásával, vagy

b) az ajánlatkérőnek a 163. §-ban meghatározott valamely tevékenységének az Európai Unión kívüli állam területén történő folytatásával függ össze, ha az nem jár együtt az Európai Unión belüli hálózat vagy földrajzi terület fizikai használatával.

(2) E fejezet szerinti eljárást kell viszont alkalmazni a 163. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott, az ivóvízzel kapcsolatos tevékenységet folytató ajánlatkérő közbeszerzésre vagy tervpályázati eljárásra, ha az

a) vízepítési projekttel, öntözéssel vagy vízrendezéssel (vízelvezetéssel) függ össze, feltéve, hogy az ivóvízellátásra szánt víz mennyisége az ilyen projekt vagy az öntözési, illetőleg vízrendezési létesítmények által biztosított víz teljes mennyiségének több mint húsz százaléka, vagy

b) szennyvízelvezetéssel vagy -kezeléssel függ össze.

(3) Az ajánlatkérő az Európai Bizottság kérésére köteles — a Közbeszerzések Tanácsán keresztül — tájékoztatást adni azokról a tevékenységeiről, amelyek az (1) bekezdésben foglalt kivételi körbe tartoznak.

(4) Az ajánlatkérőnek a 163. §-ban meghatározott valamely tevékenysége folytatásával közvetlenül összefügg a közbeszerzés, ha annak tárgya nélkül e tevékenységet nem lehetne ellátni. Ha a közbeszerzés tárgyát az ajánlatkérő a hivatkozott tevékenységéhez, illetőleg az azon kívüli tevékenységéhez egyaránt használja, és az természetben nem osztható, illetőleg részekre bontása esetén nem használható megfelelően, e fejezet szerinti eljárást kell alkalmaznia, feltéve, hogy nem minősül egyben a 162. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti ajánlatkérőnek.

169. § E fejezet szerinti eljárást nem kell alkalmazni

a) a 163. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott, az ivóvízzel kapcsolatos tevékenységet folytató ajánlatkérő vízbeszerzésére;

b) a 163. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott, a villamos energiával, gázzal vagy hőenergiával kapcsolatos tevékenységet folytató ajánlatkérő, valamint a 163. § (1) bekezdésének ba) pontjában meghatározott tevékenységet folytató ajánlatkérő energia-beszerzésére vagy energia termeléséhez szükséges tüzelőanyagok beszerzésére.

170. § E fejezet szerinti eljárást nem kell alkalmazni a 163. § (1) bekezdésének ba) pontjában meghatározott tevékenységet folytató ajánlatkérőnek, illetőleg az ilyen tevékenységet folytató ajánlatkérő nem minősül a 166. § (2) bekezdésének b) pontja alapján különleges vagy kizárólagos joggal rendelkezőnek, ha a 93/38/EGK irányelv 3. cikke alapján a Közbeszerzések Tanácsának kezdeményezésére az Európai Bizottság ilyen döntést hozott.

171. § (1) E fejezet szerinti eljárást nem kell alkalmazni a 163. § (1) bekezdésének *d*) pontjában meghatározott tevékenységet folytató ajánlatkérő olyan beszerzésére, amelynek kizárólagos rendeltetése az, hogy lehetővé tegye számára egy vagy több nyilvános elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtását, ha más szervezetek azonos földrajzi területen és lényegében azonos feltételekkel nyújthatják ezeket a szolgáltatásokat.

(2) Az ajánlatkérő az Európai Bizottság kérésére köteles — a Közbizottság Tanácsán keresztül — tájékoztatást adni azokról a nyilvános elektronikus hírközlési szolgáltatásokról, amelyek az (1) bekezdésben foglalt kivételi körbe tartoznak.

172. § (1) E fejezet szerinti eljárást nem kell alkalmazni harmadik fél részére viszonteladás vagy bérbeadás céljából történő beszerzésre, feltéve, hogy az ajánlatkérő nem rendelkezik különleges vagy kizárólagos joggal a szerződés tárgyának eladására vagy bérbeadására, és arra más szervezetek az ajánlatkérővel azonos feltételek mellett szerezhetnek jogosultságot.

(2) Az ajánlatkérő az Európai Bizottság kérésére köteles — a Közbizottság Tanácsán keresztül — tájékoztatást adni azokról az áru-, illetőleg tevékenységcsoportokról, amelyek az (1) bekezdésben foglalt kivételi körbe tartoznak.

173. § (1) E fejezet szerinti eljárást — a szolgáltatások körében — nem kell alkalmazni, ha

a) az ajánlatkérő olyan szervezettől rendeli meg a szolgáltatást, amely felett, vagy amely az ajánlatkérő felett közvetlenül vagy közvetve meghatározó befolyást képes gyakorolni, vagy olyan másik szervezettől, amely felett ugyanaz a szervezet gyakorol közvetlenül vagy közvetve meghatározó befolyást, mint az ajánlatkérő felett, vagy

b) kizárólag több ajánlatkérő által a 163. §-ban meghatározott valamely tevékenység folytatására létrehozott közös vállalkozás rendeli meg a szolgáltatást olyan szervezettől, amely ezen ajánlatkérők valamelyikével az *a)* pont szerinti viszonyban áll, vagy

c) kizárólag több ajánlatkérő által a 163. §-ban meghatározott valamely tevékenység folytatására létrehozott közös vállalkozás rendeli meg a szolgáltatást ezen ajánlatkérők egyikétől,

feltéve, hogy az Európai Unión belüli szolgáltatások terén az *a)* vagy *b)* pont szerinti szervezet előző háromévi átlagos forgalmának legalább nyolcvan százaléka az ajánlatkérővel folytatott gazdasági tevékenységből származott. Ha az ajánlatkérővel az *a)* pont szerinti viszonyban álló több szervezet nyújt azonos vagy hasonló szolgáltatást az ajánlatkérő részére, e szervezetek szolgáltatásaiból származó teljes forgalmat kell figyelembe venni.

(2) Az ajánlatkérő az Európai Bizottság kérésére köteles az (1) bekezdés alkalmazásával kapcsolatban — a Közbizottság Tanácsán keresztül — tájékoztatást adni a

szolgáltatást nyújtó szervezet nevééről, az érintett szerződés jellegéről és értékéről, valamint minden olyan körülményről, bizonyítékról, amelyet az Európai Bizottság szükségesnek tart annak megállapításához, hogy az érintett szerződő felek közötti viszony megfelel-e az (1) bekezdésben foglaltaknak.

174. § E fejezet szerinti eljárást — a szolgáltatások körében — nem kell alkalmazni továbbá a következő esetekben:

a) meglévő építmény vagy egyéb ingatlan vétele vagy ingatlanra vonatkozó egyéb jognak a megszerzése; kivéve az ilyen szerződéssel összefüggő pénzügyi szolgáltatásra irányuló (bármilyen formában megkötött) szerződést;

b) értékpapírok vagy egyéb pénzügyi eszközök kibocsátásával, eladásával, vételével vagy átruházásával kapcsolatos befektetési szolgáltatás;

c) távbeszélő, telex-, rádiótelefon-, személyhívó és műholdas szolgáltatás;

d) választottbírói, közvetítői, békéltetési tevékenység;

e) munkaszerződés, közszolgálati, közalkalmazotti jogviszony, ügyészségi szolgálati jogviszony, bírósági jogviszony, igazságügyi alkalmazotti szolgálati jogviszony, a fegyveres szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonya;

f) kutatási és fejlesztési szolgáltatás; kivéve, ha annak eredményét kizárólag az ajánlatkérő hasznosítja tevékenységi körében, és az ellenszolgáltatást teljes mértékben az ajánlatkérő teljesíti;

g) ha a szolgáltatást a 162. § (1) bekezdésének *a)* pontjában meghatározott ajánlatkérők valamelyike jogszabály alapján fennálló kizárólagos jog alapján nyújtja.

175. § E fejezet szerinti eljárást nem kell alkalmazni

a) az államtitkot vagy szolgálati titkot, illetőleg az ország alapvető biztonsági, nemzetbiztonsági érdekeit érintő vagy a különleges biztonsági intézkedést igénylő beszerzésre;

b) nemzetközi szerződésben meghatározott külön eljárás alapján történő beszerzésre, tervpályázatra, ha az Európai Unió kívüli állammal kötött szerződés projekt közös megvalósításával, illetőleg hasznosításával összefüggő beszerzésre, tervpályázatra vonatkozik;

c) nemzetközi szerződésben, illetőleg nemzetközi egyetértési vagy együttműködési megállapodásban meghatározott külön eljárás alapján történő beszerzésre, ha a szerződés, illetőleg a megállapodás csapatok (katonai erők) állomásoztatására, átvonulására, alkalmazására vonatkozik;

d) nemzetközi szervezet által meghatározott külön eljárás alapján történő beszerzésre.

A közösségi értékhátárak

176. § (1) E fejezet alkalmazásában a 163. § (1) bekezdésének *a)* pontjában meghatározott, az ivóvízzel vagy vil-

lamos energiával kapcsolatos tevékenységet folytató ajánlatkérők, a 163. § (1) bekezdésének *bb*) pontjában meghatározott tevékenységet folytató ajánlatkérők, valamint a 163. § (1) bekezdésének *c*) pontjában meghatározott — a nem városi vasúti közlekedés kivételével — tevékenységet folytató ajánlatkérők közbeszerzésére vonatkozó értékhatár

a) árubeszerzés és a 3. melléklet szerinti szolgáltatások megrendelése esetében, kivéve a 8. csoportba tartozó kutatási és fejlesztési szolgáltatásokat és az 5. csoportba tartozó 7524, 7525, 7526 számú távközlési szolgáltatásokat: 400 000 SDR-nek megfelelő euró;

b) az *a*) pontban meghatározott szolgáltatásokon kívüli szolgáltatások esetében: 400 000 euró;

c) építési beruházás esetében: 5 millió SDR-nek megfelelő euró.

(2) E fejezet alkalmazásában a 163. § (1) bekezdésének *a*) pontjában meghatározott, a gázzal vagy hőenergiával kapcsolatos tevékenységet folytató ajánlatkérők, a 163. § (1) bekezdésének *ba*) pontjában meghatározott tevékenységet folytató ajánlatkérők, valamint a 163. § (1) bekezdésének *c*) pontjában meghatározott — kizárólag a nem városi vasúti közlekedéssel kapcsolatos — tevékenységet folytató ajánlatkérők közbeszerzésére vonatkozó értékhatár

a) árubeszerzés és szolgáltatás megrendelése esetében: 400 000 euró;

b) építési beruházás esetében: 5 millió euró.

(3) E fejezet alkalmazásában a 163. § (1) bekezdésének *d*) pontjában meghatározott tevékenységet folytató ajánlatkérők közbeszerzésére vonatkozó értékhatár

a) árubeszerzés és szolgáltatás megrendelése esetében: 600 000 euró;

b) építési beruházás esetében: 5 millió euró.

177. § E fejezet (20. cím) alkalmazásában a tervpályázati eljárásra vonatkozó értékhatár

a) a 176. § (1) bekezdésének *a*) vagy *b*) pontjában, (2) bekezdésének *a*) pontjában vagy (3) bekezdésének *a*) pontjában — az ajánlatkérő tevékenysége függvényében — a szolgáltatásokra meghatározott értékhatárok, ha a tervpályázati eljárás eredményeként szolgáltatás megrendelésére kerül sor;

b) a 176. § (1) bekezdésének *a*) vagy *b*) pontjában, (2) bekezdésének *a*) pontjában vagy (3) bekezdésének *a*) pontjában — az ajánlatkérő tevékenysége függvényében — a szolgáltatásokra meghatározott értékhatárok minden olyan tervpályázati eljárás esetében, amelynek pályázati díja és a pályázóknak fizetendő díjak együttes teljes összege eléri vagy meghaladja ezeket az értékhatárokat.

178. § (1) A 176—177. §, valamint a 181. § (1)—(2) bekezdése szerinti értékhatárok euróban és nemzeti valutákban (forintban) meghatározott összege az Európai Unió

Hivatalos Lapjában a következő két évre vonatkozóan kerül közzétételre.

(2) Az (1) bekezdés szerinti értékhatárokat a Közbeszerzések Tanácsa is közzéteszi a Közbeszerzési Értesítőben.

A közbeszerzés értéke

179. § (1) A közbeszerzés értékén a közbeszerzés megkezdésekor annak tárgyáért általában kért, illetőleg kínált — általános forgalmi adó nélkül számított, a 36—40. §-ban, valamint a (2) bekezdésben foglaltakra tekintettel megállapított — legmagasabb összegű teljes ellenszolgáltatást kell érteni (becsült érték).

(2) A keretmegállapodás becsült értéke a megállapodás alapján az adott időszakban kötendő szerződések becsült legmagasabb összértéke.

(3) A közbeszerzés megkezdésén a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény feladásának időpontját, a közvetlen részvételi felhívás megküldésének időpontját, a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás esetében vagy az egyszerűsített eljárás meghatározott eseteiben pedig az ajánlattételi felhívás megküldésének, illetőleg meghatározott esetekben a tárgyalás megkezdésének időpontját kell érteni.

(4) Ha a 40. § (2) bekezdése alapján több — egyenként a közösségi értékhatárt el nem érő értékű — beszerzési tárgy együttes értéke miatt e fejezet szerinti közbeszerzési eljárást kell lefolytatni, nem minősül e törvény megkerülésének, ha az egybeszámított értékű beszerzési tárgyakat több, e fejezet szerinti közbeszerzési eljárásban szerzik be.

(5) Ha a becsült érték kiszámításakor a 40. § (2) bekezdésében foglaltakat nem vették figyelembe, az e fejezet szerinti közbeszerzésnek a költségvetési évben vagy az adott tizenkét hónapban még beszerzendő tárgyaira — azok értékétől függetlenül — csak az e fejezet szerinti közbeszerzési eljárás alapján lehet szerződést kötni.

12. Cím

A KÜLÖNÖS KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A közbeszerzési eljárás fajtái

180. § (1) A közbeszerzési eljárás nyílt, meghívásos vagy tárgyalásos eljárás lehet. Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást csak akkor lehet alkalmazni, ha azt e fejezet megengedi.

(2) A nyílt és a meghívásos eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a dokumentációban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő pedig az ajánlatához kötve van. A nyílt és a meghívásos eljárásban nem lehet tárgyalni.

(3) A közbeszerzési eljárás a hirdetmény fajtája szerint ajánlati felhívást tartalmazó hirdetménnyel induló nyílt eljárás, részvételi felhívást tartalmazó hirdetménnyel induló meghívásos vagy tárgyalásos eljárás, időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetménnyel meghirdetett meghívásos vagy tárgyalásos eljárás, továbbá előminősítési hirdetménnyel meghirdetett meghívásos vagy tárgyalásos eljárás lehet.

(4) Az ajánlatkérők keretmegállapodásos eljárást is alkalmazhatnak (18. cím).

(5) A közbeszerzési eljárás során nem lehet áttérni egyik eljárási fajtáról a másikra.

(6) Ha a nyílt, a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárás eredménytelen, az ajánlatkérő — az egyes eljárási fajták alkalmazására vonatkozó szabályok szerint — új eljárás kiírásáról határoz, kivéve, ha a közbeszerzést nem kívánja megvalósítani.

(7) A nyílt, a meghívásos és a tárgyalásos eljárásra egyébként — ha e fejezet másként nem rendelkezik — a IV. fejezet szabályait kell megfelelően alkalmazni.

Az előzetes tájékoztatás

181. § (1) Az ajánlatkérő évente legalább egyszer, a költségvetési év kezdetét követően haladéktalanul, de legkésőbb minden év április 15. napjáig időszakos előzetes tájékoztatót köteles készíteni az elkövetkező legfeljebb tizenkét hónapra tervezett

a) összes (a kivételi körbe nem tartozó és a közösségi értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű) árubeszerzésről, ha annak becsült összértéke (179. §) eléri vagy meghaladja a 750 000 eurót;

b) 3. melléklet szerinti összes (a kivételi körbe nem tartozó és a közösségi értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű) szolgáltatás megrendeléséről, ha annak becsült összértéke (179. §) eléri vagy meghaladja a 750 000 eurót.

(2) Az ajánlatkérő időszakos előzetes tájékoztatót köteles készíteni a tervezett építési beruházás lényeges jellemzőiről, feltételeiről, ha az építési beruházás becsült értéke (179. §) eléri vagy meghaladja

a) az 5 millió SDR-nek megfelelő eurót a 176. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérők esetében;

b) az 5 millió eurót a 176. § (2)–(3) bekezdésében meghatározott ajánlatkérők esetében.

(3) A tájékoztatót a tervezett építési beruházás megvalósítására vonatkozó döntést követően haladéktalanul, de legkésőbb öt munkanapon belül kell elkészíteni.

(4) Az időszakos előzetes tájékoztatót a közbeszerzés különböző tárgyairól együttesen és külön-külön is el lehet készíteni.

182. § (1) Az ajánlatkérő az időszakos előzetes tájékoztatót hirdetmény útján köteles közzétenni. A hirdetményt

külön jogszabályban meghatározott minta szerint kell elkészíteni, és legkésőbb a 181. § (1), (3) bekezdésében előírt határidő lejártáig kell megküldeni.

(2) Árubeszerzés esetében az előzetes összesítést árucsoportonkénti bontásban kell elkészíteni, és az árucsoportot külön jogszabályban meghatározott nomenklatúrára történő hivatkozással kell megadni.

(3) Szolgáltatás megrendelése esetében az előzetes összesítést a 3. melléklet szerinti szolgáltatáscsoportonkénti bontásban kell elkészíteni.

(4) Az ajánlatkérő időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetményt közzétehet fontosabb projektjéről, építési beruházásáról anélkül, hogy megismételné azokat az információkat, amelyeket egy ilyen korábbi tájékoztatóban már közzétett, feltéve, hogy egyértelműen felhívja a figyelmet arra, hogy az utóbbi hirdetmény kiegészítő jellegű.

(5) Az időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzététele nem vonja maga után az abban megadott közbeszerzésre vonatkozó eljárás lefolytatásának kötelezettségét.

(6) Az időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzététele előtt vagy ilyen hirdetmény nélkül az ajánlatkérő nem indíthatja meg az érintett közbeszerzésre vonatkozó eljárást, kivéve az általa előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség esetében. A rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények azonban nem eredhetnek az ajánlatkérő mulasztásából.

183. § Ha az időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetmény egyben meghívásos vagy tárgyalásos eljárás meghirdetésére irányul, a 15. cím rendelkezései szerint kell eljárni.

A hirdetmények megküldése és közzététele

184. § (1) E fejezet alkalmazásában hirdetmény közzétételén az Európai Unió Hivatalos Lapjában és a hirdetmények elektronikus napilapjában (a továbbiakban: TED-adatbank) történő közzétételt kell érteni, kivéve, ha e fejezet másként rendelkezik.

(2) Az ajánlatkérőnek a hirdetményt a lehető leggyorsabban és a legmegfelelőbb módon kell megküldenie — a Közbeszerzések Tanácsán keresztül — az Európai Községek Hivatalos Kiadványai Hivatalának.

(3) Az Európai Községek Hivatalos Kiadványai Hivatala a hirdetményt a feladást követően legkésőbb tizenkét napon belül teszi közzé; a hirdetmény elektronikus úton, külön jogszabályban meghatározott módon történő feladása esetében, valamint kivételes esetekben az ajánlatkérő kérésére az ajánlati, illetőleg a részvételi felhívást tartalmazó hirdetmény (189. §, 202. §) telefaxon való feladása esetén pedig legkésőbb öt napon belül.

(4) A Közbeszerzések Tanácsa (Titkársága) az ajánlatkérő által megküldött hirdetményt — továbbküldése, feladása előtt — megvizsgálja abból a szempontból, hogy megfelel-e a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályoknak.

(5) A hirdetmény közzétételre a Közbeszerzések Tanácsa adja fel. A hirdetmény feladásának napját a Közbeszerzések Tanácsának tudnia kell igazolni.

185. § (1) Az e fejezet szerinti hirdetmények teljes terjedelmükben és az eredeti nyelven kerülnek közzétételre az Európai Unió Hivatalos Lapjában és a TED-adatbankban. A hirdetmények lényeges elemeinek összefoglalását az Európai Unió hivatalos nyelvein is közzéteszik azzal, hogy egyedül az eredeti nyelven készült és megküldött szöveg hiteles.

(2) A hirdetményeknek az Európai Unió Hivatalos Lapjában (TED-adatbankban) való közzététele költségeit az Európai Unió viseli.

(3) A hirdetmények megküldésének és közzétételének részletes szabályait külön jogszabály határozza meg.

186. § Az ajánlatkérő olyan hirdetményének a 184. § (1) bekezdése szerinti közzétételét is kérheti, amelyben megadott közbeszerzésre nem vonatkozik az e fejezetben előírt közzétételi kötelezettség.

187. § (1) Az e fejezet szerinti hirdetményeket [184. § (1) bekezdése] — tájékoztató jelleggel — a Közbeszerzések Tanácsa a Közbeszerzési Értesítőben külön jogszabály szerint közzéteszi, az ajánlatkérő pedig más módon is közzéteheti azzal, hogy erre a hirdetménynek az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványai Hivatala részére történő feladását követően kerülhet csak sor. Az így közzétett hirdetmény nem tartalmazhat más adatokat, mint amelyek az Európai Unió Hivatalos Lapjában (TED-adatbankban) megjelentek, továbbá fel kell tüntetnie a Hivatal részére történő feladás napját is.

(2) Ha e fejezet a hirdetménynek a Közbeszerzési Értesítőben történő közzétételéről rendelkezik, a harmadik részben meghatározott közzétételi szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

13. Cím

A NYÍLT ELJÁRÁS

Az alkalmazandó szabályok

188. § A nyílt eljárásra a IV. fejezet 3. címének szabályait (48—99. §) — a 13. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni.

Az eljárás megindítása

189. § A nyílt eljárás ajánlati felhívással indul, amelyet az ajánlatkérő külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján köteles közzétenni.

A közbeszerzési műszaki leírás

190. § (1) Az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban vagy a dokumentációban köteles megadni a közbeszerzés tárgyára vonatkozó közbeszerzési műszaki leírást.

(2) A közbeszerzési műszaki leírást — a közösségi joggal összeegyeztethető kötelező műszaki szabályok sérelme nélkül — közös műszaki leírásokra, európai műszaki tanúsítványokra vagy az európai szabványokat közlétevő nemzeti szabványokra (a továbbiakban együtt: európai műszaki leírások) hivatkozással kell meghatározni.

(3) Európai műszaki leírások hiányában a közbeszerzési műszaki leírást, amennyire lehetséges, olyan más szabványokra való hivatkozással kell megadni, amelyeket az Európai Unión belül használnak.

(4) Az ajánlatkérő az európai műszaki leírások vagy más szabványok kiegészítése céljából a szükséges további követelményeket köteles meghatározni. Ennek során az ajánlatkérőnek előnyben kell részesítenie az olyan közbeszerzési műszaki leírásokat, amelyek a tervezési vagy leírási jellemzők helyett teljesítménykövetelményeket adnak meg, kivéve, ha az ajánlatkérő objektív okok alapján nem tartja az ilyen leírásokat az adott közbeszerzésre megfelelőnek.

(5) Az ajánlatkérő a (2) bekezdésben foglaltaktól csak akkor térhet el, ha

a) műszaki szempontból lehetetlen megfelelő módon biztosítani, hogy a közbeszerzés tárgya megfeleljen az európai műszaki leírásoknak;

b) az európai műszaki leírások alkalmazása a korábbi beszerzéshez, már használatban levő berendezéshez nem illeszkedő beszerzést vagy aránytalan többletköltséget vagy műszaki nehézséget eredményezne az ajánlatkérőnek;

c) az európai műszaki leírások alkalmazása nem teszi lehetővé a kifejezetten fejlesztésre irányuló közbeszerzést;

d) az európai műszaki leírások alkalmazása sértené az árukra vagy a szolgáltatásokra, illetőleg a megfelelőségükre vonatkozó európai közösségi jogszabályok, illetőleg az azokkal összeegyeztethető jogszabályok alkalmazását;

e) a vonatkozó európai műszaki leírás nem megfelelő a tervezett alkalmazás céljára, vagy nem veszi figyelembe az elfogadása óta bekövetkezett műszaki-technikai fejlődést.

(6) Az (5) bekezdés b) pontja csak akkor alkalmazható, ha az ajánlatkérő egyben írásban meghatározza az európai műszaki leírásokra megadott időn belül történő áttérésre irányuló feladattervét.

(7) Az (5) bekezdés *e*) pontjának alkalmazása esetében az ajánlatkérő köteles tájékoztatni az illetékes szabványügyi szervezetet vagy az európai műszaki leírások felülvizsgálatára jogosult más szervezetet azokról az okokról, amelyek alapján az európai műszaki leírásokat nem tartja megfelelőnek, és ezért a felülvizsgálatát kéri.

(8) Ha az ajánlatkérő a közbeszerzési műszaki leírást nem a (2) bekezdés szerint határozza meg, az (5) bekezdés alkalmazásának indokát meg kell adnia az ajánlati felhívásban.

(9) Az ajánlatkérő a közbeszerzési műszaki leírást nem határozhatja meg oly módon, hogy egyes ajánlattevőket, illetőleg árukat az eljárásból kizár, vagy más módon indokolatlan és hátrányos vagy előnyös megkülönböztetésüket eredményezi. Ha a közbeszerzés tárgyának egyértelmű és közérthető meghatározása szükségessé tesz meghatározott gyártmányú, eredetű, típusú dologra, eljárásra, tevékenységre, személyre, illetőleg szabadsalomra vagy védjegyre való hivatkozást, a leírásnak tartalmaznia kell, hogy a megnevezés csak a tárgy jellegének egyértelmű meghatározása érdekében történt, és a megnevezés mellett a „vagy azzal egyenértékű” kifejezést kell szerepeltetni.

191. § (1) Az ajánlatkérő köteles kérésre az ajánlattevők rendelkezésére bocsátani a rendszeresen hivatkozott közbeszerzési műszaki leírásokat, ideértve az időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetményben hivatkozott közbeszerzési műszaki leírásokat is.

(2) Ha a hivatkozott közbeszerzési műszaki leírások az ajánlattevők számára hozzáférhető dokumentumokban kerültek meghatározásra, az ajánlatkérőnek elegendő ezen dokumentumokra utalni.

192. § Az ajánlatkérő a közbeszerzési műszaki leírás megadásával, az alkalmasság megítélésével, az ajánlatok elbírálásával, illetőleg a szerződés megkötésével összefüggésben követelményeket határozhat meg azzal a céllal, hogy az általa rendelkezésre bocsátott információk bizalmas jellegét az érintettek megőrizték. Ez nem érinti a 96. § (3) bekezdésében és a 99. § (4) bekezdésében foglaltakat.

Kizáró okok

193. § A kizáró okokra a 60—63. § és a 71. § (3) bekezdése megfelelően alkalmazandó azzal, hogy a 63. § (2) bekezdésének *c*) és *d*) pontja szerinti esetben egyszerű nyilatkozat is elfogadható.

Az ajánlattevő és alvállalkozójának alkalmassága

194. § Az ajánlattevő és a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozójának alkalmasságára a 65—67. §, a 68. § (3)—(4) bekezdése, a 69. § és a 71. § (4) bekezdése meg-

felelően alkalmazandó azzal, hogy az ajánlatkérő egyéb objektív alapú alkalmassági feltételt és igazolási módot is előírhat, de ennek során is megfelelően alkalmaznia kell a 69. § (3) bekezdésében foglaltakat.

Az ajánlattételi határidő

195. § (1) Az ajánlattételi határidőt az ajánlatkérő nem határozhatja meg az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napjától számított ötvenkét napnál rövidebb időtartamban.

(2) Ha az ajánlatkérő az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napját legalább ötvenkét nappal megelőzően, de legfeljebb tizenkét hónapon belül időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetményt adott fel, és az tartalmazta a 208. § (2) bekezdésében említett hirdetmény mintája szerinti, a tájékoztatót tartalmazó hirdetmény feladásának időpontjában rendelkezésre álló adatokat is, az (1) bekezdésben előírt határidőnél rövidebbet is meg lehet határozni. Ebben az esetben az ajánlattételi határidő főszabályként nem lehet rövidebb az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napjától számított harminchat napnál; amely rendkívüli sürgősség esetén kivételesen huszonkét napra rövidíthető, feltéve, hogy a hirdetményt elektronikus úton adják fel.

(3) Ha a dokumentáció nagy terjedelmű, vagy ha az ajánlattételre a dokumentáció helyben való megtekintését vagy valamely helyszíni megtekintését követően kerülhet csak sor, az ajánlatkérőnek ennek figyelembevételével kell az ajánlattételi határidőt — az (1)—(2) bekezdésben foglaltakhoz képest hosszabb időtartamban — meghatároznia.

(4) Az ajánlattételi határidőt minden esetben úgy kell meghatározni, hogy elegendő időtartam álljon rendelkezésre a megfelelő ajánlattételhez.

A kirívóan alacsony ellenszolgáltatás

196. § (1) Ha az ajánlat kirívóan alacsonynak értékelt ellenszolgáltatást tartalmaz, az ajánlatkérő az általa lényegesnek tartott ajánlati elemekre vonatkozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni. Az ajánlatkérőnek erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesítenie kell.

(2) Az ajánlatkérő az indokolás és a rendelkezésre álló iratok alapján köteles meggyőződni az ajánlati elemek valós helyzetéről. Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen a gyártási folyamat, az építési beruházás, illetőleg a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára, a választott műszaki megoldásra, a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire vagy az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás, illetőleg szolgáltatás eredetiségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő érvénytelennek nyilvánítja az ajánlatot, ha nem tartja elfogadhatónak az indokolást.

(4) Az ajánlatkérő az állami támogatás miatt kirívóan alacsonynak értékelt ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlatot csak abban az esetben nyilváníthatja érvénytelennek, ha ezzel kapcsolatban előzetesen írásban tájékoztatást kért az ajánlattevőtől, és ha az ajánlattevő nem tudta igazolni, hogy a kérdéses állami támogatásról az Európai Bizottságot — az Európai Közösséget létrehozó szerződés 88. cikke (3) bekezdésének megfelelően — tájékoztatta, vagy hogy az állami támogatást az Európai Bizottság a közös piaccal összeegyeztethetőnek ítélte, jóváhagyta.

(5) Az ajánlatkérő a (4) bekezdés szerinti érvénytelen ajánlatokról köteles tájékoztatni — a Közbeszerzések Tanácsán keresztül — az Európai Bizottságot.

Az érvénytelen ajánlat, az ajánlattevő kizárása

197. § (1) Az érvénytelen ajánlatra, illetőleg az ajánlattevő kizárására a 88. § megfelelően alkalmazandó azzal, hogy az ajánlatkérő kizárhatja az eljárásból azt az ajánlattevőt, aki

a) számára nem kell nemzeti elbánást nyújtani [1. § (3) bekezdése], illetőleg

b) ajánlatában olyan származású árut ajánl, amely számára nem kell nemzeti elbánást nyújtani [1. § (3) bekezdése], vagy

c) árubeszerzés esetében ajánlatában — az áruk összértéke tekintetében — ötven százalékot meghaladóan olyan származású árut ajánl, amely számára nem kell nemzeti elbánást nyújtani [1. § (3) bekezdése].

(2) Az (1) bekezdés c) pontja alkalmazásában az elektronikus hírközlő hálózati berendezésekben használt szoftvereket árunak kell tekinteni.

A többváltozatú ajánlat érvényessége

198. § (1) A többváltozatú (alternatív) ajánlat esetében csak az olyan változat lehet érvényes, amely megfelel az ajánlatkérő által az ajánlati felhívásban vagy a dokumentációban meghatározott minimum követelményeknek, illetőleg közbeszerzési műszaki leírásnak.

(2) A többváltozatú ajánlat esetében nem nyilvánítható érvénytelennek a változat kizárólag azon az alapon, hogy a változat

a) a 190. § (2) bekezdése szerinti európai műszaki leírásokra hivatkozással meghatározott vagy a műszaki harmonizációról szóló európai közösségi irányelvekben foglalt alapvető követelményekkel összeegyeztethetőnek elismert nemzeti műszaki leírásokra hivatkozással meghatározott közbeszerzési műszaki leírások alapján készült, vagy

b) elfogadása esetén a közbeszerzés tárgya árubeszerzés helyett szolgáltatás megrendelésének vagy szolgáltatás megrendelése helyett árubeszerzésnek minősülne.

Előnyben részesítés

199. § (1) Árubeszerzés esetében, ha az 57. § (2) bekezdése alapján meghatározott bírálati szempont szerinti értékelés során több ajánlat azonos, az ajánlatkérő köteles előnyben részesíteni azt az ajánlatot, amely — az áruk összértéke tekintetében — ötven százalékot elérően vagy meghaladóan olyan származású árut ajánl, amely számára nemzeti elbánást kell nyújtani.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában

a) azonosnak minősül az előnyben részesítendő ajánlat, ha az árkülönbözet — az előnyben nem részesítendő ajánlat árához képest [197. § (1) bekezdésének c) pontja] — nem haladja meg a három százalékot;

b) az elektronikus hírközlő hálózati berendezésekben használt szoftvereket árunak kell tekinteni.

(3) Ebben az esetben az eljárás nyertese az előnyben részesített ajánlatot tevő, ha pedig több előnyben részesítendő ajánlat van, az az ajánlattevő, amelynek ajánlata alacsonyabb árat tartalmaz. Azonos árajánlat esetében pedig a 90. § (2) bekezdését lehet megfelelően alkalmazni, ha erre az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban hivatkozott.

Hirdetmény az eljárás eredményéről

200. § (1) Az ajánlatkérőnek az eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján kell közzétennie.

(2) A hirdetményt — a Közbeszerzési Értesítőben történő közzétételre — legkésőbb az eredményhirdetéstől, illetőleg az eredményhirdetés határidejének lejártától számított öt munkanapon belül kell feladni.

(3) A hirdetményt — a 184. § (1) bekezdése szerinti közzétételre — legkésőbb a szerződéskötéstől, illetőleg ennek hiányában a szerződéskötés tervezett időpontjának lejártától számított öt munkanapon belül kell megküldeni.

14. Cím

A RÉSZVÉTELI FELHÍVÁST TARTALMAZÓ HIRDETMÉNNYEL INDULÓ MEGHÍVÁSOS ÉS TÁRGYALÁSOS ELJÁRÁS

Az alkalmazandó szabályok

201. § (1) A részvételi felhívást tartalmazó hirdetményvel induló meghívásos eljárásra a IV. fejezetnek a

meghívásos eljárásra vonatkozó szabályait (3—5. cím) — a 13. és a 14. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni. A 118. § (3) bekezdése nem alkalmazandó, a 136. § pedig nem alkalmazható.

(2) A részvételi felhívást tartalmazó hirdetménnyel induló tárgyalásos eljárásra a IV. fejezetnek a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárásra vonatkozó szabályait (3—4. cím, 126—130. §) — a 13. és a 14. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni. A 118. § (3) bekezdése, a 124. § (2) bekezdése nem alkalmazandó, a 136. § pedig nem alkalmazható.

Az eljárás megindítása

202. § E cím szerinti meghívásos és tárgyalásos eljárás részvételi felhívással indul, amelyet az ajánlatkérő külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján köteles közzétenni.

A részvételi határidő

203. § A részvételi határidőt az ajánlatkérő főszabályként nem határozhatja meg a részvételi felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napjától számított harminchét napnál rövidebb időtartamban. A részvételi határidő rendkívüli sürgősség esetén kivételesen huszonkét napra rövidíthető, ha pedig a hirdetményt elektronikus úton adják fel, tizenöt napra rövidíthető.

Az ajánlattevők létszámának vagy keretszámának meghatározása

204. § (1) A meghívásos és a tárgyalásos eljárásban az ajánlatkérő meghatározhatja az ajánlattevők létszámát vagy keretszámát azzal, hogy a részvételre jelentkezők közül legfeljebb a létszámnak megfelelő vagy a keretszám felső határáig terjedő számú alkalmas, egyben érvényes jelentkezést benyújtó jelentkezőnek küld majd ajánlattételi felhívást.

(2) A létszámnak, illetőleg a keretszámnak a közbeszerzés tárgyához, az eljárás sajátos jellemzőihez kell igazodnia, és minden körülmény között biztosítania kell a valódi versenyt. A létszám, illetőleg a keretszám alsó határa nem lehet kevesebb háromnál.

(3) Ha az ajánlatkérő létszámot vagy keretszámot határoz meg, azt a részvételi felhívásban kell megadnia.

(4) Az ajánlatkérő a részvételi felhívásban nem jelölheti meg előre azokat, akiket az eljárásban való részvételre meg kíván hívni.

(5) Ha az ajánlatkérő létszámot vagy keretszámot határoz meg, a részvételi felhívásban meg kell adnia az alkalmas

jelentkezők közötti rangsorolás módját is arra az esetre, ha a létszámot vagy a keretszám felső határát meghaladja az alkalmas jelentkezők száma. A rangsorolást a jelentkező szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági, valamint műszaki, illetőleg szakmai alkalmasságának igazolása körében lehet meghatározni.

(6) Az ajánlatkérő a meghatározott létszámnak vagy keretszámnak megfelelően — a pénzügyi és gazdasági, valamint műszaki, illetőleg szakmai alkalmasság alapján — kiválasztott jelentkezőket egyidejűleg, közvetlenül, írásban hívja fel ajánlattételre, amennyiben ezt az alkalmasnak minősített jelentkezők száma lehetővé teszi. Ha az ajánlatkérő nem határozott meg létszámot vagy keretszámot, az összes alkalmas jelentkezőt köteles ajánlattételre felhívni. Az ajánlattételre felhívott jelentkezők közösen nem tehetnek ajánlatot.

Az ajánlattételi határidő

205. § Az ajánlattételi határidőt az ajánlatkérő főszabályként nem határozhatja meg az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától számított huszonnégy napnál rövidebb időtartamban. Az ajánlattételi határidő rendkívüli sürgősség esetén kivételesen tíz napra rövidíthető, feltéve, hogy az ajánlattételi felhívást telefax útján vagy elektronikus úton küldi meg az ajánlatkérő.

206. § Az ajánlatkérő köteles gondoskodni arról, hogy a dokumentáció az ajánlattételi felhívás megküldésétől kezdve az ajánlattételi határidő lejártáig rendelkezésre álljon.

15. Cím

AZ IDŐSZAKOS ELŐZETES TÁJÉKOZTATÓT TARTALMAZÓ HIRDETMÉNNYEL MEGHIRDETETT MEGHÍVÁSOS ÉS TÁRGYALÁSOS ELJÁRÁS

Az alkalmazandó szabályok

207. § Az időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetménnyel meghirdetett meghívásos eljárásra a 201. § (1) bekezdése szerinti szabályokat, az ilyen hirdetménnyel meghirdetett tárgyalásos eljárásra pedig a 201. § (2) bekezdése szerinti szabályokat — a 15. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni.

Az eljárás meghirdetése, az időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetmény

208. § (1) Az időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetmény meghívásos vagy tárgyalásos eljárás meghirdetésére is irányulhat.

(2) A hirdetményt külön jogszabályban meghatározott minta szerint kell elkészíteni, és közzé kell tenni. A hirdetményben az ajánlatkérő köteles megadni különösen

- a) a tervezett közbeszerzés (közbeszerzések) tárgyának leírását [ideértve a 190. § (8) bekezdésében foglaltakat is];
- b) a közbeszerzési eljárás fajtáját (meghívásos vagy tárgyalásos eljárás), amely további hirdetmény közzététele nélkül, közvetlen részvételi felhívással indul;
- c) az érdeklődést kifejező írásbeli nyilatkozat (a továbbiakban: szándéknyilatkozat) benyújtására vonatkozó határidőt, a nyilatkozattétel nyelvét (nyelveit);
- d) az eljárás (eljárások) indításának tervezett napját.

Az eljárás megindítása, a közvetlen részvételi felhívás

209. § (1) A határidő lejártáig benyújtott szándéknyilatkozatok alapján az ajánlatkérő az összes nyilatkozattevőt köteles egyidejűleg, írásban felhívni (közvetlen részvételi felhívás) szándéknyilatkozatuk megerősítésére és a részvételi jelentkezés benyújtására.

(2) A közvetlen részvételi felhívást legkésőbb az időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzététele napjától számított tizenkét hónapon belül meg kell küldeni.

(3) A meghívásos vagy a tárgyalásos eljárás a közvetlen részvételi felhívás megküldésével indul. Az eljárás megindítása kapcsán a 48. § (2)–(3) bekezdése megfelelően alkalmazandó.

(4) Az ajánlatkérő akkor nem köteles az eljárást megindítani, ha az időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzétételét követően — általa előre nem látható és elháríthatatlan ok következtében — beállott lényeges körülmény miatt a szerződés megkötésére, illetőleg a szerződés megkötése esetén a teljesítésre nem lenne képes. Ebben az esetben az ajánlatkérőnek haladéktalanul írásban értesítenie kell a szándéknyilatkozatot tevőket és a Közbeszerzések Tanácsát.

210. § (1) A közvetlen részvételi felhívásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) az ajánlatkérő nevét, címét, telefon- és telefaxszámát (e-mail);
- b) ha szükséges, az ajánlatkérő által meghatározott azon szervezet a) pont szerinti adatait, amely a dokumentációt, a közbeszerzési műszaki leírásokat (191. §) rendelkezésre bocsátja, illetőleg kiegészítő (értelmező) tájékoztatást ad;
- c) a közbeszerzési eljárás fajtáját (meghívásos vagy tárgyalásos eljárás);
- d) a közbeszerzés tárgyát, illetőleg mennyiségét (ideértve a vételi joggal kapcsolatos információkat);
- e) a rendszeresen, illetőleg az időszakonként visszatérően kötendő szerződés (37. §) esetében a következő közbeszerzés tárgyát, illetőleg mennyiségét, valamint — ha

lehetséges — az erre vonatkozó következő hirdetmény tervezett közzétételét;

- f) a szerződés meghatározását;
- g) a szerződés időtartamát vagy a teljesítés határidejét;
- h) a kizáró okokat;
- i) az alkalmassági követelményeket és a 69. § (2) bekezdésében foglaltakat;
- j) a hiánypótlás lehetőségét vagy annak kizárását;
- k) a részvételi határidőt;
- l) a részvételi jelentkezés benyújtásának címét;
- m) a részvételi jelentkezés nyelvét (nyelveit);
- n) a részvételi jelentkezések felbontásának helyét, idejét;
- o) a részvételi jelentkezések felbontásán jelenlétre jogosultakat;
- p) a részvételi szakasz eredményhirdetési időpontját;
- q) az ajánlattételi felhívás megküldésének tervezett napját;
- r) az ajánlatok 57. § (2) bekezdése szerinti bírálati szempontját;
- s) a dokumentáció rendelkezésre bocsátásának módját, annak beszerzési helyét és pénzügyi feltételeit;
- t) hivatkozást a közzétett időszakos előzetes tájékoztatóra és közzétételének napjára;
- u) a közvetlen részvételi felhívás megküldésének napját;
- v) a külön jogszabályban meghatározott minta szerinti egyéb információkat.

(2) A közvetlen részvételi felhívásban az ajánlatkérő meghatározhatja az ajánlattevők létszámát vagy keretszámát azzal, hogy a részvételre jelentkezők közül legfeljebb a létszámnak megfelelő vagy a keretszám felső határáig terjedő számú alkalmas, egyben érvényes jelentkezést benyújtó jelentkezőnek küld majd ajánlattételi felhívást.

211. § A részvételi határidőt az ajánlatkérő főszabályként nem határozhatja meg a közvetlen részvételi felhívás megküldésének napjától számított harminchét napnál rövidebb időtartamban. A részvételi határidő rendkívüli sürgősség esetén kivételesen huszonekét napra rövidíthető, ha pedig a felhívást telefax útján vagy elektronikus úton küldi meg az ajánlatkérő, tizenöt napra rövidíthető.

Az ajánlattételi felhívás

212. § Az ajánlattételi felhívásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) az ajánlatkérő nevét és címét, telefon- és telefaxszámát (e-mail);
- b) hivatkozást a közzétett időszakos előzetes tájékoztatóra és közzétételének napjára;
- c) a dokumentáció rendelkezésre bocsátásának módját, annak beszerzési helyét és pénzügyi feltételeit, ha a dokumentációt az ajánlattételi felhívással egyidejűleg nem küldte meg;

d) a közvetlen részvételi felhívásban előírtakkal összhangban — ha szükséges — az ajánlathoz csatolandó azon igazolások, nyilatkozatok, dokumentumok meghatározását, amelyek igazolják, hogy az ajánlattevő, illetőleg alvállalkozója az ajánlattételi szakaszban sem tartozik a kizáró okok hatálya alá;

e) az ajánlatok bírálati szempontját (57. §), ha a közvetlen részvételi felhívás az 57. § (3) bekezdésében foglaltakat nem tartalmazta;

f) a hiánypótlás lehetőségét vagy annak kizárását;

g) az ajánlattételi határidőt;

h) az ajánlat benyújtásának címét;

i) az ajánlattétel nyelvét (nyelveit);

j) az ajánlatok felbontásának helyét, idejét;

k) az ajánlatok felbontásán jelenlétre jogosultakat;

l) az ajánlati kötöttség időtartamát (kivéve tárgyalásos eljárásban);

m) tárgyalásos eljárásban a tárgyalás lefolytatásának menetét és az ajánlatkérő által előírt alapvető szabályait, továbbá az első tárgyalás időpontját;

n) az eredményhirdetés időpontját és a szerződéskötés tervezett időpontját, ha azt a közvetlen részvételi felhívás nem tartalmazta, vagy másként tartalmazta;

o) az ajánlattételi felhívás megküldésének napját.

16. Cím

AZ ELŐMINŐSÍTÉSI HIRDETMÉNNYEL MEGHIRDETETT MEGHÍVÁSOS ÉS TÁRGYALÁSOS ELJÁRÁS

Az alkalmazandó szabályok

213. § Az előminősítési hirdetményvel meghirdetett meghívásos eljárásra a 201. § (1) bekezdése szerinti szabályokat, az ilyen hirdetményvel meghirdetett tárgyalásos eljárásra pedig a 201. § (2) bekezdése szerinti szabályokat — a 16. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni.

Az eljárás meghirdetése, az előminősítési hirdetmény

214. § (1) A meghívásos vagy a tárgyalásos eljárás meghirdetésére előminősítési hirdetmény is közzétehető.

(2) Az előminősítési hirdetményt külön jogszabályban meghatározott minta szerint kell elkészíteni, és közzé kell tenni. A hirdetményben az ajánlatkérő köteles megadni különösen:

a) az ajánlatkérő nevét, címét, telefon- és telefaxszámát (e-mail);

b) az ajánlatkérő előminősítési rendszerének célját, az adott időtartam alatt tervezett közbeszerzések tárgyának leírását;

c) az előminősítési rendszer időtartamára vonatkozó információt;

d) az előminősítési dokumentáció rendelkezésre bocsátásának módját, szerzési helyét és pénzügyi feltételeit;

e) az előminősítési szempontokat és igazolási módjait vagy azok összegező leírását;

f) az előminősítési kérelem benyújtásának címét.

(3) Ha az előminősítési rendszer időtartama három évnél hosszabb, az előminősítési hirdetményt évenként kell közzétenni. Ha pedig ennél rövidebb időtartamra szól, elegendő az első ilyen hirdetmény közzététele.

Az ajánlatkérő előminősítési rendszere, a jelentkezők előminősítése

215. § (1) Az ajánlatkérő a jelentkezők előminősítésére szolgáló rendszert hozhat létre és működtethet, amelynek célja, hogy a meghatározott közbeszerzések megvalósítása érdekében lefolytatandó meghívásos vagy tárgyalásos eljárásokban részvételre jogosultakat előre kiválassza.

(2) Az ajánlatkérő köteles biztosítani, hogy az érintettek az előminősítési hirdetmény közzétételét követően a rendszer működtetésének időtartama alatt bármikor kérhessék előminősítésüket.

(3) Az ajánlatkérőnek meg kell határoznia — összhangban a 216. §-sal és adott esetben az európai szabványokat közzetevő nemzeti szabványokkal — az előminősítési rendszer működtetésének részleteit, valamint az előminősítési szempontokat és igazolási módjait. Az előminősítési rendszer különböző minősítési fokozatokból állhat.

(4) Az előminősítési rendszer működtetésére vonatkozó szabályokat, illetőleg a minősítési szempontokat és igazolási módjait az ajánlatkérő szükség szerint felülvizsgálhatja, módosíthatja.

(5) Az előminősített jelentkezőkről az ajánlatkérőnek listát kell vezetnie (az előminősített jelentkezők listája). A lista elkészíthető a közbeszerzés tárgya, illetőleg azon belüli csoportja szerinti bontásban is. A listának tartalmaznia kell legalább az előminősített jelentkező nevét, címét (elérhetőségét), a listára vételének időpontját. A lista adatai nyilvánosak.

216. § (1) A jelentkezők listára vételének feltételeit (előminősítési szempontok) és igazolási módjait a 60. § (1) bekezdése, a 61. § (1)—(2) bekezdése, a 63. § (2) bekezdése, a 66—68. § és a 69. § (1)—(3) bekezdése alapján köteles meghatározni az ajánlatkérő azzal, hogy egyrészt a 63. § (2) bekezdésének c) és d) pontja szerinti esetben egyszerű nyilatkozat is elfogadható, másrészt az alkalmasságra egyéb objektív alapú előminősítési szempontot és igazolási módot is előírhat, de ennek során is megfelelően alkalmaznia kell a 69. § (3) bekezdésében foglaltakat. Az előminő-

sítési szempontok meghatározása során az ajánlatkérő jogosult a hivatkozott szempontok közül választani.

(2) Az előminősítési szempontok meghatározása során nem lehet különbséget tenni a jelentkezők között székhelyük, illetőleg letelepedési helyük szerint, sem más módon.

217. § (1) Az ajánlatkérő köteles előminősítési dokumentációt készíteni, amelyben meg kell adnia különösen a 215. § (3) bekezdésében foglaltakat, továbbá az előminősítési kérelem elbírálási határidejét. Az elbírálási határidő három hónapnál hosszabb nem lehet.

(2) Ha az ajánlatkérő egy másik ajánlatkérő előminősítési rendszerét — figyelemmel az előminősítési szempontokra — egyenértékűnek tartja, köteles erről és e másik ajánlatkérő nevéről, címéről, illetőleg a hivatkozott előminősítés elfogadásáról tájékoztatást adni az előminősítési dokumentációban.

(3) Az ajánlatkérő köteles gondoskodni arról, hogy az előminősítési dokumentáció az előminősítési hirdetmény közzétételének napjától kezdve rendelkezésre álljon. Ha az előminősítési dokumentáció megküldését kéri, az ajánlatkérő vagy az általa meghatározott szervezet a kérelem kézhezvételétől számított két munkanapon belül köteles ennek eleget tenni. Az előminősítési dokumentációt a Közbeszerzések Tanácsa kérésére szintén meg kell küldeni.

218. § Ha az ajánlatkérő módosítja az előminősítési rendszer működtetésére vonatkozó szabályokat, illetőleg az előminősítési szempontokat és igazolási módjait, köteles új előminősítési hirdetményt közzétenni, valamint a már listára vett előminősített jelentkezőket és az előminősítési kérelmet benyújtókat egyidejűleg, közvetlenül, írásban tájékoztatni.

219. § (1) A jelentkező bármikor kérheti előminősítését és a listára vételét az előminősítési dokumentációban előírt adatok, tények bemutatása, a szükséges igazolások, nyilatkozatok vagy egyéb dokumentumok csatolása mellett.

(2) Az előminősítési kérelmet és a jelentkező előminősítését kizárólag a megadott előminősítési szempontok alapján lehet elbírálni.

(3) Ha az előminősítési kérelem hiányos, a jelentkezőt a hiányok megjelölése mellett hiánypótlásra kell felhívni.

(4) Az előminősítési kérelem elbírálását követően az ajánlatkérő haladéktalanul köteles értesíteni a jelentkezőt döntéséről, elutasítás esetében annak indokairól is.

(5) Ha az ajánlatkérő módosítja az előminősítési szempontokat, a már listára vett előminősített jelentkezőknek is igazolniuk kell az előírt módon megfelelőségüket az új vagy a módosult előminősítési szempont tekintetében. Erre — a 218. § szerinti tájékoztatás során — fel kell hívni az előminősített jelentkezőket. Benyújtott kérelem folyamatban levő elbírálása esetében pedig az ajánlatkérőnek a

kérelem módosítás miatt szükséges kiegészítésére kell a jelentkezőt felhívnia.

(6) Az előminősített jelentkező köteles az ajánlatkérőnek bejelenteni, ha az előminősítési szempontok szerinti adataiban, körülményeiben változás állt be a változást követően haladéktalanul, de legkésőbb a változástól számított öt munkanapon belül. Ha a változás következtében az előminősített jelentkező nem felel meg a szempontoknak, az ajánlatkérőnek törölnie kell a listáról.

(7) Az ajánlatkérő maga is kezdeményezheti az előminősített jelentkező listáról való törlését, ha a rendelkezésre álló adatok szerint az előminősített már nem felel meg az előminősítési szempontoknak.

(8) A listáról való törlés előtt az érintett előminősített jelentkezőket írásban köteles az ajánlatkérő tájékoztatni, megadva a törlés indokát is. Az ajánlatkérőnek lehetőséget kell adnia az érintettnek, hogy az adott határidőn belül észrevételeit megtehesse.

(9) Az előminősítési kérelem elutasítása és a listáról való törlés ellen jogorvoslatnak van helye. Az érintett a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárását kérheti [318. § (1) bekezdése].

Az eljárás megindítása, a közvetlen részvételi felhívás

220. § (1) Az előminősítési hirdetménnyel meghirdetett meghívásos vagy tárgyalásos eljárás a közvetlen részvételi felhívás megküldésével indul. Az eljárás megindítása kapcsán a 48. § (2)—(3) bekezdése megfelelően alkalmazandó.

(2) Az eljárásban az ajánlatkérő kizárólag a listájára felvett előminősített jelentkezőket hívhatja fel részvételi jelentkezés benyújtására. A felhívást egyidejűleg, írásban kell megküldeni (közvetlen részvételi felhívás).

(3) Az ajánlatkérő az összes előminősített jelentkezőnek köteles közvetlen részvételi felhívást küldeni, kivéve, ha a lista a közbeszerzés tárgya, illetőleg azon belüli csoportja szerinti bontásban készült. Ebben az esetben csak a bontás szerinti előminősített jelentkezőknek kell felhívást küldeni.

(4) Az ajánlatkérő az előminősítési hirdetmény közzététele alapján nem köteles az eljárást megindítani, ha a hirdetmény közzétételét követően — általa előre nem látható és elháríthatatlan ok következtében — beállott lényeges körülmény miatt a szerződés megkötésére, illetőleg a szerződés megkötése esetén a teljesítésre nem lenne képes. Ebben az esetben az ajánlatkérőnek haladéktalanul egyidejűleg, írásban értesítenie kell az előminősített jelentkezőket és a Közbeszerzések Tanácsát.

(5) Az ajánlatkérő az előminősítési hirdetménnyel érintett közbeszerzésre továbbá más meghirdetendő eljárást is alkalmazhat, különösen, ha az előminősített jelentkezők száma nem teszi lehetővé a valódi versenyt. Ebben az eset-

ben az ajánlatkérőnek az új hirdetményben utalnia kell erre a körülményre, és az új hirdetmény közzétételéről — a közzétételt követően haladéktalanul — egyidejűleg, írásban értesítenie kell az előminősített jelentkezőket.

221. § (1) A közvetlen részvételi felhívásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:

a) az ajánlatkérő nevét, címét, telefon- és telefaxszámát (e-mail);

b) ha szükséges, az ajánlatkérő által meghatározott azon szervezet a) pont szerinti adatait, amely a dokumentációt, a közbeszerzési műszaki leírásokat (191. §) rendelkezésre bocsátja, illetőleg kiegészítő (értelmező) tájékoztatást ad;

c) a közbeszerzési eljárás fajtáját (meghívásos vagy tárgyalásos eljárás);

d) a közbeszerzés tárgyát, illetőleg mennyiségét (ideértve a vételi joggal kapcsolatos információkat);

e) a szerződés meghatározását;

f) a szerződés időtartamát vagy a teljesítés határidejét;

g) a teljesítés helyét;

h) ha szükséges, a részvételi jelentkezéshez csatolandó azon igazolások, nyilatkozatok, dokumentumok meghatározását, amelyek igazolják, hogy az előminősített jelentkező a részvételi szakaszban sem tartozik — az előminősítési szempontok szerinti — kizáró okok hatálya alá;

i) ha szükséges, az adott szerződés teljesítéséhez — az előminősítési szempontokhoz képest — szigorúbb alkalmassági követelményeket és a 69. § (2) bekezdésében foglaltakat;

j) a hiánypótlás lehetőségét vagy annak kizárását;

k) a részvételi határidőt;

l) a részvételi jelentkezés benyújtásának címét;

m) a részvételi jelentkezés nyelvét (nyelveit);

n) a részvételi jelentkezések felbontásának helyét, idejét;

o) a részvételi jelentkezések felbontásán jelenlétre jogosultakat;

p) a részvételi szakasz eredményhirdetési időpontját;

q) az ajánlattételi felhívás megküldésének tervezett napját;

r) az ajánlatok 57. § (2) bekezdése szerinti bírálati szempontját;

s) a dokumentáció rendelkezésre bocsátásának módját, annak beszerzési helyét és pénzügyi feltételeit;

t) hivatkozást az előminősítési hirdetményre és közzétételének napját;

u) a közvetlen részvételi felhívás megküldésének napját.

(2) A közvetlen részvételi felhívásban — nagyobb számú előminősített jelentkező esetében — az ajánlatkérő meghatározhatja az ajánlattevők létszámát vagy keretszámát azzal, hogy a részvételre jelentkezők közül legfeljebb a létszámnak megfelelő vagy a keretszám felső határáig terjedő számú alkalmas, egyben érvényes jelentkezést benyújtó jelentkezőnek küld majd ajánlattételi felhívást.

222. § A részvételi határidőt az ajánlatkérő főszabályként nem határozhatja meg a közvetlen részvételi felhívás megküldésének napjától számított harminchét napnál rövidebb időtartamban. A részvételi határidő rendkívüli sürgősség esetén kivételesen huszonkét napra rövidíthető, ha pedig a felhívást telefax útján vagy elektronikus úton küldi meg az ajánlatkérő, tizenöt napra rövidíthető.

223. § Több előminősített jelentkező közösen is benyújthat részvételi jelentkezést és közösen is tehet ajánlatot.

Az ajánlattételi felhívás

224. § Az ajánlattételi felhívásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:

a) az ajánlatkérő nevét és címét, telefon- és telefaxszámát (e-mail);

b) hivatkozást az előminősítési hirdetményre és közzétételének napját;

c) a dokumentáció rendelkezésre bocsátásának módját, annak beszerzési helyét és pénzügyi feltételeit, ha a dokumentációt az ajánlattételi felhívással egyidejűleg nem küldte meg;

d) az ajánlatok bírálati szempontját (57. §), ha a közvetlen részvételi felhívás az 57. § (3) bekezdésében foglaltakat nem tartalmazta;

e) a hiánypótlás lehetőségét vagy annak kizárását;

f) az ajánlattételi határidőt;

g) az ajánlat benyújtásának címét;

h) az ajánlattétel nyelvét (nyelveit);

i) az ajánlatok felbontásának helyét, idejét;

j) az ajánlatok felbontásán jelenlétre jogosultakat;

k) az ajánlati kötöttség időtartamát (kivéve tárgyalásos eljárásban);

l) tárgyalásos eljárásban a tárgyalás lefolytatásának menetét és az ajánlatkérő által előírt alapvető szabályait, továbbá az első tárgyalás időpontját;

m) az eredményhirdetés időpontját és a szerződéskötés tervezett időpontját, ha azt a közvetlen részvételi felhívás nem tartalmazta;

n) az ajánlattételi felhívás megküldésének napját.

17. Cím

A HIRDETME NY N É L K Ü L I T Á R G Y A L Á S O S E L J Á R Á S

Az eljárás alkalmazása

225. § (1) Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást akkor alkalmazhat, ha

a) a 180. § (3) bekezdése szerinti valamely eljárás azért volt eredménytelen, mert az eljárásban nem nyújtottak be

ajánlatot, feltéve, hogy a felhívásnak és a dokumentációnak a feltételei időközben lényegesen nem változtak meg;

b) a szerződést műszaki-technikai sajátosságok, művészeti szempontok vagy kizárólagos jogok védelme miatt kizárólag egy meghatározott szervezet, személy képes teljesíteni;

c) a közbeszerzés kizárólag kutatási, kísérleti, tanulmányi vagy fejlesztési célból szükséges; ez az eset azonban nem alkalmazható nyereségszerzési cél esetén, illetőleg, ha a kutatásfejlesztés költségeit fedezi, továbbá nem sértheti az ilyen utóbbi célú későbbi közbeszerzési eljárásokat;

d) a szerződést a 13—16. cím szerinti valamely eljárásban megkötött keretmegállapodás alapján köti;

e) az feltétlenül szükséges, mivel az ajánlatkérő által előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség miatt a 180. § (3) bekezdése szerinti eljárásokra előírt határidők nem lennének betarthatóak; a rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények azonban nem eredhetnek az ajánlatkérő mulasztásából.

(2) Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat továbbá építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése esetében, ha a korábban megkötött szerződésben nem szereplő, de előre nem látható körülmények miatt kiegészítő építési beruházás, illetőleg szolgáltatás megrendelése szükséges az építési beruházás, illetőleg a szolgáltatás teljesítéséhez, feltéve, hogy a kiegészítő építési beruházást, illetőleg szolgáltatást műszaki vagy gazdasági okok miatt az ajánlatkérőt érintő jelentős nehézség nélkül nem lehet elválasztani a korábbi szerződéstől, vagy ha a kiegészítő építési beruházás, illetőleg szolgáltatás elválasztható, de feltétlenül szükséges az építési beruházás, illetőleg a szolgáltatás teljesítéséhez; az ilyen kiegészítő építési beruházásra, illetőleg szolgáltatásra irányuló — a korábbi nyertes ajánlattevővel kötött — szerződés, illetőleg szerződések becsült összértéke azonban nem haladhatja meg az eredeti építési beruházás, illetőleg szolgáltatás értékének felét.

(3) Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat továbbá árubeszerzés esetében, ha

a) a korábban beszerzett dolog részbeni kicserélése vagy bővítése során a korábbi nyertes ajánlattevőnek másikkal történő helyettesítése azzal a következménnyel járna, hogy műszaki-technikai szempontból eltérő és nem illeszkedő dolgokat kellene beszerezni, vagy az ilyen beszerzés aránytalan műszaki-technikai nehézséget eredményezne a működtetésben és a fenntartásban; az ilyen — a korábbi nyertes ajánlattevővel kötött — szerződés, illetőleg szerződések együttes időtartama azonban nem haladhatja meg a három évet;

b) az áru árutőzsdén jegyzett és beszerzett;

c) a beszerzés nyilvánosan közzétett, bárki által igénybe vehető és kivételesen kedvező feltételei csak rövid ideig állnak fenn, és az ellenszolgáltatás a piaci árakhoz képest lényegesen alacsonyabb, továbbá a kedvező

feltételek igénybevétele más eljárás alkalmazása esetén meghiúsulna;

d) az árut kivételesen kedvező feltételekkel, felszámolási eljárás vagy végelszámolás, illetőleg az érintett szervezet személyes joga szerinti hasonló eljárás során történő értékesítés keretében szerzi be.

(4) Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat továbbá építési beruházás esetében, ha olyan új építési beruházásra kerül sor, amelyet a korábbi nyertes ajánlattevővel köt meg ugyanazon ajánlatkérő azonos vagy hasonló építési beruházás teljesítésére, feltéve, hogy az új építési beruházás összhangban van azzal az alapprojekttel, amelyre a korábbi szerződést a 180. § (3) bekezdése szerinti valamely eljárásban megkötötték, és a korábbi eljárást megindító vagy meghirdető hirdetményben az ajánlatkérő jelezte, hogy ilyen hirdetmény nélküli eljárást alkalmazhat, valamint a korábbi eljárásban az építési beruházás becsült értékének meghatározásakor figyelembe vette az újabb építési beruházás becsült értékét is (a közösségi értékhatár elérésének meghatározása szempontjából); ilyen eljárást azonban csak a korábbi első szerződés megkötésétől számított három éven belül lehet indítani.

(5) Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat továbbá szolgáltatás megrendelése esetében, ha arra e fejezet szerinti tervpályázati eljárást követően kerül sor, és a nyertessel vagy — a bírálóbizottság ajánlása alapján — a nyertesek (díjazottak) valamelyikével kell szerződést kötni; ez utóbbi esetben a tervpályázati eljárásban a bírálóbizottság által ajánlott összes pályázót (ajánlattevőt) meg kell hívni a tárgyalásra.

(6) Az ajánlatkérő kizárólag az (1) bekezdés a) és c) pontja esetében alkalmazhat hirdetményközzétételével induló tárgyalásos eljárást, az ilyen eljárásra vonatkozó szabályok szerint.

Az alkalmazandó egyéb szabályok

226. § A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás lefolytatására a IV. fejezetnek a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásra vonatkozó szabályait (3. cím, 126—128. §, 131—135. §) — a 13. és a 17. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni.

227. § (1) A tárgyalásos eljárás — a 225. § (1) bekezdésének e) pontja, (3) bekezdésének b)—d) pontja szerinti eset kivételével — ajánlattételi felhívás megküldésével kezdődik.

(2) A tárgyalásos eljárás 225. § (1) bekezdésének a) pontja és c) pontja szerinti esetében az ajánlatkérőnek lehetőség szerint legalább három ajánlattevőt kell ajánlattételre felhívnia.

(3) A tárgyalásos eljárás megkezdése napján az ajánlatkérő köteles benyújtani a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz — telefaxon vagy elektronikus úton, vagy közvetlenül — az ajánlattételi felhívást, továbbá az ajánlattételre felhívni kívánt szervezetek (személyek) nevééről, címéről (székhelyéről, lakóhelyéről), valamint a tárgyalásos eljárás alkalmazását megalapozó körülményekről szóló tájékoztatást.

(4) Az ajánlattételi határidőt minden esetben úgy kell meghatározni, hogy elegendő időtartam álljon rendelkezésre a megfelelő ajánlattételhez.

(5) A 225. § (5) bekezdése szerinti tárgyalásos eljárás esetében az ajánlatok bírálati szempontja csak az összességében legelőnyösebb ajánlat kiválasztása [57. § (2) bekezdésének b) pontja] lehet.

228. § (1) A 225. § (1) bekezdésének e) pontja szerinti tárgyalásos eljárásban azzal az ajánlattevővel kell tárgyalni és — a 99. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően — a tárgyalás befejezésekor írásban szerződést kötni, aki a szerződést a rendkívüli helyzet által megkívánt idő alatt képes teljesíteni. Ebben az esetben az ajánlattevőnek nyilatkoznia kell arról, hogy nem tartozik a kizáró okok hatálya alá, és a 60. § (1) bekezdésének e) pontja, illetőleg a 61. § (2) bekezdése szerinti köztartozások hiányával kapcsolatos hatósági igazolásokat legkésőbb a szerződéskötést követő harminc napon belül kell csatolnia.

(2) Az eljárás megkezdéséről — telefaxon vagy elektronikus úton — az ajánlatkérőnek haladéktalanul tájékoztatnia kell a Közbeszerzési Döntőbizottságot. A tájékoztatást a 227. § (3) bekezdésében és a 133. § (1) bekezdésében foglaltak megfelelő alkalmazásával kell megadni.

229. § (1) A 225. § (3) bekezdésének c) pontja szerinti tárgyalásos eljárásban az ajánlatkérő a kedvező feltételekről való tudomásszerzést követően haladéktalanul ajánlattételi felhívást köteles küldeni telefaxon vagy elektronikus úton a kedvező feltételeket felajánlónak és lehetőség szerint még legalább két ismert ajánlattevőnek. A felhívottakkal a kedvező feltételek fennállásának időtartamán belül kell tárgyalni, és a nyertessel — a 99. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően — írásban szerződést kötni.

(2) Az eljárás megkezdéséről — telefaxon vagy elektronikus úton — az ajánlatkérőnek haladéktalanul tájékoztatnia kell a Közbeszerzési Döntőbizottságot. A tájékoztatást a 227. § (3) bekezdésében és a 133. § (1) bekezdésében foglaltak megfelelő alkalmazásával kell megadni.

(3) Az ajánlatkérőnek a kedvező feltételeket felajánló dokumentumot is a 7. § (2) bekezdése szerint kell megőriznie.

230. § A 225. § (3) bekezdésének b) és d) pontja szerinti tárgyalásos eljárás megkezdése napján az ajánlatkérő köteles benyújtani a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz

— telefaxon vagy elektronikus úton — a tárgyalásos eljárás alkalmazását megalapozó körülményekről szóló tájékoztatást, a d) pont szerinti esetben továbbá az érintett szervezet nevét és címét.

231. § (1) Az ajánlatkérőnek a tárgyalásos eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján kell közzétennie.

(2) A hirdetményt — a Közbeszerzési Értesítőben történő közzétételre — legkésőbb az eredményhirdetéstől, illetőleg az eredményhirdetés határidejének lejártától számított öt munkanapon belül kell feladni.

(3) A hirdetményt — a 184. § (1) bekezdése szerinti közzétételre — legkésőbb a szerződéskötéstől, illetőleg ennek hiányában a szerződéskötés tervezett időpontjának lejártától számított öt munkanapon belül kell megküldeni.

18. Cím

A KERETMEGÁLLAPODÁSOS ELJÁRÁS

Az eljárás két része

232. § (1) A keretmegállapodásos eljárás két részből áll. Az első részben az ajánlatkérő (ajánlatkérők) a 13. cím szerinti nyílt eljárást vagy a 14—16. cím szerinti valamely meghívásos vagy tárgyalásos eljárást köteles alkalmazni keretmegállapodás megkötése céljából.

(2) Az ajánlatkérő az (1) bekezdésnek megfelelően megkötött keretmegállapodás alapján egy vagy több hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat [225. § (1) bekezdésének d) pontja] az adott közbeszerzés(ek) megvalósítása érdekében. Az eljárás ezen második részére a 226. § szerinti szabályokat — a 18. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni.

Az alkalmazandó egyéb szabályok

233. § (1) Tilos versenykorlátozási céllal alkalmazni a keretmegállapodásos eljárást.

(2) A keretmegállapodásos eljárás első részét megindító hirdetményben, illetőleg közvetlen részvételi felhívásban az ajánlatkérő köteles megadni az 57. § (2) bekezdésében meghatározott bírálati szempontok egyike szerint a legkedvezőbb ajánlatot tevők keretszámát, amelynek legfeljebb felső határáig terjedő számú ajánlattevővel köt majd keretmegállapodást. A keretszámnak a közbeszerzés tárgyához, az eljárás sajátos jellemzőihez kell igazodnia, és minden körülmény között biztosítania kell a valódi versenyt. A keretszámnak legalább három ajánlattevőt kell magában foglalnia.

(3) Az eljárásban az azonos ajánlatok elbírálására a 90. § (2) bekezdése és a 199. § (3) bekezdése nem alkalmazható. Ha a legkedvezőbb ajánlatot tevők keretszámának felső határán több ajánlat azonos, az összes ilyen azonos ajánlatot tevővel keretmegállapodást kell kötni.

(4) Keretmegállapodás legfeljebb négy évre köthető.

(5) A keretmegállapodásnak tartalmaznia kell az adott időtartam alatt annak alapján kötendő szerződések lényeges feltételeit, különösen a közbeszerzések tárgyát, az ellenszolgáltatás mértékét, és ha lehetséges, a közbeszerzések előírányzott mennyiségét.

(6) A keretmegállapodás — a 73. § (1) bekezdése szerinti melléklete kivételével, feltéve, hogy az abban foglaltak nem ellentétesek a 96. § (3) bekezdésével — nyilvános, annak tartalma közérdekű adatnak minősül.

234. § (1) A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás ajánlattételi felhívás megküldésével kezdődik, amelyet a keretmegállapodást kötött ajánlattevőnek — illetőleg összes ajánlattevőnek egyidejűleg — írásban kell megküldeni. Más ajánlattevőt az eljárásba nem lehet bevonni. A tárgyalásos eljárás megkezdéséről a 227. § (3) bekezdése szerint kell az ajánlatkérőnek a Közbeszerzési Döntőbizottságot tájékoztatni.

(2) Az ajánlatkérő nem köteles a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást megindítani, ha a keretmegállapodás megkötését követően — általa előre nem látható és elháríthatatlan ok következtében — beállott lényeges körülmény miatt a szerződés (szerződések) megkötésére, illetőleg a szerződés megkötése esetén a teljesítésre nem lenne képes. Ebben az esetben az ajánlatkérőnek haladéktalanul írásban értesítenie kell a keretmegállapodást kötött ajánlattevőket és a Közbeszerzések Tanácsát.

(3) Az ajánlatkérő a keretmegállapodás szerinti közbeszerzés megvalósítására más meghirdetendő eljárást [180. § (3) bekezdése] is alkalmazhat, különösen a több évre kötött keretmegállapodás esetében, illetőleg ha a keretmegállapodást kötött ajánlattevők száma nem teszi lehetővé a valódi versenyt. Ebben az esetben az ajánlatkérőnek az új hirdetményben utalnia kell erre a körülményre, és az új hirdetmény közzétételéről — a közzétételt követően haladéktalanul — egyidejűleg, írásban értesítenie kell a keretmegállapodást kötött ajánlattevőket.

235. § (1) Az ajánlattételi felhívásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) az ajánlatkérő nevét és címét, telefon- és telefaxszámát (e-mail);
- b) hivatkozást a keretmegállapodásos eljárás első részét megindító, illetőleg meghirdető hirdetményre és közzétételének napját;
- c) hivatkozást a megkötött keretmegállapodásra;
- d) a dokumentáció rendelkezésre bocsátásának módját, annak beszerzési helyét és pénzügyi feltételeit, ha az

ajánlatkérő dokumentációt készít és a dokumentációt az ajánlattételi felhívással egyidejűleg nem küldte meg;

- e) a közbeszerzés tárgyát, illetőleg mennyiségét;
- f) a szerződés meghatározását, amelynek megkötése érdekében tárgyalni kívánnak;
- g) a szerződés időtartamát vagy a teljesítés határidejét;
- h) a teljesítés helyét;
- i) az ellenszolgáltatás teljesítésének feltételeit, illetőleg a vonatkozó jogszabályokra hivatkozást;
- j) a hiánypótlás lehetőségét vagy annak kizárását;
- k) az ajánlatok bírálati szempontját (57. §);
- l) az ajánlattételi határidőt;
- m) az ajánlat benyújtásának címét;
- n) az ajánlattétel nyelvét (nyelveit);
- o) az ajánlatok felbontásának helyét, idejét;
- p) az ajánlatok felbontásán jelenlétre jogosultakat;
- q) a tárgyalás lefolytatásának menetét és az ajánlatkérő által előírt alapvető szabályait, továbbá az első tárgyalás időpontját;
- r) az eredményhirdetés időpontját és a szerződéskötés tervezett időpontját;
- s) az ajánlattételi felhívás megküldésének napját.

(2) Az ajánlatok bírálati szempontja nem lehet más, mint amelyet az ajánlatkérő az eljárás első részében meghatározott.

236. § (1) A keretmegállapodásban meghatározott feltételeket az ajánlattételi felhívásban, az ajánlatban, illetőleg a tárgyalás (tárgyalások) eredményeként lényegesen nem lehet módosítani. Az ajánlattevő a keretmegállapodásban foglaltakhoz képest az ellenszolgáltatás mértékére vonatkozóan az ajánlatkérő számára csak kedvezőbb ajánlatot tehet. A módosítás nem járhat azzal, hogy a keretmegállapodás alapján megkötött szerződés tárgya, illetőleg feltételei olyan jellemzőjében, illetőleg körülményében tér el a keretmegállapodásban meghatározott közbeszerzési tárgytól vagy feltételektől, amely nem tette volna lehetővé hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazását.

(2) A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban az ajánlatkérő (ajánlatkérők) és egy vagy több ajánlattevő közötti tárgyalások arra irányulnak, hogy a keretmegállapodásban nem szereplő szerződéses feltételekben a felek megállapodjanak, illetőleg az ajánlatkérő a legkedvezőbb érvényes ajánlatot tevővel köthessen szerződést.

237. § (1) Az ajánlatkérőnek a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján kell közzétennie.

(2) A hirdetményt — a Közbeszerzési Értesítőben történő közzétételre — legkésőbb az eredményhirdetéstől, illetőleg az eredményhirdetés határidejének lejártától számított öt munkanapon belül kell feladni.

(3) A hirdetményt — a 184. § (1) bekezdése szerinti közzétételre — legkésőbb a szerződéskötéstől, illetőleg

ennek hiányában a szerződéskötés tervezett időpontjának lejártától számított öt munkanapon belül kell megküldeni.

19. Cím

AZ EGYSZERŰSÍTETT ELJÁRÁS

238. § (1) A 4. melléklet szerinti szolgáltatások megrendelése esetében [161. § (2) bekezdése] az ajánlatkérő egyszerűsített közbeszerzési eljárást alkalmazhat.

(2) Az egyszerűsített eljárásra a IV. fejezet 9. címének szabályait (146—152. §) kell megfelelően alkalmazni a (3)—(5) bekezdés szerinti eltérésekkel. A jogi szolgáltatásoknak a 153. §-ban megadott körében az ajánlatkérő az ott meghatározott módon is eljárhat.

(3) Az ajánlatkérő írásbeli ajánlattételi felhívást küldhet abban az esetben is, ha a szolgáltatásnyújtás nyilvánosan közzétett, bárki által igénybe vehető és kivételesen kedvező feltételei csak rövid ideig állnak fenn, és az ellenszolgáltatás a piaci árakhoz képest lényegesen alacsonyabb, továbbá e kedvező feltételek igénybevétele a 147. § (1) bekezdése alkalmazása esetén meghiúsulna. Az ajánlatkérő a kedvező feltételekről való tudomásszerzést követően haladéktalanul ajánlattételi felhívást köteles küldeni telefaxon vagy elektronikus úton a kedvező feltételeket felajánlónak és lehetőség szerint még legalább két ismert ajánlattevőnek. Az ajánlatkérőnek a kedvező feltételeket felajánló dokumentumot is a 7. § (2) bekezdése szerint kell megőriznie. A 148. § (1) bekezdése megfelelően alkalmazandó.

(4) A közbeszerzési műszaki leírásra a 190—191. §, a kirívóan alacsony ellenszolgáltatás esetére a 196. §, a többváltozatú (alternatív) ajánlat érvényességére a 198. § alkalmazandó, továbbá a 192. § is alkalmazható.

(5) Az ajánlatkérő egyszerűsített eljárás alkalmazásával nem köthet keretmegállapodást.

20. Cím

A TERVPÁLYÁZATI ELJÁRÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

239. § (1) Ha az ajánlatkérő (kiíró) tervpályázati eljárást folytat le, a IV. fejezet 10. címének szabályait (154—160. §) kell megfelelően alkalmaznia. A tervpályázati eljárás kapcsán továbbá a 168. § és a 175. § is megfelelően alkalmazandó.

(2) A kiírónak a tervpályázati kiírást, valamint a tervpályázati eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján kell közzétennie.

HARMADIK RÉSZ

A NEMZETI ÉRTÉKHATÁROKAT ELÉRŐ ÉRTÉKŰ KÖZBESZERZÉSEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

VI. Fejezet

ÁLTALÁNOS KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁS

21. Cím

A FEJEZET ALKALMAZÁSI KÖRE

Általános rendelkezések

240. § (1) E fejezet szerint kell eljárni a 241. §-ban meghatározott szervezeteknek (ajánlatkérők), ha

a) megadott tárgyú közbeszerzéseik értéke a közbeszerzés megkezdésekor eléri vagy meghaladja a nemzeti értékhatárokat, és nem a IV. fejezet szerint kell eljárni;

b) tervpályázati eljárást folytatnak le (32. cím), és a 244. § (2) bekezdése szerinti értéke az eljárás megkezdésekor eléri vagy meghaladja a nemzeti értékhatárokat, és nem a IV. fejezet szerint kell eljárni.

(2) Építési koncesszió esetében a 29. cím szerinti, szolgáltatási koncesszió esetében pedig a 30. cím szerinti különös szabályok is alkalmazandóak.

(3) A 4. melléklet szerinti szolgáltatások esetében egyszerűsített eljárás (31. cím) alkalmazható. Ez az eljárás a 3. melléklet szerinti szolgáltatások esetében nem alkalmazható; ha azonban a közbeszerzés tárgya olyan szolgáltatás, amely mind a 3. melléklet, mind a 4. melléklet szerinti valamely szolgáltatást magában foglal, az egyszerűsített eljárás alkalmazható, feltéve, hogy a 4. melléklet szerinti szolgáltatás értéke a közbeszerzés megkezdésekor meghaladja a 3. melléklet szerinti szolgáltatás értékét.

(4) A VII. fejezet szerint kell eljárni, ha a közbeszerzés, illetőleg a tervpályázat az ott meghatározott ágazatokkal, illetőleg tevékenységekkel kapcsolatos, beleértve az V. fejezet szerinti kivételeket is.

Ajánlatkérők

241. § E fejezet alkalmazásában ajánlatkérők:

a) a 22. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérők, a 22. § (4) bekezdése szerinti kivétellel;

b) a támogatásból megvalósítandó közbeszerzés tekintetében az a) pont alá nem tartozó szervezet — kivéve az egyéni vállalkozót és az egyéni céget —, amelynek e fejezet szerinti közbeszerzését az a) pontban meghatározott egy vagy több szervezet költségvetési forrásból, illetőleg az Európai Unióból származó forrásból többségi részben közvetlenül támogatja;

c) az a) pont alá nem tartozó szervezet, amelynek fizetési kötelezettségéért a Kormány az államháztartásról szóló törvény alapján készfizető kezességet vállalt, ha a kezesség útján szerzett pénzeszközökből végrehajtandó beszerzés e fejezet szerinti közbeszerzésnek minősül, és a kezesség mértéke (vagy összege) eléri vagy meghaladja a nemzeti értékhatárokat.

A közbeszerzés tárgyai

242. § (1) A közbeszerzés tárgya árubeszerzés, építési beruházás, építési koncesszió, szolgáltatás megrendelése, illetőleg szolgáltatási koncesszió.

(2) Az árubeszerzésre a 24. §-t azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy árubeszerzésnek minősül az ingatlan tulajdonjogának vagy használatára, illetőleg hasznosítására vonatkozó jognak — vételi joggal vagy anélkül történő — megszerzése is az ajánlatkérő részéről.

(3) Az építési beruházásra a 25. § (1) bekezdését, az építési koncesszióra a 26. §-t, a szolgáltatás megrendelésére a 27. §-t kell alkalmazni. A 28. § szintén alkalmazandó.

(4) A szolgáltatási koncesszió olyan szolgáltatásmegrendelés, amely alapján az ajánlatkérő ellenszolgáltatása a szolgáltatás nyújtásával összefüggő hasznosítási jog meghatározott időre történő átengedése vagy e jog átengedése pénzbeli ellenszolgáltatással együtt.

Kivételek

243. § E fejezet szerinti eljárást nem kell alkalmazni a 29. § szerinti kivételek esetében, az ott meghatározott feltételekkel.

A nemzeti értékhatárok

244. § (1) E fejezet alkalmazásában az árubeszerzésre, az építési beruházásra, az építési koncesszióra, a szolgáltatás megrendelésére és a szolgáltatási koncesszióra vonatkozó nemzeti értékhatárokat a 2006. évre és azt követően az éves költségvetési törvény állapítja meg.

(2) E fejezet (32. cím) alkalmazásában a tervpályázati eljárásra vonatkozó értékhatár

a) a szolgáltatás megrendelésére meghatározott értékhatár, ha a tervpályázati eljárás eredményeként szolgáltatás megrendelésére kerül sor;

b) a szolgáltatás megrendelésére meghatározott értékhatár minden olyan tervpályázati eljárás esetében, amelynek pályázati díja és a pályázóknak fizetendő díjak együttes teljes összege eléri vagy meghaladja ezt az értékhatárt.

(3) A nemzeti értékhatárokat a Közbeszerzések Tanácsa a Közbeszerzési Értesítőben közzéteszi.

A közbeszerzés értéke

245. § (1) A közbeszerzés értékén a közbeszerzés megkezdésekor annak tárgyáért általában kért, illetőleg kínált — általános forgalmi adó nélkül számított, a 36—40. §-ban, valamint a (2)—(3) bekezdésben foglaltakra tekintettel megállapított — legmagasabb összegű teljes ellenszolgáltatást kell érteni (becsült érték).

(2) Ha a szerződés tárgya ingatlan használatára, illetőleg hasznosítására vonatkozó jognak a megszerzése, a becsült érték megállapítására a 36—37. §-t kell megfelelően alkalmazni.

(3) A keretmegállapodás becsült értéke a megállapodás alapján az adott időszakban kötendő szerződések becsült legmagasabb összértéke.

(4) A közbeszerzés megkezdésén a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény feladásának időpontját, a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás esetében vagy az egyszerűsített eljárás meghatározott eseteiben pedig az ajánlattételi felhívás megküldésének, illetőleg bizonyos esetekben a tárgyalás megkezdésének időpontját kell érteni.

(5) Ha a 40. § (2) bekezdése alapján több — egyenként a nemzeti értékhatárt el nem érő értékű — beszerzési tárgy együttes értéke miatt e fejezet szerinti közbeszerzési eljárást kell lefolytatni, nem minősül e törvény megkerülésének, ha az egybeszámított értékű beszerzési tárgyakat több, e fejezet szerinti közbeszerzési eljárásban szerzik be.

(6) Ha a becsült érték kiszámításakor a 40. § (2) bekezdésében foglaltakat nem vették figyelembe, az e fejezet szerinti közbeszerzésnek a költségvetési évben vagy az adott tizenkét hónapban még beszerzendő tárgyra — azok értékétől függetlenül — csak az e fejezet szerinti közbeszerzési eljárás alapján lehet szerződést kötni.

22. Cím

A KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A közbeszerzési eljárás fajtái

246. § (1) A közbeszerzési eljárás nyílt, meghívásos vagy tárgyalásos eljárás lehet. Tárgyalásos eljárást csak akkor lehet alkalmazni, ha azt e fejezet megengedi.

(2) A nyílt és a meghívásos eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a dokumentációban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő pedig — a 254. § szerinti kivétellel — az ajánlatához kötve van. A nyílt és a meghívásos eljárásban — a 254. § szerinti eset kivételével — nem lehet tárgyalni.

(3) Az ajánlatkérők keretmegállapodásos eljárást is alkalmazhatnak (28. cím).

(4) A közbeszerzési eljárás során nem lehet áttérni egyik eljárási fajtáról a másikra.

(5) Ha a nyílt, a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárás eredménytelen, az ajánlatkérő — az egyes eljárási fajták alkalmazására vonatkozó szabályok szerint — új eljárás kiírásáról határoz, kivéve, ha a közbeszerzést nem kívánja megvalósítani.

(6) A nyílt, a meghívásos és a tárgyalásos eljárásra egyébként — ha e fejezet másként nem rendelkezik — a IV. fejezet szabályait kell megfelelően alkalmazni.

Az előzetes tájékoztatás

247. § (1) Az ajánlatkérő előzetes összesített tájékoztatót készíthet legkésőbb minden év április 15. napjáig — kivéve e határidő alól a központosított közbeszerzés során az ajánlatkérésre feljogosított szervezetet — az adott évre, illetőleg az elkövetkező legfeljebb tizenkét hónapra tervezett

a) összes (a kivételi körbe nem tartozó és a nemzeti értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű) árubeszerzéséről, ha az ilyen árubeszerzés becsült értéke (245. §) egyben nem éri el a vonatkozó közösségi értékhatárt;

b) összes (a kivételi körbe nem tartozó és a nemzeti értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű) szolgáltatás megrendeléséről, ha az ilyen szolgáltatásmegrendelés becsült értéke (245. §) egyben nem éri el a vonatkozó közösségi értékhatárt.

(2) Az ajánlatkérő előzetes összesített tájékoztatót készíthet a tervezett építési beruházás lényeges jellemzőiről, feltételeiről, ha az építési beruházás becsült értéke (245. §) nem éri el a vonatkozó közösségi értékhatárt. A tájékoztatót a tervezett építési beruházás megvalósítására vonatkozó döntést követően legkésőbb tizenöt napon belül lehet elkészíteni.

(3) Az előzetes összesített tájékoztatót a közbeszerzés különböző tárgyairól együttesen és külön-külön is el lehet készíteni.

248. § (1) Az ajánlatkérő az előzetes összesített tájékoztatót hirdetmény útján teheti közzé. A hirdetményt külön jogszabályban meghatározott minta szerint kell elkészíteni, és legkésőbb a 247. § (1)–(2) bekezdésében előírt határidő lejártáig lehet feladni.

(2) Az előzetes összesített tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzététele nem vonja maga után az abban megadott közbeszerzésre vonatkozó eljárás lefolytatásának kötelezettségét, továbbá az ajánlatkérő jogosult az ilyen hirdetményben közzé nem tett közbeszerzésekre vonatkozó eljárások lefolytatására is.

A hirdetmények megküldése és közzététele

249. § (1) E fejezet alkalmazásában hirdetmény közzétételén a Közbeszerzések Tanácsának Hivatalos Lapjában, a Közbeszerzési Értesítőben, illetőleg elektronikus változatában (a továbbiakban: Közbeszerzési Értesítő) történő közzétételt kell érteni.

(2) Az ajánlatkérőnek a hirdetményt a lehető leggyorsabban és a legmegfelelőbb módon kell megküldenie a Közbeszerzések Tanácsának (Titkárságának). Gyorsított eljárás (27. cím) esetében a hirdetményt telefaxon vagy elektronikus úton kell megküldeni.

(3) A Közbeszerzések Tanácsa a hirdetményt a feladást követően legkésőbb tizenkét napon belül teszi közzé; gyorsított eljárás, valamint a hirdetmény elektronikus úton, külön jogszabályban meghatározott módon történő feladása esetében pedig legkésőbb öt napon belül.

(4) A hirdetmény feladásának napját az ajánlatkérőnek tudnia kell igazolni.

(5) A Közbeszerzések Tanácsa (Titkársága) az ajánlatkérő által megküldött hirdetményt megvizsgálja abból a szempontból, hogy megfelel-e a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályoknak.

(6) A hirdetmények teljes terjedelmükben kerülnek közzétételre.

(7) A hirdetmény, illetőleg lényeges elemeinek összegezése idegen nyelven is közzétehető azzal, hogy egyedül az ajánlatkérő által választott nyelven (eredeti nyelven) készült és megküldött szöveg hiteles.

(8) A hirdetményeknek a Közbeszerzési Értesítőben való közzététele költségeit a feladó viseli.

(9) A hirdetmények megküldésének és közzétételének részletes szabályait, valamint a hirdetmények mintáit külön jogszabály határozza meg.

250. § Az ajánlatkérő olyan hirdetményének a 249. § (1) bekezdése szerinti közzétételét is kérheti, amelyben megadott közbeszerzésre nem vonatkozik az e fejezetben előírt közzétételi kötelezettség. Az ilyen közzététel azonban nem vonja maga után az e fejezet szerinti eljárás alkalmazását.

251. § Az e fejezet szerinti hirdetményeket [249. § (1) bekezdése] az ajánlatkérő más módon is közzéteheti, azzal, hogy erre a hirdetménynek a Közbeszerzések Tanácsa részéről történő közzétételét követően kerülhet csak sor. Az így közzétett hirdetmény nem tartalmazhat más adatokat, mint amelyek a Közbeszerzési Értesítőben megjelentek, továbbá fel kell tüntetnie a Közbeszerzések Tanácsa részére történő feladás napját is.

23. Cím

A NYÍLT ELJÁRÁS

Az alkalmazandó szabályok

252. § A nyílt eljárásra a IV. fejezet 3. címének szabályait (48—99. §) — a 23. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni.

253. § (1) Az ajánlati felhívás közzétételére a 48. § (2)—(3) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy ha az ajánlatkérő, illetőleg a 241. § b) pontjában meghatározott szervezet támogatásra irányuló igényt (pályázatot) nyújtott be, vagy fog benyújtani, az ajánlati felhívást közzéteheti. Az ajánlati felhívásban (az egyéb információk körében) fel kell hívni az ajánlattevők figyelmét erre a körülményre, valamint a 48. § (3) bekezdésében foglaltakra.

(2) Az ajánlattételi határidő meghatározására a 74. §-t azzal az eltéréssel lehet alkalmazni, hogy

a) az ajánlattételi határidő legkevesebb ötvenkét [74. § (1) bekezdése], illetőleg harminchat napos időtartamát [74. § (2) bekezdése] legfeljebb hét nappal le lehet rövidíteni, feltéve, hogy az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetményt elektronikus úton, külön jogszabályban meghatározott módon adja fel az ajánlatkérő;

b) az ajánlattételi határidő legkevesebb ötvenkét, illetőleg harminchat napos időtartamát, vagy ennek az a) pont szerint lerövidített időtartamát (negyvenöt nap, huszonkilenc nap) legfeljebb öt nappal le lehet rövidíteni, feltéve, hogy az ajánlatkérő a dokumentációt térítésmentesen és teljes terjedelmében közvetlenül elektronikus úton az ajánlattevők számára hozzáférhetővé teszi az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény közzétételének napjától, és a hirdetményben megadja a hozzáférés adatait.

(3) A kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlat érvénytelenné nyilvánításáról a 86. § (4) bekezdésének alkalmazásában a Közbeszerzések Tanácsát kell tájékoztatni.

(4) Az eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzétételére a 98. § (3) bekezdését nem kell alkalmazni.

254. § (1) Az ajánlatkérő az ajánlatok 81. § (4) bekezdése szerinti értékelését követően tárgyalást kezdeményezhet, ha

a) egyik ajánlattevő sem vagy az összességében legelőnyösebb ajánlatot tevő sem tett — az ajánlatkérő rendelkezésére álló anyagi fedezet mértékére tekintettel — megfelelő ajánlatot, vagy

b) az 57. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti bírálati szempont alapján történő értékelés alapján a legkedvezőbb érvényes ajánlat magasabb ellenszolgáltatást tartalmaz, mint a következő legkedvezőbb, legfeljebb két ajánlat.

(2) Ha az ajánlatkérő tárgyalást kezdeményez, az első három legkedvezőbb ajánlatot tevőt kell tárgyalásra felhívni. Ha az érvényes ajánlatot tevők száma ennél kevesebb, mindkét vagy az egyetlen érvényes ajánlatot tevőt kell tárgyalásra felhívni.

(3) A tárgyalásra való felhívást egyidejűleg, írásban kell megküldeni az érintett ajánlattevőknek. A felhívásban az ajánlatkérőnek meg kell adnia a tárgyalás kezdeményezésének indokát, a tárgyalás lefolytatásának menetét és az ajánlatkérő által előírt alapvető szabályait, valamint az első tárgyalás időpontját is. A felhívásban az ajánlatkérő újabb ajánlat — tárgyalás nélküli — adott határidőn belüli megtételére is felhívhatja az érintett ajánlattevőket.

(4) A tárgyalás (újabb ajánlattétel) kezdeményezéséről — a felhívás megküldésével egyidejűleg — az összes ajánlattevőt egyidejűleg, írásban kell tájékoztatni.

(5) A tárgyalás, illetőleg az újabb ajánlattétel kizárólag az ajánlat módosítására irányulhat. Az ajánlattevő az eredeti ajánlatában foglaltakhoz képest az ellenszolgáltatás mértékére vonatkozóan az ajánlatkérő számára csak kedvezőbb ajánlatot tehet. Ha a felhívott ajánlattevő nem tesz újabb ajánlatot, az eredeti ajánlatát érvényesnek kell tekinteni. A tárgyalásra egyebekben a 128. § megfelelően alkalmazandó.

(6) Az eljárás nyertese az az ajánlattevő, aki a tárgyalás, illetőleg az újabb ajánlattétel vagy az eredeti ajánlattétel alapján az ajánlatkérő részére az eredeti bírálati szempont szerinti legkedvezőbb érvényes ajánlatot tette. A 86—88. § és a 92. § megfelelően alkalmazandó.

(7) Az ajánlatok elbírálásáról készítendő írásbeli összegezésben [93. § (2) bekezdése], valamint az eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetményben az ajánlatkérőnek a tárgyalás kezdeményezéséről és annak eredményéről is tájékoztatást kell adnia.

24. Cím

A KÉT SZAKASZBÓL ÁLLÓ ELJÁRÁSOK KÖZÖS SZABÁLYAI

Az alkalmazandó szabályok

255. § (1) Két szakaszból áll a meghívásos és a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás.

(2) A két szakaszból álló eljárásokra a IV. fejezet 4. címének szabályait (100—120. §) — a 24. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni. A 253. § (1) bekezdése is megfelelően alkalmazandó azzal, hogy az ajánlati felhívás helyett részvételi felhívást kell érteni.

(3) A részvételi határidő meghatározására a 107. §-t azzal az eltéréssel lehet alkalmazni, hogy a részvételi határidő legkevesebb harminchét napos időtartamát [107. §

(1) bekezdése] legfeljebb hét nappal le lehet rövidíteni, feltéve, hogy a részvételi felhívást tartalmazó hirdetményt elektronikus úton, külön jogszabályban meghatározott módon adja fel az ajánlatkérő.

(4) Az ajánlatkérőnek a részvételi szakasz eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján kell közzétennie. A hirdetményt legkésőbb az eredményhirdetéstől, illetőleg az eredményhirdetés határidejének lejártától számított öt munkanapon belül kell feladni. A 118. § (2)—(3) bekezdése nem alkalmazandó.

25. Cím

A MEGHÍVÁSOS ELJÁRÁS

Az alkalmazandó szabályok

256. § (1) A meghívásos eljárásra a IV. fejezet 5. címének szabályait [122—123. §, ideértve a 41. § (5) bekezdését is] — a 25. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az ajánlattételi határidő meghatározására a 122. §-t azzal az eltéréssel lehet alkalmazni, hogy az ajánlattételi határidő legkevesebb negyven napos [122. § (1) bekezdése], illetőleg huszonhat napos időtartamát [122. § (2) bekezdése] legfeljebb öt nappal le lehet rövidíteni, feltéve, hogy az ajánlatkérő a dokumentációt térítésmentesen és teljes terjedelmében közvetlenül elektronikus úton az ajánlattevők számára hozzáférhetővé teszi az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától, és a felhívásban megadja a hozzáférés adatait.

(3) A meghívásos eljárás ajánlattételi szakaszában a 254. § szerint kezdeményezhető tárgyalás. A 253. § (3)—(4) bekezdése is alkalmazandó.

26. Cím

A TÁRGYALÁSOS ELJÁRÁS

Az alkalmazandó szabályok

257. § (1) A hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárásra továbbá a IV. fejezet 6. címének szabályait [124. §, 126—130. §, ideértve a 41. § (5) bekezdését is]; a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásra pedig a IV. fejezet 6. címének szabályait [125—128. §, 131—135. §, ideértve a 41. § (5) bekezdését is] — a 26. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat a 125. §-ban foglaltakon túl, ha

a) ingatlan tulajdonjogának vagy használatára, illetőleg hasznosítására vonatkozó jognak a megszerzésére irányul a közbeszerzés;

b) a szerződést e fejezet szerinti nyílt, meghívásos vagy hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárásban megkötött keretmegállapodás alapján köti.

(3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban lehetőség szerint legalább három ajánlattevő részére kell ajánlattételi felhívást küldeni. A Közbeszerzési Döntőbizottság tájékoztatására a 132. § alkalmazandó. Az ajánlatkérő a (2) bekezdés a) pontja esetében alkalmazhat hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárást is, az ilyen eljárásra vonatkozó szabályok szerint.

(4) A tárgyalásos eljárás 125. § (2) bekezdése a) pontjának alkalmazásában a Közbeszerzések Tanácsát kell tájékoztatni. A tárgyalásos eljárásban a 253. § (1), (3)—(4) bekezdése is megfelelően alkalmazandó.

27. Cím

A GYORSÍTOTT ELJÁRÁS

Az alkalmazandó szabályok

258. § (1) A gyorsított eljárásra a IV. fejezet 7. címének szabályait (136. §) — a 27. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az ajánlatkérő a meghívásos vagy a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás esetében gyorsított eljárást alkalmazhat, ha rendkívüli sürgősség miatt az ilyen eljárásokra előírt határidők [107. § (1) bekezdése, 122. §, 255. § (3) bekezdése, 256. § (2) bekezdése] nem lennének betarthatók. A rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények azonban nem eredhetnek az ajánlatkérő mulasztásából.

28. Cím

A KERETMEGÁLLAPODÁSOS ELJÁRÁS

Az eljárás két része

259. § (1) A keretmegállapodásos eljárás két részből áll. Az első részben az ajánlatkérő (ajánlatkérők) e fejezet szerinti nyílt, meghívásos vagy hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárást köteles alkalmazni keretmegállapodás megkötése céljából. Gyorsított eljárás nem alkalmazható.

(2) Az ajánlatkérő az (1) bekezdésnek megfelelően megkötött keretmegállapodás alapján egy vagy több hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat [257. § (2) bekezdésének b) pontja] az adott közbeszerzés(ek)

megvalósítása érdekében. Az eljárás ezen második részére a 257. § (1) bekezdése szerinti szabályokat — a 28. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni.

Az alkalmazandó egyéb szabályok

260. § (1) Tilos versenykorlátozási céllal alkalmazni a keretmegállapodásos eljárást.

(2) A keretmegállapodásos eljárás első részét megindító hirdetményben az ajánlatkérő köteles megadni az 57. § (2) bekezdésében meghatározott bírálati szempontok egyike szerint a legkedvezőbb ajánlatot tevők keretszámát, amelynek legfeljebb felső határáig terjedő számú ajánlattevővel köt majd keretmegállapodást. A keretszámnak a közbeszerzés tárgyához, az eljárás sajátos jellemzőihez kell igazodnia, és minden körülmény között biztosítania kell a valódi versenyt. A keretszámnak legalább három ajánlattevőt kell magában foglalnia.

(3) Az eljárásban az azonos ajánlatok elbírálására a 90. § (2) bekezdése nem alkalmazható. Ha a legkedvezőbb ajánlatot tevők keretszámának felső határán több ajánlat azonos, az összes ilyen azonos ajánlatot tevővel keretmegállapodást kell kötni.

(4) Keretmegállapodás legfeljebb négy évre köthető.

(5) A keretmegállapodásnak tartalmaznia kell az adott időtartam alatt annak alapján kötendő szerződések lényeges feltételeit, különösen a közbeszerzések tárgyát, az ellenszolgáltatás mértékét, és ha lehetséges, a közbeszerzések előírt mennyiségét.

(6) A keretmegállapodás — a 73. § (1) bekezdése szerinti melléklete kivételével, feltéve, hogy az abban foglaltak nem ellentétesek a 96. § (3) bekezdésével — nyilvános, annak tartalma közérdekű adatnak minősül.

261. § (1) A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás ajánlattételi felhívás megküldésével kezdődik, amelyet a keretmegállapodást kötött ajánlattevőknek — illetőleg összes ajánlattevőknek egyidejűleg — írásban kell megküldeni. Más ajánlattevőt az eljárásba nem lehet bevonni. A tárgyalásos eljárás megkezdéséről a 132. § szerint kell az ajánlatkérőnek a Közbeszerzési Döntőbizottságot tájékoztatni.

(2) Az ajánlatkérő nem köteles a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást megindítani, ha a keretmegállapodás megkötését követően — általa előre nem látható és elháríthatatlan ok következtében — beállott lényeges körülmény miatt a szerződés (szerződések) megkötésére, illetőleg a szerződés megkötése esetén a teljesítésre nem lenne képes. Ebben az esetben az ajánlatkérőnek haladéktalanul írásban értesítenie kell a keretmegállapodást kötött ajánlattevőket és a Közbeszerzések Tanácsát.

(3) Az ajánlatkérő a keretmegállapodás szerinti közbeszerzés megvalósítására e fejezet szerinti más, hirdetmény közzétételével induló eljárást is alkalmazhat, különösen a

több évre kötött keretmegállapodás esetében, illetőleg ha a keretmegállapodást kötött ajánlattevők száma nem teszi lehetővé a valódi versenyt. Ebben az esetben az ajánlatkérőnek az új hirdetményben utalnia kell erre a körülményre, és az új hirdetmény közzétételéről — a közzétételt követően haladéktalanul — egyidejűleg, írásban értesítenie kell a keretmegállapodást kötött ajánlattevőket.

262. § (1) Az ajánlattételi felhívásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) az ajánlatkérő nevét és címét, telefon- és telefaxszámát (e-mail);
- b) hivatkozást a keretmegállapodásos eljárás első részét megindító hirdetményre és közzétételének napjára;
- c) hivatkozást a megkötött keretmegállapodásra;
- d) a dokumentáció rendelkezésre bocsátásának módját, annak beszerzési helyét és pénzügyi feltételeit, ha az ajánlatkérő dokumentációt készít és a dokumentációt az ajánlattételi felhívással egyidejűleg nem küldte meg;
- e) a közbeszerzés tárgyát, illetőleg mennyiségét;
- f) a szerződés meghatározását, amelynek megkötése érdekében tárgyalni kívánnak;
- g) a szerződés időtartamát vagy a teljesítés határidejét;
- h) a teljesítés helyét;
- i) az ellenszolgáltatás teljesítésének feltételeit, illetőleg a vonatkozó jogszabályokra hivatkozást;
- j) az ajánlatok bírálati szempontját (57. §);
- k) a hiánypótlás lehetőségét vagy annak kizárását;
- l) az ajánlattételi határidőt;
- m) az ajánlat benyújtásának címét;
- n) az ajánlattétel nyelvét (nyelveit);
- o) az ajánlatok felbontásának helyét, idejét;
- p) az ajánlatok felbontásán jelenlétre jogosultakat;
- q) a tárgyalás lefolytatásának menetét és az ajánlatkérő által előírt alapvető szabályait, továbbá az első tárgyalás időpontját;
- r) az eredményhirdetés időpontját és a szerződéskötés tervezett időpontját;
- s) az ajánlattételi felhívás megküldésének napját.

(2) Az ajánlatok bírálati szempontja nem lehet más, mint amelyet az ajánlatkérő az eljárás első részében meghatározott.

263. § (1) A keretmegállapodásban meghatározott feltételeket az ajánlattételi felhívásban, az ajánlatban, illetőleg a tárgyalás (tárgyalások) eredményeként lényegesen nem lehet módosítani. Az ajánlattevő a keretmegállapodásban foglaltakhoz képest az ellenszolgáltatás mértékére vonatkozóan az ajánlatkérő számára csak kedvezőbb ajánlatot tehet. A módosítás nem járhat azzal, hogy a keretmegállapodás alapján megkötött szerződés tárgya, illetőleg feltételei olyan jellemzőjében, illetőleg körülményében tér el a keretmegállapodásban meghatározott közbeszerzési tárgytól vagy feltételektől, amely nem tette volna lehetővé hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazását.

(2) A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban az ajánlatkérő (ajánlatkérők) és egy vagy több ajánlattevő közötti tárgyalások arra irányulnak, hogy a keretmegállapodásban nem szereplő szerződéses feltételekben a felek megállapodjanak, illetőleg az ajánlatkérő a legkedvezőbb érvényes ajánlatot tevővel köthessen szerződést.

264. § Az ajánlatkérőnek a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján kell közzétennie. A hirdetményt legkésőbb az eredményhirdetéstől, illetőleg az eredményhirdetés határidejének lejártától számított öt munkanapon belül kell feladni.

29. Cím

AZ ÉPÍTÉSI KONCESSZIÓVAL KAPCSOLATOS KÜLÖNÖS SZABÁLYOK

Az alkalmazandó szabályok

265. § (1) Építési koncesszió esetében a IV. fejezet (8. cím) szabályait — a 29. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az előírt ajánlattételi határidő (nyílt eljárásban) vagy részvételi határidő [141. § b) pont] akkor rövidíthető le legfeljebb hét nappal, ha az eljárást megindító hirdetményt elektronikus úton, külön jogszabályban meghatározott módon adja fel közzétételre az ajánlatkérő. Az ajánlattételi határidő (további) legfeljebb öt nappal való lerövidíthetőségére (nyílt vagy meghívásos eljárásban) a 253. § (2) bekezdésének b) pontja, illetőleg a 256. § (2) bekezdése megfelelően alkalmazható.

(3) A 143—144. §-ban foglaltakat a közösségi értékhatár helyett a nemzeti értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű építési beruházás esetén sem kell alkalmazni. A 140. § (5) bekezdését nem kell alkalmazni.

(4) Építési koncesszió esetében a 253. § (1), (3)—(4) bekezdése és a 255. § (4) bekezdése is alkalmazandó, a 254. § pedig alkalmazható. Keretmegállapodásos eljárás is alkalmazható.

30. Cím

A SZOLGÁLTATÁSI KONCESSZIÓVAL KAPCSOLATOS KÜLÖNÖS SZABÁLYOK

Az alkalmazandó szabályok

266. § A szolgáltatási koncesszió esetében az eljárásra a IV. fejezet szabályait és a 23—26. cím szabályait — a 30. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni.

mazni a 3. melléklet és a 4. melléklet szerinti szolgáltatások esetében egyaránt.

267. § (1) Az ajánlatkérő az eljárást megindító hirdetményben köteles megadni, hogy a közbeszerzési eljárás melyik fajtája szerint jár el. Eszerint kell az ajánlati felhívásra vagy a részvételi felhívásra vonatkozó szabályokat a hirdetmény elkészítésekor megfelelően alkalmazni. Gyorsított eljárás és keretmegállapodásos eljárás nem alkalmazható.

(2) Hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárást a 124. § (2) bekezdése szerinti eseteken túlmenően is lehet alkalmazni. Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás kizárólag a 125. § (1) bekezdése, (2) bekezdésének a), b) pontja vagy (3) bekezdésének a) pontja alapján alkalmazható.

(3) Szolgáltatási koncesszió esetében az ajánlatok bírálati szempontja csak az összességében legelőnyösebb ajánlat kiválasztása [57. § (2) bekezdésének b) pontja] lehet.

(4) Ha a szolgáltatási koncesszió egyben a koncessziós törvény hatálya alá is tartozik, az ajánlatkérőnek a koncessziós törvény szerint kell eljárnia azzal, hogy erről a Közbeszerzések Tanácsát haladéktalanul írásban tájékoztatnia kell.

31. Cím

AZ EGYSZERŰSÍTETT ELJÁRÁS

Az alkalmazandó szabályok

268. § (1) A 4. melléklet szerinti szolgáltatások megrendelése esetében [240. § (3) bekezdése] az ajánlatkérő a IV. fejezet 9. címe (145—153. §) szerinti egyszerűsített közbeszerzési eljárást alkalmazhat a (2)—(3) bekezdés szerinti eltérésekkel.

(2) A kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlat érvénytelenné nyilvánításáról a 86. § (4) bekezdésének alkalmazásában a Közbeszerzések Tanácsát kell tájékoztatni.

(3) Az ajánlatkérőnek az eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján kell közzétennie. A hirdetményt legkésőbb az eredményhirdetéstől, illetőleg az eredményhirdetés határidejének lejártától számított öt munkanapon belül kell feladni. A hirdetmények közzétételén a 249. § (1) bekezdése szerinti közzétételt kell érteni.

269. § (1) A jogi szolgáltatásoknak a 153. §-ban megadott körében az ajánlatkérő az ott meghatározott módon is eljárhat, a (2) bekezdés szerinti eltéréssel.

(2) Az ajánlatkérőnek a szerződés megkötéséről szóló tájékoztatót külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján kell közzétennie. A hirdetményt a szerződéskötéstől számított öt munkanapon belül kell feladni. A hirdetmény közzétételén a 249. § (1) bekezdése szerinti közzétételt kell érteni.

32. Cím

A TERVPÁLYÁZATI ELJÁRÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Az alkalmazandó szabályok

270. § (1) Ha az ajánlatkérő (kiíró) tervpályázati eljárást folytat le, a IV. fejezet 10. címének (154—160. §) rendelkezései szerint kell eljárnia, a (2)—(3) bekezdés szerinti eltérésekkel.

(2) A hirdetmények megküldésére és közzétételére a 249—251. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A hirdetményeket külön jogszabályban meghatározott minta szerint kell elkészíteni.

(3) A tervpályázati eljárásban a 245. § is megfelelően alkalmazandó.

VII. FEJEZET

KÜLÖNÖS KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁS A VÍZÜGYI, AZ ENERGIA-, A KÖZLEKEDÉSI, AZ ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉSI ÉS A POSTAI ÁGAZATOKBAN MŰKÖDŐ EGYES SZERVEZETEK ESETÉBEN

33. Cím

A FEJEZET ALKALMAZÁSI KÖRE

Általános rendelkezések

271. § (1) E fejezet szerint kell eljárni a 162. §-ban és a 272. §-ban meghatározott szervezeteknek (ajánlatkérők), ha

a) megadott tárgyú közbeszerzéseik értéke a közbeszerzés megkezdésekor eléri vagy meghaladja a nemzeti értékhatárokat, és nem az V. fejezet szerint kell eljárni;

b) tervpályázati eljárást folytatnak le (42. cím), és a 273. § (2) bekezdése szerinti értéke az eljárás megkezdésekor eléri vagy meghaladja a nemzeti értékhatárokat, és nem az V. fejezet szerint kell eljárni.

(2) A 4. melléklet szerinti szolgáltatások esetében egyszerűsített eljárás (41. cím) alkalmazható. Ez az eljárás a 3. melléklet szerinti szolgáltatások esetében nem alkalmazható; ha azonban a közbeszerzés tárgya olyan szolgál-

tatás, amely mind a 3. melléklet, mind a 4. melléklet szerinti valamely szolgáltatást magában foglal, az egyszerűsített eljárás alkalmazható, feltéve, hogy a 4. melléklet szerinti szolgáltatás értéke a közbeszerzés megkezdésekor meghaladja a 3. melléklet szerinti szolgáltatás értékét.

(3) Az e fejezet szerinti eljárás során az V. fejezet szabályait, beleértve az V. fejezet szerinti kivételeket is — a VII. fejezet rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni.

272. § (1) E fejezet alkalmazásában ajánlatkérők a következő szervezetek is, ha egyetemes postai szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatásokat nyújtanak:

a) a 22. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérők;

b) az a gazdálkodó szervezet [Ptk. 685. § c) pont], amely felett az a) pontban meghatározott egy vagy több szervezet közvetlenül vagy közvetve meghatározó befolyást képes gyakorolni.

(2) E fejezet alkalmazásában továbbá ajánlatkérő az az (1) bekezdés alá nem tartozó szervezet is, amely egyetemes postai szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatásokat különleges vagy kizárólagos jog [166. § (1) bekezdése] alapján nyújt.

(3) Az e fejezet szerinti eljárást nem kell alkalmazni arra a beszerzésre vagy tervpályázati eljárásra, amely közvetlenül nem függ össze az ajánlatkérőnek az (1)—(2) bekezdésben meghatározott tevékenysége folytatásával. A 168. § (4) bekezdése megfelelően alkalmazandó.

A nemzeti értékhatárok

273. § (1) E fejezet alkalmazásában az árubeszerzésre, az építési beruházásra és a szolgáltatás megrendelésére vonatkozó nemzeti értékhatárokat a 2006. évre és azt követően az éves költségvetési törvény állapítja meg.

(2) E fejezet (42. cím) alkalmazásában a tervpályázati eljárásra vonatkozó értékhatár

a) a szolgáltatás megrendelésére meghatározott értékhatár, ha a tervpályázati eljárás eredményeként szolgáltatás megrendelésére kerül sor;

b) a szolgáltatás megrendelésére meghatározott értékhatár minden olyan tervpályázati eljárás esetében, amelynek pályázati díja és a pályázóknak fizetendő díjak együttes teljes összege eléri vagy meghaladja ezt az értékhatárt.

(3) A nemzeti értékhatárokat a Közbeszerzések Tanácsa a Közbeszerzési Értesítőben közzéteszi.

A közbeszerzés értéke

274. § (1) A közbeszerzés értékére (becsült érték) a 179. § (1)—(3) bekezdése alkalmazandó.

(2) Ha a 40. § (2) bekezdése alapján több — egyenként a nemzeti értékhatárt el nem érő értékű — beszerzési tárgy együttes értéke miatt e fejezet szerinti közbeszerzési eljárást kell lefolytatni, nem minősül e törvény megkerülésének, ha az egybeszámított értékű beszerzési tárgyakat több, e fejezet szerinti közbeszerzési eljárásban szerzik be.

(3) Ha a becsült érték kiszámításakor a 40. § (2) bekezdésében foglaltakat nem vették figyelembe, az e fejezet szerinti közbeszerzésnek a költségvetési évben vagy az adott tizenkét hónapban még beszerzendő tárgyra — azok értékétől függetlenül — csak az e fejezet szerinti közbeszerzési eljárás alapján lehet szerződést kötni.

34. Cím

A KÜLÖNÖS KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A közbeszerzési eljárás fajtái

275. § (1) A közbeszerzési eljárás nyílt, meghívásos vagy tárgyalásos eljárás lehet. Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást csak meghatározott esetekben lehet alkalmazni.

(2) A nyílt és a meghívásos eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a dokumentációban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő pedig az ajánlatához kötve van. A nyílt és a meghívásos eljárásban nem lehet tárgyalni. Kivételesen ez alól a 283. § szerinti eset a nyílt eljárásban.

(3) A közbeszerzési eljárás a hirdetmény fajtája szerint ajánlati felhívást tartalmazó hirdetménnyel induló nyílt eljárás, részvételi felhívást tartalmazó hirdetménnyel induló meghívásos vagy tárgyalásos eljárás, időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetménnyel meghirdetett meghívásos vagy tárgyalásos eljárás, továbbá előminősítési hirdetménnyel meghirdetett meghívásos vagy tárgyalásos eljárás lehet.

(4) Az ajánlatkérők keretmegállapodásos eljárást is alkalmazhatnak (40. cím).

Az előzetes tájékoztatás

276. § (1) Az ajánlatkérő előzetes összesített tájékoztatót készíthet legkésőbb minden év április 15. napjáig az elkövetkező legfeljebb tizenkét hónapra tervezett

a) összes (a kivételi körbe nem tartozó és a nemzeti értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű) árubeszerzéséről, ha az ilyen árubeszerzés becsült értéke (274. §) egyben nem éri el a vonatkozó közösségi értékhatárt;

b) összes (a kivételi körbe nem tartozó és a nemzeti értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű) szolgáltatás megrendeléséről, ha az ilyen szolgáltatásmegrendelés becsült értéke (274. §) egyben nem éri el a vonatkozó közösségi értékhatárt.

(2) Az ajánlatkérő előzetes összesített tájékoztatót készíthet a tervezett építési beruházás lényeges jellemzőiről, feltételeiről, ha az építési beruházás becsült értéke (274. §) nem éri el a vonatkozó közösségi értékhatárt. A tájékoztatót a tervezett építési beruházás megvalósítására vonatkozó döntést követően legkésőbb tizenöt napon belül lehet elkészíteni.

(3) Az előzetes összesített tájékoztatót a közbeszerzés különböző tárgyairól együttesen és külön-külön is el lehet készíteni.

277. § (1) Az ajánlatkérő az előzetes összesített tájékoztatót hirdetmény útján teheti közzé. A hirdetményt külön jogszabályban meghatározott minta szerint kell elkészíteni, és legkésőbb a 276. § (1)–(2) bekezdésében előírt határidő lejártáig lehet feladni.

(2) Az előzetes összesített tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzététele nem vonja maga után az abban megadott közbeszerzésre vonatkozó eljárás lefolytatásának kötelezettségét, továbbá az ajánlatkérő jogosult az ilyen hirdetményben közzé nem tett közbeszerzésekre vonatkozó eljárások lefolytatására is.

A hirdetmények megküldése és közzététele

278. § (1) E fejezet alkalmazásában hirdetmény közzétételén a Közbeszerzések Tanácsának Hivatalos Lapjában, a Közbeszerzési Értesítőben, illetőleg elektronikus változatában (a továbbiakban: Közbeszerzési Értesítő) történő közzétételt kell érteni.

(2) Az ajánlatkérőnek a hirdetményt a lehető leggyorsabban és a legmegfelelőbb módon kell megküldenie a Közbeszerzések Tanácsának (Titkárságának).

(3) A Közbeszerzések Tanácsa a hirdetményt a feladást követően legkésőbb tizenkét napon belül teszi közzé; a hirdetmény elektronikus úton, külön jogszabályban meghatározott módon történő feladása esetében, valamint kivételes esetekben az ajánlatkérő kérésére az ajánlati, illetőleg a részvételi felhívást tartalmazó hirdetmény (189. §, 202. §) telefaxon való feladása esetén pedig legkésőbb öt napon belül.

(4) A hirdetmény feladásának napját az ajánlatkérőnek tudnia kell igazolni.

(5) A Közbeszerzések Tanácsa (Titkársága) az ajánlatkérő által megküldött hirdetményt megvizsgálja abból a szempontból, hogy megfelel-e a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályoknak.

(6) A hirdetmények teljes terjedelmükben kerülnek közzétételre.

(7) A hirdetmény, illetőleg lényeges elemeinek összegezése idegen nyelven is közzétehető azzal, hogy egyedül az

ajánlatkérő által választott nyelven (eredeti nyelven) készült és megküldött szöveg hiteles.

(8) A hirdetményeknek a Közbeszerzési Értesítőben való közzététele költségeit a feladó viseli.

(9) A hirdetmények megküldésének és közzétételének részletes szabályait, valamint a hirdetmények mintáit külön jogszabály határozza meg.

279. § Az ajánlatkérő olyan hirdetményének a 278. § (1) bekezdése szerinti közzétételét is kérheti, amelyben megadott közbeszerzésre nem vonatkozik az e fejezetben előírt közzétételi kötelezettség. Az ilyen közzététel azonban nem vonja maga után az e fejezet szerinti eljárás alkalmazását.

280. § Az e fejezet szerinti hirdetményeket [278. § (1) bekezdése] az ajánlatkérő más módon is közzéteheti, azzal, hogy erre a hirdetménynek a Közbeszerzések Tanácsa részéről történő közzétételét követően kerülhet csak sor. Az így közzétett hirdetmény nem tartalmazhat más adatokat, mint amelyek a Közbeszerzési Értesítőben megjelentek, továbbá fel kell tüntetnie a Közbeszerzések Tanácsa részére történő feladás napját is.

35. Cím

A NYÍLT ELJÁRÁS

Az alkalmazandó szabályok

281. § A nyílt eljárásra az V. fejezet 13. címének szabályait (188—200. §) — a 35. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni.

282. § (1) Az ajánlattételi határidő meghatározására a 195. §-t azzal az eltéréssel lehet alkalmazni, hogy

a) az ajánlattételi határidő legkevesebb ötvenkét [195. § (1) bekezdése], illetőleg harminchat napos időtartamát [195. § (2) bekezdése] legfeljebb hét nappal le lehet rövidíteni, feltéve, hogy az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetményt elektronikus úton, külön jogszabályban meghatározott módon adja fel az ajánlatkérő;

b) az ajánlattételi határidő legkevesebb ötvenkét, illetőleg harminchat napos időtartamát, vagy ennek az *a)* pont szerint lerövidített időtartamát (negyvenöt nap, huszonkilenc nap) legfeljebb öt nappal le lehet rövidíteni, feltéve, hogy az ajánlatkérő a dokumentációt térítésmentesen és teljes terjedelmében közvetlenül elektronikus úton az ajánlattevők számára hozzáférhetővé teszi az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény közzétételének napjától, és a hirdetményben megadja a hozzáférés adatait.

(2) A kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlat érvénytelenné nyilvánításáról [196. § (5) bekezdése] a Közbeszerzések Tanácsát kell tájékoztatni.

(3) Az eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzétételére a 200. § (3) bekezdését nem kell alkalmazni.

283. § (1) Az ajánlatkérő az ajánlatok 81. § (4) bekezdése szerinti értékelését követően tárgyalást kezdeményezhet, ha

a) egyik ajánlattevő sem vagy az összességében legelőnyösebb ajánlatot tevő sem tett — az ajánlatkérő rendelkezésére álló anyagi fedezet mértékére tekintettel — megfelelő ajánlatot, vagy

b) az 57. § (2) bekezdésének *b)* pontja szerinti bírálati szempont alapján történő értékelés alapján a legkedvezőbb érvényes ajánlat magasabb ellenszolgáltatást tartalmaz, mint a következő legkedvezőbb, legfeljebb két ajánlat, ideértve a 199. § szerinti esetet is.

(2) Ha az ajánlatkérő tárgyalást kezdeményez, az első három legkedvezőbb ajánlatot tevőt kell tárgyalásra felhívni. Ha az érvényes ajánlatot tevők száma ennél kevesebb, mindkét vagy az egyetlen érvényes ajánlatot tevőt kell tárgyalásra felhívni.

(3) A tárgyalásra való felhívást egyidejűleg, írásban kell megküldeni az érintett ajánlattevőknek. A felhívásban az ajánlatkérőnek meg kell adnia a tárgyalás kezdeményezésének indokát, a tárgyalás lefolytatásának menetét és az ajánlatkérő által előírt alapvető szabályait, valamint az első tárgyalás időpontját is. A felhívásban az ajánlatkérő újabb ajánlat — tárgyalás nélküli — adott határidőn belüli megkötésére is felhívhatja az érintett ajánlattevőket.

(4) A tárgyalás (újabb ajánlattétel) kezdeményezéséről — a felhívás megküldésével egyidejűleg — az összes ajánlattevőt egyidejűleg írásban kell tájékoztatni.

(5) A tárgyalás, illetőleg az újabb ajánlattétel kizárólag az ajánlat módosítására irányulhat. Az ajánlattevő az eredeti ajánlatában foglaltakhoz képest az ellenszolgáltatás mértékére vonatkozóan az ajánlatkérő számára csak kedvezőbb ajánlatot tehet. Ha a felhívott ajánlattevő nem tesz újabb ajánlatot, az eredeti ajánlatát érvényesnek kell tekinteni. A tárgyalásra egyebekben a 128. § megfelelően alkalmazandó.

(6) Az eljárás nyertese az az ajánlattevő, aki a tárgyalás, illetőleg az újabb ajánlattétel vagy az eredeti ajánlattétel alapján az ajánlatkérő részére az eredeti bírálati szempont szerinti legkedvezőbb érvényes ajánlatot tette. A 87—88. §, a 92. §, a 196—197. § és a 199. § megfelelően alkalmazandó.

(7) Az ajánlatok elbírálásáról készítendő írásbeli összegezésben [93. § (2) bekezdése], valamint az eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetményben az ajánlatkérőnek a tárgyalás kezdeményezéséről és annak eredményéről is tájékoztatást kell adnia.

36. Cím

**A RÉSZVÉTELI FELHÍVÁST TARTALMAZÓ
HIRDETMÉNNYEL INDULÓ MEGHÍVÁSOS
ÉS TÁRGYALÁSOS ELJÁRÁS**

Az alkalmazandó szabályok

284. § (1) A részvételi felhívást tartalmazó hirdetményvel induló meghívásos és tárgyalásos eljárásra az V. fejezet 14. címének szabályait (201—206. §) — a 36. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni. A 282. § (2)—(3) bekezdése is alkalmazandó.

(2) A részvételi határidő meghatározására a 203. §-t azzal az eltéréssel lehet alkalmazni, hogy a részvételi határidő legkevesebb harminchét, illetőleg huszonkét napos időtartamát legfeljebb hét nappal le lehet rövidíteni, feltéve, hogy a részvételi felhívást tartalmazó hirdetményt elektronikus úton, külön jogszabályban meghatározott módon adja fel az ajánlatkérő.

(3) Az ajánlatkérőnek a részvételi szakasz eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján kell közzétennie. A hirdetményt legkésőbb az eredményhirdetéstől, illetőleg az eredményhirdetés határidejének lejártától számított öt munkanapon belül kell feladni. A 118. § (2)—(3) bekezdése nem alkalmazandó.

(4) Az ajánlattételi határidő legkevesebb huszonnégy napos időtartamát (205. §) legfeljebb öt nappal le lehet rövidíteni, feltéve, hogy az ajánlatkérő a dokumentációt térítésmentesen és teljes terjedelmében közvetlenül elektronikus úton az ajánlattevők számára hozzáférhetővé teszi az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától, és a felhívásban megadja a hozzáférés adatait.

37. Cím

**AZ IDŐSZAKOS ELŐZETES TÁJÉKOZTATÓT
TARTALMAZÓ HIRDETMÉNNYEL
MEGHIRDETETT MEGHÍVÁSOS
ÉS TÁRGYALÁSOS ELJÁRÁS**

Az alkalmazandó szabályok

285. § (1) Az időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetményvel meghirdetett meghívásos és tárgyalásos eljárásra az V. fejezet 15. címének szabályait (207—212. §) — a 37. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni. A 282. § (2)—(3) bekezdése is alkalmazandó, a 284. § (4) bekezdése pedig alkalmazható.

(2) Az ajánlatkérő e fejezet szerinti, időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetményvel meghirdetett meghívásos vagy tárgyalásos eljárást csak akkor alkalmazhat, ha a hirdetményvel meghirdetett tervezett közbeszerzés

(közbeszerzések) becsült értéke — figyelemmel a 37. §-ban foglaltakra is — nem éri el a vonatkozó közösségi értékhatárokat.

(3) Az ajánlatkérőnek a részvételi szakasz eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján kell közzétennie. A hirdetményt legkésőbb az eredményhirdetéstől, illetőleg az eredményhirdetés határidejének lejártától számított öt munkanapon belül kell feladni. A 118. § (2)—(3) bekezdése nem alkalmazandó.

38. Cím

**AZ ELŐMINŐSÍTÉSI HIRDETMÉNNYEL
MEGHIRDETETT MEGHÍVÁSOS
ÉS TÁRGYALÁSOS ELJÁRÁS**

Az alkalmazandó szabályok

286. § (1) Az előminősítési hirdetményvel meghirdetett meghívásos és tárgyalásos eljárásra az V. fejezet 16. címének szabályait (213—224. §) — a 38. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni. A 282. § (2)—(3) bekezdése is alkalmazandó, a 284. § (4) bekezdése pedig alkalmazható.

(2) Az ajánlatkérő e fejezet szerinti, előminősítési hirdetményvel meghirdetett meghívásos vagy tárgyalásos eljárást csak akkor alkalmazhat, ha az adott időtartam alatt tervezett közbeszerzések becsült értéke — figyelemmel a 37. §-ban foglaltakra is — nem éri el a vonatkozó közösségi értékhatárokat.

(3) Ha az ajánlatkérő az V. fejezet, valamint az e fejezet szerinti előminősítési rendszert is működtet, külön-külön kell listát vezetnie az előminősített jelentkezőkről.

(4) Az ajánlatkérőnek a részvételi szakasz eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján kell közzétennie. A hirdetményt legkésőbb az eredményhirdetéstől, illetőleg az eredményhirdetés határidejének lejártától számított öt munkanapon belül kell feladni. A 118. § (2)—(3) bekezdése nem alkalmazandó.

39. Cím

**HIRDETMÉNY NÉLKÜLI
TÁRGYALÁSOS ELJÁRÁS**

Az alkalmazandó szabályok

287. § (1) A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásra az V. fejezet 17. címének szabályait (225—231. §) — a 38. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni. A 282. § (2)—(3) bekezdése is alkalmazandó.

(2) A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazására a 225. §-t kell megfelelően alkalmazni. A 225. §-ban hivatkozott közbeszerzési eljárások alatt az e fejezet szerinti eljárásokat kell érteni.

40. Cím

A KERETMEGÁLLAPODÁSOS ELJÁRÁS

Az alkalmazandó szabályok

288. § (1) A keretmegállapodásos eljárásra az V. fejezet 18. címének szabályait (232—237. §) — a 40. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni.

(2) A keretmegállapodásos eljárás két részből áll. Az első részben az ajánlatkérő (ajánlatkérők) a 35. cím szerinti nyílt eljárást vagy a 36—38. cím szerinti valamely meghívásos vagy tárgyalásos eljárást köteles alkalmazni keretmegállapodás megkötése céljából.

(3) Az ajánlatkérő a (2) bekezdésnek megfelelően megkötött keretmegállapodás alapján egy vagy több hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat [225. § (1) bekezdésének d) pontja] az adott közbeszerzés(ek) megvalósítása érdekében. Az eljárás ezen második részére a 226. § szerinti szabályokat — a 18. és a 39. cím rendelkezései szerint — kell megfelelően alkalmazni. A 237. § (3) bekezdése nem alkalmazandó.

41. Cím

AZ EGYSZERŰSÍTETT ELJÁRÁS

Az alkalmazandó szabályok

289. § (1) A 4. melléklet szerinti szolgáltatások megrendelése esetében [271. § (2) bekezdése] az ajánlatkérő az V. fejezet 19. címe (238. §) szerinti egyszerűsített közbeszerzési eljárást alkalmazhat a (2)—(3) bekezdés szerinti eltérésekkel.

(2) A kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlat érvénytelenné nyilvánításáról [196. § (5) bekezdése] a Közbeszerzések Tanácsát kell tájékoztatni.

(3) Az ajánlatkérőnek az eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján kell közzétennie. A hirdetményt legkésőbb az eredményhirdetéstől, illetőleg az eredményhirdetés határidejének lejártától számított öt munkanapon belül kell feladni. A hirdetmények közzétételén a 278. § (1) bekezdése szerinti közzétételt kell érteni.

290. § (1) A jogi szolgáltatásoknak a 153. §-ban megadott körében az ajánlatkérő az ott meghatározott módon is eljárhat, a (2) bekezdés szerinti eltéréssel.

(2) Az ajánlatkérőnek a szerződés megkötéséről szóló tájékoztatót külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján kell közzétennie. A hirdetményt a szerződéskötéstől számított öt munkanapon belül kell feladni. A hirdetmények közzétételén a 278. § (1) bekezdése szerinti közzétételt kell érteni.

42. Cím

A TERVPÁLYÁZATI ELJÁRÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Az alkalmazandó szabályok

291. § (1) Ha az ajánlatkérő (kiíró) tervpályázati eljárást folytat le, a IV. fejezet 10. címének (154—160. §) rendelkezései szerint kell eljárnia, a (2)—(3) bekezdés szerinti eltérésekkel. A tervpályázati eljárás kapcsán továbbá a 168. §, a 175. § és a 272. § (3) bekezdése is megfelelően alkalmazandó.

(2) A hirdetmények megküldésére és közzétételére a 278—280. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A hirdetményeket külön jogszabályban meghatározott minta szerint kell elkészíteni.

(3) A tervpályázati eljárásban a 274. § is megfelelően alkalmazandó.

NEGYEDIK RÉSZ

A NEMZETI ÉRTÉKHATÁROK ALATTI ÉRTÉKŰ KÖZBESZERZÉSEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK, EGYSZERŰ KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁS

43. Cím

A NEGYEDIK RÉSZ ALKALMAZÁSI KÖRE

Általános rendelkezések

292. § (1) E rész szerint kell eljárni a 293. §-ban meghatározott szervezeteknek (ajánlatkérők), ha

a) megadott tárgyú közbeszerzéseik értéke a közbeszerzés megkezdésekor eléri vagy meghaladja az egyszerű közbeszerzési eljárás értékhatárait, és nem a IV. vagy a VI. fejezet szerint kell eljárni;

b) tervpályázati eljárást folytatnak le (45. cím), és a 297. § (2) bekezdése szerinti értéke az eljárás megkezdésekor eléri vagy meghaladja az egyszerű tervpályázati eljárás értékhatárát, és nem a IV. vagy a VI. fejezet szerint kell eljárni.

(2) E rész szerint kell eljárni a 294. §-ban meghatározott szervezeteknek is, ha megadott tárgyú közbeszerzéseik értéke a közbeszerzés megkezdésekor eléri vagy meghaladja a nemzeti értékhatárokat, és nem a IV. vagy a VI. fejezet szerint kell eljárni.

Ajánlatkérők

293. § E rész alkalmazásában ajánlatkérők:

a) a 22. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérők, a 22. § (4) bekezdése szerinti kivétellel;

b) a támogatásból megvalósítandó közbeszerzés tekintetében az a) pont alá nem tartozó szervezet — kivéve az egyéni vállalkozót és az egyéni céget —, amelynek az e rész szerinti közbeszerzését az a) pontban meghatározott egy vagy több szervezet költségvetési forrásból, illetőleg az Európai Unióból származó forrásból többségi részben közvetlenül támogatja.

294. § (1) E rész alkalmazásában ajánlatkérő a 22. § (1) bekezdése, valamint a 162. § (2) bekezdése és a 272. § (2) bekezdése alá nem tartozó olyan szervezet, amely szolgáltatás nyújtására irányuló tevékenységét a 22. § (1) bekezdésében meghatározott valamely szervezet által biztosított különleges vagy kizárólagos jog alapján folytatja, ha közbeszerzése közvetlenül összefügg e tevékenység folytatásával.

(2) Az ajánlatkérőnek az (1) bekezdésben meghatározott tevékenysége folytatásával közvetlenül összefügg a közbeszerzés, ha annak tárgya nélkül e tevékenységet nem lehetne ellátni. Ha a közbeszerzés tárgyát az ajánlatkérő a hivatkozott tevékenységéhez, illetőleg az azon kívüli tevékenységéhez egyaránt használja, és az természetben nem osztható, illetőleg részekre bontása esetén nem használható megfelelően, e rész szerinti eljárást kell alkalmaznia.

(3) A különleges vagy kizárólagos jog biztosításakor rendelkezni kell az e rész szerinti eljárási kötelezettségről, ideértve az 1. §-ban foglaltakat is.

A közbeszerzés tárgyai

295. § (1) A közbeszerzés tárgya árubeszerzés, építési beruházás, illetőleg szolgáltatás megrendelése.

(2) Az árubeszerzésre a 24. §-t, az építési beruházásra a 25. § (1) bekezdését, a szolgáltatás megrendelésére a 27. §-t kell alkalmazni. A 28. § szintén alkalmazandó.

Kivételek

296. § E rész szerinti eljárást nem kell alkalmazni

a) a 29. § szerinti kivételek esetében azzal, hogy (1) bekezdésének a) pontja szerinti kivétel nem igényel előzetes döntéshozatalt;

b) ha a szerződést műszaki-technikai sajátosságok, művészeti szempontok vagy kizárólagos jogok védelme miatt kizárólag egy meghatározott szervezet, személy képes teljesíteni;

c) ha az ajánlatkérő által előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség miatt nem lehetséges az egyszerű eljárás lefolytatása; a rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények azonban nem eredhetnek az ajánlatkérő mulasztásából;

d) építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése esetében, ha a korábban megkötött szerződésben nem szereplő, de előre nem látható körülmények miatt kiegészítő építési beruházás, illetőleg szolgáltatás megrendelése szükséges az építési beruházás, illetőleg a szolgáltatás teljesítéséhez, feltéve, hogy a kiegészítő építési beruházást, illetőleg szolgáltatást műszaki vagy gazdasági okok miatt az ajánlatkérőt érintő jelentős nehézség nélkül nem lehet elválasztani a korábbi szerződéstől, vagy ha a kiegészítő építési beruházás, illetőleg szolgáltatás elválasztható, de feltétlenül szükséges az építési beruházás, illetőleg a szolgáltatás teljesítéséhez; az ilyen kiegészítő építési beruházásra, illetőleg szolgáltatásra irányuló — a korábbi nyertes ajánlattevővel kötött — szerződés, illetőleg szerződések becsült összértéke azonban nem haladhatja meg az eredeti építési beruházás, illetőleg szolgáltatás értékének felét;

e) árubeszerzés esetében, ha a korábban beszerzett dolog részbeni kicserélése vagy bővítése során a korábbi nyertes ajánlattevőnek másikkal történő helyettesítése azzal a következménnyel járna, hogy műszaki-technikai szempontból eltérő és nem illeszkedő dolgokat kellene beszerezni, vagy az ilyen beszerzés aránytalan műszaki-technikai nehézséget eredményezne a működtetésben és a fenntartásban; az ilyen — a korábbi nyertes ajánlattevővel kötött — szerződés, illetőleg szerződések együttes időtartama azonban nem haladhatja meg a három évet;

f) szolgáltatás megrendelése esetében, ha arra e rész szerinti egyszerű tervpályázati eljárást követően kerül sor, és a nyertessel kell szerződést kötni;

g) a 4. melléklet szerinti szolgáltatás megrendelése esetében, ha az ajánlatkérő nem központi költségvetési szerv;

h) olyan szolgáltatás megrendelése esetében, amely az ajánlatkérő alaptevékenysége ellátásához szükséges irodalmi (szakirodalmi, tudományos) mű létrehozására, tanácsadói vagy személyi tolmácsolási tevékenység végzésére irányul, ha az ajánlatkérő központi költségvetési szerv;

i) a 153. §-ban meghatározott szolgáltatás megrendelése esetében.

Értékhatárok

297. § (1) E rész alkalmazásában az árubeszerzésre, az építési beruházásra és a szolgáltatás megrendelésére vonatkozó értékhatárokat a 2006. évre és azt követően az éves költségvetési törvény állapítja meg.

(2) E rész (45. cím) alkalmazásában az egyszerű tervpályázati eljárásra vonatkozó értékhatár

a) a szolgáltatás megrendelésére meghatározott értékhatár, ha a tervpályázati eljárás eredményeként szolgáltatás megrendelésére kerül sor;

b) a szolgáltatás megrendelésére meghatározott értékhatár minden olyan tervpályázati eljárás esetében, amelynek pályázati díja és a pályázóknak fizetett (fizetendő) díjak együttes teljes összege eléri vagy meghaladja ezt az értékhatárt.

(3) Ezeket az értékhatárokat a Közbeszerzések Tanácsa a Közbeszerzési Értesítőben közzéteszi.

A közbeszerzés értéke

298. § (1) A közbeszerzés értékén a közbeszerzés megkezdésekor annak tárgyáért általában kért, illetőleg kínált — általános forgalmi adó nélkül számított, a 36—40. §-ban foglaltakra tekintettel megállapított — legmagasabb összegű teljes ellenszolgáltatást kell érteni (becsült érték).

(2) A közbeszerzés megkezdésén az egyszerű közbeszerzési eljárást megindító ajánlattételi felhívás közzétételre való feladásának vagy az ajánlattevőknek való megküldésének időpontját kell érteni.

(3) Ha a 40. § (2) bekezdése alapján több — egyenként a 297. § szerinti értékhatárt el nem érő értékű — beszerzési tárgy együttes értéke miatt e rész szerinti közbeszerzési eljárást kell lefolytatni, nem minősül e törvény megkerülésének, ha az egybeszámított értékű beszerzési tárgyakat több, e rész szerinti közbeszerzési eljárásban szerzik be.

44. Cím

AZ EGYSZERŰ KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁS

299. § (1) Az egyszerű közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő

a) az ajánlattételi felhívást hirdetmény útján a Közbeszerzési Értesítőben (249. §) köteles közzétenni, ha az e rész szerinti közbeszerzési értéke a közbeszerzés megkezdésekor eléri vagy meghaladja a VI. fejezet szerinti mindenkori nemzeti értékhatárok felét, vagy

b) legalább három ajánlattevőnek köteles egyidejűleg, írásbeli ajánlattételi felhívást küldeni, ha az e rész szerinti közbeszerzési értéke a közbeszerzés megkezdésekor nem éri el a VI. fejezet szerinti mindenkori nemzeti értékhatárok felét, vagy

c) az ajánlattételi felhívást a Közbeszerzési Értesítőben is közzéteheti a b) pont szerinti esetben.

(2) Az ajánlattételi felhívásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:

a) az ajánlatkérő nevét, címét, telefon- és telefaxszámát (e-mail);

b) a közbeszerzés tárgyát, illetőleg mennyiségét, a közbeszerzési műszaki leírást, illetőleg a minőségi követelményeket, teljesítménykövetelményeket;

c) a szerződés meghatározását;

d) a szerződés időtartamát vagy a teljesítés határidejét;

e) a teljesítés helyét;

f) az ellenszolgáltatás teljesítésének feltételeit, illetőleg a vonatkozó jogszabályokra hivatkozást;

g) az ajánlatok bírálati szempontját;

h) az alkalmassági követelményeket és a 69. § (2) bekezdésében foglaltakat;

i) a hiánypótlás lehetőségét vagy annak kizárását;

j) az ajánlattételi határidőt;

k) az ajánlat benyújtásának címét;

l) az ajánlattétel nyelvét (nyelveit);

m) az ajánlat(ok) felbontásának helyét, idejét;

n) annak meghatározását, hogy az eljárásban lehet-e tárgyalni, vagy a benyújtott ajánlatokat tárgyalás nélkül bírálják el;

o) ha az eljárás tárgyalásos, a tárgyalás lefolytatásának menetét és az ajánlatkérő által előírt alapvető szabályait, az első tárgyalás időpontját;

p) a szerződéskötés tervezett időpontját;

q) az ajánlattételi felhívás feladásának, illetőleg megküldésének napját.

(3) Az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívásban a kizáró okokat is meghatározhatja. Ebben az esetben kizárólag a 60—62. §-ban foglalt kizáró okokat lehet előírni. A kizáró okok fenn nem állásáról az ajánlattevőnek nyilatkoznia kell.

(4) Az ajánlattevő alkalmasságának meghatározására a 66. §, a 67. § és a 69. § megfelelően alkalmazandó azzal, hogy az ajánlatkérő egyéb objektív alapú alkalmassági feltételt és igazolási módot is előírhat, de ennek során is megfelelően alkalmaznia kell a 69. § (3) bekezdésében foglaltakat.

300. § (1) Ha a 299. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti esetben nem nyújtott be legalább három ajánlattevő ajánlatot, az ajánlatok felbontása nélkül az ajánlatkérő újabb, a 299. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti ajánlattételi felhívásra köteles. Ennek során azt az ajánlattevőt, aki ajánlatot nyújtott be, ismételt fel kell hívni ajánlattételre azzal, hogy a benyújtott ajánlat fenntartható, feltéve, hogy az ajánlattételi felhívás feltételei időközben nem változtak meg. Ha az újabb ajánlattételi felhívás alapján ismételt nem nyújtott be legalább három ajánlattevő ajánlatot, az ajánlatkérő a benyújtott ajánlat, illetőleg ajánlatok alapján bírálhat.

(2) Ha szolgáltatás megrendelésére tervpályázati eljárást követően kerül sor, és — a bírálóbizottság ajánlása alapján — a nyertesek (díjazottak) valamelyikével kell szerződést kötni, az ajánlatkérőnek a tervpályázati eljárásban a bírálóbizottság által ajánlott összes pályázót (aján-

lattevőt) fel kell hívnia ajánlattételre. Ebben az esetben az (1) bekezdés nem alkalmazandó.

(3) Az eljárásban az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívásban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő pedig az ajánlatához kötve van, kivéve, ha az eljárás tárgyalásos. A tárgyalás azonban nem járhat azzal, hogy az eljárás alapján megkötött szerződés tárgya, illetőleg feltételei olyan jellemzőjében, illetőleg körülményében tér el a közbeszerzés megkezdésekor [298. § (2) bekezdése] beszerezni kívánt beszerzési tárgytól, illetőleg megadott szerződéses feltételektől, amely nem tette volna lehetővé az egyszerű közbeszerzési eljárás alkalmazását. A tárgyalások befejezésével ajánlati kötöttség jön létre.

(4) Az ajánlatkérő az ajánlatok elbírálásának befejezésekor külön jogszabályban meghatározott minta szerint írásbeli összegezést köteles készíteni az ajánlatokról. Az írásbeli összegezést az ajánlatkérő köteles a szerződéskötés előtt az összes ajánlattevőnek megküldeni. Az összegezést a Közbeszerzések Tanácsa kérésére meg kell küldeni. Az összegezés a Közbeszerzési Értesítőben is közzétehető.

(5) Az egyszerű közbeszerzési eljárás — ha eredményes — a szerződéskötéssel zárul le.

(6) Az egyszerű közbeszerzési eljárásban a 48. § (2)—(3) bekezdése, az 52. §, az 56. §, az 57. § (1)—(2) bekezdése, (3) bekezdésének *a)*—*b)* pontja és (4)—(5) bekezdése, a 70. § (1) bekezdése, a 73. §, a 74. § (4) bekezdése, a 75. § (2) bekezdése, a 79. §, a 80. § (2), (4) bekezdése, a 81. § (1)—(3), (5) bekezdése, a 82. §, a 83—89. §, a 91—92. §, a 97. §, a 99. § (1), (3)—(4) bekezdése, valamint tárgyalás esetén a 128. § is megfelelően alkalmazandó azzal, hogy az ajánlati felhívás helyett ajánlattételi felhívást kell érteni. Az egyszerű közbeszerzési eljárás kapcsán a 249. § is megfelelően alkalmazandó.

45. Cím

AZ EGYESZERŰ TERVPÁLYÁZATI ELJÁRÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

301. § (1) Ha az ajánlatkérő (kiíró) egyszerű tervpályázati eljárást folytat le, a 45. cím rendelkezései szerint kell eljárnia.

(2) Az egyszerű tervpályázati eljárásra vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály határozza meg.

302. § (1) Az egyszerű tervpályázati eljárás olyan meghívásos eljárás, amelyben a kiíró legalább három pályázót köteles egyidejűleg, közvetlenül, írásban felhívni pályázat benyújtására.

(2) A kiíró a pályázatok elbírálásának befejezésekor írásbeli összegezést köteles készíteni a pályázatokról.

(3) Az egyszerű tervpályázati eljárás kapcsán az 1. §, a 6—7. §, a 10. § (3), (5) és (7) bekezdése, a 15—16. §, a 20. §

(1) bekezdése, a 61. § (3) bekezdése, a 156. § (4) bekezdése, a 157. § (4) bekezdése, a 158. §, a 296. § *a)* pontja és a 298. § is megfelelően alkalmazandó.

ÖTÖDIK RÉSZ

A KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁS ALAPJÁN MEGKÖTÖTT SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSA ÉS TELJESÍTÉSE, A KÖZBESZERZÉSEK ELLENŐRZÉSE

46. Cím

A SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSA ÉS TELJESÍTÉSE

A szerződés módosítása

303. § A felek csak akkor módosíthatják a szerződésnek a felhívás, a dokumentáció feltételei, illetőleg az ajánlat tartalma alapján meghatározott részét, ha a szerződéskötést követően — a szerződéskötéskor előre nem látható ok következtében — beállott körülmény miatt a szerződés valamelyik fél lényeges jogos érdekét sérti.

A szerződés teljesítése

304. § (1) A szerződést a közbeszerzési eljárás alapján nyertes ajánlattevőként [91. § (2) bekezdése, 52. §] szerződő félnek kell teljesítenie.

(2) Az ajánlattevőként szerződő fél teljesítésében — ha az ajánlatkérő a felhívásban előírta a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozók megjelölését — csak az ajánlatában megjelölt alvállalkozó működhet közre. Ha a szerződéskötést követően — a szerződéskötéskor előre nem látható ok következtében — beállott lényeges körülmény miatt a szerződés vagy annak egy része nem lenne teljesíthető a megjelölt alvállalkozóval, az ajánlatkérőként szerződő fél más megjelölt szervezet (személy) közreműködéséhez is hozzájárulhat, ha az megfelel a közbeszerzési eljárásban az alvállalkozókra meghatározott követelményeknek.

305. § (1) Az ajánlatkérőként szerződő fél köteles az ajánlattevőnek a szerződésben meghatározott módon és tartalommal való teljesítésétől számított legkésőbb harminc napon belül az ellenszolgáltatást teljesíteni, kivéve, ha törvény eltérően rendelkezik, vagy a felek az ellenszolgáltatás halasztott, illetőleg részletekben történő teljesítésében állapodtak meg.

(2) Az ajánlatkérőként szerződő fél által igazolt szerződésszerű teljesítés esetén, az (1) bekezdés szerinti határidő eredménytelen elteltét követően az ajánlattevőként szer-

ződő fél azonnali beszedési megbízást nyújthat be a 22. § (1) bekezdése szerinti ajánlatkérő bankszámlája terhére.

Egyéb rendelkezések

306. § (1) Az ajánlatkérőként szerződő fél, ha a nyertes ajánlattevő részére gazdasági társaság alapítását írja elő (52. §), és az ajánlattevő a társasági szerződés megkötését, illetőleg az alapszabály elfogadását a szerződés aláírásától számított hatvan napon belül a cégbírószághoz nem jelenti be, a szerződést felmondhatja.

(2) Építési beruházás esetében az ajánlattevőként szerződő fél köteles megfelelő felelősségbiztosítási szerződést kötni.

(3) Építési beruházás esetében a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés teljesítése során az ajánlatkérőként szerződő fél — külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint — köteles a munkát megbízott helyszíni képviselője (műszaki ellenőr) útján ellenőrizni.

(4) A 303. §-ban, a 304. § (2) bekezdésében, valamint az (1)—(3) bekezdésben meghatározott feltételek a szerződésnek akkor is részei, ha a felek erről nem vagy eltérően állapodtak meg.

(5) Építési koncesszió esetében, ha a szerződés egyben a koncessziós törvény hatálya alá is tartozik, annak a koncessziós szerződésre és a koncessziós társaságra vonatkozó rendelkezései szerinti eltérésekkel kell a (4) bekezdésben foglaltakat alkalmazni.

(6) A közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződésekre egyebekben a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni.

47. Cím

A KÖZBESZERZÉSEK ELLENŐRZÉSE

Tájékoztatás a szerződés módosításáról és teljesítéséről

307. § (1) Az ajánlatkérő köteles a szerződés módosításáról, valamint a szerződés teljesítéséről külön jogszabályban meghatározott minta szerint tájékoztatót készíteni, és hirdetmény útján a Közbeszerzési Értesítőben közzétenni. A hirdetményt legkésőbb a szerződés módosításától, illetőleg a szerződés teljesítésétől számított öt munkanapon belül kell feladni. Az egy évnél hosszabb vagy határozatlan időre kötött szerződés esetében a szerződés megkötésétől számítva évenként kell a szerződés részteljesítéséről tájékoztatót készíteni. A tájékoztatóban az ajánlattevőként szerződő félnek nyilatkoznia kell, hogy egyetért-e az abban foglaltakkal.

(2) A Közbeszerzések Tanácsa az illetékes ellenőrző szervezetnek, valamint a 308. § (2) bekezdése szerinti ellenőrzést végzőknek megküldi azokat az (1) bekezdés szerinti

hirdetményeket, amelyek alapján valószínűsíthető, hogy a szerződés módosítása a 303. §-ba ütköző módon történt, illetőleg a szerződésszegés jelentős és olyan körülményekre vezethető vissza, amelyekért valamelyik fél felel.

Az ellenőrző szervek, a belső ellenőrzés

308. § (1) A közbeszerzéseket, illetőleg a közbeszerzési eljárásokat a külön jogszabályban meghatározott illetékes ellenőrző szervek a feladat- és hatáskörüknek megfelelően rendszeresen ellenőrzik, és jogsértés esetén eljárást, intézkedést kezdeményeznek.

(2) A költségvetési szervek külön jogszabályban meghatározott felügyeleti és belső ellenőrzési rendszerében a közbeszerzéseket, illetőleg a közbeszerzési eljárásokat ellenőrizni kell.

HATODIK RÉSZ

A TANÚSÍTÁS

Az ajánlatkérő közbeszerzési eljárásainak és gyakorlatának tanúsítása

309. § (1) Az ajánlatkérő e törvény hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárásai és gyakorlata jogszabályoknak való megfelelésének tanúsítását kérheti. A tanúsítás kizárólag akkreditált tanúsítótól kérhető.

(2) A tanúsítvány a kiadásától számított három évig tanúsítja az ajánlatkérő (1) bekezdés szerinti megfelelőségét, feltéve, hogy időközben a közbeszerzési jogszabályok lényegesen nem módosultak.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában akkreditált tanúsító a Magyarországon, illetőleg az Európai Unió bármely tagállamában akkreditált tanúsító szervezet vagy személy.

(4) Az ajánlatkérő nem kérhet fel olyan akkreditált tanúsítót a tanúsítási eljárás lefolytatására, aki, illetőleg amely a tanúsítási eljárással érintett — a tanúsítási eljárás megkezdése előtt három éven belüli időpontban lezárt — közbeszerzési eljárásaiban hivatalos közbeszerzési tanácsadóként, egyéb bevont személyként, szervezetként vett rész vagy békéltetőként járt el.

310. § (1) A 162. §-ban meghatározott ajánlatkérő a tanúsítvány megszerzéséről az 5. mellékletben meghatározott nyilatkozatot teheti közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában (TED-adatbankban) közzétételre kerülő hirdetményeiben, ha a tanúsítvány az V. fejezet szerinti közbeszerzési eljárásainak és gyakorlatának megfelelőségére is vonatkozik.

(2) Ha a 162. §-ban meghatározott ajánlatkérő tanúsítványa kizárólag a VII. fejezet szerinti közbeszerzési eljárás

sainak és gyakorlatának megfelelőségére vonatkozik, a 6. mellékletben meghatározott nyilatkozatot teheti közzé a Közbeszerzési Értesítőben közzétételre kerülő hirdetményeiben.

(3) Az (1)–(2) bekezdésben nem említett ajánlatkérők a tanúsítvány megszerzéséről a 6. mellékletben meghatározott nyilatkozatot tehetik közzé a Közbeszerzési Értesítőben közzétételre kerülő hirdetményeikben.

A tanúsítók akkreditálása

311. § A tanúsítók akkreditálását (odaítélés, felfüggesztés, visszavonás) a Nemzeti Akkreditáló Testület (a továbbiakban: Testület) végzi a külön jogszabályban meghatározottak szerint. A Testület a Közbeszerzések Tanácsával együttműködik.

312. § (1) A tanúsító akkreditálásának feltételei:

- a) felsőfokú végzettség és legalább hároméves közbeszerzési gyakorlat;
- b) büntetlen előélet;
- c) a közbeszerzésre vonatkozó hazai és európai közösségi jogszabályok ismerete;
- d) a vonatkozó szabvány [(MSZ) EN 45503] alapján egyéb követelmények teljesítése.

(2) Ha az akkreditálást kérő nem természetes személy, akkreditálásának feltétele, hogy a tevékenységében személyesen közreműködő tagjai, munkavállalói, illetőleg a szervezettel kötött tartós polgári jogi szerződés alapján a szervezet javára tevékenykedők között legalább egy olyan személy van, aki megfelel az (1) bekezdésben foglalt feltételeknek, valamint a szervezet teljesíti a vonatkozó szabvány alapján meghatározott egyéb követelményeket.

(3) A Testület az akkreditáltságot felfüggeszti, illetőleg visszavonja, ha a tanúsító nem felel meg az akkreditáláshoz szükséges feltételeknek, illetőleg ha a tanúsító nem a jogszabályoknak és a vonatkozó szabványnak megfelelően folytatja tevékenységét.

(4) Az akkreditáltság felfüggesztése, illetőleg visszavonása nem érinti a tanúsító által azt megelőzően kiadott tanúsítványok érvényességét.

(5) Az a tanúsító, amelynek akkreditáltságát a Testület visszavonta, csak a visszavonástól számított három év elteltével nyújthat be újabb akkreditálás iránti kérelmet.

313. § (1) Az akkreditált tanúsító köteles az akkreditálás feltételeinek teljesítésében bekövetkezett változásokat a Testületnek haladéktalanul bejelenteni.

(2) A Közbeszerzések Tanácsa jogosult ellenőrizni a tanúsítónál az akkreditálás feltételeinek megtartását, illetőleg a tanúsító tevékenységét.

(3) A Közbeszerzések Tanácsa ellenőrzés céljából a tanúsítási tevékenységgel kapcsolatos dokumentumokat bekeresheti, a tanúsítót a szükséges információk benyújtására felhívhatja és helyszíni szemlét végezhet.

(4) A Közbeszerzések Tanácsa ellenőrzése alapján az akkreditált tanúsító tevékenysége ellen panaszt nyújthat be a Testület fellebbviteli bizottságához, illetőleg kezdeményezheti az akkreditáltság visszavonását.

314. § A Közbeszerzések Tanácsa — a Testület akkreditált tanúsítókról vezetett nyilvántartásának megfelelően — közzéteszi a Közbeszerzési Értesítőben és a honlapján az akkreditált tanúsítók listáját.

A tanúsítási eljárás

315. § (1) A tanúsító az ajánlatkérő közbeszerzési eljárásainak és gyakorlatának tanúsítását külső befolyástól mentesen köteles végezni.

(2) A tanúsító köteles az ajánlatkérő közbeszerzési eljárásait és gyakorlatát részletesen megvizsgálni. A vizsgálat eredményéről írásban beszámolót kell készíteni az ajánlatkérő részére. Ha a vizsgálat során a tanúsító hiányosságot, illetőleg szabálytalanságot észlel, köteles felhívni ajánlatkérőt azok megszüntetésére.

(3) A tanúsító az ajánlatkérő részére tanúsítványt állít ki, ha közbeszerzési eljárásait és gyakorlatát a lefolytatott tanúsítási eljárás során a jogszabályokkal összhangban állónak ítéli.

(4) Ha a tanúsító az ajánlatkérő közbeszerzési eljárásaiban és gyakorlatában hiányosságot, illetőleg szabálytalanságot észlel, a tanúsítványt csak akkor állíthatja ki, ha az ajánlatkérő azokat megszüntette, továbbá meghozta az újabb szabálytalanságok megakadályozásához szükséges intézkedéseket.

(5) A tanúsítót titoktartási kötelezettség terheli minden olyan tény, megoldás vagy adat tekintetében, amelyről a tanúsítási eljárások során szerzett tudomást.

(6) A tanúsítási eljárás lefolytatására egyebekben a vonatkozó szabványban [(MSZ) EN 45503] foglaltak az irányadóak azzal, hogy kizárólag a IV. és a VI. fejezet, valamint a negyedik rész szerinti közbeszerzési eljárások és gyakorlat tanúsítására megfelelően irányadóak a szabványban foglaltak.

(7) A tanúsítási eljárás költségei a tanúsítási eljárást kérelmező ajánlatkérőt terhelik.

HETEDIK RÉSZ

A KÖZBESZERZÉSEKKEL KAPCSOLATOS
JOGORVOSLAT

VIII. Fejezet

A JOGORVOSLATRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS
RENDELKEZÉSEK

316. § (1) A közbeszerzésre, illetőleg a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályokba ütköző magatartás vagy mulasztás miatt e rész rendelkezései szerint jogorvoslatnak van helye.

(2) A közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződéssel kapcsolatos jogvita — kivéve a szerződés 303. §-ba ütköző módosítása vagy 304. §-ba, illetőleg 306. § (2) bekezdésébe ütköző teljesítése miatti jogvitát —, illetőleg a közbeszerzési eljárással kapcsolatos polgári jogi igények elbírálása a bíróság hatáskörébe tartozik.

(3) Ahol e rész közbeszerzést, illetőleg közbeszerzési eljárást említ, azon a tervpályázati eljárást is érteni kell.

IX. Fejezet

A KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
ELJÁRÁSA, A HATÁROZATA ELLENI
JOGORVOSLAT

48. Cím

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Az államigazgatási eljárás szabályainak alkalmazása

317. § A Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására — ha e törvény másként nem rendelkezik — az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Közbeszerzési Döntőbizottság hatásköre és illetékessége

318. § (1) A közbeszerzésre, illetőleg a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértése miatt indult eljárás lefolytatása, ideértve a 219. § (9) bekezdésének esetét is, a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik.

(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés e törvénybe ütköző módosítása vagy teljesítése miatt indult eljárás lefolytatása.

(3) A Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik e törvényt önként alkalmazó szervezet (személy) (1)—(2) bekezdés szerinti jogsértésével kapcsolatos jogvita elbírálása is.

(4) A Közbeszerzési Döntőbizottság illetékessége az ország egész területére kiterjed.

49. Cím

AZ ELJÁRÓ KÖZBESZERZÉSI BIZTOSOK

319. § (1) A 318. § (1)—(3) bekezdésében meghatározott ügyekben (a továbbiakban: közbeszerzési ügy) — a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel — a Közbeszerzési Döntőbizottság három közbeszerzési biztosból álló tanácsban jár el, határozatát többségi szavazás alapján hozza.

(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke jelöli ki az eljáró tanács tagjait és az eljáró tanács elnökét. Az eljáró tanács tagjait úgy kell kijelölni, hogy legalább két tagnak jogi szakvizsgával, további egy tagnak pedig — lehetőség szerint — az ügy tárgyával leginkább összefüggő egyetemi vagy főiskolai végzettséggel kell rendelkeznie. Az eljáró tanács elnöke kizárólag jogi szakvizsgával rendelkező közbeszerzési biztos lehet.

(3) Az eljáró tanács elnökének feladata az eljárás előkészítése és levezetése. Az ideiglenes intézkedésen és a közbeszerzési ügy érdemében hozott határozaton [340. § (1) bekezdése] kívül az eljáró tanács elnöke megtehet minden olyan intézkedést és meghozhat minden olyan határozatot, amelyet a törvény a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe utal.

(4) A 328. § szerinti ügyben a Közbeszerzési Döntőbizottság egy közbeszerzési biztosja jár el. A Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke kizárólag jogi szakvizsgával rendelkező közbeszerzési biztost jelölhet ki egyedül eljáró biztosnak. Ahol e törvény a továbbiakban eljáró tanácsot (elnököt) említ, azon az egyedül eljáró biztost is érteni kell.

320. § (1) A közbeszerzési ügyben — az Áe. 19. §-ának (1) és (3) bekezdésében meghatározottakon túl — nem járhat el az a közbeszerzési biztos, aki

a) az ajánlatkérő, a közbeszerzési eljárást jogtalanul mellőzve beszerző, az ajánlattevő vagy az eljárást kezdeményező egyéb érdekelt szervezetben (a továbbiakban együtt: ügyfélszervezet) tulajdoni részesedéssel rendelkezik;

b) olyan szervezetben rendelkezik tulajdoni részesedéssel, amely az ügyfélszervezettel rendszeres üzleti kapcsolatban áll;

c) a jogorvoslati eljárás megindításának időpontját megelőző két évben az ügyfélszervezettel munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban vagy

tagsági viszonyban állt, illetőleg annak vezető tisztségviselője vagy felügyelőbizottságának tagja volt, vagy az ügyfélszervezetben tulajdoni részesedéssel rendelkezett.

(2) A közbeszerzési ügyben nem járhat el az a közbeszerzési biztos, akinek hozzátartozója

a) az ügyfélszervezettel munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban vagy tagsági viszonyban áll, illetőleg annak vezető tisztségviselője vagy felügyelőbizottságának tagja;

b) az ügyfélszervezetben tulajdoni részesedéssel rendelkezik;

c) olyan szervezettel áll munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban vagy tagsági viszonyban, illetőleg annak vezető tisztségviselője vagy felügyelőbizottságának tagja, vagy abban tulajdoni részesedéssel rendelkezik, amely az ügyfélszervezettel rendszeres üzleti kapcsolatban áll;

d) olyan szervezettel áll közszolgálati jogviszonyban, amely az ügyfélszervezet felügyelő vagy alárendelt szervezete, illetőleg amely az ügyfélszervezet részére támogatást, illetőleg kizárólagos jogot biztosított.

321. § (1) A közbeszerzési biztos a Közbeszerzési Döntőbizottság elnökének köteles haladéktalanul bejelenteni, ha vele szemben a 320. §-ban vagy az Áe. 19. §-ának (1), illetőleg (3) bekezdésében meghatározott kizárási ok áll fenn. A bejelentés elmulasztásáért vagy késedelmes teljesítéséért fegyelmi és anyagi felelősséggel tartozik.

(2) A kizárás kérdésében a Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke dönt, szükség esetén kijelöli az eljáró tanács új tagját, továbbá dönt arról, hogy meg kell-e ismételni azokat az eljárási cselekményeket, amelyekben a kizárt közbeszerzési biztos járt el.

(3) Ha a közbeszerzési biztos a kizárási okot maga jelentette be, a bejelentés elintézéséig az ügyben nem járhat el. Minden más esetben az ügyben eljárhat, de az ügy befejezését eredményező határozat meghozatalában nem vehet részt. Az ügyfél által ugyanazon biztos ellen ismételt előterjesztett bejelentés esetén ez a korlátozás nem érvényesül.

(4) Ha a kizárási okot az ügyfél jelentette be, a kizárást megtagadó határozatot a közbeszerzési ügyben hozott érdemi határozat [340. § (1) bekezdése] elleni jogorvoslatban kifogásolhatja.

(5) Az eljáró tanács tagjának kizárása esetén a kizárás elintézésére fordított időt az eljárási határidők számítása során figyelmen kívül kell hagyni.

(6) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke az eljáró tanács tagjaként részt vesz az eljárásban, a kizárása kérdésében a Közbeszerzések Tanácsának elnöke dönt.

50. Cím

A KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG ELJÁRÁSA

A jogorvoslati eljárás megindítása

322. § A Közbeszerzési Döntőbizottság eljárása kérelemre vagy hivatalból indul.

323. § (1) Kérelmet nyújthat be az ajánlatkérő, az olyan ajánlattevő, részvételre jelentkező vagy egyéb érdekelt (a továbbiakban: kérelmező), akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti.

(2) A kérelem a jogsértés megtörténtétől számított tizenöt napon belül, a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében pedig az eredményhirdetéstől számított nyolc napon belül nyújtható be. Ha a jogsértés a kérelmezőnek később jutott tudomásra, a határidő a tudomásra jutással veszi kezdetét. A jogsértés megtörténtétől számított kilencven napon túl kérelmet előterjeszteni nem lehet. E határidők elmulasztása jogvesztéssel jár.

(3) A (2) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés megtörténtének kell tekinteni

a) a jogellenes tartalmú, a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény esetében a hirdetmény közzétételét, közvetlen felhívás esetében a felhívás megküldését;

b) az előírt határidő lejártánál később feladott hirdetmény esetében a hirdetmény közzétételét;

c) a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés esetében a szerződés megkötésének időpontját, illetőleg ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történő megkezdését.

(4) A (2) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutásának kell tekinteni

a) a jogellenes tartalmú, a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény közzétételétől vagy közvetlen felhívás kézhezvételétől, illetőleg dokumentáció esetében annak rendelkezésre bocsátásától számított tizenötödik napot;

b) az előírt határidő lejártánál később feladott hirdetmény esetében a hirdetmény közzétételétől számított tizenötödik napot;

c) a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés e törvénybe ütköző módosítása vagy teljesítése esetében a szerződés módosításáról, illetőleg teljesítéséről szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzétételétől számított harmincadik napot.

(5) A kérelem benyújtása előtt az ajánlattevő vagy egyéb érdekelt kérelmező köteles erről értesíteni az ajánlatkérőt, illetőleg a beszerzőt.

324. § (1) A kérelemben meg kell jelölni

a) a kérelmező (és képviselőjének) nevét, székhelyét (lakóhelyét), a kérelmezői jogosultságot alátámasztó tényeket;

b) a kérelemmel érintett közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjének nevét, székhelyét és a közbeszerzés tárgyát, illetőleg a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés esetében a beszerző nevét, székhelyét és a beszerzés tárgyát;

c) a jogsértő esemény megtörténtének és a kérelmező arról való tudomásszerzésének időpontját;

d) a megsértett jogszabályi rendelkezést;

e) a Közbeszerzési Döntőbizottság döntésére [340. § (2)—(6) bekezdése] irányuló indítványt, ennek indokait;

f) ideiglenes intézkedés (332. §) elrendelésére irányuló indítványt, ennek indokait;

g) a közbeszerzési ügy lehetséges érdekeltjeinek a kérelmező által ismert nevét, székhelyét (lakóhelyét).

(2) A kérelemhez csatolni kell a kérelmező meghatalmazott képviselőjének meghatalmazását, ha a kérelmező helyett meghatalmazott jár el az eljárásban.

(3) A Közbeszerzési Döntőbizottság kérelemre indult eljárásáért százötvenezer forint igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni. A díj megfizetése alól mentesség nem adható. A kérelemhez csatolni kell a díj befizetéséről szóló igazolást.

(4) A kérelmet eggyel több példányban kell benyújtani, mint ahány — a kérelmező által ismert — ügyfél az eljárásban részt vesz.

325. § (1) A Közbeszerzési Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást legkésőbb a 323. § (1)—(4) bekezdésének és a 324. §-nak megfelelő kérelem beérkezését követő munkanapon indítja meg.

(2) Ha a kérelem a 324. § (1) bekezdése szerinti adatokat nem tartalmazza, vagy a 324. § (3) bekezdése szerinti díj befizetéséről szóló igazolást, illetőleg a meghatalmazott képviselő meghatalmazását nem csatolták, a Közbeszerzési Döntőbizottság felhívja a kérelmezőt a hiányok öt napon belüli pótlására, és egyben figyelmezteti, hogy ha a kérelmet újból hiányosan nyújtja be, a Közbeszerzési Döntőbizottság azt el fogja utasítani.

(3) A Közbeszerzési Döntőbizottság a kérelmet — érdemi vizsgálat nélkül — elutasítja, ha megállapítja, hogy a hiányokat nem pótolta. A Közbeszerzési Döntőbizottság a kérelmet — érdemi vizsgálat nélkül — akkor is elutasítja, ha megállapítja, hogy a kérelem nem az arra jogosulttól származik, vagy a kérelem elkésett.

(4) A kérelmet a (3) bekezdés szerint elutasító határozat ellen a 345. § szerint külön jogorvoslatnak van helye.

(5) A kérelmező az eljárás megindítására irányuló kérelmét az érdemi határozat [340. § (1) bekezdése] meghozataláig visszavonhatja. A kérelem visszavonása esetén a kérelmező nem tarthat igényt az igazgatási szolgáltatási díj visszatérítésére.

326. § A Közbeszerzési Döntőbizottság eljárását hivatalból a 327. § (1) bekezdése, a 328. § és 329. § szerinti esetekben indítja meg.

327. § (1) A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását a következő szervezetek vagy személyek kezdeményezhetik, ha a feladatkörük ellátása során e törvénybe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomásukra:

a) a Közbeszerzések Tanácsának tagja, elnöke;

b) az Állami Számvevőszék;

c) a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal;

d) a fővárosi, megyei közigazgatási hivatal;

e) a Magyar Államkincstár;

f) az állampolgári jogok országgyűlési biztosa, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa, valamint az adatvédelmi biztos;

g) a közbeszerzéshez támogatást nyújtó szervezet;

h) a központosított közbeszerzés során ajánlatkérésre feljogosított szervezet.

(2) Az eljárás kezdeményezésére nyitva álló határidőre a 323. § (2)—(3) bekezdésében foglaltak alkalmazandóak azzal az eltéréssel, hogy az (1) bekezdés b), c), e) és g) pontjában meghatározott szervezetek a jogsértés megtörténtétől számított egy éven túl, a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése esetében pedig a jogsértés megtörténtétől számított három éven túl nem kezdeményezhetnek eljárást.

(3) A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását kezdeményező iratban meg kell jelölni a 324. § (1) bekezdésének a)—d) és g) pontjában szereplő adatokat és javaslatot lehet tenni az e) és f) pontjában foglaltakra. A kezdeményező irathoz csatolni kell a jogsértéssel érintett beszerzéssel (közbeszerzéssel) kapcsolatban rendelkezésre álló iratok másolatát.

(4) A Közbeszerzési Döntőbizottság az (1)—(3) bekezdésnek megfelelő kezdeményezés beérkezését követő munkanapon külön határozattal indítja meg az eljárást.

328. § Ha az ajánlatkérő a 16. § (3) bekezdésében meghatározott határidő lejártáig nem küldi meg a Közbeszerzések Tanácsának az éves statisztikai összegezést, a Közbeszerzések Tanácsának elnöke — a 327. § szerint — kezdeményezi a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását.

329. § (1) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás, illetőleg az egyszerűsített eljárás megkezdéséről a Közbeszerzési Döntőbizottság részére megküldött iratok vizsgálata során megállapítja, hogy megalapozottan feltételezhető e törvény szabályainak, illetőleg alapelveinek megsértése, az iratok beérkezésétől számított tizenöt napon belül külön határozattal hivatalból megindítja a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárását.

(2) Ha az ajánlatkérő által megküldött iratokból nem állapítható meg egyértelműen a hirdetmény nélküli tárgya-

lások eljárás, illetőleg az egyszerűsített eljárás alkalmazhatósága meghatározott feltételeinek fennállása, illetőleg az előírt ajánlattételi felhívás jogszerűsége, a Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke felhívja az ajánlatkérőt a szükséges adatok három napon belüli pótlására. Ha az ajánlatkérő a hiányokat nem pótolja, a Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke a rendelkezésre álló adatok alapján dönt az eljárás megindításáról.

330. § (1) A Közbeszerzési Döntőbizottság az eljárás megindításáról az ügyfeleket és a közbeszerzési ügyben érdekeltet a kérelem megküldésével, hivatalból való eljárás esetében az eljárást elrendelő határozat és az annak alapjául szolgáló kezdeményező irat megküldésével értesíti és felhívja, hogy öt napon belül küldjék meg észrevételeiket. Felhívja továbbá a közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjét, illetőleg a közbeszerzési eljárást mellőzve beszerzőt a közbeszerzéssel, illetőleg a beszerzéssel kapcsolatban rendelkezésre álló összes irat, vagy amennyiben ez nem szükséges, az általa meghatározott iratok azonnali megküldésére.

(2) Ha a kérelmet az ajánlatkérő nyújtja be, a rendelkezésre álló iratokat a kérelemmel együtt köteles megküldeni.

(3) A Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásának megindítása esetén az ajánlatkérő a folyamatban levő közbeszerzési eljárást felfüggesztheti, a szerződés megkötését elhalaszthatja a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának meghozataláig. Erről köteles értesíteni a Közbeszerzési Döntőbizottságot is. A közbeszerzési eljárás felfüggesztése a folyamatban levő határidőket a felfüggesztés időtartamával meghosszabbítja.

Egyesítés

331. § A Közbeszerzési Döntőbizottság együttes elintézés végett elrendelheti az előtte folyamatban levő olyan ügyek egyesítését, amelyek tárgya egymással összefügg, vagy ha az ügyek együttes elintézését célszerűségi, gazdaságossági vagy más eljárási szempontok indokolják.

Ideiglenes intézkedések

332. § (1) A Közbeszerzési Döntőbizottság a folyamatban levő ügyben kérelemre vagy hivatalból — a jogorvoslati eljárással érintett közbeszerzési eljárás (vagy beszerzés) alapján történő szerződéskötésig — az eset összes körülményére tekintettel ideiglenes intézkedés elrendeléséről határozhat, ha valószínűsíthető e törvény szabályainak, illetőleg alapelveinek megsértése vagy ennek veszélye fennáll.

(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság ideiglenes intézkedésként

- a) a közbeszerzési eljárás felfüggesztését rendeli el;
- b) a még meg nem kötött szerződés megkötését megtiltja;

c) felszólítja a közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjét, hogy az eljárásba a kérelmezőt vonja be.

(3) A közbeszerzési eljárás felfüggesztése a felhívásban előírt és folyamatban lévő határidőket a felfüggesztés időtartamával meghosszabbítja.

Az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezése

333. § (1) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezi az Európai Közösséget létrehozó szerződésben foglalt szabályok szerint, erről külön határozattal dönt és egyidejűleg az eljárást felfüggeszti. A Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában meghatározza azt a kérdést, amely az Európai Bíróság előzetes döntését igényli, valamint — a feltett kérdés megválaszolásához szükséges mértékben — ismerteti a tényállást és a magyar jog érintett szabályait. A Közbeszerzési Döntőbizottság a határozatot az Európai Bíróság számára való kézbesítéssel egyidejűleg tájékoztatásul megküldi az Igazságügyi Minisztérium részére is.

(2) Az előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményező határozat ellen a 345. § szerint külön jogorvoslatnak van helye. A jogorvoslati kérelemnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya van.

A Közbeszerzési Döntőbizottság vizsgálatának terjedelme

334. § (1) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárása során a kérelem, illetőleg a kezdeményezés alapján vizsgálaton túli jogsértésről szerez tudomást az érdemi határozat [340. § (1) bekezdése] meghozatala előtt, ezek vonatkozásában is eljár hivatalból.

(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság a kérelem visszavonása esetén az eljárást folytatja, ha a rendelkezésre álló adatok alapján a jogsértés valószínűsíthető.

(3) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság az eljárás során más jogszabály megsértésére utaló körülményt észlel, köteles azt jelezni az illetékes szervnek, így különösen a nyomozó hatóságnak, az Állami Számvevőszéknek, a Kormányzati Ellenőrzési Hivatalnak vagy a Gazdasági Versenyhivatalnak.

Az ügyfelek egyenlő elbánásban való részesítése

335. § A Közbeszerzési Döntőbizottság gondoskodik arról, hogy a kérelmező (az eljárást kezdeményező) és az ellenérdeklő ügyfél minden, az eljárás során felvetődött új tényt, előterjesztett kérelmet, nyilatkozatot, valamint a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz benyújtott okiratot

megismerhessen és azokkal kapcsolatos álláspontját kifejt-
hesse.

A tárgyalás

336. § (1) A Közbeszerzési Döntőbizottság tárgyalást tart, ha a tényállás tisztázása érdekében szükséges. A tárgyaláson az ügyfelek és egyéb érdekelték személyesen vagy képviselőik útján jelen lehetnek, észrevételt tehetnek, a tárgyalás befejezéséig bizonyítékaikat előterjeszthetik.

(2) A tárgyalás nyilvános. A Közbeszerzési Döntőbizottság indokolt határozatával a tárgyalásról vagy annak egy részéről a nyilvánosságot kérelemre vagy hivatalból kizárhatja, ha az államtitok, szolgálati titok, üzleti titok vagy külön törvényben meghatározott más titok megőrzése miatt feltétlenül szükséges.

Az iratok megtekintése

337. § (1) A közbeszerzési ügy kérelmezője (az eljárást kezdeményező), az ellenérdekű ügyfél, továbbá ezek képviselője és a Közbeszerzések Tanácsának tagja az eljárás során külön engedély nélkül bármikor betekinthez a közbeszerzési eljárás, illetőleg a jogorvoslati eljárás során keletkezett iratokba, és azokról másolatot, feljegyzést készíthet.

(2) Az ajánlatkérő és az ajánlattevő, a részvételre jelentkező — az üzleti titok védelmére hivatkozással — kérheti az (1) bekezdés szerinti személyek iratbetekintési jogának kizárását vagy korlátozását az olyan iratok vagy adatok tekintetében, amelyek nem minősülnek közérdekű adatnak vagy közérdekből nyilvános adatnak, megismerésük hiánya nem akadályozza az ellenérdekű ügyfelet jogorvoslati jogának gyakorlásában, ugyanakkor az iratok vagy adatok mások általi megismerése aránytalanul súlyosan sértene az ügyfél üzleti érdekeit. A kérelemről való döntéssel egyidejűleg a Közbeszerzési Döntőbizottság kötelezheti az érintettet olyan iratváltozat elkészítésére, amely nem tartalmaz üzleti titkot.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározottakon kívüli személyek akkor tekinthetnek be a közbeszerzési eljárás, illetőleg a jogorvoslati eljárás során keletkezett iratokba, illetőleg készíthetnek azokról másolatot, feljegyzést, ha az iratok ismeretéhez jogos érdekük fűződik, és az iratbetekintés nem ütközik a titokvédelmi szabályokba. Egyébként a Közbeszerzési Döntőbizottság engedélyre van szüksége.

(4) Betekintési engedély hiányában nem lehet betekinteni az államtitkot, illetőleg a szolgálati titkot tartalmazó iratba. Nem lehet betekinteni a törvény által védett egyéb adatot tartalmazó iratba sem, ha azt az érintett adat védelmét szabályozó törvény kizárja, vagy ha a védett adat megismerésének hiánya nem akadályozza az (1) bekezdésben

meghatározott, betekintést kérő személyt jogorvoslati jogának gyakorlásában.

(5) Az olyan tárgyalásról készült jegyzőkönyvet, amelyről a nyilvánosságot államtitok vagy szolgálati titok megőrzése miatt zárták ki, nem lehet lemásolni vagy arról feljegyzést készíteni. Ilyen ügyben az iratok megtekintésének is csak — az államtitokról és a szolgálati titokról szóló törvényben meghatározott megismerési engedély alapján — a Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke által megállapított feltételek mellett van helye.

Az eljárás során kiszabható rendbírság

338. § (1) A Közbeszerzési Döntőbizottság ötvenezer forinttól ötszázezer forintig terjedő rendbírsággal sújthatja a közbeszerzési ügy résztvevőjét, ha

a) hamis adatot közöl, illetőleg az ügy elbírálása szempontjából lényeges adatot elhallgat;

b) felvilágosítást nem vagy nem határidőn belül ad meg;

c) a gazdasági, szakmai, illetőleg közbeszerzési tevékenységével kapcsolatos iratokba való betekintést akadályozza;

d) nyilvánvalóan alaptalanul tesz kizárásra irányuló bejelentést, vagy ugyanabban az eljárásban ugyanazon közbeszerzési biztos ellen ismételt alaptalan bejelentést tesz.

(2) A rendbírság ismételt is kiszabható.

(3) A rendbírságot kiszabó határozat ellen a 345. §-ban foglaltak szerint külön jogorvoslatnak van helye. A jogorvoslati kérelemnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya van.

Az elintézési határidő

339. § (1) A Közbeszerzési Döntőbizottság — a (3) bekezdésben meghatározott ügy kivételével — az eljárás megindításától számított tizenöt napon belül köteles határozatot hozni, ha az ügyben tárgyalás tartására nem került sor.

(2) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság az ügyben tárgyalást tartott, az eljárás megindításától számított harminc napon belül köteles — a (3) bekezdésben meghatározott ügy kivételével — határozatot hozni.

(3) A Közbeszerzési Döntőbizottság a 318. § (2) bekezdésében meghatározott ügyben az eljárás megindításától számított hatvan napon belül köteles határozatot hozni.

(4) Az (1)—(2) bekezdés szerinti határidő legfeljebb tíz nappal, a (3) bekezdés szerinti határidő pedig legfeljebb harminc nappal — indokolt esetben egy alkalommal — meghosszabbítható; erről legkésőbb az (1)—(3) bekezdés szerinti határidő lejárt napján a feleket értesíteni kell.

A Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozata

340. § (1) A Közbeszerzési Döntőbizottság a határozatát a Közbeszerzések Tanácsa nevében hozza meg. Ennek során az e §-ban meghatározott jogkövetkezményeket együttesen is alkalmazhatja.

(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában

a) hatásköre hiányát állapítja meg;

b) az alaptalan kérelmet elutasítja;

c) a hivatalból indított eljárást jogsértés hiányában megszünteti;

d) a kérelem visszavonása esetén az eljárást megszünteti, kivéve, ha a 334. § (2) bekezdése alapján az eljárást folytatja;

e) megállapítja a jogsértés megtörténtét;

f) a jogsértés megállapítása mellett a közbeszerzési eljárás befejezése előtt felhívja a jogsértőt e törvénynek megfelelő eljárásra, illetőleg az ajánlatkérő döntésének meghozatalát feltételhez köti;

g) a jogsértés megállapítása mellett megsemmisíti az ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárás folyamán hozott vagy azt lezáró döntését, ha e döntés alapján a szerződést még nem kötötték meg;

h) rendelkezik az igazgatási szolgáltatási díj és a jogorvoslati eljárás költségeinek viseléséről.

(3) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a (2) bekezdés e)—g) pontja szerint határoz, egyben

a) az ajánlattevőt legfeljebb öt évre eltilthatja a közbeszerzési eljárásban való részvételtől;

b) elrendelheti az ajánlattevőnek a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékéből való törlését;

c) elrendelheti az ajánlatkérő tanúsítványának visszavonását;

d) elrendelheti a 40. § (4) bekezdésének, a 179. § (5) bekezdésének, a 245. § (6) bekezdésének vagy a 274. § (3) bekezdésének alkalmazását;

e) bírságot szabhat ki az e törvény szabályait megszegő, illetőleg a nyilvánvaló jogsértés ismeretében szerződést kötő szervezettel (személlyel), valamint a jogsértésért, illetőleg a szerződéskötésért felelős személlyel, illetőleg a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

(4) A Közbeszerzési Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan és rosszhiszemű mellőzésével valósult meg.

(5) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a 328. § szerinti ügyben megállapítja a jogsértés megtörténtét, bírságot szab ki.

(6) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a 318. § (2) bekezdése szerinti ügyben megállapítja a jogsértés megtörténtét, bírságot szabhat ki.

(7) Az e törvény szerinti jogkövetkezmények alkalmazása nem zárja ki a Ptk. 200. §-a (2) bekezdésének alkalmaz-

zását a közbeszerzésre, illetőleg a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályokba ütköző módon megkötött szerződés semmisségének megállapítása tekintetében.

(8) A Közbeszerzési Döntőbizottság a polgári jog általános szabályai szerint pert indíthat a közbeszerzésre, illetőleg a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályokba ütköző módon megkötött szerződés semmisségének megállapítása iránt.

341. § (1) A 340. § (3) bekezdése a) pontja alkalmazásának csak súlyos vagy ismételt jogsértés esetén van helye. Az eltiltás időtartamát az eset összes körülményére tekintettel kell megállapítani.

(2) A 340. § (3) bekezdése b) pontja alkalmazásának akkor van helye, ha megállapításra kerül, hogy a minősített ajánlattevő nem felel meg a minősítési szempontoknak.

(3) A Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, illetőleg a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét — így különösen a jogsérelem súlyát, a közbeszerzés tárgyát és értékét, a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását, az e törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítását, a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását — veszi figyelembe. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

(4) A 340. § (3) bekezdésének e) pontja, valamint (4)—(6) bekezdése szerinti bírság mértéke a közbeszerzés értékének legfeljebb harminc százaléka lehet.

(5) A 340. § (4) bekezdése szerinti bírság mértéke a beszerzés értékének legfeljebb harminc százaléka, de legfeljebb kettőmillió forint, természetes személyek tekintetében pedig kettőszázezer forint.

(6) A Közbeszerzési Döntőbizottság a jogsértőt, jogsértés hiányában az alaptalan kérelmet előterjesztőt kötelezi az igazgatási szolgáltatási díj és a jogorvoslati eljárással kapcsolatban felmerült költségek viselésére. A hivatalból indított jogorvoslati eljárás költségét jogsértés megállapításának hiányában az állam viseli. A jogorvoslati eljárás költsége mindaz a költség, amely a célszerű és jóhiszemű eljárásvitellel kapcsolatban az eljárás során felmerült (különösen a tanú-, szakértői és tolmácsdíj, a fordítási költség, a helyszíni szemle költsége, az ügyfél iratbetekintési jogának gyakorlásával kapcsolatban felmerült költség, az ügyfelet képviselő ügyvéd, jogtanácsos készkiadásai és megbízási díja).

(7) A jogorvoslati eljárás költségének összegét általában az érintett ügyfél, az eljárás egyéb résztvevője által bemutatott bizonyítékok alapján, ha pedig ez nem lehetséges, az érintett írásbeli nyilatkozata alapján kell megállapítani. A Közbeszerzési Döntőbizottság az indokolatlanul magas eljárási költség összegét mérsékelheti. Döntését indokolni köteles.

342. § (1) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérőnek az eljárást lezáró döntését, az ajánlatkérő jogosult a határozat végrehajthatóságának időpontjától számított harminc napon belül új döntést hozni. Döntése meghozatala előtt be kell szereznie valamennyi érvényes ajánlatot tevő nyilatkozatát arról, hogy ajánlatát fenntartja.

(2) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a 340. § (1) bekezdése szerinti határozatában megállapítja a közbeszerzésre, illetőleg a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértését, az ajánlatkérőként, illetőleg az ajánlattevőként szerződő fél — a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának kézbesítésétől számított harminc napon belül — elállhat az érintett közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződéstől, feltéve, hogy a jogsértés befolyásolta a közbeszerzési eljárást lezáró döntést.

A határozat kézbesítése és nyilvánosságra hozatala

343. § (1) A határozatot az ügyfeleknek és egyéb érdekelteknek kézbesíteni kell, valamint a Közbeszerzési Értesítőben közzé kell tenni. A határozatot akkor is közzé kell tenni, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a tárgyalásról a nyilvánosságot a 336. § (2) bekezdése alapján kizárta. Amennyiben a határozat támogatással megvalósuló közbeszerzésre vonatkozik, a határozatot a közbeszerzéshez támogatást nyújtó szervezet részére is kézbesíteni kell.

(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság az ügy érdemében hozott határozatát akkor is közzéteszi, ha a határozat bírósági felülvizsgálatát (345. §) kérték, de erre a tényre utalni kell.

Az előminősítési ügyekben való jogorvoslati eljárás

344. § (1) A 219. § (9) bekezdése szerinti ügyben való jogorvoslati eljárásra az e fejezet rendelkezéseit a (2)—(4) bekezdés szerinti eltérésekkel kell megfelelően alkalmazni.

(2) Kérelmet nyújthat be a jelentkező az előminősítési kérelme elutasítása és az előminősítési listáról való törlése ellen. A kérelem az ajánlatkérő erről történő írásbeli értesítésének kézhezvételét követő tizenöt napon belül nyújtható be.

(3) A kérelemben meg kell jelölni

a) a kérelmező (és képviselőjének) nevét, székhelyét (lakóhelyét);

b) a kérelemben érintett, előminősítési rendszert működtető ajánlatkérő nevét, székhelyét;

c) az ajánlatkérő írásbeli értesítése kézhezvételének napját;

d) a megsértett jogszabályi rendelkezést;

e) a Közbeszerzési Döntőbizottság döntésére irányuló indítványt, ennek indokait.

(4) A Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában a jogsértés megállapítása mellett megsemmisíti vagy megváltoztatja az ajánlatkérő döntését.

51. Cím

*JOGORVOSLAT A KÖZBESZERZÉSI
DÖNTŐBIZOTTSÁG HATÁROZATA ELLEN*

Jogorvoslat a Közbeszerzési Döntőbizottságnak az eljárás során hozott határozata ellen

345. § (1) A Közbeszerzési Döntőbizottságnak az eljárás során hozott határozata ellen külön jogorvoslatnak csak akkor van helye, ha azt e törvény megengedi. E § szabályai szerint van helye jogorvoslatnak a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásának felfüggesztését elrendelő határozat ellen is.

(2) A jogorvoslati kérelmet a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül kell benyújtani a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz. A Közbeszerzési Döntőbizottság a kérelmet — az ügy irataival együtt — beérkezését követően haladéktalanul továbbítja a bíróságnak.

(3) A Közbeszerzési Döntőbizottságnak az eljárás során hozott határozata elleni külön jogorvoslati kérelmet a Fővárosi Bíróság nemperes eljárásban, soron kívül bírálja el. A bíróság a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatát megváltoztathatja. A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

(4) A bíróság eljárására a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) XX. fejezetét kell megfelelően alkalmazni, amennyiben e törvényből, illetőleg a nemperes eljárás jellegéből más nem következik.

Jogorvoslat a Közbeszerzési Döntőbizottságnak az ügy érdemében hozott határozata ellen

346. § (1) A Közbeszerzési Döntőbizottságnak az ügy érdemében hozott határozata ellen fellebbezésnek helye nincs. Akinek jogát vagy jogos érdekét a Közbeszerzési Döntőbizottságnak az ügy érdemében hozott határozata sérti, illetőleg a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárását a 327. § (1) bekezdése alapján kezdeményező szervezet vagy személy keresettel kérheti a bíróságtól annak felülvizsgálatát.

(2) A bíróság eljárására — a 347—349. §-ban meghatározott eltérésekkel — a Pp. XX. fejezete az irányadó.

347. § (1) A keresetlevelet a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül kell benyújtani a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról is, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását.

(2) A keresetnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, azonban a bíróság a határozat végrehajtásának felfüggesztését az eljárás folyamán bármikor akár hivatalból, akár kérelemre elrendelheti.

(3) A Közbeszerzési Döntőbizottság a keresetlevelet — az ügy irataival és a Pp. 331. §-a szerinti nyilatkozatával együtt — a keresetlevél beérkezését követően haladéktalanul továbbítja a bíróságnak. A Közbeszerzési Döntőbizottságnak a nyilatkozatban közölnie kell, kéri-e tárgyalás tartását.

348. § (1) Az ügy elintézéséből ki van zárva és abban mint bíró nem vehet részt az a személy, aki a 320. §-ban meghatározott okok alapján közbeszerzési biztosként sem járhatna el.

(2) A bíróság a jogszabálynak megfelelő keresetlevelet nyolc napon belül kézbesíti, és egyidejűleg

a) írásban közli a Közbeszerzési Döntőbizottság nyilatkozatát a felperessel;

b) tájékoztatja a beavatkozás lehetőségéről a közbeszerzési ügyben szerepelt azon érdekelteket is, akikre nézve a Közbeszerzési Döntőbizottság határozata rendelkezést tartalmaz.

(3) Ha a tárgyalás tartását a felek nem kérték, a bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el. Ellenkező esetben a tárgyalás napját nyolc napon belül ki kell tűzni oly módon, hogy az első tárgyalási nap legkésőbb a keresetlevélnek a bírósághoz érkezésétől számított harmincadik napon belül megtartható legyen.

(4) A bírósági eljárást soron kívül kell lefolytatni.

(5) A bíróság a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatát megváltoztathatja és alkalmazhatja a 340. § (2) bekezdésének b) és e) — h) pontja, valamint (3) — (6) bekezdése szerinti jogkövetkezményeket.

(6) Amennyiben a határozat támogatással megvalósuló közbeszerzésre vonatkozik, a határozatot a közbeszerzéshez támogatást nyújtó szervezet részére is kézbesíteni kell.

349. § (1) A 346. § szerinti ügyben első fokon eljáró bíróság határozata ellen a határozat közlésétől számított nyolc napon belül fellebbezésnek van helye.

(2) A másodfokú bírósági eljárást soron kívül kell lefolytatni.

(3) A határozat kézbesítésére a 348. § (6) bekezdése alkalmazandó.

X. Fejezet

A KÖZBESZERZÉSEKKEL KAPCSOLATOS POLGÁRI PEREK

350. § A közbeszerzésre, illetőleg a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértésére alapított bár-

mely polgári jogi igény érvényesíthetőségének feltétele, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság, illetőleg — a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának felülvizsgálata során — a bíróság a jogsértést jogerősen megállapítsa.

351. § Ha az ajánlattevő kártérítésként kizárólag az ajánlat elkészítésével és a közbeszerzési eljárásban való részvétellel kapcsolatban felmerült költségeinek megtérítését követeli az ajánlatkérőtől, e kártérítési igény érvényesítéséhez elegendő azt bizonyítania, hogy

a) ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésre, illetőleg a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok valamely rendelkezését, és

b) valódi esélye volt a szerződés elnyerésére, valamint

c) a jogsértés kedvezőtlenül befolyásolta a szerződés elnyerésére vonatkozó esélyét.

XI. Fejezet

ÁLTALÁNOS BÉKÉLTETÉS

52. Cím

A BÉKÉLTETÉSI ELJÁRÁS ALKALMAZÁSI KÖRE ÉS CÉLJA

352. § (1) E fejezet szerint békéltetési eljárás kezdeményezhető minden olyan esetben, amikor a 318. § (1) és (3) bekezdése alapján jogorvoslatnak van helye, kivéve a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés esetét.

(2) A békéltetési eljárás célja az ajánlatkérő és az ajánlattevő, vagy a 323. § (1) bekezdése szerinti egyéb érdekelt közötti vitás ügy jogszabályoknak megfelelő megegyezéssel való rendezésének megkísérlése.

(3) A békéltetési eljárásban való részvétel önkéntes. Ha a vitában érintett bármelyik fél visszautasítja a békéltetési eljárásban való részvételt, a békéltetési eljárás nem folytatható le.

(4) A békéltetési eljárás igénybevétele nem zárja ki az e törvényben biztosított egyéb jogorvoslati lehetőségek igénybevételét, azonban a békéltetési eljárás befejezése előtt nem kezdeményezhető jogorvoslat.

53. Cím

BÉKÉLTETŐK ÉS MŰKÖDÉSÜK

A békéltető névjegyzéke

353. § (1) A békéltetési eljárás lefolytatására a Közbeszerzések Tanácsa által vezetett névjegyzéken szereplő békéltetők jogosultak.

(2) A békéltető névjegyzékét a Közbeszerzések Tanácsa a Közbeszerzési Értesítőben és a honlapján teszi közzé.

(3) A névjegyzék tartalmazza a békéltető

- a) nevét;
- b) szakterületét, amellyel kapcsolatban békéltetést vállal;
- c) által megjelölt nyelvet, amelyen békéltetést vállal;
- d) elérhetőségi címét;
- e) a névjegyzékbe bejegyzésének időpontját.

A békéltetővé válás feltételei

354. § (1) Békéltető az lehet, aki felsőfokú végzettséggel — jogi végzettség esetében jogi szakvizsgával is — rendelkezik, valamint az általa ellátott ügyek számára és jellegére vonatkozó iratokkal, illetőleg a Közbeszerzések Tanácsa által tartott személyes meghallgatáson igazolja, hogy megfelelő közbeszerzési szakértelemmel és legalább hároméves közbeszerzési gyakorlattal rendelkezik.

(2) Nem lehet békéltető, aki

- a) a polgári jog szabályai szerint cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképese;
- b) a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól nem mentesült;
- c) közbeszerzési biztos;
- d) a Közbeszerzések Tanácsának tagja.

355. § (1) A békéltető névjegyzékébe történő felvételt a Közbeszerzések Tanácsánál kell írásban kérelmezni.

(2) A kérelmezőnek a névjegyzékbe történő felvételért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetnie. A díj mértéke nyolcvanezer forint. A díj megfizetése alól mentesség nem adható.

(3) A kérelemben meg kell adni a 353. § (3) bekezdésének a)–d) pontja szerinti adatokat. A kérelemhez csatolni kell azokat az okiratokat vagy azok hiteles másolatát, amelyek alapján megállapítható, hogy a kérelmező megfelel a 354. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek, és nem áll fenn vele szemben a 354. § (2) bekezdése szerinti kizáró ok. A kérelemhez csatolni kell a (2) bekezdés szerinti díj befizetéséről szóló igazolást is.

(4) A kérelmezőnek a Közbeszerzések Tanácsa által tartott személyes meghallgatáson igazolnia kell, hogy rendelkezik a szükséges közbeszerzési ismeretekkel és gyakorlattal. A meghallgatásról a Közbeszerzések Tanácsa jegyzőkönyvet készít.

(5) A Közbeszerzések Tanácsa a kérelemről — a kézhezvételét követő hatvan napon belül — határozattal dönt. A határidő — indokolt esetben — egy alkalommal harminc nappal meghosszabbítható. Ha a kérelem hiányos, vagy a (2) bekezdés szerinti díj befizetéséről szóló igazolást nem csatolták, a Közbeszerzések Tanácsa felhívja a kérelmezőt

a megjelölt hiányok pótlására. Ebben az esetben a határidő a hiányok pótlására előírt határidővel meghosszabbodik.

(6) A Közbeszerzések Tanácsa a kérelmet elutasítja, ha az iratokból, illetőleg a személyes meghallgatás alapján megállapítható, hogy a kérelmező a 354. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek nem felel meg, illetőleg vele szemben a 354. § (2) bekezdése szerinti kizáró ok áll fenn, valamint ha hiánypótlási kötelezettségének határidőben nem tett eleget. A kérelem elutasítását indokolni kell.

(7) A békéltető attól az időponttól válik jogosulttá békéltetői tevékenység folytatására, amely időponttal a névjegyzékbe bejegyzést nyert.

A névjegyzékből való törlés

356. § (1) A békéltetőt a Közbeszerzések Tanácsa törli a névjegyzékből, ha

- a) nem felel meg a 354. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek;
- b) a 354. § (2) bekezdése szerinti valamely kizáró ok bekövetkezik;
- c) a békéltetői feladatainak ellátására tartósan képtelenné válik;
- d) a békéltető megbízatás időtartama lejárt;
- e) békéltetői kötelezettségeit megszegi vagy azoknak nem tesz eleget [361. § (3) bekezdése];
- f) lemond békéltetői megbízatásáról;
- g) meghalt.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti esetben a békéltető törlése előtt szükség szerint a Közbeszerzések Tanácsa meghallgatja.

(3) A békéltető megbízatása három évre szól. A megbízatás megújítható. A megbízatás megújítására a névjegyzékbe történő felvételre vonatkozó szabályok irányadók azzal az eltéréssel, hogy negyvenezer forint igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(4) A békéltető nem mondhat le békéltetői megbízatásáról, ha folyamatban lévő békéltetési eljárásban vesz részt.

(5) A Közbeszerzések Tanácsa a törlésről indokolással ellátott határozattal dönt.

(6) A békéltető a névjegyzékből való törléséről szóló határozat kézhezvételét követően köteles haladéktalanul a folyamatban levő békéltetési eljárást megszüntetni és a felekkel elszámolni.

357. § A békéltető köteles a Közbeszerzések Tanácsának bejelenteni, ha a 353. § (3) bekezdése és a 354. § szerinti adataiban, körülményeiben változás állt be a változást követően haladéktalanul, de legkésőbb a változástól számított öt munkanapon belül. Ha a változás következtében a békéltető nem felel meg a 354. § szerinti feltételeknek, a Közbeszerzések Tanácsa törli a névjegyzékből.

Jogorvoslat

358. § (1) A Közbesszerzések Tanácsának a kérelmet elutasító vagy a törlésről hozott határozata ellen fellebbezésnek helye nincs, de a kérelmező, illetőleg az érintett békéltető — a 356. § (1) bekezdésének *f*) pontja szerinti eset kivételével — a határozat felülvizsgálatát kérheti a bíróságtól a határozat kézhezvételétől számított tizenöt napon belül.

(2) A kérelemről a Fővárosi Bíróság nemperes eljárásban a kérelem benyújtásától számított hatvan napon belül határoz. A bíróság a Közbesszerzések Tanácsának határozatát megváltoztathatja. A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. A bíróság eljárására a Pp. XX. fejezetét kell megfelelően alkalmazni, amennyiben e törvényből, illetőleg a nemperes eljárás jellegéből más nem következik.

A békéltető nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettsége

359. § (1) A békéltető köteles évente nyilvántartást vezetni az általa lefolytatott békéltetési eljárásokról.

- (2) A nyilvántartásnak tartalmaznia kell
 - a) a békéltetési eljárás megindításának időpontját;
 - b) a felek és képviselőjük nevét, székhelyét (lakcímét);
 - c) a jogvita jellegét;
 - d) a békéltetési eljárás eredményét vagy eredménytelenségét, a békéltetési eljárás befejezésének időpontját;
 - e) az eljárásban felszámított költségek összegét.

(3) A békéltető minden év január 31. napjáig köteles adatszolgáltatást teljesíteni a Közbesszerzések Tanácsa részére az előző évben lefolytatott békéltetési eljárások számáról, a jogvita jellegéről és eredményéről.

(4) A békéltető a békéltetési eljárás iratait az eljárás befejezését követő öt évig köteles megőrizni.

(5) A békéltető a felek költségére — kérelmük alapján — az őrzési idő alatt az iratokról egyszerű másolatot adhat ki.

A békéltető díjazása

360. § A békéltető tevékenységét díjazás ellenében végzi. A békéltetőt — a díjazáson felül — a felmerült szükséges és igazolt költségei után költségtérítés illeti meg.

A békéltetői működés ellenőrzése

361. § (1) A Közbesszerzések Tanácsa jogosult hivatalból vagy a békéltetési eljárásban érintettek bejelentése alapján

a névjegyzékbe felvett békéltetők működésének rendszeres és eseti ellenőrzésére.

(2) Ha az ellenőrzés során megállapítást nyer, hogy a békéltető e törvényben meghatározott kötelezettségeit vagy a 364. § (2) bekezdése szerinti Etikai Kódex előírásait megszegte, a Közbesszerzések Tanácsa figyelmezteti a békéltetőt e törvény, illetőleg az Etikai Kódex betartására.

(3) Ha a békéltető e törvény vagy az Etikai Kódex szerinti kötelezettségeit ismételtelen vagy súlyosan megszegi, vagy annak a figyelmeztetés ellenére sem tesz eleget, a Közbesszerzések Tanácsa a békéltetőt törli a névjegyzékből.

54. Cím

A BÉKÉLTETÉSI ELJÁRÁS

A békéltetési eljárás megindítása

362. § (1) A békéltetés kérelemre indul. A kérelmet a Közbesszerzések Tanácsánál írásban kell benyújtani a — 323. § (2)—(4) bekezdése szerinti — jogorvoslati határidő megnyíltától számított öt napon belül. A kérelmező a békéltetési eljárás kezdeményezéséről — a kérelem benyújtásával egyidejűleg — köteles tájékoztatni a kérelemmel érintett közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjét, illetőleg ajánlattevőit.

(2) A kérelemhez csatolni kell azt az iratot, illetőleg annak másolatát, amelynek tartalmára a kérelmező bizonyítékként hivatkozik, továbbá a kérelemnek tartalmaznia kell

- a) a kérelmező és képviselőjének nevét, székhelyét (lakóhelyét) és rövid úton történő értesítésének módját;
- b) a békéltetési eljárás lefolytatására felkért békéltető nevét;
- c) a kérelemmel érintett közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjének nevét, székhelyét, a közbeszerzés tárgyát;
- d) a jogvita rövid leírását és a szükséges bizonyítékokat;
- e) a jogsértés megtörténtének és a kérelmező arról való tudomásszerzésének időpontját;
- f) a kérelemmel érintett közbeszerzési ügy lehetséges érdekeltjeinek a kérelmező által ismert nevét és székhelyét (lakóhelyét) és rövid úton történő értesítésének módját.

(3) A Közbesszerzések Tanácsa a kérelmet haladéktalanul továbbítja a kérelemben kijelölt békéltetőnek, valamint a kérelemmel érintett közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjének (illetőleg az ellenérdekű félnek), ez utóbbit egyben felhívja békéltető jelölésére.

A békéltető tanács megalakulása, összeférhetetlenség

363. § (1) A békéltetést három békéltetőből álló tanács (a továbbiakban: békéltető tanács) folytatja le. A három békéltető közül egyet a békéltetési eljárás kérelmezője, egy másikat az ellenérdekű fél (a továbbiakban: felek) jelöl a

békéltető Közbeszerzések Tanácsa által vezetett névjegyzékről, és az így kijelölt békéltető jelölik ki — közös megegyezéssel — a harmadik békéltetőt. Az eljáró békéltető tanács tagjait úgy kell kijelölni, hogy közülük legalább egy jogi szakvizsgával rendelkezzen. Az eljáró békéltető tanács tagjai maguk közül — jogi szakvizsgával rendelkező — elnököt választanak.

(2) A felek megegyezése alapján a békéltetés lefolytatására — a felek által közösen kijelölt — békéltető egyedül is jogosult. Egyedül eljáró békéltetőként csak az jelölhető ki, aki jogi szakvizsgával rendelkezik. Ahol e törvény a továbbiakban eljáró békéltető tanácsot (elnököt) említ, azon az egyedül eljáró békéltetőt is érteni kell.

(3) Ha a felek bármelyike nem él a jelölés lehetőségével, vagy a két kijelölt békéltető nem egyezik meg a harmadik békéltető személyében, a békéltetési eljárás nem folytatható le.

(4) A békéltetőnek javasolt személy és a kijelölt békéltető haladéktalanul köteles feltárni a felek előtt minden olyan körülményt, amely jogos kétségeket ébreszthet függetlensége vagy pártatlansága tekintetében. A békéltető a jelölést az (5) bekezdés szerinti összeférhetetlenség esetén köteles visszautasítani, egyéb akadályoztatás esetén pedig visszautasíthatja.

(5) A békéltető az eljárásból ki van zárva, ha neki vagy hozzátartozójának a vitás üggyhez, illetőleg a vitás ügyvel érintett felek bármelyikéhez személyi vagy vagyoni érdekeltsége fűződik, illetőleg egyéb ok miatt elfogult, kivéve, ha a feleket erről tájékoztatta, és ennek ismeretében személye ellen egyik fél sem emelt kifogást. Kizáró oknak kell tekinteni különösen, ha a békéltető vagy hozzátartozója a kérelemmel érintett közbeszerzési eljárásban hivatalos közbeszerzési tanácsadóként vesz, illetőleg vett részt, vagy a felkérést megelőző három éven belül a kérelemmel érintett közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjére vonatkozó tanúsítási eljárásban tanúsítóként vett részt.

364. § (1) A békéltetőnek függetlennek és pártatlannak kell lennie, nem lehet képviselője a feleknek, eljárása során utasítást nem fogadhat el. A békéltető feladata, hogy a békéltetés során pártatlanul, legjobb tudása szerint közreműködjön a felek közötti vitát lezáró, jogszabályoknak megfelelő megegyezés létrehozásában. Teljes titoktartásra kötelezett a békéltetés során tudomására jutott tények és adatok tekintetében, az eljárás megszűnése után is.

(2) A békéltetőknak a békéltetés során tanúsítandó magatartását a Közbeszerzések Tanácsa által kidolgozott Etikai Kódex tartalmazza.

A békéltetési eljárás lefolytatása

365. § (1) A békéltető tanács elnöke a megválasztását és egyben a 362. § szerinti kérelem kézhezvételét követően

haladéktalanul időpontot és helyszínt tűz ki a meghallgatásra.

(2) A békéltető tanács elnöke — rövid úton — haladéktalanul értesíti a békéltetési eljárás megindulásáról a békéltetési eljárással érintett közbeszerzési eljárásban résztvevő ajánlattevőket és egyéb érdekeltet, tájékoztatja a békéltetési eljárásban való részvétel lehetőségéről, valamint a meghallgatás kitűzött időpontjáról és helyszínéről.

(3) A békéltetési eljárás megindulása esetén az ajánlatkérő a folyamatban levő közbeszerzési eljárását felfüggesztheti, a szerződés megkötését elhalaszthatja a békéltetési eljárás befejezéséig. Erről köteles értesíteni a békéltető tanács elnökét is. A közbeszerzési eljárás felfüggesztése a folyamatban lévő határidőket a felfüggesztés időtartamával meghosszabbítja.

366. § (1) A békéltetési eljárásban a felek képviselő útján is járhatnak.

(2) Ha a felek bármelyike személyesen vagy képviselő útján nem jelenik meg a meghallgatáson, a békéltető tanács elnöke a békéltetési eljárást megszünteti.

(3) A feleket a békéltetési eljárás során egyenlő elbánásban kell részesíteni, és mindegyik félnek meg kell adni a lehetőséget álláspontja előadására, illetőleg beadványai előterjesztésére. Az egyik fél által a békéltető tanácshoz beterjesztett beadványt közölni kell a másik féllel is.

367. § (1) A békéltető tanács megkísérli, hogy a felek a jogvitájukat — a jogszabályoknak megfelelő — megegyezéssel rendezzék.

(2) A békéltetési eljárásról és a békéltetés eredményéről jegyzőkönyvet kell készíteni, és annak egy-egy példányát kézbesíteni kell a feleknek.

(3) Megszűnik a békéltetési eljárás akkor is, ha azt bármelyik fél kezdeményezi, ha a fél a kérelmét visszavonja, vagy ha a békéltetési eljárás befejezésére előírt határidő [368. § (1) bekezdése] lejárt.

(4) Ha a békéltetési eljárással érintett közbeszerzési eljárás kapcsán a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból eljár, vagy a békéltetési eljárásban nem résztvevő jogorvoslati eljárást kért, illetőleg kezdeményezett, az ajánlatkérő köteles értesíteni erről a békéltető tanács elnökét. Ebben az esetben a békéltető tanács a békéltetési eljárást megszünteti.

(5) A békéltetési eljárás költségeit a felek — eltérő megállapodás hiányában — egyenlő arányban viselik, a békéltetési eljárásban való részvétellel kapcsolatban felmerült saját költségeiket pedig maguk viselik. A békéltetési eljárásba a 365. § (2) bekezdése alapján beavatkozó ajánlattevők, egyéb érdekelt a békéltetési eljárásban való részvétellel kapcsolatban felmerült költségeiket maguk viselik.

A békéltetési eljárás befejezése

368. § (1) A békéltetést a 362. § (1) bekezdése szerinti kérelem benyújtásától számított nyolc napon belül be kell fejezni.

(2) A békéltetési eljárás alapján az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárása érvénytelenítéséről dönthet.

XII. Fejezet

KÜLÖNÖS BÉKÉLTETÉS

369. § (1) Bármely ajánlattevő vagy egyéb érdekelt, akinek jogát vagy jogos érdekét sérti vagy veszélyezteti a 162. § szerinti ajánlatkérőnek az V. fejezet szerinti eljárásával kapcsolatos, e törvénybe ütköző magatartása vagy mulasztása, e fejezet szabályai szerint békéltetési eljárást kezdeményezhet.

(2) A kérelmet írásban a Közbeszerzések Tanácsánál vagy az Európai Bizottságnál kell benyújtani. A Közbeszerzések Tanácsa a hozzá benyújtott kérelmet haladéktalanul továbbítja az Európai Bizottsághoz.

370. § (1) Az Európai Bizottság megkeresésére az ajánlatkérő köteles tájékoztatni a Bizottságot a békéltetési eljárásban való részvételi szándékáról. Az ajánlatkérő jogosult a békéltetési eljárásban való részvétel visszautasítására. Ebben az esetben a békéltetési eljárás nem folytatható le, és erről az Európai Bizottság értesíti a kérelmezőt.

(2) Ha a békéltetési eljárás lefolytatható, az Európai Bizottság — a békéltetők általa vezetett listájáról — egy békéltetőt kijelöl, és erről értesíti az ajánlatkérőt és az eljárás kezdeményezőjét (a továbbiakban: felek). További egy-egy békéltetőt — az említett listáról — a felek jelölnek, egyben kötelesek nyilatkozni az Európai Bizottság által kijelölt békéltető elfogadásáról vagy elutasításáról. A békéltetést három békéltető folytatja le.

(3) A békéltetők — a jogszabályoknak megfelelő — megegyezést kísérelnek meg létrehozni a felek között. Kötelesek tájékoztatni az Európai Bizottságot a létrejött megegyezésről, illetőleg az eljárás során tudomásukra jutott tényekről.

(4) A békéltetők az eljárás során — legfeljebb két — szakértőt vehetnek igénybe. A szakértőként felkért személy eljárásba történő bevonását bármelyik fél és az Európai Bizottság is jogosult visszautasítani.

(5) A békéltetési eljárás során a felek, valamint a közbeszerzési eljárásban résztvevő egyéb ajánlattevők mind szóban, mind írásban kifejezhetik álláspontjukat.

(6) Mindkét fél jogosult a békéltetési eljárás — az eljárás bármely szakaszában történő — megszüntetésére.

(7) Eltérő megállapodás hiányában a felek, illetőleg az (5) bekezdés alapján beavatkozó egyéb ajánlattevők, érdekeltek maguk viselik a békéltetési eljárásban való részvétellel kapcsolatban felmerült saját költségeiket. A felek egyenlő arányban viselik a békéltetés eljárás költségeit.

371. § (1) Ha a békéltetési eljárás bármely résztvevője ugyanabban az ügyben jogorvoslati eljárást kezdeményez vagy arról tudomást szerez, köteles erről értesíteni a békéltetőket.

(2) Ha a békéltetési eljárásban nem résztvevő kezdeményezett jogorvoslati eljárást, az ajánlatkérő köteles értesíteni erről a békéltetőket. A békéltetők tájékoztatják a jogorvoslati eljárást kezdeményezőt a folyamatban lévő békéltetési eljárásról és a békéltetési eljárásban való részvételi lehetőségről. A jogorvoslati eljárást kezdeményező a békéltetők által megadott határidőn belül köteles nyilatkozni a békéltetési eljárásban való részvételi szándékáról. Ha a békéltetési eljárásban való részvételt visszautasítja, a békéltetők szótöbbséggel hozott döntéssel a békéltetési eljárást megszüntethetik, amennyiben álláspontjuk szerint az érintett ajánlattevő vagy egyéb érdekelt részvétele szükséges a vita rendezéséhez. Döntésükről és annak indokairól tájékoztatják az Európai Bizottságot.

(3) A békéltetési eljárás nem zárja ki az e törvényben biztosított egyéb jogorvoslati lehetőségek igénybevételét.

XIII. Fejezet

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG ELJÁRÁSA

372. § Amennyiben az Európai Bizottság a második rész szerinti közbeszerzési eljárásban a közbeszerzésekre vonatkozó európai közösségi jogszabályok nyilvánvaló megsértését észleli, a 373. § szerint eljárást kezdeményezhet.

373. § (1) Az Európai Bizottság az észlelt jogsértésről értesíti az ajánlatkérőt is, és felhívja a jogsértésnek a szerződés megkötéséig történő orvoslására.

(2) Az ajánlatkérő a jelzett jogsértéssel kapcsolatos tájékoztatását a Közbeszerzések Tanácsának köteles megküldeni oly módon, hogy a Közbeszerzések Tanácsa a megkeresés kézhezvételétől számított huszonegy, a 162. § szerinti ajánlatkérő esetében harminc napon belül továbbítani tudja azt az Európai Bizottság részére.

(3) Az ajánlatkérő különösen arról köteles tájékoztatást adni, hogy

a) a jogsértést orvosolták, vagy

b) a jogsértést nem orvosolták, vagy

c) az érintett közbeszerzési eljárását felfüggesztette, illetőleg a Közbeszerzési Döntőbizottság jogorvoslati eljárásban ideiglenes intézkedésként a közbeszerzési eljárás felfüggesztését rendelte el.

(4) A (3) bekezdés *b*) pontja szerinti tájékoztatást indokolással kell ellátni. Ha az állítólagos jogsértés orvoslására azért nem került sor, mert az folyamatban lévő jogorvoslati eljárás tárgyát képezi, a Közbeszerzések Tanácsa haladéktalanul tájékoztatja az Európai Bizottságot a jogorvoslati eljárás során hozott határozatról.

(5) A (3) bekezdés *c*) pontja szerinti esetben a Közbeszerzések Tanácsa szintén haladéktalanul tájékoztatja az Európai Bizottságot a közbeszerzési eljárás, illetőleg a jogorvoslati eljárás eredményéről, a jelzett jogsértés orvoslásának kérdéséről.

NYOLCADIK RÉSZ

A KÖZBESZERZÉSEK TANÁCSA

A Tanács jogállása

374. § (1) Az e törvényben meghatározott célok érvényesülésének biztosítása érdekében Közbeszerzések Tanácsa (a továbbiakban: Tanács) működik, amely csak az Országgyűlésnek van alárendelve.

(2) A Tanács az Országgyűlés felügyelete alatt álló, önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv, amely az e törvényben meghatározott feladatkörében általános hatáskörrel rendelkezik. Székhelye Budapest.

(3) A Tanács költségvetését az éves központi költségvetésben elkülönítetten kell előirányozni. Előirányzatának terhére az Országgyűlés jóváhagyása nélkül év közben nem hajtható végre átcsoportosítás.

A Tanács tagjai, tisztségviselői

375. § (1) A Tanács tizenkilenc tagból áll. A Tanácsban az egyes közérdekű célokat, az ajánlatkérőket és az ajánlattevőket azonos számú tag képviseli.

(2) A törvény alapelveinek és egyes közérdekű céloknak az érvényesítése a Tanácsban a következő szervezetek vagy személyek által kijelölt személyek feladata:

- a*) a legfőbb ügyész;
- b*) a Gazdasági Versenyhivatal elnöke;
- c*) a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter;
- d*) a gazdasági miniszter;
- e*) a környezetvédelmi miniszter;
- f*) az igazságügy-miniszter.

(3) A közbeszerzési eljárás ajánlatkérőinek általános érdekeit a Tanácsban a következő szervezetek vagy személyek által kijelölt személyek képviselik:

- a*) a Kormány által kijelölt két személy;
- b*) a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter által kijelölt személy;

c) a társadalombiztosítás igazgatási szerveinek felügyeletét ellátó személy által kijelölt személy;

d) a helyi önkormányzatok országos szövetségei által együttesen kijelölt személy;

e) az országos gazdasági kamarák, az országos szakmai kamarák és a Magyar Tudományos Akadémia által együttesen kijelölt személy.

(4) A közbeszerzési eljárás ajánlattevőinek általános érdekeit a Tanácsban a munkáltatók országos érdekképviselői és az országos gazdasági kamarák által kijelölt hat személy képviseli.

(5) A Tanács elnöke a Tanács tagjává válik akkor is, ha nem a tagok közül választották. Ha a Tanács elnökét a Tanács tagjai közül választották, az elnök a továbbiakban nem képviseli az őt kijelölő (kijelölők) szerinti általános célokat vagy érdekeket, a kijelölő (kijelölők) pedig jogosult a Tanácsba új tagot kijelölni. A kijelölő (kijelölők) a Tanács elnökével szemben nem élhet a 377. § (6) bekezdésének *b*) pontjában és (7) bekezdésében biztosított jogával.

(6) A Tanács tagja évenként köteles beszámolni az őt kijelölőnek (kijelölőknek) az általa érvényesítendő célok, illetőleg képviselendő általános érdekek, továbbá e törvény céljainak megvalósulása érdekében a Tanácsban folytatott tevékenységéről, valamint ezeknek a közbeszerzések terén való érvényesüléséről.

376. § (1) Nem lehet a Tanács tagja, aki

- a*) országgyűlési képviselő;
- b*) büntetett előéletű.

(2) A tagok megbízatása legalább két évre szól.

(3) A tagok kijelölésének és visszahívásának az (1)—(2) bekezdés esetén kívüli szabályait a kijelölő szervezetek állapítják meg úgy, hogy a Tanács működőképesége állandóan biztosítható legyen.

(4) A tagok megbízatásukat személyesen kötelesek ellátni.

377. § (1) A Tanács elnökének öt évre történő kinevezéséről a Tanács a jelen levő tagok kétharmados szótöbbségével dönt. A kinevezés egyszer ismételtető.

(2) A Tanács elnökére a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvényt az e törvény szerinti eltérésekkel kell alkalmazni.

(3) A Tanács elnöke a közigazgatási államtitkárnak járó illetményre, valamint egyéb juttatásokra jogosult.

(4) A Tanács elnöke felett a munkáltatói jogokat a Tanács gyakorolja, az elnök az összeférhetlenségével kapcsolatos bejelentést [392. § (6) bekezdése] a Tanácsnak köteles megtenni.

(5) A Tanács a tagok közül két évre a jelen levő tagok kétharmados szótöbbségével hozott döntéssel alelnököt választ.

(6) A Tanács elnökének, alelnökének és tagjainak megbízása megszűnik

a) a megbízás időtartamának lejártával;

b) visszahívással;

c) lemondással;

d) a 376. § (1) bekezdésében foglalt körülmények bekövetkezése esetében;

e) a tisztségre méltatlanná vagy tartósan alkalmatlanná válás esetében;

f) halálával.

(7) A (6) bekezdés e) pontja szerinti esetben a megbízás megszűnését a Tanács a jelen levő tagok kétharmadának szavazatával — az érintett személyt kijelölő szervezetek, személyek véleményének figyelembevételével — állapítja meg.

378. § (1) A Tanács elnöke

a) képviseli a Tanácsot;

b) meghívása esetén részt vesz az Országgyűlés és bizottságainak ülésein és ismerteti a Tanács éves beszámolóját;

c) a közbeszerzésekkel kapcsolatos gyakorlati tudnivalókról elnöki tájékoztatót ad ki;

d) a halasztást nem tűrő ügyek eldöntése érdekében — a Tanács szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint — az ülések közötti időszakban rövid úton való szavazást kezdeményez;

e) gyakorolja a munkáltatói jogokat a Tanács főtítkára (a továbbiakban: főtítkár), valamint a Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke és elnökhelyettese vonatkozásában.

(2) A Tanács elnökét távolléte esetén az alelnök teljes jogkörrel helyettesíti.

A Tanács hatásköre

379. § (1) A Tanács

a) figyelemmel kíséri e törvény szabályainak érvényesülését, kezdeményezi az arra jogosultnál a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályok megalkotását, módosítását;

b) véleményezi a közbeszerzésekkel és a Tanács működésével kapcsolatos jogszabálytervezeteket;

c) a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályok keretei között, azok végrehajtását elősegítő ajánlásokat készít;

d) megállapítja a Közbeszerzési Döntőbizottság létszámát;

e) kinevezi, illetőleg felmenti a Közbeszerzési Döntőbizottság elnökét, elnökhelyettesét és a közbeszerzési biztosokat; elbírálja a közbeszerzési biztosokkal kapcsolatos összeférhetlenségi ügyeket;

f) vezeti és közzéteszi a XI. fejezet szerinti békéltető névjegyzékét; jogosult ellenőrizni a békéltető tevékenységét; kidolgozza a békéltetőkre vonatkozó Etikai Kódexet;

g) vezeti és közzéteszi a hivatalos közbeszerzési tanácsadók névjegyzékét;

h) vezeti és közzéteszi a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékét, meghatározza a minősítési szempontokat és igazolási módjait;

i) közzéteszi az akkreditált tanúsítók listáját; jogosult ellenőrizni az akkreditált tanúsítók tevékenységét;

j) gondoskodik a „Közbeszerzési Értesítő — a Közbeszerzések Tanácsának Hivatalos Lapja”-nak, illetőleg elektronikus változatának szerkesztéséről, a közbeszerzési és a tervpályázati eljárással kapcsolatos hirdetmények ellenőrzéséről, közzétételéről; közzéteszi a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatait, valamint a bíróság ezek felülvizsgálata tárgyában hozott jogerős határozatait, a közbeszerzési eljárásban való részvételtől eltiltott ajánlattevők listáját (az eltiltás idejével), a c) pont szerinti ajánlásokat, továbbá egyéb, a közbeszerzésekkel kapcsolatos tájékoztatókat és közleményeket;

k) figyelemmel kíséri a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződések módosítását és teljesítését [307. § (2) bekezdése];

l) nyilvántartást vezet az ajánlatkérőkről, valamint a közbeszerzésekről, ideértve a közbeszerzések tárgyainak az egységre vetített — közbeszerzési eljárás alapján fizetendő — ellenértékét is; éves összesített statisztikai jelentést készít;

m) felügyeli, koordinálja, elősegíti a közbeszerzési eljárásban résztvevők oktatását és továbbképzését;

n) kapcsolatot tart más államok közbeszerzési szervezeteivel és nemzetközi szervezetekkel;

o) elfogadja saját szervezeti és működési, valamint más, működését érintő belső szabályzatát — így különösen a hirdetmények vizsgálata kapcsán a jogorvoslati eljárás indításának eljárásrendjét —, továbbá költségvetési javaslatát és éves költségvetési beszámolóját;

p) ellátja a részére e törvényben és egyéb törvényben előírt egyéb feladatokat.

(2) A Tanács évente beszámolót készít az Országgyűlésnek a közbeszerzések tisztaságával és átláthatóságával kapcsolatos tapasztalatairól, valamint tevékenységéről. A beszámolóban megállapításokat kell tartalmaznia arra nézve, hogy e törvény szabályai mennyiben felelnek meg a gazdasági élet és az államháztartási szabályok követelményeinek, illetőleg milyen módon lehet biztosítani az ezekkel való összhangot. A Tanács a beszámolót tájékoztatásul az Állami Számvevőszéknek is megküldi.

(3) A Közbeszerzési Értesítő kiadására a Magyar Közlöny és más hivatalos lapok kiadására a jogalkotásról szóló törvényben, illetőleg a végrehajtásáról szóló jogszabályban foglaltakat kell alkalmazni.

A hivatalos közbeszerzési tanácsadók névjegyzéke

380. § (1) E törvény szerinti hivatalos közbeszerzési tanácsadói tevékenység folytatására a Tanács által vezetett

névjegyzéken szereplő közbeszerzési tanácsadók jogosultak.

(2) A hivatalos közbeszerzési tanácsadók névjegyzékét a Tanács a Közbeszerzési Értesítőben és a honlapján teszi közzé.

(3) A névjegyzék tartalmazza a hivatalos közbeszerzési tanácsadó

- a) nevét;
- b) szakterületét;
- c) elérhetőségi címét;
- d) a névjegyzékbe bejegyzésének időpontját.

(4) A névjegyzék szervezet esetében tartalmazza

- a) a szervezet elnevezését, székhelyét, nyilvántartási számát, elérhetőségi címét;
- b) a 11. § (2) bekezdésében meghatározott személy, illetőleg személyek (3) bekezdés a)—c) pontja szerinti adatait;
- c) a szervezet névjegyzékbe bejegyzésének időpontját.

381. § (1) Hivatalos közbeszerzési tanácsadó az lehet, aki megfelel a 11. §-ban meghatározott feltételeknek.

(2) Nem lehet hivatalos közbeszerzési tanácsadó, aki

- a) a polgári jog szabályai szerint cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes;
- b) a büntetett előléthez fűződő hátrányok alól nem mentesült;
- c) közbeszerzési biztos;
- d) a Közbeszerzések Tanácsának tagja.

382. § (1) A hivatalos közbeszerzési tanácsadók névjegyzékébe történő felvételt a Tanácsnál kell írásban kérelmezni.

(2) A névjegyzékbe történő felvételért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni. A díj mértéke nyolcvanezer forint. A díj megfizetése alól mentesség nem adható.

(3) A kérelemben meg kell adni a 380. § (3) bekezdésének a)—c) pontja, illetőleg (4) bekezdésének a)—b) pontja szerinti adatokat. A kérelemhez csatolni kell azokat az okiratokat vagy azok hiteles másolatát, amelyek alapján megállapítható, hogy a kérelmező megfelel a 381. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek, és nem áll fenn vele szemben a 381. § (2) bekezdése szerinti kizáró ok. A kérelemhez csatolni kell a (2) bekezdés szerinti díj befizetéséről szóló igazolást is.

(4) A Tanács a kérelemlről — a kézhezvételét követő harminc napon belül — határozattal dönt. A határidő — indokolt esetben — egy alkalommal harminc nappal meghosszabbítható. Ha a kérelem hiányos, vagy a (2) bekezdés szerinti díj befizetéséről szóló igazolást nem csatolták, a Tanács felhívja a kérelmezőt a megjelölt hiányok pótlására. Ebben az esetben a határidő a hiányok pótlására előírt határidővel meghosszabbodik.

(5) A Tanács a kérelmet elutasítja, ha az iratokból megállapítható, hogy a kérelmező a 381. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek nem felel meg, illetőleg vele szemben a 381. § (2) bekezdése szerinti kizáró ok áll fenn, valamint ha hiánypótlási kötelezettségének határidőben nem tett eleget. A kérelem elutasítását indokolni kell.

(6) A hivatalos közbeszerzési tanácsadó attól az időponttól válik jogosulttá tevékenysége folytatására, amely időponttal a névjegyzékbe bejegyzést nyert.

383. § (1) A hivatalos közbeszerzési tanácsadót a Tanács törli a névjegyzékből, ha

- a) nem felel meg a 381. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek;
- b) a 381. § (2) bekezdése szerinti valamely kizáró ok bekövetkezik;
- c) a közbeszerzési tanácsadói feladatainak ellátására tartósan képtelenné válik;
- d) közbeszerzési ügyben jogerős határozattal megállapították, hogy a hivatalos közbeszerzési tanácsadó ilyen minőségében szándékosan megsértette a közbeszerzésre, illetőleg a közbeszerzési eljárásra vonatkozó vagy egyéb jogszabályokat;
- e) azt a hivatalos közbeszerzési tanácsadó kéri;
- f) meghalt, illetőleg a szervezet megszűnt.

(2) A hivatalos közbeszerzési tanácsadó csak akkor kérheti a névjegyzékből való törlését, ha folyamatban levő közbeszerzési eljárásban nem vesz részt.

(3) A Tanács a törlésről indokolással ellátott határozattal dönt.

(4) A hivatalos közbeszerzési tanácsadó a névjegyzékből való törléséről szóló határozat kézhezvételétét követően köteles haladéktalanul a folyamatban levő tanácsadói tevékenységét megszüntetni és a felekkel elszámolni.

(5) Az a hivatalos közbeszerzési tanácsadó, akit a névjegyzékből az (1) bekezdés d) pontja alapján törölt a Tanács, csak a törlésétől számított három év elteltével nyújthat be a névjegyzékbe történő felvétele iránt újabb kérelmet.

384. § A hivatalos közbeszerzési tanácsadó köteles a Tanácsnak bejelenteni, ha a 380. § (3)—(4) bekezdése és a 381. § szerinti adataiban, körülményeiben változás állt be a változást követően haladéktalanul, de legkésőbb a változástól számított öt munkanapon belül. Ha a változás következtében a hivatalos közbeszerzési tanácsadó nem felel meg a 381. § szerinti feltételeknek, a Tanács törli a névjegyzékből.

385. § (1) A Tanácsnak a kérelmet elutasító vagy a törlésről hozott határozata ellen fellebbezésnek helye nincs, de a kérelmező, illetőleg az érintett hivatalos közbeszerzési tanácsadó a határozat felülvizsgálatát kérheti a bíróságtól a határozat kézhezvételétől számított tizenöt napon belül.

(2) A kérelemről a Fővárosi Bíróság nemperes eljárásban a kérelem benyújtásától számított hatvan napon belül határoz. A bíróság a Tanács határozatát megváltoztathatja. A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. A bíróság eljárására a Pp. XX. fejezetét kell megfelelően alkalmazni, amennyiben e törvényből, illetőleg a nemperes eljárás jellegéből más nem következik.

A minősített ajánlattevők hivatalos jegyzéke

386. § (1) A Tanács által vezetett minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékét a Tanács a Közbeszerzési Értesítőben és a honlapján közzéteszi.

(2) A hivatalos jegyzék tartalmazza a minősített ajánlattevő

- a) nevét, székhelyét (lakóhelyét);
- b) a jegyzék szerinti besorolását;
- c) a jegyzékbe bejegyzésének időpontját.

(3) A Tanács, mint a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékét vezető szervezet a címét köteles megküldeni az Európai Unió többi tagállamának és az Európai Bizottságnak.

387. § (1) Minősített ajánlattevő az lehet, aki megfelel a Tanács által meghatározott és meghirdetett minősítési szempontoknak és azt az előírt módon igazolja (12. §).

(2) A minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékébe történő felvételt a Tanácsnál kell írásban kérelmezni. A kérelmező bármikor kérheti minősítését és a hivatalos jegyzékbe vételét az előírt adatok, tények bemutatása, a szükséges igazolások, nyilatkozatok vagy egyéb dokumentumok csatolása mellett.

(3) A minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékébe történő felvételért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni. A díj mértéke százötvenezer forint. A díj megfizetése alól mentesség nem adható. A kérelemhez csatolni kell a díj befizetéséről szóló igazolást is.

(4) A Tanács a kérelemről — a kézhezvételét követő hatvan napon belül — határozattal dönt. A határidő — indokolt esetben — egy alkalommal harminc nappal meghosszabbítható. Ha a kérelem hiányos, vagy a (3) bekezdés szerinti díj befizetéséről szóló igazolást nem csatolták, a Tanács felhívja a kérelmezőt a megjelölt hiányok pótlására. Ebben az esetben a határidő a hiányok pótlására előírt határidővel meghosszabbodik.

(5) A Tanács a kérelmet elutasítja, ha az iratokból megállapítható, hogy a kérelmező a minősítési szempontoknak nem felel meg, valamint ha hiánypótlási kötelezettségének határidőben nem tett eleget. A kérelem elutasítását indokolni kell.

(6) A kérelmező attól az időponttól válik minősített ajánlattevővé, amely időponttal a hivatalos jegyzékbe bejegyzést nyert.

388. § (1) A minősített ajánlattevőt a Tanács törli a hivatalos jegyzékből, ha

- a) nem felel meg a minősítési szempontoknak;
- b) közbeszerzéssel kapcsolatos jogorvoslati eljárásban jogerős határozattal eltiltották közbeszerzési eljárásban való részvételtől;
- c) közbeszerzéssel kapcsolatos jogorvoslati eljárásban jogerős határozattal elrendelték a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékéből való törlését;
- d) azt a minősített ajánlattevő kéri;
- e) megszűnt, illetőleg meghalt.

(2) A minősített ajánlattevő csak akkor kérheti a hivatalos jegyzékből való törlését, ha folyamatban levő közbeszerzési eljárásban nem vesz részt.

(3) A Tanács a törlésről indokolással ellátott határozattal dönt.

(4) A minősített ajánlattevő a hivatalos jegyzékből való törléséről szóló határozat kézhezvételét követően köteles haladéktalanul törlését bejelenteni az ajánlatkérőnek, ha folyamatban levő közbeszerzési eljárásban vesz részt.

389. § A minősített ajánlattevő köteles a Tanácsnak bejelenteni, ha a minősítési szempontok szerinti adataiban, körülményeiben változás állt be a változást követően haladéktalanul, de legkésőbb a változástól számított öt munkanapon belül. Ha a változás következtében a minősített ajánlattevő nem felel meg a minősítési szempontoknak, a Tanács törli a hivatalos jegyzékből.

390. § (1) Ha a Tanács módosítja a minősítési szempontokat és igazolási módjait, köteles a minősítési szempontokat újra meghirdetni, valamint a már jegyzékbe vett minősített ajánlattevőket és a kérelmet benyújtókat egyidejűleg, közvetlenül, írásban tájékoztatni.

(2) A minősítési szempontok módosítása esetében a már jegyzékbe vett minősített ajánlattevőknek is igazolniuk kell az előírt módon megfelelőségüket az új vagy a módosult minősítési szempont tekintetében. Erre — az (1) bekezdés szerinti tájékoztatás során — fel kell hívni a minősített ajánlattevőket. Benyújtott kérelem folyamatban levő elbírálása esetében pedig a Tanácsnak a kérelem módosítás miatt szükséges kiegészítésére kell a kérelmezőt felhívnia.

391. § (1) A Tanácsnak a kérelmet elutasító vagy a törlésről hozott határozata ellen fellebbezésnek helye nincs, de a kérelmező, illetőleg az érintett minősített ajánlattevő a határozat felülvizsgálatát kérheti a bíróságtól a határozat kézhezvételétől számított tizenöt napon belül.

(2) A kérelemről a Fővárosi Bíróság nemperes eljárásban a kérelem benyújtásától számított hatvan napon belül határoz. A bíróság a Tanács határozatát megváltoztathatja. A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. A bíróság eljárására a Pp. XX. fejezetét kell megfelelően alkalmazni, amennyiben e törvényből, illetőleg a nemperes eljárás jellegéből más nem következik.

A Tanács működése

392. § (1) A Tanács testületi üléseit szükség szerint, de évente legalább hat alkalommal tartja.

(2) A Tanács határozatképes, ha a tagok kétharmada jelen van.

(3) A Tanács határozatait — a 377. § (1), (5), (7) bekezdése és a 395. § (4) bekezdése szerinti kivételtől eltekintve — egyszerű szótöbbséggel hozza.

(4) A Tanácsnak a 379. § (1) bekezdésének *e*) pontja tárgyában hozott határozata előkészítésében és eldöntésében nem vehet részt a Tanács azon tagja, aki az ügyvel érintett személy hozzátartozója.

(5) A Tanácsnak a 355—356. §, a 382—383. § és a 387—388. § szerinti eljárásában nem vehet részt a Tanács azon tagja, illetőleg annak előkészítésében a Tanács szervezetének azon alkalmazottja, akinek az eljárással érintettekhez személyi vagy vagyoni érdekeltsége fűződik.

(6) A Tanács tagja az elnöknek köteles bejelenteni, ha személyére nézve a (4)—(5) bekezdés szerinti összeférhetlenségi ok áll fenn vagy az keletkezett, és köteles a folyamatban levő eljárásban való részvételét azonnal megszüntetni.

393. § (1) A Tanács üzletszerű gazdasági tevékenységet nem folytathat, vagyoni hozzájárulást semmilyen szervezettől vagy személytől nem fogadhat el, részükre vagyoni hozzájárulást nem nyújthat.

(2) A 324. § (3) bekezdése, a 355. § (2) bekezdése, a 382. § (2) bekezdése és a 387. § (3) bekezdése szerinti igazgatási szolgáltatási díj, a 338. § szerinti rendbírság, valamint a 340. § (3) bekezdésének *e*) pontja és (4)—(6) bekezdése szerinti bírság beszedésére a Tanács jogosult, amelyet a Tanácsnak a Magyar Államkincstárnál vezetett MNB 10032000-01720361-00000000 számú számlájára kell befizetni készpénzátutalással vagy átutalási megbízással.

(3) A 324. § (3) bekezdése, a 355. § (2) bekezdése, a 382. § (2) bekezdése és a 387. § (3) bekezdése szerinti igazgatási szolgáltatási díj a kérelem elutasítása, illetőleg visszavonása esetén nem kerül visszafizetésre.

(4) A (2) bekezdés szerinti igazgatási szolgáltatási díj teljes összege, továbbá a rendbírság és a bírság ötven százaléka a Tanács saját bevétele, a fennmaradó ötven százaléka a központi költségvetés központosított bevételeit képezi a (6) bekezdésben meghatározott elszámolási rend szerint.

(5) A (2) bekezdés szerinti igazgatási szolgáltatási díjakat, továbbá a rendbírságnak és a bírságnak a Tanácsnál fennmaradó részét a Tanács törvényben előírt feladatainak teljesítése során felmerülő kiadásokra kell fordítani.

(6) A Tanács — a díjfizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzéséhez — a befizetett igazgatási szolgáltatási díjak-

ról, rendbírságról, bírságról külön nyilvántartást vezet. A Tanács a Pp. 339. §-ának (1) bekezdésére és 339. §-a (2) bekezdésének *q*) pontjára, valamint e törvény 345. §-ának (3) bekezdésére és 348. §-ának (5) bekezdésére tekintettel a tárgyévben keletkezett visszafizetési kötelezettségeivel csökkentett összegű tárgyévi bírság bevételeivel a december 31-i állapot szerint köteles elszámolni. A díjak, a rendbírság, a bírság nyilvántartására, kezelésére és elszámolására egyebekben a költségvetés alapján gazdálkodó szervek beszámolási és könyvvizetési kötelezettségeiről szóló jogszabályt kell alkalmazni.

(7) A (2) bekezdés szerinti igazgatási szolgáltatási díjak tekintetében az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.)

a) 3. §-ának (4) bekezdésében és 28. §-ának (2)—(3) bekezdésében foglaltakat a díjfizetési kötelezettségre,

b) 31. §-a (1) bekezdésének első mondatában, illetőleg 31. §-ának (2), (4), (5), (7) bekezdésében foglaltakat a díjfizetésre kötelezettek körének megállapítására,

c) 86. §-ában foglaltakat az elévülésre megfelelően kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy ahol az Itv. illetéket említ, azon díjat kell érteni.

A Tanács szervezete

394. § (1) A Tanács tevékenységével kapcsolatos koordinációt, döntéseinek előkészítését és végrehajtását, továbbá az ennek végzéséhez szükséges adatgyűjtő, nyilvántartó, valamint adminisztratív tevékenységet a Tanács Titkársága végzi. A Titkárságot a főtitkár vezeti.

(2) A főtitkár és a Titkárság alkalmazottai a Tanáccsal állnak közszolgálati jogviszonyban. A főtitkár gyakorolja a munkáltatói jogokat a Titkárság alkalmazottai vonatkozásában. A főtitkár a helyettes államtitkárnak járó illetményre, valamint egyéb juttatásokra jogosult.

(3) A Tanács a Titkárság keretében Szerkesztőbizottságot működtet a Közbeszerzési Értesítő szerkesztésével kapcsolatos feladata végrehajtásának érdekében.

395. § (1) A Tanács mellett Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) működik, amelynek feladata a közbeszerzésekkel és a tervpályázati eljárásokkal kapcsolatos jogsértő vagy vitás ügyek miatti jogorvoslat intézése.

(2) A Döntőbizottság hatékony működését a Tanács költségvetéséből kell biztosítani.

(3) A Döntőbizottság a Tanács által meghatározott számú és a Tanáccsal közszolgálati jogviszonyban álló közbeszerzési biztosból áll, akiket a Tanács nevez ki és ment fel.

(4) A Döntőbizottság elnökét és elnökhelyettesét a közbeszerzési biztosok közül a Tanács a jelen levő tagok kétharmadának szavazatával választja meg öt évre. Az elnökhelyettes személyére a Döntőbizottság elnöke tesz javaslatot. A Döntőbizottság elnöke és elnökhelyettese újraválasztható. A Döntőbizottság elnöke a helyettes államtitkárnak járó illetményre, valamint egyéb juttatásokra jogosult. Az elnökhelyettes főosztályvezetői illetményre jogosult.

396. § (1) A Döntőbizottság elnöke

- a) irányítja a Döntőbizottság munkáját;
- b) képviseli a Döntőbizottságot;
- c) gyakorolja a munkáltatói jogokat — az elnökhelyettes kivételével — a közbeszerzési biztosok vonatkozásában;
- d) elkészíti és a Tanácshoz jóváhagyásra előterjeszti a Döntőbizottság szervezeti és működési szabályzatát;
- e) ellenőrzi az eljárási határidők megtartását;
- f) gondoskodik a Döntőbizottság határozatainak közzétételéről.

(2) A Döntőbizottság elnökét távolléte esetén az elnökhelyettes teljes jogkörrel helyettesíti.

397. § (1) A Tanács elnöke, alelnöke és tagjai, a főtitkár, a Titkárság alkalmazottai és a közbeszerzési biztosok vagy azon személyek, akik ilyen tisztséget viseltek, tevékenységet végeztek, a feladatuk ellátásával kapcsolatban tudomásukra jutott szolgálati és üzleti titkot kötelesek megőrizni.

(2) A Tanács elnöke, illetőleg a közbeszerzési biztos megkeresésére a közbeszerzéssel kapcsolatos ügyben minden szervezet köteles tizenöt napon belül tájékoztatást adni.

A közbeszerzési biztosok közszolgálati jogviszonya

398. § A közbeszerzési biztosok közszolgálati jogviszonyára a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvényt (a továbbiakban: Ktv.) az e törvény szerinti eltérésekkel kell alkalmazni.

399. § (1) Közbeszerzési biztos az lehet, aki felsőfokú végzettséggel és legalább hároméves szakmai gyakorlattal, valamint közigazgatási, illetőleg jogi szakvizsgával rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szakvizsga előírásra a Ktv.-ben meghatározott határidőket megfelelően alkalmazni kell.

(3) A közbeszerzési biztos — tudományos, oktatói, művészeti, lektori, szerkesztői, valamint jogi oltalom alá eső szellemi tevékenység kivételével — más megbízást nem

fogadhat el, más keresőfoglalkozást nem folytathat, nem lehet gazdasági társaságban személyes közreműködésre kötelezett tag, vezető tisztségviselő, felügyelőbizottsági tag.

(4) Nem lehet közbeszerzési biztos, aki

- a) országgyűlési, helyi önkormányzati képviselő, polgármester, illetőleg kamarai tisztségviselő;
- b) gazdasági társaságban huszonöt százaléknál, illetőleg huszonöt millió forintnál nagyobb tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

400. § (1) A közbeszerzési biztost a Ktv. előmeneteli szabályainak megfelelően kell besorolni azzal az eltéréssel, hogy a besorolási fokozatánál kettővel magasabb besorolási fokozathoz tartozó illetményre jogosult.

(2) A főtanácsosi besorolású közbeszerzési biztos osztályvezetői illetményre, a vezető-főtanácsosi besorolású közbeszerzési biztos pedig főosztályvezető-helyettesi illetményre jogosult.

(3) A közbeszerzési biztos évente vagyonnyilatkozatot tesz a köztisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint.

(4) A közbeszerzési biztos közszolgálati jogviszonya felmentéssel szűnhet meg a Ktv.-ben szabályozottakon túlmenően akkor is, ha a Tanács a Döntőbizottság létszámát csökkentette.

(5) Ha a közbeszerzési biztos megbízatása megszűnik, akkor őt a Ktv. szabályai szerint újra be kell sorolni.

(6) A közbeszerzési biztost a Ktv. 38. §-ának (1) bekezdése alapján nem lehet utasítani a jogorvoslati eljárás, illetőleg határozat vonatkozásában.

KILENCEDIK RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

401. § (1) Ez a törvény — a (2)—(4) bekezdésben foglaltak kivételével — 2004. május 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépés után megkezdett szerzésekre, közbeszerzési eljárások alapján megkötött szerződésekre, tervpályázati eljárásokra és az azokkal kapcsolatban kérelmezett, kezdeményezett vagy hivatalból indított jogorvoslati eljárásokra, illetőleg kérelmezett békéltetési eljárásokra kell alkalmazni.

(2) Ez a törvény — az 5. §-a, a 9. §-a, a 13. §-a, a hatodik része és a XI. fejezete kivételével — az Európai Unió strukturális, illetőleg kohéziós alapjaiból származó forrás-

ból támogatott közbeszerzésekre irányuló eljárások vonatkozásában 2004. január 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a 2004. január 1-je után megkezdett ilyen közbeszerzésekre, közbeszerzési eljárások alapján megkötött szerződésekre és az azokkal kapcsolatban kérelmezett, kezdeményezett vagy hivatalból indított jogorvoslati eljárásokra kell alkalmazni. Az ilyen közbeszerzési eljárásokban e törvény 1. §-ának (3) bekezdését úgy kell alkalmazni, hogy nemzeti elbánást kell nyújtani az Európai Unióhoz 2004. május 1. napján csatlakozó államokban letelepedett ajánlattevők és az onnan származó áruk számára is.

(3) E törvénynek a közbeszerzés értékére vonatkozó rendelkezései, valamint a 12. §-a, a 353—358. §-a és a nyolcadik része 2004. január 1-jén lépnek hatályba.

(4) E törvény 5. §-a és 9. §-a 2005. január 1-jén lép hatályba.

Átmeneti rendelkezések

402. § (1) E törvény VI. fejezete alkalmazásában a nemzeti közbeszerzési értékhatár 2004. január 1-jétől 2004. december 31-ig:

- a) árubeszerzés esetében: 25 millió forint;
- b) építési beruházás esetében: 60 millió forint;
- c) építési koncesszió esetében: 100 millió forint;
- d) szolgáltatás megrendelése esetében: 15 millió forint;
- e) szolgáltatási koncesszió esetében: 25 millió forint.

(2) E törvény VI. fejezete alkalmazásában a nemzeti közbeszerzési értékhatár 2005. január 1-jétől 2005. december 31-ig:

- a) árubeszerzés esetében: 25 millió forint;
- b) építési beruházás esetében: 70 millió forint;
- c) építési koncesszió esetében: 100 millió forint;
- d) szolgáltatás megrendelése esetében: 20 millió forint;
- e) szolgáltatási koncesszió esetében: 25 millió forint.

(3) E törvény VII. fejezete alkalmazásában a nemzeti közbeszerzési értékhatár 2004. január 1-jétől 2005. december 31-ig:

- a) árubeszerzés esetében: 50 millió forint;
- b) építési beruházás esetében: 100 millió forint;
- c) szolgáltatás megrendelése esetében: 50 millió forint.

(4) E törvény negyedik része alkalmazásában az egyszerű közbeszerzési eljárás értékhatára 2004. január 1-jétől 2005. december 31-ig:

- a) árubeszerzés esetében: 2 millió forint;
- b) építési beruházás esetében: 10 millió forint;
- c) szolgáltatás megrendelése esetében: 2 millió forint.

403. § (1) A 2004. január 1-je és 2004. április 30-a között megkezdett beszerzésekre a közbeszerzésekről szóló 1995. évi XL. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni — kivéve a 401. § (2) bekezdése szerinti közbeszerzéseket —, ha e törvénynek a közbeszerzés értékére vonatkozó, 2004. ja-

nuár 1-jétől alkalmazandó rendelkezései alapján a közbeszerzésekről szóló 1995. évi XL. törvény szerinti közbeszerzések értéke eléri vagy meghaladja a 402. § (1), (3) bekezdése szerinti értékhatárokat.

(2) A 2004. január 1-je és 2004. április 30-a között megkezdett beszerzésekre a központi költségvetési szervek szabadkézi vétellel történő beszerzéseinek szabályairól szóló 126/1996. (VII. 24.) Korm. rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni — kivéve a 401. § (2) bekezdése szerinti közbeszerzéseket —, ha e törvénynek a közbeszerzés értékére vonatkozó, 2004. január 1-jétől alkalmazandó rendelkezései alapján a beszerzések értéke eléri vagy meghaladja a 402. § (4) bekezdésének a) vagy c) pontja szerinti értékhatárokat.

(3) A 2004. január 1-je és 2005. december 31-e között indított jogorvoslati eljárásban e törvény 319. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az eljáró tanács legalább egy tagjának jogi szakvizsgával kell rendelkeznie.

Felhatalmazás

404. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza

a) a hirdetmények megküldésének és közzétételének részletes szabályait, a hirdetmények ellenőrzésének rendjét és díjának mértékét, befizetését, valamint a Közbeszerzési Értesítőben történő közzététel rendjét és díjának mértékét, befizetését;

b) a tervpályázati eljárásra vonatkozó részletes szabályokat;

c) a központosított eljárások részletes — e törvénytől az ilyen eljárások sajátossága miatt szükséges eltérő — szabályait, a központosított közbeszerzés során ajánlatkérésre feljogosított szervezet részére fizetendő, kizárólag a végrehajtással felmerülő költségeket fedező díj mértékét;

d) az Egészségbiztosítási Alapból finanszírozott szervezeteknél az egészségügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó központosított eljárások részletes — e törvénytől az ilyen eljárások sajátossága miatt szükséges eltérő — szabályait, a központosított közbeszerzés során ajánlatkérésre feljogosított szervezet részére fizetendő, kizárólag a végrehajtással felmerülő költségeket fedező díj mértékét;

e) az elektronikusan gyakorolható eljárási cselekmények szabályait, valamint az elektronikus úton történő beszerzés — szükség szerint e törvénytől eltérő — szabályait; e szabályokba ütköző magatartás vagy mulasztás esetében e törvény VIII—X. fejezetét alkalmazni kell;

f) az építési beruházás esetében a közbeszerzésekkel kapcsolatos részletes szabályokat;

g) a gyógyszerek és a gyógyászati segédeszközök közbeszerzésének — e törvénytől az ilyen eljárások sajátossága miatt szükséges eltérő — részletes szabályait;

h) az államtitkot vagy a szolgálati titkot, illetőleg alapvető biztonsági, nemzetbiztonsági érdeket érintő vagy különleges biztonsági intézkedést igénylő beszerzések sajátos szabályait;

i) a védelem terén alapvető biztonsági érdeket érintő, kifejezetten katonai, rendvédelmi, rendészeti célokra szánt áruk beszerzésére, illetőleg szolgáltatások megrendelésére vonatkozó sajátos szabályokat;

j) a NATO Biztonsági Beruházási Programja keretében megvalósuló beszerzésre vonatkozó részletes — e törvénytől az ilyen eljárások sajátossága miatt szükséges eltérő — szabályokat.

(2) Felhatalmazást kap az igazságügy-miniszter, hogy rendeletben szabályozza

a) a hirdetmények, bírálati összegezek és az éves statisztikai összegezés mintáját;

b) a közbeszerzésekre vonatkozó nomenklaturát;

c) a hivatalos közbeszerzési tanácsadói tevékenység felvételét képező közbeszerzési gyakorlatra és annak igazolására vonatkozó szabályokat;

d) a hivatalos közbeszerzési tanácsadói tevékenység felvételét képező felelősségbiztosításra vonatkozó szabályokat, a pénzügyminiszterrel együttesen.

(3) Felhatalmazást kap a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter, hogy rendeletben szabályozza a munkavállalók védelmére és a munkafeltételekre vonatkozó tájékoztatási kötelezettség teljesítésének eljárási szabályait és díjazását.

Hatályukat veszítő rendelkezések

405. § (1) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a közbeszerzésekről szóló 1995. évi XL. törvény, valamint az azt módosító 1996. évi I. törvény 160. §-a, 1996. évi CXXIV. törvény 72. §-a, 1996. évi CXXVII. törvény 36. §-ának (9) bekezdése, 1997. évi XIII. törvény, 1997. évi CXL. törvény 106. §-a, 1997. évi CXLVI. törvény 67. §-a, 1998. évi XCI. törvény 39. §-a (3) bekezdésének *e)* pontja, 1999. évi LX. törvény, 1999. évi XCV. törvény 19. §-a, 1999. évi CIX. törvény 18. §-a, 2001. évi LXXIV. törvény 138—151. §-a és 175. §-a, 2001. évi CII. törvény 14. §-a, 2002. évi XXIII. törvény 26. §-a, 2002. évi LXII. törvény 86. §-a, 2003. évi XXIV. törvény 30—31. §-a;

b) a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 9/A. §-a (8) bekezdésének *f)* pontja és 9/B. §-a (5) bekezdésének *d)* pontja;

c) a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 8. §-a (3) bekezdésének *b)* pontja;

d) a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 11. §-a (4) bekezdésének *i)* pontja;

e) a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 45. §-a (3) bekezdésének *f)* pontja;

f) a büntetés-végrehajtási szervezetekről szóló 1995. évi CVII. törvény 9. §-ának (4) bekezdése;

g) az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 32. §-ának (9)—(10) bekezdése, valamint 62. §-a (2) bekezdésének *h)* pontja;

h) a „Közbeszerzési Értesítő, A Közbeszerzések Tanácsának Hivatalos Lapja”-ban történő közzététel rendjéről és térítési díjáról szóló 128/1995. (X. 20.) Korm. rendelet, valamint az azt módosító 68/1998. (IV. 8.) Korm. rendelet, 4/1999. (I. 18.) Korm. rendelet, 4/2001. (I. 17.) Korm. rendelet, 245/2002. (XI. 22.) Korm. rendelet;

i) a központi költségvetési szervek központosított közbeszerzéseinek részletes szabályairól szóló 125/1996. (VII. 24.) Korm. rendelet, valamint az azt módosító 241/1996. (XII. 27.) Korm. rendelet, 64/1997. (IV. 18.) Korm. rendelet, 78/1998. (IV. 29.) Korm. rendelet, 153/1999. (X. 22.) Korm. rendelet, 115/2000. (VI. 30.) Korm. rendelet, 209/2002. (X. 1.) Korm. rendelet;

j) a központi költségvetési szervek szabadkézi vétellel történő beszerzéseinek szabályairól szóló 126/1996. (VII. 24.) Korm. rendelet, valamint az azt módosító 46/2001. (III. 27.) Korm. rendelet, továbbá az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 124. §-a (2) bekezdésének *n)* pontja;

k) a központosított közbeszerzési eljárás körébe tartozó, népjóléti fejezeti szinten kiemelt termékek állami normatíváiról szóló 264/1997. (XII. 21.) Korm. rendelet, valamint az azt módosító 30/1998. (II. 20.) Korm. rendelet;

l) egyes beszerzések nemzetbiztonsági és titokvédelmi okok miatti sajátos szabályairól szóló 151/1999. (X. 22.) Korm. rendelet, valamint az azt módosító 69/2001. (IV. 20.) Korm. rendelet;

m) a haditechnikai eszközök beszerzésére vonatkozó eljárási szabályokról szóló 152/1999. (X. 22.) Korm. rendelet;

n) egyes gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök beszerzéséről és forgalmazásáról szóló 110/2000. (VI. 29.) Korm. rendelet, valamint az azt módosító 227/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet 8—10. §-a;

o) a közbeszerzés keretében megvalósuló építési beruházásra vonatkozó ajánlati felhívás dokumentációjának részletes műszaki tartalmáról szóló 1/1996. (II. 7.) KTM rendelet;

p) a településrendezési és építészeti tervpályázatok részletes szabályairól szóló 16/1998. (VI. 3.) KTM rendelet, valamint az azt módosító 24/2000. (V. 26.) FVM rendelet,

azzal, hogy a felsorolt, hatályon kívül helyezett jogszabályok rendelkezéseit az e törvény hatálybalépésekor folyamatban levő eljárásokban alkalmazni kell.

(2) 2004. január 1-jén hatályát veszti a közbeszerzésekről szóló 1995. évi XL. törvény 26. §-ának (3) bekezdése, 35. §-a, 55. §-a (6) bekezdésének negyedik mondata és

59. §-ának (2)—(6) bekezdése, az ezen időpont után megkezdett közbeszerzések vonatkozásában.

(3) 2004. január 1-jén hatályát veszti az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 98. §-ának (7) bekezdése.

Módosuló rendelkezések

406. § (1) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg

a) a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 271. §-a a következő *l*) ponttal egészül ki:

(A felülvizsgálat kizárásáról csak e törvény rendelkezhet. Nincs helye felülvizsgálatnak)

„*l*) a Közbeszerzési Döntőbizottságnak a jogorvoslati eljárás során hozott határozata, illetve a Közbeszerzések Tanácsának a békéltető, a hivatalos közbeszerzési tanácsadók névjegyzékébe és a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékébe történő felvételi kérelmet elutasító vagy a törlésről hozott határozata elleni jogorvoslati kérelem elbírálása tárgykörében hozott végzés ellen.”

b) a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény a következő 3/A. §-sal egészül ki:

„3/A. § Ha a közbeszerzésekről szóló törvény (Kbt.) szerinti építési koncesszió egyben e törvény hatálya alá is tartozik, e törvényt a Kbt.-ben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.”

c) az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 42. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Kormány a kezességvállalásáról szóló határozatában a kezesség körülményeinek figyelembevételével rendelkezik arról, hogy a kezesség útján szerzett pénzeszközökből végrehajtott beszerzésekre a közbeszerzésekről szóló törvény szabályait kell-e alkalmazni. A közbeszerzési eljárás alkalmazását el kell rendelni, ha a kezességgel érintett beszerzés egyébként a közbeszerzési törvény tárgyi hatálya alá tartozik, a kezesség mértéke eléri vagy meghaladja a nemzeti közbeszerzési értékhatárt, és a Kormány készfizető kezességet vállal.”

d) a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 10. §-a (2) bekezdésnek *h*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A pályázati kiírásnak, a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvényben meghatározottakon túlmenően, tartalmaznia kell:)

„*h*) a pályázatok elbírálásának szempontjait (pl. a munkaprogram tartalma, a pályázatban meghatározottnál magasabb mértékű bányajáradék megfizetésének vállalása);”

e) a laboratóriumok, a tanúsító és az ellenőrző szervezetek akkreditálásáról szóló 1995. évi XXIX. törvény 2. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A nemzeti akkreditálás rendszerének keretében, az akkreditáláshoz kapcsolódó, az európai és nemzetközi szabványokat közzetevő nemzeti szabványok, valamint a mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvényben foglaltak figyelembevételével, a következő szervezetek — környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerek, valamint a közbeszerzési törvény szerinti ajánlatkérők közbeszerzési gyakorlatának tanúsítása esetében szervezetek és természetes személyek — akkreditálhatók:

- a) vizsgálólaboratóriumok,
- b) kalibrálólaboratóriumok,
- c) terméktanúsító szervezetek,
- d) minőségügyi rendszert tanúsító szervezetek,
- e) személyzettanúsító szervezetek,
- f) ellenőrző szervezetek,

g) környezetközpontú irányítási rendszert tanúsító, illetve környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszert (EMAS) hitelesítő szervezetek és természetes személyek,

h) közbeszerzési eljárásokat és gyakorlatot tanúsító szervezetek és természetes személyek.”

f) a laboratóriumok, a tanúsító és az ellenőrző szervezetek akkreditálásáról szóló 1995. évi XXIX. törvény 1. számú melléklete a következő szabvánnyal egészül ki:

„MSZ EN 45503 a vízügyi, az energia-, a közlekedési és az elektronikus hírközlési ágazatokban működő szervezetek közbeszerzési eljárásai tanúsításának általános feltételei”

g) a büntetés-végrehajtási szervezetekről szóló 1995. évi CVII. törvény 9. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A gazdálkodó szervezetek gazdasági tevékenységüket az érvényes jogszabályok alapján végzik.”

h) az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 32. §-ának (7)—(8) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(7) Az építészeti-műszaki tervpályázat a (8) bekezdésben meghatározott tervezési feladatok előkészítésére szolgáló sajátos tervezési versenyforma, és az építészeti-műszaki pályamű alapján a tervező kiválasztásának egyik módja.

(8) A településrendezés, valamint az építmény (épület és műtárgy) és a rendeltetéséhez szorosan kapcsolódó technológia, továbbá a belsőépítészeti, a táj- és kertépítészeti építészeti-műszaki tervezésére — jogszabályban meghatározott esetekben és módon — építészeti-műszaki tervpályázatot lehet, illetőleg kell kiírni.”

i) az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. §-ának (1) bekezdése a következő *n*) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy)

„*n*) az építészeti-műszaki tervpályázati eljárás részletes szabályait”

(rendelettel állapítsa meg.)

j) az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 5. §-ának (3) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:

[Az ügyvéd az (1) bekezdésben felsoroltakon kívül ellátja a következő tevékenységeket is:]

„h) külön törvényben szabályozott közbeszerzési békéltetői tevékenység, valamint hivatalos közbeszerzési tanácsadói tevékenység.”

(2) 2004. január 1-jével a közbeszerzésekről szóló 1995. évi XL. törvény a következő 53/A. §-sal egészül ki:

„53/A. § (1) Az ajánlatkérő kizárhatja az eljárásból azt az ajánlattevőt, aki

a) számára nem kell nemzeti elbánást nyújtani [24. § (3) bekezdése], illetőleg

b) ajánlatában olyan származású árut ajánl, amely számára nem kell nemzeti elbánást nyújtani, figyelemmel a nemzetközi szerződésekben foglaltakra.

(2) Az áru származásának megállapítására a külön jogszabályban meghatározott származási szabályokat kell alkalmazni.”

(3) 2004. január 1-jével az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 124. §-ának (2) bekezdése a következő cs) ponttal egészül ki:

(A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendeletben állapítsa meg)

„cs) a részben vagy egészben az Európai Unió strukturális, illetőleg kohéziós alapjaiból finanszírozott programokat lebonyolító és ellenőrző szervek feladat- és hatáskörére, a programokkal kapcsolatos tevékenységére vonatkozó részletes szabályokat;”

(4) 2004. január 1-jével az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 124. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Felhatalmazást kap az európai integrációs ügyek koordinációjáért felelős tárca nélküli miniszter, hogy a pénzügyminiszterrel és az igazságügy-miniszterrel együtt rendeletben szabályozza a részben vagy egészben az Európai Unió strukturális, illetőleg kohéziós alapjaiból finanszírozott programokat lebonyolító szervezeteknek a támogatást igénylőkkel kapcsolatos feladatait, eljárását.”

(5) 2004. január 1-jével a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény 3. §-a (2) bekezdésének g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az OKJ-ben kell meghatározni)

„g) a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményei (a továbbiakban: szakmai és vizsgakövetelmény) meghatározására feljogosított minisztert, ideértve a Központi Statisztikai Hivatal elnökét, illetőleg a Közbeszerzések Tanácsának elnökét is (a továbbiakban: szakképesítésért felelős miniszter).”

(6) 2004. január 1-jével az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2. §-ának 8. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában:)

„8. Építmény (az épület, műtárgy gyűjtőfogalma): a rendeltetésére, szerkezeti megoldására, anyagára, készültési fokára és kiterjedésére tekintet nélkül minden olyan helyhez kötött műszaki alkotás, amely a talaj, a víz vagy az azok feletti légtér megváltoztatásával, beépítésével jön létre.”

Az Európai Közösség jogszabályaihoz való közelítés

407. § E törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösség következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) a Tanács 1971. július 26-i irányelve az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződésekkel kapcsolatos, a szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó korlátozások megszüntetéséről és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződéseknek képviselőketen vagy fióktelepeken keresztül eljáró ajánlattevők számára történő odaítéléséről;

b) a Tanács 92/50/EGK irányelve a szolgáltatás megrendelésére irányuló közbeszerzési eljárások összehangolásáról;

c) a Tanács 93/36/EGK irányelve az árubeszerzésre irányuló közbeszerzési eljárások összehangolásáról;

d) a Tanács 93/37/EGK irányelve az építési beruházásra irányuló közbeszerzési eljárások összehangolásáról;

e) az Európai Parlament és a Tanács 97/52/EK irányelve a 92/50/EGK, a 93/36/EGK és a 93/37/EGK irányelv módosításáról;

f) a Tanács 89/665/EGK irányelve az árubeszerzésre és építési beruházásra irányuló közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárások alkalmazását szabályozó törvények, rendeletek és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról;

g) a Tanács 93/38/EGK irányelve a vízügyi, az energia-, a közlekedési és a távközlési ágazatokban működő szervezetek közbeszerzési eljárásainak összehangolásáról;

h) az Európai Parlament és a Tanács 98/4/EK irányelve a 93/38/EGK irányelv módosításáról;

i) a Tanács 92/13/EGK irányelve a vízügyi, az energia-, a közlekedési és a távközlési ágazatokban működő szervezetek közbeszerzési eljárásaira vonatkozó közösségi szabályok alkalmazását szabályozó törvények, rendeletek és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. számú melléklet a 2003. évi CXXIX. törvényhez

**A gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozása az Európai Közösségekben
(NACE)**

Osztályok	Csoportok	Alcsoportok és tételek	Megnevezés
50	500		ÉPÍTÉS ÉS MÉLYÉPÍTÉS <i>Általános építési és mélyépítési munkák (további részletezés nélkül), valamint bontási munkák</i>
		500.1.	Általános építési és mélyépítési munkák (további részletezés nélkül)
		500.2.	Bontási munkák
	501		<i>Lakások, irodaházak, kórházak és egyéb lakó- és nem lakóépületek építése</i>
		501.1.	Általános építési munkák
		501.2.	Tetőfedés
		501.3.	Kémények, égetőkemencék és kályhák építése
		501.4.	Víz és nedvesség elleni szigetelés
		501.5.	Külső falak helyreállítása és karbantartása (újra vakolás, tisztítás stb.)
		501.6.	Állványzat össze- és szét szerelése
		501.7.	Egyéb, építési munkákkal kapcsolatos szaktevékenységek (beleértve az ács munkát)
	502		<i>Mélyépítés: utak, hidak, vasutak stb. építése</i>
		502.1.	Általános mélyépítési munkák
		502.2.	Földmunkák (kotrás)
		502.3.	Hidak, csatornák és aknák építése; fúrás
		502.4.	Vízépítés (folyók, csatornák, kikötők, átfolyók, zsilipek és gátak)
		502.5.	Útépítés (beleértve repülőterek és kifutópályák szaképítését)
		502.6.	Vízzel (pl. öntözéssel, lecsapolással, vízellátással, szennyvízelvezetéssel, csatornázással stb.) kapcsolatos építési szakmunkák
		502.7.	A mélyépítés egyéb területein végzett szakmunkák
	503		<i>Épületgépészet (épületszerelvények és alkatrészek)</i>
		503.1.	Általános épületgépészet
		503.2.	Gáz- és víz szerelés, valamint szerelvényezés
		503.3.	Fűtő- és szellőzőkészülékek (központi fűtés, légkondicionáló, szellőzőberendezés) beszerelése
		503.4.	Hang- és hőszigetelés; rezgés elleni szigetelés
		503.5.	Elektromos szerelvények
		503.6.	Antennák, villámhárítók, telefonok stb. beszerelése

Osztályok	Csoportok	Alcsoportok és tételek	Megnevezés
	504		<i>Befejező építőmunkák</i>
		504.1.	Általános befejező építési munkák
		504.2.	Vakolás
		504.3.	Épület-asztalosmunka, elsősorban utólagos szerelés és/vagy beszerelés (beleértve a parketta lefektetését)
		504.4.	Festés, üvegezés és tapétázás
		504.5.	Csempézés és egyéb padló- és falburkolási munkák
		504.6.	Egyéb befejező építési munkák (kandallók beépítése stb.)

2. számú melléklet a 2003. évi CXXIX. törvényhez

Árujegyzék a védelem terén

25. árucsoport: Só; kén; föld és kövek; gipsz; mész és cement
26. árucsoport: Érc; salakok és hamuk
27. árucsoport: Ásványi tüzelőanyagok, ásványi olajok és ezek desztillációs termékei; bitumenes anyagok; ásványi viaszok
kivéve:
 ex 2710: különleges motor-tüzelőanyagok
28. árucsoport: Szervetlen vegyi anyagok, szervetlen vagy szerves vegyületek nemesfém-ből, ritkaföldfém-ből, radioaktív elemekből és izotópokból
kivéve:
 ex 2809: robbanóanyagok
 ex 2813: robbanóanyagok
 ex 2814: könnygáz
 ex 2828: robbanóanyagok
 ex 2832: robbanóanyagok
 ex 2839: robbanóanyagok
 ex 2850: mérgező termékek
 ex 2851: mérgező termékek
 ex 2854: robbanóanyagok
29. árucsoport: Szerves vegyi anyagok
kivéve:
 ex 2903: robbanóanyagok
 ex 2904: robbanóanyagok
 ex 2907: robbanóanyagok
 ex 2908: robbanóanyagok
 ex 2911: robbanóanyagok
 ex 2912: robbanóanyagok
 ex 2913: mérgező termékek
 ex 2914: mérgező termékek
 ex 2915: mérgező termékek
 ex 2921: mérgező termékek
 ex 2922: mérgező termékek
 ex 2923: mérgező termékek

- ex 2926: robbanóanyagok
ex 2927: mérgező termékek
ex 2929: robbanóanyagok
30. árucsoport: Gyógyszerkészítmények
31. árucsoport: Trágyázószer
32. árucsoport: Cserző és színező kivonatok; tanninok és származékaik; festőanyagok, pigmentek és más színezékek, festékek és lakkok; gitt és masztix (simító- és tömítőanyagok); tinták
33. árucsoport: Illóolajok és rezinoidok; illatszerek, szépség- és testápoló készítmények
34. árucsoport: Szappanok, szerves felületaktív anyagok, mosószer, kenőanyagok, műviaszok, elkészített viaszok, fényesítő- és polírozóanyagok, gyertya és hasonló termékek, mintázópaszta, „fogászati viasz” és gipsz alapú fogászati készítmények
35. árucsoport: Fehérjeanyagok, átalakított keményítők; enyvek; enzimek
37. árucsoport: Fényképészeti és mozgófényképészeti termékek
38. árucsoport: Különböző vegyipari termékek
kivéve:
ex 3819: mérgező termékek
39. árucsoport: Műgyanták és műanyagok, cellulózészter és -éter; ezekből készült áruk
kivéve:
ex 3903: robbanóanyagok
40. árucsoport: Gumi, szintetikus gumi és ebből készült áruk
kivéve:
ex 4011: golyóálló gumiabroncsok
41. árucsoport: Nyersbőr (a szőrme kivételével) és kikészített bőr
42. árucsoport: Bőráruk; nyerges és szíjgyártó áruk; utazási cikkek, kiegészítők és hasonló tartók; állati bélből készült áruk (a selyemhernyóbélből készült áruk kivételével)
43. árucsoport: Szőrme, műszőrme; ezekből készült áruk
44. árucsoport: Fa és faipari termékek; faszén
45. árucsoport: Parafa és parafaárúk
46. árucsoport: Szalmából, eszpartófüből és más fonásanyagból készült áruk; kosárkötő- és fonásárúk
47. árucsoport: Papíripari rostanyag
48. árucsoport: Papír és karton; papíripari rostanyagból, papírból és kartonból készült áruk
49. árucsoport: Könyv, újság, kép és más nyomdaipari termék; kézirat, gépirásos szöveg és tervrajz
65. árucsoport: Kalap és más fejfedő, valamint ezek részei
66. árucsoport: Esernyő, napernyő, sétatálca, bot, botoszék, ostor, lovaglókorbács és ezek részei
67. árucsoport: Kikészített toll és helye, valamint ezekből készült áruk; művirágok; emberhajból készült áruk
68. árucsoport: Kőből, gipszből, cementből, azbesztből, csillámból és hasonló anyagokból készült áruk
69. árucsoport: Kerámiatermékek
70. árucsoport: Üveg és üvegárúk
71. árucsoport: Természetes vagy tenyésztett gyöngy, drágakő, féldrágakő, nemesfém, nemesfémekkel plattírozott fém és ezekből készült áruk; ékszerutángazat
73. árucsoport: Vas- és acél, valamint ezekből készült áruk
74. árucsoport: Réz és ebből készült áruk
75. árucsoport: Nikkel és ebből készült áruk
76. árucsoport: Alumínium és ebből készült áruk

77. árucsoport: Magnézium és berillium, valamint az ezekből készült áruk
78. árucsoport: Ólom és ebből készült áruk
79. árucsoport: Cink és ebből készült áruk
80. árucsoport: Ón és ebből készült áruk
81. árucsoport: Más nem nemesfém és ebből készült áruk
82. árucsoport: Szerszámok, kézművesárúk, evőeszközök nem nemesfémből; ezek alkatrészei
kivéve:
ex 8205: szerszámok
ex 8207: szerszámok, alkatrészek
83. árucsoport: Különféle áruk nem nemesfémből
84. árucsoport: Kazánok, gépek és mechanikus berendezések; ezek alkatrészei
kivéve:
ex 8406: motorok
ex 8408: egyéb motorok
ex 8445: gépek
ex 8453: automata adatfeldolgozó gépek
ex 8455: a 84.53 vámtarifaszám alá tartozó gépalkatrészek
ex 8459: atomreaktorok
85. árucsoport: Elektromos gépek és elektromos felszerelések; ezek alkatrészei
kivéve:
ex 8513: távközlési felszerelések
ex 8515: átviteli készülékek
86. árucsoport: Vasúti mozdonyok és villamos-motorkocsik, más, sínhez kötött járművek és alkatrészeik; vasúti és villamosvágány-tartozékok, felszerelések és alkatrészeik; mindenféle mechanikus közlekedési jelzőberendezés
kivéve:
ex 8602: páncélozott villanymozdonyok
ex 8603: egyéb páncélozott mozdonyok
ex 8605: páncélozott vagonok
ex 8606: javítóvagonok
ex 8607: vagonok
87. árucsoport: Járművek és ezek alkatrészei, a vasúti vagy villamosvasúti sínhez kötött járművek kivételével
kivéve:
8708: tankok és egyéb páncélozott járművek
ex 8701: traktorok
ex 8702: harci járművek
ex 8703: roncsszállító kocsik
ex 8709: motorkerékpárok
ex 8714: pótkocsik
89. árucsoport: Hajó, csónak és más úszó szerkezet
kivéve:
ex 8901 A: hadihajók
90. árucsoport: Optikai, fényképezési, mozgófényképezési, mérő-, ellenőrző, precíziós, orvosi és sebészeti műszerek és készülékek; ezek alkatrészei és tartozékai
kivéve:
ex 9005: binokuláris távcsövek
ex 9013: vegyes eszközök, lézerek
ex 9014: távmérő berendezések
ex 9028: elektromos és elektronikus mérőműszerek
ex 9011: mikroszkópok

- ex 9017: orvosi műszerek
 ex 9018: mechanoterápiás készülékek
 ex 9019: ortopédiai készülékek
 ex 9020: röntgenberendezés
91. árucsoport: Órák és alkatrészeik
92. árucsoport: Hangszerek; hangfelvevő és -lejátszó készülékek; televízió hang- és képfelvevő és -lejátszó készülékei; ezek alkatrészei és tartozékai
94. árucsoport: Bútor és részei; ágyfelszerelés, matrac, ágybetét, párna és más párnázott lakberendezési cikk kivéve:
 ex 9401: repülőgépek
95. árucsoport: Véső- és formázóanyagból készült árucikkek és termékek
96. árucsoport: Seprűk, kefék, púderpamacsok és szűrők
98. árucsoport: Vegyes iparcikkek

3. számú melléklet a 2003. évi CXXIX. törvényhez

Szolgáltatások

Kategória száma	Tárgy	CPC-hivatkozási szám
1.	Karbantartási és javítási szolgáltatások	6112, 6122, 633, 886
2.	Szárazföldi szállítási szolgáltatások ¹ , beleértve a páncélozott járművel végzett szolgáltatásokat és a futárszolgálatokat, kivéve a postai küldemények szállítását	712 (kivéve 71235), 7512, 87304
3.	Légi személyszállítási és teherfuvarozási szolgáltatások, kivéve a postaküldemények szállítását	73 (kivéve 7321)
4.	Szárazföldi és légi postai küldemények szállítása ¹	71235, 7321
5.	Távközlési szolgáltatások ² Televízióműsor-szórás, Rádióműsor-szórás Összekapcsolási szolgáltatás Integrált távközlési szolgáltatás	752 7524 7525 7526
6.	Pénzügyi szolgáltatások a) Biztosítási szolgáltatások b) Banki és befektetési szolgáltatások ³	korábbi 81, 812, 814
7.	Számítógépes és azzal összefüggő szolgáltatások	84
8.	Kutatási és fejlesztési szolgáltatások ⁴	85
9.	Számviteli, könyvvizsgálói és könyvelési szolgáltatások	862
10.	Piacutatási és közvélemény-kutatási szolgáltatások	864
11.	Vezetési tanácsadó szolgáltatások ⁵ és az ezzel összefüggő szolgáltatások	865, 866
12.	Építészeti szolgáltatások; mélyépítési szolgáltatások és integrált mélyépítési szolgáltatások; városrendezési és tájrendezési szolgáltatások; az ezekkel összefüggő tudományos és műszaki tanácsadási szolgáltatások; műszaki vizsgálati és elemző szolgáltatások	867

Kategória száma	Tárgy	CPC-hivatkozási szám
13.	Reklámszolgáltatások	871
14.	Épülettakarítási szolgáltatások és ingatlankezelési szolgáltatások	874, 82201-től 82206-ig
15.	Kiadói és nyomdai szolgáltatások eseti vagy szerződéses alapon	88442
16.	Szennyvíz- és hulladékkezelési szolgáltatások; fertőtlenítési és hasonló szolgáltatások	94

¹ Kivéve a 18. csoportba tartozó vasúti szállítási szolgáltatásokat.

² Kivéve a távbeszélő-, telex-, rádiótelefon-, személyhívó és műholdas szolgáltatásokat.

³ Kivéve az értékpapírok és egyéb pénzügyi eszközök kibocsátásával, eladásával, vételével vagy átruházásával kapcsolatos befektetési szolgáltatásokat és a jegybanki tevékenységet (szolgáltatást).

⁴ Kivéve a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokat, kivéve, ha annak eredményét kizárólag az ajánlatkérő hasznosítja tevékenységi körében, és az ellenszolgáltatást teljes mértékben az ajánlatkérő teljesíti.

⁵ Kivéve a választottbírói, a közvetítői, a békéltetési tevékenységet.

4. számú melléklet a 2003. évi CXXIX. törvényhez

Szolgáltatások

Kategória száma	Tárgy	CPC-hivatkozási szám
17.	Szállodai és éttermi szolgáltatások	64
18.	Vasúti szállítási szolgáltatások	711
19.	Vízi szállítási szolgáltatások	72
20.	Szállítási mellék- és kiegészítő szolgáltatások	74
21.	Jogi szolgáltatások	861
22.	Személyzetelhelyezési és -ellátási szolgáltatások	872
23.	Nyomozási és biztonsági szolgáltatások, kivéve a páncélozott járművel végzett szolgáltatásokat	873 (kivéve 87304)
24.	Oktatási és szakképzési szolgáltatások	92
25.	Egészségügyi és szociális szolgáltatások	93
26.	Szórakoztató, kulturális és sportszolgáltatások	96
27.	Egyéb szolgáltatások	

5. számú melléklet a 2003. évi CXXIX. törvényhez

Nyilatkozat tanúsítvány megszerzéséről

„Az ajánlatkérő megkapta a Tanács 92/13/EGK irányelve szerinti tanúsítványt, amelynek értelmében-én/án (dátum) a közbeszerzési eljárásai és gyakorlata összhangban állt a közbeszerzésekre vonatkozó európai közösségi joggal és az azt átültető nemzeti szabályokkal.”

6. számú melléklet a 2003. évi CXXIX. törvényhez

Nyilatkozat tanúsítvány megszerzéséről

„Az ajánlatkérő megkapta a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény 310. §-ának (2) bekezdése/(3) bekezdése szerinti tanúsítványt, amelynek értelmében-én/án (dátum) a közbeszerzési eljárásai és gyakorlata összhangban állt a közbeszerzésekre vonatkozó európai közösségi joggal és az azt átültető nemzeti szabályokkal.”

A Kormány rendeletei

A Kormány 279/2003. (XII. 28.) Korm. rendelete

egyes vámjogszabályok hatályon kívül helyezéséről

1. §

A vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény végrehajtásáról szóló 45/1996. (III. 25.) Korm. rendelet módosításáról szóló 85/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet, 123/1996. (VII. 24.) Korm. rendelet, 156/1996. (X. 22.) Korm. rendelet, 221/1996. (XII. 24.) Korm. rendelet, 116/1997. (VII. 8.) Korm. rendelet, 226/1997. (XII. 10.) Korm. rendelet, 181/1998. (XI. 11.) Korm. rendelet, 230/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 1. §-a, 33/1999. (II. 26.) Korm. rendelet, 144/1999. (IX. 30.) Korm. rendelet, 219/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet, 89/2000. (VI. 20.) Korm. rendelet, 170/2000. (IX. 30.) Korm. rendelet, 203/2000. (XII. 8.) Korm. rendelet, 243/2001. (XII. 11.) Korm. rendelet, 265/2002. (XII. 20.) Korm. rendelet, valamint a vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény végrehajtásáról szóló 45/1996. (III. 25.) Korm. rendelet és a szellemi tulajdonjogok megsértésével szemben a vámigazgatási eljárásban alkalmazható intézkedésekről szóló 128/1997. (VII. 24.) Korm. rendelet módosításáról szóló 190/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján hatályát veszti.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Kormány tagjainak rendeletei

Az egészségügyi, szociális és családügyi miniszter 84/2003. (XII. 28.) ESZCSM rendelete

az orvosi szakmai kollégiumokról szóló
52/1999. (XI. 12.) EüM rendelet módosításáról

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. §-a (2) bekezdésének m) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

Az orvosi szakmai kollégiumokról szóló 52/1999. (XI. 12.) EüM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § (1) Az orvosi szakmai kollégium (a továbbiakban: kollégium) az orvostudomány és az egészségügy területén az egészségügyi, szociális és családügyi miniszter (a továbbiakban: miniszter) legmagasabb szintű javaslattevő, véleményező és tanácsadó szakmai testülete.”

2. §

Az R. 4. §-a (6) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A kollégiumi tagsági választást a minisztérium bonyolítja le.”

3. §

Az R. 11. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az e rendelet alapján első alkalommal megválasztott szakmai kollégiumok tagjainak és a kollégiumok elnökeinek megbízatása 2004. április 30. napjáig tart.”

4. §

(1) Ez a rendelet a (2) bekezdésben foglaltak kivételével 2004. január 1. napján lép hatályba.

(2) A 3. § a kihirdetése napján lép hatályba.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az R. 6. §-a (1) bekezdéséből az „és a MOK”, valamint „a MOK-kal egyetértésben” szövegrész.

(4) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 1. §-a (3) bekezdése első mondatában a „MOK-kal egyetértésben az egészségügyi miniszter (a továbbiakban: miniszter)” szövegrész helyébe a „Magyar Orvosi Kamarával (a továbbiakban: MOK) egyetértésben a miniszter” szövegrész lép.

Dr. Kökény Mihály s. k.,
egészségügyi, szociális és családügyi miniszter

**Az egészségügyi, szociális és családügyi
miniszter
85/2003. (XII. 28.) ESZCSM
rendelete**

**a gyógyszerész szakmai kollégiumokról szóló
62/1999. (XII. 7.) EüM rendelet módosításáról**

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. §-a (2) bekezdésének *m*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

A gyógyszerész szakmai kollégiumokról szóló 62/1999. (XII. 7.) EüM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § (1) A gyógyszerész szakmai kollégium (a továbbiakban: kollégium) a gyógyszerésztudomány és a gyógyszerellátás területén az egészségügyi, szociális és családügyi miniszter (a továbbiakban: miniszter) legmagasabb szintű javaslattevő, véleményező és tanácsadó szakmai testülete.”

2. §

Az R. 4. §-a (6) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A kollégiumi tagsági választást a minisztérium bonyolítja le.”

3. §

Az R. 9. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az e rendelet alapján első alkalommal megválasztott szakmai kollégiumok tagjainak és a kollégiumok elnökeinek megbízatása 2004. április 30. napjáig tart.”

4. §

(1) Ez a rendelet a (2) bekezdésben foglalt kivétellel 2004. január 1. napján lép hatályba.

(2) A 3. § a kihirdetése napján lép hatályba.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az R. 6. §-a (1) bekezdéséből az „és az MGYK”, valamint „az MGYK-val egyetértésben” szövegrész.

(4) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 4. §-a (1) bekezdésének *a*) pontjában „az MGYK” szövegrész helyébe „a Magyar Gyógyszerész Kamara (a továbbiakban: MGYK)” szövegrész lép.

Dr. Kökény Mihály s. k.,
egészségügyi, szociális és családügyi miniszter

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosan tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2004. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel).

Azesetleges módosítás szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levélcím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2004. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát nem tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	63 600 Ft/év	Munkaügyi Közlöny	9 840 Ft/év
Hivatalos Értesítő	9 360 Ft/év	Oktatási Közlöny	15 360 Ft/év
Határozatok Tára	14 640 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	20 160 Ft/év
Önkormányzatok Közlönye	3 600 Ft/év	Statisztikai Közlöny	8 400 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	12 240 Ft/év	Szociális Közlöny	9 840 Ft/év
Bányászati Közlöny	3 120 Ft/év	Turisztikai Értesítő	7 440 Ft/év
Béltügyi Közlöny	16 320 Ft/év	Ügyességi Közlöny	4 320 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	16 560 Ft/év	Vízügyi Értesítő	8 160 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	11 520 Ft/év	Házi Jogtanácsadó	3 120 Ft/év
Gazdasági Közlöny	15 360 Ft/év	Magyar Közigazgatás	6 000 Ft/év
Hírközlési Értesítő	4 080 Ft/év	Pénzügyi Szemle	14 640 Ft/év
Ifjúsági és Sport Értesítő	3 120 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevele	3 120 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	10 320 Ft/év	Élet és Tudomány	7 440 Ft/év
Informatikai és Hírközlési Közlöny	13 680 Ft/év	Ludové Noviny	1 680 Ft/év
Környezetvédelmi Értesítő	9 360 Ft/év	Neue Zeitung	3 120 Ft/év
Közlekedési Értesítő	15 600 Ft/év	Természet Világa	4 080 Ft/év
Kulturális Közlöny	12 240 Ft/év	Valóság	4 800 Ft/év
Külgazdasági Értesítő	12 720 Ft/év		

Tájékoztatjuk előfizetőinket, hogy 2004. január 1-jétől a Cégközlöny elektronikus formában (CD-n) jelenik meg.

Éves előfizetési díja: 58 800 Ft/év.

A CD-Jogász HIVATALOS JOGTÁR hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2004. évi éves előfizetési díjai: (Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Önálló változat	48 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	96 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	64 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	112 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	80 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	128 000 Ft

Egyszeri belépési díj: 6000 Ft.

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2003-as évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően.

Hatályos jogszabályok online elérése: a naponta frissített adatbázis az interneten keresztül érhető el a www.mhk.hu címen. További információ kérhető a 06 (80) 200-723-as zöldszámon.

A **Házi Jogtanácsadó** című lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címen:

Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. 1394 Bp. 62. Pf. 357 vagy faxon: 318-6668, vagy a www.mhk.hu/hj internetcímen található megrendelőlapon.

Telefon: 266-9290/234, 235 mellék.

Éves előfizetési díja 3120 Ft + áfa.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Pulay Gyula. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2003. évi éves előfizetési díj: 62 496 Ft. Egy példány ára: 140 Ft 16 oldal terjedelemig, utána + 8 oldalanként + 140 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközből emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

03.2726 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.